

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆరోగ్యాది అనేక విషయాలు తెలుసుకోండి... ఫేస్బుక్

Like us to follow

@mohanpublications

ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ నిలయం

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం - 533101.

భాగవతకథలమాలి

- ద్రోణరాజు శీతారామారావు

గీతాజ్ఞాన సేవాసమాజ పుష్పం

భాగవత కథలు

(1 - 9 స్కంధాలు)

కామరాజుగడ్డ రామచంద్రరావు

గీతాజ్ఞాన సేవా సమాజము
మాదవ నగర్, హైదరాబాదు - 500 659

వెల : రు. 50/-

భాగవత కథలం

విషయ సూచిక

ప్రథమ స్కంధము

1. ఉపక్రమణిక	1
2. భాగవతానికి చక్రి ప్రధానం	2
3. తెలుగు భాగవతపుటండితం	7
4. భాగవత మంటె?	8
5. భాగవత శ్రవణం	9
6. కథ	10
7. పలం	11
8. భగవంతుడు	14
9. భగవంతుని అవతారాలు	14
10. భాగవత రచన	17
11. నారదుని పూర్వజన్మ వధులం	22
12. వ్యాసుని సమూహి స్థితి	26
13. భాగవత ప్రచార విషయం	29
14. పరీక్షిజ్ఞానం	31
15. దుంతి స్తవము	38
16. భిష్మ నిర్వాణం	41

17.	అవతార ప్రయోజన పరిపూర్తి	42
18.	ఆచరణ నేదాంతం	45
19.	పరీక్షితు కథ	50
20.	పరీక్షితు ప్రాయోపవేశం	64

ద్వితీయ స్కంధము

21.	మరణోన్ముఖుని కర్తవ్యం	59
22.	విరాట్ స్వరూపం	62
23.	ధ్యాన సంరంభం	65
24.	ధ్యాన విధానం	67
25.	భగవానుని ప్రతిభ నెఱగడంతోనే భక్తి మొదలు	71
26.	సృష్టి ప్రక్రియ	76
27.	పరాప్రకృతి	79
28.	అవతార కథామృతం	81
29.	బ్రహ్మ పుట్టుక	84
30.	చతుశ్లోకీ భాగవతం	86
	ఉపసృష్టి	89

తృతీయ స్కంధము

31.	విదురుడు	91
32.	భాగవత తత్వం - సృష్టి భావన	97
33.	బ్రహ్మ చేసిన సృష్టి	107
34.	శ్రీయజ్ఞవల్క్యవచనం	111
35.	హిరణ్యాక్షుడు	117

36.	జయ విజయుల కథ	120
37.	కర్ణమ ప్రజాపతి దేవహూనుల పెండ్లి	125
38.	దేవహూతికి కపిలుని బోధ (భక్తి-జ్ఞాన పథాలు)	129
39.	సాంఖ్య యోగ వివరణం	134
40.	భక్తియోగం	136
41.	భక్తియోగ మహిమం	143
42.	పిండోత్పత్తిక్రమం	145

చతుర్థ స్కంధము

43.	ఉపక్రమణం	153
44.	సృష్టి విస్తరణ	154
45.	దక్షయజ్ఞం	155
46.	అధర్మ విజృంభణం	163
47.	ద్రువోపాఖ్యానం	165
48.	పృథు చక్రవర్తి	176
49.	పృథువు - అశ్వమేధం	179
50.	పృథువుకు ససకాదుల బోధ	181
51.	రుద్రగీతలు	183
52.	ప్రాచీనబర్హికి జ్ఞానబోధ	190
53.	పురంజనోపాఖ్యానం	193
54.	జ్ఞానభక్తి	204

పంచమ స్కంధం - వ్రథమాశ్వాసం

55.	ప్రియవతుని కథ	209
-----	---------------	-----

56.	ఋషభావతారం	212
57.	భరతుని కథ	217
పంచమ స్కంధం - ద్వితీయాశ్వాసం		
58.	జంబూ, నవ ద్వీపాల వర్ణనం	233
59.	ఖగోళ ప్రశంస	244
	ఆచరణ	245
షష్ఠ స్కంధం		
60.	అజామిశోపాఖ్యానం	246
61.	దక్షుడు ప్రజాసృష్టి చేయడం	254
62.	గురుదోహం - నారాయణ కవచం	259
63.	వృతాసుర వృత్తాంతం	265
64.	చిత్రకేతూపాఖ్యానం	273
65.	మరుద్గణాల జననం	280
సప్తమ స్కంధం		
66.	భగవద్భింతనాయానకం	282
67.	హిరణ్యకశిపుడు	288
68.	ప్రహ్లాద చరిత్ర	298
69.	ప్రహ్లాదుడి బోధలు	300
70.	సృసింహావతార ఘట్టం	317
71.	భక్తసమాశ్వాసనం	325
72.	త్రిపురాసుర సంహారం	332
73.	సకల వర్ణాశ్రమాచార ధర్మం	335

74.	అశ్రమ లక్షణాల్లో ఆధ్యాత్మికోన్మతి	343
75.	అవదూత లక్షణాలు	545
77.	గృహస్తుకు మోక్షసాధనం	347
77.	భక్తి	351

అష్టమస్కంధం :

78.	మనువుల వృత్తాంతం	360
79.	గజేంద్రుడు	368
	ఇంద్రద్యుమ్నుని కథ	379
80.	క్షీరసాగర మథనం	380
81.	మోహనిచే మధుప్రదానం	395
82.	దేవాసుర యుద్ధం	400
83.	మోహినీ మాయానిర్భమం	404
84.	వామానావతార కారణం	408
85.	పయోభక్షణ ప్రథం	412
86.	వామనుడు	417
87.	త్రివిక్రమావతారం	427
88.	మత్స్యావతార కథ	434

నవమస్కంధం :

89.	సూర్యవంశ రాజుల కథలు	441
90.	చక్రవర్తముని - నాభాగులు	444
91.	అంబరీషుడి కథ	445
92.	ఇక్ష్వాకులకు పుత్రులు	450

93.	శ్రీరాముడు	458
94.	చంద్రవంశ రాజుల కథాప్రసక్తి	464
95.	తారాశశాంకం	465
96.	ఊర్వశీపురూరవం	467
97.	పరశురామ చరిత్ర	468
98.	యయాతి చరిత్ర	471
99.	పూరువంశం	473
100.	శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అవతరించడం	476

అభినందన

డా॥ ఆర్. శ్రీహరి

ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్
హైదరాబాద్

వేదకల్ప వృక్ష విగళితమై శుక
ముఖ సుధాద్రవమున మొనసియున్న
భాగవతపురాణ ఫల రసాస్వాదన
పదవిగ్రనుడు రసిక భావవిదులు.

భాగవతం వేద కల్పవృక్ష విగళితమైన ఫలం. ఆ ఫలాన్ని
మొదట వ్యాసుడు శుకముఖంలో నిహితం చేసినాడు. అమృత
ద్రవ సమ్మతమైన ఆ ఫలం శుకముఖం నుండి భూమిపై రాలింది.
తద్రసాన్ని అనుభవించేవారికి పరమానందం కరతలామలకం.

భాగవతం పరమానందమూలమే కాక గొప్ప మోక్షశాస్త్రం
కూడా. భాగవతాన్ని పఠించినా, విన్నా మోక్షం లభిస్తుందని
విజ్ఞాన అభిప్రాయం.

నిగమములు వేయఁజదివిన
సుగమంబులు గొఱు ముక్తి సుభగత్వంబుల్
సుగమంబు భాగవతమను
నిగమంబు పఠింప ముక్తినివసనము బుధా!

నేడవ్వాసుడు సంస్కృతంలో రచించిన భాగవత పురాణాన్ని పోతన మృదుమధురమైన శైలిలో తెలియచి తెలుగు నాట భాగవతానికి మహోన్నతమైన స్థానాన్ని, బహుళప్రచారాన్ని కలిగించినాడు. పోతన భాగవతంలోని కొన్నైనా పద్యాలు రాని తెలుగువాడు ఉండడం దే ఆతిశయోక్తి కాదు.

ఇతే ఈ రోజుల్లో వ్యాసుని భాగవతాన్ని కానీ, పోతన భాగవతాన్ని కానీ సొంతం చదివి ఆస్వాదించే అవకాశం, సమయం నేటి పాఠకులకు తక్కువ. అందుకోసం శ్రీ కామరాజు గడ్డ రామచంద్రరావుగారు 'భాగవత కథలు' అనే ఈ గ్రంథాన్ని సులభశైలిలో రచించి మహాభాగవత జిజ్ఞాసువులకు మహోపకారం చేసినారు.

రామచంద్రరావుగారు భాగవతంలోని కథలను రమ జీయంగా చెప్పుకుపోవడమే కాక ఆయా కథల చివర వాటి పరమార్థాన్ని వివరించడం కూడా కనిపిస్తుంది. కథా రథస దృష్టితో పాటు వారికున్న విమర్శన దృష్టిని ఇది తెలియజేస్తుంది.

రామచంద్రరావుగారు ఆయా కథలను చెపుతూ మధ్యలో సందర్భానుగుణంగా వ్యాసుడు చెప్పిన శ్లోకాలను, పోతన చెప్పిన పద్యాలను ఉదాహరించడం ఎంతో దాగుంది. దీనివల్ల గ్రంథానికి గౌరవం ఏర్పడడమే కాక వ్యాసు భాగవతాన్ని, పోతన భాగవతాన్ని చదువుచున్నామన్న సంతృప్తి పాఠకునికి కలుగు చుంది. అంతేకాక, ఆయా సందర్భాల్లో ఆయా పాత్రలు చేసిన స్త్రీలుగల వ్యాసభారత శ్లోకాలను ఉదాహరించడంవల్ల పాఠకుడు వాటిని తగిన సందర్భాల్లో మననం చేసుకొని ఆనందాన్ని, అను

భూతిని పొందటానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఉదాహరణకు కొన్ని గమనించండి.

1. శుకుడు పరమాత్మను ధ్యానం చేయడం. 73, 74 పుటలు.
2. చతుశ్లోకి భాగవతం 87 పుట.
3. రుద్రగీత 185, 186 పు.

ఇంతకు పూర్వం శ్రీ రామచంద్రరావుగారు 'మహాభారత కథ'లను సరళమైన శైలిలో రచించి, అందులో 'అంచితమైన ధర్మచయమంతయు' చెప్పినారు. ప్రస్తుతం ఈ గ్రంథంలో 'విష్ణు కథ లేర్పడఁజెప్పి' వేదవ్యాసులవలె కొంత తీర్చుకున్నారు. అందుకు వారిని మనసారా అభినందిస్తూ, వారి లేఖని నుండి 'రామాయణ కథలు' కూడా రావాలని కోరుతున్నాను.

8.11.1993

ఆర్. శ్రీహరి

మొందవూడు

వాగ్దానమునకు నశిస్తానని ఎఱుగని నాయుండరు. అయితే భాగవతా
ని చదివినవాడు "భక్తిని ప్రసాదించి మోక్షాన్నిస్తుంది." ఇంకేసాధనా
లేదు. భక్తిని ప్రసాదించునామే పూర్వగా చేయాలని ఈ మాటల

ఇలాంటివి సామాన్య జనాభాలో (10 నుంచి 12 స్కంధాలు) ఉంటాయి. ఇవి మొదటి భాగ ప్రచురణమే ఇప్పటికీ జరుగుతున్నాయి. ఇవి మొదటి భాగ ప్రచురణమే ఇప్పటికీ జరుగుతున్నాయి.

జులై ౧౯౪౭ నుండి సుదూరీయంలో గొప్ప అమరికను
 పొందినట్లు తెలుస్తుంది. దాన్ని పరిశీలించి అవగాహన చేసుకోవడానికే
 జులై ౧౯౪౭ నుండి సుదూరీయంలో.

[illegible]

ఇక చతుర్థ స్కంధంలో, పుట్టిన మనిషి ధర్మార్థకామ మోక్షాల్ని ఎలా గడించాలో చెప్తూ, వరసగా కర్మముని కథా (ధర్మం) ద్రువుని కథా (అర్థం) పృథువు కథా (కామం) ప్రచేతసుల కథా (మోక్షం) చెప్పారు. ఆ సాధనలో వచ్చే చిక్కుల్ని పంచమ స్కంధంలో విడదీస్తూ భరతుడి కథనూ - అవధూత లక్షణాల్ని చెపుతూ ఋషభుడి కథనూ చెప్పారు.

షష్ఠస్కంధంలో కామాదుల్ని కలిగిన మనిషికి శరణ్యం భగవన్నా మోచ్ఛారణమంటూ అజామీశుని కథనూ వృత్తాసుర వధనూ నారాయణ కవచంతో సహా వ్యాసుడు విశదీకరించాడు. మరి, వాసనలుంటాయి కదా అంటే - ప్రహ్లాదుడిలా సద్వాసనలూ పౌరణ్య కశిపునిలా దుష్టవాసనలూ కలిగి ఉండవచ్చు. సద్వాసనల్ని సంతరించితే ప్రహ్లాదునిలా ఉన్నతి పొందవచ్చునన్నారు ఏడవ స్కంధంలో. దానికి సాధన “వర్ణాశ్రమ ధర్మాచరణమే”నని కూడ చెప్పారు.

అయితే దుష్టవాసనల్నెలా పోగొట్టాలన్నప్పుడు - గజేంద్రునిలా భగవంతుని ధ్యానించడం, ధన విక్రమాలున్న వాళ్ళు బలి తక్రవర్తిలా దానం చేయ గల్గడం, చివరకు శరణాగతిని సత్య దేవునిలా పొందడం-వీటివల్ల కలుగుతుందని అష్టమ స్కంధంలో చెప్పారు.

శాస్త్రార్థాలనూ సూక్ష్మ విషయాలనూ గ్రహించి ఆ ప్రకారం జీవితం నడపాలంటూ సూర్య వంశపు రాజుల కథలనూ ఉపనిషద్విషయ సేకరణ చెయ్యాలని చంద్ర వంశపు రాజుల కథలనూ రవమ స్కంధంలో చెప్పారు.

ఈ కథలన్నీ సాధనను ఒకటి తర్వాత ఒకటిగా చెప్పేవే ఇందులోని సాధనకై న అభివృద్ధి క్రమం పఠించి తెలియవలసిందే జ్ఞాన భక్తిని సంతరించడానికి భాగవతం చక్కని గ్రంథం దశమ స్కంధంలోని శ్రీకృష్ణ పరమఃత్మ యొక్క రాసలీలలోని అంత రార్థం గ్రహించడానికి భాగవత కథలు వరసగా విసిరీరాలి.

ఈ గ్రంథం అచ్చువేసి యిచ్చినట్టి సుసీతా అర్థ ప్రేమితుర్య యజమాని శ్రీ శిష్యగిరిరాపుగారికి కృతజ్ఞుణ్ణి. ఆరాధన అనే మాన వ్రతికితో అచ్చువేయగానే కాపీలు తీసి ఇచ్చి వారు నాకు మహోప కారం చేశారు. వారికి నా ధన్యవాదాలు. చివరి కొన్ని పేజీలు శ్రీ సద్మావతీ అర్థ ప్రేమితుర్య వారు వేసి యిచ్చారు. వారికి నా ధన్యవాదాలు.

అచార్య గా॥ ఆర్. శ్రీహరిగారికి హృదయ పూర్వక ధన్య వాదాలు. వారికి ప్రాచీనరామాయ విశ్వవిద్యాలయంలో శాఖాధిపతిగా, అగ్రార్థ్యులుగా గల అసంఖ్యాకమైన పనులూ సారస్వత పరిషత్ కు చెందిన పనులూ దీనినూ ప్యానంగపు వత్తిడికి చెందిన పనులూ ఉన్నప్పటికీ గ్రంథం సొంతం చదివి తమ అమూల్యమైన అభి ప్రాయాన్ని అందజేసినందుకు నా అనంత ధన్యవాదాలు.

ఈ ప్రచురణ శ్రీ గీతా జ్ఞాన నేవా సమాజము వారి ద్వారా ప్రచురింపగలిగాను. ఆ సమాజ అధ్యక్షులయిన శ్రీ తురగా సోమ సుందరంగారికి నా సమస్కారాలు.

భాగవత కథలు

ప్రథమ స్కంధము

1. ఉపక్రమణిక

ఎదురుగా ఉన్నవాటిని కంటితో ఎన్నో చూస్తాము. చూసినదాన్ని దృశ్యమంటాం. తరువాత మళ్ళీ అదృశ్యాన్ని ఎప్పుడో జ్ఞాపకం తెచ్చుకొంటాం. ఈ తెచ్చుకోవటం ఉంటేనే ఆ జ్ఞాపకం కలిగేది. మిగతా సమయాల్లో అది ఎక్కడో మనసులో ఒక మూల ఉంటుంది కామాల్పు! పూర్వం కళ్ళతో చూచిన దృశ్యం మళ్ళీ జ్ఞాపకంలో అపు వడినా అది కళ్ళకుకాదు-అవువడేది! మనసుకు !! ఎంతచిత్ర మైన అమరిక-ఇది! దృశ్యం దృష్టిలోనే ఇమిడి ఉందన్న మాట !

చూసేది కన్ను. కన్నడింది దృశ్యం. జరిగినవని చూడటం. దృశ్యం నిల్చేది మనసులో - దృష్టిలోననవచ్చు. దృక్ దృశ్యం దృష్టి అనే విభజనం తెలియడం అగీ తెలిసి- అనిపిస్తుంది. మిగతా ఇంద్రియాలు కూడ విభాలుగా పనిచేస్తుంటాయి! కథలు వింటాం. జ్ఞాపకంలోకి తెచ్చుకొంటాం-కొత్త విషయాలు తెలిసికొంటూ ఉంటాం.

క్రొత్త విషయాల్ని వినే కుతూహలం వల్లనే కథల్ని వినాలనిపిస్తుంది. కేవలం విషయాలు ఒక వంద ఎవరైనా చెప్తే గ్రహించి జ్ఞాపకం పెట్టుకోగలమా? సాధారణంగా కుదరదు. ఆ విషయాల్లో ఒకదానికి ఇంకోదానికిగల

సంబంధం చెప్పే, ధర్మం చెప్పితే దాన్ని తేలికగా జ్ఞాపకం పెట్టుకోగలం. ఆ సంబంధంలోని సామరస్యమే కథ! అందుకే పిల్లలకూ పెద్దలకూ కూడ కథలంటే ఇష్టం!!

అది వల్లెటూరు. ఇంగ్లీషు చదువులకు పట్నం వెళ్ళి ఉండి సెలవులకు తిరిగి మావూరు చేరేవాళ్ళం. సాయంత్రం 4 గం. అయ్యేటప్పటికి బాబాయి చుట్టూచేరి కథలూ శాస్త్రాలూ చెప్పుకుంటూ మారాంచేసే వాళ్ళం. ఆరుబయట నులకమం చాలమీద తొమ్మిదయేవరకూ ఎన్నో కథలు చెప్పించుకొని వినేవాళ్ళం. క్రిందటి సెలవుల్లో భారతకథలన్నీ చెప్పించుకొన్నాం. ఈ సెలవుల్లో భాగవత కథలన్నీ చెప్పమన్నాం.

బాబాయి చెప్పడం ఆరంభించాడు :

“నాయనలారా! వినడం తెండురకాలు. కేవలం చెవులతో వినడం-తరువాత మర్చిపోవడం అది ఒక రకం. అలాగాక మనసుతో బుద్ధితో శరీరంతో చెప్పిన విషయాలు తెలిసి పాటించాలని- వినటం ఇంకోరకం. ఈ పద్ధతిలో వినమమలై అనక్తితో వినాలి!!

ఎంత చేసికొన్న వారికి అంత ఉపయోగం !

2. భాగవతానికి భక్తి ప్రధానం

భాగవతం వ్రాసింది భక్తి పథం తెలుపడానికి. తెలుగులో బమ్మెర పోతన చక్కని పద్యాల్లో దానిని రచించాడు. “శ్రీకైవల్య పదంబు చేరుటకునై చింతించెదన్” - అంటూ భాగవత రచనను ఆరంభించాడు.

....లోక రక్షకారంభకు, భక్తపాలన కళా సంరభకున్ దానవోద్రేక స్థంభకు మాళిలోల విలస ద్దృగ్జాల సంభూత నా నా కంజాత భవాండ కుంభకు మహానందాంగ నాడింభకున్!

మహానందాంగనకు పిల్లవాడట! కేవలం ఆనందానికే మూర్తి కట్టినవాడని అర్థం !! వటప్రతశాయి!!! శ్రీకృష్ణుడు! లోకరక్ష చేసినవాడు! భక్తుల్ని రకరకాలుగా సంరక్షింప కలిగినవాడు! దుష్టుల ఉద్రేకాల్ని స్థంభింప చేసినవాడు మనసులో అనుకొని కంటితో చూచిన మాత్రాన నానా భూతోత్పత్తినీ చేయకలిగిన మహాత్ముడు. అలాటివాణ్ణి పోతన్న శరణువేడి రచనకు ప్రకమించాడు.

‘రచన’ అంటేనే మున్ముందుగా ఇష్టదేవతల్ని స్తుతించటం భారతీయ కవుల పూర్వ సంప్రదాయం.

అలా ఎందుకు చేయాలి అనిపిస్తుంది మనకు - ఎందుకంటే మనసు ఎప్పుడూ ఎన్నో విషయాల్ని ఆస్వాదిస్తూ ఉంటుంది. పరి పరి విధాలైపోతూ ఉంటుంది. ఒకానొక విషయం స్థిరంగా తాను చెప్పాల్సినపుడు మనోబుద్ధులు ఏకాగ్రతను పొందాల్సిన అవసరం కలుగుతుంది. ఏకాగ్రత కావాలంటే ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతున్న మనసును వెనక్కు లాక్కురావాలి. దానికి సాధనమే దైవస్తుతి చేయటం. ఆ రచయితలకు ఈ కీలకం తెలుసు కనుకనే ముందుగా దైవస్తుతి చేస్తారు.

వ్యాసమహర్షి కూడ మొదటి శ్లోకంలో ప్రార్థన ఇలా చేశాడు.

“జన్మా ద్యయ్యతోఽన్వయాది తరతశ్చార్థేష్వ

భిజ్జస్వరాట్

తేనే బ్రహ్మహృదాయ ఆదికవయే ముహ్యంతి యత్సారయః
తేజోవారి మృదాం యథా వినిమయో

యత్ర త్రిసర్గోఽమృషా ధామ్నా
స్వేన సదా నిరస్తకుహకం సత్యం పరం ధీమహి”

“తన స్థితికి ఇంకే ఆధారం అక్కర్లేనివాడు - స్వకాంతి
చేత ప్రకాశించేవాడు - జ్ఞానమెరిగినవాడు - వేద నిషయా
మోహం లేనట్టివాడు - నిష్కవటుడైనవాడు సంకల్పమాత్రం
చేత బ్రహ్మకు జ్ఞానం తెల్పినవాడు - సత్యానంత్యం కాని
మాయ ఎవరిని ఆశ్రయం పొందిందో అట్టి అతీతుడు!
అతడ్ని ధ్యానించుదా” మంటున్నాడు వ్యాసమహర్షి.

“సత్యం పరం ధీమహి” అంటే చైతన్యాన్ని ధ్యానింపుమని
బోధ. జడాన్ని ధ్యానింపుమనికాదు. కనుపడేది జడం లేదా
రూపం. దానికి పేరు ఉంటుంది. పేరు చెప్పే మనసులో
రూపం అవుపడుతుంది, అది చైతనాన్ని తెలుపాలి. ఎటుక
కలుగజేయాలి. స్నేహితుడి పేరువిని కేవలం అతడి ఆకారం
చూస్తాము అనుకోవద్దు. అతడికిగం చైతన్యం - స్వభావంతో
సహజీవంతో సహా రూపం చూస్తాం. అదే ధ్యానం!

నోరు నామం చెప్పే మనసు చైతనాన్ని స్మరిస్తుంది.
కాకి అనంగానే నల్లని పక్షి అవగతమయినట్లు. దాని స్వభావమే
మనసులో కదలాడుతున్నట్లున్నా, అందుకే సర్వకాలాల్లో
నామం చేయమనటం! నామం చేస్తున్నప్పుడు మనసును విష్ణు
యాల వైపు పోనీరాదు. ఆ చైతన్యం మీదనే ఉంచాలి.

నామం అంటూ విగ్రహాన్ని చూస్తూ చైతన్యాన్ని జ్ఞాపకం చేసికోవాలి, నోటితో అన్న నామం చెవికి తగిలితేనన్నా విక్కడికోపోయిన మనసు తిరిగి దోవకు రావాలి. నామజపం ఉద్దేశ్యమే అది.

ఐతే ఒక అనుమానం రావటం కద్దు. ఆదేవుణ్ణి ఎందుకు ధ్యానించాలి. ఊరికే మనసును కూడదీసే చాలదా అనిపిస్తుంది. సత్యం పరం ధీమహి అనేటంత భావాన్ని (Concept) ధ్యానించాల్సిన పనేమిటి? అని - ఎందుకనంటే మనం పాపమధ్యమంలో ఉన్నాముగనుక - అని సమాధానం. ఆ పాపం నుంచి తప్పకోడానికి ఈ భావాన్ని ఆశ్రయించాలి. అలా పాప మధ్యమంలో లేకపోయినట్లయితే ఆ ధ్యానం అక్కరలేకపోను.

పాపమంటే? - పాపమంటే పరమాత్ముని భజించుతూ వాని ఆలోచనల్లోనే ఉండటం మన కర్తవ్యమై ఉండంగా అసత్యమైన ఆలోచనలు చేస్తూ ఉండటం పాపం. భగవత్పరమైన, ధర్మపరమైన కర్తవ్యం చేయవలసి ఉండగా ఇంద్రియ పరమైన పనుల్లో మునుగటం పాపం. ప్రపంచ-సంసార-సంబంధమైన ఆలోచనల్ని భగవత్పరంగా చేయకపోవటం పాపం. అందుకే ఆ పాప మధ్యమం నుంచి బయటకు రావాలంటే ఆ పరమాత్ముని ధాన్యం చేయాలి.

సంసార చింతనం చేయకుండా ఉంటేచాలదా అని తిరిగి శంకవస్తుంది. భగవచ్ఛింతనం కానిదంతా సంసార చింతే. అలా ఏ చింతా లేకుండా ఉండలేము కదా! మనసు అలా నిలువదు. దానికి ఆలంబనం కావాలి. ఆ ఆలంబనం

సంసార విషయం కాకూడదు. ఇంకేముంది? అసత్కానిది? - సత్ ఒకటే. అదే ఆ భావం. భగవంతుడనే భావం. భగవంతుడనే ఆ భావం అనుసంధానం చేస్తే పాపానికి మనసు దూరంగా ఉంటుంది గనుక మనసు శుద్ధి అవుతుంది. అప్పుడే భాగవత జీవితారంభం. అది ధ్యానయోగం. దాని గురించే మొదలు ఈ పరవడి.

పోతన నిఖిల భువన ప్రధాన దేవతలకు పందనం చేశాడు. విఘ్నేశుని, సరస్వతిని, దుర్గను, లక్ష్మిని స్మరించాడు. వాల్మీకిని, వ్యాసుని, శుకుని, బాణుని, మయూరుని, కాళిదాసును, భారవిని, మాఘుని, నన్నయను, తిక్కనను తలచి చైతన్యానికి నమస్కరించాడు. అంటే సత్యం పరం అయినదాన్ని ధ్యానించాడు. రచన చేసి రామచంద్రమూర్తికి అంకిత మిచ్చాడు.

భగవంతుడు ప్రపంచంలో అవతరించి చేసిన పనుల్ని వర్ణించేదే గదా భాగవతం-ఆపనులు ఒకానొక మనిషి చేశాడన్నప్పుడు కూడ అదే వర్ణనం పుస్తకంలోకి వస్తుందే! ఆ పనుల వర్ణనం చిన్నప్పుడు తిరిగి ప్రపంచపరమైన ఊహలే మనసులో నిలుస్తవేమో! అలాటప్పుడు ప్రయోజనముంటుందా అని శంక రావచ్చు. పనుల్లో 'క్రియలు' వేరు లీలలువేరు. స్వార్థం, సత్తి, అహంకారంతో చేసిన పనులు క్రియలు. ఈశ్వరుడు స్వార్థం లేకుండా, అభిమానం లేకుండా చేసిన పనులు కేవలం క్రియలు కావు-లీలలు. వాటిని "లీల"లుగా గ్రహించగలిగితేతప్ప భాగవతాన్నికూడ ఒక నవలగా చదివితే ప్రయోజనం కలుగదు. భగవంతుడు ఏటాటి మనస్

శ్రీతితో ఆ పనులు చేశాడనేది ఎరిగినప్పుడే అవి లీలలని తెలిసి
శ్రవే సంసార విషయాలకు మనసును దూరంచేసి భక్తికలుగ
జేసవి.

3. తెలుగు భాగవతపు అంకితం

పోతన శ్రీరామచంద్రునికి భక్తుడు! ఆయనకు ఆ
భగవానుడే దర్శనమిచ్చి భాగవతం వ్రాయమన్నాడట.
తనకు అంకితం చేయమన్నాడట. భవబంధాలు తెగిపోతవని
కూడ చెప్పాడట. అందుకే పోతన్నకు భాగవతమంటే
గొప్ప విలువ ఉన్నది-ఆయన మహానందోదధిలో మునిగి
ఇలా వ్రాశాడు :

వలికెడిది భాగవతమట
వలికించెడివాడు రామభద్రుండట నే
వలికిన భవహరమగునట
వలికెద వేటొండుగాథ పలుకగనేలా,

నన్నయ, తిక్కనాదికవులు, తనకోసమే-వ్యాసుని
భాగవతం తెలుగుచేయకుండా వదిలారని హృదయాన్ని
అర్థం చేసికొన్నాడు. శ్రీరామచంద్రుణ్ణి హృదయంలో
ధ్యానిస్తూ షష్ఠ్యంతాల్లో శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ లీలల్నే పర్ణిం
చాడు. చూడండి శ్రీరాముని ధ్యానిస్తూ, —

నందగోకుల విహారికి, గోపనితంబినీ మనోహారికి,
ఘోర నీరద విముక్త శిలాహత గోపగోపికా పాలికి, కాళి

యోరగ విశాల ఫణావళి నర్తనక్రియారంతకు, భూసు రేంద్ర మృత సందన ప్రాణదాయకి, రుక్మిణీ మనస్థాయికి, గోపికా నివహమందిర యాయికి, శేషశాయికిన్ అన్నాడు.

శ్రీకృష్ణ లీలలన్నీ శ్రీరామునివేనన్న తాదాత్మ్యతను పొంది స్తుతించాడు పోతన. బుద్ధిస్థాయిలో భక్తి తారస్థాయికి పోయిందాయనకని తెలియాలి మనం! ఎన్నిపేర్లు చెప్తున్నా అనుసంధానం 'సత్యం' 'పరం' అనే ఆ పరమాత్మయందే కలుగుతున్నది.

4. భాగవతమంటే

భాగవతమంటే భక్తిని కలిగించేదని తెలియాలి, 'భ' భక్తికి, 'గ' జ్ఞానానికి, 'వ' వైరాగ్యానికి, 'త' తత్పదార్థంలో లీనమై మోక్షమందడానికని జ్ఞాపకం పెట్టుకోవచ్చు. 'సత్యం పరం ధీమహి' అనే సూత్రాన్ని తెలియపలికేదని అర్థం. అదే గాయత్రి మంత్ర పరమార్థం! ఈ మంత్రార్థ విస్తరణాన్నీ వృత్రాసుర పథావృత్తాంతాన్ని ఎక్కడ చెప్తారో అదే భాగవతమన్నారు.

సత్యం పరం ధీమహి అనే సూత్రార్థం పోతన ఇలా వ్రాశాడు :

విశ్వజన్మస్థితి విలయంబు లెవ్వని వలన నేర్పడు-
ననువర్తనమున, వ్యావర్తనమున, కార్యములం దభిజ్ఞుడై
తాన రజగుచు చిత్తమునజేసి- వేదంబులజునకు విదితముల్
గావించె నెవ్వడు-బుధులు మోహింతు డెవ్వనికి-నెండమావుల

నీటగాచాదుల నన్యోన్యబుద్ధి దానడరునట్లు త్రిగుణసృష్టి
యందు దీపించి సత్యము భంగి దోచు స్వభానిరస్తకుహకు
దెవ్వడతనిగోరి చింతించెదననము సత్యువరుని ననుదినంబు.

34-

ఈ విశ్వం ప్రపంచం పుట్టడానికి ఉండటానికి నశిం
చడానికి కారణమేదో దాన్ని, ఎందుకీ పనిచేయాలి అని
మొదట అనుకొన్న శ్రీకాన వద్దే తే నిర్మమనేపేర ఊహి
స్తుందో దాన్ని, ఆ సాధించబడే పనికి తానే రాజు
అని తలచి తదనుసర్తనుడై ఉండేవాణ్ణి, బ్రహ్మకు
క్షణంలో వేదవిజ్ఞానాన్ని కలుగజేసిన శక్తిని, ఎండమావుల్లో
నీళ్ళు అ నీళ్ళల్లో చెట్ల నీడలూ అన్నీ అన్యోన్య బుద్ధితో
అవువడేటట్లుగా సత్త్వ రజస్తమో గుణాలిన్ని సృష్టించి కలిపి
చూపి ఇది నిజమేనన్నట్లు కార్య కారణాలఅన్యోన్యం ద్వారా
తెలుపుతున్న శక్తిని, తనకు సంబంధంలేనట్లు అనిపిస్తున్న
దానిని-అయిదు తెలియటమే సత్యం పరం ధీమహి అనే
దాని అర్థమట!

5 భాగవత శ్రవణం

భాగవత కథలను వినేముందు ఇది వినండి-అన్నాడు
బాబాయి. “భాగవతాన్ని భక్తితో వినాలి. అప్పుడే ఈశ్వ
రుడు మనసుకు చిక్కేది! మిగతా ఏ శాస్త్రాలు విన్నా ఇలా
ఈశ్వరుడు మనసుకెక్కటం కాదు. మహాత్మ్య బుద్ధితో భగ
వంతునెలుగడం భాగవత శ్రవణంవల్ల కలుగుతుంది. మహా
త్మ్య బుద్ధి అంటే, మంచి హృదయంతో ఈశ్వరుని మనసు

లో చేర్చి ఉంచుకొనటమే. తాపత్రయాల్ని వదలి ఆ స్థితిని సంతరించాలి. సమస్తమూ ఆ పరమే అయి కూడ ఏదీ తాను కానిదై ఉంటున్నదేదో దాన్ని ఎరుగడం ఈ భాగవతా స్వాదన ద్వారా కలుగుతుంది.

6 చిథ

నైమిశారణ్యమని ఉత్తర హిందూస్థానంలో ఒక మహా రణ్యముండేది. అది ఫలపుష్ప శోభితమైంది. అక్కడ శౌన కుడు గౌతముడు మొదలయిన ఎందరో మహర్షులు వసిస్తూ యజ్ఞయాగాదుల్ని చేస్తూ సత్కథా కాలక్షేపాలు నడుపుతూ ఉండేవారు, వారు సత్రయాగం చేసారు. ఆ యాగంలో భాగంగా విష్ణు కథాగానం చేశారు. ఆ సందర్భంలో “నూతు” డనే ఒక పురాణవేత్తను అర్పించి ఇలా ప్రార్థించారు :

“మహాశయా! ఎన్నో పురాణాల్ని మీరు మాకు ఇంతకు ముందు వినిపించారు. ఇప్పుడు ఒక విషయం చెప్పండి. మర్త్యులకు అచలస్థిర కళ్యాణమైనదేది? ఆ కల్యాణము అచలమై సర్వ సౌఖ్యాస్థమై సతతమూ ఉండేదై ఉండాలి. అలవాటుగా నిలిచి ఉండాలి. ఆత్మకు శాంతి ఉండాలి. అలాంటి అచలస్థిర కళ్యాణ మెలా కలుగుతుందో చెప్పాల్సింది” అన్నారు.

ఈ ప్రశ్నను ఎన్నో పురాణాల నింతకుముందు చెప్పిన నూతుని శౌనకాది మహా ఋషులు అడిగారంటే ఇన్నాళ్ళుగా వింటున్న వాళ్ళకు దానికి సమాధానం తెలిక పోయిందేమి అనుకోవద్దు. ఆ సమాధానం వాళ్ళకు తెలియనే తెలుసు.

అప్పుడే-వారడుగుతారు - “శ్రీకృష్ణుని కథలన్నీ మాకు చెప్పాల్సింది. అవి వినడంవల్ల అన్ని భూతాలకూ సుఖవృద్ధి కలుగుతుంది. సంసారబంధం సమసిపోతుంది. మృత్యువు పారిపోతుంది నిర్మలమైన సిద్ధి కలుగుతుంది. దేవకీ పసుదేవులకు జన్మించిన ఆ శ్రీకృష్ణుని చరిత్రం చెప్పవయ్యా!” అంటారు.

ఆయన కథలు వినడమే అచలస్థిర కళ్యాణమని వారికి తెలుసు. వారి నమ్మకం కూడాను. ఆ సంగతే మనకూ తెలిసినా, మనం మాత్రం శౌనకాదుల్లాగా అలా వినడానికి వూసుకోము! అంటే తేడా-వారికి మనకూ!

ఇంకా వారంటారు - కలికాలం రాబోతోంది, అందుకని దీర్ఘసత్రయాగం చేసి అందులో అంతర్భాగంగా విష్ణుకథల్ని వినాలనే పట్టుదలతో వేచి ఉన్నాం. సముద్రపు పాయను దాటటానికి జనులు పడవ నడిపేవాణ్ణి పొందినట్లుగా మాట నీవు చొరికావు మహాత్మా! ఇప్పుడు మాకు కలిగిన సందేహమేమంటే - “ధర్మరాశిని భరించిన శ్రీకృష్ణుడు నిర్యాణ మొందాడు కదా! ఆయన ఆత్మపదం చేరిం తర్వాత ధర్మాన్ని ఎవరు వహించి రక్షించారు?” అది చెప్పండి అన్నామి.

7 ఫలం

నూతమహర్షి అప్పుడు శుకమహర్షిని ధ్యానించి నారాయణునకు, నరునకు, భారతికి, వ్యాసునికి, నారదునికి నమస్కారం చేసి ఈ భవ బంధాల్ని త్రెంపగలిగే ఆ భాగవతం చెప్తాను. వినండి’ అన్నాడు.

“నాయనలారా! మనుష్యులైనవాడికి పరమధర్మ మేమిటో చెప్తాను - దేనికారణాన శ్రీ కృష్ణుని గూర్చిన సంప్రశ్నం కలుగుతుందో అదే పరమధర్మం - విఘ్నం లేనట్టిన్నీ, కారణం కూడ అక్కర్లేనట్టిన్నీ హరిభక్తి ఏ రూపంలో కలుగుతుందో - అదే పురుషులకు పరమధర్మం. శ్రీకృష్ణునిపై భక్తివల్ల వైరాగ్యం, విజ్ఞానం కూడ కలుగు తాయి. నారాయణుడి కథకానట్టి ఇతర వినిక్తికైన కర్మయే దైనా వట్టి వ్యర్థం! హరికథామృతా స్వాదనచేత చిత్తం ద్రవించాలి. అలా చిత్తం ద్రవించటంగాని పులకాంకురాలు కావడం గాని ఎవరికి కలుగవో అతడు ఉపనిషత్తులు విన్నా చిత్తడి కథలు విన్నా ఒకటే ఫలం. అవి దూరంగా ఉంచేవేనని అర్థం. చిత్తడి కథలు విన్నప్పుడు పులకలొస్తే ఫరవాలేదా అని శంక!! ఇంద్రియ విషయకమైన భావం కాక నిష్కల్మషమైన ప్రేమము, ఆర్ద్రత, వాత్సల్యము భక్తివంటి సందర్భాల్లో అలా కలిగితే మేలే! దానిని అలా తెలియండి. ఇంద్రియ విషయాలు విని మూర్ఛపోతే వట్టి వ్యర్థమది!! పరమ ధర్మమని నేను చెప్పిన దీని ఫలం ఏమిటీ అంటారు! ఈ కనువడే ప్రపంచంలోదేదీ కాదు. ఎందుకనంటే అది వ్యక్తికి అంతరాంతరమైనట్టిది. అయినా ఇంద్రియ ప్రీతికాదు విషయ భోగాల్ని కోరేవాడికే ఇంద్రియ ప్రీతి ఫలం కాదు. అది సంపూర్తి అయేదే కాదుగదా! పైగా దుఃఖమే ఫలం అవుతుంది. ఎంతకాలం జీవిస్తాడో అంతే కాలానికి ఫలం ఎప్పుడైనా!

అందుకనే తత్త్వ జిజ్ఞాస ముఖ్యం.

కేవలం తెలియడం చాలదు. ధర్మం తెలియడం మాత్రమే తత్త్వ జిజ్ఞాస అనుకొంటారు కొందరు. కాదు. అద్యయమైన జ్ఞాన తత్త్వమే తత్త్వం. బుధులకె అది తెలుసు. వేదాంత శ్రవణం చేయాలి కర్తవ్యంగా. భగవంతుడు జ్ఞాన వైరాగ్యాలతో చేరిన భక్తిని అనుగ్రహించాలి. అలా అనుగ్రహింప బడినవాళ్ళే ఆత్మలుండు పరమాత్మను చూస్తారు.

ధర్మానికి ఫలం భక్తి. భక్తికి వేరే ఫలంలేదు. తీవ్ర భక్తి దానికి ఫలం. భక్తునికి భక్తికాని వేదీ రుచింపవు. ఎందుకనంటే శ్రీకృష్ణుడు వాని హృదయంలో నిల్చి అశుభాలు అణచివేస్తాడు కనుక. భక్తుని చిత్తం సత్త్వ గుణంతో సంపూర్ణమై ప్రసన్నమవుతుంది. సంగం వదలుతుంది. ఈశ్వర జ్ఞాన సిద్ధి కలుగుతుంది. ఈశ్వరుడు గోచరిస్తే అహంకారం నశిస్తుంది. సంశయ విచ్ఛేదమవుతుంది. సంశయాలు నశిస్తే కర్మలు నిశ్శేషంగా నశిస్తాయి.

(అచచ్ఛద్ధ ధానా మునయోః జ్ఞాన వైరాగ్య యుక్తయా
వశ్యం చాత్మని చాత్మానం భక్త్యాశ్రిత గ్రహీతయా)

వేదాంత శ్రవణంవల్ల జ్ఞానం, వైరాగ్యం కలిగితే, శ్రద్ధాశువులు భక్తిని చేర్చుకొనటంచేత ఆత్మను క్షేత్రజ్ఞునిలో చూస్తాడు. అందుకే ధర్మంవల్ల కలిగే ఫలం హరి ఆరాధనం! భగవదారాధన ప్రాప్తిసే-

(భిద్యతే హృదయగ్రంథి శిద్యంతే సర్వసంశయాః
క్షీయంతే చాస్య కర్మాణి దృష్ట ఏవాత్మ నీశ్వరే)!

కర్మక్షయం అయినదై తనయందే ఈశ్వర దర్శన మవుతుంది !

8. భగవంతుడు

కట్టె, ధూమం మంట ఇవన్నీచేరి ఒక్కటై ఉంటాయి మండుతున్నప్పుడు, కాని కట్టెకంటె ధూమం ధూమంకంటె ఈ మూటిని కలుపుకొన్న మంట విశేషమైందని మనకు తెలుసు. అలాగే తమస్సు కంటె రజస్సు, రజస్సుకంటె సత్త్వం విశిష్టమైనవి. సత్త్వ శుద్ధుడైన భగవంతుణ్ణి మునులు కొల్చేవారు. అందుకే వారు సంగరహితులై నారు, భగవత్త్వ విజ్ఞానం పొందారు. మోక్షమిచ్చేవాడు కనుక నారాయణుడు సేవ్యుడు.

ఈ నారాయణుడే గుణాల్ని ఉపయోగించి తానాలోచించిందంతా సృష్టింపబడినట్లు తలుస్తూ ఆమేర విజ్ఞాన విజృంభితుడై జీవుడనబడుతున్నాడు. తానైతే శుద్ధుడే అగ్ని దారువుతో కూడినట్లు ఆయన గుణమయ భావంతో చేరి తన్నాత్రలు పట్టించి ప్రాణుల్ని కల్పించుతవి. ఆయన ఆ ప్రాణుల గుణాల్ని తాను అనుభవిస్తూ ఉంటాడు. అదే ప్రపంచమైంది.

ఈ స్థితి కాని అతడి స్థితి యోగ నిద్రాస్థితి. ఆ స్థితిలో ఉన్నవాణ్ణి నారాయణమూర్తి అంటాం. ఇతడే సకలావతారాచకూగని.

9. భగవంతుని అవతారాలు

అవతరణ అనంగానే దిగిపోయినది, అని అర్థం స్ఫురిస్తుంది. కాని భగవంతునికి నమస్కారం చేయడానికి పైకెత్తిన చేతుల్ని పాదాల్ని స్పృశించడం కోసం దింపినంత మాత్రాన రసంలో మార్పెలారాదో అలాగే అవతరించిన వర

మాతృకూ అదృశ్యమైయున్న పరమాత్మకూ తేడా ఇద మిథ్యంగా యేదీ ఉండదు. ఈ సూత్రాన్ని అనుసరించే క్రీస్తునూ మేరీనీ దేవుడుగా కొందరు భజిస్తున్నా పవిత్రమైన ఆదేశాల్ని మహమ్మదు చెప్పాడని వ్రాసి వాటిని భగత్స మంగా గౌరవిస్తున్నా గుళ్ళో విగ్రహ రూపంలోనూ అవతార పురుషుడుగా ఉద్భవించి ఉన్నట్టి విష్ణ్వాది రూపుల్ని అర్చిం చినా అది భక్తే కాదనడం ఉండదు. ఉండరాదు.

భగవంతుడు ఎన్నోసార్లు అవతారాలై తినా 21 అవతా రాలు ప్రత్యేకంగా భాగవతంలో పేర్కొన్నారు. మొదటిది బ్రహ్మ. నిర్గుణ స్వరూపుడైన వానినుండి వద్మం పుట్టి అందులోనుంచీ బ్రహ్మ కలిగాడు. ఈ బ్రహ్మ ఎన్నోసార్లు ఆ (మొదటి) పరమాత్మను ధ్యానించడం తపసు చేయడం తనకొచ్చిన కష్టాలూ, దేవతలకూ భూదేవికి వచ్చిన కష్టాలు చెప్పకొని ఆయననుంచీ ప్రత్యుపాయాలు తెలియడం జరి గింది. ఆ ప్రకారం దేవతలచేత కర్మలు చేయించి కష్టాల్ను గట్టెక్కించడం ఉంది. ఆ బ్రహ్మ కూడ భగవదవతారమే. అలాగే వరాహమూర్తి, నారదుడు, నరనారాయణులు, కపి లుడు, దత్తదేవుడు, యజ్ఞుడు, ఉరుక్రముడు వృధువు, మీనావ తారుడు, కమలావతారుడు, ధన్వంతరి, మోహిని, నరసిం హుడు, వామనుడు, భార్గవరాముడు, వ్యాసుడు, శ్రీరాముడు రామకృష్ణులు - వీరి రూపాల్లో కూడ భగవంతు డవతరిం చాడు. కల్కి అవతారం ఇంకా రావలసి ఉంది.

“ఇందరూ దేవుళ్ళా?” ఇదీ సర్వసామాన్య సందేహం. ఒక్కొక్క పేరు ఒక్కొక్క మనిషికి పెట్టటమనే అలవాటు మన

వ్యావహారికంలో ఉండటంచేత రెండుపేర్లు చెప్పే ఆ ఇద్దరు వేర్వేరు మనుష్యులని అర్థం చేసికొంటూ ఉంటాం. కాని ఒకే నటుడు ఎన్నో పాత్రల్ని ధరించి రంగస్థలంమీదకు వస్తుంటే అతడు ఫలాని నటుడేగాని క్రొత్తవాడు కాదనే అలవాటూ మన కుంది. ఈ సూత్రాన్ని భగవంతుడికి వర్తింపజేస్తారు సనాతన ధర్మవరులు. అందుకు ఒప్పుకోరు కొందరు. మొదటి వారుకూడా, అంటే ధర్మవరులు కూడ భగవంతులైతే మంది అని అనరు. ఇతర్లు మాత్రం అలా అని ధర్మవరుల్ని ఎగతాళి చేస్తారు. ఎగతాళిగనుక వారూ చాలామంది దేవుళ్ళున్నారని నమ్మనివారే. ఎవరి సంస్కారం పొంది. ఒకరిని ఇంకొకరు మార్చకలిగిందిలేదు. ఎవరికి వారే సంస్కృతిని గడించాలి. పోతన అంటాడు ఇరవయి ఒక్క అవతారాల నేమిటి! సరస్సులోనుంచి వెళ్ళిపోయే కాలువల్లోని నీరంతా సరసి నీరేనన్నట్లు.

సరసింబాసిన బాటు కాలువల యోజన్ విష్ణునందై నశ్రీ
కర నానా వ్రకటావతారము లసంఖ్యాతంబు లుర్వీశులున్
మరలున్ బ్రాహ్మణ సంయమీంద్రులు మహర్షుల్ విష్ణు
వంశాంసజున్

హరికృష్ణుండు బలానుజన్ముడెడలేదా విష్ణుడౌ నేర్పడన్ 64

రాజులూ దేవతలూ బ్రాహ్మణులూ సంయమీంద్రులయినవారందరూ దేవుని అవతారారే! ఈ కీలకం హృదయానికి తెలియాలి. అప్పటిదాకా దాన్ని గూర్చి ఆలోచించటం అవసరమనిపిస్తుంది.

ఐతే ఈ అవతారాలెందుకు తలుచుకోవాలీ అంటే భగవంతుడవతరించి సంసారాన్ని తరింపజేయడమెలా జరిగిందో ఆ కథనం భక్తితో వింటే అలా విన్నవాడు సంసార దుఃఖరాసిని వదలిపోతాడు అన్నాడు సూతమహర్షి.

నిజానికి జీవుడూ దేవుడే : సర్వత్ర ఉండేవాడు భగవంతుడు. ఈ కనుపడే ప్రపంచం, కనుపడని జీవుడూకూడ భగవంతుడే. ఆకాశం అంతా ఒకటే అయినా ప్రత్యేకంగా గమనిస్తే మేఘంవేతూ, ఆకాశం వేరూగా ఎలా తెలుస్తుందో అలాగే జీవుడు మాయ అనే ద్వైదీవిధమయిన ఆలోచనవల్ల తాను వేరుగా తనకు స్థావరమయిన శరీరం వేరుగా చూస్తాడు.

ఐనా అంతా కలిపి 'నేను' అంటాడు. భగవంతుణ్ణి మాత్రం అలా అర్థం చేసుకోవడానికి శక్తిస్తాడు. కొంత సాధన చేస్తేగాని నిలువదేమో ఆ భావం.

ఈ కనుపడే స్థూల శరీరమే కాదు-కనుపడని గుణమయ శరీరంకూడ ఆ జీవుడే 'నేను' అంటాడు. క్రొత్త జన్మ వచ్చింది అనుకొంటూ పాత జన్మను మరిచిపోతాడు. ఇది అవిద్య. ఇలాటి అవిద్యలో ఉంటున్న మనకు - మరి వేయి పేర్లు భగవంతుడివి వింటే వేయి మందా దేవుళ్ళు! అని పించ కేంచేస్తుంది!

పాత జన్మలోని శరీరంగాని క్రొత్తజన్మలోని శరీరంగాని, జీవుడుగాని, 'నేను' అనే వస్తువుగానీ అంతా భగవంతుడేనని అనుభూతి చేసిన షణ్ణాన జీవుడు బ్రహ్మతో ఐక్యం అయినట్లు కూడ అనుభూతి చేస్తాడు. అదే దర్శనం.

దేవుడే ఈ జీవుడైతే, జీవుడే బ్రహ్మమయితే ఈ జన్మ
 లన్నీ అబద్ధమా అనిపిస్తుంది. అవును అని సమాధానం!
 కవులు మరి మాటల్లో ఇది జన్మ అది కర్మ ఇది అనుభూతి
 అది నంబంధమని చెప్పిన మాటల సంగతేమిటి? అదంతా
 అబద్ధమా అనిపిస్తుంది. చెప్పేటప్పుడు పినేవానికి తెలిసిం
 దేదో అది చెప్తానే ఆ పై విషయం చెప్పాలి. అప్పుడే తెలి
 విడి కలుగుతుంది. ఏమీ తెలియని వారికి చెప్పే విధమేమిటి?
 వాన ఎలా కురుస్తుందని పసివాడడిగితే ఎవరో కుండల్లో పె
 నుంచీ నీళ్ళు కుమ్మరించి జల్లుతారని చెప్పక ఏం చెప్పాలి?
 కుతర్కవాదం చేస్తే మాత్రం పై విషయం ఎన్నడూ తెలిసే
 అవకాశం కలుగదు. విషయం తెలియాలంటే ఉపాయమే
 మంటే-

ఇంచుక మాయలేక మదినెప్పుడు బాయని భక్తితోడ వ
 త్తించుచు నెవ్వడేని హరి దివ్యపదాంబుజ గంధరాశి సే
 వించు నతం డెటుంగు నరవింద భవాదులలై న దుర్లభో
 దంచితమైన యా హరి యుదారమహాద్భుత కర్మ

మార్గముల్ (71)

అ నీరు కుమ్మరించే దేవతలు ఎవరోనని యోచించే
 స్థితికి రావాలి పిల్లవాడు! పిల్లవాడు అబద్ధాన్ని త్రోసేసి
 సైక్రొజీన్ కలిసి నీరై భూమ్యాకర్షణ కారణంగా క్రిందకు
 వడుతోంది వర్షం అని ఎరిగినప్పుడు అదిదాని ప్రాణ వాయు
 పులే దేవతలని నమస్కరించుకోవాలి. అలా నమ్మనూవచ్చు
 నమ్మకనూపోవచ్చు. ఎవరి సంస్కారం వారిదే ఎప్పుడూ!
 కాని తెలియాలని చెప్పే కవుల బాణీ-వారి వారి బాణీయే.

తరుగని భక్తితో హరిని సేవించితే జన్మ కర్మల విషయం
అవగత మవుతుందని చెప్తున్నాడు భాగవత కారకుడు!!

ఇలా చెప్పి సూతుడంటున్నాడు; మీరు ధన్యులు, మీ
మనసులు హరి చింతనంలో నిలిచి ఉండటం గొప్పస్థితి అని.

10. భాగవత రచన

ఈ భాగవత మహా పురాణం వేదవ్యాస మహర్షి
వ్రాశాడు. తను వ్రాసి తన పుత్రుడైన శ్రీ శుకునిచేత చది
వించాడు. పరీక్షిన్మహారాజు శాపదష్టుడై ఏడు రోజుల్లో
మరణం ఉన్నదని ఎరిగి విరక్తి నందివున్న సమయంలో
శ్రీ శుకుడు ఆ భాగవత కథను ఆయనకు చెప్పాడు. ఆ భాగ
వత కథలే శ్రీకృష్ణ నిర్యాణానంతరం ఈ భూమిపై సూర్యు
నిలా మార్గదర్శకమై ఉంటున్నాయి. శ్రీకృష్ణుని తరువాత
ధర్మమార్గ దర్శనమిస్తున్నదీ భాగవత పురాణమేననేది జ్ఞాపక
ముంచుకోవాల్సిన సంగతి.

శ్రీ శుకుడు సర్వసంగ పరిత్యాగి. సర్వ ప్రపంచం
లోనూ తానై ప్రతిఫలించినవాడు. అతణ్ణి పిలుస్తూ వ్యాసుడు
వెంటనంటిన క్షణాన వృక్షాలన్నీ 'ఓ' అని పలికి సర్వత్ర
ఆయన నిల్చిఉన్న స్థితిని తెలియజెప్పినయి. ఆయన వ్యాసుని
కంటె పై స్థితి కెక్కినవాడు. ఆయన వెళుతుంటే స్త్రీలు వివ
స్రలై స్నానం చేస్తున్నవారై వ్యాసుడు వచ్చే సమయానికి
సంభ్రమలై అంశుకాలగుదుకొంటారు. ఇదేమిటి! వయసుతో
నున్న వాడొస్తే ఉపేక్ష చేసి వృద్ధుడొస్తే వలువలకోసం

వరుగిడుతారన్నాడాయన. వాళ్ళు- “అయన యువకుడనీ మేము యువతులమనీ అవి గుడ్డలనీ ఇవి శరీరాలనే తేడా తేకుండా సర్వత్ర భగవంతుణ్ణి దర్శించాడాయన - ఇంత అంతరం ఆయనకూ మనకూ ఉందిగదా స్వామీ!” అన్నారు. అలాంటి శ్రీ శుకుని ముఖతః వెలువడ్డ ఈ భాగవత కథ ధర్మాన్ని నిలబెట్టటానికి ఉపయోగించింది - శ్రీకృష్ణ నిర్యాణం తరువాత కూడ! ఆ శ్రీ శుకునియందూ శ్రీకృష్ణు నందూ మనసు ప్రసరించి ధన్యత నందాలి. అప్పుడే భాగ వత శ్రవణం సుగమమవుతుంది.

వ్యాస మహర్షి నిరంతర యజ్ఞానుష్ఠానికిగాను యజ్ఞ కర్మలు హితమని తెలిపి వేదాలను నాల్గుగా విభజించాడు. భారతం వ్రాసి పంచమ వేదంగా చేశాడు. ఋగ్ యజుస్సా మాధర్వజాలను పైల, వైశంపాయన, జైమిని సుమంతులనే వారికి బోధించి పురాణేతి హాసాలను మా తండ్రియైన రోమ హర్షణునికి బోధించాడు అని నూత మహర్షి అంటున్నాడు. వీరి ద్వారా ఆయా ధర్మాలు ప్రచారమయినయి. వేదాలు గూఢమైన అర్థం కలిగి అందరకూ తెలియని స్థితిలో ఉండే వని, కేవల త్రిగుణాత్మకులమేను అనుకొని వారు వీటిని పడిం పరు. వారి శ్రేయస్సుకోసమే భారతం వ్రాశాడు వేద వ్యాసుడు. ఐనా ఆయనకేదో మనసులో కొరవగా ఉంది. ఏదో చెప్పలేదు - ఏదో చెప్పలేదనే చింత ఉండిపోయింది.

ఒకసారి ఆయన వద్దకు నారదమహర్షివస్తే ఆయన్ను ఈ విషయమై సంప్రశ్నం చేశాడు. “గురు శాసనంచేత వేదాలు విభజించి, ధర్మం సర్వులకూ తెలిసేట్లుగా భారతాది

పురాణాతెన్నో రచించినా - నా శరీరంలో విభుడై యున్న జీవుడు మాత్రం స్వస్వరూపాన్ని పొందలేనివాడుగానే నిల్చి ఉన్నాడు ఎంత శోచనీయమైన విషయం - 'అసంపన్న ఇవా ఖాతి బ్రహ్మవర్చస్య సత్తమః' అసంపన్నతగానే ఉన్నదేమి?' భగవంతునికి పరమహంసలయిన ప్రజలకూ పాతమయిన భాగవత ధర్మాలు నేను సరిగా చెప్పినట్లు లేదు! అదేనా - నా పొరపాటు?" అన్నాడు.

నారద మహర్షి చెప్తాడప్పుడు : ధర్మాలు పాటించాలి. అందులో ఇసుక్కుపోయి విష్ణుయశస్తవం చేయడం మానేయకూడదు. నీ పాఠకులు పరమేశ్వరుని వైపు గమించే విధంగా భాగవతం తెలియజెప్పు.

నైష్కర్మ్యమవ్యచ్యుత భావ పర్తితమ్ -
నశోభతే జ్ఞాన మలం నిరంజనం
కుతఃపునశ్శశ్వద భద్రమీశ్వరే
నచార్పితం కర్మయదర్ప కారణమ్

(అధ్యాయ 5 శ్లో. 12)

నైష్కర్మ్యమైనా అచ్యుత భావంతో కూడకపోతే పాషండం అయిపోతుంది. కామనతో చేసినా కామన లేకుండా చేసినా కర్మవల్ల కలిగే ప్రయోజనం శూన్యం కావచ్చు.

అందుకని "ఆయన చేష్టలను" వర్ణించి పాఠకుల్లో భక్తిని కలిగించవయ్యా - అన్నాడు నారద మహర్షి. ఇంకా ఇలా అన్నాడు: వ్యాసమునీ! మనసులో కొంత కొంత అశాంతి ఎప్పుడు కలుగుతుందంటే శ్రీహరి నామస్తుతి చేయనప్పుడు కలుగుతుంది. అందుకే నీకు శాంతి కలుగటాల్లేదని తెలిసికొను.

హరినామస్తుతి లేని కావ్యము విచిత్రార్థాన్వితం బయ్యుశ్రీ
కరమై యుండదయోగ్య దుర్మలిన వత్కాకోలగర్తాకృతిన్.

- 96

అంతేకాదు. కేవలం జ్ఞానం ఎందుకూ కొరతగాదు. కర్మతోకూడి భక్తితో కలిసి ఉండాలి జ్ఞానం! కర్మను ఈశ్వరార్పణం చేసినపుడే జ్ఞానం రాణిస్తుంది. నీవు ధర్మాలు చెప్పి భారతం వ్రాసినా కామ కర్మలపై ప్రేమకలవారు ఆ కామ్య కర్మలనే ధర్మాలుగా చేస్తూ తత్త్వజ్ఞానాన్ని మర్చిపోవడం చేస్తారు. అందుకు వారియందు భక్తి కలిగించటమే ప్రత్యుపాయం. అందుచేత నీవిప్పుడు భాగవత కథలు వ్రాయాలిందీ! అన్నాడు నారదుడు.

ప్రపంచంలో తెలిసినవారూ. తెలియనివారూ - అని ఉంటారు. తెలిసినవారు కర్మలుమాని హరిస్వరూపా న్నెరుగజూస్తారు. ఎటుకలేనివారు ఎరిగే విధంగా నీవు ఈశ్వర లీలల్ని చెప్పి, హరిసేవ చేసే జీవుడు నీచజన్మలో పుట్టికూడ ఇతరులవలె సంసారంలో చిక్కుకోడు. 'హరి' అంటే విష్ణువు. ఆయనతప్ప ప్రపంచంలో ఇంకేదీ లేనేలేదు. ఏది చూచినా ఆది శ్రీహరేనని తెలియటం నిజమైన జ్ఞానం.

నేను ఏమీ ఎటుగనివాణ్ణి కొంత ఎటుక నెలాగ్రహించానో చెప్తాను. విను :

శ్రీమద్రామాయణ పూర్వజన్మ కథనం

“నేను పూర్వజన్మలో దాసీపుత్రుణ్ణి. మా అమ్మ వేద సంపన్నుల గృహంలో పనిచేస్తూఉండేది. అక్కడ చాతుర్మాస్యాలకుగాను కొందరు ఋషులు వచ్చి ఉన్నారొకప్పుడు.

ఆ ఋషులకు సేవచేయడానికి నన్ను పెట్టారు, అదే నాకు దైవప్రకృతిని ఇచ్చింది.

ఆ ఋషులు అన్నిటా సమదృష్టికలిగినవారు ఎక్కడ చూచినా పరమేశ్వరుని మనసులో తలచి చేతుల్లో ఆ చోటుకు నమస్కరించేవారు, క్షణక్షణానికి అలా ఏకాగ్రమైన మనసు పొంది నమస్కరించటం నాకు అకర్షణీయమైనదయింది మనసు ఆటవస్తువులమీదకు వెళ్ళేదికాదు. ఎక్కువ మాట్లాడేవాణ్ణికాను. వారికి నాపై ఎంతో అనుగ్రహం కలిగింది. వారు అన్నమాటలు గ్రహించి అనుజ్ఞాతుడై చీర్ణంచేసికొన్నాను. తర్కించలేదు. అందువల్లనే పాపవిముక్తుణ్ణయినాను. వారిని సేవించటాన్నే ప్రేమించి బ్రతుకు నడుపుతూ వారి అనుగ్రహం పొందాను. మనసు రోకీకంవైపునకేపోకుండా బ్రాహ్మణులయినవారి సేవచేస్తుంటే ఆ పరమాత్మ భజనంలో ఇష్టం కలిగింది. అసురీసంవదనశించి దైవప్రకృతి పెంపొందింది.

ఆ మహాఋషుల అనుగ్రహంతో శ్రీకృష్ణుని కథల్ని విన్నాను. ఆయన దివ్యలీలలు దర్శనమవుతుండేవి. వాటిపై అనురాగం పెరిగింది. ఈ ప్రపంచమంతా ఆ పరమాత్మ స్వరూపమేనన్నట్లుగా ఆయన దృష్టికి తగిలేవాడు దేన్ని నేను చూసినా! ఈ స్థూల సూక్ష్మ శరీరాలు కల్పన అయిన ఈ అజ్ఞాన భావాలు-యథార్థాలు కావని గ్రహిస్తూ ఉండేవాణ్ణి.

ఆ ఋషులు అక్కడ నాల్గు మాసాలున్నారు. నా పరిస్థితిని గమనిస్తూ ఉండేవారు. వెళ్తూ వెళ్తూ నాకు భాగవత జ్ఞాన్నాన్ని ఉపదేశించి పెళ్ళిపోయినారు. దానివల్ల నాకు ఈ సర్వ ప్రపంచం వాసుదేవుని మాయా ప్రభావమని తెలిసింది. ఇది తెలియటమేకాదు. మనసునుంచి ఆ భావం కనీసం

మరుపుగానిన్నా పోయేదికాదు. సర్వ కర్మలూ ఆ నారాయణునివేనని తెలుస్తుంటే త్రివిధ తాపాలూ నన్నేం చేయలేక నేపోయినాయి. అప్పుడనుకొన్నాను - కర్మచేసి బొందలోనూ పడచ్చు ఆ కర్మ 'నాదే' ననుకొంటూ!! అది భగవంతుడిదనుకొంటూ మాయనూదాటచ్చు అని! ఇదే మాయఅని తెలిసింది. ఖకితో చేసినకర్మజ్ఞానకారణ మవుతుందనేది పరమార్థమైన విషయం ! అణిమాది సిద్ధులుకూడ కలిగినయి అజ్ఞానంవల్ల.

కలిగిన జ్ఞానం స్థిరమై నిలువాలి. సందేహాలతో నిలువరాదు. అది నిలిస్తేనే నిత్య నైమిత్తిక కర్మలుచేస్తూ శ్రీకృష్ణగుణ కీర్తనం చేస్తూ సంతులు మనుతారు. “వాసుదేవాయ, ప్రద్యుమ్నాయ అనిరుద్ధాయ సంకర్షణాయ ధీమహి” అని నిర్గుణ స్వరూపాన్నికూడ ఆ ధోరణిలోనే ధ్యానించకలుగుతారు. కనుక వ్యాసమునీ! నీవుకూడ ఆ పరమాత్ముని కీర్తిని చెప్పుమయ్యా !

వ్యాసుడు మళ్ళీ అడుగుతాడు: “నీవు వృద్ధాప్యంవచ్చే వరకూ నీ ఆ జీవితం ఎలాగడిపావు” అని. బాల్యావస్థను మ్రింగివేసిన కాలం నీకు కలిగిన ఆ స్మృతిని ఎలా నాశం చేయకుండా ఉన్నదీ అని ఆయన సందేహం !!

అవును. ఆ తరువాతకూడ గురువులు చెప్పినదాన్నే అనుసంధానం చేసుండేవాణ్ణి. ఈ ప్రపంచం నన్నేంచేయలేదా అనా? నీ సందేహం! అమ్మ-పాపం-తాను అస్వతంత్రురాలు గనుక నాకు యోగక్షేమాలు కావాలనే ఎల్లప్పుడూ కోరుతూఉండేది. కాని అస్వతంత్రురాలు కనుకనే అంత వాణ్ణిగా తాను చేయలేకపోయింది. ఒకరోజున ఆమె పాము కరచి చచ్చిపోయింది. భకులకు భగవంతుడు సుఖం కోరుతాడన్నట్లు నాకు బంధం వదిలింది. తరువాత దుఃఖమేదన్నా ఉంటే అదీ వదిలింది. నేను ఉ తరానికి (దేవునివై పునకు) ప్రయాణించాను. ఎన్నోచోట్లుతిరిగి నడచివెళ్ళాను.

కొండలు - పొలాలు - వనాలు - నదులు - సరస్సులు
దాటి నడచి నడచి శ్రమతో వెళ్ళి ఒకచోట స్నానంచేసి ఆచ
మించి శ్రమ తీర్చుకొని ఏకాంతంగా కూర్చొని గురుపులను
విన్నప్పటి మనస్సుతో హృదయ పరమాత్మను వారు చెప్పిన
విధంగా ధ్యానించాను. నా హృదయంలో నారాయణుడు
ప్రత్యక్షమైనాడు. అనందాశ్రువులతో ఆయన పద సరౌఞాల్ని
మనసులో గీలించి అవ్యక్త స్థితిలో చేరిపోయాను. “అయ్యో
ఆ మహానుభావుడేదీ అగుపడడే” అనే స్థితికి తిరిగి వచ్చాను.
అప్పుడు కొన్ని మాటలు వినవచ్చినాయి. ఏమనంటే -

“కుమారా! అరిషడ్వర్గాలను జయించిన మునులు
మాత్రమే నన్ను చూడగలుగుతారు. నీకు నాపైనున్న కాంక్ష
కారణంగా నీ ఆలోచనల్లో నా నిజ మూర్తిని కనుపరచాను.
నీ దోషాలన్నీ నశించిపోతాయి ఇక. తరువాతి జన్మలో తగిన
శరీరంపొంది శుద్ధ సాత్త్వికుల్లో అగ్రగణ్యుడవై శృష్టి లయ
మయే వరకూ బ్రతుకగలవుగాక” అనే ఆశీర్వాదం దినపడింది.
అంతట -

నామా న్యనంతస్య గత త్రపః పరన్
గుహ్యోని భద్రాణి కృతాని చ స్మరన్
గాం పర్యటం స్తుప్త మనాగతస్సృహః
కాలం ప్రతీక్షన్ విమదో విమత్సరః

నేను అనంతమైన ఆయన నామాల్ని పఠిస్తూ, ప్రాకృత
బుద్ధికి అవగాహనమైన ఆయన లీలల్ని స్మరిస్తూ ఉన్నాను.
భగవద్గీతల్ని ప్రపంచంలో చూడాలని మాత్రమే సంచరిస్తూ
న్నాను. మదమత్సరాలు లేకుండా లజ్జానశించుకున్నాను.

ష్టేతో నిర్మముడనై తిరుగుతున్నాను, ఈ శరీర వతనవేళ
ఎప్పుడా అని ప్రతీక్షిస్తూ ఉన్నాను.

తరువాత మృత్యువెప్పుడో వచ్చింది. అది అంధకారం
పోగొట్టే మెరుపులా తోచింది. శుద్ధ సత్త్వమయిన భాగవత
దేహంలో చేరాను. ప్రళయకాలం రాంగానే అవటవత్రశాయి
నారాయణుని ఉచ్చాస్సంతో ఆయనలోనికి వెళ్ళిపోయి వేయి
సంవత్సరాలున్నాను. తిరిగి బ్రహ్మ కమలంలో పుట్టిం
తర్వాత ఆయన సృష్టి నారంభించినప్పుడు మరీచ్యాయులతో
పాటు పుట్టాను. ఈ వీణ తనంత తానుగా పలికే స్వరాలతో
పాటుగా విష్ణు కీర్తిని స్తుతించడమే నా పని! నేను కీర్తిస్తే ఆ
మూర్తి నాకు దర్శనమవుతాడు. సంసార సముద్రంలో ఉన్న
వాళ్ళకు విష్ణుగుణ వర్ణనం, తెప్పవంటిది !

యమ నియమాది యోగముల నాత్మ నియంత్రిత
మయ్యుగామరో

షముల ప్రచోదితంబయగు - శాంతి వహింపదు,
విష్ణుసేవచే

గ్రమమున శాంతి గైకొనిన కైవడి-నాదు శరీరజన్మక
ర్మముల తహస్యమెల్ల ముని మండన చెప్పితి నీపు
కోరినన్ (132)

అని నాతడుడు వెళ్ళిపోయినాడు.

12. వ్యాసుని సమాధి స్థితి

నాతడుడు మ్రోయిస్తున్న వీణానాదం ఇంకా వ్యాస మహర్షికి వినిపిస్తూనే ఉంది - ఒక్కడే ఉన్నాడు. నారాయణ

మూర్తి హృదయంలో దర్శనమిస్తున్నాడు. ఆయనతోపాటు
మాయకూడ వ్యాసునకు దర్శనమిచ్చింది. తను - తనకు
వేరై వుండి-ఏదో చెప్పాల్సింది "తాను" చెప్పలేదని వడ్డ
బాధ ఎంతటి మాయ! అనుకొన్నాడు.

ఓహో జీవుడు తానే భగవంతుడైనా ఈ మాయను
తెలిసికోలేక అనుభవిస్తూ మోహితుడైపోతున్నాడు! తానే
కర్తనని భోక్తనని సతమతమవుతున్నాడు!! ఆ మాయ ఇప్పు
డింత స్పష్టంగా తనకు దర్శన మయింది. ఆ మాయను
తప్పింపజేసి తాను నారాయణమూర్తిని చూశాడు. తాను
ఆయనకు వేరైన ఎవరో జీవుడుగా తోచలేదు. మాయను
చూస్తేనే తాను వేరనే మోహం కలుగుతోంది. అనగా తాను
వేరు అని అనుభూతి చేసే అలవాటే మాయ! మాయ అనేది
అంతకంటే ఇంకేమిటి? ఆస్పత్రిలో నర్సు ఇంతసేపు ఎత్తు
కొన్న పిల్లవాడు తనవాడనిపించలేదు. ఆమె ఫలాని ఆయన
కొడుకు అని అంటే తన కొడుకని చెప్తేచాలు ఎంత ప్రేమ!
ఇంతకంటే ఏమిటి మాయ!

మాయను చూసినప్పుడల్లా ఈ మోహం కలుగుతునే
ఉంది. అందుకని మహర్షి వెంటనే కీలకం గ్రహించాడు.
తన ఎదుట నారాయణమూర్తి మాయా కూడ దర్శనమిచ్చారు
కదా! ఆ నారాయణమూర్తి నొక్కణ్ణే చూస్తుంటే చాలు-
మాయ అవరించదు. అని తెలిసికొన్నాడు. అందుకని, మాయ
విరగడ కావాలంటే ఆ నారాయణమూర్తిపై భక్తి ఒక్కటే
దోవ అనుకొన్నాడు. అదే నారదుడు చెప్పిందికూడ. తానూ
భగవద్గీతలో వ్రాశాడు ఎప్పుడో - మామేవ యే ప్రపద్యంతే
మాయామేతాం తరం తితే - అని.

వెంటనే వ్యాస మహర్షి భాగవత రచన కుప్రకమించాడు.

అలా వ్రాసి తన కుమారుడైన శ్రీశుకునిచేత దానిని చదివించాడు వ్యాసుడు"-అన్నాడు సూతుడు. వెంటనే శౌనకుడు ప్రశ్నిస్తాడు.

“శుకుడు గొప్ప జ్ఞానికదా- అతడికి భాగవతం ఎందుకు? సూతుడు సమాధానం చెప్పాడు: “భక్తిపూర్ణమైంది కనుక !! భక్తిలోని సుఖం మాయలేని సుఖం కనుక. భక్తి చదువడానికి ఎరుగడానికి వేరే కారణమక్కరలేదు. అయినా-

నిగమములు వేయు చదివిన

సుగమంబులు గావు ముక్తి శుభగత్వంబుల్

సుగమంబు భాగవతమ్మును

నిగమంబు పఠింప ముక్తి నివననము బుధా !

ధీరులూ నిరపేక్షులూ ఆత్మారాములూ అయిన మునులు ఆహరిభజనం నిష్కారణంగా చేస్తుంటారు. దానికి కారణం అనారాయణుడు అలాంటివాడై యుండటమే. అదేకారణంచేత శుకుడు భాగవతం పఠించాడు” అన్నాడు శౌనకుడు.

భాగవతం పఠించితే భక్తి కలుగుతుందా- భక్తి కలిగితేనే భాగవతాన్ని పఠిస్తాడా అని శంక కలుగుతుంటుంది. భక్తి ఉన్నదా లేదా అనే తర్కం వదలి చదువడాని కారంభించమే కర్తవ్యం. విత్తు ముందా చెట్టు ముందా అన్న సమస్యలో లాగానే భాగవత శ్రవణం చేసి దాన్ని తెలియడం ముఖ్యం అనిపిస్తుంది.

13. భాగవత ప్రచార విషయం

వ్యాస మహర్షి భాగవతం వ్రాయడానికి- ప్రేరకుడు నారదుడు. భాగవతానికి భక్తి ప్రధానం. భక్తి ప్రేమ స్వరూపం. నారదుడు వక్త. వ్యాసుడు శ్రోత. భక్తి స్వరూపం ప్రేమేనని జ్ఞాపకం చేసి, నారదుడు ఆ తరువాతనే భాగవత ప్రశస్తి చేశాడు. ఈ బోధను వ్యాసుడు శ్రద్ధతో విని సమాధిసౌంది అందులో భాగవత కథ లెరిగి ఆ తరువాత భాగవతం వ్రాశాడు. ఎంత మందినో తరింప జేస్తున్నాడు.

రచన అయిం తర్వాత దానికి ప్రచారం కావాల్సి వచ్చింది. అందుకు శుకుడే తగినవాడు. అతడు తన కుమారుడేగాని నిర్గుణోపాసకు డతఁడు. భాగవతము నగుణోపాసనను వివరించేది! అత్మలో అత్మను చూచి రమించే శుకుని ఎలా అకర్షించటం! కాని, అత్మ రతుడైన శ్రీశుకునకు సర్వత్రా పరమాత్మే స్ఫురిస్తాడు కనుక దివ్య మంగళ విగ్రహుడైన శ్రీ కృష్ణుని చూచి పరమాత్మతో తాదాత్మ్యం కాకేం చేస్తాడు అని విచారించాడు వ్యాసుడు.

వెంటనే భాగవతంలోని, రెండు శ్లోకాలు శిష్యులకు చెప్పి వాటిని శుకునకు వినిపింపు మన్నాడు. అతడాకర్షితుడైతే మీ తండ్రి భాగవతం వ్రాశాడని చెప్పి తీసికొని రమ్మన్నాడు.

శిష్యులు అజ్ఞను శిరసావహించి శుకునకు శ్లోకం వినిపించాడు.

బర్హాపీడం నటవర వపుః కర్ణయోః కర్ణికారం
బిభ్రద్వాసః కనక కపిశం వైజయంతీ చ మాలాం

రంధ్రాన్ వేణో రథరసుధ యాపూరయన్

గోవబృందైః

బృందారణ్యం న్వవదరథణం ప్రావిశద్గీత కీర్తిః

దశమస్కం-అధ్యాయ. 21-శ్లో. 5

ఈ వర్ణించిన రూపం శ్రీ శుక్రుని మనసులో చేరి వరమ శక్తిత్వం కలుగ చేసింది. ఆయన సమాధిగతుడవడానికి క్షణ మాత్రం పట్టలేదు. ఓహో ఇది సగుణమా? నిర్గుణమా అని అతడు ఇక నాలోచింపలేదు. ఆ రూపాన్ని అనుసంధానం చేయాలనే అనుకొన్నాడు. ఐతే శ్రీకృష్ణునకు పూజలు చేసి వెన్నపెట్టాలంటే ఎలాగ? అనుకొన్నాడు. సగుణుడైన దేవుణ్ణి దేవుడుగా తలచి తినడానికి పెట్టకపోతే అర్చన పరిపూర్తి ఎలా? ఆ క్షణాన రెండో శ్లోకం వినిపించింది.

అహో బకోయం స్తన కాల కూటం జింఘాన వాపా
పయదవ్య సాధ్వీ

లేభేగతిం ధాత్మ్యచితం తతూఽన్యం కల వాద

యాలుం శరణం వ్రజేమ్య

దశమస్కం- 2 వ అధ్యాయ-శ్లో. 23.

“శ్రీకృష్ణుని చంపడానికి విషం పూసిన పాలిండ్లతో వచ్చిన పూతననే ‘పూత’ గా చేసి మోక్షమిచ్చాడు శ్రీకృష్ణుడు భగవంతుడుగాక ఇంకెవడలా చేయగలడు? అంతటి దయాశు వింకెవరూ లేరు” ఈ బోధతో శ్రీ శుక్ర మహర్షి నిశ్చయానికి వచ్చాడు. మన మనసు, ఆకర్షిస్తున్న స్వామిని చేరితే చాలు. ఆయన కేలాంటి వెన్నలూ పెట్టక్కర్లేదు అనుకొన్నాడు.

వెంటనే అశ్లోకాలు ఎక్కడ ఎవరు వ్రాశారో తెలిసికొని వ్యాసు నాశ్రయించడానికి బయలుదేరాడు.

శ్రీ శుకుని వైరాగ్యం వ్యాసుని మించినట్టిది. వ్యాసుడు ప్రపంచానికి చెప్పాలని భాగవతం వ్రాశాడు. శుకుడు ఎవరి కోసమో దానిని వినలేదు, తన కోసమే విన్నాడు, పరీక్షితుకు చెప్పాడు కదా అనిపిస్తుంది. శ్రీశుకుని మేధలో పుష్కలించి ఉన్న సమయంలో పరీక్షితు వైరాగ్యస్థితిలో ఉన్నవాడై తనకు చెప్పమంటే తనలోని కథ చెప్పాడు. అలాడందుకే ఉత్తమ పక్ష, పరీక్షితు ఉత్తమ శ్రోత- అంటున్నాడు నూతుడు.

పరీక్షితు ఎందువల్ల ఉత్తమ శ్రోత అనాలి అనిపిస్తుంది. అతడు పంచ శుద్ధులు కలవాడు. పితృశుద్ధి, మాతృశుద్ధి, పంశశుద్ధి, అన్నశుద్ధి, ఆత్మశుద్ధి అనే శుద్ధులు కలిగినవాడు. అయిన సర్వభను ననండి.

14. పరీక్షిజ్ఞనసము

కౌరవ పాండవ సంగ్రామ లో దుర్యోధనుడు పడిపోయిం రిటువాత అశ్వత్థామ వచ్చి అతడికి సంతోషం కలుగజేస్తానని చెప్పి హఠాత్తుగా పాండవ శిబిరంలో రాత్రివేళ జొరబడుతాడు. అక్కడున్న వీరుల నందరినీ చంపేస్తాడు. పాండవులు మాత్రం అక్కడ లేరు. లోకమంతా ఈ పనిని గర్హించింది.

ద్రౌపది విపరీతంగా దుఃఖిస్తోంది. అమె ఏడుపు నావ గలిగే వాళ్ళు లేరు. అప్పుడర్జునుడంటాడు—“అలా ఏడవడం

ధర్మమా? "అని. ఎంత ఆశ్చర్యకరమైన ప్రశ్న! బిడ్డలు చస్తే వీడువడం ధర్మం కాదా? కాని, అదికాదు అర్జునుని భావం. అది లోకధర్మం కావచ్చుకాని ధర్మనూత్ర అంతర్యం మాత్రం కాదని అతడి అర్థం! వీరమాత ద్రౌపది అశ్వత్థామ తన బిడ్డను చంపాడు గనుక అతణ్ణి నిర్దించటం కర్తవ్యమని అతడి మాట! దుఃశసనునియొక్క కర్తవ్య ములోచించి పనికి జొరటమే ధర్మం. అందుకేతాను వెంటనే అశ్వత్థామను చంపే యత్నం చేస్తానన్నాడు. శ్రీకృష్ణునితో సహా యుద్ధానికి వెళ్ళిపోయినాడు.

ఆశ్వత్థామ పారిపోయి పారిపోయి ఇక తన గుత్తా లందుకు పనికిరావని తెలిసికొన్నాడు. వెనకనుంచి మహా వీరుడు అర్జునుడు శ్రీకృష్ణ సహాయుడై వస్తున్నాడు. ఆశ్వత్థామ వెంటనే బ్రహ్మ శిరోనామ కాత్రం ప్రయోగించి నదిలాడు. అది భూమ్యాకాశాల్ని కలిపే కాంతితో వస్తోంది. ఏం చెయ్యాలి? పారిపోయినా ఎచ్చి కాల్చటం తథ్యం. ఆ అస్త్రం, అలాటిది. పారిపోయేవాడు నిర్వీర్యుడు. నిల్చేవాడు వీరుడు. చావడం ఎవరికైనా తప్పదేమో! నిల్చి చేసేదేమిటి? భగవద్భజనమే కర్తవ్యం! అర్జునుడు శ్రీకృష్ణునిపై సర్వమూ వదలి, "కృష్ణా! సంసారాగ్నిలో ఎలప్పుడూ మాడుతునే ఉన్నాం, ఆ అగ్నినై నే నిన్ను ప్రబోధించినప్పుడు మాయగా చూపి అణచివేస్తావు. ఇప్పుడిదేమిటి తేజస్సు! మీదికొస్తుంది. తెలియజెప్పు" అన్నాడు.

శ్రీకృష్ణుడు "అది బ్రహ్మత్రమయ్యా! దాన్ని ఉపసంహరించటం కూడ ఈ ఆశ్వత్థామకు చేతకాదు. ముందు

నీవు కూడ బ్రహ్మత్రయం వేసి దాన్ని నిరోధించు. రక్షణకు వలసిన కర్తవ్యం దొరికింది అర్జునుడికి. అసూ బ్రహ్మత్రయం వదిలాడు. రెండు బ్రహ్మస్త్రాలూ ఎదుర్కొని ప్రజానాశనం చేస్తున్నాయి. వెంటనే శ్రీకృష్ణుడు ఆ రెంటినీ నీవే ఉపసంహరించు అన్నాడు. అర్జునుడలా చేశాడు. కర్తవ్యబోధ భక్తివల్ల అర్జునునకు కలిగింది. అందుకే సర్వ సందర్భాల్లోనూ భక్తి చేయు మనటం !!

“అర్జునుడు అశ్వత్థామను కట్టి తెచ్చాడు. ద్రౌపది ఎదుట బెట్టాడు. చంపేస్తానంటాడు. శ్రీకృష్ణుడు ఎంతో చమత్కారంగా ఆ పనినుంచి అర్జునుణ్ణి తప్పిస్తాడు. ఆయన బోధ కోసమే మనం భాగవతం చదువాల్సిందనిపిస్తుంటుంది. ఆయనన్నాడు :

అర్జునా ! వీడు బ్రాహ్మణుడన్న పంకతో వీణ్ణి కాపాడాల్సిన అవసరమేదీ లేదు. పసివాళ్ళనూ నిద్రించేవాళ్ళనూ అస్త్రపాటవం లేనివాళ్ళనూ రాత్రిపూట కూర్చుండే చంపాడు. వీడు బ్రాహ్మణుడేమిటి !” అంటాడు. గుణకర్మ విభాగికమైన వర్ణం ప్రధానమని బోధ. బ్రాహ్మణ జన్మడైనంత మాత్రాన చంపటం మాన నక్కర్లేదంటున్నాడు. అతడు చేసిన పని బ్రాహ్మణుడు చేయదగిన పనికాదు అనేది అర్జునుడి మేధ తెక్కించి ఇప్పుడు అర్జునుడు చేయబోయే వధ కూడ అలాటిదేను అని తెలుపాలని ఆశిస్తున్నాడు. అర్జునుడు బ్రాహ్మణుడే ! — క్షత్రియ జన్మడై తేనేమి గాక ! బ్రాహ్మణుడలా ప్రవర్తింపరాదని బోధ “ఈ అశ్వత్థామ ప్రాణభయం చేత పారిపోతున్న చవట ! వాణ్ణి తెచ్చాం మనం ! ఎవరెవరు

చింతించుచుండగానే వాచో జ్ఞాపకం చేసికొను అని పెద్ద జాబితా
 గ్రంథం అందులో “భగ్నుడై పరచినవాని” అనేది కూడ
 స్పష్టంగా చెప్పాడు పరమాత్మ ! అంతే.

అప్పుడు అశ్వత్థామను చంపడం మానేశాడు. ఆ
 సమయంలోనేను బ్రాహ్మణబుద్ధి కలవాణ్ణి కనుక చంప
 య్యే మార్గన్నాను ననుకోలేదు. అశ్వత్థామ బ్రాహ్మణుడే.
 అందుకే తాను చంపరాదనుకొన్నాడు. అతిశయం లేని
 వివరములే అతడిది.

ద్రౌపది అశ్వత్థామతో అంటుంది. “గురుపుత్రా !
 కరుణ గురువులకు లక్షణం, నీవు పుత్రాకృతిలో నున్న
 ప్రామాణ్య కించిత్రయినా కరుణ లేకుండా చంపావా బిడ్డల్ని!
 నీకు వజ్రచాపాచారసి తెలిసి నీ తల్లి ఎంత దురపిల్లుతోందో
 నీకు తెలుసా! ఇతడ్ని ప్రాణాలు పోకముందే వదిలివే
 యింది” అంది. ద్రౌపదిలో తల్లి ప్రేమను అశ్వత్థామ
 మననం లేదో కథ వినేవాళ్లు మాత్రం తప్పకుండా చూడాలి
 అని చెప్పాను ఆశయం. అన్నాడు బాబాయి ముక్కునీరు ఎగ
 గింపు.

మీరు “అయ్- చంపేస్తాను వీణ్ణి” అంటాడు.
 శ్రీకృష్ణుడు. నాల్గు చేతులు కలవాడై ఆ పని చేయకుండా ఆవు
 దాడి వర్మంకాని వనిని ఆపుచేయడానికి ప్రత్యేక రూపం
 తీసుకొని శ్రీకృష్ణుని అరివాటు. అతడంటున్నాడు- “వేదం
 లో చెప్పారయ్యా- “బ్రాహ్మణ్ణి చంపరాదనీ!”- అని ఇలా
 గుసగుసలాడగనే పోతన వ్రాశాడు. వేదంలో చెప్పిన యధా
 శక్తియైన మాటలు చెప్పి వాటి అర్థం ప్రస్తుతానికి వర్తింపక

పోయినా వర్తించినట్లు చెప్పటమే ఆ సరసమాడటం
(హ్యూమర్) అని తెలియాలి.

అర్జునుడు శ్రీకృష్ణుని సంప్రదించి అశ్వత్థామ శిరోజాలు
తరిగి అందులో సహజమైయున్న మణిని తీసి ధర్మరాజు
కిస్తాడు. అశ్వత్థామ గబ్బు చెడి వెళ్ళిపోయినాడు. దుష్కర్తి
పొందాడు. చివరకు పోతన “చంపదగిన కర్మంబు చేసిన,
జంపదగదు విప్రజాతి బిలికి” అని వేద ధర్మాన్ని తిరిగి ప్రతి
పాదిస్తాడు. వేదాన్ని ఎలా అర్థం చేసికొనాలో అలాగే దీనినీ
అర్థం చేసికొనుమని బోధ. అధిపతియైనవాడు ఇక్కడ అర్జు
నుడు సత్వగుణ సంపన్నుడై యుండాలి. క్రూర కర్మను
చేయరాదు అని చెప్పడం.

తరువాత కొన్నాళ్ళు జరిగిపోయింది. ధర్మరాజు చని
పోయినవాళ్ళకు ఉత్తర క్రియలు జరిపి భీష్ముని వద్ద ధర్మాలు
నేర్చి పరిపాలనం శాంతంగా చేస్తున్నాడు. అర్జునుని కోడలూ
అభిమన్యుని భార్య అయిన ఉత్తర పదో నెల గర్భం ధరించి
ఉన్నది. అశ్వత్థామ తాను బ్రహ్మస్త్రి వదలినపుడు అపాం
డవం చేయందే ఆ అస్త్రి ఉరుకోదని హెచ్చరించాడు. ఆ
అస్త్రి శ్రీకృష్ణుని మహిమచేత పాండవుల్ని అప్పటికి ఏమీ
చేయలేకపోయింది. కాని, ఇప్పుడు ఉత్తరా గర్భంలో ఉన్న
కౌరవ వంశాంకురమైన పిల్లవానిని చంపడానికి పస్తోంది.

అశ్వత్థామ అపాండవం కావాలనే అస్త్రి వదిలాడని
ఉత్తరకు తెలుసు. దాన్నుంచీ రక్షిస్తానని శ్రీకృష్ణుడెప్పుడో
వాగ్దానం కూడ చేశాడు. ఇప్పుడు ఉత్తర కా అస్త్రి ప్రభావం
జనుభూతి అపుతూన్నట్లుంది. అది ఆమె శరీరానికి కలిగిన

వాడకాదు. మనసు మరిగిపోయినప్పటి ఘోష. భర్త మహా
పీడకుగా చచ్చిపోయినాడు. బంధువులంతా చచ్చిపోయి
నాడు. ఈ పుట్టబోయేవాడొక్కడూ పాండవుల వంశానికి
మిత్రుడే. ఈ అత్రమయితే తన గర్భస్థ శిశువుపైకి వస్తున్నట్లు
తెలుస్తున్నది ఉత్తరకు.

ఇలాంటి స్థితిలో కర్తవ్యమేమిటి? ఉత్తర శ్రీకృష్ణుని
జ్ఞప్తియించింది - “నీ పద పద్మంబులెగాని యొండెరుగ”
నిబోంది. తన ఈ బాధను పోగొట్ట కలిగింది ఆయన పద
పద్మాలెగాని ఇంకేదీ తనకు తెలీదుట. ఇంకేదీ కీలకం కాదుట
శ్రీకృష్ణ పీఠే భక్తికి కరిగిపోయినాడు. పోతన అంటాడు—

తన సేవారతి చింతగాని పరచింతా లేశమున్ తేని న
క్షయం బాండు తనూజులన్ మనువు వాత్సల్యంబుతో
ద్రోణనం

దను బ్రహ్మత్రయ నడ్డబెట్ట బనిచెన్ దైత్యారి
సర్వారి సా
కన నిర్వృకము రక్షితాఖిల సుధాంధ శృకమున్
జకమున్

చక్రాయుధానికి సుదర్శనమని పేరు. అది ఎవరిపై
ప్రయోగించబడిందో వారికి మంచి దర్శనము కలుగుతుంది.
బ్రహ్మనిరోధామకాత్రం భౌతికంగా పూర్వమే ఉపసంహ-
రించబడినా వాని ప్రభావం ఇంకా ఉంది. ఆ మిగిలింది
వాతకక్షయ ప్రభావం కాదేమో. ఉత్తర అదేదో తనపైకి
బ్రహ్మనిరోధం చెప్పలేదు. సుదర్శన చక్రం ఉత్తర భయభ్రాంత

ఉన్నాడు. గద త్రిప్పుతున్నాడు. అత్త ప్రభావాన కలిగే అగ్నిని అణగజేయడం ఆశ్చర్యంతో గమనించాడు పరీక్షితు. అత్త ప్రభావాన్ని అణచివేసి హఠాత్తుగా ఆ ఘరుషుడంతర్ధానమయినాడు.

తరువాత శుభ సమయాన ఎప్పుడో పరీక్షితు జనించాడు. బ్రాహ్మణులు వచ్చి దానములంది విష్ణువుచేత రక్షింపబడిన వాడుగనుక “విష్ణురాతు”డని అతడికి పేరు పెట్టారు.

పరీక్షితు ఎంశ ప్రతిష్ఠ వారి ప్రవృత్తి ఎలాటివో అతడి జన్మమేలాటిదో ఎఱుగటంవల్ల అతడు ఉత్తమ శ్రోత కావడం ఎలా అయిందో తెలియవచ్చు.

15. కుంతీ స్తవము

భగవంతుడు ఐహికంగానూ ఆధ్యాత్మికంగానూ ఉద్ధతి నీయగలిగినవాడు. ఆయన సుదర్శన చక్రం భౌతికంగా ఆస్థాన్ని నశింపు చేసిందంటే- గొప్పవిషయం అనడమటుం చండి. ఉత్తర మనసుకు మాయ తొలగింది ఆయనవల్ల! పరీక్షితు మనసుకు మాయాప్రభావం తొలగింది ఆయన మూర్తి అగుపడిన మీదట! ఇంతటితో ఆగలేదు. పుట్టబోయే వానిమీద అసక్తి పెట్టుకొని ఎన్నో కష్టాల్ని అనుభవించిన కుంతి మనసు కోమలమై సౌమ్యమై భక్తిపూర్ణమై పోయింది ఆమె ద్వారకకు తిరోస్మఖుడైన శ్రీకృష్ణుని స్తుతిచేస్తుంది. ఆమె స్తుతి భాగవతంలో మొదటిది! శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకకు వెళ్ళానికి ప్రయత్నిస్తున్న సమయంలో-

కుంతి స్తుతిస్తున్నది: -

ఓ మహాపురుషా! స్వామీ! ఈశ్వరా! ప్రకృతికి పరుడవై లోపలా బయటాకూడ అవరించి నీ వుంటూ మాకు ప్రకృతినే చూపి ఊరుకొంటున్నవాడా! అజ్ఞురాలనైన నేను నీకు నమస్కరిస్తున్నాను. నాటకం చూస్తూ నటుడ్చి ఎరుగక పాత్రలో తాదాత్మ్యం పొందుతున్న వాళ్ళై పరమహంసవైన నిన్ను చూడలేక పోతారుకదా! ఐనా ఈ క్షణాన నాకు తెలుస్తోంది, దుష్టుడైన కంసుడి బంధనలో చిరకాలమున్న దేవకిని ఎలా ముక్తినందించావో అలాగే నా బిడ్డల్ని నన్నూ రక్షించావు! విషాన్నుంచి....

విషాన్ మహగ్నే పురుషా దదర్శనాత్
అ సత్సభాయాం వనవాస కృచ్ఛ్రతః
మృధే మృధే నేక మహీరథాస్త్రతః
ద్రౌణ్యస్త్ర తశ్చాస్మహరేఽభిరక్షితాః

24

అగ్నినుంచి, అసత్సభనుంచి వనవాస క్లేశం నుంచి అన్నిటినుంచి రక్షించావు. అనేక మహా రథాస్థ్రాలనుంచి రక్షించావు. చివరికిప్పుడు ద్రౌణి అస్త్రం నుంచి మనుమణ్ణి రక్షించావు. మునిశాపం కలిగించాలని చేసిన ప్రయత్నాల్ని వమ్ముచేసి ఆయన్ను నీళ్ళతో తృప్తి పరచి మమల్ని రక్షించావు. ఓహో! ప్రభో! మాకు విపత్తులు వచ్చినప్పుడల్లా నిన్ను ప్రార్థించుతూ ఉంటున్నాం! అప్పుడల్లా నీవు మాకు శరణమిచ్చి జన్మ రాహిత్యమైన నీ దర్శన మిస్తున్నావయ్యా! ప్రభో ఆ విపత్తుల్ని మాకు రాకుండా చేసి నీ దర్శనాన్ని మారం చెయ్యద్దు స్వామీ! రక్షించు.

ప్రభో! నీ ఈచ్చ ఏమో మాకు తెలీదు. మాతోపాటు నీవూ మనుష్యుల్లాగే రాగాన్నీ ద్వేషాన్నీ అనుకరించుతావు. ఐతే ఎవరియందూ రాగం గాని ద్వేషంగాని నిజంగా నీకు లేవుకదా! ప్రభో! నీ తల్లి చిన్నప్పుడు తాడుపెట్టి “కొడతాను” “కట్టతాను” అంటుంటే, కాటుక కళ్ళతో, నిరుపాయం వెలి గ్రక్కే దృష్టితో, ముఖం వంచి ఏడ్చుతో ఎలా నుంచున్నావయ్యా! ఇక నన్ను భ్రమలో వడేయటానికేంకావాలి స్వామీ!

కొందరంటారు - దేవకీ వసుదేవులు యాచించడంచేత వారి వరం చెల్లించాలని శ్రీకృష్ణుడుగా వారికి పుట్టావని. ఇంకా కొందరు ధర్మరాజు కీర్తిని వ్యాపింపజేయటానికి యదు కులంలో పుట్టావంటారు. భూ భారమణస్తానని బ్రహ్మకు చెప్పి అందుకోసం ఇలా పుట్టావని ఇంకా కొందరంటారు. నాకనిపిస్తోంది - ఇలా పుట్టి చేసిన పుణ్యకర్మల్ని శ్రవణం చేసి మననం చేయటానికి వీలు కల్పించి అజ్ఞానులకు ఆత్మ జ్ఞానం కలిగించటానికే అవతరించావు మహానుభావా నీవు!

శ్రుణ్వంతి గాయంతి గృణంత్య భీష్మశః

స్మరంతి నందంతి తవేహితం జనాః

తయేవ పశ్యంత్య చిరేణ తావకం

భవప్రవాహో పరమం పదాంబుజమ్

శ్లోకం.

ప్రజలు నీ కథలు వింటారు. పాడుతారు.... భవప్రవాహాన్ని దాటుతారు. అందుకు పుట్టావు నువ్వు.

స్వామీ! మమ్మల్ని వదలి ద్వారకకు వెళ్తానంటున్నావా! నీవువెళ్తే ఈ భూమి కూడ ఇప్పటిలా శోభించదు. ఈ జన

ప్రభో! నీ ఈచ్చ ఏమో మాకు తెలీదు. మాతోపాటు నీవూ మనుష్యుల్లాగే రాగాన్నీ ద్వేషాన్నీ అనుకరించుతావు. ఐతే ఎవరియందూ రాగం గాని ద్వేషంగాని నిజంగా నీకు లేవుకదా! ప్రభో! నీ తల్లి చిన్నప్పుడు తాడుపెట్టి “కొడతాను” “కట్టతాను” అంటుంటే, కాటుక కళ్ళతో, నిరుపాయం వెలి గ్రక్కే దృష్టితో, ముఖం వంచి ఏడ్చుతో ఎలా నుంచున్నావయ్యా! ఇక నన్ను భ్రమలో వడేయటానికేంకావాలి స్వామీ!

కొందరంటారు - దేవకీ వసుదేవులు యాచించడంచేత వారి వరం చెల్లించాలని శ్రీకృష్ణుడుగా వారికి పుట్టావని. ఇంకా కొందరు ధర్మరాజు కీర్తిని వ్యాపింపజేయటానికి యదు కులంలో పుట్టావంటారు. భూ భారమణస్తానని బ్రహ్మకు చెప్పి అందుకోసం ఇలా పుట్టావని ఇంకా కొందరంటారు. నాకనిపిస్తోంది - ఇలా పుట్టి చేసిన పుణ్యకర్మల్ని శ్రవణం చేసి మననం చేయటానికి వీలు కల్పించి అజ్ఞానులకు ఆత్మ జ్ఞానం కలిగించటానికే అవతరించావు మహానుభావా నీవు!

శ్రుణ్వంతి గాయంతి గృణంత్య భీష్మశః

స్మరంతి నందంతి తవేహితం జనాః

తయేవ పశ్యంత్య చిరేణ తావకం

భవప్రవాహో పరమం పదాంబుజమ్

శ్లోకం.

ప్రజలు నీ కథలు వింటారు. పాడుతారు.... భవప్రవాహాన్ని దాటుతారు. అందుకు పుట్టావు నువ్వు.

స్వామీ! మమ్మల్ని వదలి ద్వారకకు వెళ్తానంటున్నావా! నీవువెళ్తే ఈ భూమి కూడ ఇప్పటిలా శోభించదు. ఈ జన

దానికి మెరుగు పెట్టించాలని శ్రీకృష్ణుడు ధర్మరాజున భీష్ముని అంశయ్య దగ్గరకు తీసికొనిపోయి బుద్ధులు చెప్పిం, కర్తవ్యం చేయడానికి ఆయన్ను తయారు చేస్తాడు.

ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలం వచ్చేదాకా బుద్ధికయిన త బోధ జరుగుతునే ఉంది. భీష్ముడు శ్రీకృష్ణుణ్ణి ఎదురుగ పెట్టుకొని చూస్తూ పరమాత్మ నాకు దర్శన మిస్తున్నాడన అనుభూతి నందాడు. ఉత్తరాయణం రాగానే ఆలోచనలన్నీ మానేశాడు. 'చిత్తము మనీషాయ త్తమం జేసి దృగ్జాలంబున్ హరిమోముపై బరపి తత్కారుణ్య దృష్టిన్ వినిరూపీభూతి శరవ్యథానివయుడై మోదించి భీష్ముండు సంశీలం బొప్పను తించె కల్మషగజశ్రేణిహరిన్ శ్రీహరిన్' ప. 213.

బుద్ధి సరియైన దోవలో ఉండి పరమేశ్వరునితో అను భూతి పొందటం సాధన. భీష్ముడు చేసిన స్తుతి భాగవతంలో రెండోది. ఆ స్తుతి చేసి, శ్రీకృష్ణునే హృదయాన నిలిపి శ్వాసపీల్చి వాసుదేవ బ్రహ్మంలో కలిసిపోయినాడు భీష్ముడు. ఈ కథకూడ పరీక్షితు వంశ శుద్ధిగా చెప్పిందే.

17. అవతార ప్రయోజన పరిపూర్తి

కురు వంశ లో క్రోధానుయలనే అగ్ని పుట్టింది. సర్వులూ అందులో తగలబడిపోయినారు. శ్రీకృష్ణుడు ఉత్తరా గర్భ రక్షణం చేసి, వంశనాశనం కాకుండా చేశాడు.

ధర్మరాజు భీష్ముడి బోధ విన్న రుద్రవాత 'జగత్త్వ స్వతంత్రం కాదని- కేవలం కాలాధీనమైంది మాత్రమేనని-

జేయవానికి ఉదయించిన వరమాత్మ అంటున్నారు. ఈయన వల్ల యదుకులం శ్లాఘితమైంది- మధురానగరం షణ్ణతమైంది- ద్వారకావాసు లీయన చిఱుహాసం దర్శిస్తూ యశస్కులయినాతంటున్నారు.

ఇంకా వారంటున్నారు- “వీతాఃపరం శ్రీత్వమపాస్తే పేశలం నిరస్తశౌచం బత సాధు కుర్వతే”. అస్వతంత్రము శుచిరహితమూ అయిన శ్రీత్వాన్ని ఆయన శ్రీలు వవిత్రం చేశారన్నారు. శ్రీకృష్ణుడు గోపికా శ్రీలందరికీ మోక్షం ప్రసాదించాడు కదా!

శ్రీకృష్ణుడు ఆలా వీడ్కోలు పొంది ద్వారక చేరాడు ద్వారకావాసులంతా వచ్చి ఆయన పాదపద్మాలకు నమస్కరించారు. “నీవే తల్లివి కృష్ణా! నీవే తండ్రివి! ప్రేమస్మిత స్నిగ్ధమైన నీ మోహనమైన అననాన్ని మేం చూడగలుగుతున్నామంటే నీవీ మాయాధిష్ఠ శరీరం పొందటంవల్ల గదా! మా అదృష్టం వండింది!!” అన్నారు. వసుదేవాదులు ఏన్ను అంబారీంతో వచ్చి స్వాగతమిచ్చారు!

శ్రీకృష్ణుడు బాల్యంలో సత్త్వగుణులైన గోవుల్ని గోపికల్ని ఉద్ధరించి శుద్ధ సత్త్వానికి, నిర్గుణ స్థితికి తీసికొనిపోయి జీవన్ముక్తి కలిగించాడు. జీవిత మధ్యకాలంలో మధురావాసులకు ధర్మాధర్మ పర్తన తెల్పి ధర్మపరుల చేసి ఉద్ధరణ కలిగించాడు. చివరకు కురుక్షేత్రంలో యుద్ధం వడిపి అజ్ఞానులూ మూఢులూ అయిన వారికి కూడ తమోగుణం వదిలించి ముక్తి నిచ్చి ఉద్ధరించాడు. అపతార ప్రయోజనం సత్త్వరజస్తమో గుణులందరికీ నన్నార్గం చూపడమే.

ఇప్పటికి అలా అవతార ప్రయోజనం పూర్తి అయింది. ఇక అవతార సమాప్తి చెప్తాడు. ధర్మరాజాదుల స్వర్గారోహణ కథ కూడ చెప్తాడు నూతుడు శౌనకాదులకు. ముందుగా గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులు ఆశ్రమం మార్పుచేసి రాజ్యం వదలి వానప్రస్థులుగా వెళ్ళటం చెప్తున్నాడు.

18. ఆచరణ వేదాంతము

ఎప్పుడో కృష్ణరాయబార సమయంలో తీర్థయాత్రల కని వెళ్ళిపోయిన విదురుడు ధర్మరాజుకు మనుషుడై నవరీక్షితు జన్మించి తర్వాత తిరిగి వచ్చాడు. బంధువులు ఆకర్షితులై ఆదరించి పలుకరించారు. ధర్మరాజు ఆయన తనకు చిన్నప్పటినుంచీ చేసిన సహాయాలన్నీ ప్రేమంగా చెప్పి సంతోష పడుతాడు. ఏ ఏ దేశాలు తిరిగివచ్చాలో చెప్పమని యాదవులు కులాసగా నున్నారా అని అడుగుతాడు.

విదురుడు తాను మైత్రేయుని కలిసి భక్తి భావాన్ని అనుసంధానం చేయడం సందేహ విముక్తుడు కావటం మాత్రం హృద్యంగా చెప్తాడు. భక్తి అనేది కలిగితే సందేహాలు తీరినట్లే అనేదొక మహత్తరమైన నూత్రం. ఆచరణ వేదాంతానికి బహుశ ఆధారం కూడ ననవచ్చు.

ధృతరాష్ట్ర గాంధారుల్ని కూడ విదురుడు కలిసి ముచ్చటలాడుతాడు. ఏకాంతంగా ఒక సమయాన ధృతరాష్ట్రుని కలిసి ఇలా అంటాడు : “అన్నా! మనం పెద్దవాళ్ళ మయినాం. ఏ క్షణానో ప్రేమమైన ప్రాణాల్ని ధనాల్ని,

మహాస్వి మననుంపీ వేటుచేసి యముడు తీసుకుపోతాడు చెప్పడు, బోసినోరు ఆకలి లేకపోవటం, రోగం, ఫలం అన్నీ రానే వచ్చినాయి. భీముడు ఇంత పిండం వడేస్తే తింటూ గడుపుతుంటే కాలం ఈడ్చుకుపోతుందెప్పుడో. అలా వీటన్నిటో మంచి వేరుచేసి తీసుకుపోకముందే వాటిని విడివిడిగా దర్శించ గలగాలి అదే ధీరత్వం. ఆచరణ వేదాంతమున్నూ. భగవంతుడైన విష్ణువును హృదయంలోనిలిపి ఉత్తర దిశకు అంటే భగవంతుని వైపునకు వెళ్ళిపోవాలి. అలా స్నేహం-ఈ గృహం గూర్చి తెంపుకోవటమే ఆచరణ వేదాంతం.

భృతరాష్ట్రుడు పూర్వమే సనత్కుమారుని బోధలు విన్నదగ్గర్నుంచి సత్త్వగుణాన్ని నెమ్మది నెమ్మదిగా తనలో పెంచుకొన్నవాడు. భగవద్గీతను సంజయుని ద్వారా విన్నవాడు కనుక గాంధారీ సహితుడై విదురునితో కలిసి ఎవ్వరికీ చెప్పకుండా హిమాలయం వైపుకు వెళ్ళిపోతాడు. భక్తిని జ్ఞానాన్ని పెంచుకొంటున్నాడు.

తెల్లివారంగానే ధర్మరాజు పెత్తండ్రికి పాదాభివందనం చేయాలని వస్తే పెత్తండ్రి పెత్తతల్లి విదురుడూ కూడ అగు వళ్ళేదు. సంజయుడు వాళ్ళు తమను వదలి వెళ్ళిపోయారని దుఃఖిస్తూ చెప్పాడు. తానూ వారిని కలవాలని వెళ్ళిపోయి వాడు. ఇక ఎవరూ వారి సంగతి చెప్పేవారు లేరు.

ఆయననుకొన్నాడు: ఎక్కడో అడవుల్లో తాము చేయబోయే పనిని ఇక్కడే చేయరాదా అని! వారేమి చేసినా ఇక్కడ అభ్యంతరపెట్టే వాళ్ళు లేరుగదా! అన్నాడు. దానికి సమాధానం కూడ ఆయన అన్నట్లు” అడివై తేనేం ఆ కరమైతే

శరీరాన్ని వదలివేస్తాడు. యోగాగ్ని పుట్టించి దాన్ని దహించి వేస్తాడు. గాంధారీ అ అగ్నిలో ప్రవేశిస్తుంది. వీళ్ళేమయినా కని నీ వడిగితే ఏమవుతారో కూడ చెప్పాను.

దుష్టనాశనం చేయడానికి పరమాత్మ శ్రీకృష్ణుడై జన్మించి, వచ్చిన పని అయిందిగదా అని ఇక యాదవ కులక్షయం కోసం యోచిస్తున్నాడు, ఆయన యీ భూమిమీద ఎంత కాలం ఉంటాడో మీరూ ఆవరకే ఉండండి. తరువాత మీ సంగతి చూసుకోండి” అని నారద తుంబురులు- వెళ్ళిపోయినాడు.

మళ్ళీ కొన్నాళ్ళయింది. ధర్మరాజుకు దుశ్శకునాలు తోచినయి. ప్రజల్లో అన్యాయం ప్రబలడం, గమనిస్తూ శ్రీకృష్ణుడు భౌతిక శరీరం వదలి వెళ్లాడా? అని శంకించాడు. పిడు నెలల క్రిందట ద్వారకకు వెళ్ళిన అర్జునుడు అప్పుడే వుట్టేడు దుఃఖంతో ముఖం వ్రేలవైచుకొని వచ్చి నమస్కరిస్తాడు. ధర్మరాజు మనసులో నిశ్చయం అయింది. ఏం జరిగి ఉంటుందో! అయినా అడిగాడు “ఎందుకలా దుఃఖంలో ఉన్నావు నాయనా యాదవులూ శ్రీకృష్ణ బలరాములూ కులసాగ ఉన్నారా?” అని అర్జునుడు, “మన సారథి, మన సచివుడు మన వియ్యము మన సఖుండు మన బాంధవుడున్ మన విభుడు గురుడు దేవత మనలను దిగనాడి చనియె మనుజాధీశా!” (355) అంటాడు. “ఆయన వెళ్ళిపోయినాడు. యాదవు లంతా ఎప్పుడో నశించారు. ద్వారక సముద్రంలో మునిగి పోయింది. నేను నిర్వీర్యుడనైనాను” అని వాపోయాడు. శ్రీకృష్ణుడు తనకు క్షణక్షణానా ఇచ్చిన బలం, కీర్తి, జీవనం సర్వం జ్ఞాపకం చేసికొంటున్నాడు.

ద్వారకలో ఎవరెవరిని గూర్చి నీవు క్షేమ మడిగావో వారంతా మదిరను త్రాగి ఎదుటి వారెవరో తెలిక ఒకరి నొకరు కొట్టి చంపుకొన్నారు". అన్నాడు- "ఇలా జీవులు ఒకరి నొకరు చంపుకోవటం గౌరవించుకోవటం ఆయన లీల!" అన్నాడు. నారదుడు ధర్మరాజుకు చెప్పిన బోధ అర్జునునకు స్ఫురిస్తోంది. "ఆ పరమాత్మ నామ కీర్తనం చేస్తూ, పిలుస్తూ ఇలా ఊరుకొని ఉండిపోవటమే గమ్యం అనిపిస్తోంది" అన్నాడు.

వాసుదేవాంఘ్ర్యనుధ్యాన పరిబ్రంహితరంహసా
భక్త్యా నిర్మథితా శేష కషాయ ధిషణోఽర్జునః.

'వాసుదేవుని పదపద్మాల నిరంతర ధ్యానం వల్ల పెరిగిన భక్తివల్ల సమస్త కామక్రోధాలూ అర్జునునిలో నశించిన వంటాడు వ్యాసమహర్షి. తాను భగవంతునినుంచి విన్న భగవద్గీతా జ్ఞానం అర్జునునకు పయోగించింది. శోకరహితుడైనాడు. ఈ స్థితికి రావడమే ఆచరణ వేదాంతం.

యుధిష్ఠిరుడు మనుమడైన పరీక్షితుకు రాజ్య పట్టాభిషేకం చేసి, సర్వాన్నీ పదలివేశాడు. నార చీరలు ధరించి, నిరాహారియై మౌనియై శిరోముండనం చేసికొని జడుడిలా ఉన్నతునిలా పిశాచిలా ఉత్తర దిశకు వెళ్ళిపోయాడు. తమ్ములూ ద్రౌపదీ ఆయన్ను అలాంటి మనసులతోనే అనుసరించి వెళ్ళారు.

ధర్మరాజు ఇంద్రియాలను మనసులో లయింపజేశాడు. అనగా ఇంద్రియాలు ఆయన్ను మా సంతృప్తికేదైనా చేయ

రాదా అని ఆడుగట్టలేదని అర్థం. మనసును ప్రాణంలో లయింప జేశాడు. అంటే మనసు అంతరింద్రియంగా క్రొత్త కోరికల నాలోచించడంలేదు. ప్రాణాన్ని అపానంలో అపానాన్ని మృత్యువులో మృత్యువును పంచభూతాల్లో లయింప జేశాడు. అంటే ప్రాణాయామంచేస్తూ నిశ్శవించి ఇక ఉచ్ఛ్వాస మానేశాడన్నమాట. ఇక “నాపంచభూతాలూ త్రిగుణాల్లోనూ త్రిగుణాలు అవిద్యలోనూ” అవిద్య జీవునిలోనూ జీవుడు పర బ్రహ్మలోనూ పరుసగా ఐక్యం అయినారు. ఇదంతా జ్ఞాన సమాధి నందటానికి మార్గం!

ఇలా సూతుడు పరీక్షితు పూర్వీకుల కథనం శౌనకాదు లకు చెప్పి-అలాంటి వానికున్న మనః స్థితిని మనం సంతరించి భాగవతం వినాలి అన్నాడు. అలా వింటేనే ఆచరణ వేదాంతం కలుగుతుంది. లేకపోతే శుష్క వేదాంత శ్రవణమే అది!!

19. పరీక్షితు కథ

పరీక్షితు సద్గుణ సంపన్నుడై భూమిని పరిపాలించాడు. ఆయనకు జనమేజయాది నల్లరు పుత్రులున్నారు. ధర్మదేవత ఒక వృషభ రూపంలో ఆయన రాజ్యంలో తిరుగాడేది భూమి గో రూపంలో ఉండి ధర్మానికి సన్నిహితమై ఉండేది. ఒకసారి పరీక్షితు ఒకానొక రూపంలో కలి ఆ గోవునూ ఆ వృషభాన్నీ కలితో తన్నడం చూశాడు. వెంటనే అతడ్ని శిక్షించాడు. కలి భయపడి ఆయన్ను శరణు వేడుతాడు. అర్జునుడి శరణాగత రక్షకత్వం తలచి పరీక్షితు కలికికి శరణిచ్చాడు. దేశ బహిష్కారం చేస్తానన్నాడు. అప్పుడుక తి

“ప్రభూ! సర్వత్ర నీవే నాకు దర్శనమవుచున్నావు నేనెక్కడికిపోను?” అనడంచేత అతడికి నాల్గు స్థానాలు మాత్రం చెప్పి ఆ చోట్ల ఉండుమన్నాడు. అవేమిటంటే యాత్రమోడే చోటు, మద్యం త్రాగే చోటు, స్త్రీ పురుషులు సంగమించే చోటు, హింస చేసేచోట్లు. ఇవన్నీ గాక ఇంకో ఏర్పాటు కూడా చేయాలింటి కలి కోరిడంచేత పై బాటితోపాటు వరీ షీతు సువర్ణంకూడా నీవు ఉండటానికి అవసరమవులుందిగాక అని అనుగ్రహించాడు.

అలా అవకాశాన్ని పొందిన కలి తన ప్రభావాన్ని వరీ షీతు పొలిచినన్నాళ్ళు ప్రవర్ణలించ చేయలేదు. అణగి ఉన్నాడు. అర్థాత్తు ఆ తన వాత న్యార్థం, కపటం, మోసం పెరిగినయి. అందుకు కారణ మతలేనని మోచన. అంతరు పూర్వం ఈ కలి ఏమయిపోయినాడని శంక. అంతరు పూర్వం శ్రీకృష్ణుడు మోసవ స్వరూపంతో భూమిపై నుండి సత్త్వ గుణులకు శుద్ధినత్వాన్ని కలిగించి రాజసులను ధర్మాత్ములుగా చేసి అజ్ఞాన పూర్ణులైన రాజకీయులకు శిక్షిగా నాశం కలిగించే వాడు గనుక కలి విజృంభించలేదు. అందుకే విష్ణ్వంశతో రాజుండి, చండ శాసనుడై విజృంభించే కపటాన్నీ కోరికలనూ బండినూ ఉండాలి. పరిషీతు దీనిని నిర్వహించాడు.

ఈ కలి, ఏ కుటుంబంలో భగవంతుని కీర్తిస్తుంటాలో అక్కడ ఉండదని నమ్మకం! భగవంతుని పేరుతో దుర్మార్గం చేసే వారెవరో నిజంగా భగవంతుని కీర్తించేవారెవరో తెలియని స్థితికి ప్రవంచం ఇప్పుడు ఎక్కిందంటే-మరీ-అది కూడ ఆ కలి ప్రభావమే ననాలి కదా అనిపిస్తుంది! అందుకే అందరకూ ఈ కలి బాధాకరుడై చింతలు కలుగజేస్తున్నాడు.

కలి, కాముడే!- కోరిక! కోరికలు వదిలెయ్యాలని మతం చెప్పినా బుద్ధుడు చెప్పినా “కోరికలు వదలా” అనే కోరిక ఉందిగదా అనే భావం చెప్పి కామునే ఆరాధించటం ప్రజలకు అంవాటయిపోయింది. అందుకే హిందూ ధర్మంలో కామాన్ని ఒక “పరిమితిలో” ఉంచి వేయుమంటారు. ఎవరే పరమాత్మను చేరాలనే కోరికను మాత్రం అన్ని కోరికల కంటే ఎక్కువై నదిగా చేయుమన్నారనేది మరువరాదు.

పరీక్షితుకు కూడ అభిమానం కారణంగా ముని మెడలో చచ్చిన పాముని వేసి వెళ్ళిపోవటం కలిగింది. తాను చాలా దాహంతో బాధపడుతూ వెళ్ళి మౌనియైన మునిని తీర్థమర్థించాడు. మౌని సమాధిలో ఉన్నాడు. ఆ అభ్యర్థనను వినలేదు. తాను కలిని నిర్జించిన మహారాజు. తనను వినిపించుకొనని ఈ ముని తన్ను అవమానించినట్లేనని భావించాడు పరీక్షితు. అందుకని ఆ చచ్చిన పామును మెడపై వినరి వెళ్ళిపోయినాడు. ఆ ముని శమీకుడు. అతని కొడుకు శృంగి.

శృంగికి ఎవరో చెప్పారు- “మీ తండ్రి మెడలో రాజు మృత సర్పాన్ని వేశాడని. వెంటనే శృంగి పరీక్షితును శపించాడు. అక్షణంనుంచీ “ఏడు రోజుల్లో తక్షక విషాగ్ని వల్ల పరీక్షితు చస్తాడుగాక” అని! తీరా ఇంటికి వచ్చి తండ్రి మెడలో ఆ పాము శరీరం చూచి గోంపెట్టి ఏడ్చాడు శృంగి. ఆ ఏడ్పుకు శమీకుడు సమాధి వదలి లేచి సంగతులు తెలిసికొంటాడు.

“అయ్యో సత్పురుషుడైన రాజును శపించి ఎంత పాపం చేశావు నాయనా! అని. రాజుకు ఆ సంగతిని కబురంపజేసి ముక్తి మార్గం అనుసరించాల్సిందని చెప్పి పంపుమంటాడు.

పరీక్షన్మహారాజులు తాను ఇంటికి వెళ్ళంగానే తన పౌరపాటు తనకు తెలిసింది. కిరీటం తలనుంచి తీయంగానే మనసు మారింది. అభిమానంపల్ల తాను మహాత్ముడైనవానికి అవజ్ఞ చేసినందుకు దురపిల్లాడు. అంతలోనే శాపం నంగతి కూడ తెలిసింది. “మంచిః నైంది” అనుకొని, ఏడు రోజుల్లో చనిపోతాడని తెలిస్తే మనిషి చేయల్సిన ప్రయత్నమేదో దానికై వెతికాడు. అప్పుడు వేదాంతం చదివి, విని, ఎరిమే శ్వరునిలో ఐక్యం కావడమా? భక్తి చేయడమా? నా కర్మ అని దుఃఖిస్తూ ఉండి పోవడమా ఏది చేయాలి. భగవత్కథలను వింటే అది సులభము. వేదాంతం నేర్వడమనే దాని వర్యప సౌనం, ఎరిమేశ్వరునిపై భక్తి పెంపొందించుకొని వానితో ఐక్యం కావడమే. ఎరిమేశ్వరుని అనుసరించితే అనాసక్తితో చేస్తూ ఉంటాడు గనుక అగామి కర్మ వృద్ధి పొందదుగాక. సంచిత కర్మ ఎప్పటికీ తీరేది! అందుచేత కర్మజ్ఞాన మార్గాల కంటే భక్తి మార్గమే త్వరలో అదనుకు వస్తుందిని ఋషులు అంటారు అని తలచాడు:

భక్తి అంటే చక్క భజనలు - విగ్రహాన్ని చూచి చేసి ఊరుకోవడంకాదు. కొబ్బరి నాయలు కొట్టడమూకాదు. అంత ర్మస్థితో తనలోనున్న భగవంతుడే ఆ విగ్రహంలో ఆ చక్క అలో ఆ నాట్యంలో - ఆనూటకొస్తే - సర్వత్ర - ఉన్నాడని తెలిసి అంత భావనా పటిమతో భగవంతునియందు తాదాత్మ్యం పొందాలి. ఈ స్థితులను గూర్చిన కథలే శ్రీ కృష్ణభగవానుని కథలు. అవి భాగవతంలోకూర్చబడి ఉన్నాయి. వాటిని విని పించి ఏడు రోజులలో పరీక్షితుకు శ్రీ శుకులవారు మోక్షం ఇప్పించాడు. అదే భాగవత పురాణం.

ఇలా శౌనకాది మునులకు నూత మహర్షి చెప్పనారంభించాడు.

20 పరీక్షితు ప్రాయోపవేశం

పరీక్షితు తల్లి గర్భంలోనున్న సమయం నుంచీ భగవద్భక్తుడు. ప్రథమ స్కంధ మంతటిలోనూ పరీక్షితు శుద్ధమైన మనస్సును ఎలా సంతరించి పెట్టుకున్నాడో పర్ణించాడు వ్యాస మహర్షి. శ్రోతకు కావలసిన సర్వ శుభలక్షణాలూ పరీక్షితుకు ఎలా ఉన్నాయో విశదీకరించాడు. తాతల దగ్గర్నుంచీ వంశస్థులంతా భగవద్భక్తులే. వంచవిధమైన శుద్ధులు ఆయనకు అలా కలిగినయి.

శృంగి శాపం విని తాను తిరిగి శాపం పెట్టలేదు. అతడు భక్తితో మనో వికారాలను నియంత్రించుకొని ఉన్నవాడు. కామాదుల్ని గెల్చాడు. తక్షక విషం కారణంగా తాను ఏడు రోజుల తరువాత చనిపోవడం నిశ్చయమని తెలిసి ఉన్నాడు. ఫలాని సమయాన చావడం ఖాయం అని మనకయినా తెలిస్తే ఏంచేస్తాం? బ్రతికే ఈ కొద్ది రోజుల్లో క్రొత్త వ్యవహారికాలేవీ ఇక పెట్టుకోము. చేసిన వ్యవహారాలేవో అవి అయిపోయినయి - తానే చేశాననుకొన్నా - ఇంకెవళ్ళో ఇలా చేశారనుకొన్నా - లేదు - భగవంతుడే ఇలా చేశాడనుకొన్నానరే! ఇక ఇప్పుడేం చేయాలి అని ఆలోచించి నుఖాన్ని సంతరించుకోవాలని చూస్తాము. ఐతే శరీరం మేలుకాదు చూచేది. అడిగినచేదిగదా. రాబోయే స్థితి విషయం! అదేలాటిది? కర్మ ప్రకారం కలిగేదంటారు. కర్మను మానవుడు అధిగమింపలే

డంటారు. తనకై తన శక్తితో అధిగమింపలేడు. భగవంతుడి సహాయం పొందితే కర్మను దాటవచ్చు!! ఎలాగంటే చనిపోయి ఏ లోకంలోనో తమ కర్మఫలం అనుభవించేవాళ్ళను దేవకీదేవికి పుట్టిన మొదటి ఆర్జును కుమారుల్ని భగవంతుడైన శ్రీకృష్ణుడు తెచ్చి తల్లికిచూపి కొంత కాలమైన తరువాత వాళ్ళకు మోక్షమిచ్చాడు కూడా. ఇక పాత కర్మఫలం అనుభవించడానికి నీలోకం రారునుమా” అని బలిచిక్రవర్తికి చెప్పి మరీ పాతాళ లోకంనుంచీ వారిని తెచ్చాడు. వారికర్మను హరింపు చేశాడు. అందుకని భగవంతుడు చేయజాలనిది లేదు.

అందుకని పరీక్షితు వీడు రోజుల్లో చనిపోవలసి ఉందనే నిశ్చయం ఎరిగినవాడై ఐహిక వ్యవహారాలు వదలి ఆస్తులు వదలి రాజ్యం వదలి బంధువుల్ని వదలి - స్వర్గం పోవాలని అప్పరసలను చూడాలని పెట్టుకోకుండా - గంగాజల గర్భం లోకి పోయి అక్కడ నిల్చాడు. అక్కడ ఏర్పాటు చేసికొని ప్రాయోవవేశంచేశాడు.

చిత్తము గోవిందపదా
యత్తము గావించి మౌనియై తనలో నే
తత్తరము లేక భూవర
సత్తముడు వసించె ముక్త సంగత్వమునన్.

(ప్ర.స్క-497)

ఇది సత్పురుషుల లక్షణం. ఈ సత్పురుషుని కలవడానికి ఎందరో సత్పురుషులు వస్తారు. గురువు-కావాలి-కావాలి

అనుకొంటాం పురాణాలు చదివీ వినీని. గురువు సత్పురుషుడే. సత్పురుషుడు సత్పురుషుల్నే కలుస్తాడు గాని స్వార్థమయిన కలువడు. పరీక్షితు సత్పురుషుడైన తరువాతనే ఆయన్ను కలువడానికి మహాబుషలు సత్పురుషులైనవారు వచ్చారు. అతడు సత్పురుషుడు కాకముందు శుకుడు రాలేదు. దేవుడు-దేవాలయం-నేను-నాకు ప్రసాదం - అనే భక్తి మాత్రాన సత్పురుషులు రారు మన వద్దకు, పరీక్షితు దగ్గరకు బ్రహ్మర్షులు వచ్చారు. నారదాదులు వచ్చారు.

అప్పుడు వారిని పరీక్షితు అడిగాడు-నేనేమి చేసినట్లయితే నా ప్రయాణంలో ముక్తిని పొందగలుగుతా నీయేడు రోజుల్లో-నన్నాడు. భీకరమైన సంసార వ్యాకులతచేత ఎలా దేహంవదలాలా అనే నేను ఆలపిస్తున్న సమయంలో ఈ తక్షక విషానరం వచ్చి నన్ను కడతేర్చుతుందనేది ఆనందమైన విషయం. నేను అహంకారం కలిగి ఉన్న కారణాన భగవంతుడి శాపంతో నాకు సంగాన్ని వదలింప జేశాడు. అందుచేత-

‘హరి చింతా రతియున్ హరిప్రణతి భాషా కర్ణనాసక్తియున్
హరి పాదాంబుజ సేవగల్గుటను మీరర్థిం బ్రసాదింపరే!’

(501)

అంటాడు. మీరంతా భక్తి కీర్తనలు పాడండి. నా కల్యాణంకోసం కీర్తనలు చేయండి నేను మోక్షానికి వెళ్ళి పోతాను. అంటాడు.

జనమేజయుని రప్పించి వానికి రాజ్యాభిషేకం చేశాడు. తాను ప్రాయోపవిష్టుడైనాడు. ఆకసంలో దేవతలుండి ఈయన ప్రవర్తన చూచి విస్తుపోయినారు. ఉన్న సంపదల్ను వదలి

వేయడం వారికి ఆశ్చర్యమైన విషయం. అక్కడున్న మహర్షులంటారు పరీక్షితుతో. “రాజా నీవు గొప్పవాడవనాలి. నీ తాతలు విష్ణు పార్శ్వున ఉండాలనే కామంతో రాజ్యాలను వదిలివేశారు. నీవు అంతకంటె గొప్పవాడివి!” అని. అప్పుడు పరీక్షితు వారిని అర్థిస్తాడు,—

ఏడు దినంబుల ముక్తిం

గూడగనేరీతివచ్చు గురు సంసార

క్రీడన మేక్రియ నెడతెగు

జూడుడు మా తండ్రులార శ్రుతి వచనములన్ (513)

అక్షణాన శుకమహర్షి అక్కడకు ప్రవేశించాడు. ఆయన శుద్ధ సత్వం చేరి పరమ భక్తిలో ఉన్నవాడు—

ప్రతినిమేషము బర బ్రహ్మంబు నీక్షించి

మదిజొక్కి వెలువల మరచువాడు

కమలంబుమీది భృంగములకై వడి మోము

పై నెరసిన కేశపటలివాడు

సంగికాదని వెంట జాటు భూతములునా

బాలురహాస శబ్దములవాడు

మహితవద జానుజంఘారు మధ్యహస్త

బాహువక్షోగళానన ఫాలకర్ణ

నాసికాగండ హస్తక నయనయుగళు

డైన యవధూతమూర్తి వాడరుగుదెంచె.

ఆ మహానుభావుడి గౌరవానికై అందరు మునులూ లేచి ఆహ్వానించారు. తాము పరీక్షితు అభ్యర్థనకు తగినట్లు సమాధానం చెప్పడానికి చాలాగా మనసులో పెనుగులాడుతున్నారు.

ఈ మహామభావుడు రావటం పెద్ద ముఖ్యమైంది. అందుచేత ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పగలవాడిని వారికి తెలిసింది.

వరీక్షితు ఎదురువెళ్ళి నమస్కరించి భోక్తృత్వముగా తాడు—

“....ఎల్లి దేహంబు వర్జించి దేహవారి
కేమి చింతించిన నేమి జపించిన

నేమి గావించిన నేమి వినిన

నేమి సేవించిన నెన్నడు నంసారి

పద్ధతి వాసిన వదలి కలుగు” అని చెప్పుచుంటాడు.

ఈ ప్రశ్నతో భాగవత పురాణ ప్రథమ స్కంధం పూర్తి అయింది. ఈ స్కంధంలో అధికాంశం పర్వించాడు. శుకమహర్షి వక్తగా వరీక్షితు శ్రోతగా ఎలా ఎలా కలిగిందో చెప్పడం వ్యాసమహర్షి సాధించాడు, ఎట్లా శ్రోతలు అలా ఉండాలని బోధ.

ద్వితీయ స్కంధం నుంచీ తమడు చెప్పిన స్థానభక్తి విషయం ఉంటుంది.

ఇది ప్రథమ స్కంధం.

ద్వితీయ స్కంధము

21. మరచోన్ముఖుని కర్తవ్యం

కథల బాబాయి సిల్లలకు చెప్తున్నాడు :

శుకమహర్షి పరీక్షితుడు చెప్పిన సమాధానం ఈ స్కంధం నుంచే మొదలు. ప్రపంచ స్కంధంలో పరీక్షితు ప్రశ్న, ఆయన వంశశుద్ధి మొదలైన విషయాలు, మూత్రమే ఉన్నాయి. మరణం త్వరలో వస్తున్నదని ఎవరికి కర్మశుద్ధి కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాడారాజు. కర్మ చేయాలి ఇర్రీరి కర్మ మూత్రమే కాదు. ప్రతి కర్మలోనూ మనసు చేరి వుంటుంది. అది ఏలాటి విధంగా చేరి ఉన్నదో దానిని బట్టి కర్మశుద్ధి అధారపడి ఉంటుంది. అందుకే నేనా నే కర్మ చేయాలి పల్ల సక్రమమైన స్థితికి పోగల్గవచ్చునని అడిగాడు. కర్మశుద్ధి కోసం ఆయన ఆస!

శ్రీశుకుడు అంటాడు— “లోకహితమైన ప్రశ్న నడిగా పయ్యా రాజా! లోకుల కంటో మందికి ఈ ప్రశ్న తోచదు. అసలు ఆ శంకయే రాదు. తమ కుటుంబం- పోషణ- సంపాదన- రాగం- ద్వేషంతో కాలం సరిపోనూ ఉంటుంది. అని అన్నీ నిజానికి మిథ్యలే అయినా అక్కడే ఉంటుంది వారి మనసు. నీ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్తాను. “తస్మాత్ భారత! సర్వాత్మా భగవాన్ హరి రీశ్వరః-శ్రోతవ్యః- కీర్తితవ్యశ్చ స్మర్తవ్యస్వేచ్ఛతాఽభవన్” శ్రవణం మననం అభివృద్ధినా భగవానుని కీర్తించటం- ఇదే చేయదగిన కర్మ! జన్మాంతరంతో నారాయణ స్మృతిని కలిగించుకోవడమే చేయదగిన

కర్మ! ఋషులు యజ్ఞాదుల్ని చేసి మనశ్శుద్ధి కలిగినప్పుడు ఆ పరమాత్మ శరణ్యమసి ఎఱిగి, ఈ విధుల్ని నిషేధాల్ని కూడ పదిలేసి హరిగుణాలనే ఎల్లప్పుడూ తలుస్తూ భజిస్తూ ఇతరాలను వదిలేస్తారు. సర్వ యజ్ఞాల్లూ పర్యవసానం పైను భక్తే. అదే నీవు చేయాల్సింది!

భక్తి చేయడమనే కర్మను నేను నీ చేత చేయిస్తాను. మా నాయనగారు భాగవత పురాణం రచించారు. నేను నిర్గుణ భక్తుడనే. ఐనా ఆయన చెప్పిన సగుణభక్తి నాకేలాటి అవధిగా గాని అవుపించలేదు - అందువల్లనూ, ఆ భగవానునిలో సత్త్వ రమే మనసు లగ్నం అయేటట్లు భాగవత రచనచేసింది. వల్లనూ నేను దానిని ఆశ్రయించి అధ్యయనం చేశాను. నీవు మరణ భయంచేత సర్వమూ వదిలి ఈ దోషకు ఎచ్చావు గనుక - నీ మనసు కూడ అతడియందు పూర్తిగా లగ్నం అవుతుంది. సందేహంలేదు. భగవంతుని అనుగ్రహం నీపై ఉంది. భక్తిలేని వారికి అలా మనసు లగ్నం కాదు. శ్రేష్ఠపదం దొరికినట్లే దొరికి వ్యథ పెట్టుతుంది. భగవంతుడి అనుగ్రహం కలిగిన క్షణాన రక్షణ అందుతుంది. కాని, వారికి ఏ క్షణాన మనసు భగవంతుని యందు లగ్నమయినా చాలు! సత్పథం అందుతుంది.

ఖట్వాంగుడనే రాజర్షి ఉండేవాడు. ఆయన రాక్షసుల్ని జయించి దేవతలకు సహాయంచేసి వారిని సంతోషపెట్టాడు. వారు ఆయన్ను వ్రశంసించి, నీకేంకావాలో కోరుకోమంటారు. ఖట్వాంగుడు “నా జీవితకాలమెంత అది చెప్పండి” అన్నాడు. వారు అది తెలిసికొని ‘అది చాంస్వల్ప

మూత్రమే' నన్నారు. ఖట్వాంగుడింకేమీ పద్దని స్వర్గంనుంచి భూమికి దిగి వచ్చేశాడు క్షిచాల్లో. సర్వాన్నీ వదలివేశాడు. శ్రీకృష్ణ భక్తి నొక్కదాన్నే మనసులోకి గ్రహించాడు. ఆ పరిమాత్యుని చేరాడు." కోరికలు భోగాయతనమైన శరీరం ఉన్నంతకాలానికేకదా పరిమిత మయేదిఅని ఆతడు తెలిసికొన్నాడనేది బోధ.

పరీక్షిస్కహారాజా! నీకు ఏడు రోజుల సమయమున్నది! ఈ లోగానే నీవు ఆయన్ను గ్రహించి ముక్తిని పొందవయ్యా! నీవు చేయవలసిన కర్మ అదే. కర్మశుద్ధి అప్పటికి అవుతుంది!" అన్నాడు.

నీకే కాదు- లోకాలకు కూడ మార్గం ఇదే! మరణం ఆనన్నమవుతోందనిపించినపుడు చావు అంటే భయం వదలి వేయాలి. దేహంమీదనూ దేహసంబంధులైన భార్యాపుత్రాదుల మీదనూ సక్తి వదిలివేయాలి. ఇల్లూ వదిలేయాలి. అనగా దానితోగల సంబంధం వదలాలి ముందు. గంగా స్నానం చేయాలి. అంటే పవిత్రుడై అని అర్థం- ఏకాంతంగా కూర్చొని పరబ్రహ్మ ప్రకాశ రూపమైన- నశింపులేని- 'ఓం' కారాన్ని ధ్యానించాలి. ఆ ఓంను మనసుతో వింటూ ఉండడమే ధ్యానం. ఆ ధ్యానంలో కూడ మనసు- ఆ ఓం చుట్టూరానే అవుగాక- తిరుగుతూ ఉంటుంది. దాన్ని కూడ జయించి బంధించాలి. ఈ బంధించేది ఎవరూ అనద్దు. అదీ మనసులో భాగమైన ధృతే! బుద్ధి సారథి. మనసు పగ్గం. ఇంద్రియాలు గుఱ్ఱాలు, విషయాలమీదకు పోకుండా బుద్ధి మనసును లాగి వట్టాలి. అప్పుడు కేవలం 'ఓం' కారం వింటూ సమాధి చేర

గలుగుతుంది. వినడం చేతగాని వాళ్లు సుందరమైన అంటే తనకిష్టమయిన రూపంలో భగవంతుని చూస్తూ సమాధి చేరవచ్చు.

అలా చేరేవరకూ ధ్యానం చేస్తూనే ఉండాలి- భక్తికి మనసు మళ్లేవరకూ యజ్ఞయాగాదులు చేస్తూనే ఉండినట్లుగా ధ్యానం కొనసాగేవరకూ ఆసన ప్రాణాయామాలు సదుపాయానే ఉండాలి. ధ్యానానికి- మనసు నిలిస్తే ఇక ఆసనాదుల విధుల్ని వట్టుక్కుర్చొని బానిస కానక్కర్లేదు.

మనకు ఐదు జ్ఞానేంద్రియాలున్నాయి, వీటి ద్వారా ఎలా ఆ భగవానుని హృదయంలోకి తీసికొన్నట్లు అనుభూతి చెందగలిగితే అలా చేయాలి. ఎలా ఆ శ్రీకృష్ణునియందు తన మనసు లగ్నమవుతుందో అలా చేయచ్చు. ఆ భగవానుడైన వాని శైలాంటి రూపంలో చూడాలి అనిపిస్తుంది. అయినది విరాట్ స్వరూపంగా చూడాలి. 'ఓం' యొక్క అర్థం అదే.

భగవంతుడికి రూపమా! అని ఆశ్చర్యపోవద్దు. ఈ ప్రపంచమంతా విరాట్ రూపమే. ఇదే భగవంతుడని చూస్తే అది వరమ సత్య విషయం. అది సగుణమా నిర్గుణమా అని మథనపడకు. నిర్గుణము కనుకనే అది సర్వమయుడైన భగవంతుడు. నీకు అవుపడేది విరాట్ అయిన ఈ ప్రపంచమే భగవంతుడని తెలిసిన క్షణాన, సగుణానికి నిర్గుణానికి తేడా ఏమీ లేదు రాజా!" అన్నాడు శుకుడు.

22. విరాట్ స్వరూపం

విరాట్ అనటంలో భావం చెప్తాను వినుమన్నాడు

శ్రీశుకుడు. అతల, వితల, సుతల, రసాతల, తలాతల మహా
తల పాతాళ లోకాలు ఆ వరమాత్మకు, - ఆ విరాట్కు-అధో
భాగం! సభస్థలం ఆకాశం! ఉరస్థలం నక్షత్రలోకం. ఆయన
కంతం మహర్లోకం. ఎదినం జనర్లోగం. లలాటం తపోలోకం-
శీర్షం సత్యలోకం. ఇంద్రులు ఆయనకు బాహువులు. చేతులు
దేవతలు. చెవులు దిక్కులు, ముక్కులు అశ్వినీదేవతలు.
ముఖం అగ్ని.

ఈ నదీ నదాల్లో రసం ఆయన జిహ్వా. శిరసుపై
భండస్సులున్నాయి. దంష్ట్రలూ హాసం దురంతమాయా
సర్గం. అధర్మం ధర్మం అన్నీ ఈయనలో భాగాలే. అలా ఈ
కన్నడే ప్రపంచం ఆయనే! ఆయన శ్వాస, వాయువు! గమ
నమేకాలం! కర్మమే గుణ ప్రవాహం! కేశాలు మేఘాలు!
ఆయన వస్త్రాలు సంధ్యాకాలం! మనసే చంద్రుడు! మనం
కలలో ఎన్నో ఊహించటం ద్వారా ఎలా సృష్టిస్తామో అలా
ఆయన అందర్నీ సృష్టించి అనుభవిస్తాడు. మనను సృష్టించి
ఎలా బంధించడో అలాగే ఈ సృష్టి ఆయన్ను బంధించదు.
అందుకే ఆయన సత్యుడు అనంద రూపుడూను.

ఈ ఆకారం ఆయన రూపం అవటంలో ఆయన శరీర
రూపం అని తెలియడం అవసరం. అది వేరు ఆయన వేరూ
అన్న షణ్ణాన అదే ప్రపంచం! విరాట్కాదు. మన స్వార్థ
చింతలన్నీ చెప్పి ఆయన్ను పరిపూర్తి చేయుమని అర్థిస్తాం!
ఆయన ఈ ప్రపంచం అనే తన శరీరం నుంచి మనకు వాటిని
ప్రసాదిస్తాడు. ఆ కోరిన కోరిక పొందిన షణ్ణాన మనం-
నేనే ఈ ప్రపంచంలో దాన్ని సాధించా"ననటంలో బురద

లోకి జారుతుంటాము. నిజాని కది ఆ విరాట్ వరం! ఆ భగవంతుడైన వానికి తన బుద్ధిని, మనసును, చేతనూ వేరుగా చేసి వాటికి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి నిచ్చి ప్రవర్తించటం తప్పు అనేది మతిలో ఉంచుకోవాలి. అది కొంచెం తెలియంగానే “నేను తెలిసికొన్నా” నంటాడు చదువరి! అదీ అప్పే. ఆలోచనా శక్తికే అధ్యక్షుడు ఆ విరాట్! వానికిగాను భక్తి చేయడంతప్ప ఇంకే భావమైనా తప్పేనని బోధ! కర్తృత్వం భోక్తృత్వం వదలడానికి ఈ విరాడ్విగ్రహ ప్రపంచభావనం ఒక దోవ! అది విగ్రహం కదా అని విలపించకు! అలా అన్నక్షణాన విరాట్ భావం విడిచి తప్పిపోతావు.

ఒక శంక రావడం కద్దు. “భక్తి” అంటే స్వామీ నాకు ధర్మార్థ కామ మోక్ష ఫల పురుషార్థాలీయుమనడం కదా వేదంలో చెప్పేది! అది నిర్మలమైన భక్తి అవుతుందా? అని. ఇలా తను చేయాల్సిన కర్తవ్యాన్ని గూర్చే తర్జన భర్జనం చేయటం బుద్ధికి ఒక మ్యానియా (mania) ఐనా సందేహాలు వదిలించుకోవటం అవసరమే. వేదం, శుభం పొందటానికి గాను మంచి పనులు చేయుమని చెప్పిన ధర్మం, మంచి పనులంటే యజ్ఞదాన తపోధర్మాలు. అవి ఎల్లప్పుడూ సర్వులూ చేయాల్సిందే శుభంకోసం! కాని శుభా శుభాలు వస్తూ ఉంటాయి పోతూ ఉంటాయి. శుభాలుకోరుతూనై నాసరే ఈ మంచి పనులు చేయటం మూఢ విధం! అంటే మంచి పనులు మంచివి కనుక చేయడం కలుగుతుంది- ఫలంకోసంగాక ఐహికత వదలి, అముష్మికం చేసిన వారవుతారు వారు. వారు జ్ఞానులు. దేహానికెంతవరకు కావాలో అంతవరకే వారికి ప్రసాదం

చాలు. ఆ పైన వారు కోరడు. అందువల్ల వారి అవిద్య వారి నుంచి తొలగిపోతుంది- కాంతి ఎస్తున్న కొద్దీ చీకటి దూరం వెళ్ళిపోతున్నట్లు!

23. ధ్యాన సంరంభం

ధ్యానమెలా చేయాలి? మనో నేత్రానికి ఈ పద్ధతులుగు ప్రపంచాల ఆవారం అందుతుందా? నేత్రానికి కామ అంద వలసింది- గ్రహింపునకు అందాలి. ఎవరికివారు తమ హృద యాంతరాళాల్లో ఒక ప్రాదేశ మార్పుచేసే దివ్య విరాడ్యేహుని స్మరించాలి. నాల్గు చేతులవాడు-మన్మథుని అందానికి వేయి రెట్లు అందమైనవాడు, చంద్ర మండల ప్రకాశాన్ని కలిగిన ముఖంవాడు, కిరీటం కుండలాలూ ధరించినవాడు - శ్రీవత్స లక్షణుడు-పనమాలి-అలాంటివాణ్ణి అనుసంధానించాలి.

ప్రపంచమే విరాటయినపు డీయావం ఎక్కడుంది అనట్లు. నీ భావనా పటిమ నీ వెరుగవు. ఇవన్నీ ఉన్నాయని యోచింపగలవు. ఎంతో నుందరుడంటే- ఎంత? అంటే- ఇక భావన ఎలా నిలుస్తుంది? నీ కత్యంత ప్రేయాన్ని పుట్టించే మాత్రపు నుందరతను భావన చెయ్యి. పరిపూర్ణ భక్తియోగం నిశ్చలమై లభ్యమవుతుంది, కాని తర్కం చేస్తే భావన చెదరు తుంది. భక్తి తప్పకుపోతుంది ఫలితం ఉండదు.

అంతరంగంలో రెండున్నాయి-బుద్ధి అనీ మనసు అనీ. బుద్ధి చెప్పిన దానిలో మనసులయించాలి. బుద్ధి ఏం చెప్పాలి అన్నప్పుడు ఆ భగవంతుని నంగతులు చెప్పాలి. క్షేత్రజ్ఞుడే నీ యందున్న భగవంతుడు ఇప్పుడతడు విరాడూపంలోనూ,

ఇంకో క్షణం తరువాత ప్రసన్న వక్త్రాదులతో శ్రీ కృష్ణ రూపంలోనూ అగుపడుతూ ఉన్నవాడే. ఆయన చిరునవ్వులో అన్నీ లీనమై పోవాలి. కేవలం ఆయన సౌహృద్యతే అప్పుడు పడేదేదీ ఉండదు.

అది శుద్ధ సత్త్వం! అదే బ్రహ్మం!! ఆస్తినిలో కాలం లేదు- దేవతలు లేరు. గుణాలు లేవు. అహంకార మహత్తత్వాల్లా పనిచేయవు. ఇది కాదు ఇదికాదు న-యితి న-యితి అని ఎరిగిన స్థితి. ఇదే వైష్ణవ పదం. అదే విష్ణువు.

విరాట్, ప్రసన్న వదనరూపం, శుద్ధ సత్త్వం బ్రహ్మం అనే ఈ పదాల్లో తేడా ఏదీ లేదు. ఇది గ్రహించాలి. అందుకే ఆ ధ్యానం చేయాలి. ఇంతకంటే మాటల్లో చెప్ప కలిగింది లేదు. చెప్పినట్లు చేసినవారికి వారిలోనే వారికి అర్థంకావాలి.

మృత్యువాసన్న మయిన క్షణాన శ్రీ శుకుని దయవల్ల తన అనునంధానం వల్ల పరీక్షితు అర్థంచేసికొన్నాడు. మనకు అలా అభ్యాసం చేస్తేనేగాని అర్థంకాదేమో. మృత్యు భయమన్నా మనసు దగ్గరకు చేరాలి బహుశః!

ఈ సంగతులు మనసులో నిలువడానికి సాధనం చెప్తున్నాడు శ్రీ శుకుడు! నీవు బ్రహ్మ కథను జ్ఞాపకం చేసుకొనమని: “బ్రహ్మ, సృష్టికర్తాన్ని మరచాడొకసారి. జ్ఞాపకం చేసికొనే ప్రయత్నంలో విరాడ్రూపుని ధ్యానించాడు. వెంటనే ఈ సృష్టి చేయగలిగాడు. అలాగే నీవు ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రయత్నం చేయందే మోక్షమూ రాదు!

వేదాలు యజ్ఞకర్మలూ వాటికి ఐహిక ఫలితాలు చెప్పి దృష్టినాకర్షిస్తున్నాయి. ఎందుకంటే చిత్తశుద్ధి అయి భక్తి పెంపొందడానికే! ఐహిక ఫలాలు కొంచెం సేపు కలలో అనుభవించిన సుఖానికి సమానమైనవని తెలిసి కేవల భక్తిమీదనే పీఠాగ్రం చేయాలి మనసును. అందుకు ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రయత్నం చేయందే, పీఠీ లభించును. భక్తికోసం ప్రయత్నం చెయ్యి. భక్తి కోసం ప్రయత్నం చెయ్యి. భక్తి చెయ్యి మోక్షం కలుగుతుంది.

భక్తి చేస్తే అవసరమయిన కాలంలో జ్ఞానం కలిగి, కర్మఫల త్యాగం సంప్రాప్తమై కేవల భక్తి మిగిలి మోక్షం కలుగుతుందనేది నిశ్చయం. భక్తి లేకుండా ఎంత జ్ఞానం నేర్చినా అది వట్టి వాచాలతే తప్ప ప్రయోజనకారికాదు. ఇంకొక కీలకం చెప్తున్నాడు శ్రీ పురుషుడు - “భక్తికి వైరాగ్యం ముఖ్యం. ప్రపంచమనే భగవంతుడినుండి, బుద్ధిమంతుడైన వాడు తన బ్రతుకున కవసరమయినంత తీసికొంటాడు అతడికి వడుకోడానికి నేలచాలు. పరువులక్కర్లేదు. తినడానికి చేతులుంటే చాలు చెంచాలక్కర్లేదు. తిండి పృథ్వీ నాశ్రయించినా పొందచ్చు. ఈ అక్కర్లేని వాటికై ప్రయత్నించక భక్తి చేయాలని బోధ. అప్పుడే సంసారం-పునర్జన్మ-నశించేది.

24. ధ్యాన విధానం

ధ్యానం విరాట్ అయిన ఈ ప్రపంచ రూపంలోనున్న భగవంతుని గూర్చి. అయినా ఎవరికి వారు తమ హృదయాంతరస్థుడైన చతుర్భుజుణ్ణి స్మరించాలి.

..... హృదయావకాశే

ప్రపదేశ మాత్రం పురుషం వసంతం

చతుర్భుజం కజ్జరధాంగ శంఖ

గదాధరం ధారణ యాస్మరంతి

అధ్యా 2-శ్లో ౪.

ప్రసన్న వక్త్రం నశినాయతేక్షణం

కదంబ కిం జల్క పిశంగ వాసనమ్

లనన్మహారత్న పిరణ్మయాగదమ్

స్ఫురన్మహారత్న కిరీట కుండలమ్ శ్లో 5.

వికసించిన హృదయ పద్మ కర్ణికాలయంలో యోగీశ్వరులచే స్థాపింపబడ్డ పాద పల్లవాలు కలవాడినీ, లక్ష్మీనే చిహ్నంగాగల వాడినీ కౌస్తుభధరునీ వనమాల కలవాడ్ని స്മరించాలి. మేఖల అంగుళీయకాలు నూపుర కంకణాలతో విరాజితుడైన వానిని నవ్వుముఖంతో నీల కుంతలాలతో వికసించియున్న వానిని ధ్యానించాలి. భూ భంగంతో అనుగ్రహాల హేంలు వివిధాలై వెలుస్తున్న ఆతడ్ని మనోశక్తితో చింతలన్నీ పోయేదాకా చూడాలి. పాదాల మొదలు చిరునవ్వు వరకూ ఒక్కొక్కటిగా ఆయన అంగాలన్నీ మనసులో చూచి నిలిపి ధ్యానించాలి. సర్వవ్యాపీ ద్రష్టా అయిన ఆ విశ్వమయుని యందు అనుసంధాన మయేవరకూ అలా ఆ విష్ణురూపాన్ని ధ్యానం చేయాలి. ఆ రూపాన్ని ప్రయత్న పూర్వకంగా ధ్యానించాలి.

శరీర త్యాగం చేయాలన్న నమయం అసన్నమయితే పుణ్య క్షేత్రాలు స్మరిస్తూ కూర్చోనవద్దు. ప్రాణాది ఇంద్రియాల్ని జయించు. మనసుతో ఇంద్రియాల్ని, బుద్ధితో మనసునూ జయించి, బుద్ధిని క్షేత్రజ్ఞునిలో నిలుపు. అతడ్ని శుద్ధ సత్త్వంలో లయంచెయ్యి అంటే బ్రహ్మలో లయంచెయ్యి. అందుకుగాను భక్తి పథంలో నడువాలి.

ఆ బ్రహ్మంలో కాలునికీగాని అనిమిషులకుగాని గుణాలకు గాని ఏ అధికారమూ ఉండదు. అదే వైష్ణవ పదం. రుక్మిణిలో శాస్త్రజ్ఞానం కలుగుతుంది. అందువల్ల విషయ పాసనలు దీహించుకుపోవాయి. ఆ ధ్యానం వల్ల మనసు అదుపులోకి రావాలి. అలా వస్తే ఇక శరీరం కూడ రేఖలోకి రావాలి.

అందుకు శరీరం సాధనం చేయాలి-గాలినే విష్ణువుగా ఆరాధించి శరీరం లోపలకు పీల్చు. శరీరంలో గుడ ప్రదేశాన్ని మడిమతో నిర్బంధించాలి. బొడ్డు దగ్గరున్నగాలే-విష్ణు. దాన్ని హృదయానికి చేర్చి అక్కడినుంచి కంత మార్గానికి తేవాలి. తరువాత దశుదల మూల ప్రదేశం, కనుబొమల మధ్య ప్రదేశం ఎరకూ తేవాలి. అక్కడ ఏడు మార్గాలున్నాయి వాటినుంచీ గాలిని పోనీక బ్రహ్మరంధ్రం వైపునవు నడుపాలి. ఇదంతా మనసుతో చేయాలన్న పనే. అయినా శారీరికమే. అక్కడినుంచీ ప్రాణవాయువు పోతే పోనిచ్చెయ్యి.

మనసే స్వర్గానికి పోయినా ఇటు ప్రపంచంలోకి పోయినా! తన్మాత్రంనే ఇంద్రియ శక్తుల్లో సహా వెళ్తుంది

మనసు - ఈ స్థూల శరీరం వదలిందంటే అలా వెళ్తుంది. అలా వెళ్ళటం వైశ్వానరుని లోకానికి! తరువాత శింశుమార చక్రాన్ని అతిక్రమిస్తుంది. మహర్లోకం చేరుతుంది. తరువాత బ్రహ్మలోకం చేరుతుంది. భక్తి కారణాన ఇలా వెళ్తుంది. అది మళ్ళీతే మళ్ళీమళ్ళీ ఈ లోకాలు తిరుగుతునే ఉంటుంది. బ్రహ్మలోకంలో కేవలం జ్ఞానభక్తులుంటారు, భగవద్భక్తి లేనివారిని చూచి వారు జాలిపడిటం తప్ప వారికింకో బాధ ఉండదు. ఆ తరువాత ఆత్మ తత్త్వంలో లీనమవుతారు.

భక్తి కలుగడానికి విరాట్ పురుషుని అరాధనం ముఖ్యం వాని కథలు విన్నవారు మనసును పవిత్రం చేసికోకలుగుతారు. భక్తి చేయడమొక్కటే కర్తవ్యం. దాని ఫలం తీవ్ర భక్తి. అందుకు ఫలం మోక్షమనటం ఆ తీవ్రభక్తి మోక్షమని అర్థం! మోక్షం కావాలంటే భక్తిచేయాలి. బ్రహ్మపర్చిస్తు కావాలంటే బ్రహ్మను పూజించాలి. ఇంద్రియ పుష్టికి ఇంద్రుని, సంతానానికిగాను ప్రజాపతిని, సంపదకుగాను దుర్గను, తేజస్సుకై అగ్నిని, ధనానికి వసువుల్ని, ధర్మాలకు విష్ణును, ఆరాధించాలి. అలా చేయడం వల్ల భగవంతునియందు భక్తి మార్గంలో మనిషి ఉండగలుగుతాడు. మనుష్యులకర్తవ్యం ఇది-! అని శ్రీ శుకుడు చెప్పాడు.

25. భక్తి భగవానుని ప్రతిభ నెరుగడంతోనే మొదలు

పరీక్షితు శ్రీమతుని "భగవంతుడి ప్రపంచ రచన ఎలా చేశాడో చెప్పిల్పిందని అడుగుతాడు. పరీక్షితుకు పూర్వమే నైరాగ్యం కలిగినా భక్తి నెరవందే జన్మ వృధా అని శ్రీమతుడు చెప్పింతర్వాత "నుతుల హితుల విడిచి చుట్టాల విడిచి యిల్లాలి విడిచి బహుబలాళి విడిచి - రాజు హృదయ విడిచి రాజీవనయనుపై ధనము విడిచి జడ్డు దనము విడిచి- (రసవ ఎద్యం) భర్మాత్థ కామాలు నన్యసించి ప్రియదోతముని మనసులో చేర్చాడు. ఇక హరిని తలుస్తూ ఉండటం కంటే వేరు పనికదని తెలిసి అందుకు ఏంచేయాలని ఆలోచించాడు. హరితీలా లక్షణాలు వినాలి. తలవాలి. అందుకే ఆ నిష్ఠు భగవానుడి ప్రపంచం ఎలా రచించాడో చెప్పునున్నాడు.

భక్తి ఏకాంతము. ఈశ్వరవరమైన ఆలోచనతో ఇత రాలన్నిటినీ అంత మొందించటమే ఏకాంతభక్తి. మనసులోని ఈశ్వరునికి నమస్కరించాలి. గానం చేయాలి. నృత్యం చేయాలి. ఈ క్రియలైతే పట్టి రొటీన్ కావచ్చుకాని అలా ఆయనతో తనను కలపటం ప్రధానం.

గాలి పీల్చుతున్నాం. దానివల్ల భగవంతుడి తేజోమయ స్వరూపం హృదయంలో అవతరించిందని భావించు. గాలిని కుంభించి అయిన్ను కౌగలించావు అనుకొను. గాలిని శరీరం అంతటా వాని తేజస్సుతో నింపడమే కుంభకం. రేచకంతో

చాసనలు, పాపాలు, మనో వికారాలు బయటకు వదిలి వేళావని భావించు.

విరాటు పురుషుని ధ్యానించడం వల్ల మనసు అసంపదమయి నుందరుడూ అయిన స్వామిని నిలుపుకోడానికి సిద్ధమవుతుంది. చిత్ర మేమంటే విశ్వసించేది నిర్గుణ ప్రబ్రహ్మనే. ధ్యానంలో కనపడేది సగుణుడైన భగవానుని నిర్గుణ బ్రహ్మాన్ని విశ్వసించకపోతే సగుణభావం అపరిపూర్ణమే. విరాట్పురుషుడనేది సర్వ ప్రపంచాల కూడికే అనే భావన. ప్రపంచాలు నశించి భగవంతుడే మనసులో నిలిచే ప్రక్రియ ఇది. దీనివల్లనే మనసు అంతర్ముఖమయ్యేది. భగవంతుడు మనసులో నిలిస్తే అతడు అత్యంత సుందరుడై నిలుస్తాడు. ఆయన్నే తలచుకొను సంసార విషయాలు వద్దిక. కేపు పదిక వెళ్ళక తప్పని ఈ సంసారా లింకెందుకు? ఈ సమస్య భయం ఒక సాధనా మార్గం.

ఎల్లప్పుడూ భగవంతుణ్ణి గూర్చి చింతిస్తూ ఉండు. భ్రమరకీటక న్యాయం దృష్ట్యా నీవు భగవంతుడివవుతావు. ఈ భక్తి తీవ్రమై ఉండాలి. తీవ్ర వైరాగ్యంతో మిగిలినవి త్రోసేసి అతణ్ణి పట్టుకో. అందుకని వైరాగ్యం - భక్తిభావం - విరాట్ పురుషారాధన - సగుణారాధన - స్వ శరీరంలో భగవంతుని ఆహ్వానం ఇది ఒక పరుస. ఆ తరువాత కథలు - హరిశీలా కథలు విని అనుసంధానం చెయ్యటమే శరణ్యం. అందుకే పరీక్షితు ప్రపంచ రచన అనే భగవద్గీతను గూర్చి గానం చేయాల్సిందని కోరాడు. శ్రీ శుకుడు చెప్పబోతున్నాడు.

మందుగా శ్రీ శుకుడు క్షణంలో ఏకాంతుడై పరమాత్మను తనలో తాను ధ్యానం చేస్తున్నాడు.

13. నమః పరస్మై పురుషాయ భూయసే ॥
సదుద్భవ స్థాన నిరోధ లీలయా
గృహీత శక్తిత్రితయాయ దేహినామ్
అంత ర్భనామూనువలభ్య వర్తతే

14. నమోనమస్తే స్తవ్విషభాయ సాత్వతాం
విహార కాష్టాయ ముహూః పు యోగినామ్
నిరస్త సామ్యాతి శయేన రాధసా
న్వధామసి బ్రహ్మణి రంన్యతే నమః

15. య త్కీర్తనం య త్స్మరణం య దీక్షణం
య ద్వందనం య చ్చవణం య దర్పణం
లోకస్య సద్యో విధునోతి కల్మషం
తస్మై సుభద్ర శ్రవసే నమోనమః

16. విచక్షణా య చ్చరణోప సాధనాత్
నంగం ప్యుదస్యోభయ తోం తరాత్మనః
విందంతి హింబ్రహ్మగతిం గతక్లమాః
తస్మై సుభద్ర శ్రవసే నమోనమః

17. అపస్విన్ దానవరా యశస్విన్
మనస్విన్ మంత్రవిదః సుమంగళాః
క్షేమం నవిందంతి వినాయ దర్పణం
తస్మై సుభద్ర శ్రవసే నమోనమః

18. కిరాత హూణాంధ్ర పులింద పుల్కసా
అభీర కం కాయవచాః కషాదయః
యేఽ న్యేచ పాపాయ దుపాశ్రయాయ
తస్మై నుభద్రదశవసే నమోనమః
19. స యేష ఆత్మాత్మ వతామధీశ్వర
త్రయీమయోధిరమయ న్తమోమయః
గత వ్యశీకై రజ శంకరాదిభిః
వితర్క్య లిజ్ఞో భగవాన్ ప్రశీదతు
20. శ్రియః పతి ర్యజ్ఞపతిః ప్రజాపతి
ధీయాపతి ర్లోకపతి ర్ధరాపతిః
వతి ర్గతి శ్చాంధక వృష్టిసాత్వతామ్
ప్రసీద తాం యే భగవాన్ సతాంగతిః
21. య స్యంఘేభి ధ్యాన సమాధి ధౌతయా
ధి యానువశ్యంతిహి తత్వమాత్మనః
పదంతి చై తత్కవయో యధారుచం
సమే ముకుందో భగవాన్ ప్రసీదతామ్
22. ప్రబోదితాయేన పురా సరస్వతీ
వితన్వతాఽజస్య సతీంస్మృతింహృది
స్వలిక్షణా ప్రపాదుర భూత్కిలాస్యత
స్సమే ఋషీణామృషభః ప్రసీదతామ్
23. భూతై ర్మహద్భిః య ఇమాం పురో విధుః
నిర్మాయ సేతేయద మూషు పూరుషః
భుంక్తే గుణాన్మోడశ షోడశాత్మకః
స్సోఽపి కృషీష్ణ భగవాన్ వచాంసి మే.

“ప్రభో దేహంలో అంతర్యామివి. చిరాట్ గా విస్తృతి కలిగినవాడివి. భక్తుల్ని పాలిస్తూ భక్తిహీనులకందవు! నీకు నమస్కారములు. ఎవరిని కీర్తిస్తే, స్మరిస్తే, చూస్తే, నమస్కరిస్తే వింటే పూజిస్తే పాపాలు నశిస్తాయో అలాంటి నీకు నమస్కారము. ఐహికాముష్మికాలు విడిచినా ఎవని చరణారవిందాలు మనసులో నిలిపితేకాని బ్రహ్మస్వరూపులుకాలో అట్టి నీకు నమస్కారము. చేసిన తపసు దానం కీర్తిమనసును మంత్రంను సుంగళతను క్షేమంను అన్నీ ఎవరికి అర్పణ చేయకపోతే శ్రేయస్సు కాజాలదో అట్టి నీకు నమస్కారము. ఎవరి నాశ్రయించి పాపులు కూడ శుద్ధులవుతున్నారో అట్టి నీకు నమస్కారము. బ్రహ్మవేత్తలకు జితై నవాడూ త్రయీవేది, త్రిమూర్తులారాధించే స్వరూపుడైన నీకు నమస్కారము. శ్రీయఃపతి-యజ్ఞపతి-ప్రజాపతి-ధియాపతి లోకపతి-ధరాపతి అంధవానులకు పతీ-గతీ-అయిన నీకు నమస్కారము. బ్రహ్మకు సృష్టింపాలనే బుద్ధి ఎవరి సంకల్పించేత కలిగిందో అట్టి నీకు నమస్కారము. సృష్టిని చేసి, అందులో తిరిగి 16 తత్త్వాలుగా ప్రకాశిస్తున్న నీకు నమస్కారము. నా వాక్కుల యందు నీవే అలంకరిస్తావుగాక.”

ఈ స్తోత్రం పదపదానా ప్రపంచ రచనా విధానాన్నే స్ఫురింపజేస్తోంది-చెప్పబోయేదానికి ప్రాతిపదికగా!! ప్రపంచరచనను కేవలం పస్తు సంకలనం ద్వారా ఎలా జరిగిందని కాదు-తెలియూల్సింది. భగవంతుని ప్రతిభను అపగాహన చేసికొనాలి. శ్రీ విశుడు అందుకే పై న్తులిని సభలో చేసి ఒకానొక ప్రశాంత మహాస్థితిని నెలకొల్పాడు-ముందుగా!

26 సృష్టి ప్రక్రియ

సృష్టి రచనకు సంబంధించి నారదుడు బ్రహ్మనడిగాడు ఒకసారి. “తండ్రీ! సాలెపురుగు తనగూటినిసృష్టిస్తున్నట్లుగా నీవే ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టిస్తున్నావా? దీనిని ఎవరు ప్రకాశింప చేస్తున్నారు? నీవు తపసు చేస్తూనే ఉంటున్నావు. ఎవరినిగూర్చి? -అలా తపసులోనే ఈసృష్టి ఎలా చేస్తున్నావు” అన్నాడు. అందుకు బ్రహ్మ, -“కుమారా! ఎపనిచేత ఈసృష్టి చేసేవని నాకప్పగింపబడిందో అతడ్ని గుర్తింపక నన్ను స్రష్టగా భ్రమిస్తున్నావా? ఈ ప్రకాశం-చేతనం-నాదికాదు-నారాయణునిది. మీరంతా నేను స్రష్ట ననుకోవటంకూడ ఆ నారాయణుని చెయిదమే! ఆ వాసుదేవునికి నేను నమస్కరిస్తున్నాను. అలా బ్రహ్మ పరమాత్ముని ధ్యానంచేసి ఆ తరువాత నారదునకు సృష్టి ప్రక్రియను చెప్తున్నాడు.

“కుమారా! నారాయణుడు ఆత్మవంటివాడీ సృష్టికి. ఆత్మవేరూ శరీరంవేరూ అని విమర్శాసమయంలో చెప్పుకొన్నా రెండు లేవు. ఉన్నది ఒకటే ఆ భగవానుడు. ఒకే చైతన్యం. ఆ రెండూ వేఱనటం-నేనే ఈ సృష్టిని జేస్తున్నవాడిననటం ఒకటి. అది భ్రమ. మూర్ఖత. మాయ. ఆ భగవానుడు తప్ప మిగిలిన సృష్టి అనేదేదీ లేదని తెలిస్తే అస్థితే భగవంతుడు.

ఐతే మతి మాయ ఎలావచ్చింది? అని తెలియడానికి విమర్శచేసి అన్ని భాగాలకూ వేర్వేరు పేర్లుపెట్టి నిర్వచనాలు చెప్పిచూడాలి. అలాచూస్తే ఈ ప్రపంచం విడివిడిగా అవుపడుతుంది. అదే మాయ. సత్ అసత్ కలిసి ఉన్నదన్న భ్రమాత్మకమైన భావమే ప్రపంచం.

అనుభవంతో చూడల్సింది భగవంతుని మాయను కాదు. ప్రపంచాన్నికాదు. వేదాలు, దేవతలు, లోకాలు రాజనూయాశ్వమేధ వాజపేయాలు అన్నీ ఆ నారాయణునే ఆరాధించుతాయి. భక్తి కర్మ జ్ఞానయోగ ఫలాలు ఆయన ఆపీనమే.

నేను ఆయన అనుగ్రహంచేత కొన్ని వస్తువులు (భావాల) నహాయంతో సృష్టిచేస్తున్నట్లు అవుచున్నాను. ఆ వస్తువులేమిటంటే 1. సత్త్వ రజస్తమోగుణాల మిశ్రం. 2. కార్యకారణ సంబంధం. 3. కాలం. 4. మూలప్రకృతి ప్రపంచ రచన చెప్పమన్నావని ఈ చేస్తున్నాను అనిపించజమనే భ్రమతోనే ఆరంభించి చెప్తున్నాను.

సత్త్వంవల్ల జ్ఞానం, రజస్సువల్ల కర్మప్రోద్బంధం, తమసువల్ల తనామత్రలు కలిగినాయి. వీటివల్ల జ్ఞానేంద్రియాలుతో గ్రహింపు కర్మేంద్రియాలతో క్రియ జరుగుతున్నది. ఈ సృష్టి కార్యకారణ సంబంధానికి కట్టుబడినట్లుంటుంది. కాలం కర్మకు ఉపకరణం. మూలప్రకృతి వల్ల స్వభావం స్థిరమై వెలిసింది. ఇవన్నీ జతశ్చితే పేడితమే. చైతన్యంలేదు. వీటిని నారాయణుడధిష్టించినప్పుడే చైతన్యం కలిగింది. ఆ చిదానంద స్వభావమే మహత్ అనబడుతున్నది.

ఆ మహత్ దానిలోని రజస్సత్త్వతమోగుణాల కారణంగా సంవర్ధితమవుతున్నది. తమను ద్రవ్యరూపంగా, రజస్సు క్రియారూపంగా, సత్త్వం జ్ఞానరూపంగానై ప్రకృతిని, స్వభావాన్ని, కాలాన్ని కూర్చుకొన్నవై మహత్ సృష్టి చేస్తోన్నాయి.

పంలో భాగాలే. భూతభవిష్యద్వర్తమానాలు ఆయనలోనివే. యజ్ఞపాత్రలు, ఓషధులు నేయి తేనె బంగారం మంత్రాలు దక్షిణలు అన్నీ ఆయనలోనివే. ఆయన నాభిపద్మంలో జనించి నేనువచ్చాను. అలావచ్చి ఆయన శరీరంలో ఇవన్నీ ఉండటం చూశాను ఎన్నో ఏండ్లతరువాత. సర్వసృష్టిన్నీ ఇలా విరాట్ రూపమయింది.

27. పరాప్రకృతి

ఆ నారాయణమూర్తి విరాట్ స్వరూపమై ఎలా వెలిసి ల్లాడో చెప్పారుకదా! ఆయన నాభినుంచి కమలం అందులో నేను ఉన్నట్లు హఠాత్తుగా తెలిసికొన్నాను. నృష్టికోసం పుట్టానని తెలుస్తున్నది నాకు. కాని ఎలా సృష్టించేది? యోగంలోకివెళ్ళి ఎంతోకాలమున్నా దానిని గ్రహించలేక పోయాను. ఆకాశం తన పరిమితి ఎక్కడో ఎలా తానే ఎటుగలేదో పరమాత్మ తనమాయా వైభవాన్నిచూచా ఎటుగ లేడనిపించింది. తపసు చేశాను.

బుద్ధికి ఆయన అందలేదు. బుద్ధి రజోగుణంవల్ల పుట్టిందిగదా! మనసు సత్త్వగుణంలో పుట్టింది తనుక ఊహగా కొంత శాఖాచంద్రన్యాయంగా ఏదో తెలిసింది. అలా కాదు. బాగా తెలియాలి. తెలియాలని వెంటబడినా ఆయన అంతర్ధానమే అవుతున్నాడు. నామనసుకు ఆయన విరాట్ స్వరూపంలో యజ్ఞ సంభారాలు వేద ఆదేశం అన్నీ కనబడ్డాయి. వినపడ్డాయి. వాటన్నిటితో కలిసిన ఆయన మహాశక్తిమనోగా తెలిసింది. ఆయన చైతన్యమే ఈ బ్రహ్మాండంలో నెండి.

మని, తల్లిగా పాలిస్తోంది. ఈ వస్తువులన్నీ యజ్ఞాలు చేయడానికి ఉపయోగించాను. సర్వహృత యజ్ఞం చేశాను. ప్రజాపతులు వచ్చారు. అంతా అలా చేశారు. ఈ ఇంద్రియాధిభూత మైన విరాట్ ప్రకృతి అన్నప్పుడు అందు ఆ పరమాత్మ ఉంచిన చైతన్యం వరాదేవి అనిపించింది.

నారాయణుడు నిర్గుణుడు. సృష్టికోసం త్రిగుణాలను గ్రహించాడు. అవి అయన అప్పుడు చేసిన ఊహా ఫలాలు. అయనకు వేరై ఉన్నవికావు. నేను సృష్టించడానికి ఏర్పడ్డానని పించినట్లే ఈ ప్రపంచంలో ఇచ్చాక్రియా జ్ఞానశక్తుల విస్ఫురణం ఒక ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కలిగి ఉన్నదనిపించింది. అదే పరాశక్తి అంటాము. ఆ తల్లి ఈమనోబుద్ధులకు అందింది. అంత త్వరగా ఆ పరమాత్మ ఏలా అందేది? పరమాత్మకూ పరాశక్తికీ తేడా లేదు. నిజానికి ఆ పరమేశ్వరునికంటే వేరైనదేదీ లేదు. నాయనా, —

నభారతీ మే లంగ మృషోప లభ్యతే

నకర్హిచిన్మే మనసో మృషాగతిః

నమే హృషీ కాణి పతం త్యసత్సథే

యన్మే హృదౌ త్కంత్య వతాధృతోహరిః

(1వ ఆధ్యా-శ్లో 34)

ఆ పరమాత్మను భక్త్యుద్రేకాలతో హృదయపూర్వకంగా ధ్యానం చేశాను కనుక నావాక్కు అసత్యం కాదు. నా మనసు అసత్య సంచారంకలదికాదు. నా ఇంద్రియాలు అసత్పథంలో చరించవు.

నేనే కాదు. శంకరుడు - విష్ణువు - నీవు - ప్రజాపతులు. అంతా ఆ నారాయణ స్వరూపాంశాలే. అలాగే గంధర్వులు, విద్యాధరులు, మునులు, అర్యముడు, ప్రహ్లాదులున్నా ఎక్కడెక్కడ ఏ ఏ శ్రేష్ఠత ఉన్నదో ఆ శ్రేష్ఠత ఆ నారాయణజే. దాన్ని ఎక్కడయినా ఇంద్రియాలద్వారా గ్రహిస్తే ఆయన దరికి చేరచ్చు. ఆయన అవతారకథామృతం వినటం అందుకే ముఖ్యం.

28. అవతార రథామృతం

భగవానుడే ప్రపంచంగా పరిణమించటం ఒక ఎత్తు. ఈ ప్రపంచంలోని భూతాలను సంరక్షించడంలో ఆయన నిర్దిష్టభూతంగా అవతరించి భగవంతుడై సంకల్పించి రక్షణ చేయటం ఉన్నతినీయటం ఒక ఎత్తు. అలా అవతరించటం మనకులా పూర్వకర్మఫలంగా కాదు. ఏందుకనంటే ఆయన అసక్త కర్మనే చేయటం సర్వదా నిజం కనుక ఆయన కర్మకు భౌతికేతరమైన కర్మఫలం అంటే పాపం-పుణ్యం అనేవి సంక్రమించవు. వాటి సనుభవించడానికి ఆయన పుట్టి వలసి రావడమనేది ఉండదు. ఆయన ఇలాగు అని ఆశించి ఉద్భవించగలడు. ఆయన ఇష్టప్రకారంగా ఈ సర్వ ప్రపంచమూ కలిగిందన్నప్పుడు ఆయన తానై ఉదయించదలచి జీవిగా పుట్టటం ఏమంత ఆశ్చర్యం!

ఆయన యజ్ఞవరాహ మూర్తిగానై, భూమిని చావలా చేసిన హిరణ్యాక్షుణ్ణి చంపి జలంలో మునిగిన భూమిని పైకి తీసి, జలాన్నే భూమిపై ఆధారపడి ఉండే విధంగా భూమికి

అకర్షణ శక్తినిచ్చి బంతిగా చేసి భూతాలకు వానయోగ్యంగా చేశాడు. అది మొదటి అవతారమని చెప్పచ్చు. తరువాత తుచిప్రజాపతికి ఆకూతికి నుయజ్ఞుడుగా పుట్టి నుయను లనే దేవతల్ని సృష్టించాడు. ముల్లోకాల్లోని మహద్భూతాన్ని హరించాడు.

కపిలుడై సౌఖ్య సూత్రాలు బోధించి జిజ్ఞాసువులకు బ్రాహ్మమార్గం చూపాడు. దత్తాత్రేయుడుగా అవతరించి యోగ శక్తి బోధింపడే నాడు. నాకు మోసన పుత్రులుగా పుట్టిన ననకాదులు ఆ భగవానుడే. నరనారాయణులుగా అవతరించి కోపాన్ని కామాన్ని జయించి సంయమనం బోధించాడు. ద్రువుడు, పృథువు, ఋషభుడు - వారూ అవతార పురుషులే. హయగ్రీవుడుగా నేను చేసిన యజ్ఞంలో ఉచ్ఛించివేదాలు బహిర్గతం చేశాడు. మత్స్యవతారుడై వేదాలను ప్రళయ కాలంలో కాపాడాడు. మార్క చూపుడై క్షీరసాగరమథన సమయంలో చేపదానవులను రక్షించడే నాడు. హిరణ్యకశిపుని నృసింహరూపమై తి నంహరించాడు. గజేంద్రుని హరియై రక్షించాడు. బలి ధర్మబుద్ధి నాదరించి పాతాళలోకానికి ప్రభువును చేసి ఇంద్రునకు స్వర్గాన్ని ఉంచివేసిన వామనావతారు డతడే.

హంసావతారుడై నీకు భక్తి తత్త్వాన్ని ఉపదేశించిన యాత డతడే కదా! మనువుగా, ధన్వంతరిగా, వరశురాముడుగా శ్రీరామచంద్రుడుగా, బలరామ కృష్ణులుగా అవతరించిన ఆ పరమాత్మునకు నమస్కారము.

వేదవ్యాసుడై ఆ పరమాత్మ వేదాలను విభజించి కలిసి పోయిందా కాపాడాడు. వేదమార్గమేనంటూ రాక్షస స్వభా

వాన్ని కలిగిన ప్రజలకు సమర్థిత్వవల్లన బోధించిన అ
బుద్ధుడూ పరమాత్మే. సత్త్వవల్లన యజ్ఞాలకంటే గొప్ప
దని బోధించిన మహనీయుడు. భగవత్కర్మలను చేయక
నిరోధించే సమయంలో కర్మ కూడంలో ఆవతరించువాడూ
పరమాత్మ.

ఆ పరమాత్ముని ఎవరు వర్ణింపగలరు? ఆయన పరి
మితి యేదో నేనెరుగను. ఋషులూ ఎరుగరు. మిగిలినవూ!
కెలా తెలుస్తుంది? అదిశేషుడు వేయి తలలతో చెప్పినా ఆయన
గుణగణాది శక్తులు పూర్తిచావెప్పుడూ!

నిష్కవటులై ఎవరు త్రికరణ శుద్ధ్యా ఆయన్ను క్రూ
యిస్తారో వారే తరింపరాని దేహమాయను వాటిలారు. వారి
కథలను ఆ దృష్టితో విని తెలియటం కష్టమైన పట్టి.
యతులు నియమం కర్మం అన్నీ వదలి “అర్హత హేతిం
జుహ్వాతి”గా వదలివేస్తారు-ఇంద్రుడు పర్జిత భేదనం తరు
వాత ప్రజాన్ని వదలినట్లుగా! పరమాత్ముని కొరియాడి పట్టి
చేయకపోతే, ఈ ప్రకృతికి పరిమయిన పరబ్రహ్మత్వ
చిత్తాలు చేరలేవు. నాయనా,-

‘వనజాక్ష మహిమ సత్యము
వినుతించుచు నౌరులు వొగడ వెనుచున్ మదిలో
ననుమోదించుచు నుండెడు
జనములు తన్మోహవశత జనకు ముసేంద్రా’ (పంచ)

29. బ్రహ్మ పుట్టుక

నారదునకు బ్రహ్మ భాగవత వ్యాప్తి చేయాలిందని చెప్పాడు. ఐతే నారదుడు ఆ భాగవతాన్ని ఎలా వ్యాప్తి చేశాడని ప్రశ్నిస్తూ ఈ అత్మకూ పంచభూతాలకూ ఈదేహ సంబంధం ఎలా కలిగింది అంటూ ఎన్నో ప్రశ్నల్ని సందేహాలుగా పృచ్ఛిస్తాడు పరీక్షితు శ్రీ శుకుని . అందుకు శ్రీ శుకుడు సమాధానం చెప్తున్నాడు.

మహాభూతాలకూ అత్మకూ సంబంధం ఏమిటన్నప్పుడు స్వప్నానికి నీకూ గల సంబంధ మెలాటిదో అదేననాలి. ఇద్దరు పిల్లలు నిర్మలమైన నిష్కలమైన ప్రేమతో నవ్వుకొంటుంటే చూచి “ఆహా ఏలాంటి మంచిస్థితి” అనుకొంటాం. అది మిగతా ప్రపంచం మరచిపోయినప్పుడు! మళ్ళీ అలోచిస్తాం. అదే స్వప్నం! తానే ఇద్దరు పిల్లవాండ్రై రమిస్తున్నాడు. ఒకరెవరో రమించిన దాన్ని నేనూ అనుభవించాలి అనుకొనే “ఇచ్చే” ఆ స్వప్నానికి మూలం.

జాగ్రతలో అతడు అనుభవిస్తున్నాడు. నేను కాదు-అని నాకు కావాలి అనటంతో ఇచ్చి కారణాన మమత్వం తారసిల్లుతున్నది. మనసు క్షణక్షణానికి మారుతుంది. కాని అది అత్మవైపు మారాలి. పరమాత్మవైపు గమించాలి, అప్పుడు మమకారం తగ్గుతుంది. ప్రపంచంవైపు పోవదుగదా! అందుకే శ్రీకృష్ణుడు “మామేవ యే ప్రపద్యంతే మాయా మేతాం ఆరంతితే” అన్నాడు.

పరమాత్మ సృష్టి నిచ్చగించాడు. అతడి బొడ్డునుంచి కమలం ఉద్భవించింది. అందులో బ్రహ్మ పుట్టాడు. ప్రపంచాన్ని సృష్టించాలనుకొన్నాడు. చేతకాలేదు. 'త' 'వ' అనే అక్షరాలు వినపడ్డాయి తాను పలుకలేదే అనుకొన్నాడు. అది భగవంతుడన్న పదమని తెలిసింది. భగవంతుడు వేరు తను వేరు అయి తెలుస్తున్నది. అదే సృష్టికి మొదలు. సమాధి స్థితి నందాడు. తానే భగవస్థితి నందాడు. సమాధిలో తానూ భగవంతుడూ ఒకరే! తిరిగిరాబోయిన క్షణాన వైకుంఠం శేషశాయి అయిన నారాయణమూర్తి లక్ష్మీ కనుపడి బ్రహ్మను ఆదరించారు. ఆ వైకుంఠంలో రజస్తమో గుణాలూ సత్త్వమూ కాదున్నది. శుద్ధ సత్త్వమున్నది. అలా బ్రహ్మకు అవగతమవుతున్నది. అక్కడెంతోమంది ఉన్నారు. అంతా నారాయణమూర్తి రూపులే! వారంతా పరమాత్మే సని ఆయనకు విశదమయింది. చక్షువులద్వారా పరమాత్మ అనుభూతి అవుతున్నాడు.

పరమాత్మలో 25 తత్త్వాలూ ఉన్నట్లు బ్రహ్మకు అవుపిస్తున్నాయి. ఈ తత్త్వాల కూడలి అయిన జీవుని చూచి జీవుడనుకొనక పరమాత్మ అనుకోవటం ఎలాగో బ్రహ్మ తెలిసికొంటున్నాడు. పరమహంసలు అలా చేయగలరు. సర్వసమయాల్లోనూ వారు ఆయనకు సమస్కరించేదలాగే! వైకుంఠుడు బ్రహ్మను ఆదరించి ఆయనతో అంటున్నాడు. “నీవు నా స్వరూపమే. సృష్టి సంకల్పం నాదే! నిన్ను “తవసు చేయుమన్నది నేనే. ఆ తవసుతోనే చూడు- ఈ వైకుంఠాన్ని సృష్టించాను. రక్షిస్తాను. సంహరిస్తాను. ఇదే సృష్టి స్థితి ప్రళయాల వరవడి” అన్నాడు.

బ్రహ్మ చెప్తున్నాడు : సూక్ష్మ రూపంలో ఉండి నాకు ఇంతవరకూ అవుపడనివాడవై ఉన్నావు. ఇప్పుడు అవుపడుతున్నావు. సాలెపురుగు నోటినుంచి వచ్చినగాలే ఇల్లై బ్రతుకుతెరువై నశించడానికి వీలై ఉంటున్నట్లు 'బుద్ధి' లేదా 'ఆలోచనా' అనే స్థితిలో ఉండే నీవే ఇలా ఇన్ని తత్వాలై ఉన్నావు! ప్రభో నమస్కారము. నీ ఆదేశంతో సృష్టి చేస్తానుగాక. కాని ఒక ప్రార్థనమున్నది "అహంకారం, మమకారం వీటిచేత నేను ఆవరింపబడకుండా కాపాడు. నేను న్వతంత్రుడ ననే ఉత్కటాహంకారం పొందకుండా నేనుండేటట్లు ఆశీర్వదించు." అన్నాడు.

30. చతుశ్లోకి భాగవతం

అందుకు ఏరమాత్ర చెప్పాడు: నా అనుగ్రహంవల్ల నీకు నా పరిమాణం గుణ కర్మలూ అవగత మవుతాయిగాక. సృష్టికి పూర్వం నేను ఏకుణ్ణి, స్థూల సూక్ష్మ కారణాలు వేర్వేరుగా ఉండేవి కావు. ప్రళయానంతరంకూడ ఉండేది నేనే. కారణరూపంలో ఉన్నవాణ్ణి కనుక ఈ కార్యం - ప్రపంచోద్భవ కార్యానికి కారణం నేను. కారణరూపంగా ఉన్నప్పుడు కార్యంలేదు. అది వ్యతిరేకం. కార్యం కలిగితే కార్యంతో కలిసే ఉంటూ ఉంటాను - పుష్పా కాయా కలిసి ఉన్నట్లుగా. అది అన్వయం. అన్వయం వ్యతిరేకం రెండూ నేనే. ఈ తత్త్వ విధానాన్ని గూర్చి ధ్యానం చేయి. అలా ఉంటే అహంకారాది భావాలు నిన్ను చేరవు. నీవు మోహాన్ని పొందవు. ఈబోధే చతుశ్లోకి భాగవతం (సంస్కృతంలోని శ్లోకాలు క్రింద వ్రాయడమైంది)

1. యావానఽహం యథాభావో యద్రూపగుణ కర్మకః॥
తదైవ తత్త్వ విజ్ఞాన మస్తుతే మదనుగ్రహాత్ 32

2. అహమేవ సమేకోఽగ్రే నాన్యద్యత్సద సత్స్వదమ్
వశ్చాదహం యదేతచ్ఛయోఽవశిష్యేతసోఽస్మహమ్

3. ఋతేర్థం యత్ప్రతీయేత సప్రతీయేత చాత్మని
తద్విద్యాదాత్మనోమాయాయథాఽభాసోయథాతథా.

4. యథా మహంతి భూతాని భూతేషాచ్ఛాప చేష్వను
ప్రవిష్టా న్యప్రవిష్టాని తథాతేషు సతేష్వవహమ్

ఇలా చెప్పి పరమాత్మ తన స్థూల రూపాన్ని అంత
హితం చేశాడు. బ్రహ్మ ఆయన్ను స్మరిస్తూ నమస్కరించి
గుణాలూ కాలమూ పంచభూతాలతో ఈ ప్రపంచ సృష్టి
చేశాడు. బ్రహ్మ ఈ భాగవతాన్ని నారదుడికి చెప్పాడు.
నారదుడు వ్యాసమహర్షికి, ఆయన నాకు చెప్పారు. నేను
అధ్యయనం చేశాను అన్నాడు శ్రీ శుకుడు!

అధ్యయనం చేసింది భాగవతం. భాగవత ప్రధాన
లక్ష్యం భగవదాశ్రయం. భాగవతమంటే భగవదాశ్రయ
విధానమే. భాగవతానికి పది లక్షణాలున్నాయి. అందులో చివరిది
భగవదాశ్రయం. దానికోసమే మిగిలిన తొమ్మిదిన్నీ. అవే
మంటే - 1. సర్గము - అంటే పంచమహాభూతాలూ శబ్దాది
మాత్రలూ మహత్ అహంకారం వీటి పుట్టుకను గూర్చి
చెప్పేది. ఇది బ్రహ్మములో ఉన్నవని తెలియడము. 2. విన
ర్గము - త్రిగుణాల పాళ్ళు మార్పుతూ పిరాట్ పురుషునిద్వారా
చరాచర సృష్టి ఉత్పత్తి కావడంవినర్గం. 3. స్థితి : అలా

ఉత్పత్తి అయినవి, వాటి వాటి ధర్మాలకు అంటిపెట్టుకొని ఉండటమైన స్థితి. భగవంతుడు దుష్టశిక్షణ శిష్ట రక్షణ చేసి ఈ స్థితిని సాధిస్తున్నాడు. 4. పోషణం: భగవంతుడికి భక్తులయందుండే అనుగ్రహమే ఈ పోషణం: 5. ఊతులు: అంటే కర్మ వాసనలు 6. మన్వంతరులు: అంటే మన్నాదులారాచరించిన సద్ధర్మాలు. 7. ఈశానుకథలు: భగవదవతార గాథలు 8. నిరోధం: భగవంతుని యోగనిద్రలో జీవుడు ఉపాధితో సహా ఆచునయందు లయమవడమే నిరోధం. దీనిని అవాంతర ప్రళయ మంటారు. 9. ముక్తి ఈ శరీరాదుల్లో నేననే భావం వదలి స్వస్వరూపం పొందడమే. సాక్షర్యం సారూప్యం పొందడమే ముక్తి. 10. భగవదాశ్రయం. ఉత్పత్తి స్థితి లయములకు అశ్రయమని పేరు అదే పరమాత్మ. ఈ 10వ దానికి పైవన్నీ సహాయకారులు.

భగవంతుడే (ఆ పరమాత్మే) విరాట్ కీ శరీరానికి అధిష్టాత. అధ్యాత్మికుడు. ద్రష్ట. జీవుడు కూడ, శరీరాభిమానినీ. అధిదైవికుడున్నా. సూర్యామల రూపంలో ఉన్నవాడన్న మాట. విరాట్ పురుషుడే అధి భౌతికుడు. భౌతికం దైవం, అనుభవించేవాడూ- అధివృత్తుల తత్త్వం తెలిసికొంటున్నవాడూ ఆతడే-అత్మ.

పురుషుడనబడే ఆ పరమాత్మ నారాయణమూర్తిగా లక్ష్మీ సహితుడై సముద్ర మధ్యమంలో శేషశాయిగా బ్రహ్మకు సౌక్షేత్కరించడానికి పూర్వం సర్వమూ ఏకమయిన స్థితిలో ఉన్నాడు. ఈ పంచమహా భూతాలు, పుణ్య పాపాలు, కాలం, స్వభావం జీవుడు ఆ నారాయణుని అను-

గ్రహముంటే కానవస్తవి. లేకపోతే ఉండనే ఉండవు. ఆ నర్వేశ్వరుడు యోగనిద్రనుండి మేల్కొన్నాడంటే అర్థం, సర్వం నేనే అనే స్థితినుంచి ఏభావానికాభావం “నేను” నేనూ” “ఆశక్తి కలిగినవాణ్ణి” అనుకొంటూ తన తన శక్తుల ప్రతిభను ప్రకటితం చేయడం అయింది అని అర్థం.

ఉపసృష్టి

నారాయణుని శక్తిరూపమైన అండము మూడు విధాల అయింది. నారాయణుడే ఆ మూడు విధాలనాలి. అధిభూతం అధిదైవం, అధ్యాత్మం. అవే దేహ శక్తి. ఇంద్రియ శక్తి, మనశ్శక్తి అయినాయి. ప్రాణం ఆకాశం నుంచి పుట్టింది. ప్రాణాన్ని అనుసరించి ఇంద్రియ శక్తి ఉంటున్నది. జీవుని అనుసరించి ఈ మూడూ ఉంటాయి. ఆతడు ఆజ్ఞ యిస్తే ఇవి తప్పకొంటాయి. అంత కాలం మాత్రమే అవి పనిచేసేది. ప్రాణం కదులుతుంటేనే ఆకలి దప్పికలు పుట్టినాయి. వాటి తృప్తికి ప్రయత్నం వల్లనే నోరు పుట్టింది. నాలుక నోటిలో పుట్టింది. రసాస్వాదనం చేస్తోంది. అలాగే విరాట్ పురుషుడు మాట్లాడ గోరంగానే అగ్ని వాగింద్రియాలూ పుట్టినాయి. మాట కలిగింది. అలాగే విరాట్ నుంచి శ్రోత్రత్వక్ చక్షులూ పాణి పాద పాయూపస్త్రలూ కూడ పుట్టినాయి. ఇవన్నీ ఆ పరమాత్మ జంతురతుడైనపుడు - అంటే జీవుడైనపుడు ఆయన్ను అనుసరిస్తూ ఉంటాయనేది మరువరాదు.

ఆత్మ మాయను అధ్యయనం చేయాలని కోరింది. వెంటనే హృదయం పుట్టింది. మనసే అంతరింద్రియం.

దానికి చంద్రుడు అధిష్ఠాన దేవత. ఇలాగే భూమి రాపోక్షణలో వాయుఃఖం మనో బుద్ధులుదయించి బయటి శక్తులుగా (పరాశక్తులుగా) ఉన్నాయి. ఇదే భగవంతుని స్థూల రూపం. మన ఊహల్లో మనకు సూక్ష్మ రూపం అనబడేది. అపరాశక్తి అదే!

ఇలా కర్మ అనేది లేని భగవంతుడు మాయ అనే మెలిక పెట్టి రూపం ధరించి నామరూపాత్మకుడైనాడు. 'వాడువేరు వీడు వేరు' అని వ్యవహరించడమే ప్రపంచ రూపం. దీన్ని రక్షిస్తున్నాడాయన. తరువాత నశింపు చేస్తాడు. ఇలా ఆయన చేస్తున్నట్లు చూడగలగడం విజ్ఞానం.

ఈ సృష్టి కర్తృత్వం పరబ్రహ్మకు లేదనాలి. లేదనడానికే బ్రహ్మ అనేవాడు సృష్టి అయింది. కాలం, సూక్ష్మ పరిణామాలు, అవాంతర కల్పిత మన్వంతరాది రూపం, దాని విభాగం మొదలై సవి తరువాతి స్కంధాల్లో వివరించుతారు.

ఇది ద్వితీయ స్కంధం.

భాగవత కథలు

తృతీయ స్కంధం

31. విదురుడు

కథల బాబాయి చెప్తున్నాడు :

సృష్టి మొదట్లో విష్ణుభగవానుడే బ్రహ్మకు భాగవతం చెప్పాడు. ఆ తత్వాన్ని శ్రీకృష్ణుడు భక్తులకు చిన్ని చిన్ని మొత్తాలుగా చెప్తూ వచ్చాడు- ఆచరణ వేదాంతాలాగా! ఆయన అవతారం చాలిస్తూ ఉద్ధవుడికి, చతుర్లోకి భాగవతంచెప్పి స్ఫురింపజేశాడు. మైత్రేయుడు ఆ భాగవత తత్వాన్ని విదురుడికి చెప్పాడు.

ఇలా అని శ్రీశుకుడు చెప్పేటప్పటికి పరీక్షితు అడుగు తాడు. “విదురుడు కౌరవసభలో ఉన్నవాడు ఎందుకు వెళ్ళి పోయినాడు వాళ్ళను వదిలి?” అని.

శుకుడు : “ఎందుకు వెళ్ళాడనేదానికి ఎన్నో కారణాలుండచ్చు. ధృతరాష్ట్రుడు అధర్మపరుడైనాడని కావచ్చు; పాండవుల్ని లక్కయింట్లో కాలిచినారని కావచ్చు; రజస్వలయి ఉన్న బ్రదౌపదిని రచ్చకీడ్చి అవమానించినందుకు కావచ్చు; అరణ్యాలనుండి తిరిగివచ్చిన పాండవులకు వారి రాజ్యం వారికివ్వనన్నందుకు కావచ్చు; అన్నిటినీ మించి పరమాత్మే అయిన శ్రీకృష్ణుడు సంధిచేయాలని వచ్చి చెప్పిన మాటల్ను కౌరవులు పెడచెవిని పెట్టినందుకు కావచ్చు. విదు

రుడు మనసు విరిగిపోవడానికి ఇవన్నీ కారణాలు. ఇక శారీరకంగా అతడు నగరం విడిచిపోవడం ఎలా అయిందో చెప్తాను విను.

శ్రీకృష్ణుడు రాయబార సమయంలో చెప్పినమాటల్ని పాలించుమని విదురుడు ధృతరాష్ట్రానికి బోధచేశాడు. “శ్రీకృష్ణుడు పరమాత్మ. జీవుడు ప్రపంచ విషయాంశు విడిచి పరమాత్ముణ్ణి ఆశ్రయించడం పరమధర్మం. అందు కని శ్రీకృష్ణుడి బోధనకు ప్రాధాన్యమియ్యి” అన్నాడు.

ఈ మాటల్ని ధృతరాష్ట్రాడు కేవలం చెవులతో విని ఊచుకొన్నాడు. దుర్యోధనుడు మాత్రం చీకాకువడ్డాడు-విదురుణ్ణి తిట్టటం ఆరంభించాడు. “మౌనము తింటూ మమ్మల్ను వ్యతిరేకిస్తున్నా” వన్నాడు. “నిన్ను దేశబహిష్కారం చేశాం. పొ” మ్మన్నాడు. విదురుడు తన మనసు అదివరకే తయారుచేసిన దోవలో శరీరాన్నికూడ ఆవేంటనే నడిపి రాజపేలోంగం విడచి-ధనుర్పాణాలను విడచి-బయటకు వెళ్ళిపోయినాడు. నగరం చాటిపోయినాడు.

మనో బుద్ధులు చెప్పిందల్లా చేయడానికి వీలులేదు శరీరానికి లోకంతో సంబంధం ఉండటంచేత లోకధర్మం పాటించాల్సిన అవసరం శరీరానికి ఉంటుంది. రాజు “పో వెళ్ళిపో-నిన్ను బహిష్కరించాను అనేవరకూ” అతడి శరీరానికి స్వేచ్ఛ కలుగలేదు. ఇది ధర్మ విషయం.

ఎవడో దుష్టు డేడో అంటే సంసారం వదలివెయ్యడమేనా-తెలివి ఉన్నందుకు ఫలం?-అంటాము! విదురుడలా

పోయినవాడుకాదు. అతడిది జ్ఞానభక్తి. జ్ఞానంవల్ల పరమ సంతృప్తి కలుగుతుంది. విదురుడు అలాంటి స్థితిలోఉన్న వాడే! ఇప్పుడా మంత్రి ఉద్యోగం పోయింది. మనసులో కేవలం జ్ఞానం-భక్తి తప్ప మరేమీలేవుగనుక అలా వెళ్ళాడు. శాంతితో వెళ్ళాడుగాని, దుర్యోధనుడన్న మాటలకు ఉక్రో షంతో పోలేదు అనేది మర్చిపోకూడదు

అలా వెళ్ళి ఎన్నో పుణ్యక్షేత్రాలు దర్శించాడు. ఆశ అనేది వదలి ధనాన్ని తృణవతుగా చూశాడు. అవధూతవేషం సంప్రపాప్తమయింది. అలా ఒక సంవత్సరం తిరిగి తిరిగి ప్రభాసతీర్థం చేరుకొన్నాడు.

ప్రభాస తీర్థంవద్ద ఆయనకు ఎవరో చెప్పారు-కొరవ పాం డవ యుద్ధం ప్రపంచంగా జరిగిందనీ సర్వులూ సమసిపోయి నారనీ శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకకు వెళ్ళాడనీనీ. విదురుడు నిట్కూర్చి మళ్ళీ ప్రయాణంచేసి యమునానదికి వెళ్తాడు. అక్కడ శ్రీకృష్ణ భక్తుడూ ఆయన చెలికాడూ అయిన ఉద్ధవుడు కనిపిస్తాడు.

ఇద్దరు భక్తులు కలిస్తే భగవంతునిగూర్చే వారు మాట్లాడుతారు. ఉద్ధవు డెంత భక్తుడంటే చిన్నతనంలో శ్రీకృష్ణుని పూజిస్తూ తిండిసంగతే పూర్తిగా మర్చిపోయే వాడుట. తల్లి వచ్చి అన్నం సంగతి జ్ఞాపకం చేసినా అతడి మనసు దానిపైకి వెళ్ళేదికాదుట. అలాటి ఉద్ధవుని విదురుడు కలిసి నమస్కరించి ప్రశ్నిస్తాడు—

“శ్రీకృష్ణ ప్రీయుడా! రామకృష్ణుల రూపంలో భగ వంతుడు శూరసేనుడి ఇంట్లో ఉదయించాడుకదా-ఆ పహ

మ్మడు-సుఖంగా ఉన్నాడా? ఆయన మా కురు వంశానికి పూజ్యుడు. ఆ రుక్మిణీవతి క్షేమమా? ఉగ్రసేనుడికి రాజ్యమప్పగించిన ఆ నిస్సోర్ధుడు క్షేమమా? ఆయన కుమారులు, ప్రద్యుమ్నుడు, అనిరుద్ధుడు, సాంబుడూ క్షేమమా? సాత్యకి, సంకర్షణుడు, అక్రూరుడు దేవకి పాండవులు అంతా క్షేమమా? ధృతరాష్ట్రుడు క్షేమమా? అని అడిగాడు.

శ్రీకృష్ణుడు పరమాత్ముడేనంటూ ఆయన క్షేమం చెప్పమంటంలో అర్థమేమిటి అనద్దు. కర్మఫలంవల్ల ఆయనకు దేహం కలుగలేదన్న మాటేగాని, తానై దేహం కలిగించుకొన్నాడుగదా-అందుకని అడుగుతున్నానన్నాడు.

ఉద్ధవుడు శ్రీకృష్ణ నిర్యాణవార్త చెప్పడానికి దుఃఖంతో నిర్విణ్ణుడై సతమతమైపోయినాడు. కండ్లనీరు కారుస్తూ శ్రీకృష్ణ గుణగణాంశే స్మరిస్తూ ఆయన నిర్యాణ విషయం ఇలా చెప్తున్నాడు-“విదురా! యాదవులు దౌర్భాగ్యులు! శ్రీకృష్ణణ్ణే పరమాత్మగా తెలియక కేవలం తమ లోనున్న ఒకానొక శ్రేష్ఠుడుగా మాత్రం మన్నించేవాళ్ళు. ఆ సర్వమంగళదాయకమైన శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ స్వరూపం పరమాత్ముడే ఉపసంహరింప చేశాడయ్యా!”

విదురుడి శ్వాస క్షణం అగింది. కండ్లనీరు జారినయి. శ్రీకృష్ణుని విగ్రహాన్ని మనసులో చూస్తూ ఉండిపోయినాడు. ఉద్ధవుడు అది గ్రహించి, నిమిలిత నేత్రుడై-ధర్మరాజు రాజసూయంలో సర్వులచే ఆశ్చర్యంతో ఆరాధింపబడిన ఆ శ్రీకృష్ణ లీలామానుష విగ్రహం మరచిపోలేను. నిజంగా బ్రహ్మ కౌశలానికి అది ఎంత కీర్తిని తెచ్చిపెట్టింది! ఆ చిరు

నవ్వు, సంతోషం, దివ్యత్వం గలిగిన ఆయన శరీరం ఇప్పుడు అంతర్ధానమయింది.... అ మహానుభావుడెన్నో మహత్కార్యాలు చేసికూడ స్వధర్మం పాటించాడు! తలిదండ్రులకు భక్తి చేశాడు-తనను ద్వేషించిన చైద్యుడికి మోక్షం ప్రసాదించాడు. పూతన ప్రాణాలను పాలతోకలిపి త్రాగి 'పూతపూతన'గా చేశాడు. యుద్ధంలో ఆయన్ను చూస్తూ చనిపోతున్న ఎదిరి సైన్యంలో వారందరికీ విష్ణులోకప్రాప్తి కలిగించాడు.

మధురలో జనించినా సత్త్వగుణాత్మకులైన గోపికల్ని ఉద్ధరించి శుద్ధ సత్త్వంలో చేర్చడానికి నంద్రవజ్రం చేరాడు. నంద్రవజ్రాన్ని వేయగానంతో స్వర్గం చేశాడు. కాళీయుణ్ణి హ్రదంలోనుంచి వెళ్ళగొట్టి దాన్ని తీర్థంగా చేశాడు. తిరిగి మధురకు వచ్చి రజోగుణాత్మకులకు ధర్మం చెప్పాడు. కంసుణ్ణి చంపి ఉగ్రసేనుణ్ణి రాజుచేసి తాను ధర్మరక్షణకు నిల్చాడు. మృతుడైన గురుపుత్రుణ్ణి మానవాతీత శక్తులతో దర్శించి తెచ్చి గురుదక్షిణగా సమర్పించాడు. దేవలోకం నుంచి పారిజాత వృక్షం తెచ్చాడు. ఎదహారువేలమంది రాజపుత్రికల్ని ఆకర్షించి పెళ్ళిచేసికొని అనందపరిచాడు.

తమోగుణాత్మకులైన రాజుల్ని కౌరవ పాండవ యుద్ధ రూపమైన రజోగుణంతో రూపుమాపి సాత్వికులైన పాండవుల్ని మాత్రం మిగిల్చాడు.

కౌరవులు నశించారని శ్రీకృష్ణునకు సంతోషమూ లేదు. దుఃఖమూ లేదు. ఆయనది అసక్తకర్మ! ధర్మరాజును

ప్రభువుగాచేసి వంశాంకురమైన పరీక్షితును రక్షించి చివరకు తనరైన యాదవ కులాన్నే నశింపు చేయడానికి సంకల్పించాడా పరమాత్మ!

విదురుడి కండ్లు చెమర్చినయి. “అది ఎలా జరిగింది” అన్నాడు

ఉద్ధవుడు చెప్పాడు. “ఒకప్పుడు కొందరు మునులు ద్వారకకు వచ్చారు. కొందరు యదుకుమారులు ఒకడికి అడవేషంవేసి తెచ్చి “ఈ పిల్లకు పుట్టబోయేది మగా? అదా? చెప్పండని వారిని ప్రశ్నించారు. మునులు అది గ్రహించి కోపించి “మీయాదవ కులానికి ముసలం పుట్టుతుంద”న్నారు. నిజంగా ముసలమే ఆ వేషంనుంచీ క్రిందపడుతుంది. దాన్ని అరగసూరి నశింపుచేసి ప్రభాస తీర్థంలో కలిపేస్తారు.

కాని, శాపం రూపం ధరించాలికదా! పితృకర్మలూ పుణ్యకర్మలూ చేయడానికి యాదవులంతా ప్రభాస తీర్థంచేరి అక్కడ పుణ్యకర్మలెన్నోచేసి దానాలిచ్చి చివరకు వంటలు వండి తిని త్రాగి ఒకరినొకరు ఎకసక్కెలాడుకొంటున్నారు. దైవవశాత్తు క్రౌర్యాలు పెరిగి తానెదుర్కొంటున్న దెవరో తెలీకుండా చంపేసుకొంటారు. ఎవ్వరూ బ్రతకలేదు నేనూ శ్రీకృష్ణదూతప్ప.

నేను ఆ మహాత్ముని అనుగమించి అరణ్యంలోవల కెళ్ళాను. అక్కడ ఆయన వీరాసనంలో కూర్చొన్నాడు. మైత్రేయుడుకూడ అక్కడకు వచ్చాడు. శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ మాకు ‘భాగవతం’ ఉపదేశించాడు. తాను అవతారం చాలిం

చిన తరువాత భాగవత తత్త్వ ప్రచారానికిగాను మమ్ముల్ను మిగిల్చుతున్నట్లు చెప్పాడు. మైత్రేయుడితో నీ సంగతికూడ ఏదో చెప్పాడు. అతడిదయ నీపై ఉంది" అన్నాడు.

విదురుడు మనసు వ్యధచెందిపోయింది. ఐనా వివేకం చేత ఈ మానసిక స్థితిని జయించి ఉద్ధవుని ఆ భాగవత తత్త్వం తనకు చెప్పవలసిందని అడుగుతాడు. కాని అందుకు మైత్రేయుడికొక్కడికే భగవంతుని అజ్ఞ అయిందని ఉద్ధవుడు తెల్పి తాను బదరికాశ్రమం వెళ్ళిపోతాడు.

విదురుడు ఉద్ధవుడు చెప్పిందంతా తలచితలచి, కన్నీళ్ళుకార్చి మళ్ళీ ప్రయాణం చేశాడు. చివరకు గంగా తీరంలో మైత్రేయుడిని దర్శిస్తాడు.

మహాభక్తులిద్దరు మళ్ళీ కలిశారు. కాని, విదురుడు భాగవత రత్నాన్ని మైత్రేయునివద్ద నేర్పాలన్న కాంక్షతో ఉన్నాడు. మైత్రేయుడు అధ్యాత్మ రత్నాన్ని శ్రీకృష్ణుడి అదేశం ప్రకారం విడుదలచే విధానం అప్పటికి ఉన్నాడు.

32. భాగవతతత్వం-సృష్టిభావన

విదురుడంటున్నాడు. - మైత్రేయ ముగి! నీవు పెద్ద భక్తుడవు. నేను నీ భక్తుణ్ణి అంగీకరిస్తే నాకు అధ్యాత్మ తత్త్వ రహస్యాన్ని తెలియజేయ్యి. మానవుడు లోక కర్మలను సుఖంకోసం చేస్తున్నాడు. అయినా, చిరిగి చిరిగి దుఃఖాన్నే

పొందుతున్నాడు. అందుకని యేది యుక్తమనే విషయం తెలిసేట్లు చెప్పాల్సింది. భగవంతుడు హృదయంలో ఉండి ఏ జ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తాడో అది నాకు ప్రసాదించు. భగవానుడి జగత్తునెలా సృష్టించాడు? ఎలా పోషిస్తున్నాడు? తిరిగి దీన్ని తన హృదయాకాశంలో నిలిపి ఎలా యోగమాయలో నిద్రిస్తున్నాడు? మళ్ళీ బ్రహ్మాది అనేక రూపాలుగా ఎలా అభివ్యక్తి అవుతున్నాడు? ఈ సంగతులన్నీ నాకు తెల్పాల్సింది” అన్నాడు. ఆ పరమాత్మ మానవుడిగా ఆవతారమెత్తి ఏ ఏ కర్మలు చేశాడో తెల్పాల్సింది” అన్నాడు.

మైత్రేయుడు విదురుణ్ణి ఈ ప్రశ్న నడిగినందుకు ప్రశంసించాడు. తనకు భగవంతుడిచ్చిన అదేకాన్ని తలచి చెప్పడం ఆరంభిస్తాడు.

సృష్టికి ‘పూర్వం’ - అది ఎప్పుడని చెప్పను! ఇలా ప్రపంచం కనుపడక పూర్వం అనుకో. అప్పుడు ఇవన్నీ ఏవీ లేవు. ఉన్నది ఒక్కడే. రూపులేదు అతడికి. కనుపడకు నువడింది ఎవరికి? ఎవరూలేనేలేరు కదా! ఒకవేళ కన్ను ర్నా కనువడడనేది ఉహించు. దీనినే దృక్ లేదు దృశ్యం ం అనటం! దృక్ దృశ్యభేదం లేదు. అయితే ఆ దృక్ శ్యభేదం తేలింది అప్పుడా? ఎప్పుడైనా? అప్పుడూ తే ఇప్పుడూ అంతే అన్నానంటే “అలా ఎందుకవుతుం ంటావేమో!” అ మాటలా వుంచు.

ఈ ద్రక్ష్యశ్యభేదం లేని పరమాత్మ అప్పుడున్నాడంటే ఇప్పుడు లేడా అనబోకు ఆయన చిత్ స్వరూపంలో ఉన్నాడు. కేవలం భావ స్వరూపమే అది. తాను సత్. ఎందుకనంటే ఉన్నది తానుగనుక. ఇంకొకటేదీ లేదు- సర్వంలో తాను ఆవరించి-కాదు-తానే అయి ఉన్నాడు. ఇంకా సర్వమేమిటి తానుగాక నిజానికి! మనకు స్పష్టమైన భావం కలుగడానికి ఈ భాషలో అలా అంటాముగాక!

తాను సత్. అలాగే ఉండిపోయినంతకాలం సర్వమూ అనే మాట లేదు- సర్వమూ తానే. ఇలాటి స్థితిలో 'చిత్' అనే అతడి శక్తి యోచించుతోంది-“తన స్వరూపమేమిటి” అని. ఒకసారి కనుపించేది ఇంకోసారి మారిపోతూ ఉంటున్నట్లు భావన కలిగింది. అనగా సత్ ఆయిన తాను అసత్ ఆయినదాన్ని అనుభూతి చేస్తున్నాడు. ఇది మహత్ స్థితి. ఈ మహత్ కేవలం పేరు. ఉన్నది ఆ 'సత్' మాత్రమే. “సత్ ఇదీ” అని, దీని లక్షణమిది అన్నప్పుడు దానికి వ్యతిరేక భావం 'అసత్ కాదా? ఐతే సత్ అసత్లు రెండా? లేక ఒకటా? నిర్వచన మొకటే. స్థితులు రెండు! ఈ రెంటి కలయిక ఏదో అది మరొకపేరుతో ఉంటుంది. అపేరే మహత్. ఇది భగవంతుడే. ఇంకేదీకాదు.

ఈ 'మహత్' సృష్టికి ఆధారం! అందుకే దాన్ని గూర్చి ఈ పదాలు చెప్పటం! అయితే - సత్-అసత్ అనే వాటికి భేదం ఉందా? లేదా? మహత్ అని చెప్పకొంటున్నంత వరకూ లేదు. ఈ మహత్లో అసత్ నిశ్చయమై రూపం ధరించే వరకూ లేదా రాదు.

చిత్ అనే లక్షణం కారణంగా అలోచనతో కూడిన బుద్ధి పరమాత్మయందు రూపొందుతోంది. దానికి స్వరూపంలేదు. ఈ బుద్ధి అహంకారానికి కారణం కాబోతోంది అనేది మరు శబ్దం. ఏమిటి అహంకారం?

సత అయిన పరమాత్మ-చిత్ కూడా అయిన పరమాత్మ కారణంగా “నేనెవరు?” అని ప్రశ్నించుకొని ఊహ చేయడం ఆరంభించాడు. ఇది మహత్ స్థితే. కాని, ఆ సమయాన ఈ మహత్ తో అసత్ కూడ చేరిందిగనుక, పరమాత్మలోని ప్రత్యక్షమూ (అప్పుడు అజువుమాత్ర మెక్కడుంది సర్వమూ అందాం) ఎక్కడికక్కడ చిత్ ను పరావర్తింపజేస్తూ నేను ఇది- ఇంతవరకే-నేను అదే అంతవరకే అనే అబద్ధాన్ని అనుసంధానం చేయడం కలిగింది. ఇదే భ్రమ. నా కలం ‘నేనే’ ఈ వ్రాస్తున్నాను అనుకొంటే! నా నాలుక నేను వేరు ఈయన వేరు అనుకొంటే?-అనుకొంటే కొంపలు పోత పని కాదు చెప్పేది. దానిని జీర్ణం చేసుకోవచ్చు! కాని, అది అబద్ధం-భ్రమ-అని చెప్పాలం! ఈ ‘నేను’ ఆ ‘నీవు’ ఆ ‘వాడు’ అనే ఈ పరిమితులు నిజమని భావించుకునే భ్రమే-అబద్ధమే అహంకారం! మహత్తు చిత్ తో కలిసి బుద్ధిగానై అలోచన అతో అహంకారంగా మారి నిలుస్తోంది పరమాత్మలో!

ఏమిటి అలోచనలు? అవెందుకూ ఆ పరమాత్మకు? అది చిత్ లక్షణం !! అయిన సత్ చిత్ ఆనందం కూడలిగదా! రెండు చేతుల ప్రేళ్ళు దగ్గర దగ్గర పెట్టి రెంటికి తేడా చూడ అనందిస్తాము. ఒక చేతిలో గీతంకూ రెండో చేతిలో గీతంకూ తేడా ఉన్నదని అనందిస్తాము. భగవంతుడి అనందమూ ఇలా

టిదే. స్వార్థం అనేది ఈ విమర్శలో - చేతుల తేడా చూడటంలో - ఉండదు. వట్టిగా ఫలాని తేడా అని చెప్పడమే అక్కడి ఆశయం! అందుకే ఆనందం!! అది కేవలం “లీల” అనడం అందుకే. శ్రీకృష్ణుడు చేసిన పని ‘లీల’ అనే కారణం స్వార్థ రహితమై, అది ఉంటున్నది గనుకనే ఈ అహం తత్త్వం నుంచి అంటే ఎక్కడి కక్కడ ‘నేను’ వేరు - ఇంతవరకే - అనుకొనే తత్త్వం నుంచే ఈ ప్రపంచం వృట్టింది. మహాత్ అహంకు దిగటంతో పరమాత్మ ప్రపంచభావ మయినాడు. ఎలాగో విను.

అహంకారం మూడు రకాల గుణాలై కనుపించింది. అవి సత్త్వ రజ స్తమోగుణాలు. పరిమితి గలిగిన నేను, “నేనుకా” - దన్న పరులు అన్న ఈ అందర్నీ జయించి - పరిపాలించి వాళ్ళందరి సుఖాన్నీ నేనే పొందుతాననుకొనే లక్షణం. ఇలా నేను ఒంటరినై ‘అహం’గా ఉన్నాను మిగతా వారూ అలానే ఉన్నారు. ఈ పరిమితి నొదిలి పరమాత్మలో చేరుతాననుకొంటే అది సత్త్వ లక్షణం, మీ బ్రతుకు మీరూ నా బ్రతుకు నేనూ బ్రతుకుదాము. నా సుఖం నేను చూసుకుంటాను అనుకోవటం రాజస లక్షణం. ఈ మూడు గుణాలూ కలగలుపై రకరకాల పాళ్ళు కలిగి కోటానుకోట్ల రకాల గుణాలుగా మారి పనిచేస్తాయి.

గుణాలు సృష్టికి మొదటి కారణమైతే ‘కాలం’ రెండో కారణం. ఒక సంఘటనకూ ఇంకో సంఘటనకూ మధ్యగల భావమేదో అదేకాలం - కాలభావం! మూడవ కారణం కార్య కారణ సంబంధం. వీటికి బద్ధమై ప్రపంచ సృష్టి స్థితికూడ

నడుస్తున్నది. భగవంతుడు ప్రత్యేకంగా కోరి ఈ సూత్రాలను అధిగమించినట్లు భగవంతుని చెయిదాలు తెల్పుతాయి.

అహంకారంలో మూడు గుణాలూ చేరినయి. అప్పుడు సత్త్వ గుణంవల్ల దేవతలు సృష్టి అయినారు. దేవతలంటే సద్భావనలు. రాజసంవల్ల మనసుతోడై, జ్ఞానం స్ఫురిస్తోంది. మనసు అనుకొన్న పనిచేయడానికి అనువైన కర్మేంద్రియ స్ఫురణం కలిగింది. తామసగుణంవల్ల శబ్దభావం దానివల్ల అకాశభావం కలిగింది. అప్పుడు శబ్ద స్పర్శల భావాలూ, వాటి వల్ల వాయుభావం, శబ్ద స్పర్శ రూపభావాలు వాటివల్ల తేజో భావం ఇలా కలిగినయి. శబ్దస్పర్శ రూప రస భావాలతో నీటిభావం, అలాగే శబ్దస్పర్శ రూప రస గంధ భావాలూ వాటివల్ల వృద్ధీభావం కలిగినయి. భగవంతుడు వీటికిభిన్నంగా ఎక్కడో ఒక మూల ఉన్నాడనుకోవద్దు. అతడు ఈ సర్వంలోనూ ఇంకా సర్వత్రాను ఉండి ఉన్నాడు. ఈ మార్పులన్నీ భగవంతుని స్థితిలోనే వచ్చినవంటే కొంత భావించటం తేలిక కావచ్చు! కాని ఈ సృష్టిగా అయినవన్నీ అప్పటికి తిరిగి సృష్టిని ప్రచోదయించ కలిగినవికావు. వాటి కేలాంటి స్వయం శక్తిగాని లేదు. సూక్ష్మ శరీరంలోని భాగాలు సూత్రమేగాని ప్రచోదయంపగలిగే శక్తి లేకుండా ఉన్నయి.

ఆ కారణంచేత ఆ భావాలు పరమాత్ముని ప్రార్థించినయి. “స్వామీ! మేము ఏమీ పని చేయలేని స్థితిలో ఉన్నాము. నీ అనుగ్రహం లేందే సృష్టి నడవదు. అనుగ్రహించు” మన్నాయి. అందుకని పరమాత్మ గుణాలూ, కాలం, కార్య కారణ సూత్రాలతోపాటు తానే 33 తత్వాలుగా ఐనాడు.

ప్రకృతి, నిర్ణయ శక్తి (బుద్ధి), గ్రహణశక్తి (మనసు) పంచ భూతాలు, దశేంద్రియాలూ ప్రాణాలయిదూగానై ఆ సూక్ష్మ శరీరంలోనే చేరాడు. మహత్ లో పుట్టిన బుద్ధికి ఈ బుద్ధికి తేడా ఏమంటే ఈ బుద్ధి గుణాలతో కూడిఉన్నదనేది తెలియాలి.

పంచీకరణ జరిగింది. ఐదు భూతాలూ పగిలిముక్కలై విడిపోయి మళ్ళీ కలగలుపు అయి బుద్ధి మనసులు కోరినట్లుగా రూపొంది నిలిచినయి. అదే పదార్థ భావం. ఇంద్రియాలకు తెలుస్తున్నది! అదే విరాట్టు!!

అప్పటికి భూతాలు లేవు. తరువాత భగవంతుడు వాటిని గూర్చి తలచాడు. అప్పుడు ఆ విరాట్టుకు జ్ఞానశక్తి ఉన్నట్లు ప్రకటన మయింది. దేవతాదులు జ్ఞానవంతులయినారు. క్రియాశక్తి కలిగింది. దశ విధ ప్రాణ వృత్తులు కలిగినయి. అధిదైవిక శక్తి నందుకొన్నారు దేవతలు. ఆధ్యాత్మిక శక్తి అంతటా ఆవరించింది. అధి భౌతిక శక్తి ద్యోతకమయింది. భూతాల సృష్టి అయిందని తెలిసింది అలా.

పరమాత్మ ఇచ్చయైన సృష్టి పూర్తి చేయడానికి గాను, విరాట్ కు ముఖం కలిగింది. అందులో అగ్ని ప్రవేశించాడు. ఆ ముఖానికి ఉచ్ఛారణ శక్తి కలిగింది. దవడలు విరాట్టుకు కలిగినయి. వరుణు డందులో ప్రవేశించి రసాస్వాదన నిచ్చాడు. అశ్వినీ దేవతలు నాశికలోచేరి గంధాస్వాదన మిచ్చారు. సూర్యుడు నేత్రంలో చేరి రూపం, వాయువు చర్మంలో చేరి స్పర్శల్ని కలిగించారు. దిక్కులు చెవుల్లో

జేరి ప్రత జ్ఞానమిచ్చినయి. విషయాస్వాదన శక్తి ఇలా కలిగింది

మనోబుద్ధిలో చంద్ర బృహస్పతులు చేరి ఊహించడం, తెలివి కలుగటం నెంకొల్పారు. దుద్రుడు అహంకారంలో ప్రవేశించి కర్తవ్యం తెలిసే యుక్తినిచ్చాడు. బ్రహ్మ చిత్తంలో చేరగానే విజ్ఞానాస్వాదనశక్తి వచ్చింది.

విరాట్లో స్వర్గ మర్త్య పాతాళాలు కలిగినయి. ముఖంనుంచీ వేదం, బ్రహ్మ పదార్థ చింతనులూ కలిగారు. భుజాది ప్రదేశాల్లో క్షత్రియాదులు ఆయా గుణాలతో కలిగారు. దేవతలు పరమాత్మను సేవించడానికే ఈ సృష్టి చేశారు గనుక ఈ బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్య శూద్రులూకూడ పరమాత్మ సేవకే ఉద్భవించి ఉన్నారు. సర్వ భూతాలు ఉద్భవించినదందుకే. ఇది విరాట్ స్వరూపం. విరాట్ను ఎవరు వర్ణింపగలరు? నాకు తెలిసినట్లు నేను వర్ణించానన్నాడు మైత్రేయుడు.

విదురుడు ప్రశ్నిస్తాడు తిరిగి: నిర్గుణుడైన పరమాత్మ ఇలా భ్రాంతికి లోనై జీవుడుగానై పోవటమెందుకూ? మోహితుడు కావటం అనేదాన్ని అతడి విషయంతో ఊహించేదెలా? అన్నాడు.

అందుకు మైత్రేయుడు: నిద్రించి ఈ శరీరాన్నీ అవయవాల్నీ మర్చిపోవటమేదా నీవు? స్వప్నంలో శిరచ్ఛేదం పొంది జాగ్రత కొచ్చి అంతా అబద్ధం అంటావే! అలాగే పరమేశ్వరుని మాయ ఆయన్ను అక్రమించిందంటమూ అబద్ధమే. మోహ సమయాన పరిమితుడై జీవుడై నాడు భగవంతుడ

నేది మాత్రం నిజం! ఆ మోహం పోగొట్టితే అతడు పరమాత్మ! ఆ భ్రమను వదలిన జీవుడు “నేను” అనే పరిమితి పోయి పరమాత్మతా ననిఅనుభూతి చేయడం కద్దు.

ఇదంతా సూక్ష్మ సృష్టి విషయం. స్థూల సృష్టి చేయడానికి బ్రహ్మ ఉదయించాడు. హరి నాభి కమలంలో. పరమాత్మ యోగనిద్రలో ఉన్నప్పుడు ఆయన బొడ్డునుంచీ ఆ పద్మం వుట్టింది. అందులో నుంచీ వచ్చిన ఆయనకు ఏం చేయాలో తోచలేదు. ఆ పద్మనాశంలోకి వెళ్ళి సూరు సంవత్సరాలు తిరిగాడు. ఏమీ తెలీలేదు. తిరిగి పైకివచ్చి చిత్త నిరోధం చేసి సమాధి చేరాడు. ఆ సమాధిలో శ్రీ మన్నారాయణమూర్తి రూపంలో ప్రపంచం దర్శనమై జ్ఞానబోధ అయింది.

ఆ నారాయణ మూర్తి ధరించిన పీతకాసేయ వాసపు కాంతి ప్రపంచంలోని సంధ్యా కాంతిగా, కిరీటం మేరు శిఖరంగా ఆయన హాతాలూ మాలికలూ దేశంలోని నదులుగా తులసీ దామాలు బైషధ లతలుగా కన్నడుతున్నాయి. ఆయన రూపమే సర్వ ప్రపంచమనే జ్ఞానం బ్రహ్మకు తెలుస్తున్నది. బ్రహ్మ ఆయన్ను భగవంతుడని ఎరిగి స్తుతిస్తున్నాడు.

“ప్రభో! నీ విప్పుడు సృష్టి కర్తవై ప్రకాశిస్తున్నావు. దేహధారులకు నీ రూపం తలుచుకోవడంకూడ సాధ్యంకాదు. కనుపడింది ప్రపంచం మాత్రమేననుకొని వ్యవహరిస్తారు. భగవంతుడే ప్రపంచ రూపంలో ఉన్నాడన్న ప్రత్యక్ష జ్ఞానం తెలిసికోలేరు. నీదయవల్ల నాకే వివేకం కలిగింది.

నత్పురుషులకయితే ఈ రూపం గ్రాహ్యమవుతుంది. ప్రపంచ రూపం నీలో చూస్తూ దానిలోని కామక్రోధాదులచేత ఆకర్షితులై వాటిని ఆసిస్తూ అమంగళకరమైన పనులు చేయడానికే నిరీశ్వరవాదు లుపక్రమిస్తారు. తృష్ణచేత బాధలు పడుతుంటారు. నీ భక్తి చేయందే వారికి శమనం కలుగదు గాక, ఈ భయాలను పోగొట్టడానికే నీవు అవతరిస్తావని నాకు తెలుస్తోంది. అంతటి మహాత్ముడవయిన నీకు నమస్కారం

“ప్రభో! సృష్టించాలనే భావం నాకు ఉదయించింది. కాని, ఆ పని చేస్తూంటే నా మనసు ఆ సృష్టి కౌశలంలో తగుల్కొని నిన్ను మర్చిపోతుందేమోనని భయమవుతున్నది. అలా గాకుండ చూడాల్సింది” అని ప్రార్థించాడు. అందుకు శ్రీమన్నారాయణమూర్తి చెప్పిన మాటలు బ్రహ్మకు తోచినవి.

“నీవు చేసే కర్తవ్యం దాటిన వాడవై దుఃఖంలో పడకు. నన్ను భజిస్తూ కర్తవ్యంచేస్తావుండు. తవస్సు చెయ్యి. ఇదే భాగవత తత్వానికి కీలకం”. అన్న మాటలు విన్నాడు బ్రహ్మ! ఇంకా - “నీ చిత్తమెపుడు మత్పదాంబుజ యుగళంబు మరిగియున్న కతన రాజసగుణమున కలుగదఘము!!” అనటం విన్నాడు.

బ్రహ్మ నారాయణ మూర్తి చెప్పినట్లే ఎంతోకాలం సుచేనీ, తపశ్శక్తిచేత అభివృద్ధి పొందిన విద్యాబలంతో వంతునిలో ముజ్జగాలా చూడగలిగినవాడై, తిరిగి జాగ్రత్త పువచ్చి పథ్నాలుగు భువనాలను సృష్టించాడు స్థూలంగా.

33. బ్రహ్మచేసిన సృష్టి

పరమాత్మ సర్వత్ర ఉన్నవాడు. ఈ పరమాత్మలో అయిన సృష్టిలో నామ రూపాల భావనవల్ల భ్రమకలిగి అసత్కూడ ఉన్నట్లు తోచింది. ఆ సమయంలో సత్ అసత్లు రెండూ కలిసి మహత్ అని పిలువబడినాయి. మహత్లో అహంకారం ఉద్భవించింది. దానికి గుణాలుతోడై పంచ భూతాలుద్భవించినాయి. ఈ మహత్ అహంకారం పంచ భూతాలూ అనేవి మూడూ మూడు సర్గలయినాయి - ఇలా మైత్రేయుడు చెప్తున్నాడు.

ఈ సృష్టి ఒక పెద్ద అండంగా ప్రళయ సమయంలో జలంలో తేలి కొన్ని వేల సంవత్సరాలున్నది. ఈ సమయంలోనే - త్రిమూర్తులలో ఒకడైన ఆ బ్రహ్మ, నారాయణమూర్తి నాభిలో జన్మించిన కమలంలో ఉద్భవించాడు. ఆ తరువాత మిగిలిన సర్గలు కలిగినాయి.

నాల్గో సర్గలో ఇంద్రియాలూ, ఐదవ సర్గలో మనసూ ఆరో దానిలో అవరణ విక్షేపాలూ పుట్టినాయి. ఇంతవరకూ ప్రాకృత సర్గలు అంటాము - ఏడో సర్గలో స్థూలసృష్టి - చెట్లూ - చేమలూ కలిగినాయి. ఎనిమిదవది జంతు సర్గ - లొమ్మిదవది - మనుష్య సర్గ ఈ మూడు వైకృత సర్గలంటారు. ఆ తరువాత దేవసర్గలు. విబుధులు, పితరులు, సురలు, కిన్నరాదులు సృష్టి అయినారు. విశ్వసృష్టి అయింది. ఎలాగంటే -

బ్రహ్మ నారాయణమూర్తి ఆశీర్వచనంతో మిగతా సృష్టికి ఉద్యమించాడు. భగవంతుడు చేసిన సృష్టిలో తానే

అసత్ గానై అనేకథా విడిపోయి పై సర్గలను సూక్ష్మ సృష్టిగా చేశాడు గదా! ఆ ప్రకారమే బ్రహ్మ తానూ అవిద్యను ఆధారంగా చేసి సృష్టించాలనుకొన్నాడు. అవిద్యకు 1) తామిశ్రం 2) అంధతామిశ్రం 3) మోహం 4) మహామోహం 5) మతి విభ్రమం అనే ఐదు భాగాలున్నాయి. తామిశ్రమంటే దేహాభిమానం. అంధ తామిశ్రమంటే భోగేచ్ఛ. మోహమంటే కామ్యం పూర్తి కానపుడు వచ్చే కోపం. నేరుగా మనసులో పుట్టేదీమోహం. ఇక మహా మోహమంటే నేను నశించిపోతున్నాననీ, కోరికలు పరిపూర్తి కాలేదనీ నా పనంతా నాశమనీ. వాపోయే స్థితి. చివరకు బుద్ధినాశమై చిత్త విభ్రమం! ఇవన్నీ చాల క్రూరమైన మూలకాలు.

వీటితో సృష్టిచేసి అ తరువాత దానివంక చూస్తే బ్రహ్మకు అంతా రాక్షసులు కలిగినట్లు తెలిసింది. బ్రహ్మ చీదరించుకొని తన శరీరం వదలేశాడు. ఆ శరీరం స్థూలమైన ఒక లోకమై అందులో ఆ రాక్షసులూ యక్షులూ ఉండడానికి అనువైంది. ఆ లోకాన్ని వారు తింటూ జీర్ణించుకొంటూ ఉన్నారు. ఆయన కోపంవల్ల భ్రుకుటి సుంచీ నీలలోహితుడు జనించాడు. అతడే రుద్రుడు.

బ్రహ్మ మరొక శరీరంపొంది సత్త్వ గుణభావనతో సత్త్వ గరిష్ఠులయిన ననక సనందాదుల్ని సృష్టించాడు. వాళ్ళను చూచి సంతోషించి ఇక సృష్టి వారిని చెయ్యమన్నాడు. వాళ్ళు “ఛీ-ఛీ ఆ పని మా కెందుకు పరమాత్మ ధ్యానమే మాకు శరణ్య”మంటూ వెళ్ళిపోయినారు.

బ్రహ్మ మరొక శరీరం ధరించి జఘనంనుండి అతి లోలుపులైన అనురుల్ని పుట్టించాడు. వారు పరమ కాముకులై బ్రహ్మతోనే మైథునమపేక్షిస్తారు. బ్రహ్మ ఆ శరీరం వదలి గానే అది సంధ్య అయింది. ఆ సంధ్యను అనురులు పట్టుకొని ఆనందిస్తారు. “అందుకే సంధ్యాకాలం అనురులది-అంటారు.

ఈ విధంగా బ్రహ్మ సృష్టిచేస్తూ తన చేతి నాఝాణించి గంధర్వుల్ని అవ్వరనల్ని సృష్టించాడు. వారికొక శరీరం వదలి లోకంగా ఇచ్చివేశాడు. అది వెన్నెల రూపంలో ఉన్నది. తిరిగి బ్రహ్మ “అలన్యం, ఉన్మాదం జృంభికం, నిద్రాపూషాలతో కూడిన శరీరం ధరించి సృష్టిచేసేటప్పటికి పిశాచాలు గుహ్యకనిద్ధ భూతగణాలుదయించినవి. వీళ్ళనసహ్యించుకొని బ్రహ్మ ఆ శరీరం వారికి వదలి అదృశ్య దేహుడై తన్ను అన్నవంతునిగా చింతించి సృష్టి చేయడమారంభించాడు. అప్పుడు పితృ సాధ్యగణాలు పుట్టారు. బ్రహ్మ శరీరం అదృశ్యమైన శరీరం తనుకనే పితృగణాలు తనువదక దేవభాగం పొందుతున్నాడు. శ్రాద్ధ హవ్య కర్వాలు పితృ సాధ్య గణాల నేర్పడినవి చేతులం అంగులే

ఆ తరువాత బ్రహ్మతిరోధానమనే శక్తిని అధారం చేసికొని నర సిద్ధ, విబుధ కిన్నరులను పుట్టించాడు. వాళ్ళు తిరోధానమనే ఆ దేహాన్ని పుచ్చుకొన్నారు. ఆ మీదట కిన్నరులను కింపురుషులను సృష్టించాడు. వాళ్ళు ఇద్దరిద్దరుగా కలిసి గీతాలు పాడుకొంటూ వెళుతున్నారు.

ఎంత చేసినా బ్రహ్మసృష్టి ఎక్కడి కక్కడ అగిపో తోంది. ఎలాగు అని చింత పడుతూ తాను శయనించినవాడై ముందర తనను తాను కృతకృత్యుడుగా భావించుకొని, అత్మతుష్టి కలిగించుకొన్నాడు. దాని ఆధారంగా మనుష్యుల్ని సృష్టించాడు. వారు త్రిలోక వరులు. ఋషులు. వారు బ్రహ్మను స్తుతించి యజ్ఞయాగాదులు చేయడమనేది కలిగింది గనుక హవిర్భాగాలను మేము పొందగలుగుతున్నామన్నారు. ఋషులకు హవిర్భాగాలు అలా కలుగుతున్నవి.

బ్రహ్మ చిటుక వేస్తే దక్షుడు మొదలైన వదిమంది కుమారులు కలిగారు. వారితోపాటు క్రోధం, లోభం, వాణీ దేవి కూడ పుట్టారు. బ్రహ్మ వాణీని చూచి మోహించాడు. మరీచ్యదులూ నారదుడూ అప్పుడా బ్రహ్మ వారికం చూసి పావివరుసలు లేవా నీకు. అంతటివాడివి ఇలా ఎలా ప్రవర్తించానుకొంటున్నా"వన్నారు. వెంటనే బ్రహ్మ తన శరీరాన్ని వదలివేసి వేరొక శరీరాన్ని చేపట్టాడు. వాణీని తన భార్యగా చేసికొన్నాడు. విద్యను బ్రహ్మ సృష్టించి తరువాత తిరిగి ఆమెను తాను స్వీకరించేవరకూ ఆయనకు జ్ఞావకశక్తి నశించింది, అందుకని ఏ సృష్టి చేయడం కుదరలేదు - తిరిగి క్రొత్త శరీరం ధరించి ఆమెను స్వీకరించిన వెంటనే ఆయన నోటి నుండి వేదాలు, హోతాది కర్మకాండలు, శ్లోకాలు, శాస్త్రాలు, వర్ణాశ్రమ ధర్మం మొదలైనవెన్నో దేవభాషతో వినవచ్చినయి. ఋషులంతా విన్నారు.

బ్రహ్మ తన సృష్టి వృద్ధికాకపోవడానికి చింతపడు తున్న సమయంలో స్వాయంభువుడు-శతరూప అనే ఇద్దరుగా

తానే అయినట్లు భావన అయింది. అదీ సృష్టి. పురుషుడూ శ్రీ ఇద్దరై నారు. వారికి ప్రేయవ్రతోత్తానపాదులు కుమారులు గానూ, ఆకూతి దేవహూతి, ప్రసూతి, అనేవారు కన్యలుగానూ ఉదయించారు. ఆ కన్యలను రుచికుడు, కర్దముడు దక్షుడు అనేవారికి ఇచ్చి పెండ్లి చేశారు. ఇలా ఈ శ్రీ సంతానంవల్ల జగత్తు పరిపూర్తి కావడం ఆరంభించింది.

స్వాయంభువుడూ శతరూపలుగా బ్రహ్మ విడిపోయే వరకూ సృష్టి మానసికంగా విజృంభించి జరిగింది. ఆ తరువాత శ్రీ పురుషుల కలయికవల్ల జరిగింది. జనసామాన్యమైన సృష్టి ఇలా కలిగి ప్రభావయుతంగా నడిచిపోతున్నది.

బ్రహ్మ వాణిని చూచి మోహపడడం ఎలా కలిగిందో ఆ మోహాన్నే శ్రీ పురుషులమధ్యగల అకర్షణగా చేసి బ్రహ్మ సృష్టి చేయాలని అనుకొన్నాడు. దాన్ని శతరూప స్వాయంభువులకు అంతరణ చేసినట్లున్నాడు. వాళ్ళనుంచి శరవరంపరలుగా వచ్చిన ప్రజలూ నేర్పారు సృష్టించటం-

34. శ్రీ యజ్ఞ వరహావతారము

స్వాయంభువుడు శతరూప ఉదయించగానే వారు బ్రహ్మదేవునకు ననుస్కరించి “తండ్రీ మమ్మేం చేయుమని అజ్ఞ” అన్నాడు. బ్రహ్మ “సృష్టి చేయండి మీరిద్దరు. అందుకే మీరు నా నుండి ఉద్భవించారని తోస్తోంది” అన్నాడు. కాని, స్వాయంభువుడు- “నాయనా! నేను మీ కుమారుణ్ణి కనుక మీకు సంతోషం దేనివల్ల కలుగుతుందో

అది నాకు తెల్పవలసింది. అదే సత్కర్మ నాకు. నే చేయాలి. సత్కర్మ ఏది?" అన్నాడు

బ్రహ్మ సంతోషించి "అవును నాయనా - తండ్రి ఏ. ఏ. ఏ. అది చేయడం తనయునకు విధి. అదే పుండరీక లోకమిది పరమేశ్వరకాద అవుతుంది. నేను ఆ పరమాత్ముడైన నారాయణ మూర్తి అజ్ఞ ప్రకారం సృష్టి చేయాలని ఆశిస్తున్నాను. నీవు నా కుమారుడవై ఆ సృష్టికే పరిపూర్తి చేయడం ద్వారా సృష్టించావు పరమమదూ యజ్ఞమూర్తి అయిన ఆ పరమాత్మను సంతోషిస్తే యజ్ఞ యాగాలు చేయాలి. అత్రతను పూర్తి చేయడమంటే..

"అగస్త్య భక్తి - కేశవ సమర్పణ బుద్ధి గ్రతుక్రియల్ లాభం" అత్ర.

అలాగాక "విపక్తితులై యముక రాసులు దంచి ఫలంబు నంది రానక చెక్కుకొనిగా చేయరాదు. విష్ణు వరాజ్ఞుఖ క్రియ లుగా చేయరాదు.

"విష్ణు ముక్తిమూర్తి హరివికార సమారు గురించి చేయు నీ కర్మము గుర్తుకొనితర గుభస్థితి జెందెడు నీ కుమారులొన్ బ్రహ్మ నీ కర్మాధరము నెమ్మి వహింపుము సజ్జనావలిం

సోదము కర్మ మార్గమున పుత్రక దోష లతాలవిత్రకా!
అన్నాడు.

బ్రహ్మలు చేయవలసిందని తండ్రియాజ్ఞ. యజ్ఞమంటే భగవద్దేవత కర్మ. భగవత్పరం కాకపోతే అది కేవలం

క్రతువే. కర్మ చేయటం - భక్తిపరంగా చేయటం ఇవీ బ్రహ్మ ఆదేశించిన పనులు! ప్రజా సృష్టేమిటికి? అది ఫలం.

కర్మను భక్తిపరంగా చేసేటప్పుడు భక్తిదేనిమీద. ఆ తత్ పదార్థంమీద! తత్ ఎవరో తెలియటం జ్ఞానం. ముందు జ్ఞాన మెరిగి భక్తి పెంచుకొని ఆ తరువాత కర్మచేయాలా? అయితే జ్ఞానం చెప్పగలిగిందెవరు? కాదు - తెలియగలిగిందెవరు? చిత్త శుద్ధి కలవారు మాత్రమే. చిత్తశుద్ధి ఎలా వస్తుంది? యజ్ఞాలు చేస్తేగాని రాదు. అంటే చేసే ప్రతి కర్మనూ భగవత్పరంచేసి యజ్ఞంచేస్తేగాని చిత్తశుద్ధి కలిగి జ్ఞానం ఎరుగటం కలుగదు. కర్మ కరచరణాలతో చేస్తాం. అప్పుడే మనోబుద్ధుల్ని ('తత్' అనే భావం తేలిక పోయినా) ఎవరో “భగవంతుడ”ని చెప్పి అతడిపరంగా కర్మ చేయడంలో కర చరణాలను అనుకూలింపజేయాలి. అలా చేస్తే చిత్తశుద్ధి ఎప్పుడో కలుగుతుంది. ఏమిటి చిత్తశుద్ధి?

చిత్తశుద్ధి అంటే చిత్తం శుద్ధ సత్త్వాన్ని చేరగలగటం! చిత్తానికి మూడు రంగుల కల్మషాలుంటాయి. అవి వాటివాటికి వీలయిన పాళ్ళలో ఉంటాయి. తామసగుణం పాళ్ళు రాజసగుణం పాళ్ళు తగ్గించి సాత్త్విక గుణపు పాళ్ళు పెంచేయటమనేది మనప్రయత్నం. యజ్ఞాలు చేయటం ఆప్రయత్నంలో భాగమే. దానివల్ల సత్త్వ గుణపు పాళ్ళు పుష్కలమై చిత్తంలో కల్మషం నామ మాత్రమై జ్ఞానం ఎరుగటం కలుగుతుంది. “ఎలా? ఎవరన్నా చెప్పద్దా?” అని సందేహించద్దు. ఎవరో చెపుతున్నట్లే తెలుస్తుంటుంది. అదే గురువు. ఒకప్పుడు శరీరంతో సహా ఎవరోవచ్చి చెప్పినా ఆ మాటలు అంతస్సులో

జ్ఞానం వెలుగయినప్పుడే నిజంగా తెలిసేది అదే గురువు అని తెలియాలి. అలా చిత శుద్ధి కలిగితే జ్ఞానం కలిగితే అప్పటి ప్రయోజన మేమిటి?

తాను చేసే కర్మను జ్ఞాన పూర్ణుడై నడుపుతుంటే ఆ 'తత్' అవగతమై "తానే ఆ తత్" అనే అతీత జ్ఞానం అనుభవానికి వస్తుంది. కర్మ, భక్తి, జ్ఞానాలు ఇలా జీవునకు అవసరమైన సాధనాలు. కర్మ సాధనతో 'కామం' అడ్డురాకుండా భక్తిసాధనలో లోభం అడ్డు రాకుండా జ్ఞాన సాధనలో అహంకారం అడ్డురాకుండా చూసుకోవాలి. జ్ఞాన స్థాయిలో ఉండి ఇక ఆ తత్తో ఐక్యం పొందే స్థితిలో సనక సనందాదులున్నారు. ఇంకా ఇంకా వేర్వేరు స్థాయిల్లో దక్షుడు, రుచి మొదలైన వాళ్ళున్నారు. రుద్రులింకో స్థాయిలో ఉన్నారు. ఇప్పుడు స్వాయంభువుడూ శతరూపలు ఇంకో క్రిందిస్థాయిలో ఉన్నారు. అంతకు పూర్వం బ్రహ్మ పుట్టించినవాళ్ళు అనగా మోహ, మహామోహ, తామిశ్ర, అంధతామిశ్ర, చిత్త భ్రంకాంనే వాటి అధారంగా జనించిన వారంతా - భక్తినొదిలి లోభం పెంచుకోవటం చేత పాపిష్టివారై భూమికి భారమై మొత్తం భూమితో సహా రసాతలానికి దిగిపోయి ఉన్నారు. బ్రహ్మ సంతానపు స్థితి ఇలా ఉంది.

ఈ పరిస్థితిని స్వాయంభువుడు తెలిసికొని బ్రహ్మకు జ్ఞాపకం చేశాడు. భూమి సుద్ధరించే దెవరు? అని. బ్రహ్మ కప్పుడు జ్ఞాపకమొచ్చింది, - విష్ణు యోగ నిద్రలో ఉన్న సమయంలో భూమి రసాతలానికి కృంగిపోయింది నీటిలో. దీనిని తిరిగి తెచ్చి నీటిపై తేలేటట్లు చేయగలిగిందెవరు? ఈ ఆలోచనతో బ్రహ్మ తిరిగి విష్ణుపద ధ్యానంలో నిర్మిపోయినాడు.

భగవంతుణ్ణి అడగటమే అలన్యం. ఆయన బ్రహ్మ ముక్కు రంధ్రం నుంచి అంగుష్ఠమాత్ర అకారంతో యజ్ఞ వరాహంగా బయటకు వచ్చాడు. ఆ క్షణాన్నే విజృంభించి వీనుగళిత అయినాడు. మేఘాలు కొట్టుకొన్నప్పటి ఉరుములులా ఘుర్గురిస్తున్నాడు. దేవతలు ఇతర లోకాలనుంచి పచ్చి చూస్తున్నారు. ఆయన నారాయణమూర్తినని యజ్ఞవరాహ మూర్తి రూపంలో భూమినుద్ధరించాడని వచ్చాడని వారికి తెలిసింది.

క్షణంలో భయంకరాకారం దాల్చి యజ్ఞవరాహమూర్తి సముద్ర జలాలను చీల్చుకొంటూ లోవలికి వెళ్ళాడు. సముద్రుడు ఈయన వేగాన్ని తట్టుకోలేనని భయపడి “స్వామీ రక్షించు - రక్షించు” మన్నాడు.

భూమిని అడుగున ఎక్కడో పెట్టుకొని హిరణ్యాక్షుడనే రాక్షసుడు కూర్చొని ఉన్నాడు. ఇతడు పరమలోభియైనర్వమూ తనదేనని భావించి ఇంకెవ్వరికీ ఉపయోగింపకుండా భూమిని అవహరించి తెచ్చి నీళ్ళల్లో దాచి పెట్టుకొని కూర్చొన్నాడు. లోభత్వమే పంచభూతాల సారాన్ని భారం చేసేది! ఈ లోభ గుణం ప్రపంచంలో ఎక్కువయినపుడే భూమి క్రుంగి భారంతో అణగిపోతుంటుంది. ఆకాశంలో అవకాశమే తగ్గిపోతుంది. వాయువులో సుఖస్పర్శ నశిస్తూంటుంది. తేజస్సులో మకిలతనం కలుస్తుంది. నీటి కాలుష్యం పెరుగుతుంది. అవ్వడలాగే అయింది. హిరణ్యాక్షుడు మొదలైన రాక్షసులు బ్రహ్మ సృష్టిలో పుట్టి మోహ, మహామోహ

తామిశ్ర, అంధతామిశ్ర, మతిభ్రమణాలనే అవిద్యతో ఉద్భవించిన కారణాన అలా భూభారం జాస్తి అయిపోయింది.

యజ్ఞవరాహమూర్తిని ఆ పరణ్యాక్షుడెదిరించాడు. మహాయుద్ధం ఇద్దరిమధ్యా కలిగింది. పరణ్యాక్షుడు నశించాడు. తిరిగి భూమిని తన కోరల మధ్యలో నుంచి ఆ పురుషోత్తముడైన యజ్ఞవరాహమూర్తిని తెచ్చి నీటిపై నిల్పాడు. దేవతలంతా ఆ మూర్తి రూపుడైన పరమేశ్వరుని స్తుతించారు.

ఇప్పటివరకూ విరాట్ స్వరూపంలో ఉండినవారై విరాట్ స్వరూపాన్నే యజ్ఞంలో పూజిస్తున్నారు దేవతలు. ఆ యజ్ఞంలో సర్వమూ హుతంచేస్తున్నా "యాజ్ఞాత్స్వర్వహుతః, ఋచ, స్సామాని జజ్ఞిరే ఛందాగ్ంసి జజ్ఞిరే తిస్మాత్" అలా మానసికంగా చేస్తున్న యజ్ఞానికి బదులు ఈ యజ్ఞవరాహమూర్తి వారికి కనుపడి భూమినిచ్చాడు. వేదంలో చెప్పిన విధంగా యజ్ఞాలు చేయడానికి వారికి వీలయింది. వారెంతో సంతోషించారు. సర్వులూ అనందాన్ని పొందారు. ఇది యజ్ఞవరాహమూర్తి కథ అన్నాడు మైత్రేయుడు. విదురుడు తన్మయుడై విని మళ్ళీ మరొక ప్రశ్ననడుగుతున్నాడు.

పరణ్యాక్షునికి విష్ణువుకూ ఎందుకొచ్చిందీ విరోధం? ఇలా యుద్ధం ఎందుకు చేయాల్సి వచ్చింది" అంటాడు. మైత్రేయుడవ్వుడు జయ విజయుల కథ చెప్తాడు. దాన్ని నారదుడు ధ్రువుడికి చెప్పాడు. దాని ప్రభావం వల్లనే ధ్రువుడు యముని చురకన చేసి పైకి వెళ్ళాడుట!

35. హిరణ్యాక్షుడు

మరీచి బ్రహ్మకు మానస పుత్రుడు. ఆయన కుమారుడు కశ్యపుడు. దక్షుడు బ్రహ్మ చిటుక వేయగానే ఉత్పన్నుడైనవాడు. దక్షునికి చాల మంది పుత్రులు వారిలో పదముగ్గురు ఆ కశ్యపుని వరించి పెండ్లాడారు. దితి వారిలో ఒకతె

మరీచి దక్షులు పుట్టిన రోజులు ఆదికాలం నాటివి. దితి కశ్యపుల పెండ్లి నాటికి శ్రీ పురుష సంయోగంవల్ల సంతానం కలుగడమనేది స్థిరమైంది. ఇలా సంతానం కలుగడానికి ఎన్నో ధర్మాలు వేదప్రోక్తమైనవి.

సత్సంతానం కావాలంటే విద్యనెఱిగిన నియమవంతులైన తలిదండ్రులుండాలి. రుద్రుడు నర్వతా వెలసినవాడై ధర్మమనుసరిస్తున్న తలిదండ్రులకు సత్సంతానాన్నీ అధర్మంకు రాక్షస సంతానాన్నీ ప్రసాదిస్తూ ఉంటాడు.

ఒకప్పుడు ఒక సంధ్యాకాలంలో దితి కశ్యపునితో ఇలా అంటుంది! "ప్రభూ! నా శరీరం ఇప్పుడు అరటి కంబాన్ని ఏనుగు విదిలిస్తే అది అశ్రయంకోసం ఎలా అరిమటిల్లే పోతుందో అలా ఉంది. నాలోని రక్తం తరివిసుకుంటూ ప్రసరిస్తున్నదై నా మనో బుద్ధుల్ని చులకన చేస్తోంది. నా శరీరానికి నీవే అశ్రయమిప్పుడు. నా మనో బుద్ధుల్ని నీమనో శరీరాలు రక్షించాలిప్పుడు. శరణు-శరణు" అన్నది. ఇంకా "తోటి సతులందరూ పుత్రవంతులైనారు. పుత్రుల్ని యజ్ఞాదులకు పంపడానికే కనాలిగనుక, అదే ధర్మం. సంతానాన్ని పట్టినైన నా యందు కలిగేటట్లు అనుగ్రహించాల్సింది. సతులు

ధర్మార్థ కామాలకు ఆధారంగా ఉండాలనేగదా పురుషుడు
గృహమేధి అవడం!”

కశ్యపుడు విషయం తెలిసికొన్నాడు. ఒకదీపం ఇంకొక
జీపాన్ని ముట్టించి కలిగించినట్లు ‘అత్మావై పుత్రనామాసి’
అనే వినర్గ కోసమే పురుషుడు గృహమేధి అయి, పురుషునికి
లేదా జీవునికి కలిగే వ్యసనమనే సముద్రాన్ని తరిస్తాడు.
ఇంద్రియాలనే శత్రువుల్ని భార్యద్వారా జయించగలుగు
ాడు, లేదా స్త్రీ జీవుడు భర్త ద్వారా జయించగలుగుతాడు.
ము చేసే భగవత్కైంకర్య సాధనలు ధర్మమైనవయితే,
సర్తకు భార్య భార్యకుభర్త అర్థం అవుతారు. కామం శారీ
రక ఉద్రేకాలు శమించడానికి! ఈ కామానికి ఫలితమే పై
చెప్పిన అర్థం. ఇప్పుడు భార్య అయిన దితి కామియై తనను
చేరింది, ఆమె కామ పరిపూర్తి తన కర్తవ్యం. తాను కలి
గిస్తే సంతానం కలుగటం అనేది అర్థం. ఈ స్థితిని ఆలో
చించి కశ్యపుడు ధర్మవిషయం తలచి అంటున్నాడు.

“సంధ్యా కాలం అనేది సూర్యుడు అనే బుద్ధి కను
మొరగి చీకటి అనే అజ్ఞానం ఆవరించుకొనే సమయం. శివుడు
వృత జరిగే ధర్మఽధర్మాలకు ఫలితాలనిస్తూ ఎల్లప్పుడూ
టాడు. అజ్ఞాన సమయంలో సంగమం చేయడం వల్ల
అజ్ఞాన ఫలితంగా రాక్షస ప్రవృత్తి కలిగిన సంతానాన్ని
ఆయన అనుగ్రహిస్తాడు. ఈ సంధ్యా కాలంలో సంగమాన్ని
అందుకై ధర్మవ్యతిరేకమన్నారు. అందుకని ఒక మూహూర్త
కాలమాగు” అన్నాడు కశ్యపుడు. ఈ సమయంలో కేవలం
మనో బుద్ధుల్ని భగవంతుని చేర్చి ఉంచటమే కర్తవ్యం! ఆ

కారణ మాత్రానే అజ్ఞానం జౌరకుండ చేయవచ్చు. మిగిలిన నమయాల్లో కూడ జ్ఞానం అభివృద్ధి కావడానికి” ఈ భగవద్భక్తే కీలకం అన్నాడు.

దితి తన మనో బుద్ధుల్ని జయింపలేక ఆయన శరీరాన్ని కౌగలించుతుంది. కశ్యపుడు ఈశ్వరునికి నమస్కరించి ఏకాంత స్థానానికి ఆమెను తీసికొని వెళ్ళి రమిస్తాడు. తరువాత వచ్చి భగవద్ధ్యానం చేసి గాయత్రి జపించాడు.

దితి గర్భవతి అయింది. కశ్యపుడు భగవంతుని అనుగ్రహం కలిగిందని ఎరిగి దితి కా విషయం చెప్పి, ఇద్దరు కుమారులు కలుగుతారనీ-కాని, వారు భూమికి భాతాన్ని కలిగించేటట్లు బుధ జనుల్ని పీడించుతారనీ - ఐతే భగవంతుడే ప్రత్యేకంగా వచ్చి వారిని వధిస్తాడనీ చెప్పాడు. దితికి భయం కలిగింది. పుట్టబోయే కుమారులు లోకకంటకు లవుతారంటే మరి తల్లి భయపడదా?

కశ్యపు డప్పుడు ఆమెకు చెప్తాడు. నీ కుమారులు అసుర వృత్తివల్ల నుజనాపరాధులై తే, వాటి ఆయుధా, సిరీ అవే వశించిపోతాయి. అందుకు దుఃఖించవద్దు. వీరిని వధించడానికి భగవంతుడే అవతరిస్తే అదీ మంచిదే. సంకోషించు. అంతకంటే పరమ ముఖ్యమైన విషయం నీ కుమారునికి మహా భక్తుడైన కుమారుడు కలిగి, అతడి జీవన పద్ధతినే అనుసరించాలనే అశయాన్ని యోగీశ్వరులకే కలిగిస్తాడు. నీ గర్భ మప్పుడు పవిత్రమైనట్లు! అందుచేత చింతచేయకు, అన్నాడు దితి మనుమని గొప్పతనంలో మనసుతో విహరించి శాంతి పొందుతుంది.

తరువాత దితికి హిరణ్యకశిపుడు, హిరణ్యాక్షుడూ అనే ఇద్దరు కుమారులు కలుగుతారు. ఒకడు కోపానికి గర్వానికి ప్రతీక. రెండవవాడు లోభత్వానికి ప్రతీక. జీవుడికి వేద బాహ్యమైనట్టి-నియమ నిష్ఠలు లేనట్టి-ప్రవర్తనవల్ల కలిగేవి ఈ లోభం, కోపమూ మాత్రమే. “కామాత్ క్రోధోభిజాయతే క్రోధా ద్భవతి స మోహః స మోహోత్స్మృతివిభ్రమః”. అన్నట్లు ఈ లోభం, క్రోధం అనేవి క్రిందికి జీవుడు దిగిపోయే మెట్లు. హిరణ్యాక్షణ్ణె యజ్ఞ వరాహమూర్తి నిర్జించి భూమి నుద్ధరించింది అన్నాడు.

అప్పుడు మైత్రేయుని విదురు డడుగుతాడు. అసలు ఈ మాత్రపు రాక్షస ప్రవృత్తి కలిగిన ఈ పుత్రుల్ని చంపడానికి భగవంతుడే ఎందుకు అవతరించాల్సి వచ్చింది? కేవల కార్యకారణ సంబంధం అనుసరించి వారిద్దరూ నశించి పోరా? వీళ్ళిద్దరి చావుకోసం పరమాత్మ స్థితిలో ఉన్న నారాయణుడు దిగివచ్చి ఈపనిచేయడంలో విశేషమేమిటి అని అడిగాడు. దాన్ని పురస్కరించుకొని మైత్రేయుడు జయవిజయుల కథ చెప్తాడు భాగవతంలో.

36. జయవిజయుల కథ

భాగవతంలోని కథలు ప్రౌద్ధపుచ్చడానికి ఎంత బాగానికి వస్తయ్యా, ప్రధానమైన మోక్షతత్వాన్ని తెలియడానికి అంతబాగా పనికి వస్తాయి. ఈ హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశిపుల్ని వారి తల్లి వెంటనే కనజేదు. వారు దుర్మార్గులని తెలుసుకదా! అందుకని ఆమె వారిని తన గర్భంలోనే నూరు సంవ

త్సరాలు భరించింది. నూర్య తేజస్సుకూడ వెలవెలజేస్తున్నట్లుగా ఈ దురాత్ముల తామసాంధత కనపడుతున్నదని దేవతలు భయపడి బ్రహ్మదగ్గరకు వెళ్ళి ఎవరు పుట్టబోతున్నారీ దితి గర్భంలో! ఎలా? ఏం చేద్దాం అని సంప్రదించారు. బ్రహ్మ కేవలం శబ్ద మాత్రుడై దేవతలకు కన్నడగలడు. ఆయన మాట వీరి హృదయాల్లో వినిపించడమే ఆయన ఆపువడ్డాడనటం. అప్పుడు బ్రహ్మ ఈ జయ విజయుల కథ వారికి చెప్పాడు.

ఈ కథ జీవుని అంతరంగం శుద్ధి అయి వైకుంఠం చేరబోయి తొట్టువడిపోయిన కథ నిజానికి!

బ్రహ్మ చెప్తున్నాడు "ననక ననందన ననాతన నన త్సుజాతులు మీ అందరి శబ్దకకూ పూర్వము జనించిన వారు. మనిషికి మనోబుద్ధి చిత్తా హంకారాలనే వెలాగో అ కుమారులు నలుగురూ అలాటివారు. అవి శరీరం వదలి తత్ వదార్థంలో కలివటం మోక్ష మెలా అవుతుందో ఈ కుమారులు వైకుంఠం వెళ్ళి నారాయణ మూర్తితో ఐక్యం కావటం కూడా అలాటిదే. యమ నియమ అశన ప్రాణాయామ ప్రత్యా హార ధ్యాన ధారణలు సాధకున కెలాగో వైకుంఠానికి ఆలా వీడు ద్వారాలున్నాయి. ఈ ద్వారాలు దివికి దిగువకు వరలో చేరడమే. దానిని సాధనా భాషలో సమాధి అంటాము. ఈ కథ వినండి.

ననకాది కుమారులు వైకుంఠపురంలో ఆరు కక్షలనూ దాటినవారే. ఏడవ కక్షకు వెళ్ళారు. వారు తత్ తో చేరి పోవాలంటే ఇక తామే ఆ తత్ అనే అనునంభానంలో

నిల్చి ధారణచేయాలి. అక్కడ ఇద్దరు ద్వారపాలకులు వారికి అవుపడ్డారు. వారి పేర్లు జయ విజయులు. జయమంటే నవదేశంలో ప్రతిష్ఠ అనీ, విజయం అంటే పరదేశంలో ప్రతిష్ఠ అనీ అర్థం ఉన్నది. వారూ తత్వలో చేరి ధారణ చేయాలి నవారే! జయం విజయం ఆయనలో భాగాలేగదా! కాని, వారు ఈ కుమారులను లోపలకు పోనీయలేదు. సనకాదులకు ఈ జయవిజయులు తమకు అడ్డమున్నట్లు అనుభూతి అయింది. ఈ ద్వారపాలకులు తమను ఆహ్వానించి ప్రశంసించక అడ్డ గించారు. ఇది వారి ప్రారబ్ధం. ఆ కుమారుల ప్రారబ్ధం కూడాను. ఈ మునుల్లో ఇంకా క్రోధం జనించడముంది. మనిషి ఆధ్యాత్మికంగా వృద్ధుడై కామం తగ్గినా క్రోధం మాత్రం పూర్తిగాపోదు. నిష్కాములైన ఈ మునులకు క్రోధం చివరి మెట్టులో కూడ కలిగింది.

ఆ మునులు ఆ ద్వారపాలకులను లోభమోహంతో అనురయోనిలో పుట్టండి” అని శపించారు. కామంవల్ల కర్మ యోగ సాధనా-లోభంవల్ల భక్తి యోగసాధనా-క్రోధంవల్ల జ్ఞానయోగసాధనా నాశనమవుతయ్యంటారు. జ్ఞానులైన ఈ మునులకు క్రోధంవల్ల సాధనకు విఘ్నం కలిగింది. ఇక వారు ఏడవ కక్ష్య దాటి వైకుంఠంలో ముందుకు వెళ్ళలేదు.

తత్ అనే పరమాత్మ ఇదంతా చూస్తూనే నారాయణ గారి రూపంలో ప్రత్యక్షమయినాడు ఆ సమయాన. శావ గస్తులయిన జయవిజయులు సనకాదులకు వినమ్రములై “జరిగిన పొరపాటును క్షమింపుమంటున్నారు. తమకు లోభ మోహంతో కూడిన అనురజన్మ కలిగినా ఫరవాలేదుకాని,

నవశంజదశాక్షుని నామ విస్మృతిన్ బైకౌనకుండ కాచవలసిం"దంటున్నారు. అయన్ను స్మరిస్తుంటే ఎన్ని విఘ్నాలైనా తట్టుకోవచ్చనిబోధ.

సనకాదులు నారాయణమూర్తిని ధ్యానిస్తూ నిల్చి స్తోత్రం చేస్తున్నారు, "ప్రభో! తుమ్మెద ముళ్ళ కంచెలో ఎక్కడో ఉన్న ప్రసూనాన్ని ఎంతో ప్రయత్నంతో చేరినట్లుగా అంతటి శ్రమా సాధనలూ చేసి నీ చరణ పద్మాలు చేరాలని, ఎన్నో విఘ్నాలు దాటి వచ్చాము. కాని, ఇక్కడ "..... భవత్సదాశ్రితుల సర్గి శపించి ఘారి దుష్కృత స్ఫురణ న సత్పథైక పరిఘాతులమై నిజధర్మహోనిగా నిరయము నొంద గావలసె...." అన్నారు. క్షమించుమన్నారు. అయన పాద పద్మాలను ధ్యానం చేస్తున్నారు.

శ్రీమన్నారాయణమూర్తి జయవిజయుల్ని చూపుతూ "వీరు నా ద్వారపాలకులు. తత్ అనే నాలో భాగస్వాములే. అయినా మీరుండు భేదబుద్ధి చేశారు. వారిని ఆ తప్పుకు శిక్షించటం ధర్మమే. శిక్షింపకపోతే అధర్మమయ్యేది. ఆ అధర్మఫలం తత్ నకు చెందేది! అన్నాడు. అప్పుడు సనకాదులకు కలిగిన క్రోధమనే అధర్మం కూడ శిక్షాత్మకమైనదేకదా! ఐనా స్వామి ఆ మాట చెప్పక అష్టాంగ యోగులైన బ్రహ్మ పదార్థ తత్త్వజ్ఞులైన మీవల్లనే గదా తత్ అయిన పరమాత్మకు యశోవిభవం! లోకులకూ ఈ శిక్ష సంగతి తెలిసినప్పుడే నియమాలు పాటించగలరు. ఈ సంగతి ప్రజలకు తెలియ జెప్పండి అన్నాడు. సనకాదులు తత్ ను చేరే సమయాన ధ్యాని విఘ్నాతులయ్యవచ్చినయి. వారికి క్రోధం కూడ కలిగింది.

ఇది తలచి పరమాత్మ అంటాడు. బ్రహ్మ పదార్థ తత్వజ్ఞానం అర్చనం నాకు పరమప్రీతి. యజ్ఞంలో అలాంటివారు వ్రేల్చి నప్పడే నేను పరమప్రీతి పొందుతాను". ఇలా చెప్పా—
 “ఎవ్వాడు బ్రాహ్మణ జనులు తమకు నవకృతుల్ జేసినా మారగరిడో అతడూ, విప్రులను నన్నుగాగ భావించునతడూ ధర్మవద్ధతి, నా ప్రేయతముడు వాడు (563).

“గోవితతిన్ ధరాదివిజకోటిని నన్నును దీనవర్గమున్
 వావిరి భేదబుద్ధిగను వారలధోగతి బొందుదు (564)
 రన్నాడు గోవితతిని, దీనవర్గాన్ని కూడ తననుగా భావించు మంటున్నాడు—అంతేకాదు—

ధరణినురోత్తముల్ బహువిధంబుల తమ్ము బరాభ వించినన్
 దరహసి తాన్యులై యతి ముదంబున నిత్యలుపూజ సేయుచున్
 నరనవచో విలాసముల నన్నుతిజేయుచు, దండ్రీ నాత్మజుల్
 గర మనురక్తిబిల్చు గతిగైకొని బిల్చిన వారు నా సముల్
 అన్నాడు. (565)

సనకాదుల సాధనను కేవలం ప్రశంసించి ఇక వెళ్ళండి అని పంపేకాడు పరమాత్మ. జయవిజయుల్ని చూసి వరమాత్మ, “మీరు వెళ్ళి లోభ మోహంతో రాక్షస యోనుల్లో పుట్టండి. నేను అవతరించి మీ ధైర్యసాహసాల నెదుర్కొని చివరకు మిమ్ము నాలో కలుపుకొంటాను” అన్నాడు.

ఈ కథ చెప్పి, “జయవిజయులు దితి గర్భంలో జన్మించబోతున్నారు. ఈ ఉత్పాతాలు అంతటి ప్రభావం గల తత్వలో భాగమే. అదే లోభమోహంతో కూడి ప్రభ

వించబోవడం వల్ల మనకి చిక్కులు కలుగబోతున్నాయి. తిరిగి ఆ వరాత్పరుడే ఉద్భవించి మనను రక్షిస్తాడు గాక ఓపిక పట్టండి" అన్నాడు బ్రహ్మదేవుడు.

ఈ జయవిజయుల కథలో సనకాదులు అష్టాంగ యోగాన్ని చక్కగా నడిపి వైకుంఠానికి వెళ్ళే చివరి కక్ష్య వరకూ ఎక్కినవాళ్ళై ఇంకా అక్కడ క్రోధాన్ని కలిగియున్న కారణాన వెనుకకు పంపివేయబడటం ముఖ్యంగా గమనింప వలసిన సంగతి. అంతేగాక విప్రులని, బ్రాహ్మణులని వేత్తలని చెప్పి వారివల్లనే తత్సకు అంత ఉన్నతి కలుగుతున్నదని అంగీకరిస్తూనే బ్రాహ్మణులయిన సనకాదుల్ని క్రోధం కలిగి ఉన్నారన్న కారణాన త్రిప్పిపంపించేశాడు నారాయణమూర్తి. బ్రాహ్మణులంటే ఫలాని కులంలో పుట్టిన వాళ్ళనీ దేవుడంటే నాల్గు చేతులూ శంఖచక్రాలూ కలిగిన వాడేను అనే మనం అనుకొంటుంటే ఎలా అర్థమవుతాయి యీ కథలు? ఆజయవిజయులే హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశిపులుగా పుట్టితే హిరణ్యాక్షుని పరమాత్మ యజ్ఞవరాహమూర్తిగా ఉదయించి సంహరించాడు.

ఇది జయవిజయుల కథ

37. కర్ణమ ప్రజాపతి - దేవహూతుల పెం

సృష్టి అనేది చేయాలనే సంకల్పంతోనే బ్రహ్మానసికంగా దక్షాదులనూ కర్ణమనీ సృష్టించాడు. తరువాతానే రెండు రూపులై నాడు. ఒకటి స్వయంభువమనుషూ,

రెండవది శతరూప. వీరికి ప్రేయవ్రత ఉత్తానపాదులనే కుమారులు గాక, దేవహూతి, ఆకూతి, ప్రసూతి అనే కుమార్తెలు కలిగారు. వారి నెవరికో యిచ్చి పెండ్లిచేసి, సృష్టి విజృంభించేటట్లు చేయాలని వారి సంకల్పం.

కర్దముడు తపస్వి. అయినకు నారాయణమూర్తి ప్రవసన్నుడైనాడు. కర్దము డాయన్ను స్తుతించాడు. ప్రభో అనంతమైన ఈ కాలాని కతీతుడవు నువ్వు. సృష్టి చేస్తావు రక్షిస్తావు తిరిగి గ్రహించివేస్తావు ఊర్జనాభిలా. ఇప్పుడు సృష్టికావటం నీ ఇచ్చ. నేనూ సృష్టికి దోహదం చేస్తాను. నీకు తృప్తి కలిగించాలని ఆసిస్తున్నాను. అలాంటి కోరికల్లో మునిగిపోయి నిన్ను విస్మరింపకుండా నేనుండగలిగేటట్లు చెయ్యి. అందుకోసం “తథాపిచాఽహం పరివోధు కామ సమాన శీలాంగృహ మేధధేనుం ఉపేయవాన్ముల మశేష మూలం దురాశయః కామ దుష్షాంఘ్రివశ్య”. ‘నాతోబాటుగా నాతో సమానమైన శీలం కలిగిన గృహిణిని దయచేయవలసింది. ఆమెను చూచి నిన్ను స్మరిస్తాను. ఆమె నన్ను చూచి నిన్ను స్మరించాలి. నీ ఇచ్చకోసం మేము సృష్టిచేస్తాము, అనుగ్రహించాల్సింది’ అంటాడు. “నీవు సృష్టించే ప్రవంచాన్ని నీ వెలా మనువు తూంటావో అలాగే మేమూ మాసంతానాన్ని మనిషి, విస్తృతి నందాలి. ఈ సృష్టి ఇలా ఊర్జనాభిలా వితతం అవుతూ ఉండేట్లు అనుగ్రహించు” అంటాడు.

అప్పుడు పరమాత్మ అనుగ్రహించి, “స్వాయంభువ మనువు తానై వచ్చి తన కూతురను నీకు పెండ్లి చేస్తాడు. నీవు సృష్టి చెయ్యాలి. నేనే మీ గర్భంలో అవతరించి

పుట్టి తత్త్వబోధ చేస్తాను. అందుకు సాధనలనూ తెల్పుతాను” అన్నాడు. జన్మ కలిగితే ఇక మోక్షం సాధించడమే కర్తవ్యమని పరమాత్మ చేసిన బోధ.

దేవహూతి నారదుని ద్వారా కర్దముడి మాహాత్మ్యం విని ఆయన్నే భర్తగా పొందాలనుకొన్నది. కర్దమునికి భగవంతుడు చెప్పినట్లుగానే స్వాయంభవ శతరూపలు దేవహూతిని వాని వర్తకు తెచ్చి ఆమనను ఆమెకు పతిగా పెండ్లిచేసి ఆమెను వదలి పిరిగి వెళ్ళిపోతారు. కర్దముడైతే - తనకు వుత్తుడుదయించేవరకూ కాపురం చేసి ఆ తరువాత సన్నతానని వారికి చెప్పి మరీ ఆమెను వివాహమాడినాడు.

కర్దముడు యజ్ఞాలు చేస్తూ కాలం గడుపుతున్నాడు. దేవహూతి అత్యంత విధేయతతో శ్రమ అనుకోక బహుకాలం ఆయన్ను సేవించింది. ఎంతో సహాయపడ్డది. శరీరాతిశయ సౌందర్య బలాలను అలా ఖర్చుపెట్టింది. కృశించింది, కర్దముడది గ్రహించాడు. భగవంతుని స్మరించి దేవహూతిని మెచ్చుకొని, పరం కోరుకోవలసిందని అనుగ్రహిస్తాడు.

దేవహూతి సంతానం కావాలని కోరుకొని ఆయన్ను తనను పొంది సంతోష పెట్టవలసిందని కోరుతుంది. అప్పుడు కర్దముడు ఒక విమానం, ఒక పెద్ద భవనం, రత్నకాంచ నాదులూ, పర్యంక ఆసనాదులూ పరిచారికలనెన్నో కల్పిస్తాడు. అన్నీ కామశాస్త్రానుసారమై కామాన్ని ఉత్తేజపరుస్తున్నాయి. పరిచారికలు దేవహూతి కభ్యంగనం చేయిస్తారు. నగలూ, పుట్టాలూ కట్టబెట్టి అలంకారం చేస్తారు. మంచి

భోజనం పెట్టుతారు. తర్వాత దంపతులు సర్వ ప్రపంచాన్నీ చూస్తూ విమానంలో తిరిగి తిరిగి వస్తారు.

ఇలా కొన్నాళ్ళయింది. వారికి తొమ్మిండుగురు కుమార్తెలూ తరువాత ఒక కుమారుడు పుట్టుతారు. ఆ కుమారుడే కపిలుడు. పూర్వం చెప్పినట్లే భగవంతుడు కపిలుడుగా వారికి జనించాడు.

అప్పుడు బ్రహ్మది దేవతలు కర్దమునింటికి వచ్చి కపిలుడు పరమాత్మేనని చెప్పి కర్దమ దేవహూతుల బాగాన్ని తీస్తారు. కర్దముడు అతరువాత తన కుమార్తెలను జితేంద్రియలైన మహాయుధుల కిచ్చి పెండ్లి చేశాడు. మరీచికి కళను, త్రికి అనసూయనూ, అంగిరసునకు శ్రద్ధనూ, పులిస్త్యునకు హవిర్భువునూ, పులిహుడికి గతిని, క్రతువుకు క్రియను, భృగువునకు ఖ్యాతిని, వశిష్ఠునకు అరుంధతిని, అధ్వరునకు శాంతిని ఇచ్చి పెండ్లి చేశాడు. కపిలుని జననంతో తనకు ఋణప్రాయం తీరిందని సంతోషపడ్డాడు.

కపిలుడుగా కేవలం పరమాత్మే అవతరించి వచ్చాడని కర్దముడెరిగి ఉన్నాడు-అందుకని ఒంటరిగా కపిలుని కలిసి, మస్కరించి స్తుతిస్తాడు. “యోగసమాధి పొంది నీ పాదారాన్ని హృదయంలో ధ్యానిస్తూ మనుతాను” అంటాడు కపిలుడు. తాను పరమాత్మేనని నృష్టం చేస్తూ, కపిలుడు “ఇంకా ఎక్కువ నిష్ఠను కలిగి యోగమనుసరిస్తూ ఇతర కర్మలు చేయాలని తలబెట్టక-మోహం వదలి-భక్తితో మోక్షానికి గాను నన్ను భజిస్తూ కామం వదలు-నాయందు కర్మలు సన్నద్ధునించు-అనువుల్ని మృత్యువునూ జయించు, నన్ను భజించు

అమృత త్వమందుతావు. నన్నే, నా ఆత్మనే, సర్వభూతాల్లో నున్న వానినిగా ఆత్మలోనే చూడు. అభయహస్తమిస్తున్నాను నీకు-” అన్నాడు.

కర్దముడు ఈ బోధ నర్థం చేసుకొని కపిలునకు ప్రదక్షిణ పూర్వకంగా నమస్కరిస్తూ తపసుకు వెళ్ళిపోయినాడు. తరువాత వ్రతచరుడై మౌనంతో ఆత్మే శరణమని నిస్సంగుడై “అనరగ్ని రని కేతనః” అయి కాలం గడిపాడు. మనసులో బ్రహ్మన్నే నిలిపి, ఆయన పాదపద్మా లే వరమమని ధ్యానిస్తూ నిరహంకారుడై నిర్మముడై నిర్ద్వంద్వుడై నమదృక్కు కలిగి మోక్షాన్ని గడించాడు.

38. దేవహూతికి కపిలుని బోధ-

భక్తి జ్ఞాన పథాలు

కపిలుడు పరమాత్మేనని దేవహూతికి తెలుసు. ఆమె ఒకనా డాయన వద్దకువెళ్ళి, “పరమాత్మా! ఈ వ్రపంచం అసత్ అనిపిస్తోంది. ఇది ఇంద్రియ తృప్తికోసం వనరుతూ ఉంటున్నది. ఈ మోహ తమస్సు నెలా వదిలించుకోవాలో చెప్పు” మన్నది. అప్పుడు కపిలుడు జ్ఞానబోధ చేస్తాడు. అది ఈ స్కంధాంతం వరకూ సాగుతుంది. కపిలుడు చెప్తున్నాడు.

“జీవుడి చిత్తం భవబంధాలకూ కారణమే - మోక్షానికి కారణమే. త్రిగుణాలతో కలిస్తే భవబంధాలూ-నారాయణునితో కలిస్తే మోక్షమూను. భగవంతుని నిర్భేతుకంగా ప్రేమించడమే సత్త్వం! దానివల్ల శరీరానికి జరగాని మరణంగాని

త్వరగారావు!! ప్రపంచంలో ఆ భక్తులకు విభూతి కలుగుతుంది. ఈ విభూత్యాదులు కేవలం మాయే! అది కలిగిందని నిస్సృహులు కారాదు. “విస్మయనర్వాన న్యాంశ్చ మామేవం విశ్వతో ముఖం-భజంత్యనన్యయా భక్త్యా-తాన్ మృతోఽకతి పాకయే! (అధ్యాయ-శ్లో 40) నన్నే భజించేవారి వద్దకు మృత్యువు రాదు. భక్తాన్నం జరరాగ్ని వల్ల ఎలా జీర్ణమవుతుందో అలా భక్తుని లిజ్గ శరీరం నమసిపోతుంది. కొందరు భక్తులు అవతార రూపాల్లోగల నా ప్రసన్న వదన లోచనా దుర్మి ధ్యానిస్తూ మోక్షమే ఆకర్షణదంటారు. ఐనా అలా ఉండి ఉండి నా ఇచ్చగా మోక్షాన్నే పొందుతారు. నేను సర్వత్ర ప్రవర్తించే దెలాగంటే-

సముదై స్నేహముచే సుఖత్వమును-విశ్వాసంబు చేతన్
సఖీ

త్విముఖాన్ హితవృత్తి చేతను మహత్వంబున్ -
నుమంత్రోపదే

శము చేతన్ నిజదేశికుం డనగ-నిచ్చల్ పూజ్యుడై ఇష్టదై
వమునై వారికి గాంచక్ర భయముల్ వారింపుదున్

(గావునన్) (887)

వైరాగ్య కలితమైన భక్తియోగంతో మోక్ష వద మెక్కాలి.” స్నేహసుఖంలో నన్ను చూడాలి. సఖీ విశ్వాసంలో నన్ను చూడాలి. హితాన్ని పొందుతూ నన్ను దర్శించాలి. గురుపదేశాల్లో నన్ను కనాలి. నేనే ఇష్టదైవం కావాలి. అప్పుడు నేను కాలభయాన్ని తొలగిస్తాను.

అంతే కాదు, మినిషి మనసు ధన, వశు, పుత్ర, మిత్ర వనితా రతుల్లో తగుల్కొంటే నాకు దూరుడౌతాడు. నన్నే అనన్య భక్తితో భజిస్తే మృత్యువుని తరించేట్లు నేను చేస్తాను, ఇదే భక్తి విధం.

ఇక జ్ఞాన పథం చెప్తాను విను :

“అమ్మా! అత్మ ఎల్లప్పుడూ ఉన్నదే. దానికి గుణాలు లేవు. అ శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వరూపంలో పురుషోత్తము డనబడుతాడు. అతడేనె అతడి శక్తి లీనమై ఉంటుంది. అతడున్నది ఫలానిచోట అనే వీలులేదు. సర్వత్ర ఉంటాడు. అతడు లేనిచోటు లేదు. అంతటా లీలావశంగా యదృచ్ఛగా ఉంటున్నాడు.

ఈ ప్రకృతి ఆయనలోని వరాశకై. చిత్రాతి చిత్ర మహాచిత్ర విషయంగా త్రిగుణాలతో ఉండటమే దాని స్వభావం, దీనినే త్రిగుణ్యమని, అవ్యక్తమని, నిత్యమని, నదనదాత్మకమని, ప్రథానమని, విశిష్టమని, చతిర్వింశతి తత్త్వాత్మకమని అంటారు. ఈ ప్రకృతిలో కూడా సర్వత్ర ఆ పురుషోత్తముడు ఉన్నాడు. అంతే కాదు. దీని వెలుపల కూడ సర్వత్రా ఉన్నాడు - ఈ కారణం చేతనే ఆయనలో ఈ ప్రకృతీ మనం కూడ ఉన్నామనటం సరైన భావం. ఆ పురుషోత్తముడు అలా ఉండటం వల్లనే చైతన్యం ఈ శరీరా లకు కలుగుతోంది. చేష్టలు కలుగుతున్నాయి.

కాలమనే పేరొకటున్నది. ఈ చేష్టలు దేనివల్ల ఉత్పన్న మవుతాయో అదే కాలం. జీవరాశిలోవల అది ఉన్నప్పుడు

దాన్ని (పురుషోత్తముడని అనక) జీవుడంటాము. ఈ జీవుడు ఆ పరమాత్మలో అంశమే. ఎందుకు అంశ అనటం జీవుడనీ ఆత్మ అనీ ప్రత్యగాత్మ అనీ అనడం అని శంక వద్దు. అంతా ఆ పురుషోత్తముడే.

నిర్వృతి తత్త్వపరుడై సర్వత్ర నిత్య శుద్ధ బుద్ధవతుగా నుండినపుడు పురుషోత్తముడనీ-సర్వత్ర ఉంటానే ఎక్కడి కక్కడ తాను వేరు అనుకొన్నపుడు ప్రత్యగాత్మ అనీ, మనసు బుద్ధులతో చేరి వాటిని సంప్రదించి చైతన్యం కలిగి నప్పుడు జీవుడని, అహంకారం కలిగి ఉంటాడు గనక జీవుడే మనుష్యుడనీ చెప్పిన ఇన్ని విధాలుగా అయిననాడు ఆ పరమేశ్వరుడే. వాసుదేవ వ్యూహం, సంకర్షణ వ్యూహం అనిరుద్ధ వ్యూహం ప్రద్యుమ్న వ్యూహమని నాల్గు రకాలైన పద్ధతుల్లో పరమాత్మ ఈ మనిషిగా నైవ ర్తిస్తున్నాడు.

వాసుదేవ వ్యూహం

పరమాత్మ పరిమితి నావహింపజేసికొని ప్రత్యగాత్మలు గానై ఉండడమనేదే వాసుదేవ వ్యూహం. ఒక్కడు సంఖ్యా త్మకంగా ఎన్నో అయి వ్యాపించి ఉన్నాడు. అలా ఆ ప్రత్యగాత్మ అనబడుతున్న ఆ పరమాత్మ శుద్ధుడు. షడ్గుణైశ్వర్యాలు కలవాడు. కాని, తాను సర్వత్ర ఉంటున్న సర్వుడనే భావం పోగొట్టుకున్న స్థితిని పొందాడు.

ఈ వాసుదేవవ్యూహంవల్ల కలిగిన పరిణామ మేమంటే అహంకార మనే పరిమితి క్రియాశక్తి రూపమై ఉండటమే. ఈ అహంకారం మూడు విధాలు. వైకారికం. తైజసం, తామసం.

వైకారికంవల్ల - మనసు, ఇంద్రియాలూ పంచ
భూతాలూ పనిచేస్తాయి. తైజసం వల్ల బుద్ధి ప్రాణాలూ పని
చేస్తాయి తామసాహంకారంవల్ల - ఇంద్రియ మేళనం కలిగి
అర్థమవుతుండటం కలుగుతున్నది.

సంకర్షణ వ్యూహం

ఈ అహంకారత్రయంతో పురుషుడు సహస్ర మండ
లాభిరాముడై వెలిగి ఉంటూ మానసమయుడై కర్తృత్వం,
కార్యత్వం, కారణత్వం ప్రకటత్వం శాంతత్వం, ఘోరత్వం,
మూఢత్వం అనే లక్షణాలతో మహాసంతోషంతో ఉండ
జూస్తాడు ఇదే సంకర్షణ వ్యూహం.

అనిరుద్ధ వ్యూహం

వైకారికాహంకారంవల్లనే మనస్తత్వం ఉద్భవమ
యింది. దానిలో కామం పుట్టింది. ఇదే అనిరుద్ధ వ్యూహం.
నవనవోన్మేషత్వం దీని లక్షణం.

ఇక తైజసాహంకారం వల్ల బుద్ధి తత్వం పుట్టింది.
ఈ బుద్ధి ద్రవ్యాన్ని ప్రకాశింపజేసి జ్ఞానాన్నిస్తుంది - సంశయం
కొంగిస్తుంది - నిద్ర, నిశ్చయం, స్మృతి ఇవన్నీ దానికి ఉద్భ
వించేవే. అంతే కాదు - దళింద్రియాలూ పని చేయటం దాని
కర్పర్యమే. అందుకే సాధన ఇంద్రియాంద్వారానే చేయాల్సి
వస్తోంది.

తామసాహంకారంవల్ల శబ్దాది తన్మాత్రాలు పుట్టినయి.
అంటే శబ్ద స్పర్శ రూపరస గంధాల భావాలు పుట్టినయి.
వాటి మనుసరించి పంచభూతాలయిన వ్యోమ వాయు అగ్ని
జల భూముల భావాలు కలిగినయి.

అవన్నీ భావనామాత్రమై ఉన్నాయి. జడాలుగా ఏపనీ చేయలేని స్థితి అది. విద్యుత్తులేని బల్బులవి. కనీసం స్థూలమైనా కావు. కేవల భావాత్మకమైనవి. ఇవి పనిచేయడానికి గాను ఆ పరమేశ్వరుడు శక్తిగానై - (పరాశక్తి లేదా స్వభావమనే శక్తి) - వాటి యందు చేరాలి వచ్చింది. అగ్నియై నోటిలో - ఆవిరాట్ భావ రూపంలోని నోటిలో చేరింది. సూర్యుడై కంటిలో చేరింది. హృదయంలో భగవంతుడేనని చేరింది. మనసులో చంద్రుడై చేరడమయింది. ఇలా అణు అణువునా పరమాత్మే - మనం పిలుస్తున్న వివిధమైన దేవతల పేర్లతో దీని లక్షణాలను దానిచేత చూపింపజేస్తూ వేరు వేరై అవుపడుతున్నాడు.

అలా ఉన్నప్పుడు నేనే ఇలా వీటిని కలిగినవాడనై శక్తి నిస్తున్నానంటూ ఉన్నట్లయితే అది బాగానే ఉండేది. కాని, పరిమితి అనే పొరపాటులో పడి ఉన్నాడుగదా పరమాత్మ వానుదేవ వ్యూహంలో! అది పతనమైంది. దీని నెరుగడం ముఖ్యం. క్షేత్రజ్ఞు డెరగాలి దాన్ని, అలా ఎటుగ గలిగితే మనిషి పరమాత్మ స్థితి నందుకోగలడు. ఇది మనం మరువరానిది!

39. సాంఖ్యయోగ వివరణం

దేవహూతి కపిలుని ప్రశ్నిస్తుంది. “ప్రకృతీ పురుషుల లక్షణాలు తెలియాలని ఉంది. వారు నద్ అనత్లు ఎలా అయినాడు?

అది సాంఖ్యం! త్రిగుణాత్మకులై ననరులు దాన్ని ఎఱిగినట్లయితే త్రిగుణాలు వారిని వదలుతాయి. హృదయగ్రంథి

విచ్చేదమవుతుంది. ఈ జ్ఞానం మోక్షం కూడ ఇవ్వగలదు. చెప్తాను విను !

“ఆత్మకు గుణాలు లేవు. ప్రకృతికే ఉన్నాయి. ఆత్మ స్వయం ప్రకాశుడు. త్రిగుణాలతో కూడిన స్థూల ఆకృతిలో చేరి ప్రకటమవుతూ ఉంటాడు. ప్రకృతి కూడ - పదాశక్తి కసుక - ఆయన సంబంధే - సందేహం లేదు. అయినా పరమాత్మ అందులో చేరి దాన్ని నడిపిస్తున్నవాడవుతున్నాడు ! అయినా దాన్ని భాషలో చెప్పకొనేటప్పుడు, ఆత్మ ప్రకృతిని చేరింది అంటాము.

ప్రకృతికి నిరంతరం సూరే లక్షణముంది. అది గుణ త్రయమయము, వీటి సాక్షు మారుతుంటాయిగాక ! ఆత్మ ఈ ప్రకృతిలో చేరి తాదాత్మ్యతనంది తన లక్షణమైన సత్ సూ ప్రకృతిదైన అసత్సూ తానే అనుభవిస్తున్నది. ఈ సృష్టి సదసత్ రూపమైనదిగా అలా అవుతున్నది.

మాడ్చు తెస్తున్నది ప్రకృతి - అనుభవిస్తున్నది ఆత్మ ! నేను చేశాను అనే కర్తృత్వ భావాన్ని పొందుతున్నాము, అందుకని - వ్యక్తి (ఆత్మ) తాను ఈ ప్రకృతికి చేరనీ ఈ సుఖదుఃఖాలు దానివనీ, తాను యాదృచ్ఛికంగా - శిలగా - చేరి చూస్తున్నాడనీ అనుకోవాలి. అలా అనుకొంటే కొంత కాలానికై నా శ్రేయసాన్ని పొందగలడు.

ఈ ఆత్మ - మరి యీ సంగతిని తెలిసికోగలడా ? కేవలం జడమైన మన ఈ బుద్ధి మాత్రమే తెలిసికొని ఉరుకొంటే ప్రయోజనమేముంది - అనిపిస్తుంది. ఆత్మకు చిత్ శక్తి కారణంగా తెలిసికొనడమనే శక్తి ఉంది. అవిధంగా తెలిసికో

గలిగేవాడు కనుకనే క్షేత్రజ్ఞుడని అతడి నంటాం, ఆ తెలిసి
కొనడం ప్రకృతి విషయం మాత్రమే గాక తాను దానిలో
చేరి ఉంటూ పతనమైన విషయం ఎరిగి తాను పరమాత్మలో
తాదాత్మ్యం కావాలి. అలా చనయందు పరమాత్మనే అను-
సంధానం చేయాలి. అందుకు ముందు ఇంద్రియాల్ని జయిం-
చాలి. అంటే మనోబుద్ధుల్ని జయించాలని ఆర్థం, అలా కాని
పథం అసత్పథం! పురుషోత్తమునిపై భక్తి సత్పథం.

40. భక్తియోగం

దేవహూతి ఆశ్చర్యంతో కపిలుని అడుగుతుంది.
“ప్రకృతీ- ఆత్మా- అన్యోన్యమై ఆవినాభావసంబంధంతో
వుంటున్నాయి కదా! అత్మను వేరుగా చేసి భక్తి చేయడం
మెలా?” అని! ఎలాగంటే,—

బ్రహ్మచర్యాన్నవరించిస్తూ, మౌనంతో ఉండి, సర్వ
కాలమూ నంతుష్టుడై, మితాశనుడై, ఏకాంతుడై, మననశీలుడై
వీతమత్సరుడై ఉండాలి- అంతేకాదు పరమాత్ముని చరణా-
లను సేవిస్తూ సర్వభూతనముడై ఉండాలి. పరమాత్మునికో
చరణా లేమిటి? ఇక్కడి క్షణాత్మకమైన ప్రపంచంలో మని
షిని చూస్తున్నట్లు పరమాత్మను ఎలా దర్శిస్తావు? లేవు. కను-
కనే ఆయన్ను నారాయణమూర్తిగా స్మరింపు మనటం,
ఆయనకు పాదాబ్జాలుంటాయి. చిఱునవ్వు ఉంటుంది. అనుగ్రహ
ముంటుంది.

ఆత్మవేత్త వైనట్లయితే- ఇంటి రక్షణం నుంచీ సూర్య,
కిరణంలోపలికి వచ్చినప్పుడు సూర్యు డడుగో ఆ చోట ఆకా

శంలో ఉన్నాడనేది ఎలా ఇంద్రియానికి తెలుస్తుందో అలా నీకు భగవంతుడు తెలుస్తాడు. జాగ్రతలో ఎల్లప్పుడూ భక్తి చేయాలి. అలా చేస్తే అతడు సుషుప్తిలో ఉన్నప్పుడైనా “నిరాటంకమైన వరమాత్మానుభూతిని పొందుతూ ఉండ గలడు” అన్నాడు కపిలుడు.

ఇంకా-ఆత్మవేత్త కానివాడైనా - స్వధర్మం చేస్తూనే, శుద్ధాంతఃకరణంతో, భగవద్భక్తి కలిగితే కూడ భగవంతుని చూడవచ్చు. కథాశ్రవణం వల్ల కలిగిన వైరాగ్యం, అధ్యాత్మ జ్ఞానం, చిత్తైకాగ్రత్వం వల్ల ఈ ప్రకృతి దహ్యమానమై పోతుంది. ఆత్మ వేరు అవుతుంది. అంతేకాదు- అధ్యాత్మ పరుడైనవాడు స్థూల శరీరం వదలి మరొకటి పొందేటప్పుడు కూడ వైరాగ్యపరుడుగానే జన్మిస్తూ చివరకు వరమాత్ముని చేరుతాడు.

యోగధర్మాచరణం వల్ల కూడ మనసును విమలం చేసికొని వ్యక్తి సత్సభాన్ని చేరగలడు. అందుకు చేయాల్సిన వేమంటే,- (1) స్వధర్మాచరణం (2) నిషిద్ధకర్మలు మానటం (3) దైవికంగా కలిగిన అర్థానికి సంతోషించడం (4) భాగవతుల నర్చించడం (5) మైథున కర్మ వదలటం (6) మోక్ష ధర్మం చేపట్టటం (7) మితాహారం (8) ఏకాంతం (9) అహింస (10) సత్యం (11) అస్తేయం (12) ఎంత అవసరమో అంతే స్వీకరించడం (13) బ్రహ్మచర్యం (14) తపోశాచ స్వాధ్యాయాలు (15) సర్వేశ్వరార్చనం- (16) మౌనం (17) ఆనన జయం (18) మానస స్థయిర్యం (19) ప్రాణాయామం (20) ఇంద్రియాని నిగ్రహం

(ప్రత్యాహారం) (21) ఇంద్రియాలను హృదయాన నిలువ
డం (22) షట్చక్రాలలో ఒకచోట ప్రాణధారణం చేయడం
(23) సర్వేశ్వరుని లీలాచరిత్రధ్యానం (24) వద్మనాభుని
ధ్యానించడం, ఇవి చేయాలి.

ఆసనశుద్ధి కలిగి ఋజుకాయుడై ప్రాణాయామం చేసి
చిత్తం స్థిరం చేసి ముక్కు చివర చూస్తున్నట్లుండి ఆ నారా
యణ మూర్తిని ధ్యానించి ప్రార్థించాలి—

దర దరవింద సుందర వత్ర రుచిరాక్ష, సలిలిత శ్రీవత్స
కలితవక్ష

నీల నీరద నీల నీలోత్పలశ్యాము, నలికులాలక
మాలికాభిరాము

కౌస్తుభ రుచిర ముక్తాహారయుతకంఠ, యోగిమానస
పంకజోరుకంఠ

సతత ప్రసన్న సస్మితవదనాంభోజు, దినకర కోటి
సందీప్తతేజు,

సలిలితా నర్ఘ్యకుండల కిరీట, హారకంకణ కటక
కేయూరముద్ర

కాశులాకోటి భూషుభక్త ప్రపోషు, కింకిణీయుత
మేఖలా కర్ణజఘను

(926)

శ్లో॥ ౧ సత్పంకజ కింజర్కపీత కౌశేయ వాస నం!

శ్రీవత్సవక్షసం భ్రాజత్కౌస్తు భా ముక్త కంధరం!

అధ్యాయ 28 శ్లో 14,

సీ॥ శత్రుభీకర చక్రశంఖ గదాపద్మ,

విహిత చతుర్బాహు విగతమోహు
నుత భక్తలోక మనోరథవర్ధిష్ఠుః. లాలిత సద్గుణాలంకరిష్ఠుః
వర కుమారత వయః పరిపాకు సుశ్లోకుః, సుందరాకాతు
యశోవిహారు :

నకలతోక నమస్కృత చరణ కమలు
భక్తలోక పరిగ్రహ ప్రకట శీలు
దర్శనీయ మనోరథ దాయి గీర్త
నీయ తీర్థయశో మహనీయ మూర్తి

928

అలాంటి వాణ్ణి తలచి ధ్యానానికి ఆరంభించాలి. ధ్యానమంటే
ఆ మహామహుని ప్రత్యంగాన్నీ మనసా చూస్తూ నమస్కరిస్తూ
ఒకదాని తరువాత ఒకదానికి వెళ్తూ నతి చేయటం. ఎలాగంటే-

చరణాలు :

సంచింతయే దృగవత శ్చరణారవిందం
వజ్రాంకుశ ధ్వజ సరోరుహ లాంఛనాధ్యం
ఉత్తుంగ రక్త విలస న్నఖ చక్రవాళ
జ్యోత్స్నాభి రాహిత మహా ధృదయాన్ధకారమ్. శ్లో 21

గంగా సలిలాలను ప్రసాదించి శివ జటాజూటాన్ని
తీర్థప్రదం చేస్తున్న ఆ పాదాలను స్మరిస్తున్నాను అని
ధ్యానించాలి.

జానువులు :

ఆ లక్ష్మీదేవి తన అంకముపై నుంచుకొని నేవించు
తుండే ఆ పరమాత్మ జానువులకు నమస్కారము.

ఊరువులు :

చారు విహంగ వల్లభు భుజంబుల మీద విరాజమానను
శ్రీరుచి నుల్ల సిల్లి అతసీకునుమద్యుతి జాల నొప్పువం
కేరుహనాభునూరువులకల్పిష భక్తి భజించి మానసాం
భోరుహ మందు నిల్పదగు....

నితంబాలు :

పీతాంబరమూ మేఖలాభరణాన్నీ ధరించిన నితంబాలను
ధ్యానించాలి.

నాభి :

భువనాధార మనదగినట్టి పంకజానికి నెలవైననాభి
సరసిని తలచాలి.

వక్షం :

కౌస్తుభం, శ్రీవత్సం, లక్ష్మీదేవి ముక్తాహారంతో అం
రారే ఆ విశాలమైన వక్షస్థలాన్ని ధ్యానిస్తాను అనాలి.

బాహువులు :

వైకుంఠానికి రెండు ప్రక్కల నున్న ద్వారపాంకులా
అన్నట్లున్న భుజములను ధ్యానిస్తాను.

సుదర్శనం :

సహస్రారమై కలిగే సుదర్శనం నుంచి వెలిసే జ్యోతి
స్ఫులికు నమస్కారం.

పాంచజన్యం :

సరస్సులోని పద్మాం మథ్య ఓయ్యారమొలికించే
ఆ శంఖమనే హంసకు నమస్కారము.

కౌమోదకి :

భగవత్ప్రీతికరమైన కౌమోదకికి నమస్కారము.

నందకము :

శార్ఙ్గము; వైజయంతిమాల; కౌస్తుభమణి, దివ్యమంగళ
పూర్ణమైన ఆననము; నిర్మల గండ మండలాలు.

శ్లో॥ యచ్ఛ్రీనికేత మశిభిః పరిషేవ్యనూణం
త్రూత్యా న్వయాకుటిర కుంతల బృందజుష్టం
మీనద్వయాశ్రయ మధిక్షివ దబ్బనేత్రం
ధ్యాయేన్మనోమయ మతంద్రిత ఉల్లసద్భు - 30

శ్లో॥ తస్మావలోక మధికం కృపయాతిఘోర
తావత్రయోవ శమనాయ నిస్సృష్టమక్షోః
స్నిగ్ధస్మికానుగుణితం విపుల ప్రసాదం
ధ్యాయేచ్ఛిరం వితతభావనయాగుహయాం - 31

శ్లో॥ హాసం హరే రవన తాఖిల లోకతీవ్ర
శోకాశ్రు సాగర విశోషణ మత్యుదారమ్
సమ్మోహనాయ రచితం నిజ మాయ యాన్య
భూమండలం మునికృతే మకర ధ్వజన్య - 32

అలా ఆయన నర్వావయవాలనూ ధ్యానం చేయాలి. ఇలా
చేసే సంతోషం కలుగుతుంది. శరీరం పులికిస్తుంది. ఉత్కం
తతో ఆనందబాష్పాలు వస్తవి-అప్పుడు-

నమహితధ్యానమున బరం జ్యోతి యందు
మనము జాల నియోగించి మహిమ దనరు
మోక్షవద మాతృలోన నపేక్ష సేయ

వలయు(ను). అప్పుడు అతడి చిత్తం విషయాల నుండి విముక్తమవుతుంది. విరక్తి పొందుతుంది. నిర్వాణ పదం అయిన ఆ పరమాత్ముడనే అధిక తేజానికి 'నేను' అనే అత్మ తేజానికి గర్వ తేడా నశించి అతడు పరమాత్మ తేజంలో చేరగలుగుట అవుతుంది.

• స్థితి జీవస్మృత స్థితి. అతడు -

సుత దార మిత్రానుజాల కంటె మర్త్యండు,

భిన్నుడై వర్తించు చున్నరీతి

విస్మరింగోల్ముఖ విపుల ధూమములచే

హవ్యవాహనుడు వేరైనరీతి

వలగొప్ప దేహంబు వలన నీ జీవాత్మ

వరికింప భిన్నరూపమున నుండు

తమికి భూతేంద్రియాంతః కరణంబుల

భాసిల్లుచున్న ఈ ప్రకృతిరూప

ప్రహ్లాదుని కాత్మ దా బృథ గృహమగుచు

ద్రక్షయ్యుని బ్రహ్మ సంజ్ఞచే దనరు చుండు

నీల భూత ప్రపంచంబులందు దన్ను

దీరి తనయందు నభిల భూతముల గనును. 850

వా అత్మ నిజస్వరూపంలో వర్తిస్తూ ప్రకృతిని తిరస్కరించగల శక్తితో ఉంటుంది.

అన్నాడు కవీలుడు.

అప్పుడు తేజనాతి "మహాత్మా ఇప్పుడు నాకు పరమాత్మ ప్రాప్తి సంగతిని చెప్పాల్సింది. భక్తియోగ మాహాత్మ్యమును

తెల్పవలసింది. భక్తియోగం వల్ల ఈ సంసార బంధం ఎలా విడిపోతుందో చెప్పకోరాను" అన్నది.

41. భక్తియోగ మహిమము

కపిలుడు చెప్తున్నాడు: తల్లీ భక్తి మనుష్యుల అంతస్సు ననుసరించి అనేక విధాలై ఉంటుంది. స్థూలంగా సత్త్వరజస్తమస్వాత్మకములని మూడుగా చెప్పవచ్చు. భేద దర్శియై, హింసాదంభములతో భక్తిచేసేవాడు తామస భక్తుడు. విషయ ప్రావీణ్యాలతో దంభంతో కీర్తిని గడించాలని భక్తిచేసేవాడు, రాజసిక భక్తుడు. నిష్కామంతో అనిమిత్తమైన భక్తితో ఉండే వాడు సాత్త్విక భక్తుడు.

నాగురించిన వ్రతాదుల్ని అందుచేత చిరతరమైన భక్తితో నిర్వేతుకంగా చేయాలి. ఏలాటి లౌకికమైన ఐశ్వర్యాలకు గాని నన్నర్చింపక అలా నిర్వేతుకంగా భక్తి చేసేవారు అత్యంతిక భక్తి చేసినవారవుతారు. సత్త్వగుణంకూడ దాటిన వాడవుతాడు. అతడు మత్సమాసుడయిపోతాడు.

అత డెలా ఉండాలంటే,-

- 1) నిజధర్మపరుడై 2) శ్రద్ధతో హరి నమారాధన చేస్తుంటాడు 3) విగ్రహపూజ చేస్తున్నా ఆకర్మ చేయటంలో సంగి కాక ఉంటాడు 4) సజ్జనుల కయినట్టి పరాక్రమాభిమానాలను కలిగి ఉంటాడు. 5) హీనజనుల దయజూస్తూ ఉంటాడు. 6) యమనియమాది క్రియాయోగం చేత ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాదుల నెరిగి తెలియబల్కుతుంటాడు 7) హరి

మంగళగుణ కీర్తనదై 8) అహంకార రహితుడవుతాడు.
9) ఇతడ్ని సర్వులూ ప్రశంసతో చూస్తాడు అతడికిగం గుణ
గణాం కారణంగా. అప్పుడు గాలితో పూవుల వాసన వచ్చి
ముక్కు నొవరించినట్లు పరమాత్మ అతడ్ని ఆవహిస్తాడు.

సర్వభూత హృదయాంబుజ వర్తి నైన నన్ను ఉచిత
భక్తితో భజింపకపోతే, - “అమ్మనుజుడు భస్మకుండమున
మానక ప్రేల్చిన యట్టివాడగున్”. - 868

కనుక నాయందూ, భూతగణమందూ ఏకతను గని భక్తి
చేయాలి. అలాగాక భేదభావంతో ఉండేవారికి శాంతి లభిం
చదు. నాకు తృప్తి కలుగదు. అందుకే సర్వభూతాల్లోనున్న
నన్ను చూసి భజించిన భక్తుడు పరమాత్మను పొందుతాడ
నటం. అలా ఉంటేనే ప్రకృతి పురుషాత్మకమైన రూపం
భజించిన వాడౌతాడు. రెంటికీ భేదాన్నే అనుసంధానం చేసే
భక్తుడు - కర్మవిచేష్టితమనే, - కాలమనే - వాని వశంలో ఉండి
పోతాడు.

ఈ కాలమనే విష్ణువు యొక్క ప్రభావం వల్లనే సర్వ
భూతాలూ తమ తమ నియమాని పాటిస్తవి. అవి చేయవం
సిన వనులు చేయనప్పుడు పాటింపవలసిన నియమాలు
పాటింపనపుడు ఆ విష్ణువు సహారకుడౌతాడు. అతడి భయం
వల్లనే ఇంద్రుడు వర్షింపటం, సూర్యుడు తపింపచేయటం
నక్షత్రాలు వెలుగడం - చంద్రుడు ప్రకాశించటమున్నూ
కలుగుతోంది. ఈ చరాచరాత్మకమైన ప్రపంచం అలా
భగవదధీనమై ఉంటున్నది.

ప్రకృతి పురుషుల కభేదమనీ ఈ భూతాదులు భగవంతుడేననీ ఎఱిగి భజించటం సుఖహేతుకమవుతుంది ఆ చోవద్రొక్కనివారు మాయామోహితులుగానై పోతారు.

మాయామోహితులంటే, -

పూనియని త్యంబులైన గృహక్షేత్ర పశుభససుత

వధూబాంధవాది

వివిధ వస్తువులను ధ్రువముగా మది నమ్మి వరలి దుర్మ

తులగువారు 1179

అని అర్థం. ఇతడు కాలం దాపురించినా తన దేహంపై ప్రేమ పదలక యమకింకరులు తీసికొనిపోయిన తరువాత కూడ నానా యాతనలు పడుతాడు. అన్ని యాతనలనూ తన పాపఫలంగా అనుభవించి పాపం క్షీణించిన తరువాత తిరిగి నరుడుగా జన్మిస్తాడు” అన్నాడు కపిలుడు.

42. పిండోత్పత్తి ప్రశమము

జీవుడు పాప ఫలం పరలోకంలో అనుభవించడం తన నూళ్ళ శరీరంలోని మనో బుద్ధులకు వివేక బోధ చేయడం కొరకు అనచ్చు. తాను కొన్ని ఆశలు కాంక్షలు పెంచుకొని వాటి సఫలతకు దుర్మార్గాలు చేయడంవల్ల ఈ శిక్షలనుభవిస్తున్నట్లు ఎఱిగి ఇక ఆ దుర్మార్గాలను చేయరాదని తెలిసికొంటాడు. కాని, కాంక్షలు ఆశలూ వాసనలుగా మిగిలి ఉండే ఉంటాయి. వాటిని సాధించాలనే అహంకారం అతడి కింకా

ఉండే ఉంటుంది. ఆ సాధనకోసమే మళ్ళీ వచ్చి జన్మిస్తాడు స్థూల శరీరంతో.

ఆ జీవుడు పురుషరేతస్సులో చేరి వధూ గర్భంలో ప్రవేశిస్తాడు. ఒక రాత్రి కాలంపాటు మురికిగా ఉంటాడు. తరువాత అక్కడే ఐదు రాత్రుల్లు బుడగలానై ఉంటాడు. పదిరోజులకు కర్కంధువుగా (గీతగా బావిగా) ఉంటాడు. ఆ తరువాత ఒక పిండిముద్దగా ఉంటాడు. ఒక నెలకు తలనూ రెండు నెలలకు చేతుల్నీ కాళ్ళనూ పొందుతాడు. మూడు నెలలకు గోళ్ళు, రోమాలు, చర్మం ఎముకలు పొడనూచి, లింగ ద్వారాలు కలుగుతాయి. నాల్గవ మాసంలో సప్తధాతువులూ కలుగుతాయి. ఐదవ మాసంలో చాచాం, ఆకలి కలుగుతాయి. షడవమాసంలో మావిలో ఇరుక్కొని ఉంటూ తల్లి తిన్న ఆహారం వల్లనే తానూ సంతృప్తిపడుతూ పరితృప్తవుతూ క్రిములచేత కొలుకబడుతూ, తన అంగాలను తాను కదువలేని స్థితిలో ఉండి నానా శ్రమలూ మనసులో పడుతూ ఉంటాడు. పూర్వజన్మల్లో తను చేసిన పాపాల ఫలితం అదేనని వాపోతూ ఉంటాడు.

ఏడో నెలలో కదలటం తెలుస్తుంది. భౌతిక జ్ఞానం కొంత కలుగుతుందని అర్థము. ఒక ప్రక్కనుంచి మరొక ప్రక్కకు కదుల్తూ గర్భంలోని వేడికి హడలిపోతూ మళ్ళీ ఇలా గర్భంలో పడకూడదనుకొంటూ చేతులతో అంజలి ఘటించి నర్వేశ్వరుని ప్రార్థిస్తుంటాడు. ఏమనంటే:

“ఈ భువన రక్షణకై స్వేచ్ఛ ప్రసరించిన విధంగా జన్మించే ఆ భగవానుని పదాబ్జాలకు నమస్కరిస్తాను. పంచ

భూతాలకు ప్రత్యేకుడనై 'నేను' ఈ ఇంద్రియాలను ప్రవాళింప జేయగలుగుతున్నాననే విజ్ఞానంతో ఈ పంచభూతాలచే కప్పబడిపోయి ఉంటున్నాను. ఈ ఒక్క ఇంద్రియ పుంజాన్ని కలిగి ప్రకాశింపజేస్తున్న 'నేను' ఇలా ఎన్ని పరిస్థుండగా నిఖిల భూతేంద్రియమయమైన మాయాశక్తి కలిగిన పరమాత్మ అవికారుడై, శుద్ధుడై, అఖండజ్ఞానంతో ఉంటున్నాడు. ఆ పరంజ్యోతికి, సర్వజ్ఞునకు, శాంతకుటికి, ప్రకృతీపురుషులకు పరమైన పురుషోత్తమునకు నమస్కరిస్తాను. ఈ గర్భస్థ నరకవేదనను నాకు మార్పించుచుని ప్రార్థిస్తాను. అని ధ్యానిస్తున్నాడు.

ప్రభో! ఈ గర్భనరకం నుండి విముక్తి చేయార్హుని అందుకు నేను నీకు అంజలి భుజించడం కంటే ఇంకే చేయలేను. శమ, దమాంతో శరీరాన్ని పొందినవాడినై అయిది పడినమీదట విజ్ఞానంతో పురాణపురుషువనియిన నన్ను ధ్యానిస్తూ ఉంటాను. సంసారి సాగరం నుంచి ఉద్ధరింప గలిగిన విజ్ఞానాన్ని సంతరించి తత్వను రక్షించుకొంటాను. నీపదపద్మాలను నా యీ ప్రస్తుత దుస్థితిని హరించడానికి గాను ప్రార్థిస్తాను.

అలా విజ్ఞానం కలిగి భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ ఉంటాడు. తొమ్మిది నెలలు పూర్తిఅయ్యేవరకూ అయిదు వారేడుగాక. పదవమాసంలో ఆధోముఖం కలిగినవాడై నేంపకలాడు. అప్పటి కున్న విజ్ఞానం పీనమైపోతుంది. తనకై తాను ఏమీ యోచించలేడు. దోషులు నల్లులు శరీరాన్ని మట్టకుంటే ఏమీ చేయలేక ఉంటాడు. పక్కమీద పడిపోయి, ఏడుస్తూ ఉంటాడు.

పెద్దయినకొద్ది ఆయా సమయాలకు తగిన వ్యసనాలు, అసక్తి పెంచుకొని శిశ్నోదర పరాయణుడై నిజనాశానికి హేతువయిన కర్మలు చేస్తూ ఉంటాడు.

అసత్సంగం వల్ల జీవుడికి ఈ స్థితి కలుగుతున్నది. భగవద్బంధుత్వం వదలి విషయాలందు ఆసక్తుడవటం వల్ల అలాటి దుస్థితి కలుగుతున్నది. ఈ స్థితి లక్షణమేమంటే సత్యం, శాచం, దయ, ధృతి, మౌనం, బుద్ధి, సిగ్గు, క్షమ, యశం, శమం, దమం మొదలయిన గుణాలు పోవటమే దాని లక్షణం. ఈ గుణాలను అందుకే సంతరించుకొని భగవద్భక్తిని అనుసంధానం చేసికోగలుగటం వ్యక్తికి అత్యంత ప్రధానం. అవి శించిపోవటం అసత్సంగం వల్లనేనని బోధ.

కలిలుడు తల్లికి ఇంకా చెప్తున్నాడు తల్లీ! ఈ సృష్టికి పూర్వం బ్రహ్మ సృష్టి చేస్తున్నప్పుడు వాణి ఉద్భవించింది. బ్రహ్మ ఆమెపై కామం పెంచుకొన్నాడు. అప్పటి నుంచి స్త్రీయందలి కామం పురుషుని పరిభ్రమింపజేస్తున్నది. అలాగే ఈ కామం స్త్రీకి పురుషుని యందు విషయానుభవానికి గాను దోవచూపి తీసుకొని పోతున్నది. దీన్ని సృష్టికి కారణం చేయాలనే భగవదీచ్ఛ వల్ల అలా అవుతున్నది. దీనిని దాట గలిగినవాడు ఒక్క నారాయణమూర్తి - అతణ్ణి భజించే వారున్నా.

సృష్టిలో ఉద్భవించిన జీవులు ఈ కామ సంబంధమైన వరువడిలోనే పడి నశించకుండా ఉండే దోవ చూచుకోవలసిన కర్తవ్యం చేపట్టాలి. అది వారి కర్తవ్యమంటున్నాను. అతొన్నతి వారి కర్తవ్యమని అర్థం. ఐతే సృష్టి అక్కర్లేదా అంటే

అది జీవుని అదర్శం కాదు. భగవంతుని కర్మమది. ఇచ్చ దానికోసం సతమతమై జీవుడు సద్గుణాలను నశింపజేసికొని అసత్సంగుడు కారాదని బోధ.

“ప్రీపురుష సంబంధమైన కామం ఇంతవరకు అనుభవించింది చాలు - ఇక వద్దు అని పరమేశ్వరుని వైపు తిరిగి తీనే అది వదలగలదు గాని - అలా దానిపైకి బుద్ధిపోవటం ఈ శక్తిరానికి సహజమనుకొంటే మాత్రం అసత్సంగంలో జీవుడల్లప్పుడూ మునిగిపోయినవాడే అవుతాడు. మృత్యువునెలా జీవుడు కోరడో-అలాగే తైంగిక సుఖాన్ని కూడ - మృత్యువువలెగా - చూసే స్థితి కలిగించుకొనాలి. ఆ స్థితి భగవదనుగ్రహం వల్ల కలిగినపుడే సత్సంగం కలుగుతుంది.

సత్సంగానికి మంచివారంటూ ఎవరైనా ఈ చుట్టుప్రక్కల ఉంటేకదా అని కొందరు అనుకొనటం కద్దు. మంచివారెవరూ కన్నడకపోవటం నీవు 'మంచి' కాకపోవటమే. ఒకసారి తుకారామును జనులు వేధిస్తూ గాడిదపై నెక్కిస్తామంటారు. ఆయన భార్యకు గాడిద అంటే అసహ్యం. ఈ స్థితి తుకారాముకు కలుగుతోందని పొంపొం దుఃఖిస్తుంది. అప్పుడు తుకారాము చెప్తాడు. “అయ్యో నేను ఎక్కవలసిన ఆ జీవిని ఏదో మృగమనుకొంటున్నావా గరుడ భగవానుడుకాదా అంటాడు. తుకారాము భార్యకు భవ సంబంధ ఆలోచన వెంటనే నశించి ఆ నారాయణమూర్తి గరుత్మంతునిపై వచ్చి నట్లు ఆ గరుత్మంతునిపై అంతా తుకారాముని ఎక్కించుకొని తిరగింపునకు వెళ్తున్నట్లు తెలిసింది. ఆనందబాష్పాలు

అమెకు వచ్చినవి. తాను ముందు సత్పురుషుడై తే సత్సంగం వెంటనే కలుగుతుందనేది ముఖ్యం.

భక్తిచేయాలి. అది అత్మోన్నతి నందదలచినవారికి ముఖ్య కర్తవ్యం. జనులు ధర్మవదులై యజ్ఞయాగాదులు చేస్తూ సమాజ శ్రేయమయిన కర్తవ్యాన్నీ అత్మోన్నతికయిన కర్తవ్యాన్నీ కూడ చేస్తుంటాలి. యజ్ఞయాగాలు ప్రపంచం కోసం గాని భగవంతుని కోసం గాని గాక తమ ఐహిక కర్తవ్యాలను సఫలం చేయడానికి మాత్రం చేసేవారు శరీరం వదలినప్పుడు చంద్రలోకం వెళ్తారు. పుణ్యం అనుభవించి తిరిగివచ్చి మనుష్య లోకంలో పుట్టుతారు. కాని, అహంకార మమకార శూన్యమై సర్వేశ్వరుని భజించి వానిని పొందినవారు అపునరావృత్తి మార్గాన వానిని చేరిపోతారు.

అందుచేత, తల్లీ! నీవు సర్వభూత హృదయపద్మ నివాసుడూ శ్రుతానుభావుడూ నిష్కళంకుడూ నిరంజనుడూ నిర్ద్వంద్వుడూ అయిన పురుషుని భావముచేత శరణం పొందవలసిందంటున్నాడు కపిలుడు.

విను సర్వభావముల బర

ముని ననఘు ననంతు నీశు బురుషోత్తము ని

న్మనమున భజియింపుము ముద

మున పునరావృత్తిలేని ముక్తి లభించున్.

1028

భక్తి వల్ల అశువుగా వైరాగ్యం జ్ఞానం బ్రహ్మ దర్శనం లుగుతయి. ఈ మాయా ప్రపంచంలోని విషయాలు పై

ప్రియం నశించి పరమాత్మ వైపునకే ఇంద్రియాలు తిరుగు
తయి.

ఈశ్వరు డొక్కడే నిజానికి! కాని ఇంద్రియాలు అనేకా
లుండటంచేత ఒక్కొక్క ఇంద్రియానికి ఒక్కొక్క విధంగా
ఆయన స్ఫురిస్తుంటాడు. యోగి సర్వత్ర భగవంతుడే చూడ
గలుగుతాడు. అతడేవిధంగా ఉన్నాడనే ప్రస్థానం! ఈ
దృష్టిని అభ్యాసవశంచేత సమాహిత మనస్కుడై నిర్గుణం
చేత విరక్తుడైన వానికే కలుగుతుంది. భక్తి వేద-జ్ఞానవేద
అనుకొనకు - నీ స్వార్థం నీ ప్రపంచం వదిలి వైరాగ్య
మందటం జ్ఞానమార్గమయితే సర్వత్ర భగవంతుని సాక్షాత్తు
రించుకోవటం భక్తి. భక్తివల్ల జ్ఞానం, జ్ఞానవంతునకు భక్తి
కలగాలి. మరొక రహస్యార్థం విను. సాధారణంగా భక్తి
కలిగినవారికి జ్ఞానం, జ్ఞానం కలిగినవారికి భక్తి కలుగుట
తథ్యమే. ఐతే, - నారాయణుడు

సీ॥అఖిల శాస్త్రము

సమధికానుష్ఠిత, సదాన, తీర్థ

దర్శన తప జపోఽధ్యయన యోగిక్రియా

దాన కర్మంబుల గానబడడు.

కాని, - ఏచిన మనము బాహ్యేంద్రియముల గెల్చి

సకల కర్మ త్యాగ సదచే చొప్పి

తరికొని యాత్మ తత్వజ్ఞానమున మించి

యుడుగక వైరాగ్య యుక్తి వహితి.

ప్రియం నశించి పరమాత్మ వైపునకే ఇంద్రియాలు తిరుగు
తయి.

ఈశ్వరు డొక్కడే నిజానికి! కాని ఇంద్రియాలు అనేకా
లుండటంచేత ఒక్కొక్క ఇంద్రియానికి ఒక్కొక్క విధంగా
ఆయన స్ఫురిస్తుంటాడు. యోగి సర్వత్ర భగవంతుడే చూచ
గలుగుతాడు. అతడేవిధంగా ఉన్నాడనే ప్రస్థానం! ఈ
దృష్టిని అభ్యాసవశంచేత సమాహిత మనస్కుడై నిర్గుణం
చేత విరక్తుడైన వానికే కలుగుతుంది. భక్తి వేద-జ్ఞానవేద
అనుకొనకు - నీ స్వార్థం నీ ప్రపంచం వదిలి వైరాగ్య
మందటం జ్ఞానమార్గమయితే సర్వత్ర భగవంతుని సాక్షాత్తు
రించుకోవటం భక్తి. భక్తివల్ల జ్ఞానం, జ్ఞానవంతునకు భక్తి
కలగాలి. మరొక రహస్యార్థం విను. సాధారణంగా భక్తి
కలిగినవారికి జ్ఞానం, జ్ఞానం కలిగినవారికి భక్తి కలుగుట
తథ్యమే. ఐతే, - నారాయణుడు

సీ॥అఖిల శాస్త్రము

సమధికానుష్ఠిత, సదాన, తీర్థ

దర్శన తప జపోఽధ్యయన యోగిక్రియా

దాన కర్మంబుల గానబడడు.

కాని, - ఏచిన మనము బాహ్యేంద్రియముల గెల్చి

సకల కర్మ త్యాగ సరిచే చొప్పి

తరికొని యాత్మ తత్వజ్ఞానమున మించి

యుడుగక వైరాగ్య యుక్తి వహిరి.

భాగవత కథలు

చతుర్థ స్కంధము

43. ఉపక్రమణ

బాబాయి పిల్లలకు భాగవతం శాస్త్రంలా - కథలు చెప్తున్నాడు: చతుర్థ స్కంధంలో వ్యాసుడు ధర్మార్థ కామమోక్షాలనే పురుషార్థాలను పుట్టిన ప్రతివ్యక్తి సంతరించాలనే బోధ చేస్తూ కథలు చెప్పాడు. ధర్మపరులై ధర్మసూక్ష్మం నెఱిగిన కర్దమ - దక్షప్రజావతుల కథలూ, ఎన్నో అర్థాలను ఐశ్వర్యాలనూ పొంది తరించిన ద్రువుని కథనూ సర్వ కామితాలనూ తాను, తన ప్రజలతో కూడ అనుభవించిన వృథు చక్రవర్తి కథనూ, మోక్ష కాములయిన ప్రచేతనుల కథనూ వరుసగా చెప్తున్నాడు.

ప్రథమ స్కంధంలో వక్తయైన శుకుడూ, శ్రోతయైన పరీక్షితుల వంశాది శుద్ధులను తెల్పారు, రెండవ స్కంధంలో విరాట్ అయిన భగవంతుని సృష్టికర్తగా, వేదవేత్తగా, అధ్యాత్మ సాధనా పర్యవసానంగా వివరించారు. మూడవ స్కంధంలో సృష్టి-పరమేశ్వరుడు చేసిన దేది-ప్రహ్లాదేసిన దేది-చివరకు శ్రీపురుషులు సృష్టి-చేయడమెలా సంభవించింది అనే వివరణలు చెప్పాడు. ఇప్పుడిక పుట్టినవారు పురుషార్థాలు గడించడ మెలాగో వివరించడం ఎంతో సమంజసమైన విషయము.

44. సృష్టి విస్తరణ

పరమేశ్వరుడు అజ్ఞానం అధారంగా చేసి సృష్టినారంభించాడు. కొన్ని సర్గలయిన తరువాత, బ్రహ్మ సృష్టిని ఆరంభించి మానసికంగా మరీచి, అత్రి, అంగిరస, పురిస్త్య, హవిర్భువాదుల్నీ, సనకసనందనుల్నీ, వాణినీ, రాక్షసుల్నీ, పిశాచుల్నీ, యక్షుల్నీ ఎంతోమందిని సృజించాడు. చివరకు తాను స్వాయంభువుడూ శతరూపా అనే మిథునంగానై సృష్టిని శ్రీ పురుషుల కలయిక వల్ల అయ్యే యేర్పాటు చేశాడు. మానసికంగా సృష్టి అయిన సంతానంవల్ల అయినకు సంతోషం కలుగలేదు. ఇస్పదీ శ్రీద్వారా కలిగే సంతానంవల్ల బ్రహ్మకు సుఖం కలిగింది.

స్వాయంభువునకు ఆకూతి, దేవహూతి, ప్రసూతి అనే మూరైలూ ప్రేయవ్రతుడూ ఉత్తానపాదుడూ అనే కుమారులూ లోగారు. కూతుండ్రను వరుసగా రుచికి, కర్దముడికి, దక్షుడికి ఇచ్చి పెండ్లి చేశారు. రుచికి విష్ణుభగవానుడూ లక్ష్మీదేవి కవలపిల్లలై పుట్టారు. అందులో దక్షిణ అనే పిల్లను స్వాయంభువుడు పెంచుకొని యజ్ఞరూపుడయిన ఆ మగపిల్లవానికే ఇచ్చి పెండ్లి చేశాడు. వారు ఆదికాలంనాటి దంపతులే గనుక రి పెండ్లి నెవరూ నిషేధించలేదు. వీరు యజ్ఞాలు చేయడమే వ్యంగం మనినారు. వీరికి తుషితులనే దేవతలు పుట్టారు.

దేవహూతి కర్దములకు కపిల మహర్షిగాక తొమ్మిదిమంది శ్రీ సంతానం కలిగింది. కర్దముడు, వారిని ఋషులకిచ్చి పెండ్లి చేశాడు. కళను మరీచికి, అనసూయను అత్రికి, శర్దను అంగిరసుడికి, హవిర్భువును పురిస్త్యునకూ, గతిని పురిహునకూ.

క్రియను క్రతువునకూ ఊర్జను పశిష్టునకూ ఇచ్చి పెండ్లి చేశాడు.

వారందరికీ తిరిగి సంతానం కలిగింది. అత్రికి త్రిమూర్తులే వచ్చి ఆదరించి చంద్ర దత్తాత్రేయ దూర్వాసులుగా పుట్టారు. అంగిరసునకు ఉచద్యుడు, బృహస్పతులు పుట్టారు. ఇలా, రావణుడు కుంభకట్టను మొదలై నవారంతా జనించారు. ఇంకా ఎంతోమంది పుట్టారు. వ్యాసమహర్షి తాను భారత భాగవత పురాణాల్లో చేర్చినవారి పేర్లు మాత్రమే చెప్పి ఊరుకొన్నాడు. మూడో కూడుకు ప్రసూతికి దక్షనివల్ల సంతానం, వారికి తిరిగి సంతానం ఇలా సృష్టి అయిందని వివరించాడు వ్యాసమహర్షి. ఆ చెప్పటంలో శాంతికి సుఖమనీ, దయకు అభయమనీ పేర్లు చెప్పి పుట్టారనటంలో మనుష్యునిలోని స్వభావాలూ వాటివల్ల కలిగే ఫలితాలూ సూచించాడనిపిస్తుంది. వ్యాసమహర్షి. సత్త్వసంబంధ వికారాలన్నీ మనుష్యుని స్వభావాల్లో కలిగినవని అర్థం.

అదే సృష్టి విస్తరణం. మూడవ స్కంధంలోనే కర్ణముని కథ చెప్పడమయింది. ఇక దక్షప్రజాపతి కథ.

45. దక్షయజ్ఞం

యజ్ఞాలు చేయుమని నారాయణమూర్తి ఆదేశం. బ్రహ్మ ప్రజాపతులూ అంతా యజ్ఞాలు చేస్తుండేవారు. బ్రహ్మ సత్రయాగం చేస్తున్న సమయంలో దేవతలంతా హాజరయినారు. ఋషులు వచ్చారు. రుద్రుడూ వచ్చాడు. ఆసంఖ్యాకులైన బ్రాహ్మణులూ వచ్చారు. కొంతసేపటికి రుద్రునికి తన కూతు

రైన సతీదేవి నిచ్చి పెండ్లి చేసిన దక్షప్రజాపతి వచ్చాడు. ఆయన వేదవేది. కర్మకాండ విషయంలో బోధ చేయకలవాడు. అందుకని సభాసదులంతా లేచి ఆయన్ను గౌరవించి తిరిగి కూర్చున్నారు. ఆయన అట్లుడైన రుద్రుడు నారాయణ ధ్యానపరుడై ఉంటాడెప్పుడూ-అందుచేత-తన నిష్ఠను చెలువక మనసులో దక్షునకు సమస్కరించి ఉన్నాడు, దక్షుడది గ్రహింపక కోపగించుకొన్నాడు.

దక్షుడు సభాసదులందరకూ రుద్రుడి దౌష్ట్యం చూడవలసిందని హెచ్చరించి, శపిస్తాడు “యజ్ఞాల్లో ఇంద్రోపేంద్రాదులతో బాటు ఈతడికి హవిన్ను లభించదుగాక” అని. నంద్యాది శివభక్తులకు కోపం కలిగింది. నంది దక్షుడికి ప్రతి శాపమిచ్చి అతడి తల మేకతల అవుతుందని తిట్టాడు. రుద్రునకు కోపం రాలేదు. అలాగే కూర్చున్నాడు. బ్రాహ్మణులు కొందరు సభ విడిచి వెళ్ళిపోయినారు.

దక్షుడు శివుని వేదబాహ్యుడనీ-దిగంబరుడనీ-శ్మశానవాసి అనీ తిట్టుతున్నాడు. నంద్యారులు “ఈ దక్షునికి శరీరమే ప్రధానం తప్ప- భగవంతుడైన రుద్రునిపై భక్తే లేదంటున్నారు. పరమార్థం అతడికి తెలియదు అంటున్నారు. చివరకు సుప్రప్రాయుడని శపించారు. దక్షుని పక్షంలోనున్న భృగుడు శివార్చకులను తిట్టటమారంభించాడు. వారు వర్ణాశ్రమ ధర్మం పాటించనివారు గనుక వారు పాషండులంటున్నాడు. అప్పటికి లౌకికంలో వర్ణాశ్రమాలనే మాటను కులాది సంప్రదాయమనే భ్రమ కలిగినట్లున్నది.

కొంత సేవటికి అంతా చల్లబడినవారై సత్రయాగాన్ని సాగించారు వేయేండ్లు సాగిం దా యాగం.

దక్షుడు రుద్రునిపై కోపం పెంచుకొని అతరువాత తానొక యాగాన్ని తలపెట్టి దానిలో రుద్రునికి హవిర్భాగం లేకుండ చేయడమేగాక ఆయన్ను ఆహ్వానింపనుగూడలేదు. తత్త్వం తెలియక కేవలం కర్మకాండ దక్షిణలు సత్కారాలనే నమ్మివ బ్రాహ్మణులు మాత్రం వచ్చారు. మా నాయనలు బ్రాహ్మణులు గనుక మేమూ బ్రాహ్మణులమనబడవలసిన హక్కు కలిగి ఉన్నామన్నవాళ్ళు బహుశః వీళ్ళు. ఈ స్వర్థాపూర్వక మైన యజ్ఞంలో వీరి జరుగుతుందో చూచామని, దేవతలు ప్రయాణమై విమానాల మీద ప్రయాణించి వస్తున్నారు.

సతీదేవి కైలాసంలో ఉండి ఈ పోయేచారెక్కడకు వెళ్తున్నారో తెలిసికొన్నది. తనతండ్రికి భర్తకూగల వైమనశ్యం తెలుసు. తండ్రి ఆహ్వానమే చేయలేదు తమను! తానైనా వెళ్తే కొంత ఈ వైమనశ్యం తగ్గింపవచ్చనుకొని వెళ్లుదామ క్కడికని భర్తను ప్రాధేయపడుతుంది. బంధువులం కనుక పిలువకపోయినా వెళ్ళటంలో అనౌచిత్యం లేదంది. శివుడు తాను రానంటూ సతీదేవిని కూడ వెళ్ళడం మంచిది కాద న్నాడు. సజ్జనుల ఇండ్లకు వెళ్ళటం తప్పలేదుగాని దుష్టులు దుర్భాషలాడితే శత్రుం కంటె ఎక్కువగా గాయం పొందడ మవుతుందన్నాడు. తాను వద్దనడం అభిమానం వల్ల కాదనేది ఇక్కడ గమనీయం. సతీదేవి మాత్రం కొందరు రుద్రాను చరులను తీసికొని బయలుదేరింది.

శ్రావ్యమైన వేదఘోష వింటూ వారు దక్షయజ్ఞశాలలో ప్రవేశించారు. సతీదేవిని తల్లి సోదరులూ పలుకరించారుగాని దక్షుడు పలుకరించలేదు. ఇతర్లూ దక్షుని భయంచేత ఆమెకు గౌరవమైన ఆహ్వానమీయలేదు. రుద్రానుచరులు ఆయజ్ఞంలో రుద్రునికి స్థానం లేకుండటం చూసి, ఉగ్రులై దక్షుని చంపే సైమన్నారు. సతీదేవి వారిని వారించి దక్షునితో అంటోంది-

“ప్రియాఽప్రియాల్లేని శివునికి దుర్గుణాలాపాదించటంలో ఎంత వివేకరహితమైన పని చేస్తున్నావో తెలుసుకో. ఇతరుల్లో దోషాలే చూసేవారు అధిములు. నీవు వారిలో చేరటం జగుప్సాకరంగా ఉంది. నీవల్ల వచ్చిన ఈ శరీరాన్ని ధరంచడానికికూడ నేను ఇచ్చగించను” అంటూనే-కూర్చొని-యోగమార్గంలో శరీరత్యాగం చేయడాని కుష్కమించింది-ఆమె ప్రకృతి స్వరూపిణి. అభిమానమున్నా ఆశ్చర్యంలేదు.

ప్రాణాపానములను నాభి దగ్గర ఏకంచేసింది. తర్వాత ఉదాసం పరకు పంపి హృదయ ఏద్యంలోనూ తరువాత కంఠమార్గంలోనూ పెట్టి భూమధ్యానికి చేర్చి - శివుని పాద పద్మాలు తలచి మనసు నింకో దిక్కుపోనీయక యోగాగ్నిని పుట్టించి దగ్ధమైంది. శివానుచరులు దక్షుని చంపేయబోయారు. అప్పుడు భృగుడు అభిచార హోమం చేసి వేలాది దేవతల్ని సృష్టిస్తాడు. వారు రుద్రానుచరుల్ని పారద్రోలుతారు.

సతీ నిర్యాణం గూర్చిన్నీ అసత్కృత సమాచారం గూర్చిన్నీ వినడంతో పాటు దేవతలు అధర్మ - అసత్సభలో

శివ భక్తుల్ని పలాయనుల్ని చేసిన విధం విని శివుడు తన జట నొకదాన్ని వినరి వీరభద్రుణ్ణి పుట్టిస్తాడు. ఆ వీరభద్రుడూ రుద్రానుచరులూ వెళ్ళి యజ్ఞశాలను వడవ్రోసి యజ్ఞపాత్రల్ను చెటిపి అశుచిగా చేసి మునులను బాధించివేస్తున్నారు. దక్షుని వీరభద్రుడు పట్టి కొట్టి పొడిచితొక్కి హింసించాడు. దేవతలంతా దెబ్బలు తిన్నారు. సూర్యుడికి పళ్లడినయి ఆ దెబ్బలకు. చంద్రుణ్ణి నేలతొక్కారు. ఈవిధంగా యజ్ఞం దగ్గమై పోయింది. దక్షుని తల త్రేంచివడేసి వీరభద్రుడు వెళ్ళిపోయినాడు.

దేవతలు భిన్నులై బ్రహ్మనుచేరి చెప్పకున్నారు. బ్రహ్మ “దక్షుడు పౌరపాటు చేశా”డంటూ “రుద్రుడు సామాన్య మనుష్యుడను కొనటం తప్ప. అతడూ నేనూ నారాయణుడూ నములం. ఇప్పుడు ఆ పౌరపాటుకు గాను మనమంతా వెళ్ళి శివుణ్ణి ప్రార్థించడం తప్ప మార్గం లేదన్నాడు.

అంతా బయలుదేరి కైలాసం చేరుతారు. అక్కడ శివుడు తత్తాత్రేయ రూపంలో ననకాదులు తనను సేవిస్తుండగా దర్శననం మీద ఉన్నాడు. రోషం లేదు. దుఃఖం లేదు. బ్రహ్మాదులకు ప్రతినమస్కారం చేశాడు. బ్రహ్మ శివుని న్తుతించాడు. “అభవ! నీవు నిర్వికార తత్వానివి. నీవే విశ్వ నాధుడవు. విశ్వాన్ని నడుపుతున్నవాడవు. వర్ణాశ్రమ ధర్మ మనేదాన్ని సముద్రానికి చెలియలి కట్టలా ఏర్పాటుచేసి ఆఖిల మైన ధర్మాల నిచ్చేటట్లు చేస్తున్నావు. మూఢులు సత్పురుషులకు ఒకవేళ హానిని కలుగజేసినా మాయామోహితులు కానట్టి నీవంటివారు వారిని రక్షించాల్సిందే. నీకు క్రోధమే లేదు.

వారు నీకు యజ్ఞభాగం ఇచ్చితిరాలి. ఆ యజ్ఞాన్ని తిరిగి ఉద్ధరించి పూర్తిచేయాలి. దక్షుడు పునర్జీవుడు కావాలి అన్నాడు. అప్పుడు శివుడంటున్నాడు.

“జరిగిన దండన వల్ల వాళ్ళు సన్మార్గులు కావాలని అంత వరకూ అనుమతించాను. దక్షుడు చావడం నేనాసించలేదు. అతడు బ్రతుకుతాడుగాక. శాపవశంచేత మేకముఖాన్ని కలిగి ఉన్నా ఫరవాలేదు. వదండి ఆ యజ్ఞ పరిపూర్తి చేద్దాం అని బయలుదేరా దందరితో సహా.

దక్షుడు బ్రతికివచ్చి రుద్రుని పరమాత్మగా స్తుతిస్తాడు. తన పొరపాటుకు నొచ్చుకొన్నాడు. అనన్య భక్తితో యజ్ఞాలు చేయాలి. అనగా అందరిలో భగవంతుడైన ఒకనినే నారాయణమూర్తిని చూడాలని అర్థం. అప్పుడు నారాయణమూర్తి ప్రత్యక్షమైనాడు అందరికీ. అనుగ్రహించాడు అందరను.

దక్షులు నారాయణమూర్తిని స్తుతించారు. శివబ్రహ్మలకూ నీకూ తేడా లేదన్నారు. బ్రాహ్మణులు తమకు తగిలిన దెబ్బలను శమింపజేసికొని “ప్రభో నీ పదాబ్జాలు చూడగలిగి ధన్యులమైనా” మన్నారు.

రుద్రుడు “నిరీహుడవై ఈ యోగుల హృదయాల్లో నీవున్నావు గనుక నేను నా హృదయంలోనే నిన్ను నిల్పి అనుసంధానం చేస్తూ ఉంటాను. మూఢులయిన వీరు నన్ను అమంగళుడంటారుగాక. అంటేమాత్రమేమి! నీ ధ్యానంలోనే ఉంటానుగాక ఎల్లప్పుడూ” అన్నాడు.

భృగుడు : ప్రభూ! నీవు నిత్యానంద సంధాయివి. ఒకొక్కప్పుడు నాకంటె గొప్పవారైన బ్రహ్మదులే నీ మహిమ నెరుగలేదు. నేను లెక్కా. నేను నీకు భక్తిచేస్తున్నాను. నన్ను రక్షించు.

బ్రహ్మ : నిర్వికార, నిరంజన నిష్కళంక
నిరతిశయ నిష్క్రియారంభ నిర్మలాత్మ
విశ్వసంపాద్య నిరవద్య వేదవేద్య
ప్రవిమలానందసంసార భయవిదూర!

నమస్కారము అన్నాడు.

ఇంద్రుడు : ప్రభో! ఈ నర్వమంగళ కరమై అవువదు తున్ననీ దేహం మాయామయమై అవువడే ఈ ప్రపంచంలా మిథ్య కాదు! కాశ్వతము - అందుకని నిన్నే నమస్కరించి ప్రార్థిస్తాను.

ఋషిపత్నులు : ఓ ప్రభూ! నీ మన్ననకు గాను దక్ష తారంభించిన ఈ యజ్ఞంలోని యాగశాల భస్మీభూతమై పోయింది భర్గుని కోపానంద వల్ల; నీ నేత్రపద్మాంతో దాన్ని ఒకసారి చూడవలసింది నర్వమూ చక్కబడేటట్లు.

అలా ఋషులు, సిద్ధులు, ప్రసూతి, లోకపాలకులూ యోగీ శ్వరులూ బ్రహ్మ అగ్నిదేవుడు దేవతలు గంధర్వులు విద్యాధరులూ స్తుతిచేశారు.

నారాయణమూర్తి ప్రసన్నుడై అంటాడు—నేనూ బ్రహ్మ శివుడు ఈ జగలకు కారణభూతులం. గుణమయమైన ఆత్మీయ

మాయవలన జనవృద్ధి విరియాలకు హేతుఘాతులవుతాము. అలాంటి మమ్ములను వేరువేరుగా చూచేవాడు మూఢుడు. షునిషి తన కరచరణాలు వేరు అని ఎలా అనుకోడో ఒకే ఒకడు తానని ఎలా అనుకొంటాడో అలా మాముగ్గురను ఒకటిగానే భావించటం అవసరం. అలా ఏకంగా చూడగలిగినవాడే కృతార్థుడు" అని వేళ్ళిపోయినాడు.

నతీదేవి తిరిగి హిమవంతునకూ మేనకకూ కూతురుగా జన్మించిందై రుద్రునే భర్తగా చేసికొన్నది.

ఈ ఆఖ్యానం విన్నవారికి ఐశ్వర్యయశః కీర్తులు కలుగుతాయి. పరమాత్ముని ఆరాధించడానికి తపస్సు చేయడానికి మాత్రమే మానవుడవతరించింది. తపస్సు ఎన్నో రకాలు. కష్టం సహిస్తూ నత్కర్మ చేయటం తపస్సు. గీత వీమంటుందంటే—

“భావనంశుద్ధి రిత్యేత తపోమానస ముచ్యతే”.

భావనంశుద్ధి గొప్ప తపస్సు. నమస్తంలో భగవద్భావన కలిగి ఉండటంకూడ తపస్సే. ఈ విషయాల నర్థంచేసికొనని వారు దక్షునిలా ప్రవర్తించి భంగపడతారు అని బోధ.

దక్షుడు జీవునికి ప్రతీక. జీవునికి అశుభ లక్షణాలతో వదహారు మార్గాలున్నాయి ఉన్నతినందడానికి!! మొదట ధర్మం నడపాలి. అందుకు మొదటి 13 మంది కుమార్తెల్ని ధర్మవుక్తుకు పెండ్లి చేశాడు అన్నది. 14వ కుమార్తెను అగ్నిదేవునికిచ్చాడు. ఆద్యంతాలు లేని అగ్రియునకు స్వాహాదేవినిచ్చాడంటే పరమాత్మ నిజరూపాన్ని ఇచ్చాడని బోధ. న్యధను

పితృదేవతకు ఇచ్చాడంటే—లింగ శరీరాన్ని—మీకు ఇచ్చి
 వించేందుకు వీలుగా ఇచ్చాడని అర్థం. శరీర విచ్ఛేదం
 జన్మరాహిత్యమని అర్థం. పరమాత్మను గూర్చిన విశేషం
 అభవునకిచ్చాడని అర్థం. ఇంతచేసినా అహంకారం ఇంక
 చుట్టుడు కావటం కద్దు. అందుకే రక్షణకు అహంకారం
 ఉండే మేకతం పెట్టింది. అహంకారం కలుగజేసే
 పదాలనటం!

46. అధర్మ జ్ఞాంతం

బ్రహ్మకు ననకాదులు నారదుడు మొదలైనవా
 పుత్రులయినా వారివల్ల ఏలాంటి నష్టం కలుగలేదు.
 వారు గృహస్థులు కాదు. వైవాహిక జీవితం
 కావటం వల్ల కూడ ప్రజావృద్ధి వారివల్ల కలిగింది.

మిథునక్రియ కారణంగా నృప్తి అరంభమయింది. అది
 అడ మగ అనే విచక్షణం ఆకర్షణం వృత్తి అయింది. అది
 రుని కొరకు నృప్తి చేయాలనే ఆశయం మనసులో
 వచ్చింది. కాముక నుఖం ధ్యేయమై ప్రవృత్తి అయింది.
 దైంది. అంటే స్వార్థం విజృంభించి పరాక్రమం
 వచ్చింది. పాపం అనేది ప్రవర్తనాసమితి అయింది.
 ప్రవేశించింది. ఈ స్థితిని నూచిస్తూ వ్యాసుడు రామకు
 చెప్పి వారు పుట్టారు అనటం భాగవతంలో ఉంది.
 అధర్ముడనేవాడు పుట్టాడు అంటాడు. అంతలో 47 —

అధర్ముడికి అబద్ధమనే అడుదానికి దంభి అనే పదం
 మాయ అనే అంగనా పుట్టారంటాడు. విశిష్టా మునీంద్రుని

శారు. నిర్మతి వారిని తన సంతానంగా పెంచుకొన్నాడు. వారిద్దరికీ, లోభుడనే వాడున్నా నికృతి అనేసతిన్నీ కలిగాడు. వీరిద్దరూ మళ్ళీ మిథునమై క్రోధుడూ హింస అనే బాలుడూబాలికలను కన్నాడు. వీరిద్దరూ తిరిగి మిథునమై కలిదుతుక్తి అనే వార్లను పుట్టించారు. ఈ కలి-దురుక్తులు మిథునమై భయ-మృత్యువులను కన్నారు. వీరిద్దరివలన యాశన నిరయములు పుట్టినయి. ఇవన్నీ శాఖలై నెగడినయి. అన్నీ అధర్మ శాఖలుగా వరిగణించారు పెద్దలు.

ఈ అధర్మ శాఖావ్యాప్తిని గూర్చిన ఈ కథనం విన్న వారికి పుణ్యం వచ్చినా రాకున్నా అతడు నిష్పాపి అవుతాడన్నారు. దీనిలో ఏదో అంతరార్థమున్నది. దానిని వట్టుకొన్న వాడు పుణ్యాత్ముడనీ లేదా నిష్పాపి అని బోధ!

అధర్మాన్నీ దాని సంతతి అయిన దంభ, లోభ, క్రోధ అను దూరంగా ఉంచాలి. కఠిన వాక్కులు పలికి దురుక్తులు చెప్పరాదు. ఒకరి కెవరికో దుర్మార్గం కలగాలను కొన్న క్షణాన అతడికి కూడ నీవట్ల దుర్మార్గం చేయాలని తోచటం అవుతుంది. కలి ఉత్పత్తి అయేది అప్పుడే.

ఈ చతుర్థ స్కంధంలో ఇంతవరకూ థర్మం గూర్చి చెప్పారు. అధర్మం వేరని నూచించారు. థర్మం పురుషార్థం నాల్గింట్లో మొదటిది. ఇప్పుడు అర్థవిషయం చెప్పబోతారు. ద్రువచరిత్ర ఆ రెండవ పురుషార్థానికి చెందింది.

47. ధ్రువోపాఖ్యానం

స్వామంభువు శతరూపలు బ్రహ్మ శరీరం ద్వైతావిడిపోయినపుడుతయించినవారు. వీరిద్దరకూ ప్రేయవతుడనీ ఉత్తానపాదుడనీ ఇద్దరు కుమారులున్నారు. ఉత్తానపాదునకు ఇద్దరు భార్యలు. నునీతి అనీ నురుచి అనీని. నునీతి కుమారుడు ధ్రువుడు. నురుచియందు ఉత్తానపాదునకు ప్రేమ పెరుగటం చేత నునీతినీ ధ్రువునీ నిరాదరించి అతడు నురుచితో ఉంటూ రాజ్యం చేస్తున్నాడు. నురుచికి ఉత్తముడనే కొడుకు పుట్టాడు. ఉద్ + తముడు అసగా భగవంతుని విషయమై తమస్సులో నుంతేవాడని అర్థం ఇక్కడ చెప్తారు.

ఒకసారి ఉత్తానపాదుడు ఉత్తముని దగ్గరకు తీసి నంతోష పెట్టుతూ నంతోషపడుతున్న సమయంలో ధ్రువుడు వచ్చి తను కూడ ఉత్తమునితో పాటు ఉత్తానపాదుని అంకంపై నెక్కి కూర్చుండటానికి యత్నించాడు. నురుచి అది చూసి వచ్చి ధ్రువుణ్ణి ఇవతలకు లాగి త్రోసివేసి, —“నీ వెవడురా అయిన తొడనెక్కడానికి? అంతటి అదృష్టమే నీకున్నట్లయితే నాకడుపునే వుట్టి ఉండేవాడివి. ఇంత నికృష్టజన్మ నెత్తిన నీకు ఆ ప్రాప్తంలేదు పో పో” అన్నది. జీవుడు రుచిని- (కోరిక-ను) అనునరించినపుడు ఫలితం భగవంతుని వట్ల తమను కలిగియుండటమే అవుతుంది. నీతి దూరుడవుతాడు. ధ్రువత్వం కావాలని ఆదరింవలేదు ఈ కథలో బోధ ఇదీ.

అమె వసివాడి “కింకర్త వ్యకాస్థితి”ని చూస్తున్నదిక్కముఖంతో నున్నవాణ్ణి చూచింది. అప్పుడు కానే ఆ సిద్ధి

వాడికి నిరసనపూర్వకమైన దోవచెప్తోంది. “తరువాతి జన్మతో నైనా నా కడుపున పుట్టించుమని ఆ దేవుని గూర్చి తపస్సు చెయ్యిపోయి” అంటుంది. నిజానికి దేవునే ప్రసన్నుని చేసి కొన్న తరువాత ఈమె కడుపునే ఎందుకు పుట్టాలి?”

మానధనుడైన ఆ రాజపుత్రుడికి కలిగిన రోషం శరీరాన్ని దహించివేస్తోంది. వెంటనే తన తల్లిదగ్గరకు రోదిస్తూ వెళ్తాడు. ఆమె అతణ్ణి బుజ్జగించి ఎవరి ద్వారానో జరిగిన కథంతా విన్నది. ఆమె హృదయం కూడ బరువెక్కడమే గాని ఏం చేస్తుంది? చివరకు అంటుంది ఏడ్పును హృదయంతో కుక్కుకుంటూ. కన్నీళ్ళతో. “రుచి చెప్పినదానికంటే నిజానికి ప్రత్యుపాయం లేదునాయనా! నిత్యసుఖాన్ని కోరటమే కర్తవ్యం పూర్వజన్మ కర్మల వల్ల పుణ్యపాపాలు వచ్చి ఉంటాయి. వాటిని అనుభవంచేసి తరించవలసిందే. ధర్మ పూర్వకమైన కోరికలున్నపుడు అవి పరిపూర్తి అయే విధంగా తన పుణ్యపాపాలకు గల ఫలం కలగాలి. అందుకు హరిచరణ ధ్యానమే గతినాయనా!” అంటుంది.

“బ్రహ్మ ఆ పరమేశ్వరుని ఇచ్చప్రకారమే చేశాడు. నీ తాతయైన స్వామంభువుడు సముచితమైన యజ్ఞాలనుచేసి ఆ పరమేశ్వరుని యజించి సత్ఫలితాలను, దివ్యసుఖాలనూ మోక్షసుఖాన్ని కూడ పొందాడు. ఓడ్డిదేవి కూడ ఆ పరమాత్మనే ఆశ్రయించి ఉంటుందికదా! అన్నది. ఆమె నిజంగా ఆ పరమారుడు వెళ్ళి పరమాత్ముని గూర్చి తపస్సు చేయాలనే అన్నది! ఆ పసివాడు వెళ్తుంటే ఇక వద్దనలేదు. అతడు మధువనానికి బయలుదేరి వెళ్ళాడు.

“నాయనా నీవు ఎప్పుడూ ఒంటరివి అనుకొనకు ఎల్లప్పుడూ భగవంతుడే నీకు తోడై ఉంటాడు. అంతేగాక నీకు నా ఆశీర్వాచనముంది కదా!” అంటూ కన్ను మడుచుకొన్నది.

ద్రువుడు దృఢ మనస్సుతో మహారోషమునే శక్తి సహాయంతో అడవికి వెళ్తున్నాడు. ఈ సంగతి తెలిసికొన్న నారదునకు అసక్తి కలిగి ఈ పసివాణ్ణి ఉద్ధరించడానికిగాను వానికెదురుగా వచ్చాడు.

నారదుడంతటి వాడు ఎదురువచ్చి పంకరించడం ద్రువునకు శుభమైంది. కేవలం రోషంతో కూడినవాడై కవసుచేసి నట్లయితే ద్రువుడెంతకాలం పాటు శ్రమపడవలసివచ్చేదో, నారదుడు ద్రువుని మేధన్సులో జ్ఞాన బీజాలు కొన్ని వేశాడు. అది ఆ పిల్లవాని అదృష్ట ఫలం. నారదుడు అతణ్ణి అడిగాడు “నాయనా! పసివాడివి నీవీ అరణ్యంలో కెందుకెత్తున్నావు? నీ రాజసౌధాన్ని వదలివేసి” మాతృ వాక్పారుష్యంచేత క్షతుడవై భగవద్ధ్యానం చేదామనుకొంటున్నావా? ఆ క్షణినికాపుకోడానికి అరణ్యాలకే వెళ్ళనక్కర్లేదయ్యా! పసివాడివి కదా అంతేకాదు. నిజానికి ఎవరికయినా మానావమానాలనేవి లేవు. ఇతే నీకు తగినంత వివేకం కలిగినట్లయితే. ఒక విషయం తెలిసి ఆర్థం చేసుకోగలివు - విను :

“మనుషులకెప్పుడూ తమ కర్మ ఫలానుభవం అనుభవించటం తప్పదు. ఆ ఫలం ఒకప్పుడు సుఖంగా ఇంకొకప్పుడు ధుఃఖంగా వచ్చి అనుభవింపజేసిపోతూ ఉంటుంది. ఎప్పుడేది కలుగుతుందనేది దైవమొక్కడికే తెలిసే విషయం. అలా

సుఖదుఃఖాలు వస్తూ పోతూ ఉండేవేననే వైరాగ్యాన్ని కలిగి వర్తించినట్లయితే, దుఃఖాలు మనుష్యుల్ని అంతగా బాధింపవు. నీవు భగవంతుని ప్రసన్నుణ్ణి చేసికొని సత్ఫలితాలు వెంటనే పొందాంనుకొన్నట్లున్నావు. కాని, భగవంతుణ్ణి ప్రసన్నుడుగా చేసికొన కలిగేవారు నిస్సంగులు! నీవు చేసే ప్రయత్నం ఫలించే దెలాగ? నిశ్చయసమైన కామం కలిగి నీవు దేవుని ధ్యానించాంనుకొనేటట్లయితేనే మంచి అవకాశం కలుగుతుంది. భగవంతుణ్ణిన్న సుఖాన్నీ దుఃఖాన్నీ కూడ రెంటినీ భగవంతుడిచ్చినవేనని తెలిసి సంతృప్తి పొందుతుంటే ఈ పపంచంలో హాయిగా మనవచ్చు. అన్నాడు నారదుడు.

ద్రువుడు మాత్రం నిశ్చలుడై “మునీశ్వరా! సురుచి వాక్చాణాలచే క్షతమైపోయిన ఈ హృదయంతో నీవు చెప్పిన శాంతిని పొందలేను. “నేను త్రిభువనోత్కృష్టమైన, అనన్య భిష్టితమైన పదాన్ని పొందాలి” అందుకు సాధుమార్గమేదో తెలుపండి అన్నాడు.

నారదుడు ఆలోచించాడు - “ఓహో! త్రిభువనోత్కృష్టమైన పదము మోక్షంగాక ఇంకేమిటి? ఆ పరమాత్మే అందుకు ను ఇతణ్ణి ఇలా ప్రేరింపించాడుగాక” అని. నారదుడు వుని మెచ్చుకొని, - “నీ ప్రయత్నం మానవద్దు నాయనా! ద్విధ పురుషార్థాల్లో ఏ పురుషార్థం పొందాంన్నా ఆ పరమే శుని ఆరాధించడమే ప్రత్యుపాయం! అందుచేత నీవు సుమునా తటాన ఉన్న మధువనానికి వెళ్లి అక్కడ నిష్కతో నియమ పూర్ణుడవై సారాయణుని ధ్యానించు”. ప్రశాంతమైన దృష్టులను, చక్కని ముఖాన్ని సుందరమైన కపోలాల్ని, నీలి

వర్ణమునూ కలిగి ఎఱ్ఱని పెదవులపై చిరునవ్వుల కలిగిన ఆ
కరుణా సముద్రుని ధ్యానించు :

లలిత శ్రీవత్స లక్షణలక్షితుండు
నర్వలోక శరణ్యుండు నర్వసౌక్షి
వురుషలక్షణ యుక్తుండు బుణ్యశాలి
యసిత మేఘనిభశ్యాము డవ్యయుండు

249

అయినవానిని ధ్యానించు.

కిరీటినం-కుండలినం-కేయూర వలయాన్వితమ్
కౌస్తుభా భరణగ్రీవం-పీఠ కౌశేయ వాసవమ్

అధ్యాయ ౪ శ్లో ౪౪

స్మయమాన మభిధ్యాయే త్వాను రాగావలోకనం
నియతేనైక భూ తేన మనసా వరదర్శభమ్

శ్లో ౪౫

వీవం భగవతో రూపం సుభద్రం ధ్యాయతో మనః—
అన్నాడు.

“నామగా! నేను నీ నోటికి వనిగా ఒక మంత్రం చెప్తా
విను. ఆ మంత్రం ఇంద్రునిమీదను చెప్పిన విధంగా భగ
వంతుడ్ని చలుస్తూ ఏడువాడాయ పరిచిగట్లయినే జేతలాను
జనులు చూడగలడు. అదేస్తరి దూర్వాకాండో, కేదలకాండో,
తులసిదళాలతో, పత్రాలతో అర్చించు-చాలు. మట్టితో లేదా,
కొయ్యతో చేసిన విగ్రహ రూపంలో కుచియైన చోట, లేదా
నీటిలో ఉండి- ధ్యానించు. భగవంతుడు ఫలాని వస్తు చేకాడని
చెప్పే గాథలలోని విషయాల్ని యోచిస్తూ ధ్యానం చేయి.

ఆ మంత్రం “ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ”. అని బోధించి నారదుడు వెళ్ళిపోయినాడు.

ధ్రువుడికి అప్పటికిక ఏలాంటి ద్వేషం ఎవరిమీద లేదు. కేవలం విష్ణుభక్తి ఒకటే ఉంది. ఆతురతమాత్రముంది. అర్చితో నడిచాడు.

ధ్రువుడు మధువనం చేరాడు. యమునలో స్నాతుడై, నియతుడై చిత్రాన్ని నిరోధించి సర్వేశ్వరుడి జపం చేస్తూ ధ్యానం చేస్తున్నాడు. కొన్నాళ్ళు ఉపవాసాలు చేసి కొన్నాళ్ళు నీరు కూడ వర్షించి ఇంకా కొన్నాళ్ళు గాలి పీల్చటం కూడ మానేసి ఒంటి కాలిపై నిల్చి తపను చేస్తూ హరిచరణార విందాంపైనే ధ్యానముంచాడు.

జదుమాసాలు అయిపోయింది. భూమిదేవత ఈ పిల్లవాని కాలు ఆ బొటన వ్రేలి ఆధారంగా ఉన్నదని, ఆ చోట తానే వంగింది. ఈ కారణాన భూమిని మోస్తున్న ఏనుగు ఒరిగి తమాయించుకొన్నది. నముద్రం ఎగసి చూసి కల్లోలమందు తోంది. జగాలు మూడూ చంచలాలయినయి. వెంటనే దేవతలు నారాయణమూర్తిని ధ్యానించి ఈ విపత్తునుండి తమ్ము రక్షింపుమన్నారు. నారాయణమూర్తి నర్తించెప్పి వారిని వంపి, గరుడ గమనుడై ధ్రువుని వద్దకు చేరాడు. ధ్రువునెదుట నిలచాడు.

ధ్రువుడు ఆ రివ్యమంగళ విగ్రహుడైన విష్ణువును కండ్లతో త్రాగుతున్న విధంగా ఆయన్ను ఆలింగనము చేసిన విధంగా కాసు నమస్కృతులను చేశాడు. మనసా, కాయా చేయ

వలసిందయినా నోట మాటలురాని స్థితి కలిగింది. అందువల్ల విష్ణువు తన శంఖాన్ని ధ్రువుని తంపై ఉంచాడు. వెంటనే ధ్రువునికి స్తుతిచేయడము తెలిసిందై ఇలా అన్నాడు: (అతడు చేసిన స్తుతి 8వ అధ్యాయంలో 6 నుంచి 17 శ్లోకాల్లో ఉంది).

త్వం నిత్య ముక్త పరిశుద్ధ విముక్త ఆత్మా
కూటన్థ ఆది పురుషో భగవాం స్త్ర్య ధీశః
యుద్భు ద్యవస్థితి మఖండితయా స్వదృష్ట్యా
ద్రష్టా స్థితావధి మఖో వ్యతిరిక్త ఆస్తే —15 శ్లో 8 అధ్యాయస్మి
న్విరుద్ధ గతయోఽ ప్యనిశం పతంతి
భిత్వాదయో వివిధ శక్తయ అనుషూర్వ్యాత్
తద్రహ్మా విశ్వభవమేక మనంత మాద్య
మానంద మాత్ర మవికార మహం ప్రపద్యే
—16 శ్లో 8 అధ్యాయ

నత్యాశిషో భగవతం స్తవ పాదపద్మ
మాశీ స్త ధాను భజతః పురుషార్థమూర్తేః
అప్యేవ మార్యభగవా న్పరిపాతి తీనా
నుప్రసేవ వత్సక మనుగ్రహ కాతరోఽ స్మాన్
—17 శ్లో 8 అధ్యాయ

(నీవు నిత్యుడవు. ముక్తుడవు.... ధర్మార్థకామాను కోరే వారినైనా నీవు పరిరక్షించినవాడవై గోవు వత్సాన్ని ఎలా కాపాడుకొంటుంటాడో అలా పాలించి మోక్షనిస్తావుగాక అవి ద్యాదులన్నీ ఏ భగవంతునిలో ఏకమవుతాయో ఆ అనంతుని ప్రార్థిస్తాను. సకాముల్ని కూడ పరిరక్షిస్తావు) అని ప్రార్థించాడు ధ్రువుడు.

భగవంతుడు ప్రసన్నుడై ధ్రువుడికి ఉత్తర ద్రువపదాన్ని చూపుచు, నీ చుట్టూ సప్తమహాముఖుల నక్షత్రాలు తిరుగుతూ ఉంటున్నాడు. ఇక్కడ ఇహలోకంలో 26 వేల యేండ్లు రాజ్యమేలి ప్రఖ్యాతినొందవలసిందనీ అతడువాత అంత్యకాలంలో తనను ధ్యానించినవాడై మోక్షన్నే పొందగలడని దీవించి తిరోపాశుడై నాడు.

ఇరవయి ఆరువేల సంవత్సరాల ప్రపంచంలో ఉండాలని విన్నవాడై ధ్రువుడు కించపడ్డాడు. “అయ్యో ఆరునెలలు తపసు చేసి పరమాత్మను దర్శించి కూడ మోక్షాన్ని ఒక్కదాన్నే కొరకపోయినానే” అనుకొన్నాడు.

ఉత్తానపాదుడికి ఆరునెలల క్రిందటే నారదుడు వచ్చి వాని కుమారుడు అత్యుత్తమస్థానం పొందటం నిశ్చయమనీ పరమాత్మనే ధ్యానించి ప్రసన్నుని చేసికోగలుగుతాడనీ తిరిగి తండ్రి వద్దకు రాగలడనీ చెప్పాడు. అప్పటి నుంచీ రాజు, పరిపాలితులూ కూడ ధ్రువుని ఆగమనం నిరీక్షిస్తున్నారు. వీనుగుఱితో రథాలతో ఆయన కెదురువచ్చారంతా.

ధ్రువుడు అహాతుడై నర్వులనూ దయతో వీక్షించి తండ్రికి నమస్కరించి తల్లిదండ్రుల నమస్కరించి ఉత్తముని సమూహానిగా అదరించి పురప్రవేశం చేస్తాడు. పురస్త్రిలు లాజులూ, దధీ మొదలైన మంగళకర వదార్థాలను జల్లారు. నవయవ్వనుడయినమీదట ధ్రువునకు రాజ్య తట్టాభిషేకం చేసి ఉత్తానపాదుడు వనానికి వెళ్ళిపోతాడు. ధ్రువుడు శింశుమారుడనే ప్రజాపతి కూతురును భ్రమిని పెండ్లాడాడు. ఇద్దరు కుమారులు

తుల్ని కంటాడు-కల్పుడు, వత్సరుడు అనేవి వాటి పేర్లు. ఇం అనే భార్యకు ఉత్కలుడనే కుమారుని పొందుతాడు.

కొన్నాళ్ళకు ఉత్తముడు వేటకు వెళ్ళి అక్కడొక యక్షుని వల్ల చచ్చిపోతాడు. అతణ్ణి వెతుకుతూ నుదుచి వెళ్ళి అడవిలో దావాగ్నిలో భస్మమైపోయింది. ఈ దుఃఖాలకు కారణం యక్షుని నిశ్చయించి, ధ్రువుడు కుబేరునిపైకి యుద్ధానికి వెళ్తాడు. మాయా యుద్ధం చేసి యక్షులు ధ్రువుని బాధిస్తున్న నమయంలో మునిసంఘాలు దర్శనమిచ్చినవై ధ్రువునకు నారాయణాస్త్రం చేత ఆ యక్షులను జయింపవలసిందని బోధ చేస్తారు. ధ్రువుడు వెంటనే నారాయణాస్త్రం వేస్తాడు. యక్షులెంతోమంది నశిస్తారు.

ఆ సమయాన స్వామంభవుడు వానికి ప్రత్యక్షమై నాయనా, ఒక్క నీ భ్రాతృడు చనిపోయినాడన్న కారణాన ఇంతమందిని నశింపజేయటం మన వంశానికి తగనిది! అదీ గాక భూతహింస చేయడమనేది సాధువులకు తగనిది! నీవు సాధువువు. మహాత్ములందు తితిక్ష, సములందు మైత్రి, హీనులందు కృప ఉండాలి. సమస్త జంతువులందూ సమత్వం కలిగి ఉండాలి. అప్పుడు భగవంతుడు ప్రసన్నుడౌతాడు! —భగవంతుడు ప్రసన్నుడయితే లింగ శరీర భంగమై బ్రహ్మ నందం కలుగుతుంది. సర్వేశ్వరుడు మాయా గుణాలతో పంచభూతాల్ని సృష్టిస్తూనే మిథునాలచే ప్రజాసృష్టి చేయిస్తున్నాడు. నిలుపుతున్నాడు. తల్లయం చేస్తున్నాడు. మృత్యు రూపం కూడ అతడే. అలాటప్పుడు ఈ కుబేరానుచరులు నీ ప్రోదరుణ్ణి హతం చేశారంటం ఎలాటి వివేకం? వీళ్ళంతా

ఆ సర్వేశ్వరుడనే మహాప్రవాహంలో అవశులై వెళ్ళిపోయే వారే. ఆ సర్వేశ్వరుని శరణు పొందటం మన ధర్మం.

నీవు 'సోహం మమేతి' అనే అవిద్యను త్రెంచివేయవలసింది. సర్వ శుభాలకూ హానియైన 'రోషం' వదలి వేయాలింది. కుబేరుని ప్రసన్నుని చేసికొని మిత్రుడవు కావలసింది' అని చెప్పి అంతర్హితుడై నాడు మనువు.

వెంటనే ధ్రువుడు యుద్ధం ఆపుచేశాడు. తెల్లజండా ఎత్తించాడు. అప్పుడు కుబేరుడు వచ్చి నిలబడతాడు. ధ్రువుడు కృతాంజలియైనాడు. కుబేరుడు ధ్రువుని ఆదరించి, మనువు వచ్చి నీకు సర్వోద చేసినందుకు నాపట్ల విరోధభావం వదలి వేళావు. ధన్యవాదాలు. యక్ష డెలా నీ సోదరుణ్ణి చంపినవాడు కాడో అలాగే నీవున్నా యీ చచ్చినవారినందరినీ చంపినవాడవు కావు. అన్నాడు. "నాయనా! నీవు నేనూ అనే ఈ అజ్ఞానం స్వప్నం వంటిది. దానిని వదలి భగవంతుని సేవించటం కర్తవ్యం. నీకు నేను వరమిస్తాను కోరుకోవలసింది" అంటాడు. అందుకు ధ్రువుడు "హరిస్మరణము అచలితమై నాయందుండేటట్లు వరమీయ"మంటాడు. ఆ వరాన్ని పొందుతాడు.

అప్పటి నుంచి ప్రవాహవిధంగా ధ్రువుడు భక్తి చేస్తున్నాడు. కొంత కాలానికి పుత్రుడికి రాజ్యమప్పగించి వనాలకు వెళ్ళి విగతశ్లేశుడై ముక్త లింగుడై తన్ను దాసు మరచి ఉంటాడు. ఇంతలో దేవ విమానాన్ని విష్ణు కింకరులు తెచ్చి ఆయనను ఎక్కించుకొంటారు. ధ్రువుని తల్లి ముందే మరొక విమానంలో పైకి వెళ్లటం చూచి నంతృపుడై ధ్రువపదం

చేరుతాడు. ఈయుపాఖ్యానం విన్నవారికి భగవద్భక్తి శీలాలు కలుగుతవి. కోరికలు తీరుతవి అన్నాడు మైత్రేయుడు విదురునితో.

వ్యాస మహర్షి ఈకథలో ఉత్తాన పాదుడనే సాధకుడు ముందు సునీతిఅనే బుద్ధితో సాధనచేస్తూ ఇంద్రియ రుచులవల్ల ఆకర్షింపబడినట్లు సురుచిని మరుగటం కద్దు అనీ అప్పుడు ధ్రువుడనే నిశ్చయబుద్ధిని చుంకనచేసి తమోగుణాన్నే అదరించటం జరుగ గలదనీబోధచేయ జూశాడు.

ధ్రువుడనే నిశ్చయబుద్ధికి సునీతా (సద్బుద్ధి) నారదుడనేగురువా పరిరక్షకులనీ భగవంతుని చేరేదోషం నెఱుగచెప్ప గలరనీ చెప్పాడు. ధ్రువుడికి మొదట అర్థేశ్వర్యాలు కావాలని ఉన్నా వరమాత్మను చూసేటప్పటికి ఏ కోరికగాని అడుగలేదు. ఐనా వరమాత్మ ఐశ్వర్యాలను 24 వేల ఏండ్లు అనుభవించు మన్నాడు. 24 అనేది దేహంలోని 24 తత్త్వాలు, జీవు డూ వరమాత్మ అనేవి. ఆ తరువాత ధ్రువపదం - ముక్తి కూడ ఇచ్చాడు అనేది తెలియాలి.

అర్థం కావాలన్నా భగవంతుని ప్రార్థించి తపస్సు చేసి పౌండవరిసిందే ననేది ఈ ఆఖ్యానంలో ముఖ్య విషయం. భగవచ్ఛింతనం చేసేటప్పుడు ఎవ్వరిమీద ద్వేషం ఉంచుకో రాదనేది కూడ ముఖ్యవిషయమే. ధ్యానమనేది మానసికం.

మానసిక సేవకు బ్రాహ్మ ముహూర్తం ఉత్తమమైన కాలం. నిద్రలేచి గంగాతీరంలో కూర్చున్నట్లు ధ్యానించాలి. మనసా గంగాస్నానం చేయాలి. గంగాజలాన్ని పవిత్రమైన

పాత్రతో తెచ్చి భగవంతుని నిద్రలేపి ఆచమింపజేయాలి. అర్పించాలి. హారతి నిచ్చి ఆ జలాన్నే నైవేద్యమివ్వాలి. బాంకృష్ణుడు నీ ధ్యానంలో ఉన్నట్లయితే అలంకరణలు చేసి వెన్న నివ్వాలి.

శివునకు జలంతో స్నానం ఇవ్వాలి. విష్ణువునకు అలంకరణం చేయాలి. అలంకరించినప్పుడు నీ మనసు కూడ సుందరమవుతుంది. భగవంతుని దర్శిస్తూ సేవించు. నారాయణ మూర్తి చతుర్భుజాలు గలవాడు. నీ మనసీ సమయంలో ఆయన్నుంచి తొలగరాదు. ఇది ధ్రువోపాఖ్యానంలో నృప్తంగా చెప్పిన సంగతులు.

48. పృథు చక్రవర్తి

ధ్రువుని రెండవ కుమారుడైన వత్సరుని వంశంలోని వాడు అంగుడు. ఇతనికి కుమారులు లేరు. అతడు యజ్ఞం చేస్తుంటే దేవతలు తమ తమ హవిస్సు లందుకోడానికి అహ్వోనితులై కూడ రాలేదు. అందుకు కారణం ఆ రాజుకు పుత్రులు లేకపోవడమన్నారు.

అకారణంచేత అంగుడు పుత్రకామేష్ఠి యజ్ఞం ముందు చేస్తాడు. యజ్ఞపురుషుడు ప్రత్యక్షమై పాయస ప్రసాద మిచ్చాడు. అంగుడి భార్య మృత్యువు కుమార్తెయైన సునీధ, ఈమెకు ఆ ప్రసాద ఫలంగా అంగుని వల్ల వేనుడనే కుమారుడు కలిగాడు.

వేనుడు కతినుడు. చిన్నప్పటినుండి పసివాళ్లను పశువుల్ని కసాయివాడు చంపుతున్నట్లు చంపేవాడు. అంగు దెంతో బాధపడిపోయి సన్ననించి అరణ్యాల్లోకి వెళ్ళిపోయినాడు.

భృగ్వాది వేత్తలకు వేనుణ్ణి రాజుగా చేయడం ఇష్టం లేకపోయినా అతడు “యజ్ఞ పరిరక్షకుడుగా ఉంటాననీ, భగవంతుణ్ణి సర్వరక్షకుడుగా నమ్మి సాధు రక్షణ చేస్తాన”నీ మాట యిస్తే రాజుగా చేస్తామన్నారు. వేనుడు ‘ఛీ’ నేను భగవంతుణ్ణి అయి ఉండగా ఇంకొకడెవరో మీరు భజించటం అప్పకోనని దుర్భాషలు పలికాడు. భృగ్వాదులు అతణ్ణి నిర్జించి అంతం చేశాడు.

మళ్ళీ రాజు లేకపోవడమే అయింది. అంగుని వంశంలో వాళ్లనే రాజుగా చేయాలనే ఒక కాంక్ష ప్రజలకున్నది. అందుకని వేనుని శరీరాన్ని మధిస్తారు. వాని ఊరువునుండీ ఒక నిషాదుడు పుట్టుతాడు. అతణ్ణి తరిమివేస్తారు ప్రజలు. కుడి భుజంనుంచి వృధువనే సరిక్షణుడు ఉద్భవిస్తాడు ; అప్పుడే లక్ష్మీకూడ అర్చిగా వృధువుతో పాటు పుట్టుతుంది. వృధువు విష్ణ్వంశ కావడంవల్ల వీరిద్దరికీ పెళ్ళి చేస్తారు. వృధువు రాజవుతాడు. భృగ్వాదు లాశీర్వదిస్తారు. ఇంద్రునే జయిస్తాడంటారు. అలాగే ఆయన తన జీవిత కాలంలో ఇంద్రుని జయిస్తాడు— భూమిని గోవుగా చేసి ఓషధుల్ని పిండి భూమిని సస్యశ్యామలం ఐశ్వర్యయుతంగా చేశాడు సనకాదుల సహవాసంతో మోక్షానికి వెళ్ళాడని విదురుని మైత్రేయుడు చెప్పాడు. విదురుడు అకథల్ని కూడ చెప్పపరిసిందంటాడు.

వృధువుకు రాజ్యాభిషేకమయింది. కాని, దేశంలో ఓషధులు పండక ఔషధం కలిగింది. దానికి కారణం వృధువు అలోచించాడు : బ్రహ్మనృప్తించిన ఓషధులన్నీ యీ భూమి కడుపులో దాచిపెట్టుకొంది. ఈ భూమిని శిక్షించా లను

కొన్నాడు. విల్లా అంబులు తీసికొని గోరూపంగా చరిస్తున్న భూమిని నిర్జింప చూశాడు : అప్పుడు పారిపోతూ ఉన్న ఆ గోవు వెంటపడుతాడు. ఆ గోవు ఆగి ఆయనతో ఇలా అంటుంది. “ప్రభో! నీవు నారాయణాంశతో జన్మించావు. నాకు తెలుసు! ప్రజలందరకూ ఆధారభూతమైన భూమిని నేను. నన్ను ఎందుకు పధించాలని చూస్తున్నావు ? యజ్ఞ భాగాన్ని నేను పొందుతూ ఓషధుల్ని విస్తరింప జేయటల్లేదనుకొంటున్నావు. నా విన్నవం వినాల్సింది, వేనుని కాలంలో యజ్ఞాలు నశించినయి. యజ్ఞాలు నా పరంగా జరుగుతాయనేగదా నేను ఓషధుల్ని బ్రహ్మానుంచి తీసికొన్నది ! అవిలేక నేను కృశించి పోయాను. కృశించిన నాలో అవి జీర్ణించినయి. వాటిని మీరు తిరిగి పొందాలంటే పూవులో తేనె ఎంత నున్నితంగా పొందుతారో అలా మీరు పొందాలి. వ్యవసాయం అగ్నిహోత్రం అనే కర్మలు మీరు చేయాలి నాకు ఒక వత్సాన్ని ఇచ్చి పాలు పిడికినట్లుగా సర్వ ఓషధుల్ని పొందవలసింది : విషమ స్థలాంతో నున్న నన్ను సమస్తలిగా చేయాలి— వర్షించిన నీరు ఎక్కడకో పోకుండా! అప్పుడే నీరు నిలువగలిగి ఓషధులవృద్ధి అవుతుంది :” అన్నది.

వృధువు మనువును దూడగా జేసి సర్వాషధాలనూ ఆ అవు రూపంలో నున్న భూమి నుంచి పిండాడు. ఋషులు బృహస్పతిని వత్సంగా చేసి ఛందోమయమైన శాస్త్రాలను విదికారు. దేవతలు ఇంద్రుని వత్సంగా చేసి ఓజోబలవీర్యా మృతాన్ని పొందారు. ఇలా దైత్యులు గంధర్వులు కింపుఃసుషులు పితృదేవతలు విద్యాధరులు, సిద్ధులూ అందరూ తమ తమ సిద్ధుల్ని పొందాడు. సర్వమూ రాజ్యంలో నమకూరింది.

భూమి నందుకే తల్లిగా మన్నించడం! అవును పవిత్రంగా ఆరాధించడమున్నూ!! ఊరికె పితుకుశామంటే - వట్టి గొడ్డులు పాలనిస్తాయా ? తల్లి భావనలేందే !!

వృధువు భూమిని సమతలం చేసి వ్యవసాయం చేయించాడు. ఎన్నో గ్రామాలు, వట్టాలు, దుర్గాలు, ఖేటుల్ని కల్పించి వాడ వాడలా సంపత్తును విజృంభింపజేశాడు.

49. వృధువు - అశ్వమేధం

వేనుడు యజ్ఞవ్యతిరేకి. అతడి భావాలే ప్రజల్లో కొందరిని గ్రసించినయి. అతడు పోయి వృధువు రాజైన మీదట మళ్ళీ యజ్ఞాలు విజృంభించినయి. వృధువు 99 యజ్ఞాలు పూర్తిచేసి 100 వ యజ్ఞాన్ని ఆరంభించాడు. ఈ యజ్ఞం పూర్తయితే వృధువుకు ఇంద్రపదవి లభించే అర్హత కలుగుతుంది. అది ఇంద్రుడికి నరిపడలేదు.

ఆ యజ్ఞంలో వదలిన హయాన్ని ఇంద్రుడు ఆకాశ మార్గాన పట్టుకుపోతున్నాడు. దాని రక్షణలో నున్న వృధుని కొడుకుకు దిక్కు తోచలేదు. అప్పుడు అతని అనే ఋషి ఇంద్రుణ్ణి చూపి అతడే హయచోరుడని చెప్పి నిర్జీంచు మంటాడు. అంతలోనే ఇంద్రుడు బౌద్ధ నన్నాస్యని వేషంలో వచ్చి యజ్ఞాలు హింసాత్మకమైయుండటం చేత చేయరానివని బోధ చేయవస్తాడు. కాని, వృధువు వుక్తుడు బాణంతో వేస్తే దానితో - ఇంద్రుడు హయాన్ని వదలి పలాయనం చిత్త గిస్తాడు.

తిరిగి యజ్ఞస్థలిలో యజ్ఞసంభానికి కట్టిన హయాన్ని, ఇంద్రుడు చీకట్లు కల్పించి మాయచేసి, ఆకాశ మార్గాన తీసి కొవి పోతూ ఉంటాడు. జితాత్వుడనే అవృథుకుమారుడు దిగంబరుడూ సన్నాసి వేషదారీ అయిన ఇంద్రుని నిర్జించి హయాన్ని తేవలసి వస్తుంది. దీక్షలోనున్న వృథువుకు రక్తం వేడెక్కిపోతుంది- ఇంద్రునిపైగల కోవంతో. నాని, ఋత్విజాలు- నీవు దీక్ష వదలరాదు. ఈ అశ్వహింస కానట్టి ఏ హింసనూ నీవు చేసే అవకాశంలేదు. ఈ పాషండుల్ని చంపే యజ్ఞమనేది కుదరనివని- ఇప్పుడు! అంటారు. తామే ఇంద్రుని మంత్రంతో అహ్వానించి హోమాగ్నిలో ఇతడ్ని హుతం చేస్తామంటారు.

వెంటనే బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమై- “ఇంద్రకృతమైన మాయ నెటిగి ధర్మ మార్గాన్ని పాలించాల్సిందే కాని మన నును యజ్ఞ సందర్భంలో కలుషితం చేసి అజ్ఞానానికి దారి తీయ”ద్దన్నాడు, “నీవు ఏదైనా కోరికతో ఈ యజ్ఞం చేస్తుంటే దానిని మేము నీ కీయగలం. ఈ యజ్ఞం మాత్రం ఇక పూర్తి అయేటట్లు ముగించండి” అన్నాడు.

వృథువు రోషం వదలి అందుకు అంగీకరించాడు. వెంటనే నారాయణమూర్తి గరుడారూఢుడై వచ్చి - ఇంద్రుని చూపి సత్పురుషుడివైన నీతో సఖ్యం చేయాలని ఈతడు వచ్చాడు అదశించు, అంటాడు. అనిగ్యవల్ల కలిగిన ఈ దేహంపై అనుషక్తుడు కావద్దు. నీలో నున్న “నేను” గుణాలకు భిన్నుడు ; నిష్కాముడు, శ్రద్ధావరుడు, ధర్మపరుడూ అయిన వృథువు మనసుకు ఈ సంగతి తెలుస్తుంది. నీవు

అర్థాలనూ కామాలనూ ఈ యజ్ఞాల వల్ల పొందినా, వాటి
యందు ఆసక్తి వదలాలి !.... ఇంద్రునిపై రోషం వదిలేశావు
గనుక నేను సంతోషించాను. నీవేదైనా వరం కావాలంటే
కోరుకొనవలసింది” — అన్నాడు వరమాత్మ. పృథువు భక్తి
వరుడై, నిష్కాముడై “నీ చరణార్చనంగాక ఇంకేదీ వద్దు.
నీ చరణాల్ని అర్చించే అధికారం నీవు లక్ష్మి కిచ్చినట్లుగా
నాకూ ఇవ్వాలింది” అన్నాడు. భగవంతుడు అనుగ్రహించి
అదృశ్యుడైనాడు.

50. పృథువునకు ననకాదులు బోధ

పృథువు నభచేసి పాషండ మతాలకంటే ననాతన
ధర్మం ఎంత గొప్పదో చెప్తున్నాడు : “యజ్ఞాలు ననాతన
ధర్మ చిహ్నాలు. ఆ యజ్ఞాలు నేను చేసాండటం చేతనే నేనూ
నా ప్రజలైన మీరూ కామితాన్నింటినీ అనుభవించగలుగు
తున్నాం. ఈ యజ్ఞాలు చేసేటప్పుడయితే కామితాలకోసం
చేయరాదు. వానుదేవార్పణ బుద్ధితో చేయాలి. అదే ననాతన
ధర్మం. భగవంతు డున్నాడా? అని సందేహించటం
అజ్ఞానం, మాతాత ధృవుడు మొదలైనవారు ఆ భగవంతుని
చూచిన వారున్నారు. ఈ యజ్ఞంలో యజ్ఞ పురుషుడుగా భగ
వంతుడుద్భవించలేదా?

భగవంతుడు నప్పురుషుల్లో ఉన్నాడు. వారు బ్రహ్మ
వదార్థ తత్వవేత్తలు. భూసురులు! వారు బుద్ధివారై హవి
స్సుల్ని వ్రేల్చినప్పుడు వరమేశ్వరుడు సంతృప్తి చెంది
ప్రత్యక్షమవుతాడు. ఈ ప్రపంచమంతా వరమేశ్వర స్వరూ
పమే ననేది ననాతన ధర్మం చెప్తోంది.” అన్నాడు.

సభాసదులు నందేహ నివృత్తి నంది వృథు చక్రవర్తిని భూషించారు. ఆ సమయంలో సనకాదులు ఆకాశ మార్గాన అక్కడకు వచ్చి సత్కృతులందుకొంటాడు. వృథువు వారిని “సంసారం నుంచి విడివడి క్షేమానికి పోగలి మార్గం చెప్ప వలసిం”దని కోరుతాడు. అప్పుడు సనత్కుమారుడు బోధిస్తాడు :

“దాదా ! మోక్షమందడానికి అవసరమైన వేమిటంటే-

- 1) నారాయణ చరణ ధ్యానానంతి 2) ఇతరములందు వైరాగ్యం 3) (అంతర్దృష్టితో) ఆత్మ యందే రతి కలిగియుండటం 4) ఇతరములయందనుభవం లేకుండటం !! శ్రద్ధ, శమాది ప్రధాన వృత్తి, కామరహితమైన నియమాలు, కామ సంకల్ప వర్జితమైన క్రియనే చేయడం, భగవద్గుణ కీర్తనం, భక్తి, అనాత్మతో సంగం లేకుండటం- ఇవన్నీ సంతరించాలి.

నుషుప్తిలో ద్రష్టకూ దృశ్యాలకూ ఎలా సంబంధమనే అహంకారం ఉండదో ఆ స్థితిని జాగ్రతలో సంతరించాలి. ఇంద్రియార్థ విషయాలు అంతరంగంలో లేనప్పుడే అది సంభవం. కేవలం శరీరాన్ని ప్రధానం చేసి స్వార్థనాశం చేశానంటే చాదు. ఆత్మనే ఉపాధి చేసి స్వార్థ నాశం చేయాలి. “ఆత్మావహ్నవము” అని ఆ సాధనకు పేరు. మోక్షమే నాల్గు పురుషార్థాల్లో శిష్టార్థమని యెరగాలి ! ఈశ్వరుణ్ణి తలవడమే అందుకు ప్రత్యుపాయం ! మోక్షానికి అదే ప్రత్యుపాయం మనుష్యులకు” అని సనకాదులు చెప్పి సత్కృతులంది వెళ్ళిపోయినారు.

ఇంతవరకూ కామితాలను నర్వాన్నీ గడిస్తూ వచ్చిన వృథువు ఇకమీదట అవాస్తవ కాముడయినాడు. కత్కంను

బ్రహ్మర్పణంగా చేయనారంభించాడు. ఆ కర్మల్ని ప్రకృతే చేస్తోందనీ తాను సాక్షి మాత్రమనీ నమ్మేడు.

తరువాత కొన్నాళ్ళకు సతీ సమేతంగా ఆదవులకు వెళ్ళి నారాయణుని భజించి అనన్యభక్తివల్ల గ్రంథిని ఛేదించి నిస్సందేహుడై బ్రహ్మభూతుడై శరీరం వదిలాడు. భార్య ఆయన ననుసరించింది.

51. రుద్రగీతలు

వృథా కుమారుడైన విజితాశ్వుడు రాజ్యం తమ్ములకు వంచి తాను యజ్ఞంలో నిమగ్నమై అద్భుతమైన యోగ సమాధిని పొందాడు. అతడి ముగ్గురు పుత్రులు అగ్నులుగా మై నారు. హవిర్ధానుడనే మరొక కుమారునికి అర్గురు పుత్రులు. వారిలో బర్హిష్మదుడు తూర్పు దిశకు వంగి పెరిగిన దత్త అతో యజ్ఞ సహస్రాలు చేసి ప్రాచీన బర్హి అనే పేరుతో పిలువబడుతున్నాడు.

ప్రాచీన బర్హి తాను యజ్ఞాలు చేస్తూ తన వదిమంది కుమారుల్ని వెళ్ళి తపనుచేసి ప్రజానర్గ చేయాల్సిందని ఆదేశించాడు. వారు తపసుకు వెళ్ళి రుద్రుని అనుగ్రహంతో భగవంతుని గూర్చి తపనుచేసి ప్రత్యక్షం చేసికొంటారు. వారు తిరిగివచ్చేలోగానే నారదుడు ప్రాచీన బర్హికి జ్ఞాన యోగం తెలియ జేస్తాడు.

ప్రాచీన బర్హి కుమారులకు ప్రవేతనులని పేరు. వీరు ప్రవశాంత మనస్కులై తపసుకు వెళుంటే ఒక చల్లని చక్కని వలంబునుండి రుద్రుడు వచ్చి వీరిని అశీర్వదించి వరమేళ్ళ

రుణ్ణి ఎలా ధ్యానం చేయాలో బోధచేస్తాడు. అవే రుద్ర గీత అని పేరు పొందినయి. ఆయన ఇలా చెప్పాడు.

“నాయనాలారా! ఈ శరీరం క్షేత్రం. ఇదంతా ప్రకృతి. దీనికంటే ఇందులో ఉన్న జీవుడు (క్షేత్రజ్ఞుడు) వేరయినవాడు. అతడే ఒకప్పుడు పరమాత్మ! జీవుని స్వరూపంలో ఇప్పుడు పరిమితుడై ఉన్నవాడు. యజ్ఞాలు చేసి చిత్తశుద్ధిని పొంది జీవుడు ముందుగా బ్రహ్మపదం చేరుతాడు. అక్కడ ఇంకా పుణ్యం చేసికొన్నవాడై నన్ను దేవగణాలనూ చేరుతాడు. అప్పుడు మేమంతా హరివదాన్ని ధ్యానం ద్వారా పొందుతాము. హరి పాదాలను ధ్యానించడమే ప్రధానం. అలా చేస్తేనే భాగవత తత్త్వాన్ని పొందిన వారవుతారు. శ్రీహరి స్తోత్రం చెపుతాను వినండి. ఈ స్తోత్రాన్ని బ్రహ్మ తన మానస పుత్రులకు చెప్పాడు. దీన్ని మీరు మనసుకు పట్టించుకొని వివిక్త స్థలంలో ఉండి ధ్యానించండి. ఇది పవిత్రం! మంగళకరం!” అన్నాడు.

జన్మంతా విద్య నేర్వడంలోనే ఉండి భగవత్తత్వమేదో తెలియాలనే స్థితిదాకా పోలేని వాళ్ళు ఎంతోమంది ఉంటారు మనలో. జ్ఞానులం అనుకొని అక్కడకు అగిపోయినవాళ్ళూ ఉంటారు. దేవుణ్ణి కేవలం విగ్రహంలో చూస్తూ తీర్థ ప్రసాదాలతో తృప్తిపడేవాళ్ళూ ఉంటారు. వీళ్ళూ భక్తులు. ఇక మనసు ఎలా లాగితే అలా పోతూ ప్రపంచంలో కేవలం బ్రతికుతున్న వాళ్ళూ ఉంటారు. మన శరీర బుద్ధుల్ని ఏక పథంతో పురోగమించడానికి గురువు ప్రత్యక్షమై ఉద్ధరించాలి. ఆ మూడింటికి గల నరశరేఖ ఏదో చెప్పాలి. ఆ గురువే భగవదనుగ్రహం!

ప్రచేతనులకు శివుడు ప్రత్యక్షమై దోవచెప్పాడు. అది భగవద్ధ్యానం. అందులో స్థూలంగా మూడు విభాగాలున్నాయి. (1) భగవంతుడి గుణగణాలూ (2) నారాయణమూర్తి వర్ణనం (3) చివరిదిగా త్రిగుణాల మాయను విచ్ఛేదించి బుద్ధికి చెప్పిన తెలివి-ఈ మూడు లక్షణాలనూ గ్రహించి జీవన్ముక్తి నందాలి. ఈ ప్రచేతనుల కథ మోక్షం పొందటానికి మార్గమైంది. ఈ భాగవతంలో సృష్టి ప్రక్రియ మొదట చెప్పి, జన్మించిన వ్యక్తి ధర్మం గడించడం, అర్థం గడించడం, కామం పరిహారీ చేయడం అనే పురుషార్థాల సాధనం చెప్పి ఇప్పుడు మోక్ష విషయం అరంభించా రనేది తెలియాలి. మొదటి పాదం గాను, కర్మముడు, ధ్రువుడు, పృథువు అనే వారి కథలు చెప్పారు. ఈ ప్రచేతనుల కథను మోక్షప్రాప్తి ఎలాగో చెప్పడానికిగాను ప్రపచిస్తున్నది మోక్షానికి మనసును తయారు చేసి భగవంతు నెరిగి ధ్యానించి శరీర మనో బుద్ధుల్ని నరళ రేఖలోకి తేవటానికి. రుద్రగీతలు ఈ ప్రక్రియను ప్రసాదిస్తాయి.

శరీరధార్లుగా మనం ఆ పరమాత్మను ధ్యానించి ముందుగా - ప్రత్యక్షం కావలసిందని కోరడం మొదటి సాధన. రుద్రుడు ఆ సాధనను, బ్రహ్మ తన మానన వృత్తుల చేత ఎలా చేయించాడో ప్రచేతనులకు చెప్పి నేర్పాడు. అది ఈ క్రింది పది శ్లోకాల్లో వ్యాసుడు చెప్తున్నాడు.

శ్లో॥ “నమః పంకజనాభాయ భూత నూక్షేంద్రియాత్మనే
వాసుదేవాయ శాంతాయ కూటస్థాయ స్వతోచిషే!

శ్లో॥ సంకర్షణాయ నూక్షేయ దురంతాయాంత కానిచ
నమో విశ్వప్రబోధాయ ప్రద్యుమ్నాయాంత రాత్మనే

శ్లో॥ నమోఽశిమోఽనిరుద్ధాయ హృషీకేశేంద్రియాత్మనే
నమః పరమ హంసాయ పూర్ణాయ నిభృతాత్మనే

శ్లో॥ స్వర్గాపవర్గ ద్వారాయ నిత్యం శుచిపదేనమః
నమో హిరణ్య వీరాయ చాతుర్హోత్రాయ తంతవే।

శ్లో॥ నమ ఊర్జ ఇషేత్రయ్యాః పతయే యజ్ఞరేతసే
తృప్తిదాయచ జీవనాం నమన్సత్వ రసాత్మనే

శ్లో॥ సర్వనత్వాత్మదేహాయ విశేషాయ స్థవీయసే
నమ స్రోతోక్యపాలాయ నహ ఓజో బలాయచ

శ్లో॥ అర్థ లింగాయ సభసే నమోఽంతర్చహిరాత్మనే
నమః పుణ్యాయ లోకాయ చాముష్మే భూరివర్చసే

శ్లో॥ ప్రవృత్తాయ నివృత్తాయ విత్పదేవాయ కర్మణే
నమోఽధర్మ విపాకాయ మృత్యవే దుఃఖదాయినే

శ్లో॥ నమ స్త ఆశిషా మీశ మనవేకారణాత్మనే
నమో ధర్మాయ బృహతే కృష్ణాయాకుంతమేధసే

శ్లో॥ పురుషాయ పురాణాయ సాంఖ్య యోగేశ్వరాయతే
శక్తిత్రయ సమేకాయ మీధుషేఽహం కృతాత్మనే
చేత ఆకృతి రూపాయ నమోవాచో విభూతయే

శ్లో॥ దర్శనంనో దిదృక్షాణాం దేహి భాగవతార్చితమ్
రూపంప్రియతమం స్వానాం సర్వేంద్రియ

గుణాంజనమ్

ఇలా “నీ స్వరూపం మా సర్వేంద్రియాలకూ అనుభూతి అయేట్లు దర్శనమియ్యమని కోరాలి. ఇలాచేసిన ధ్యాన

ఫలంగా బ్రహ్మకూ వాని కుమారులకూ భగవంతుడు దర్శన
మిచ్చాడు. అప్పుడు మళ్ళీ ప్రార్థన. ఇది విష్ణువు మనసుకు
కనవడుతున్నప్పటి ప్రార్థన.

శ్లో॥ స్నిగ్ధ ప్రావృడ్ఘన శ్యామం నర్వసౌందర్య సంగ్రహమ్
చార్వాయ త చతుర్బాహుం నుజాత తుచిరాననమ్

శ్లో॥ వడ్మకోశ పలాశాక్షం సుందరభ్రు సునాశికమ్
సుద్విజం నుకపోలాన్యమి నమశత్త విభూషణమ్

శ్లో॥ ప్రీతి ప్రహసితా పాంగ మలకై రువశోభితమ్
ల నత్సంకజ కింజల్క దుకూలం మృష్ణ కుండలమ్

శ్లో॥ స్ఫురత్కిరీటవతియ హారనూపురమేఖలమ్
శంఖ చక్ర గదా పద్మ మాలామణ్యుత్తమధ్ధిమత్

శ్లో॥ సింహస్కంధ త్విషో బిభ్రత్సౌ భగగ్రీవ కౌస్తుభమ్
శ్రియానపాయి వ్యాప్తక్షిని కషాస్కోరస్థోల్లనత్.

ఇదంతా ప్రత్యంగ వర్ణనం, అవిష్ణువును చూచి
బ్రహ్మాదులు వర్ణించారు. ఆయన శ్యామ నిశ్యామలూ, హృద
యంఘ్రిది వనమాలికా కదలికలనూ పాదాలనూ వర్ణిస్తున్నారు.

శ్లో॥ పూరరేచక సంవిగ్న వశివల్గ దళోదతం
ప్రతి నంక్రమయద్విశ్వం నాభ్యావర్తగ భీరయా

శ్లో॥ వదాశరత్పద్మ పలాశరోచిషా- నభిద్యుభిః శాంతరఘం
విధున్వతాః ప్రదర్శయ స్వీయమ పాస్త సౌధ్వనం-
వదంగురోర్మార్గ గురు స్తమోజుషామ్॥

కుద్రుడు చెప్తున్నాడు :

ఈ రూపాన్ని ధ్యానం చేయండి. ఆత్మశుద్ధి కలుగుతుంది. స్వధర్మ మధిష్ఠించి ఆభయం పొందండి. ఆయన- భక్తి వలన గాఢ- ఇతర విధంగా లభ్యం అయేవాడు కాదు. ఏకాంత మైన భక్తి పొందాలి.

ఇక మూడవ స్థాయిలో నీ భక్తివల్ల నాకు అనందం కలుగజేయు. దానివల్ల తమోరజస్సత్త్వాలను నేను అతిక్రమించాలి. మోక్షవద మెక్కాలి అంటూ ప్రార్థన చేయాలి.

అథా నఘాగ్రేనవ కీర్తి తీర్థయో
రంతర్చహిస్సాన విధూత పావ్మనామ్
భూతేష్వనుక్రోశ సుత త్వశీలినామ్
స్యాత్సంగమోను గ్రహ వీషనస్తవ
యోమాయయేదం పురుషపయాస్సజ
ద్భిభర్తి భూయః క్షపయత్య విక్రియః
యద్భేద బుద్ధిః నది వాత్మ దుస్థయా
తమాశ్మ తంత్రం భగవన్నప్రీతి మహి॥

(ప్రభో మా బుద్ధుల్లో భేదం తాండవిస్తోంది. కార్యం వేరనీ కారణం వేరనీ- ఇలా! ఈ భ్రమను సత్యమన్నట్లు స్పష్టించావయ్యా)

త్వమేక మాద్యః పురుషస్సప్తశక్తి
స్తయోరజస్సత్త్వతమో విభిద్యతే
మహాన హంఖం మరుదగ్ని వార్ధరా
స్ఫురర్షయో భూత గణాయదం యతః

(మా బుద్ధికే గాక ఈ భేదబుద్ధికి కూడ నీవే కారణుడవు. మాయాశక్తి యుతుడవు. అందుకే నిన్ను దర్శనం చేసికొన్నప్పుడే ఈ మాయ విడిపోతోందనే, “నీవే మాయకు కారణం” అంటూ ఉంటాము. పోనీ ఇప్పుడు మేమే మాయలో వడ్డాం ! నీవు మమ్ముద్ధరించు)

అలా ఉద్ధరించినట్లయితే పరమాత్మ తత్త్వం విశదమై ఇక విశ్వం ఉండదుగాక. అప్పుడే జీవన్ముక్తులమవుతాము. ఆ జీవన్ముక్తస్థితి నందితే గాని ప్రచేతనులు నృప్తి చేయలేరని ఇక్కడి బోధ.

ఈ స్తోత్రం మనం కూడ జపించి జీవన్ముక్తులం కావాలని వ్యాసుని ఆశయం. (వ్యాస భాగవతం - 4 వ స్కం - 24 అధ్యాయంలో ఈ పూర్తి స్తోత్రం చూడవచ్చును.)

ప్రచేతనులు పదివేల యేండ్లు, సముద్రంలో ఉండి తపసు చేస్తారు. అప్పుడు నారాయణమూర్తి ప్రత్యక్షమై ఆశీర్వాదించి, కండు మహామునికి వష్ట్రోచన అనే అస్పరయందు పుట్టిన ‘మారిష’ను పెండ్లాడండి అంటాడు. ఒక్క తెనే పదిమందీ వివాహమాడటం ఒక చిత్రమైన సంగతి. గార్హస్థ్యం మీ సాధనకు అడ్డురాదని కూడ పరమాత్మ వారికో చెప్పాడు. దానికి కారణం “వారియందు నేను ఎల్లప్పుడూ ఉంటాను గనుక గృహోపధులు వారికి బంధాలు కావు” అన్నాడు పరమాత్మ.

అప్పుడు ప్రచేతనులు నారాయణమూర్తిని స్తుతించి సముద్రంలో కొంచెమే నీటికి మాత్రం మేం అర్చులయి యున్నట్లు

నిన్ను ఒకే ఒక కోరిక కోరుతాము : ఏమంటే : “మేమీ భూమిపై ఉన్నన్నాళ్ళు- భవదీయ జనంబులతోడి సంగతిన్
..... జన్మ జన్మములకున్ సమకూరగజేయు మాధవా!”
అన్నారు.

వారు నముద్రం వదలి వచ్చేసరికి భూమి అంతా వృక్షాలతో నిండి చొరడానికి వీలు లేకుండా ఉంది. వారు వాటిని దహించడ మారంభిస్తారు. బ్రహ్మ వచ్చి వారిని వారించాల్సివచ్చింది. వృక్షాలు తమతో ఉండి పెరిగిన ‘మారిష’ ను తెచ్చి వారికిచ్చి వివాహం చేస్తాయి. అమెకు దక్షుడే శావ వశం చేత గడ్డుడై పుట్టి ప్రజానర్గ చేస్తాడు.

నారదుడు మళ్ళీ వచ్చి ప్రచేతనుల్ని కలిసి వైరాగ్యం తత్త్వ విషయం బోధిస్తాడు. భగవంతుని భక్తి ఏ జన్మలో కర్మలో ఆయుష్షులో మనసులో మాటలో ఉండదో అది ఎంత వైరాగ్యాధిశ్రేయసాధనంతో కూడిందై నా వ్యర్థమేనని చెప్పాడు. భక్తి ఉంటే, మొక్క పెంచడానికి మొదట్లో నీరు పోసినట్లే నన్నాడు.

ఈ ప్రపంచం ఆ పరమాత్మలో ఉద్భవించి ఆయనలోనే లీనమవుతుంది. అందుకే ఆ విష్ణువును భజించాలి. మీరు ఆయన భజన చేయాల్సిందని బోధించి నారదుడు వెళ్ళి పోయాడు.

52. ప్రాచీన బర్హికి జ్ఞానబోధ

ప్రచేతనులకు ముక్తి మార్గం చూపిన నారదుడు వారి కేకాదు-ముల్లోకాల్లో వీలయిన వారికల్లా బోధ చేస్తూనే

ఉన్నాడు, ఈ ముక్తి ప్రాప్తికి సాధనంలో అనంతమైన స్థాయి లున్నాయి. కేవలం దేహాత్మ బుద్ధితో బ్రతికేవారికి ఈ ప్రచేతనులకు చెప్పిన జ్ఞాన భక్తి అలవడదు. వారి కది చెప్పి ప్రయోజనం లేదు కనుక వారికి కేవలం జ్ఞానం (సౌఖ్యం) చెప్పి వారి బుద్ధిని ముందు ఒప్పించాలి. ఈ దేహాంకంపై ఆత్మపరంగా బ్రతకటం గొప్ప అని. ఆ తరువాతి స్థాయి-శరీరం తిరగబడి పోరాడకుండా వేదపరమైన క్రతువుల్ని కర్తవ్యాలుగా చేయడానికి ఉపక్రమించటం. కాని, దానివల్ల కేవలం చిత్త శుద్ధి కలిగి మనసు ఏకాగ్రమవుతుంది గాని నేను చేస్తున్నాను - నాకీ ఫలం వచ్చిందనే కర్తృత్వ భోక్తృత్వాలు పోవు. నర్వమూ భగవంతుడేనని ఎరిగి (ఏకాగ్రత కోసం నారాయణ మూర్తిని ధ్యానించుతూ మనసులోని సందేహాలు వదిలించుతూ ఉండి) చివరకు ఈ జగత్తేమీ లేని మాట వాస్తవమనీ కేవలం నారాయణమూర్తినే నర్వత్ర చూస్తూ ఉండటం చివరి సాధన అనీ అదే జ్ఞానం అనీ తెలియడం ఆవసరం.

రుద్ర సమాగమాన్ని ప్రచేతనులు పొంది తపనుకు వెళ్ళినప్పుడే నారదుడు ప్రాచీన బర్హిషద్దకు వెళ్ళాడు. ఆయన నిరంతరం యజ్ఞాది క్రతువులు చేస్తూ భూమినంతనూ యజ్ఞ కాల చేసి కాలం గడుపుతున్నాడు. అ రాజును నారదుడు ప్రశ్నిస్తాడు. ఈ యత్నాల్ని ఏ మాళించి చేస్తున్నావు రాజా? అని రాజు ఆ మహర్షితో “స్వామీ కర్మబంధ నాశకమైన జ్ఞానాన్ని నేను తెలిసికోలేదు కర్మను వేదకర్మగా చేస్తున్నాను. ఈ దేహం ఆత్మ కాదు - అనేది తెలుసు. బుద్ధికి

వేదకర్మ తప్పక చేయతగిందనీ తెలుసు. అందుకు యజ్ఞాలు చేస్తున్నాను” అంటాడు. అంటే ఈ రాజు రెండవ స్థాయిలో ఉన్నాడు ముక్తి సాధనల్లో.

అప్పుడు నారదుడు చెప్తాడు. “అయ్యోరాజా! వేద కర్మలను జీవుడు ఈ బ్రతుకులో చేయవలసిన కర్తవ్యాలుగా చేయడానికిగాను ప్రక్రియలుగా చెప్పారు. వాటి నలా చేయడం వల్ల నీకు దేహాత్మబుద్ధి నడలి మనసు శుద్ధి అయింది. కాని ఈ కర్తవ్యాలు దేహమనోబుద్ధులకు మాత్రమే మేలు చేనయికాని శ్రేయస్సునిచ్చేవి కావు; నీవు వేరూ ఈ దేహ మనోబుద్ధులు వేరు అని తెలిసికూడా ఈ కర్మలనే నిరంతరం చేయడంవల్ల ఎక్కువ ప్రయోజనం లేదు. శ్రేయస్సు పొందడానికి మనిషి జ్ఞానం నేర్వాలి. తాను ఎలా ఈ ప్రపంచంలోకి వచ్చి ఎలాటి స్థితిలో పడిపోయినాడో తెలిసికోవాలి. కేవలం దేహ మనో బుద్ధులకు, అవసరమయే కర్తవ్యాలనే వేదం చెప్పిందని చేస్తూ కూర్చుంటే “నీవు” అనే వివిక్తుడైన జీవునకు శ్రేయస్సెలా కలుగుతుంది? ఎల్లప్పుడూ ఈ శిథిలం అవుతుండే శరీర మనో బుద్ధులకు మరమ్మత్తుచేస్తూ కూర్చుంటే చాలదు. దానివల్ల మననూ బుద్ధులు నిరంతరం మారుతూనే ఉంటాయి. గాక-శరీరం మారి క్రొత్త శరీరం వస్తుంది. మళ్ళీ మార్పు. మళ్ళీ జన్మ. ఇలా జనన మరణ ప్రవాహంలో పడిపోవడమే గాని మరొక తేడా ఉండదు. ఈ విధంగా కర్మలు చేస్తూ ఫలితాలు అనుభవిస్తూ ‘నే చేశాను అనుభవిస్తున్నాను’ అంటూ ‘హాయి హాయి’ అని ఒకప్పుడూ ‘అయ్యో’ అని ఒకప్పుడూ జీవితం నడవడం తప్ప శాశ్వతమైన ముక్తి కలుగదు. ఈ జీష డిలా గాడిలోపడి వెళ్ళిపోతాడనేది తెల్పే కథ చెప్తాను విను. బాగా ఈ విషయం జ్ఞావకం ఉంటుంది గాక-

53. పురంజనోపాఖ్యానము

విజ్ఞాతుడనే వానికి పురంజనుడనే ఒక స్నేహితుడున్నాడు. ఇద్దరూ కలిసి తిరిగినంతకాలం పురంజనుడికి ఎంతో ప్రకాంతి నిర్వాహరత్వమూ నర్వజ్ఞత్వం కలిగి ఉండేవి. ఆతడు ఒకనాడు తనకు ఒక పురం ఉంటే తన మనోబుద్ధి చాకచక్యాలకు పరమార్థం సిద్ధిస్తుందని ప్రపంచ మంతలోనూ ఏ పురం బాగుంటుందో చూస్తూ అన్వేషించడం ఆరంభించాడు. మనో బుద్ధుల్లో కలిగే కామతాలు తీర్చగలిగిన పురం చివరకు భారతదేశంలో లభించింది.

ఆ పురం ఎంతో అందమై ఉంది, ఇది చాలా బాగా ఉందనే నమయానికి ఒక కామ రూపిణి అయిన నవోధ మనోజ్ఞమై అవువడింది, ఆమె ఒక భర్త కావాలనే అన్వేషణలో ఉంది. భర్త తన కామితాలను పరిపూర్తి చేసేవాడై యుండాలని వెతుకుతున్నట్లుంది. ఆమెకు పదిమంది అనుచరులున్నారు. ఐదు తరలతో ఒక నర్పం ఆమెకు ప్రతీహారిగా ఉంది.

ఆమెను పురంజనుడు వలుకరించి ఏవూరు? ఎవరి కూతురవు? ఎవరికోసం వెతుకుతున్నావు? అని ప్రశ్నించి ఆమె అందం పొగడి అనునయిస్తాడు. ఈ పురంలో ఉండి ఈమెకు అనుకూలంగా ఉంటే నుఖ సంతోషాలు పొందుతానంటాడు. ఆమె అంగీకరిస్తుంది. పురంజనుడు ఆ పురంలో ప్రవేశించి ఆ మనోజ్ఞలో కలిసి ఆలోచిస్తూ కలిసి తిరుగుతూ రాజ్యం పాలిస్తూ తన స్నేహితుడైన విజ్ఞాతుని సంగతే మర్చి

పోయినాడు. ఆమె ఏంచేస్తే తనూ అదే చేస్తూ వ్యక్తిత్వం కోల్పోయినట్లు మనుతున్నాడు.

ఆ పురానికి తొమ్మిది వాకిళ్ళు- తూర్పున ఐదు ఉత్తర దక్షిణాలలో రెండు పడమట రెండూ ఉన్నాయి. ఈ ద్వారాల ద్వారా అతడు చక్కని దృశ్యాల్ని చక్కని వాననల్ని చక్కని రుచుల్ని తూర్పు ద్వారాల నుంచి పొందుతున్నాడు ఉత్తర దక్షిణ ద్వారాలనుంచి శ్రావ్యమైన సంగీతం వింటు వాని అభోముఖాలైన పశ్చిమ ద్వారం ఒకదానినుండి స్వచ్ఛానందాన్ని గ్రామక నామకమైన విషయాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు. చివరి వాకిలిద్వారా వైశిఖరం అనే విషయాన్ని పొందుతున్నాడు. ఇద్దరు గుడ్డివాళ్ళను ఆనడా చేసుకొని గమనాన్ని సాధిస్తున్నాడు. ఇలా అతడు కర్కనకుడై కామాత్ముడై మనుతున్నాడు.

ఒకసారి ఆ సుందరితో వనవిహారం చేస్తూ హఠాతుగా మృగయానక్తి పెంపొందించుకొని ఆ అరణ్యంలోకి వెళ్ళి వీళ్ళో మృగాలను వేటాడుతూ గడిపాడు. అతడికి ఎప్పుడేవైపు మనసు ప్రవరిస్తే దానివైపు మళ్ళుతున్నాడని అర్థం. ఆ తరువాత ఎప్పుడో తాను చంపిన మృగాలను కట్టించుకొని వచ్చి ఇల్లు చేరాడు. ఆయనకు అప్పుడా సుందరి జ్ఞాపకమొచ్చి వెదకడమారంభించాడు. ఆమె విమనస్కయై కోపంతో రోషంతో నేలమీద ఒకమూల వడిఉంది. పురంబనుడు వెళ్ళి ఎంతో సేపు అనునయిస్తాడు. తాను చెన్నకుండా వేటకు వెళ్ళటం తప్పయిపోయిందంటాడు. తాను ఆమెకు నవ్వుజనుడు గనుర కతినమైన కిక్ తనకు వేయద్దంటాడు, ఆమె సంతోష సహన వూర్ణమైన ముఖం చూడక తాను బ్రతుకలేనంటాడు.

అలాటి తప్పిదం మళ్ళీ జరుగనీయనంటాడు. కానివేట మీదకు మళ్ళీన సక్తి తిరిగి విజ్ఞాతుడైన స్నేహితుని వైపునకు మళ్ళీలేదు. తిరిగి ఈ స్త్రీపై మళ్ళీ ఆమె చెప్పినట్లే నడచుకో దానికి నిశ్చయించాడు.

ఒక క్రమాసికామె కోవం తగ్గించుకొని వెళ్ళి స్నానా లంకారాలు చేసికొనివచ్చి అతడిని చేరుతుంది. ఇక మరొక వ్యావృత్తే లేక పురంజనుడు ఆమెతో కామకేళి విలాసంలో మునిగిపోతాడు. తనకున్న సవయవ్వనం గ్రసినపిమ్మడి అయి పోవడం నంగతే అని ఆమె ఆరోపించలేదు. వారికి వేయిపైన నూర్లు మంది పుత్రులు కలిగారు. నూటవదిమంది ఆత పిల్లలు పుట్టారు. వారిని ఆయుష్షులో సగం ఖర్చయిపోయింది పిల్లలందరకూ పెండ్లిండ్లు చేశాడు. ఒక్కొక్క పుత్రుడికి నూర్లురు చొప్పున వాడుకూడ పిల్లలను కన్నారు. అప్పటిక ప్రాచీన బర్హికి బలెనే ఎన్నో యజ్ఞాలు చేస్తున్నాడు. భర్తార్థ కామాల పరిపూర్తికోసం.

ఈ సమయంలో పండవేళుడనే గంధర్వరాజు ఎందరో గంధర్వులతోనూ అంతేమంది గంధర్వీ జనాలతోను (వారు తెల్లటివాళ్ళు వీరునల్లటి వాళ్ళు ఆనే మిధునాలుగానున్న అందర్నీ తీసికొని) ఆ పురాన్ని నిరోధించడం ఆరంభించాడు. ఆ పురాన్ని అవహరించాలని వాడు చేసే పనివల్ల పురంజనునకు వ్యాకులం కలిగింది. పురాధ్వజుడు ప్రగరుడు. అతడొక సంవత్సరంపాటు ఎలాగో ఆ పురాన్ని కాపాడాడు. తరువాత వీగిపోయినాడు. పురంజనుడు ఎదిరించి నిలుద్దా మన్నా అంతశక్తి లేక భయంతో ఆర్తినొంది చింతాక్రాంతు డైనాడు.

కామనేదాని పుత్రిక ఒకామె వరుణ్ణి పొందాని
 త్రిలోకాలూ తిరుగుతుంటుంది. ఆమె యయాతి కుమారు
 డైన పూరును ఒకప్పుడు పొంది అతడు ముసలివాడై పోయి
 నందుకు ప్రపంచంచేత ఈమె తిట్టబడినామె. ఈమె నారదుని
 వద్దకు వచ్చి తనను పొందమంటే తాను నిరసించాడట.
 ఆమె అందుకని రోషించి నీ కెక్కడా ఒక స్థానమంటూలేక
 దేవాలూ తిరుగుతావు పొమ్మన్నదట.

ఆమె ఇక యచనేర్వరుడైన భయుని వద్దకువెళ్ళి
 తన్ను భరింపుమన్నది. భయుడు ఆమె ప్రార్థన విని తాను
 ప్రపంచాన్నంతనూ తిరుగుతూ నర్వులనూ భయావహులుగా
 చేస్తుంటాడనీ, తన సోదరుడైన ప్రజ్వరుడు తనకు సహ
 యుడనీ చెప్పి ఆ ప్రజ్వరుని పెండ్లి చేసుకొని అతడితో కలిసి
 భయుడికి సహాయంగా ప్రపంచంలో కర్మబద్ధులయినవారి
 నాక్రమించి భయావహులుగా చేసే కార్యక్రమం చేయ
 త్సిందన్నాడు. ఆమె ప్రజ్వరుని పెండ్లిచేసికొని భయుడికి
 సహాయపడుతుంటుంది.

పురంజనుడు ధర్మార్థకామాలనే పురుషార్థాలకు గాను
 కర్మానకుడై నాడు గదా. కొన్నాళ్ళ తర్వాత ఈ ప్రజ్వర-
 కాంపుత్రు లిద్దరూ ఆ పురాన్ని తిరిగి - అన్ని వాకిళ్ళనూ
 అక్రమించి పీడించారు. పురంజనుడెంతో బాధ పడిపోయినాడు.
 కుమాళ్ళు, కూతుళ్ళు, సతి కూడ తన కే సహాయం (ఈ బాధ
 పోగొట్టడానికి) చేయ నువక్రమించక నిరాదరించారను
 కొంటున్నాడు. ఇక ఈ పురాన్ని వదిలేస్తే బాగుంటుందను
 కొన్నాడు. చెట్టు తొట్టలో ఉన్న పాము, చెట్టు తగలడుతుంటే

అయిష్టంతో బయటకు వెళ్ళిపోయినట్లుగా పురంజనుడు ఆ పురాన్ని వదిలివేయాలి అనుకొన్నాడు. సతి ఏమైపోతుందో వనుకొంటూనే పురం వదిలేస్తానన్నాడు. తనతోపాటున్న భుజగం, ముందు ఆ పురాన్ని వదిలేసింది. అక్షణానే లేదా ఆ వెంటనే పురంజనుడు తన శరీరాన్ని వదిలేసి స్త్రీయైన తన సతినే తలుస్తూ పోతాడు. అతడు ఆమెనే మెచ్చుతూ ఉన్న కారణంచేత వెళ్ళి విదర్భరాజ గృహంలో ప్రమదోత్తమ అనే స్త్రీగా పుట్టాడు.

ఆ ప్రమదోత్తమగా పెరిగి పెద్ద అయిన ఆమెను స్వయం వరంలో ఇతర రాజుల్ని జయించి మలయ ధ్వజాడు పెండ్లాడి సుతధృత అనే కూతుర్ని ఏడ్వరు కుమారుల్ని కన్నాడు. సుతధృతను అగస్త్యుడు పెండ్లాడి దృఢచ్యుతుడనే మునీశ్వరుడి కన్నాడు. ఆ మునికి ఇద్మవాహుడనే కుమారుడు కలిగాడు. ఇక ఆస్పటికి మలయధ్వజాడు విరక్తుడై తన కుమారులకు రాజ్యం పంచియిచ్చి తాను పరమేశ్వర పాదభక్తితో తపను చేయడానికి కులాద్రి ప్రయాణమైనాడు. ఆయనతో ప్రమదోత్తమ కూడ ప్రయాణించి వెళ్తుంది.

వారు పుణ్య నదుల్లో స్నానాదులు చేశారు. కందమూల ఫలాలు తింటూ తపం చేస్తూ ఉన్న మలయధ్వజుని తపస్సుకు ప్రమదోత్తమ సహాయపడుతూ ఉండగా కాలం గడుపుతున్నారీద్దరూ. ఆయనకు కొంతకాలానికి సాక్షాత్కారం కలిగింది.

“వరబ్రహ్మమందు దన్నును దనయందు (దగఁబరబ్రహ్మంబు నెనయ గన్గొనుచు దగ్ధేందనాగ్ని

తే॥ భంగినీషణముల బెడబాసి భూరి
 వ్యసన సాగర సంస్కృతి వలనజాల
 నుపరతుండయ్యె నామహితోన్నతుండు—

అప్పుడతని భార్యకు తన భర్త ఉపరతి చెందినాడనే నంగతే తెలీలేదు. మామూలుగా వెళ్ళి ఆయన పాదాలు స్పృశించి నమస్కారంచేసిన క్షణాన ఆయన విగత ప్రాణుడైనాడని ఎఱిగి అక్రోశించి పోతుంది. కొంత సేపటికి, తానూ ఆయనతో సహగమనం చేయాలని అనుకొన్నది. తనకు ఆ వనంలో ఇక బ్రతకటం కంటే సహగమనమే మేలు అనుకొన్నది. ఏడుస్తూనే చితి పేర్చి భర్త శరీరానికి నిప్పంటించింది. ఆమెకు తాను నిజాని కెవరో తెలీదు. క్రిందటి జన్మలో పురంజనుడనీ ఎరుగదు. ఇక ఈ జన్మలో రాణీ అయినా ఇక ముందెలా బ్రతకాలో ఎరగదు. అందుకని దుఃఖిస్తోంది.

అప్పుడు మొట్టమొదటి స్నేహితుడైన విజ్ఞానుడు అప్పు పడ్డాడు. ఆయన పలుకరించి "నన్ను జ్ఞాపకం చేసుకొన్నావా? నేనూ నీవూ స్నేహితులం ఒకప్పుడు. మానవ నరకోవరంలో విహరించే వాళ్ళం హంసలుగా. నీవు భూ సంబంధమైన అనర్థిని గడించుకొని పంచాదామాల మధ్య నవద్వారాలలో నున్న పురాన్ని త్రీ పరమై ఉన్నదాన్ని అనగా త్రిగుణాలతో నున్నదాన్ని ఎంపిక చేసి, నిరాశయంగా ఉంటున్న నన్ను మరచి వెళ్ళావు. పురంజనుడుగా చాలకాలం గడిపి ఇప్పుడే విదర్భరాజ పుత్రిగా పుట్టి ఈ చితిపై పడిన వాని శరీరాన్ని పెండ్లి చేసికొని దుఃఖిస్తున్నావు. నిజానికి నీవు ఈ వైదర్భి కావు. పురంజనుడవా కావు. జ్ఞాపకం తెచ్చుకొను నిర్మలమై

మాయారహితమైన సరోవరంలో మనం హంసలుగా విహరిస్తున్నప్పటి స్నేహం అది మరువడం చేత ఇన్ని చిక్కులు కలిగినయి" అన్నాడు. అప్పటి సుఖస్థితిని చూపించాడు.

“అస్థితిలో నేనూ, నీవూ వేరుకాదు ఒకటే. నీవు భూనంబంధ కామం వెళ్ళవకు తిరిగినపుడు వేరయిపోయినావు. నేను అదర్భవరంగా నిల్చి ఉన్నాను. మనిద్దరికీ దృష్టిభేదం తప్ప ఇంకొకటి లేదు. భూనంబంధ సుఖాన్ని మంచిదని నీవు చూడటం అది కాదని శ్రేయస్సునే నేను చూడటం కలిగింది. ఇదేనీకూ నాకూ తాత్కాలిక భేదం. ఇది తెలిసికొని కామితాని నొదలి పాపం నుంచీ తరించి నాలో ఐక్యం కావాల్సింది” అని దివ్యదృష్టి నిచ్చి ముక్తి నిచ్చాడు.

ఈ కథతో నీకీ సృష్టి, మాయా విషయం ద్యోతకం కావాలని చెప్పాను దీన్ని- అన్నాడు నారదుడు వ్రాచిన బర్హితో. కాని, ప్రాచీన బర్హికి ఎంతవరకు తెలిసిందో! అంత వాంతర విషయం తనకు తెలీలేదనుకొంటున్నాడు. నారదునితో అంటాడు. “మహాత్మా మేము కర్మ మోహితులం? మాకెలాంటి అర్థం తెలుస్తుంది సవగ్రంగా? అందుచేత ఈమఠనుగ్రహించి చెప్పాల్సింది” అని.

కర్మ మోహితుడంటే — కర్మ సిద్ధాంతం ప్రధానం చేసి మనేవాడని అర్థం. ఈ కర్మ చేశాం ఈ ఫలితమొస్తుంది. ఈ కర్మ చేయడానికి కారణం ఈ యిచ్చ అనిమాత్రమే నమ్ముతున్నవాళ్లు కర్మ మోహితులు.

అందుకని ప్రాచీనబర్హితాను విన్నదాన్నే అర్థయితంగా మళ్ళీ చెప్తే వినాలని కోరుతున్నాడు. నారద మహర్షి మళ్ళీ విడమర్చి చెప్తున్నాడు.

రాజా! విజ్ఞాతు డొకడే నిత్యుడై ఉంటున్నవాడు. అతడికి ఇదమిత్యమని రూపం లేదు. కేవల మానసమాత్రుడు. మాయలో మునుగని మనసు గనుక అది హంసమని చివరకు బ్రాహ్మణ రూపంలో వచ్చి వైదర్భికి చెప్పకొన్నాడు. పురం అనేది శరీరం. అన్ని శరీరాల్లోనూ ఆ హంస ఉంటున్నదే. సుఖం కోసం ఆశిస్తూ సుఖదుఃఖాల్ని రెంటినీ అనుభవిస్తుంటాడు (జీవుడు), సక్తిలో పడిన పరమాత్మే జీవుడు.

తనకు దేనియందాసక్తి కలిగిందో చాన్నే శరీరంగా పొందటం ఆ జీవునకు పరమాత్మ నుంచి వచ్చిన శక్తి. పరమాత్మలో నున్న జీవుడే తనకు భూనంబంధమైన సక్తి కలిగిన నమయాన విజ్ఞాతుని మర్చిపోయినాడు. అవిజ్ఞాతుడైనాడు ఈ అవిజ్ఞాతుడు తన సక్తికి అనుకూలమైనది ఏ శరీరం? అని దేశమంతా గాలించడమే పురంజనుడు పురంకోసం గాలించడం. చివరకు మనుష్య శరీరాన్ని ఎంపిక చేశాడు. అతడు చూచిన పురం మానవ శరీరమే. తొమ్మిది ద్వారాలూ కళ్ళు, ముక్కులూ, నోరూ చెవులూ పాయూవన్ధలు. వీటిద్వార ఎన్నో అనుభవాలు పొందాలని పురంజనుడు కోరాడు. బుద్ధే ఆ కను పించిన శ్రీ. ఆమెను తన ఈ వివేచనకు సారధిగా చేసి కొన్నాడు. అది ఎలాచేస్తే అలా నడుస్తున్నాడు. ఆమెకున్న సఖులు ఇంద్రియగుణాలు. సఖీజనాలు వృత్తులు. పంచముఖో రగం ప్రాణం. ఏకాదశ భటులతో బృహద్భలుడు అంటే ఇంద్రియ సమేతుడైన మనసు. పాంచాందేశం వంచ విషయాలు. అంతఃపురమంటే హృదయం.

బుద్ధిచెప్పినట్లల్లా నడుచుకొంటూ జీవుడు విజ్ఞాతునితో గల స్నేహ సంబంధం మాత్రం మర్చిపోయినాడనేది ముఖ్య

మైన మాట. శరీరం అనే రథంలో ఇండ్రియాలనే గుర్రాలు
లాక్కుపోతుంటే, పాపపుణ్యాలనే చక్రాల తిరుగుడుతో
బుద్ధిని సాకధిగా సంవత్సరాలకు సంవత్సరాలు గడుపుతూ
వయసును వృద్ధి చేసుకొంటున్నాడు జీవుడు. బుద్ధి అలోచించి
ఇది మంచిది అనుకొంటున్నా పూర్వకర్మ వాసనల కారణంగా
అది మారిపోతూ ఉంటుంది గనుక సంకల్పించింది వదలి
వికల్పం కలిగించి మరొక దోవ త్రొక్కుతుంటుంది. దాన్ని
నమ్ముకొని జీవుడు నడుచుకొంటూ ఉంటాడు. ఈ వాసనలు
అక్షయ తూణీరాలు. బాహ్యంగా విక్రయింప చూడటం ఆ
నురీవృత్తి. అలా ప్రవర్తించుతూ జీవుడు జాగ్రత్తవ్వన్న
నుషువులనే మూడు స్థితుల్లోని విషయాలనూ అనుభవిస్తూ
ఉంటాడు. నేను చేశాను. నేననుభవిస్తున్నాను' అనే అహం
కార మమకారాలను కలిగి ఉంటాడు.

ఒకప్పుడు సౌత్విక వృత్తి ఇంకొకప్పుడు రాజనవృత్తి
మరొకప్పుడు తామస వృత్తితో మనుషు శోకమోహాన్ని రాగ
మోహాన్ని కలిగించుకొంటూ ఉంటాడు. శరీరాల్ని ఎంపిక
చేసికొంటూ ఒకసారి పురుషుడుగా, ఇంకోసారి స్త్రీగా నపుంస
కుడుగా తిర్యగ్జంతువుగా చస్తూ పుట్టుతూ ఉంటాడు. ఒక బాధ
తప్పించుకోవడానికి చేసే కర్మను మాని మరొకర్మ చేస్తాడు.
కాని నెత్తిన భారమైందని భుజంమీదకు భారం మార్చు
కొన్నట్లే ఆ భారం, దుఃఖం, తప్పని సరిగా ఉంచుకొంటూనే
ఉంటాడు. వాసనల కారణానే దాన్ని అలా భరించుతూ
ఉంటాడు.

ఈ దుఃఖానికి ప్రతిక్రియ కర్మ మాత్రం కాదు-భక్తి
ప్రతిక్రియ. కర్మ ఎందుకు కారాదు? బరువుగా వుంటే

డించినప్పుడా బరువు తగ్గటలేదా? తగ్గినట్లుండి తక్కువ నుఖాన్నిచ్చినా మళ్ళీ ఎత్తుకోక తప్పదు. ఆ విషయంమీద ఆసక్తి వదిలేవరకు. ఆ విషయాన్నొదిలి ఇంకో విషయాన్ని అందుకోరాదా అంటే - అదీ బరువే అవుతుంది ఒక క్షణంలో. అందుచేత కర్మకల్ల కర్మఫలం వదలటం అబద్ధం విషయాన్ని వదిలితే ఏమవుతుంది? సాగా పూర్తి వైరాగ్యంవల్ల ఏమవుతుంది? ఆ భగవంతుని ఆశ్రయించితేనే ఆ పూర్తి వైరాగ్యం అయినా - నిజమేది అందుకే భక్తి కావాలి. ఏ కర్మయినా వాసన నుంచీ పుట్టిందే అయి ఉండటంచేత కర్మఫలాన్ని కర్మత్రోసివేయజాలదనేది నిజమైనమాట.

మరోశంక-అజ్ఞానం చేతనే వచ్చిందీ దుఃఖం అంటున్నాం. అలాటప్పుడు ఇక వచ్చే దుఃఖఫలం కూడ అజ్ఞాన జమే కనుక అబద్ధమేకదా- దానిని నివర్తించ చేయాలి అవసరమేమిటి? సమాధానం ఏమంటే-స్వప్నం అబద్ధమేనని తెలుసు, జాగ్రతకు వచ్చి అలా అనుకొంటాముగాక. కాని స్వప్నానభవం ఇంకా వేధిస్తూనే ఉంటుందే! అది ఎందుకనంటే స్వప్నంలోనూ జాగ్రతలోనూ కూడ అనుభవిస్తున్న జీవుడొక్కడే గనుక. జీవుడికి ఎలా అయితే భగవంతుని (విజ్ఞాతుని) పిస్మృతి కలిగి ఉపాధిలో జేరి ఉపాధి సంబంధమైన వ్యసనాలు కలుగుతున్నాయో అలాగే ఈ దుఃఖాల నుంచీ విడివడాలని తనాగ్గ వర్తనుడు కావడానికి భగవదనుగ్రహవే కారణం. మరుపువల్ల సక్తి వచ్చింది. సక్తివల్ల జన్మ వచ్చింది జన్మవల్ల కర్మలొచ్చివయి. కర్మలవల్ల మళ్ళీ జన్మలూ కర్మలు వస్తున్నాయి. ఈ కర్మలవల్ల దుఃఖాలొస్తున్నాయి! దుఃఖాల పోగొట్టుకోడానికి భక్తి మార్గమనుసరించాలి- ఈ “జ్ఞానభక్తి

మార్గమే పరమార్థం అనడమేగాని “భగవంతుని అనుగ్రహం వల్లనే మొదట్లో సక్తి కలిగింది. దానివల్లనే చివరలో భక్తి కలిగిందీ అనేది సరమమైన సంగతి.

ఐతే ఆ భక్తి ఎలా వస్తుంది?

దానికి గోవింద కథాకర్ణనమే కీలకం. ఆయన కథలను శ్రోత్రాలనే అంజలులతో పట్టి త్రాగాలి. భక్తుల సహవాసం ఉండాలి. ఆ సహవాసం లేకపోతే కేవలం ఇంట్లో కూర్చుని భజిస్తామంటే అది ఆధ్యాత్మిక బ్రతుకు లోకి తోస్తుంది. సహజంగా ఈ శక్తి గానికిగాను ఇంద్రియాలు కోరే విషయ చింతనమే మనసును ముంచెత్తుతూ ఉంటుంది గాని సర్వేశ్వర కథామృత వాహినియందు మనసును రతి చేయనీదు.

నైష్ఠికులు వేద వర్తనులై నిరంతరం మంత్రాలు చదువుతూ కర్మ మీదనే మనసుంచుతారు. వారు ఆ కర్మను చేస్తూ వరమేళ్ళరుని మీదనే మనసుంచక పోయేటట్లయితే ఆ కర్మ, భక్తికి దారితీయదు. ఈ లోకాచారాన్ని పాటిస్తూ యజ్ఞయాగాది కర్మలు చేస్తూ పుష్కషార్థాలపై బుద్ధిపెట్టుకొని ఉంటే చాలదు. వేదవాద రతులు అది చాలంటారు. కాని అది సరికాదు. వారు తెలిసిన వారు కారు. వేదం చెప్పింది-ఆత్మ తత్త్వమేసనీ పరమాత్మేసనీ' ఏకర్మ చేస్తున్నా మతినావహించి ఉండదలిగిన భక్తే ముఖ్యమనీ.

అందుచేత ఓ ప్రాచీనబర్హి మహారాజా ! ఈ జ్ఞానమెరిగి భగవంతుని ఆశ్రయించి భక్తి మగ్నుడవు కావాల్సింది. ఈ కర్మంపై ఆసక్తి వదలు. ఫలంకోసం చేసే యజ్ఞాల్లో

వచ్చిన మేకలు నరకలోకంలో కొమ్ములు నవరించుకొంటూ ఉండి, నీవు వెళ్ళిన క్షణాన పొడిచి చీల్చివేయాలని చూస్తున్నాయి సుమా అని నారదుడు ప్రాచీన బర్హికి చెప్పాడు. పురంజనుడి ఆఖ్యానంతో సుదీర్ఘమైన ఈ జ్ఞాన విషయం తెలియ చెప్పాడు.

54. జ్ఞాన భక్తి

నారదుడు ప్రాచీనబర్హికి పురంజనుని కథగా జ్ఞాన విషయం అంతా బోధచేసి ఎరమ ముఖ్యమైన కొన్ని విషయాలు చెప్పడం ఆరంభించాడు. నారదుని యోగ్యత-గురువుగా-అత్యంతోత్కృష్టమైనదనే విషయం మనం ఎరగవలసి ఉంది. ఆయన హాస్యం మన తెలియని తనంవల్ల కలుగుతున్నది. మహా నముద్రం ప్రపశాంతంగా ఉండంటే నముద్రం ఒకసారి చూచివచ్చిన వాళ్ళు హాస్యమని వక్కున నవ్వుకొంటారు. వాళ్ళకు వాగలు మాత్రమే తెలుసుగనుక ఆ ప్రపశాంతత అంతరాంతరాల్లోకి ఒడల్లో వెళ్ళిన వాళ్ళకు మాత్రమే తెలుస్తుంది. అందుచేత నారదుని హాస్య పురుషుడుగా అనుకొన్నందువల్ల కేవలం వినోదమేగాని విజ్ఞానంరాదు. ఆయన అన్నప్రతిమాట ఒకబోధ- అని తెలిసికొని అలా ఆలోచిస్తేజ్ఞానం ఎరిగి భక్తినిపొంది ఈ భవసాగరం తరింపవచ్చు. ఆయన చెప్తున్నాడు. రాజా! సున్నితంగా పుష్పం మీద ప్రాలిన తుమ్మెద గ్రహించేటట్లుగానే యజ్ఞ యాగాలు చేసి యజ్ఞ శిష్టామృతాన్ని పొందితేనేం? అనుకోవద్దు. ఒకటి తర్వాత ఒకటికి తుమ్మెద వెళుతున్న మాదిరిగానే జీవుడు మృగిని కలిసి పొందుదామని వెనుక ప్రక్కలు చూడకుం

దానే అడవినంతనూ తిరుగుతున్న మృగం వేటగాళ్ళ వల్ల చస్తున్నట్లు దుఃఖాల్లో కూరుకు పోవటం అవుతుంది. అన్నాడు. ఈశ్వరునే ధ్యానించు అన్నాడు.

అందుకు ప్రాచీన బర్హి - ఋషీశ్వరా! ఒక నందేహ ముంది. వివరించాల్సింది. ఇంద్రియాలు ఆ భగవంతుడెవరు అనేది వట్టుకోలేనప్పుడు ఆయన ఉనికి సంశయాస్పదం కాదా? పురుషుడు దేహాన్ని పొంది కర్మలు చేసి ఆ కాయాన్నిక్కడే వదిలివేసి వెళ్ళిపోతున్నాడు కదా! ఇక్కడి కర్మల ఫలాన్ని ఆ వెళ్ళిపోయిన వాడెలా ముందు జన్మల్లో పొందగలుగుతాడు? కర్మ ఇక్కడనే పూరి ఆయిపోతూ ఉండగా ఫలం ఎప్పుడో ఎలా కలుగుతోంది? అని ప్రశ్నించాడు. నారదుడు చెప్తున్నాడు.

అందుకే జ్ఞానమనే తత్త్వ విషయం ఎరిగి భగవంతుని వట్టుకోవాలి. జ్ఞానభక్తే ముఖ్యమైంది.

ఇక కర్మఫలం తరువాతి జన్మలో ఫలమివ్వటం ఎలాగనే సంగతి స్వప్నావస్థలో ఈ నిద్రించి ఉన్న శరీరం అవయవాలూ కదలిక వడి ఉంటాయి. మనను క్రొత్త రూపాలు ధరించి ప్రయాణించి ఎన్నో అనుభూతుల్ని పొందుతూ ఉంటుంది. అక్కడకూడ శరీరం ఉండి వనిచేస్తున్నది కదా! అది మనసే అవుగాక - దాన్ని లింగ శరీరమంటారు. ఇక్కడ స్థూల శరీరం అక్కడ లింగ శరీరం ఒకే నమయాన ఉన్నా లింగ శరీరం అనుభూతుల్ని పొందుతోంది. స్థూల శరీరాని లేకేమీ లేదు. కనుక రెండు శరీరాలున్నవనేది నిజం. ఇక

ఇక్కడ చేసిన కర్మలకు లింగ శరీరం కొంత స్థూల శరీరం కొంతగా కారణమై ఉంటాయి. లింగ శరీరం చేసిన మనః ప్రవర్తనవల్ల పుణ్యం అనే పాపమనే ప్రాప్తిపడడమే ఫలం. దానిని లింగ శరీరం స్థూల శరీరాన్ని వదలిం తర్వాతైనా అనుభవించాల్సిందే. భౌతికమైన కర్మఫలం అనగా-పుణ్యం పాపం-గాత మిగిలిన ఫలం అవ్యతిరేకమృదు స్థూల శరీరం పొందుతుంది.

ఐతే స్థూల శరీరం చేస్తున్న దానాని - వచ్చే పుణ్యం, లింగ శరీరం తరువాతి స్థూల జన్మలో ఎలా అనుభవిస్తోంది అనే నందేహం వడకు. ఆ దానిని ఎదుడంలో అహంకారం మమకారం కలిగింది లింగదేహమేగాని స్థూలదేహంకాదు. అందుకని తత్ఫలం ఈ జన్మలో అనుభవించకపోతే తరువాతి జన్మలోనైనా ఆ లింగశరీరం అనుభవించక తప్పదు. స్థూల శరీర మయితే నశిస్తోందిగాని అన్ని కారణాలైన లింగ శరీరం ఒకటే కదా! అందుకే ఆ తరువాతి జన్మలో కారణం తగి నంత లేకుండానే - ఐతే దానంచేత పుణ్యంపొందకుండానే పాత పుణ్యంవల్ల ఫలం కూడా రావటం అనుభవిస్తారు లింగ శరీర కర్తృత్వం వల్లనే ఈ ఫలితాలు కలుగుతవని తెలిసి కొను. అంతేగాక—

జ్ఞానేంద్రియాలూ - ర్శేంద్రియాలూ కర్మలను చేస్తుంటే మనిషి చిత్తం అనుభవిస్తూ ఉంటుంది. ఉంటాను. అలాగే చేసిన కర్మల గూర్చిన అహంకార మమకారాలు కూడ చిత్తం (మనిషి) మీద ప్రభావాన్ని కలిగి ఉంటాయి. ఆ ప్రభావం లింగ దేహంలో జీతించటం కూడ కద్దు. అదే వాననా

కూపంగా నిల్చిపోతుంది. ఇది ఎలా గ్రహింపవచ్చునంటే ఒక్కొక్కచోటుకు మినిషి క్రొత్తగా పెళ్ళి క్రొత్తవాళ్ళను కలుస్తాడు. అయినా వాళ్ళందరూ అదివరకు అచోట కలిసి నట్లుగా ఆ మాటలే మాట్లాడినట్లుగా జాగ్రతలో ఉండగానే మనసుతో (లింగ శరీరంతో) అనుభూతి అవుతుంది. అదివరకే ఇది ఒకసారి జరిగింది అనిపిస్తుంది. అది పూర్వజన్మకు చెందిన వాననేననాలి. ఇది ఇలా ఎందుకు అనుభూతి అయిందో అంటే ఈ జన్మలో సంమతన ఏదీ కారణంగా అవగతంకాదు. ఆ అనుభూతి అప్పుడే కలుగడమేమి అంతకు ముందు దీనిలోనిగ లేదు. దేహానికి బుద్ధికి తెలియ జెప్పదగిన కారణం. అది ప్రభావదోషంగా సంప్రదాపించడమే.

కాని, పర్యవసానభోగియై పాప అవమానము గురిగింత నాన్నే సతకముగా పలికి అన్యమైనది దత్తాత్రయితే, - పండ్ర కాంతి అకాశాన్తంతనూ విస్తరించి అప్పుడు, రాహువు అడ్డు వడినట్లుగా కుప్పకూడడం అలాఉందనీ కేవలం భ్రమ అనీ తెలుస్తుంటుంది.

ఇంకొక సందేహం ఉపచ్చు— స్థూల శరీరం లేకపోతే లింగ శరీరానికి ప్రత్యేకంగా కర్మత్వమూ అహంకారం వచ్చే అవకాశం లేదు గనుక ముక్తిని పొందడానికి అవకాశముంటుంది కదా అనుకొనరు. లింగ శరీరంతో ఉండినవి (చిత్తముతో అదు) కేవలం అహంకార మమకారాది వాసనలూ వైకన్యదైన జీవుమన్నూ, ఆ అహముమమత్వా దుర్యానశిస్తే, చిత్తం నశించినట్లే అప్పుడే జీవునకు ముక్తి. అవి

నశించితమెలాగ? కేవలం స్థూల దేహం ద్వారానే అది సంభవం, అవి సంతృప్తివడి నమసిపోవాలి. అందుకే లింగదేహమున్నంతవరకూ స్థూలదేహ సంబంధమైన అహంకార మమకారాటంటూనే ఉంటాయి.

ఉదాహరణకు నుషుప్తిలో నున్నవాడికి ఇంద్రియాలు వనిచేయటల్లేదు గనుక అహంకారం మమకారం పైకి కన్పింపవు. బాల్యంలో అహంకారాదులు అగుపించవు. అమాత్రం చేత అవి లేనే లేవనటం ఎలా నరికాదో లింగదేహంలోనూ అవి లేవనటం నరికాదు, అందుకే ఆచిత్తమే సంసరణం అనేది,

విను మదిగాన భూవర యవిద్య లయించుటకై రమావతిన్
ఘన జనదస్థితి ప్రళయ కారణభూతుని బద్మవత్రలో
చను బరమేశు నీశ్వరుని నర్వ జగంబు దదాత్మకంబుగా
గనుగొనుచుం దదీయ వదకంజముల్గి భజింపుమెప్పుడున్.

ఇదే జ్ఞానభక్తి, ఈ భక్తిని ప్రపంచంలోనే చేయాలి. సర్వప్రపంచం ఆ భగవంతుడేనని ఎఱిగి దర్శించాలి. ఇందువల్లనే ముక్తి రాగలదు గాని ఇతరాల వల్లకాదు.

భాగవత కథలు

పంచమ స్కంధము

౧౧. ప్రియ వ్రతుడు

బాబాయి కథలు చెప్తున్నాడు !

భాగవతంలో వ్రథను స్కంధంలో శ్రోత, వక్తరి పరిశుద్ధత ఎలా ఉండాలో చెప్పారు. రెండవ స్కంధంలో వేదవ్యాసుడు భాగవతం వ్రాయడంలోని ఆశయం తెల్పి జ్ఞానభక్తి ముఖ్యమని చెప్పారు. అంతేకాదు, భగవానుని గొప్పతనం చెప్పడానికి విరాట్ పురుషుడి ఆకారం వర్ణించారు. వాని ఆరాధన నిర్గుణాకాధనే నన్నారు. తృతీయ స్కంధంలో నృష్టితీరు ఎలాంటిదో వివరించి, మోక్షం పొందడానికి పరమాత్మను గూర్చిన అనుసంధానిమే వ్రథానమన్నారు. చతుర్థ స్కంధంలో నృష్టిలో పుట్టిన వ్యక్తికి కర్తవ్యం ఉందనీ— అది ధర్మార్థ కామ మోక్షాలను గడించడమనీ చెప్పి— దానిని పాటించి గడించిన వారి కథల్ని వివరించారు. కర్ణముడూ వానిసంతతి ధర్మం చూసాననీ ధ్రువుడికథ, అర్థ సంపాదనానీ వృథు చక్రవర్తి కథ కామితాలను ధర్మం ద్వారా గడించి తరువాత మోక్షమందటానీ, వ్రచేతనులనూ ప్రాచీనబర్హికి మోక్ష మార్గం నారదుడు బోధించటం పురంజయోపాఖ్యానం అనే కథల్ని మోక్షమార్గానీ చెప్పడానికి వివరించాడు.

ఇప్పుడి పంచమ స్కంధంలో— ఈ క్షరాత్మికమైన వ్రవంచంలో పుట్టిన మనకు— తక్షణం శరీరాల్ని వదిలేసి— అజ్ఞానం వదలి— జ్ఞానం పొంది మోక్షం గడించట మొక్కటే కర్తవ్యమా?” అన్న సందేహానికి అక్కర్లేదంటూనే ఈ

గృహస్థ జీవితమనే సంసారాన్ని నడుపుతూ ఎలా జ్ఞానాన్నీ - మోక్షాన్నీ - గడించేది? అనే సంగతిని చెప్పి శంక తీర్చడానికి ప్రయత్నమిది. కథ సారంభిస్తున్నాడు ! మోక్ష సాధనలో మానవుడికి కలిగే చిక్కులు తీర్చడాన్ని వ్యాస మహర్షి చేపట్టి భాగవతం వ్రాశాడనేది స్పష్టమనిపిస్తుంది. వంచమ స్కంధంలో ఋషభుడుగా పరమాత్మ అవతరించి ధర్మార్థ కామ అను గడించి శర్వాత పతమహంస తత్త్వాన్నెలా అవలంబించాలో స్పష్టీకరించారు.

స్వాయంభవుని కుమారుడు ప్రయత్నమిది. ఇతడు మోక్షార్థి, అందుకని పెళ్ళే వద్దని అదవులకు బయలుదేరాడు. ఇది బ్రహ్మకు సరిగా అనిపించలేదు. తన మనవడి దగ్గరకు వచ్చి, గార్హస్థ్యం చేపట్టవలసిందని బోధించాడు. విష్ణుమూర్తే తనను ఈ ప్రయత్నమనికా విషయం బోధ చేయుమని చెప్పడం చేత తాను వచ్చి ఆ సంగతి చెప్తున్నట్లు కూడ చెప్పాడు. భగవంతుడికి సృష్టి సరళి నడుస్తుండటమనేది ఇచ్చ అన్నాడు.

“నాయనా! ఈ విశ్వం ఆ విష్ణుమూర్తి అధీనం !! ఇక్కడి జీవునికి ఏ ప్రత్యేకాధికారం లేదయ్యా! నీ నవరే కాదు - నేను కూడ ఈ ప్రకృతిలో పరుచుకొని ఉన్న గుణాల వల్లనూ, వేదం వల్లనూ బద్ధుడనై ఉన్నాననేది తెలిసికొను. ఎద్దు ‘ముకుతాటో’కి బద్ధమై ఎలా ఉంటుందో అలా !! ముక్తి సందటానికి జీతేంద్రియుడు కావటం ముఖ్యం, గృహస్తుగా ఉన్నా జీతేంద్రియుడైతే, మోక్షం పొందగలడు. శ్రీనారాయణ భరణారవింద ధ్యానం అనే దుర్గాన్ని ఆశ్రయించి గృహస్తు

అరిషద్వార్గాల్ని జయిస్తాడు. నీహ ఆలాగే గృహస్థునై ప్రారబ్ధో
వభోగాల్ని అనుభవించి ముక్తిని పొందు. ప్రారబ్ధం అనుభ
వించక పోతే ముక్తి నంతట ఎలా?" అన్నాడు.

ప్రియవ్రతుడు బ్రహ్మమాట వ్రకారం గృహస్థ అయి
నాడు. పైగా "శ్రీహరి పాదాంబుజ చింతనం దగిలి- నిత్యా
నందమున్ బొంది- దుర్భర రాగాదుల తారద్రోతి- ప్రజంన్
తారించె నత్యున్నతిన్"

మనిషి కేవలం 'జ్ఞానిని' అనుకొని జడుడయినంత
మాత్రాన వ్రయోజనం లేదు. నేను- పరమాత్మనూ- అను
కొంటూ ఉన్నా చాడదు. నీవు వేరుగా ఉండి పరమాత్మ
వేరుగా ఉండటమే అవుతుంది. నేను అనే వ్రనక్తి లేదు "నీవు
వున్నావనే భక్తి" ముఖ్యం. ఇది తెలియజెప్పడాకే ప్రియ
వ్రతుని తథ వ్యాసమహర్షి చెప్పాడు.

ప్రియవ్రతునకు పదిమంది కుమారులు ఒక కుమార్తె.
అందులో కొందరు పరమహంస యోగమాచరించారు. ప్రియ
వ్రతుడు మేరు పర్వత ప్రదక్షిణం చేశాడు. నూర్కుడు మేరు
వుకు ఒక వ్రక్క నున్నవుడు రెండో వ్రక్క చీకటిగా
ఉండటం చూసి, తాను భగవదపాసన వల్ల ఒక కాంతిపంథ
మైన రథం సంపాదించి రెండో వ్రక్క తాను దానిలో ఎక్కి
తిరుగుతూ కాంతిని ప్రపంచానికి ప్రసాదించాడు అలా తిరగ
డం వల్లనే ఆ రథనేమి కారణంగా ఏడు వముద్రాయా నవ్త
ద్వీపాయా వీత్పడ్డాయి, ఆ ద్వీపాంకు తన ఏడుగురు కుమారుల్ని
రాజులుగా చేశాడు. ఆ తరువాత నన్నునీంచి భక్తి ద్వారానే
ముక్తిని పొందాడు.

ఆరణ్యంలోకి వెళ్ళినా, కామక్రోధాదులు వెంటపడతాయి! గృహంలో ఉంటే వ్యవహారం చేయాలిందే! కాని ఆ వ్యవహారాని- రాగద్వేష రహితంగా చేయడం నేర్వాలని బోధ! అలాంటి గృహస్థు అయినట్లయితే ప్రేయవ్రతుడిలా ముక్తి నందవచ్చుననేది ముఖ్యమైన మాట! భగవంతు దాశించిన విధంగా నిర్మోహుడై భగవానుడే తన ద్వారా ఈ కార్యాలు చేయునున్న అంతరంగ ప్రబోధం పొంది ప్రపంచంలో బ్రత కాలి- భక్తుడై! ఇదీ ప్రేయవ్రతుని కథలోని రహస్యం. భగవద్గీతలో చెప్పిన బ్రాహ్మీస్థితి ఇదే !!!

ప్రపంచంలో ఎన్నో రకాల పాపాలుంటారనేది మరువ కూడదు. అప్రేయవ్రతుడి కుమారుడు అగ్నేధ్రుడు. ఇతడు దేవుని గూర్చి తపను చేసి- కుమారుని కనాలనుకొన్నాడు. బ్రహ్మ అప్పుడు పూర్వచిత్తి అనే అవ్వరసను ఆయన ముందుకు పంపాడు. అమెను పెండ్లి చేసికొని భూస్వర్గ భోగాల ననుభవించి పిల్లల్ని కన్నాడు. తొమ్మిండుగురు పుత్రులు కలిగారు. అగ్నేధ్రుడు యజ్ఞాలు చేసి చివరకు సత్య లోకం పోగలిగాడు. అప్పటికి ముక్తి రాలేదని ఆర్థం. అనుభవించి వేయటంవల్ల పాప వాసనలు నశించవచ్చు. కాని అవ్వరసను చూచిన అగ్నేధ్రుడులాగా- క్రొత్త వాసనలు కూర్చుకొంటే ముక్తి త్వరగా రాదు. ఇంతకూ ముక్తి నందిన వాడు ప్రేయవ్రతుడు గాని, అగ్నేధ్రుడు కాదు!

56. ఋష భావతారం

అగ్నేధ్రుడి కుమారుడు నాభి. ఇతడు పుత్రుడి కోసం యజ్ఞం చేశాడు. యజ్ఞ గుండంలో నారాయణమూర్తి ప్రత్య

క్షమై తానే 'నాభి' కి కుమారుడై వుట్టబోతున్నట్లు చెప్పాడు. భగవంతుడు తానై అవతరించుతూ ముందే అలా తెలియజెప్పి వుట్టటం సర్వసాధారణమై ఉండటం చూస్తాము పురాణాల్లో. సామాన్య జనానికి బోధలు చేయడానికి పూర్వం తానే భగవంతుడనే సంగతి చెప్పి అందుకు నిదర్శనాలు చూపితే గురి ఎక్కువగా వారికి కలుగుతుందని కావచ్చు! బోధ చేయడానికి అది ఒక మార్గం. నాభికి ఋషభుడుగా పుట్టే ముందు భగవంతుడు తానలా వుట్టుతానని చెప్పడం- శ్రీకృష్ణుడు వుట్టిందగ్గర్నుంచే, తాను భగవంతుడని చెప్తూనే జీవితం నడుపటం తమ బోధలు వరమాత్మ సంబంధమైనవి గనుక - నిదర్శనా పూర్వకంగా ఉండాలనే ఆశయంతో అలా చేశారు అనిపిస్తుంది!

వరమహంస తత్త్వం ప్రజలకు తెలియజెప్పి తానలా ప్రవర్తించి అదర్శాన్ని తెలియజేయడమే ఋషభావకార ఉద్దేశ్యం.

నాభి ఋషభునికి వట్టంగట్టి రాజ్యం వదలివెళ్లి బదరి కాశ్రమంలో భక్తిపరుడై కొంతకాలం గడిపి వరమపదం పొందాడు.

ఋషభుడు భక్తిమార్గాన్ని ప్రధానంచేసి చెప్పక వరమహంస మార్గం తెల్పాడు- ఎందుకంటే ఇది కర్మభూమి. కర్మలు చేసి భౌతిక ఫలితాల్ని పొందచ్చు. కాని, చేయార్చిన కర్మలవల్ల ముక్తి పొందాలంటే ఏ కర్మలు చేయాలనేది ఆలోచించాడు. వేదాధ్యయనం చేశాడు. నూర్గురు పుత్రుల్ని కన్నాడు. తాను విశుద్ధుడై పుత్రులను సన్మార్గుల్ని చేశాడు. వారిలో తొమ్మిందుగురు రాజరికం చేశారు. తొమ్మిందుగురు మంత్ర

త్వం చేశారు. మిగిలిన ఎనభయి ఇద్దరూ బ్రాహ్మణోత్తములైనారు. ఇది ముఖ్యమైనమాట ! ఒక కుటుంబంలోనే వుట్టి వేరే కులంలోని వాళ్లుగా నరిగిపోవడం అనంభవమేగాని, ఉత్తమమైన జ్ఞానం పొందటం చేత బ్రాహ్మణ వర్ణులుగా కులస్థులుగా కాదు- అవతానికి అభ్యంతరం లేదన్నమాట గొప్పమాట కదా !

ఋషభుడు నూరు యజ్ఞాలు చేసినా ఐహిక ఫలం కోతలేదు. అలా అతడు నత్పథగామి అయినాడు చివరకు రాజ్యాన్ని వుత్తర కప్పగించి బ్రహ్మవర్త దేశం వెళ్లి మహాత్ముల్ని కలిసి, నభ చేసి, తన కుమారులందరినీ పిల్చి తత్వబోధ చేశాడు. అందులో 1) మనీషి అనునరించాల్సిన నూత్రాలూ 2) రాజ్యపాలనం ఎలా ఉండాలనేదీ 3) పరమహంస ధర్మమేమిటనేదీ— వివరంగా చెప్పాడు.

మనీషి అనునరించాల్సిన నూత్రాలేవంటే- 1) కామాన్ని పెరగనీయక పోవటం 2) తపసు చేయటం 3) వృద్ధుల్ని దీనుల్ని రక్షించటం 4) దుష్టుల్ని చేరకపోవటం 5) మహాత్ముల్ని చేరటం అనేవి. మహాత్ములంటే సమచిత్తులూ, శాంతులూ సకల భూత రయాలనుంచి అర్థం. అంతేగాక భక్తి, నిర్వైరత సౌమోవశమాలు ఉండాలి. ప్రాణేంద్రియాల్ని గెలిచాలి. కర్తవ్య పరిత్యాగం చివరకు చేయాలి. చివరకు అంటే భక్త్యాదుల ననుసరించి ఉండటం ఎల్ల తనూ తన అపయవాలూ కేవలం అవదమాత్మ భావించిన వసులకు సమత్పణమై పోయిన భావం ఒక్కటే నిలుస్తుంది, అప్పుడని అర్థం. అప్పుడు గాని విజ్ఞ దేహం పరమాత్మలో చేరలేదు. శిష్యుల్ని, యోగ

మతి కలవారుగా మంచాలి గాని, కర్మవరులుగా చేయటం కాదు! వారు మోక్షం పొందాలనడం గదా ఆశయం! నాయనా నీవింజినీరు కావాలి అనడం కంటే భక్తుడవు కావాలని పిల్లలకు బోధ చేయడం అవసరం. ఇంజినీరయినా నరే, భక్తుడవు మాత్రం అయి ఉండాలి అనేది కీలకం.

ఇక ప్రజాసౌలభ్యం విషయంలో—ఎక్కువ తక్కువల్ని పాలించాల్సిందే నన్నాడు. చెట్లు, పాములు, జంతువులు మనుష్యులు, ఇవి ఒకటి కంటే తరువాత వచ్చేవి గొప్ప. ఆ పైన మనుష్యుల కంటే సిద్ధులు, విబుధులు, గంధర్వులు, సురలు, ఇంద్రుని దేవతలు, దక్షులు, భర్గుడు, బ్రహ్మ, విష్ణు, వీళ్ళు గొప్ప, విష్ణువు బ్రహ్మ వదార్థ తత్త్వవిదుల్ని అదరిస్తాడు. అందుచేత వర్మదైన విప్రుడు మీకు అరాధ్యుడు, అంతకుపై వాడు నిరాకారే! ఈ వర్మలెన్నగుడానికి బ్రాహ్మ వదార్థ తత్త్వం ఎటుగవలసిందే. శమదమాదుల్ని కలిగిన వారినీ ఎఱిగి భజించాలి. అస్పృశ్యే-మాయ-అనేది నశించేది.

వరమహంస తత్త్వం మాటల్లో చెప్పే చాలదు అన్నాడు ఋషభుడు. అందుకని తన కుమారుడైన భరతుని రాజుగా చేశాడు. తాను దిగంబరుడై పికాచిలా అవధూత వేషంలో ఇల్లు వదలి వెళ్ళాడు. అదే మోక్షానికి మార్గమని సూచన. అలా దేశ దేశాలూ తిరుగుతున్నాడు : కొట్టినా తిట్టినా ఉమ్మినా లెక్క చేయదు ; మాట్లాడడు, దేహాభిమానం కలగదు. కేవలం భగవద్భావనవరుడై వెళున్నాడు.

వెంట్రుకలు జడలు కట్టినయి, వంటినిండా ధూళి వట్టింది. అవికారయై ఒకచోట పడిఉన్నాడు. తింటూ త్రాగుతు

మూత్ర పురీషాలు వదుల్తూ అందులో వడి దొర్లుతూ ఉంటున్నాడు. చెడువానన అతణ్ణి ఆశ్రయింపలేదు. అది చిత్రం! పైగా నువానన పరిమళిస్తోంది. ప్రేక్షకులు అతడు మహాత్ముడనే భావం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అతడికి మాత్రం అన్న పానాలూ, మూత్ర పురీషాలూ ఒకే అనుభూతి నిస్తున్నాయి.

సిద్ధులు కలిగినయి ఆయనకు. కాని ఆయన వాటి నుపయోగింపలేదు. ఎందుచేత అనే ప్రశ్నకు - శుకుడు చెప్పాడు : “మనసును నమ్మరాదయ్యా! వాటిని గ్రహిస్తే కామకోధాదులు పెరుగుతాయి. అందుకే ఆయన గ్రహించలేదు” అన్నాడు. చిత్రమనేది, జారిణి జారుల కెలా కామాన్ని కలిగిస్తుందో ఈ సిద్ధులనూ అంతే నన్నాడు. అయితే యదృచ్ఛాలాభ నంతుష్టి అనేది సాధనాంశమే గదా అనిపిస్తుంది! అది బలహీనులైన వారికి మొదట్లో చెప్పిన చిట్కాగానీ, మహాత్ములకు కాదు - అని చెప్పాడు శుకుడు!

అవధూత సంతత ధ్యానవదుడు. అతడికి శరీరం సంగతి వట్టదు. మనసూ బుద్ధి అహంకారం - ఈ మూడూ విజ్ఞదేహం, అవి అతడిలో శరీరంమీది అశ నొదలి క్షేత్రజ్ఞుని ఆరాధిస్తూ ఉండిపోయినయి. కుమ్మరి చక్రం త్రిప్పి వదుల్తాడు. ఆ తర్వాత కూడ అది తిరుగుతూనే ఉంటుంది. అలాగే అతడి స్థూల శరీరం తిరుగుతూనే ఉంది! విజ్ఞదేహం అత్మలో జేరి పరమాత్మ స్థితిలో ఉంది. ఋషభుడా స్థితిలో నోట్లో రాయి పెట్టుకొన్నాడు. మాట్లాడే అవకాశం అలా తుడిచివేశాడు. అడవిలో వెళ్తున్నాడు. బడబాగ్ని చుట్టు ముట్టింది. అందులో స్థూల శరీరం దగ్ధమైంది. అతడు ముక్తి నందాడు.

అవధూత ఆనందపూర్ణుడై ఉంటాడు. బయటి ప్రజలకా నంగతి స్పష్టంకాదు. మన వర్తనం వేరు. ఓబ్బు సంపాదించి నలుగురూ ఆ నంగతి తెలిసికొన్నారో లేదో అని వరీక్షిస్తాం!! అవధూత తన నితర్లు చూడాలనే అనుకోడు. అందుకని అట్టి కంత ఆనందం! ఇతర్ల కది తెలీకపోయినా సరే!!!

ఋషభుడు కర్మత్యాగం చేశాడని మన మంతా ముందే కర్మత్యాగం చేయరాదు. అవధూత స్థితికెక్కినప్పుడే కర్మత్యాగం! అలా కాకపోతే కేవలం ప్రభువట్టిపోవడమే అవుతుంది. ఈ కారణం చేతనే ఋషభుడు, అవధూత లక్షణాలను నోటితో చెప్పలేదు. నోటితో బహిర్గతం అయిన లక్షణాలు విన్నవారి మేధలో నిల్చిపోతాయి. ఓహో పిచ్చివాడే అవధూత అంటే! అని అర్థమవుతుంది. కాదు లోపల నిరంతర భక్తి ఉండయ్యా అంటే “ఓహో అలా పీటకు అతుక్కుపోయి నమాధి చేయాల్సి” అనే అర్థమవుతుంది. అందుకని తాను వరమహానగా ప్రవర్తించి చూవడమే ఋషభుడు చేశాడు!

క్రమబద్ధమైన సాధన చేయాలి. భక్తి కలగాలంటే మనసును కామ వికారం కలుగని స్థితికి తేవాలి! అందాకా వైరాగ్యం అనే సాధన చేవట్టాలి. ఇదీ ఋషభుని కథలోని బోధ.

57. భరతుని కథ

ఋషభుని నూర్గురు కుమారుల్లో భరతుడు పెద్దవాడు. అతడు కొన్ని సహస్రాల సంవత్సరాలపాటు రాజ్యం చేశాడు.

ధర్మాన్ని పాలించాడు. మహారా జనిపించుకొన్నాడు. ఆ రాజ్యం పేరు 'అజనాథ'మని పిలిచేవాళ్ళు. ఈ భరతుడు పాలించిన తరువాతనే దీనిని భారతమని పిలుస్తున్నారు - అంటారు.

భరతుడు కర్మ మార్గానుసారి. ఎన్నో యజ్ఞాలు చేశాడు ఎన్నో ధర్మాలు చేశాడు. ఆ చేయడంలో పురుషోత్తమార్పణంగా చేశాడు. అదే చిత్తశుద్ధికి ఆధారం. పూర్వం ప్రాచీన బర్హి కూడ ఎన్నో యజ్ఞాలు చేశాడు కాని, అతడు పురుషోత్తమార్పణంగా చేసినట్లులేదు. అందుకే నారదుడు వచ్చి ఆయనకు బోధచేయవలసివచ్చింది.

చాలా కాలానికి తన పుత్రులకు రాజ్యం ఇచ్చి భరతుడు ఇల్లుపదలి పురిహాశమానికి వెళ్ళాడు. పురిహాశమంలోవిమునులకు నారాయణమూర్తి అగువడుతూనే ఉంటాడుట. అంతటి మహాత్ముల ఆశ్రమమది. అక్కడ ఒంటరిగా ఒకచోట నుండి ఆ వనంలోని పుష్పకందమాలాది ఫలపుష్పాంతోనూ తురిసీ దళాంతోనూ శ్రీశుని వూజు చేస్తూ ఉన్నాడు. దీనివల్ల విషయాల్లో అభిలాష అతడికి నశించింది. నమాధియోగి అవదానికయిన ప్రయత్నమిది!

అభిలాష ఎలా నశిస్తుంది అనిపిస్తుంది! మనను నిరంతరం తాను చేసే వూజుల్లోని నంతోషాన్నీ అనందాన్నీ పొందుతుండటం చేత ననాలి. ఎల్లప్పుడూ అనందం అనుభవిస్తూ ఉండాలి అనేది అందుకే. Optimist భగవంతుని దగ్గరకు త్వరగా పోగొందు Pessimist కంటే. తానే వని చేస్తుంటే

అ వనిలోనే ఆనందం అనుభవించగల్గేవాడు గొప్పవాడు అవు
తాడంటారు. ఆనందగాంక విషాదాన్ని అనుభవిస్తూ తన
వనిని చేసేవాడిని దుఃఖం అప్పుడు కలుగదమనేదేగాక చింత
వల్ల మనసు ప్రత్యుపాయాంఘీదనే ఎల్లప్పుడూ వరుగెత్తందై
శాంతం కల్గడానికి అవకాశం దొరకదు. అందుకని అతడు
పైకెక్కే అవకాశం ఉండదు. విషయాల్లో అభిలాష అలా
పెరుగుతునే ఉంటుంది.

భగవత్పన్నిధానాన్ని ప్రేమించి అర్చన చేస్తూ అందు
లోనే ఆనందాన్నే గడిస్తూ ఉన్నాడు భరతుడు. మహానం
దంతో ఉన్నాడు. ఆయన ఒకనాడు సెయేటికి వెళ్ళి ఉద
యాన్నే స్నానం చేస్తూ టంకాతం జపిస్తున్నాడు. ఆ సమ
యాన ఒక గర్భిణీయైన జింక ఒకటి నీరు త్రాగడానికి
వచ్చింది. ఆ క్షణానే ఎక్కడో దగ్గర్లో ఒక సింహం గర్జిం
చింది. ఆ అరుపుకు జింక భయపడిపోయి నీళ్ళు త్రాగడ మాపి
ఆ సెయేటిని దాటాలని ఎగిరి, దుమికి దాటలేక, దాంలో వడి
పోయింది. ఆ వడటంలో దాని గర్భం విచ్ఛిత్తి అయిపోయి
దాని గర్భంలోంచి పిల్ల స్థవితమై వడిపోయింది. ఆ తల్లి జింక
వనిపోయింది. ఈ విషాద సంఘటనకు భరతుని హృదయం
అర్థమైపోయింది. దయ పొంగింది. ఆ పిల్లను నీటిలోంచి
తీసి బయటకు తెచ్చి అదరించాడు, పెంచాడు అప్రేమ
మనసులోకి దిగి రాగం పుట్టించిందతడిలో. అతడు ఆ
రాగాన్ని వదలలేదు. జింకపిల్లను తన కుటీరానికి తీసికొని
పోయి పుత్రుణ్ణి పెంచినట్లు పెంచడం ఆరంభించాడు.

నికంతరంగా భగవంతుడిపై ఉండొల్పిన మనసు హరిణంపై క్రేమ అనే రాగాన్ని అనునరించింది. మనమూ ధ్యానం చేస్తాం భగవంతుణ్ణి. కానీ, కొంత సేపటికి మనసు మళ్ళీ తిరిగి విషయాల్లోమీదకు వస్తుంది. కొంతసేపటికి మళ్ళీ భగవంతుణ్ణి తలుస్తాం. అతరువాత సినీమా మీదకు పోతుంది రాగమనేది ఎలా లాగితే అలా పోయే. మనసు వల్ల శాంతి కలుగదు. మనసు సినీమా మీదకు పోయినట్లే భగవంతుని మీదకు కూడ పోయివస్తే భక్తికి సినీమా చూడడానికి తేడా ఏమిటి? అందుకే భగవంతుడు గొక ఇంకొక దాన్ని ప్రేమించకు అనడం, అది శాంతి పొందడానికి మార్గం.

భరతుడికి హరిణం మీద మనసు మళ్ళడం చేత అశాంతి వచ్చి వడింది. జవం కోనం కూర్చుంటూ అర్చనకు వెళ్లుతూ దాన్ని చూచుకొని ముద్దాడి వెళ్ళేవాడు. అది బయటకు పోతే ఏమైపోకుందోననే భయం. అది ఎలా బ్రతుకుతుంది తన నుంచీ దూరం పోతేననే ఆలోచన. నిజానికి ధ్యానం చేయడానికే అతడి మనసుకు నమయం దొరుకటలేదు.

ఒకనాడా జింక పిల్ల వనంలోకి వెళ్ళిపోయి తిరిగి రాలేదు. అప్పటి భరతుని మనసుకు కలిగిన వ్యథ చాల ఎక్కువైపోయింది. పుత్రుల్ని రాజ్యాన్నీ సహా అన్నీ వదిలివేసివ మనసు హరిణ శాంతిమీదకు పోయిందంటే అది ఏమనాలి? అతడి నయమనం ఆక్షణానికి తగ్గిందనే అనాలి బహుశా, ప్రారబ్ధం తెమ్మని ఊరుకోతగింది కాదని వస్తుంది. ఎప్పటికో తిరిగి వచ్చిందా జింకపిల్ల.

ఎంతో కామిలా జరిగింది. చివరకు భరతునికి చివరి కాణం ప్రాప్తించింది. ఇంకా ఆ హరిణాన్ని అత్యానక్తితో చూస్తూనే ఉన్నాడు. మనసంతా ఆ హరిణ రూపంతోనే నిండింది. మనసు విజ్ఞ శరీరంలోది గనుక విజ్ఞ శరీరం స్థూల శరీరాన్ని విడిచిన క్షణాన హరిణ రూపం అతడి విజ్ఞ శరీరంలో చేరింది. జింకా, ఆయన స్థూల శరీరం ఇక్కడే ఉండిపోయి నయి.

విజ్ఞ శరీరంలో హరిణి ఉన్న కారణాన ఆ భరతుని విజ్ఞ శరీరానికి హరిణిగా స్థూల రూపం వచ్చేసింది. ఆయన భరతుడుగా చేసిన సంయమనం కారణంగా అతడికి పూర్వ స్మృతి కలిగింది. అంటే పూర్వం జరిగిన సంగతులు ఈ జన్మలో జ్ఞాపకంలో ఉండటం పూర్వ స్మృతి.

తన స్థితి మార్పు జ్ఞాపకమొచ్చింది. “ఎంతో గొప్ప రాజు తాననుకున్నారంతా, గొప్ప సంయమి అనుకొన్నారు జనం. చివరకు దయ అనే మిషతో రాగంలో తగుల్కొని ఈ జింక శరీరంలో చేరాను” అనుకొన్నాడు. ఆ తర్వాత మనసును భగవంతునియందే అనుసంధానం చేశాడు. అక్కడ కాలాంజన వర్షతం క్షణ వీకాకిగా నుండి అంత్యంలో అమృగ శరీరాన్ని రాగరహితమైన వైరాగ్య స్థితినే ఆలోచిస్తూ వదిలివేశాడు.

ఆ తరువాత అతడి విజ్ఞ శరీరం ఒక బ్రాహ్మణుని యింట, కుమారుడుగా స్థూల శరీరాన్ని పొందింది. ఆ తర్వాత వాని మనసు, -

తత్కబంధంబుల బండింపజాలు నీ

శ్వరుని నత్యుతు నటా శ్రవణమనన

తే. గీ. ముంను హరిచరణ ఛానమనను విఘ్న

భయమునను జేసి మనమందు బాయనీక

నిశిపి నశిస్తుతి జేయుచు నిలిచియుండె

భరిత యశుడె న భరతుండు సార్ధినేంద్ర 118

ఇతర జనులతో నంగమే వర్జించాడతడు. నంగం చేస్తే మళ్ళీ కర్మ బంధంలో తగుల్కొంటామనే భయంతో! అందుకని లోకులకు ఉత్పత్తుడులా ఎదుడులా మూక బదిర మానడుగా అవుపడ్డాడు. తండ్రి చెప్పిన కర్మలు తండ్రి కోసం చేస్తున్నాడు ఏలాటి ఆసక్తిని పెంచుకొనక. గాయత్రీ మంత్రోపదేశాన్ని పొందాడు వేదాధ్యయనం చేశాడు.

తండ్రి చనిపోయేటప్పటికి తన నవతి తల్లి కొడుకులు తొమ్మిందుగురూ తనూ తనతోపాటు తన చెల్లెలూ ఉన్నారు. నవతి సోదరులకు ఇతడిమీద ఏలాటి ప్రేమాలేదు. ఇతడికి ఎవరిమీదా ప్రేమ లేదు. తింటున్నాడు, ఇంటా బయటా వాళ్ళు చేయించే పనులు చేస్తున్నాడు. తల్లి తండ్రితోపాటే నవాగమనం చేసింది.

భరతుడికి వృషభంలా బలమైన శరీరం ఉంది. దాన్ని చూచి ఇతడెంతో తిండి తినేస్తున్నాడని సోదరులు అతడ్ని అడవికి వంపి పొలాల్లో పని అప్పచెప్పారు. అక్కడ ఏది దొరికితే అది తిని ఉంటున్నాడు. ఇతడ్ని అంకా మందుడ

న్నారు. అతడు ఆ పొలాల్లో వీరాననంతో కూర్చుని నారాయణ మూర్తి పాదపద్మాంబు భాగ్యం చేస్తూ ఉంటున్నాడు. నియమం ధర్మం అనుసరించి చిత్తశుద్ధి చేసికొన్నా-తన గమ్యం చేరడానికి భక్తి తప్పవని అనేది-బహుశ-తెలిసికొన్నాడు.

ఇలాటి స్థితిలో వృషభరాజుకడు సంతాన వాంఛతో కాళికాదేవిని పూజిస్తూ ఆమెకు సరస్వతి ఆయాగని తలపెట్టాడు భృత్యులు ఎవరినో ఒలికోనం తెచ్చినా అతడు పారిపోయి దొరకలేదు, వాళ్లు భయపడిపోయి వెతుకుతూ వెతుకుతూ ఈ మందుడైన బ్రహ్మజుణ్ణి చూచి మంచి పశువు దొరికిందని పట్టుకుపోయినారు. భరతుడు అవుననీ కాదనీ అనలేదు. అతడికి వాళ్ళు మంగళ స్నానం చేయించి కట్టు బట్టలిచ్చి మృష్టాన్న భోజనం పెట్టి అర్ధరాత్రి వేళకు కాళికాయంతోకి తీసికొని పోయారు. అక్కడికి ఆ వృషభరాజువచ్చి, బలినీయడానికి మంత్ర దిష్టమైన కత్తిని పట్టుకొన్నాడు.

భరతునకు ఇదంతా తెలీక పోలేదు. కాని లెక్కచేయక భగవత్స్మరణలో నిమగ్నమైయున్నాడు. సంయమన కర్మ, భగవత్స్మరణ అనే కర్మ రెండే అతడు చేస్తున్న సాధన. అప్పుడు కాళికాదేవి వృషలాధిపతిని కోపిస్తున్నది. బ్రహ్మభూతుడైన ఈ భరతుడి తేజం ఆ కాళీమాత కళ్ళల్లో చేరి ఆమె శక్తిని ప్రబోధం చేసింది. ఆమెకెంతో కోపం ఆ రాజుమీద కలిగింది. వెంటనే హుంకారం చేసి అట్టహాసంతో ఆ రాజునీ ఆ భృత్యుల్నీ తరిలు నరికివేసింది. ఇది ఎలా జరిగింది? ఎందుకు జరిగింది అనిపిస్తుంది. ఆ భరతుని స్థితి మరి ఎలా ఉంది?

అచ్చటి విప్రనూనుడు భయంబొక యించుకలేక చంపగా
వచ్చిన వారియందు గరవాఁమునందును గాఢియందుదా
నచ్యుతభావముంచి హృదయంబున బద్ధదశాక్ష

నెంతయున్.

మచ్చికతోడ నిల్పియనుమానము నొందకయుండె

నెంతయున్

(138).

ఏలాటి ప్రతిచర్యగాని చూపని భరతుడు ప్రకృతి
మాతయైన కాళికా విగ్రహం ఎదుట నమ్ముడై ఉన్నాడు.
వరమ కఠిన్యలై వృషల రాజు భృత్యులూ కూడ దేవుని
పేరు చెప్పి ఆ బ్రహ్మభూతుడ్ని నరీకెయ్యాలని ప్రయత్ని
స్తున్నారు. కాళికాదేవి విగ్రహం ప్రకృతిలో భాగమే.
అయినా ఒకానొక దివ్య శక్తికూడ సర్వతానూ, ఆ విగ్రహం
లోనూ కూడ ఉన్నది. ఆ శక్తి వల్ల ఆ రాజు భృత్యులూ
కూడ శరీరాల్ని పోగొట్టుకోవలసి వచ్చింది. కాళికాదేవే వాటి
శిరసులు ఖండించి భరతుని ఒంటరిగాజ్ఞిచేసిందట. భక్తి వరుని
రక్షించాల్సిన బాధ్యత బహుశ ఉంటుంది భగవంతుడికి అంటే
అశ్శం ఇదేనేమో.

తొక్కి శక్తులు ఒక్కటే ప్రపంచంలో నడుస్తున్నవన
దానికి వీల్లేదు. అతీంద్రియ శక్తులు కూడ వనిచేస్తుంటాయి.
కాళికాదేవి విగ్రహానికి కదిలేశక్తి ఎలావచ్చింది అనుకోవటం
అజ్ఞానం. అతీంద్రియ శక్తి అనేది ఉంటే దానివలనే వృషలుని
మతి హఠాత్తుగా మారి తనవాడినే చంపి తనను చంపుకొనటం
జరిగే ఉండవచ్చు. కథలో కఠత బుద్ధి అధారంగా వృష

బుడె అందర్ని చంపేసి భరతుడ్ని నదితేజాడంటే బాగుండే తనుకుంటాం! కాని కొందరు దాన్ని నమ్మకపోవచ్చు.

ఇది సంస్కారాన్ని బట్టి తెలియల్సిన విషయం!

భరతుడు తిరిగి వెళ్ళి పొలం దగ్గర కావలా కూర్చున్నాడు. కొన్ని యేండ్లయిందలా. సింధురాజ్యం పాలించే రహూగణుడు బ్రహ్మ శత్రుత్వం తెలిసికోవాంని కపిల మహర్షిని చూడాలని ఇక్షుమతీ తీరానికి ప్రయాణమైనాడు. వల్లకిలో ఎక్కి వెళ్తున్నారు.

ఆ వల్లకిని భరతుడున్న దగ్గర్నుంచి తీసికొనిపోతున్నారు శిబికి వాహకులు. వారికి ఈ ముందుడ్ని చూస్తే ఒక ఆలోచన వచ్చింది. అతడ్ని తమలో చేర్చి శిశికను మోయించితే ఇతడేమీ అభ్యంతరం చెప్పడనిపించింది. వెంటనే అతడ్ని వట్టుకొని వల్లకి కొమ్ము క్రిందకు త్రోశారు. భుజం మీద కనీనం గుడ్డనయినా పెట్టకుండా. భరతుడు అప్రయత్నంగా నడుస్తూనే ఉన్నాడు. శిబిక కదలి లోపలున్న రహూగణునకు బాధ కలిగింది.

రహూగణుడు అందర్ని మందలించాడు. వారంతా ఈ ముందువాడు సరిగా అడుగు వేయటలేదన్నారు. మళ్ళీ శిబిక కదులాడింది. మళ్ళీ రహూగణునకు బాధకలిగింది. అతడు ఈ మందుణ్ణి తీవ్రంగా విమర్శించాడు. ఐనా భరతునకు అభిమానమనేది లేని కారణాన మరుమాట లేకుండా చేతనయినట్లు శిబికను మోస్తునే ఉన్నాడు.

తనకయితే అభిమానం లేదు ఈ రాజు గుణత్రయా
లతో కూడిన మనసు కలవాడు. శమ దమాదులతో మన్న
తన స్థితి నె ఎరుగలేకుండా ఉన్నాడు అందుకని అబ్రాహ్మణ
కుమారుడు అతడికి సోం చేయాలని రాజుతో అంటున్నాడు

“రాజా! ఇంత బలంగా ఉన్నావు. ‘నీకేం బరువుగా
ఉందా ఈ శిబిర’! అన్నావు. నీ వన్నది విజయ నాకు బరువు
తేలికా వీటి ఉండవు. బరువీ శరీరానికేగాని ‘నా’కేముంది.
ఈ బరువు, భారం, రోషం, అహంకారం-ఇవి శరీరాల
కుండేవి మాత్రమే. “జీవన్ముక్తుడా”!” అన్నావుగాని మృతి
అనేది ‘నా’కు లేదు అదీ ఈ శరీరానికి సంబంధించిందే.
ఈ దేహంతోపాటే స్వామి భృత్య సంబంధం కలుగుతుం
బంది. అది స్వదహారం మూలాన కలుగుతుంది. లాజాభిమా
నమే నీవు అజ్ఞాపిస్తున్నావు అది నీస్వభావాన్నిబట్టి వచ్చింది

దానికి నేనేమీ చేయను-చేయలేనుగాక. నా స్వభావం
ఉన్మత్త మూకాంధ-జడత్వం. నన్ను నీవు శిక్షచేసి ప్రయో
జనమేముంది.?” అని శిబిర మోస్తూనే వెళ్తున్నాడు

రహూగణుడు తత్త్వ విషయం తెలియాలనే కపిల
బుహర్షి వద్దకు వెళ్తున్నవాడు! వెంటనే ఈతడ్ని తత్త్వవేత్తగా
తెలిసి శిబిరదిగి వెళ్ళి నమస్కరించి “స్వామీ మీరు తత్త్వ
వేత్తలుగా తెలుస్తున్నది. ఇలా అవపూత వేషంలో ఎందు
ఉన్నారు. అసలు మీరెవరు? కపిల మహర్షేనా” అంటు
న్నాడు

“స్వామీ, - ఈ శరీర బాధ్యత లేదంటుంటే నాకు అర్థం వట్టలేదు. ఈలోక వ్యవహారమంతా ప్రవృత్తి ప్రమాణ బాధమే ఉంటోంది. అది “నత్పథం” లో వెళ్తే అదే నర్మ కూ సమ్మతం అంటేగాని తమరు చెప్పిన తత్త్వం కలిసేదెలా సెలవివ్వండి” అన్నాడు. అందుకు జ్ఞాని చెప్పడ మా రంభించాడు.

“రాజా! లోక వ్యవహారమే బాధాధికం. అంటే శరీరంతో కలిగేది. అది నిత్య మనుకొనకు. “నేను” అయిన వాడే నిత్యం. శరీరం కాదు. ఇది వాస్తవంగా నమ్మితే గాని అన్నం ఉడకడానికి మంట, కండ, నీళ్లు వస్తువులలా అధారమో అలాగే ఇంద్రియాలూ, తెలివి బ్రాణాలూతో జీవుడున్నప్పుడు వ్యవహారం జరుగుతూందని తెలుసుంటుంది. దుష్టమైనవ్యవహారం వదలి “శంజాక్షు వదసేవ” చేస్తే తిరిగి పుట్టడమనేది ఉండదు. అన్నాడు. ‘భక్తి కావా అని సోధచేశాడని అర్థం. కాని రహూగణుడికి ‘భక్తి’ అంటే ఏమిటో తెలీదు. వట్టి మంచిగా ఉండటం అనుకొంటున్నాడు. నిజానికి “నత్పథం అందరూ కోరేదని, అతడన్న మాటేగా! భరతుడింకా చెప్తున్నాడు.

“చిత్తం త్రిగుణాలతో కూడి ఉన్నంతకాలం-విజ్ఞానం కర్మేంద్రియాల-కలయికతో “ధర్మం ఫలాన” అన్నప్పుడు “అధర్మం ఇతరమైన ఫలాన” అని ఎలా అవుతుందో అలాగే- ఈ దేహాలు పుట్టుతూ ఉంటాయి. చిత్తమే వాటిని పుట్టిస్తూ ఉంటుంది. చిత్తం గుణ ప్రవాహంచేత వికారం పొందడం వల్లే ఈ దేహాలు పుట్టుతున్నాయి. జీవుడికి ఈ స్థూల సూక్ష్మ

శరీరాల రూపంగా ప్రత్యక్షమవుతూనే ఉంటుందీ చిత్తం! చిత్తమయితే వస్తుతః గుణరహితమే. నూనె దీపం, వెలుగు తుంటే మసిబారుతుంది. నూనె, పత్రీ అయిపోతే స్వచ్ఛమై ఉంటుంది. అలాగే చిత్తం గుణ తత్త్వాన్ని వదిలై పరతత్త్వాన్ని పొందుతుంది. అప్పుడుగాని అది గుణరహితమై ఉండదనేది జ్ఞాపకముంచుకో.

మనసుకు ఏకాదశ వృత్తులున్నాయి - జ్ఞానేంద్రియా లైదూ, విషయాలమీద తోచే బుద్ధులయిదు - అభిమానం ఒకటి - మొత్తం 11 వృత్తులు. వీటివల్లనే అనేక జన్మలు కలుగుతున్నాయి. ఈ సునో వృత్తుల్ని ఆక్రితమించిన జీవుడు నారాయణ స్వరూపుడే. ఈశ్వరుడే జీవుడుగానై ఉంటాడు అతడు సర్వ భూకాంతిస్వామి! “నేనువే”నంటూ ఉంటాడు అదే మాయ! ఈ మాయ బాటితేనేగాని జీవుడు ముక్తనంగుడు కాడు. ఆరిషడ్వర్గాలు జయించుమన్నా వృత్తుల నొదలి నిర్వృత్తి నందుమన్నా, మాయను తరించుమన్నా, చిత్తం విషయాన క్తం కాకుండా చూడుమన్నా, మనసునరికట్టుమన్నా అన్నీ ఒకటే సాధన.

మనసు నిష్టంవచ్చినట్లు పోనిస్తే అది జీవునికి శత్రువు అవుతుంది. అలాగాక మనసును కేవలం పరమ గురుడైన శ్రీహరి చరణోపాసనాస్రంతో గెలిస్తే పరతత్త్వం పొందే మార్గం అదే! అందుకే-

“కొన, వచ్చిన ఫలములు కర్మమూల మగుటజేసియు సంసారిమందు చిత్త మెపుడు పర్తించుచుండగా నెరుగలేవు తత్త్వ యోగంబు మిగుల నిత్యంబటంచు.

తత్త్వయోగం నిత్యమనీ దేహాదుల వ్యవహారం
అనిత్యమనీ తెలియాలంటే “భగవచ్చబ్జవాచ్యంబై వికుద్ధం,
వరమార్థం, జ్ఞానరూపం, అయిన బ్రహ్మమొకే ఒకట”ని
తెలియాలి. ఈ భూమి ఎలా అయితే ఎన్నో పరమాణువులతో
ఉన్నదో అలాగే, - అవిద్యా, పూర్ణమైన మనసు, ఆశయం,
కారం, నామం, బుద్ధి అనే రూపంలో నుండే ఈ మాయ
వల్ల జగత్తు రెండవదిగా సృష్టి అయింది. ఈ మాయ (భ్రమ)
పోతే ఇక నా జగత్తు ఉండదు. అది అందుకనే అసత్తు. అది
సర్వమూ భగవంతుడేననే టట్లయితే అదీ సత్యే. అసత్యే లేదిక!

సత్యంలో ఉండిపోవటం సర్వమూ (భగవంతుడని
ఎరగటం) ఈ జగత్తు నుండి మోక్షమందటమే అవుతుంది.
అందువల్ల ఆ సత్య స్వరూపుణ్ణి నిరంతరం ఆశ్రయించాలి.
అది చేతకావడానికి బుద్ధుల పాదసేవ చేయాలి. నరుడు
వృద్ధులం సేవన చేసి సంసారంమీది మోహాన్ని వదిలి,
వుండరికాక్షుడ్ని సూజించాలి. అప్పుడే వరలోకం వెళ్ళినపుడా
పరమాత్మును పొందగలడు. కనుకనే సంసారంమీది మోహం
పోయే జ్ఞానం హరిధ్యాన కథలవల్ల లబ్ధమవుతుంది అనటం.
వరలోకం వెళ్ళటమంటే అస్థితిని పొందటమే. చచ్చిపోవా
ల్సిందేనా? అనేమాట లేదు. చనిపోవడమే జీవునకు లేదనేది
అర్థమయితే ఆ సందేహమెరారు.

జీవుడు మాయచే చుట్టబడి పరమేశ్వరుణ్ణి చూడలేక
గుణకర్మల్ని చేస్తూ ఉంటాడు. లాభం అనిస్తూ ఉంటాడు.

బేహరిలా తిరుగుతూ ఉంటాడు. ఫలం కావాలి - ఫలితం కావాలి - అంటూ ఉంటాడు. కామం లోభం ఎంటి దొంగలు మనసులో చేరి - (అప్పుడు ఇంద్రుని విజయుడియై తప్పు భర్తగుణాలనిన్నటిని దోచేస్తూ ఉంటాయి. పుత్రులెత్ర దారాదులనే తోడేళ్ళు ఈ సంసార చనంలో నరక స్తముల్ని భక్షించేస్తుంటాయి. మక్షికాదు గుబురు చెట్లున్నబావిలో కుట్టినట్లుగా తుర్జనులు దుర్దశలో పడేస్తారు. ఇనా అతడి మనసు మాత్రం విషయాల మీదకే పోతున్నదై ఈ విశ్వమే గంధర్వలోకం అని తలుస్తుంటుంది. కొరపి య్యాన్ని చూచి నివ్వతెచ్చు కొంటాం అని దూరదూరానికి తిరుగుతుంటాడు జనుడు. చివరకు ఎటుపోవాలో తెలీటలేకంటాడు.

సంసారాటవి చిత్రమై ఉంటుంది. శత్రురాజులు తిరస్కరిస్తే దుఃఖపడుతూ ఇంకొకజ్జి జయించగలననే ధైర్యంతో వాడిమీదకు వెళ్తాడు. ఒకచోట ఆ కలితో బాధపడి, ఇంకో చోట పాపకర్మల్ని ద్రవ్యహీనుల్ని ఆశ్రయిస్తాడు. అప్పుడు అతడికి కలుగబోయేది అదే!! దాహం దాహం అంటూ నీరు

ని మడుగుల్ని వెతుకుతాడు. ఇహవరాలకు దూరులైన వారిని విస్తాడు. ఇక్కడ నివ్వి ఉన్నదని ఇంకో ప్రక్కకు వెళ్ళి వాగ్ని నెదుర్కొంటాడు. అన్నంకోసం దాయాదుల్ని ఆశ్రయిస్తాడు. రాజ్యం పొందాలని పితృ పుత్ర భ్రాతృ శ్యేష్ఠుల్ని వధించడానికి వెళుదీయడు. ఇంత దుఃఖాన్నీ అనుచున్నా తాను గంధర్వ నగరంలోనున్న మనసుతో నున్నదై ప్రవర్తిస్తాడు విషకాలం. ఇలా స్థలం సినిమాలో స్థలంకంటా భూగృహంలోకి దిగి, తాను నాయకుణ్ణు.

కొంటున్నట్లు అనుభూతి చేస్తాడు. ఇవన్నీ చూసి తెలిసి 'అవి నిజమా' అన్న ప్రశ్నకు "అంతా అబద్ధం ఎట్టి నీనిమా" అనుకోగలవా? అవి నిజమనుకొంటే,-

అర్పథనుడు విశ్రమాస్థానముల దృప్తి

బొంద కరుల ధనము బొందగోరి

యదిగి వారివలన నపమానములబొంది

యధికమైన దుఃఖ నిమగ్నమై

171

మరి ఈ దుఃఖ మెలా వచ్చిందేదీ? అని అలోచించేంతవఱకు కాశంలేదు. ఎందుకంటే అప్పుడు దాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు గాని దుఃఖమని నమ్మటంలేదు. అది దుఃఖం నాయనా అని ఎవరన్నా చెప్తే అది ఆ కర్మకు ఫలితమే. ఇదిగో ఇప్పుడీ కర్మ చేస్తాను చూడతే ప్రవృత్తిలోకి తిరుగుతాడు. ఎవ్వరూ "అవును దుఃఖమే-అరిపోయే విధముందా"? అంటాడు. "నారాయణమూర్తి ధ్యానమే దానికి మార్గమంటే- "నమయమేది" అంటాడు. నడచుం లేకకాదు. తన ఇంద్రియాలు తన యీ నదాజ్ఞను పాటించవు గనుక- అవి తన మాట పాలించటం లేదని అనుకోడు నమయం చాలటంలేదని తిరిగి కాలమనే పాశంలో చిక్కిపోతాడు.

చక్రకాయధుణ్ణి కొలిస్తేగాని తరుణోపాయం లేదని ఎరక్క ప్రపంచంలో పాషండులచేత వంచింపజడి, బ్రహ్మ వదార్థతత్త్వ విదుల సేవనంతేక కేవలం శ్రౌత స్మార్త కర్మానుష్ఠాన వదుడనంటూ మైధున నిమిత్తం సుతదారాదుల్తో సేహ్నం చేస్తూ నిమ్మ కూపంలో బడినట్లు నంసారకూపంలో పడిపోతాడు.

కనుక నీవు హరిపాద భజన తత్పరడవై ముక్తిని గడించాల్సింది" అన్నాడు భరతుడు రహుగణునితో, రహుగణుడు భరతునికి నమస్కరించి నీవు మహాత్ముడవని పొగడి తిరిగి వెళ్ళిపోతాడు. భరతుడిప్పటికీ జీవన్ముక్తుడు. నూళ్ళ శరీరం వెనుక ఇక వాననలులేవు. స్థూల శరీరంతో లిజ్జ శరీరానికి గల సంబంధం చాల కొద్ది. ఆయనకు ప్రాచీన పరిపూర్తి కాంగనే ఆ స్థూల శరీరం పోంగనే లిజ్జశరీరంలోని మనోబుద్ధులు పరమాత్మ ధ్యానంలో ఉండిపోవడంచేత వాననలు లేకపోవడంచేత ఆయనలో ఐక్యమయి పోయినాడు.

ప్రణయప్రవతుడు ముందే జ్ఞాని. తరువాత గృహస్తు, తిరిగి జ్ఞానియై ముక్తిని పొందాడు. అగ్నిధ్రుడు ధర్మవరుడు, యజ్ఞాలెన్నో చేశాడు. పూర్వ చిత్తి అనే పూర్వవాననల వల్ల సంసారంలో దిగిపోయి భోగాదులనుభవించి చివరకు బ్రహ్మలోకం పోయినాడు. ముక్తి నందలేదు. ఋషభుడు ధర్మమేలా అనుసరించాలో చెప్పడానికి గృహస్తుఅయి, రాజయి, వేదపరుడై, యజ్ఞపరుడై చివరకు జ్ఞానియై ఆవధూత లెలా ఉండాలి అని వరమహాన లెలా ఉండాలి అనేది ప్రవచించానికి చూపి పరమేశ్వరునిలో ఐక్యం కావడమనే మార్గం చూపాడు. జయన అపకారమెత్తిన పరమేశ్వరుడే. ఇక భరతుడు ధర్మపాలనం ప్రశంశనీయంగా చేసి విరాగియై అన్నిటినీ వదలినా - పరమేశ్వరుని చింతలో నిమగ్నం కాక - జింక పిల్లమీద ధ్యానం పెట్టుకొని వతితుడై నా తిరిగి జన్మనెత్తి చిక్కులు పడుతూ ఈ చిక్కులన్నీ శరీరానికేనని తెలిసికొని నిరంతర భగవద్ధ్యానం వరుడై, వైరాగ్యాన్నీ భక్తిని జోడు చేసిన మార్గం మనకు తెలిపాడు.

58. జంబూ నవద్వీపాల పర్ణన

వ్యానమహర్షి- పూర్వులు, ఆధ్యాత్మికావ్వీ ఐహికాన్నీ ఎలా నంబాళించుకొన్నారో భాగవతంలో చెప్తున్నాడు. ప్రేమ ప్రవృత్తు ముక్తినే పొందాడు, అగ్నిభ్రుడు బ్రహ్మలోకానికి మాత్రం వెళ్ళాడు. ఋషభుడు పరమహంసై గురు స్థానం వహించి ముక్తి పొందాడు. భరతుడు భక్తి వరుడై నా మధ్యలో చిక్కులు వడి చివరకు మళ్ళీ సర్వత స్థానం చేరాడు.

అంతా ఒకేరకం వారుండరు ప్రపంచంలో ! భరతుడి కొడుకు నుమతి. ఇతడుబుద్ధికి ప్రాధాన్యమిచ్చిబుద్ధి ఎలా చెప్పితే అలానడుచుకొన్నట్లు అనువదుతుంది, “గౌతమబుద్ధుడు చెప్పినట్లు దేవుడున్నాడా లేదా అనే సంగతి మనకొద్దు, కోరికలు చంపు కొని ప్రపంచంలో మంచి అనిపించుకొంటూ బ్రతకటం పర్యవసానమన్నాడు. దీని ఫలం జీవితాంతం అలా ఉండి అ పేరు తెచ్చుకోవడం తప్ప మరొకటి లేదు, పరలోకమూ లేదు దానికి సాధనా ఇదమిత్యమని లేదు” కాని నుమతి ఈలాంటి సిద్ధాంతాలు అవలంబించాడు. ఈ సాధనకు ఫలం కూడ యా స్థూల శరీరాంతంవరకే, అ పైన పీడీ లేదు అనిపిస్తుంది.

ఐతే అతడి తరువాతి వారు అందు కంగీకరింపలేదు. నుమతికి ఐదవ తరం మనుమడు ప్రతీహుడు. ప్రజలందరికీ బ్రహ్మోపదేశం చేశాడు. వాని వంశంలోని గయుడు తత్త్వ జ్ఞాని అయినాడు, వేదాలు అతడు కోరినవల్లా ప్రసాదించినవట!

బున్నయి. ఇక్కడే వామనావతారుడు తన పాదంతో ఆకాశం
కొల్చిన సంకర్షణలో బ్రహ్మాండ కటాహం బద్ధలై అక్కడ
బ్రహ్మ పాదాన్ని కడిగితే ఆ నీటితోపాటు గంగ వచ్చి
హరిపాదోధిగా ప్రసరిద్ది నొందింది. ఆ నీటిని ధ్రువుడూ
నక్షత్రులూ తమ తమ శిరస్సులపై ధరిస్తున్నారు.

ఆ బ్రహ్మ పురంనుంచి 'సీత' అనే ఒక మహానదం
ఉదయించి నాల్గు ప్రక్కలకూ ప్రవహించి భారత వర్షాన్ని
పావనం చేస్తున్నది. భారత వర్షంలో ఇంకా దక్షిణాన ఎన్నో
గిరులున్నాయి. ఇవన్నీ మేరు పర్వతానికి పుత్రికలు.

ఈ విధంగా తొమ్మిది వర్షాలున్నాయి. ఇళావృతంలో
శివుడు పూజితుడవుతున్నాడు. జనులు, "ఓం నమో భగవతే
వానుదేవాయ నర్వగుణ సంఖ్యానాయావ్యక్తాయ నమః"
అంటూ ఆ శివుడైన పరమాత్మను ధ్యానించి వారిలోజక్యమవు
తున్నాడు. భద్రాశ్వ వర్షంలో హయగ్రీవ మూర్తిని'ని జనులు
స్తుతిస్తారు. "ఓం నమో భగవతే ధర్మాయాత్మ విశోధనాయ
నమః" అని ధ్యానిస్తారు. హరి వర్షంలో ప్రహ్లాదాదులు
నరసింహమూర్తిని స్తుతిస్తూ "ఓం నమో భగవతే నరసింహాయ
నమః స్తేజ స్తేజస్సే. అవిరావిర్భవ వక్రనభ వజ్రదంష్ట్ర కర్మా
శయాన్ రంధయ రంధయనమ ఉగ్ర స్వభావాయ మహాత్మనే
తమోగ్రనగ్రనస్పాహాభయమభయమాత్మని భూయిష్టా" అని
ధ్యానిస్తారు. కేతుమారి వర్షంలో కామదేవ రూపంలో నారా
యణుని సేవిస్తారు. రమాదేవి ఆయన్ను ఇలా ధ్యానిస్తుంటుంది
"ఓం - హ్రీ - హ్రీం - హ్రూం - ఓం నమో భగవతే హృషీకే
శాయ నర్వగుణ విశేష వింక్షితాత్మనే అకూతీనాం - చిత్తా

నాం- చేతసాంవ- విశేషాణాం బాధివతయే- పోషకకళాయ-
 చందోమయాయ- అన్నమయాయ- అమృతమయాయ- నర్వ
 మయాయ నమసే- తేజ సేఽజ సే- బలాయ- కాంతాయ- కామాయ
 నమస్తే ఉభయత్ర భూయాత్” అని జనులు అలాగే ఉపా
 సిస్తారు.

రమ్యక వర్షంలో మత్స్యరూపుడై హరి ఉంటాడు.
 మనువు “ఓం నమో భగవతే ముఖ్యతమాయ నమస్త్రాయ
 ప్రాణాయా జసేన హసేబలాయ మహా మత్స్యాయ నమః” అని
 ప్రార్థిస్తూ ఉంటాడు. పౌరణ్యం వర్షంలో కూర్మావతారుడైన
 నారాయణమూర్తిని అర్యముడనే రాజపాలనలోని జనులు
 “ఓం నమో భగవతే అకూపారాయ నర్వ సత్త్వగుణ
 విశేషణాయ నోవంశీత స్థానాయ నమో వర్షజే నమో భూమ్నే
 నమో వ స్థానాయ నమస్తే- అని ధ్యానిస్తారు. ఉత్తర కురుభా
 ముల్లో వరాహదేవుని ఉపాసిస్తారు “ఓం నమో భగవతే-
 పంక్త తత్త్వ లింగాయ యజ్ఞక్రతవే మహాధ్వరావయవాయ
 పహిధరాయ మహాపురుషాయ నమః- కర్మ శుక్లాయత్రి
 యుగాయా గుణాయ నమస్తే” అని ధ్యానిస్తారు. కింపురుష
 వర్షంలో శ్రీరాముడు తపాన్యుడు. సీతాదేవి ధ్యానిస్తూ “ఓం
 నమో భగవతే ఉత్తమ స్లోకాయ నమః అర్య లక్షణ కీల
 వ్రతాయ నమః ఉవశిక్షితాత్మనే నమః ఉపాసితలో కాయ
 నమః సాధువాద నికర్షణాయ నమో బ్రహ్మజ్య దేవాయ
 మహాపురుషాయ మహా రాజాయ నమః” అవి జపిస్తుంది.

ఇక భారత వర్షంలో బదరికాశ్రమంలో నారాయణ
 మూర్తి ఉపాన్యుడు. సావర్ణమనువున కిక్కడ నారదుడువదే.

అవణ సముద్రం తరువాత స్తతః ద్వీపం ఇత్థ సముద్రం వరకూ వ్యాపించి ఉంది దీనిని ఇథ్మహ్వాదనే ప్రియవ్రత వ్రతుడు పాలించాడు. దీనిలో ఏడు వర్షాలున్నాయి— శివ యశస్య సుభద్ర ఇంద్ర క్షేను అథయ మృత్యుంనేని. ఏడు నదులు ఏడు వంశాలూ కూడ ఈ ద్వీపంలో ఉన్నాయి. ఇక్కడ నూర్మ్యుడు అధిదేవత.

అపై ద్వీపం పేరు కాయలీ ద్వీపం. ఇత్థ సముద్రానికి వెలువరి నురా సముద్రం వరకూ వ్యాపించి ఉంది. ఇదికూడ ఏడు వర్షాలుగా విభజనమైంది. ఇక్కడనూ ఏడు వర్షాలూ ఉన్నాయి. ఇక్కడి అధిదేవత చంద్రుడు.

తరువాత, కుశద్వీపం. ఇక్కడి అధిదేవత యజ్ఞ పురుషుడు. ఈ ద్వీపం నురా సముద్రమునకు అవతరి ఘృత సముద్రం వరకూ వ్యాపించి ఉన్నది.

తరువాతిది క్రౌంచద్వీపం. ఇది ఘృత సముద్రానికి వెలువరినూ పాలసముద్రం వరకున్నూ వ్యాపించి ఉంటుంది. ఇక్కడ వరుణ దేవుడు అధిపతి.

ఆ తరువాతి ద్వీపం శాక ద్వీపం. అందు మేధాతిథి అనేవాడు రాజ్యం చేశాడు. ఇక్కడి అధిదేవత వాయు దేవుడు. పెరుగు సముద్రం వరకూ ఈ ద్వీపం ఉంటుంది.

చివరది పుష్కర ద్వీపం. ఇందులో మర్యాదనగమనే వర్వత మున్నది. ఈ ద్వీపంలో రెండే వర్షాలున్నాయి. రమణక, భాతక నామాలు కలిగిఉన్నాయి. కర్మజ్ఞానాలు పేరు

వేరని నమ్మి, బ్రహ్మను కర్మచారాధనతో అచంచలమైన
బుద్ధితో ఆరాధిస్తారు.

ఇంతకు పూర్వం చెప్పిన ద్వీపాల్లో రకరకాయిన
చాతుర్వర్గాలున్నా ఈ ద్వీపంలో జనులంతా నమంగానే
ఉంటున్నవారు అక్కడ లోకాలోక వర్వతమున్నది. ఆ వర్వ
తానికి ఆవల ఏమీలేదు. దాన్ని చాటి పరకూ పోషడం జనుల
కళకళం. దానిపై భగవంతుడే ఉన్నాడు. ఆ పైన ఉన్నది
ఆకాశంలో నూర్కడు నక్షత్రాలు చంద్రుడు మొదలైన
భగోళిక గ్రహతలె-నని శ్రీ శుకుడు పరీక్షితునకు చెప్పాడు.

59. భగోళ ప్రళయం

ఇంత భూమి నముద్రాలు అన్నీ కలిసి వ్రచంచమని
ఐహికమని అంటే చాలదు. దీనికి పైన నూర్కడు మూడు
లోకాల్ని కాంతితో ముంచి అతవంతో తపింపజేస్తూ
ఉంటాడు. ఈతడు సంవత్సరంలో ఒకసారి భవక్రంత్రంతా
తిరుగుతున్నాడనిపిస్తుంది. రాత్రిళ్ళు పగళ్ళు భూమికి
ఈయనవల్లనే కలుగుతున్నాయి. ఆయన కాంతి ఒక్కటే
భూమికి ఏకైకం కనుక ఆయన భూమిపై ఏ ప్రక్కన ఉంటే
ఆ ప్రక్కనే పగలు. రెండోప్రక్క రాత్రి. అరడివల్లనే ఉత్త
రాయణ దక్షిణాయనాలూ దినరాత్రుల వృద్ధిక్షయాలూ కలు
తున్నాయి.

మేరు వర్వతంలో నూర్కని రథపు ఇరును నిల్చి
గిరున నూర్కడి చక్రం తిరుగుతుంటే ఎక్కడో దూరాన

దిస్తూ రాజ్యమేలుతున్నాడు. వితలంలో పార్వతీ శంకరులు రమించగా తాటకి అనే కుమార్తె పుట్టి అమెయే బంగాళమై జనులకుగా ఆభరణాలు అయింది.

నుతలంలో బలి చక్రవర్తి వాడనునిచేత నిర్జించబడిన కథ జరిగింది. బలిఅక్కడిరాజు. తలాతలానికి ప్రభువుమయుడు. మహాతలంలో కద్రూ పుత్రులయిన సర్పాలు ఉంటవి. పాతాళంలో నాగులుంటారు.

పాతాళానికి క్రింద శేషుడు సహస్ర ఫణాశిపై ఈ భూమిని భరస్తూ ఉన్నాడు. అతడికి అనంతుడని సంకర్షణుడని కూడ పేర్లు. వరసు సాత్త్వికమనే స్వభావంగా ఎంచుకొని యుండి ఈ భూచక్రాన్ని తలంపై భరిస్తున్నాడు.

ఇదంతా ఈ విశ్వ రచనా విశేషం. ధర్మం అధర్మం అనేవి ఉన్నాయి. మనిషికుష్ణ శ్రద్ధ త్రిగుణాత్మకమై ఉంది. ఆ శ్రద్ధ ఆధారంగా చేసిన కర్మ ఫలాలూ వేరుగానే ఉంటాయి. కొన్ని చెప్తాను విను. నరకం ఎక్కడుందని అడిగావు. చెప్తాను.

నరకం అనేది ఈ మూడు జగాలకు అవతల దక్షిణ దిశలో ఉన్నది. ఇక్కడ శమనుడు అధిపతి. వివిధమైన పాపాలు చేసే వాళ్ళకు వివిధమైన నరకాలున్నాయి. ఇవి 28 నరకాలు. అక్కడ అనేక విధాలుగా పాపుల్ని శిక్షిస్తారు. అక్కడి శరీరం వగిలి ముక్కలైపోయినా మళ్ళి వచ్చి కూడుకొంటుంది. ఇంకా శిక్షలు పొందడానికి ఏలుగా! ఇది నరక వర్ణనం.

60 అజామీళోపాఖ్యానం

చతుర్థ స్కంధం వరకూ ధర్మార్థ కామ మోక్షాలను పొందగలగడం ఆపర్మనశ్చ- లర్థం భువనూ, వృధువు ప్రదేశముల కథల్లో చెప్పాడు. వంచమ స్కంధంలో ప్రియ వ్రతాని రాజు లెలా తమ తమ పథాలను వదిలి సరసుహంసాదుల చార్లాల ననుసరించాలో చెప్పారు. ఇప్పుడి షష్ఠ స్కంధంలో శర్మవళాన జీవుడెలా పరితుడౌతావో లిరిగి ఉద్ధరితుడవటానికి ఏంచేయాలో తెలియచెప్తున్నాడు హ్యానులవారో.

నరకలోక వర్ణనం విన్న వరీక్షితు రాను చనిపోవబసిన సమయం ఎరిగి ఉన్నాడు తనుక, అతరువాత నరకబాధవడకుండా ఎలా తప్పుకోవాలో సెలవివ్వవలసిందని శ్రీ శుకుడుగుతాడు : దుష్టకార్యాలు చేస్తే ప్రాయశ్చిత్తం చెప్తారు - ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకొన్నా తరువాత కూడ దుష్టకార్యం చేస్తుంటే ప్రాయశ్చిత్త ప్రయోజనమేమీ ఉండదు గదా! ఏమిటి మార్గం ? అంటాడు.

(శ్రీ) శుకుడు కరుణించి చెప్తున్నాడు :

అవును రాజా! త్రికరణాలు చేసే దురికాల్ని తనువు చావకముందే తుడిచివేయాలి! అలా తుడిచివేయకపోతే నరక కూపంలో శిక్షలు వహిల్సిందే. అందుచేత ప్రాణం పోకముందే పాపాలన్న మొదల్ని తనలోనుంచి తొలగించాలి. రోగం వస్తే మందుతోనూ - ఆ తరువాత పథ్య పానాదులతోనూ, దాన్ని ఎలా తుడిచివేస్తామో-అలాగే పాపాన్ని తుడిచివేయాలి.

పావం పోవడానికి పరమాత్ముని ధ్యానం కావాలి, పావ
మూలం నశించడానికి పావన చిత్తుడు కావటం, ధ్యానించటం
ఈ రెండూ ముఖ్యమే. పావం పోవటం భగవంతుని తరివడం
వల్లనయితే, పావన చిత్తుడు కావటం మనః పరివరనం
పొందటవల్ల అవుతుంది. ప్రాయశ్చితం అనేదానివల్ల పూర్వ
పావం పోయినా పశ్చాత్తాపమనేది లేకపోతే - పావమూలం
నశించదు. తెలియక చేసిన పాపాలు పోవడానికి ప్రాయశ్చిత్త
మనే ప్రక్రియ! తెలిసిచేసే పాపాలు పావమూలం అనడం
చేత అలానేఉంటాయి! జన్మాంతాన-శిక్ష దార్హమయే ఉంటాయి!

కనుక పావన చిత్తుడు కావడానికి ప్రయత్నించడమే
ప్రత్యుత్తరం. - రెండవ అంశం "పావం నశించునైవ పావం
దానమునో నమో నర్తనంబునో జపమున నన్య కౌదయుల
నన్నియమాదియమంబులనో ధర్మనైవైతై, ఆ విధంగా పావ
మూలాన్ని నివారించేస్తాయి. ఇది ఒక విధమైన మంత్రం ఇంకా
కొందరు. పుణ్యనైదులు గోవక్రమాద్యుచార విరివిగా నంద
మరందపాన కలనారత న్నద్బదచిత్తులౌచు గోవింద పరాయ
ణుల్ విమలచేషులు దోషశుద్ధంతు రాత్మజం జెందిన భక్త
చేత - రవి చెక్కిని మంచు నదంచుకై వదన్ (52)

ఈ రెండు పద్ధతుల్లో ఏదైనా ఒకటి మన ప్రాప్తమైనది
శివదమాలు వేదంగా బీజుల రుక్మ రుక్మగా జేయలేం
పావ మూలాన్ని దహించేస్తే మోక్షం. అందు అలగి పరిమోక్ష
రుని పాదపద్మ ధ్యానం జేయవలసిందే ఉద్ధరణకోశం. ఈ
ఈ రెండో ప్రక్రియలో సంభవం కనుక ముదతల పాపాల
రెండవ ప్రత్యుత్తరం గోప్పదలయిపోయింది.

అరయ నెన్నడు జేటు తేనట్టి ముక్తి
 పర్తమీలోక మందు నెవ్వనికిని గలదు?
 సాధులును బుద్ధ్యశీలురు సజ్జనులును
 హరి వరాయణ తత్వరులగుటగాక !

56

ఈ అర్థం తెలియడానికి అజామిఘో పాఠ్యానం చెప్తాను
 విను. ముక్తికి శమదమాదు లెంతసరకు ఉపయోగమో భక్తి
 ఎంత పనిచేస్తుందో ఈ కథవల్ల తెలిసికొను,

అజామిశుడనే ఒక బ్రాహ్మణుడుపాసియై ఉన్నాడు”
 ఎన్నో పాపాలు చేస్తూ దీర్ఘకాలం బ్రతికాడు. వదిమంది
 పిల్లల్ని జారిణియైన స్త్రీయందు పొంది చివరివాడిపై ఆశ్యంత
 ప్రేమను పెంచుకొని చివరకు ఆశడ్చే పిలుస్తూ వాని పేరు
 నారాయణ” అయి ఉండటం చేత మృత్యువాత బడకుండా,
 తప్పకొన్నాడు.

అవసాన కాలంలో యమదూతలు వచ్చి అతడి నూళ్ళ
 శరీరాన్ని పాశంతో లాగి నరక లోకానికి తీసికొని పోవాలని
 ప్రయత్నించినా వారికంటే రెట్టింపు సంఖ్యలో జేవ దూతలు
 వచ్చి యమదూతల్ని వారించి వెళ్ళిపోయినారు. అందుకు
 కారణం అజామిశుడు కుమారుని పిలుస్తూ నారాయణా” అని
 ఉచ్చరించటమే.

అంత పాపాత్ముడికి “నారాయణ” అనే నాల్గక్షరాలు
 వరికిన మాత్రాన ముక్తివస్తే అందరికీ రావచ్చుగా ముక్తి.
 ఈ ఒక్క అజామిశుని కథనే చెప్పడమే? అనిపిస్తుంది.

దురర్థం తీసేవాళ్ళకి ఈ కీంకం తెలీదు. 'నారాయణ' నామ స్మరణంవల్ల దేవ దూతల సహాయం జీవునికి లభిస్తున్నది అనే నంగతి తెలియటం ప్రధానం. ఐతే యమ దూతలు హింసించటం అబద్ధమా అనిపిస్తుంది. కాదు. అజామీశుని కథ ఇంకా ఉంది. అది వినకుండానే ఇలాటి ప్రశ్నలు మనసులో ఉదయించటం అది మన దుర్దశ! యమదూతలు విష్ణుదూతలను అడిగిన ప్రశ్నలకు వారిచ్చిన సమాధానంవల్ల ఈ సందేహం తీరుతుంది.

యమదూతలంటున్నారు “ఇతడు వేద బాహ్యుడై ప్రవర్తించాడు. ఇతడి లిజ్జ శరీరాన్ని యముని ఆజ్ఞ ప్రకారం మేము తీసుకొనిపోయి శిక్షించాలి. మీ రెవరు ఇలా వచ్చి అడ్డగిస్తారు. సూర్యుడూ, అగ్ని, వాయువూ, గోచయం, చంద్రుడూ సంధ్యలూ. రాత్రులూ, కాలం, ధూమీ ఇవన్నీ మనిషి చేసిన పాపపుణ్యాలకు సాక్ష్యముంటాయి. అది ఎరిగి విధి ప్రకారం దండించాలి. కోరి కర్మ చేసేవారికి శుభం ఆశుభం కలుగుతుండటం భాయం.

ఈ అజామీశుడు బ్రాహ్మణ కులంలో పుట్టి నశం వేదాలు చదివి, ధర్మశాస్త్రాలు ఉండి శాంతుడై దాంతుడై మంత్ర సిద్ధుల్ని పొంది నత్య భాషణ నియమం జరిపి కూడ ఒకవేళ్ళను తగుల్కొని అన్నిటినీ మరచి పాపకర్ముడై నాడు. పుత్రాగారాది మోహంలో మునిగిపోయినాడు. ఆ వేళ్ళ పేరు వృషలి. అమెతో ఒక విటుడు రమిస్తుండటం కళ్ళతో చూచిన వాడై ఈ అజామీశుడు కాముకుడై పోయినాడు. అమెనే దగ్గర జేసికొని కాపురంపెట్టి వదిలించి నిల్లల్ని కని చివరకు

పుత్రుడిమీద మమకారంతో చచ్చేవేళ “నారాయణ” అని వాడి పేరే పలికాడు! అందుకని ఇతర్ని మేము తీసికొని పోతాము” అన్నారు యమదూతలు.

అప్పుడు విష్ణుదూతలు సమాధానం చెప్తారు. “మీకు విధి ఏదో అది తెలియదులాఉంది. తెలిసినవారం మనమే మన పిల్లలకు ఎగ్గుచేస్తే వాళ్ళు పాపం - ఎవరికి చెప్పుకో గలరు? మీరు చెప్పిందీ చేసిందీ నత్యమనుకొంటే-ఈ లోకు లెంత మోసపోయినవారోకాదు? మన విధి ప్రకృతనలను నమ్మినవారికి వా పాపం. నమ్మి తొడలమీద పడుకున్న బిడ్డను ప్రేమనకు తోడుచుకుంటే నష్టమున్నదా? అలాగే నామ సంకీర్తన అతడెక్కో అక్కడో చేస్తే పాపాలన్నిటినీ శ్రవ్యకుశ్రోని ‘నారాయణ’ నామస్మరణాన్ని అంత్య కాలంలో చేశాడు. ఇలాగే మనమ తన కుమారుని గదా తం చిలది అని నమ్మేహింపకపోయి శ్రీపతి పేరు నీ చందంలో పలికినా. ఆ పరమాత్మ అక్కడే ఉన్నాడు. ఆ నామ స్మరణకు ఫలితమున్నది.

కానిచోటి గొట్టినది కుండినచోట చిహ్నిజ్ఞురారులం
ప్రేరినచోటి సర్పముఖ పీడల నుండినచోట నార్తులై
తూలనచోటి విష్ణు భవదూరుని జేర్కొనిరెని మీదన
క్కానిని యాతనా శతతిగానరు పూనరు దూర

భావముల్ 122

అందుచేత అయిదు ‘కలిస్తే’ ముఖమే తొలగుతుంది
ఇక జేరు - వాడు స్మరణం వల్ల పాప ఫలం కలుగక అగ్ని

పోతుంది. మునులు చెప్పిన ప్రాయశ్చిత్తాది వ్రత్యుపాయాల వల్లనైతే తక్షణం ఫలం కలుగుదుగాని, ఈ పరమాత్ముని సేవ స్మరణ, సామాన్యవల్ల తక్షణమే ఫలం వస్తుంది.

కేవలం నామం జపిస్తే ఒక ఫలం భగవంతుడే న్మరిస్తే మరొక ఫలం వస్తుందా? అని సందేహం! వస్తుంది గాక - విష్ణు దూతలందున్నారు. “మనిషి మరణ సమయం లో ధృతి తప్పి ఉంటాడు. అలాటివాటికి మనసులో భగవంతుడెలా ఉంటాడు? అంతటా సిండినవారైనా ఆయనను గుర్తించడం ఎలా? నామ స్మరణం అలవాటుగా నోటినుండి రావాలి-అంతే. అది ఇతడికి కలిగింది. ఇది ముఖ్యమైన విషయం. ఇందులో మీకేమైనా సందేహముంటే మీ అధిపతి యైన యమునినడగండి” అంటారు.

అజామీకుని కున్న పాశ బంధం తొలగించి వెళ్ళిపోతారు విష్ణుదూతలు! దిగ్భ్రములై యమదూతలూ యముని వద్దకు వెళ్తారు.

ఇక్కడి ధర్మనూక్ష్యం కేవలం నామస్మరణవల్ల కాను చేసిన పాపాల ఫలం వెంటనే వచ్చిపడకుండా జీవుడు అవు కోవచ్చుననేది — అ స్మరణతో వ్రధానమైంది భగవంతుడు కాకపోయినాసరే! అ నామంవినంగానే విష్ణుదూతలు వస్తారు. పాప ఫలాన్ని తెచ్చి నెత్తిన కుమ్మరించే యమదూతల్ని తరుముతారు అని బోధ. ఎందుకని అంటే పాపమూలం మాట ఎలా ఉన్నా పాపం మాత్రం ఫలంకోసం అప్పటి! చిగురింపదు. అ తరువాత పాపమూలాన్ని కూడ నాశనం

చేసికోతగిన సమయాన్ని ఇచ్చి మరీ వెళ్తారు విష్ణుదూతలని అర్థం! చెప్పేవన్నీ నిజమై ఉంటవనే సౌహార్దిక బుద్ధిఉంటే తప్ప ఈ నూత్నం అర్థంకాదనిపిస్తుంది. ఇవన్నీ కోతలూ అబద్ధాలూ అనుకొని వింటే ఈ మాటలు వారికి ఏలాటి ప్రభావాన్నీ ఇవ్వలేవు.

ఇక్కడ అతి ముఖ్యమైన ఒక సన్నివేశం ఈ అజామీశుని కథలో వుంది. దాన్ని మర్చిపోరాదు. ఈ విష్ణుదూతల యమదూతల సంవాదం సంకటంలో ఉన్న అజామీశుడు విన్నాడు. నారాయణమూర్తి అనే పేరు భగవంతుడిది గూడాననీ దాన్ని కాను పలుకడంవల్ల ఇంకా చావకుండా ఉండగలిగాడనీ లేకపోయినట్లయితే ఆ యమదూతలు ఈపాటికి తనను నరకంలో నిలిపేసేవారనీ అర్థమైంది. నామ మంత్ర ప్రభావం అతడికి తెలిసింది. తను తన బుధ్ధ్యా- అ నామం స్మరించలేదు. పుత్రుని తంచి పిలిచాడు. ఐనా ఈ పేరు ఈ సంకట నమయంలో ఫలించింది. తన చావు అప్పటికిరాలేదు. ఈ సత్ఫలితం కలిగించే ఈ సన్నివేశం ఎలాకలిగింది? పూర్వ పుణ్యవశం చేత—అనుకొన్నాడు.

పూర్వం కా నెంత నిష్ఠాపరుడు! వేదవిదుడు! ఆ అధ్యయనాది సత్కార్యాల ఫలం ఇప్పుడు తనకి కలిగిందిగాక—అనుకొన్నాడు. పాప ఫలం అనుభవించాల్సిన క్షణాన తన పూర్వపుణ్య ఫలాన్ని తెచ్చి అరివాటుగా 'నారాయణా' అని వీలవడమనేది అందించిందని తెలిసి కొన్నాడు.

ఇలా వితర్కించి,—అనుకొంటున్నాడు—

యత చి త్రేంద్రియ మౌరుతుంద సగుచున్ యత్నం
బొనర్తున్ హరి

ప్రత సంవత్సరే బుద్ధ్యవృత్తికి జిదావాసోన్ముఖాన క్రికిన్
యుత నిర్వాణ వదానురక్తికి సుఖోద్యోగ

క్రియాశక్తికిన్

ధృతి లబ్ధోత్తమ ముక్తికిన్ సకలధాత్రిధుర్య

నదృక్తికిన్

147

అనుకొన్నాడు. పూర్వాధ్యయన మంత్ర ప్రభావం
వల్ల జ్ఞానం కలిగింది. వెంటనే— బంధంబులన్

దెగ బండించి సబంధుమిత్ర సుత వత్సీ మోహవిశ్రాంతుడై
జగతీనాథు రమేళు గృష్ణుని దయైశ్వర్యంబులన్ గోరుచున్

151

తే.గీ. హరి భక్తులజ్ఞో మాటలు ధరి నెర్పెడుఁ జెడని పుణ్య

ధనముల మూటల్

వర ముక్తికాంత తేటలు నరిషడ్వర్గంబు చొరని

యరుదగు కోటల్ 152

ఇలా తలుస్తూ గంగాతీరం చేరి యోగ మూత్రయించి
సమాధినొంది విష్ణు వదం చేరాడు. అక్కడ ఆ వరుని పాద
వద్దాడు సేవించి ముక్తి నందాడు. అందుచేత—

కర్మంబులెల్ల బాయను, మర్మముదలపంగ-లేడు

మధురీపు పే-

పేర్మిని నొడుపుట కంటెను దుర్మదమున జితమెని

దోషం జన్నన్ 153

అదీ సిద్ధాంతం ఐనా చచ్చేటట్లున్నాడు 'నా . యదా,
అనే విషయం జ్ఞాపకం పెట్టుకుందాములే ఇప్పుడెందుకు అని

పిస్తుంది దైవోపహతుండు. ఆ చావు సమయమే అతడికి తెలిక పోవచ్చు. తెలిసినా భగవంతుని మీదకుగాని కనీసం నామం మీదకుగాని మనసు పోవేపోకపోవచ్చు- పూర్వజన్మ ఫలం వద్దే నా ఉండి వ్యవహరిస్తే తప్ప. పూర్వజన్మ ఫలమంటే పూర్వపు స్థూల శరీర జన్మ ఫలమేనని కాదు. ఈ జన్మలోని 'నూత్న' శరీరంతోనైనా పుణ్యం చేయాలి కొంత. అది భగవద్భావమే. జపం చెయ్యి అక్షర అక్షలు అనేది ఎందుకు- ఇందుకే. 'శ్రీరామ, శ్రీరామ' అను నాయనా ఎల్లప్పుడూ అనేది ఎందుకే. ఈలాటి ఏదో పుణ్యం చేస్తేనేగాని ఆ ఫలం అవసాన సమయంలో అదనుకు వచ్చి నామస్మరణం కలుగదు. బహుశ. లేదా నామం వినబడదు - అనిపిస్తుంది.

యమదూతలు వెళ్ళి ఈ సంగతులన్నీ యమునితో చెప్పుకొన్నారు, యముడు విష్ణుదూతలు చెప్పింది నిజమనీ. నారాయణ నామ స్మరణ చేయుచున్న వారి ప్రాణాలను తీసికొని రావద్దనీ చెప్పాడు.

61. దక్షుడు ప్రజాసృష్టి చేయడం

పరీక్షితు శుచేకమహద్విని అడిగాడు సృష్టి నవవిధసర్గ మన్నాడుగదా అది ఎలాగో చెప్పండి అని.

శ్రీ కుకుడు, ప్రతనులు నవనవేసి తిరిగి వచ్చిం తరువాత కథను ఇలా చెప్పాడు. సర్గమంటే జన్మించడం. ఆ సృష్టి ప్రచేతనులు చేసారు. ప్రచేతనులు నారాయణమూర్తిని దర్శనం చేసికొన్నారు గదా! ఆయన ప్రజాసర్గం చేయా

అన్నాడు. ఆ అదేశం పొంది నముద్రదం దాటి వారు భూమి పైకి వస్తున్నాడు. అప్పటికి భూమి మీద నర్వత్రా వృక్షాలు ఆవరించి ఉన్నాయి. కాము చేయబోయే వ్రజానర్గాన్ని ఉంచడానికి చోటు లేకుండా ఈ వృక్షాలు ఉన్నయ్యేని కోపించి, వారు అగ్నిని పుట్టించి వాటిని తగులబెట్టడం ఆరంభించారు.

ఓషధులకు అధిదేవత అయిన చంద్రుడు డప్పుడు వాళ్ళ దగ్గరకు వచ్చి “వ్రజావరులు కానరాని మీనందీశాశ్శిలా ఈ భూజనాశం చేయడం నది కాదయ్యా మీ తండ్రులెవరూ ఇంత కోపాన్ని పొందలేదు. తమోగుణాత్మకమైన ఈ కోపాన్ని మీరూ వదలండి. నత్త్వగుణులై వ్రజానర్గం చేయండి” అన్నాడు. ఇంకా ఇలా అన్నాడు.

నాయనలారా! అన్ని భూతాల్లోనూ ఉన్న ఈశుడు నాశంలేని వాడని తెలియాలి. తోచావుతో అతడ్ని మనసారచూస్తూ ఉండాలి. అప్పుడు శుద్ధాత్మను కలిగివారవుతారు.

ఇక్కడ కర్మయోగంలోని కీంకమైన మాట చంద్రుడు చెప్తున్నాడు నర్వత్రా ఆపరమాత్మ ఉన్నాడని ఎరిగి ఈ వ్రవంచ వస్తుతీనిచూచి ఆపరమాత్మ అని ప్రేమించి వర్తించు తుంటే చిత్త శుద్ధి కలిగి శుద్ధాత్మగా మార్పు చెందగలవని తోధ. “అప్పుడే ఆ పరమాత్మ మిమ్ముల్ని మెచ్చుతాడు. కోవగుణం పోగొట్టుకోవాలి. ఇది సాధన. కనుక ఈ భూజాల్ని బ్రతుక నీయండి.”

“ఈ వృక్ష నముదాయంలో పెరిగిన ఈ కుమారిని చూడండి. ఇది అప్పరన కూతురు. ‘మారిష’ అనేది. ఈమెను

మీ కిస్తాను. ఆమెను పెండ్లాడి భార్యగా చేసికొనండి" అన్నాడు. అప్పుడు వారు ఆమెను ఒక్కొక్కరే వరించి పెండ్లాడి రమించారు. ఆమెకు ప్రాచేతసుడుగా దక్షుడు వుట్టాడు.

ఆ దక్షుడు భేచరానూ చూచరాలనూ వనచరాలనూ రాత్రించరాలనూ దివాచరాలనూ సృష్టించాడు. ఐనా అతడికి శృప్తికలుగలేదు వెంటనే ఆనడు పింధ్య వర్వకానికి వెళ్ళి అక్కడ తపస్సు ఆరంభించాడు

సృష్టి చేయడానికి ఆ పరమాత్మ సహాయం తప్పని రీతి అని గ్రహించి దక్షుడు తపసు చేశాడు. కానరానీ నెంపు గానిని (అనగా నిర్గుణ స్వామిని) భజించాడు. మొదట తానే అండి తరువాత ప్రజారూపుడైన వాణ్ణి ధ్యానించాడు. అందరిలో ఉన్నా తనను ఎవరు భజిస్తావో వారినే పొందేవాణ్ణి ధ్యానించాడు. సత్ అసత్ల స్థితికి అధారుడైనవాణ్ణి ధ్యానించాడు.

అలా ధ్యానం చేస్తే ఆయనకు "వినతాసుత వాహను. గైన నారాయణమూర్తి" ప్రత్యక్షమై ఆదరించాడు. నిర్గుణ పరబ్రహ్మ ఈ రూపం పొంది వ్యక్తుడవుతాడనటం తెలుస్తుంది. నిర్గుణుడై - కనపడుట మనేది వీలు లేదుగనుక - నగుణుడై అగుపడతాడు. నగుణుడేను అనడానికి అలా యథా తథంగా ఒకచోట ఒకకాలాక ఒక భావారావ ఉండదు గనుక నిర్గుణుడని అనక తప్పదనిపిస్తుంది.

దక్షుడికి దర్శనమిచ్చి “తపం చాలించి వ్రజానర్గం చేయాలి”దన్నాడు. నారాయణ మూర్తి! ఆ సృష్టి చేయడానికి ఈ తపను అవసరం కనుక నీకు తపనుచేయక తప్పలేదు. పూర్వం బ్రహ్మకూడ సృష్టి చేయడానికి ముందు తపను చేశాడు ఇప్పుడీ అసిక్కి అనే పిల్లను నీవు పొంది. వ్రజానర్గం చేయాలింది అని అసిక్కి అనేదాన్ని అతడివరం చేశాడు పరమాత్మ. మైథున క్రియ ద్వారానే వ్రజానర్గం చేయాలింది. ఆ తరువాత - తరువాత పుట్టేవారు కూడా మైథున క్రియ చేత వ్రజానర్గం చేస్తారుగాక. వారంకా నా మాయచేత మోహితులై వ్రజానర్గం చేస్తారు” అన్నాడు.

దక్షుడు అసిక్కి యందు ఎంతోమంది హర్యక్షుల్ని కన్నాడు. వారిని వ్రజానర్గం చేయవలసిందని కోరాడు. వారు ముందుగా తపస్సు చేయాలి గనుక భారతవర్షానికి వశ్చిమాన ఉన్న నారాయణ నరస్సుకు వెళ్లి అక్కడ తపస్సు చేయనారంభించారు.

వ్రజానర్గం చేయాలిన కాలమది! భూమిమీద వ్రజలు తక్కువగానున్న రోజులు. అందుకని పరమాత్ముడు తాను సృష్టించిన వారిని తిరిగి సృష్టిప్రయత్నం చేయుమని ఆదేశిస్తున్నాడు. ఇప్పటి రోజుల్లో వ్రజలసంఖ్య చాలా ఎక్కువై పోయింది గనుక కుటుంబ నియంత్రణ ఉత్పాతప్రమాదాల్లో మరణాలూ నడిపిస్తున్నాడు భగవంతుడే.

ఐనా అప్పుడు కూడ “ఈ వ్రజానర్గమెందుకు అనీ. ఉన్నవాళ్లు ఆ పరమాత్మను చేరి మోక్షం పొందటం నేర్వాలి.

గాని'' అంటూ ఉండేవారు. నారదుడు చిందిలో ముఖ్యుడు. ఆయన ఆ తపసు చేయబోయిన బాక్షాంబుల దగ్గరకు వెళ్లి వరమహంస సూర్గం బోధించాడు. హర్యశ్వులు మోక్ష మార్గావలంబులై సృష్టి విషయంమాని మోక్షం అర్థించి వెళ్లి పోయినారు,

దక్షు డిది విని నారదుని శసించాడు. ''నీ వనులవల్ల మిత్రభేదం కలుగుతుంది గాన'' అశోహాని సొందుతావు'' అన్నాడు. నారదుడు శాంతంగా తాగే రాసిమ్మని దానికి సమ్మతించాడు. పైగా దక్షనికి వుత్రికా సంతతి కలగాలని ఆశీర్వదించాడు. దక్షుడికి ఆశిక్పియందు శిరిగి అరవయిమంది పాలికలుదయించారు. వారిలో ధర్మునకు 10 మందిని, శశ్యునకు 17 మందిని, చంద్రునకు 27 గురను, భూతునకు, అంగిరనుడికి కృశాశ్వుడికి ఇద్దరిద్దరుగాను తార్క్ష్యునకు ఒకరినీ ఇచ్చి పెండ్లిచేశాడు.

వారికి ఎన్నో జీవరాసులు కలిగినయి. జలచరాలు, మహిషాది సురభులు పక్షులు అస్పరనల మూకలు వుట్టినయి. భూమియందంతటా పరమేశ్వరుని చైత్యన్యం వ్యాపించింది. అదితికి ద్వాదశాదిత్యులుదయించారు. వారి సంతతిలోవారే శ్రాద్ధదేవుడు యముడు, సంజ్ఞాదేవి, అశ్వినీదేవతలు అంతాను. అర్యముడని ఆ అదితి కుమారునకు చర్షణులు వుట్టారు. వారి మూలానే మనుష్యజాతి స్థిరంగా ఉండేట్లు బ్రహ్మచేశాడు త్వష్ట అనే ముని కూడ అదితి నుండి కలిగిన వాడే. వ్యక్తికి ఇంకో వ్యక్తికి మధ్య ప్రేమతత్వం కలిగి సౌహార్దతను విరియ చేయాలని చేశాడు. సృష్టి అనే దాన్ని పరమాత్మ

దీప్తిప్రేమను వర్తించ జేయటానికి చేశాడు. సాహార్ద్రత ఎలా మనిషి కలిగించుకుంటాడో చూడటమే ఆయన లీం. తనను ఆశ్రయించి తన ఉనికిని నర్వుల్లో చూచి ఏకతను ఎరిగి సాహర్ద్రతను పొందటంకోసమే ఈ నృష్టిరచన చేశాడు.

శ్వప్త తుమారుడు విశ్వరూపుడు. అతడెంత గొప్పవాడంటే దేవతలు బృహస్పతిని ఒకప్పుడు అనాదరిస్తే ఆయనవారికి గురువుగానుండత ఎక్కడికో వెళ్ళి పోయినాడు. అప్పుడు వారు ఈ విశ్వరూపుని తమ ప్రభోగాభిషిగా పెట్టుకొన్నారు. వక్షస్రజావతి నృష్టి అలా నివసించింది అన్నాడు శ్రీమహాదేవుడు.

అప్పుడు మహాదేవుడు బృహస్పతికి దేవతలలా కల్గిన విరోధానికి కారణమేమిట? చెప్పమంటాడు,

62. దేవతానామైవ సాధ్యం విరోధం

ఒక్కప్పుడు ఇంద్రుడు త్రిభువనైశ్వర్య మదంకో ఉన్నాడు. అదిత్య మరుదర్శిని దేవాదులు గంధర్వ రంభార్వ వృరంకో నహి ఇంద్రుడు శశిదేవిలో నృహి వైశ్వానరం ద్రుదై కూర్చొన్నాడు. అననయంత్రో బృహస్పతి అక్కడకు వచ్చాడు. అప్పుడు ఇంద్రుడు చూశాడుగాని గద్దెదేననూ లేదు. అసనాది గౌరవో, వాణాకేర్పాట్లు చేయనూ లేదు. బృహస్పతి తిరిగి వెళ్ళి గౌరవాడు. ఇలా ఒదిగి గర్వస్వప్నతో ఇంద్రుని కప్పుడు లేదు. ఇది అబుద్ధిపూర్వకమైన పాపం బహుళం! అంటే అసనాదు, అసనంకోదుంటే, అదేమి కారణం? ఇప్పుడు గురవకే ఇబ్బంది. అసనాటుగా అసనంకోదుంటే-

స్వహ తస్మిన్-స్థితిలోనే ఇంద్రుడునకు కలిగినపాపం అది. మనం అలానే ఉంటాం దుష్టదినాల్లో. కాని తరువాత ఎప్పటికోగాని జరిగిన తనపౌరపాటు ఇంద్రునకర్థం కాలేదు. గబగబా గురువుగారింటి కెళ్ళి పాదాభివందనం చేసి క్షమా వణకోరానిని పరువెత్తాడు. కాని బృహస్పతి ఋద్ధిపూర్వకం గానే అధ్యాత్మశక్తి కారణంగా, తాను ఇంద్రునకు అగుపడ లేదు. ఇంద్రుడి పాలనం జరుగుతున్నావురోహితుడైన బృహస్పతి లేనిపాలనం అయింది అప్పుడు!

దేవతలకూ రాక్షసులకూ సహజమైన వైరం ఉండేది రాక్షసులప్పుడు శుక్రుని గురువుగా కలిగి సర్వశాస్త్ర వర్తనులై ఋషార్థులై ఉన్నారు. బలి నూఱుయజ్ఞాలు చేసి ఉన్నాడు కతడికి ఇంద్రుడవదవి నెక్కడానికి అర్హత కలిగేఉంది. దాంతో కన్న ఇంద్రుని జయించి తానింద్రుడవదవి తెక్కాలనే దుర్బుద్ధి వానికి కలిగింది. పైగా ఇంద్రుడివద్ద అప్పుడు బృహస్పతి లేడన్న సంగతి తెలిసింది.దాని నాధారంగా-దేవతల్ని గెలువ గలమని దేవతలపైకి రాక్షసులు దండెత్తినట్లు. దేవతల అశ్రుజలం రాక్షసుల అశ్రుజలానికి వీగి పోయింది. దేవతలు చిత్తుగాడిపోయి పారిపోవలసి వచ్చింది.

వారికి ఇక ఒకేదారి బ్రహ్మను శరణొందటం! ఇంద్రునహితులై దేవతలు బ్రహ్మను దర్శించారు. అయన వీరిమాటలు విని, “మీరు పాపం చేసారు. బ్రహ్మవేత్త నవమానించారు. ఫలితమందుకొన్నారు. ఇప్పుడైనా ఒక పురోహితుని ఆశ్రయించండి. దితికి మనుమడైన విశ్వరూపుడు అందుకు తగిన వాడు-ఆతర్ని ఆశ్రయించి అయన చెప్పినట్లు చేయవలసిం” దంటాడు.

దేవతలు అదితి నంతతి. దితి నంతతి రాక్షసులు. త్వష్ట అనే మనువు యొక్క పుత్రుడు విశ్వరూపుడు. ఆయన ముని. నిశ్చల తపోమహత్త్వ స్వభావుడు అతడికి ఈ దేవతలు పినతండ్రుల వరస అవుతారు. వీరు అతడిదగ్గరకు వెళ్ళి “నీ పితృవర్గంలో చేరినవాళ్ళమయిన మమ్ముల్ని ఉద్ధరించాల్సిందని ప్రార్థించారు.

ఆ విశ్వరూపుడు సతృబంధువులైన దేవతలు తనకు గురు సములు గనుక వారి అజ్ఞను తాను వాలించి వారికి గురు వుగా నవుతానని చెప్పి అంగీకరించాడు.

ఇక రాక్షసుల్ని జయించడానికి మార్గం ఆలోచించి నారాయణ కవచాన్ని ఉపదేశించాడు. రాక్షసులు ఆయన మాతృవర్గ బంధువులే! కాని విశ్వరూపుడు నమదర్శనం కల వాడవటంచేత దేవతలకు గురువై ఉన్నాడు. భగవంతునిచే దేవానుర యుద్ధాల్లో తక్షణ పొందాడు.

నారాయణ కవచమనే మంత్రాన్ని విశ్వరూపుడు దేవ తలకు చెప్పిన విధానాన్ని వరీషీతునకు శ్రీశుకుడు చెప్పాడు. అదే నిజానికి మనకు ఆవసరం....

“ఇది ఒక మంత్రం దీన్ని జపించడానికి పూర్వం శుచియై ఉత్తర దిశవైపు తిరగి కూర్చొని “ఓంనమో నాథాయతాయ” అనే అక్షరాలు వలుకుతూ అంగన్యాస కరవ్యాసాలు చేసి శ్రీమన్నారాయణమూర్తిని తనయందు ఆవహింప చేసుకొనాలి. “ఓం విష్ణవేనమః” అనే మంత్రాక్షరాంతో

హృదయాదిన్యాసం చేయారి. షట్పక్రాల్ని చింతించారి. ఆ
మీదట మంత్రం చెప్పారి.

ఓమ్ హరి ర్విదధ్యా న్మమ నర్వరక్షం
న్యస్తాంఘ్రీ పద్మః పతగేంద్ర పృష్ఠే
ద దారి చర్మాసిగదేషు చాప
పాశా న్దదానోఽన్త గుణోఽన్తబాహుః

స్కం. 6-అ. 8-శ్లో. 12

పరమాత్మ సేవితో ప్రమాదాన్ని రక్షించడానికి మత్స్య
శత్రుడై, అకాలం బ్రహ్మచారిని చూడడై భూమిపై వామన
మూర్తిని ఉపార్జించుకొని రక్షించారి.

రక్ష త్వ హౌ మాం కర్మి శుభ్రశ్చ
స్వ దంష్ట్రో గా న్మిం భవో రాక్షస
రామోఽక్రికూటే శ్వేత విప్రవాసే
వలక్ష్యోఽన్తా దృవతాగ్రనోఽస్మోన్

15

మామగ్ర గర్భా గర్భిణీ మామగ్ర
నారాయణః సతతం శ్చ సహాత్
రత స్త్వయోగా దథ మోగవాధః
పాయార్థజేశః కపిః కర్కటగధాత్

16

ససత్కుమారోఽపిచ కామదవాత
హయాననం మాం పథి దేవ హేళనాత్
దేవర్షి పర్యః పురుషార్చ నా సరాః
కూక్మోహరిం కం సంయమోఽశేషాత్

17

అభిచార ప్రయోగం నుంచి నారాయణుడై, గర్వం నుంచి నరుడుగానై ఆయన నన్ను రక్షించాలి. దత్తాత్రేయుడై యోగభ్రంశం నుంచి, గణేశ్వరుడూ కపిలుడూనై కర్మబంధం నుంచి, సనత్కుమారుడై కాముడి పారి నుంచి రక్షించడానికి దిక్కు కావాలి. దేవావచారాన్నుంచి నారదుడై, పాపాం నుంచి కూర్మదేవుడై, అవధ్యాన్నుంచి ధన్వంతరీయై, నన్ను రక్షించాలి. లోకావవాదం నుంచి యజ్ఞుడుగానై, లోకావవాద దుఃఖం నుంచి బలిభద్రుడుగానై, సర్వభయం నుంచి, శేషుడు గానై, సంప్రమోహం నుంచి ద్వైపాయనుడు గానై, కలి నుంచి కల్కిగానై రక్షించాలి.

మాం కేశవో గదయా ప్రాతరవ్యాఢ్
గోవిన్ద అసజ్గవ మాత్ర వేణుః
నారాయణ ప్రాప్తౌ ఉదాత్ర శక్తిః
మధ్యం దినే విష్ణు రరీంద్ర పాణిః

దేవోఽవ రాష్ట్రే మధుహోగధన్వా
సాయం త్రిధామావతు మాధవో మాం
దోషే హృషీకేశ ఉతార్థరాత్రే
నిశీథ ఏకోఽవతు వద్మనాథః

శ్రీ వత్సాంకుడు నన్ను అవరరాత్రి రక్షించాలి. జనార్దనుడు ప్రత్యుషంలోనూ దామోదరుడు ప్రభాతంలోనూ విశ్వేశ్వరుడు సంద్యలోనూ రక్షించాలి. చక్రాయుధం సహస్రధారలతో నా శత్రువుల్ని - ఎందుటాకుల్నిలా -

దహింప జేయునొక రాక్షసాది భూత గ్రహించు గదాయుధం
పిండిచేయాలి.

త్వం యాతుధాన ప్రచుధ సేత మాశ్మ

విశాచ విప్రగహ ఘోరదృష్టిన్

దదేన్ద్ర విద్రావయ కృష్ణపూరితః

భీమస్వనోఽరేర్హృదయాని కంపయన్

25

త్వం తిగ్మ ధారాసి వరాది సైన్య

మీశ వ్రయుక్తో మమభిన్ది భిన్ది

చక్షాంసి చర్మశ్చ తచన్ద్ర ఛాదయ

ద్విషామఘోనాం హర పాప చక్షుషాం

26

తేనైవ సత్యమానేన సర్వజ్ఞో భగవన్ హరిః

పాతునర్హేః స్వరూపేణ సదా సర్వత్ర సర్వగః 33

ఈ మంత్రాలు దేవతలు ధ్యానంచేసి దేవాసుర
యుద్ధంలో రాక్షసుల్ని గెల్చారు. ఈ మంత్రాలు నియమ
పూర్వంగా మనమూ చేస్తే మేలు కలుగుతుందని నమ్మకం.
సంస్కృతంలో మొత్తం 18 శ్లోకాలున్నాయి. (మనలాటి
వాళ్ళకు బోధ కొట్టుతుండేమోనని అన్నిటినీ చెప్పలేదు.)
సర్వరోగాలనూ హరించి నిరామయ శరీరాన్ని పొంద
జేస్తుంది ఈ స్తోత్రం.

ఈ నారాయణ కవచ ప్రాధాన్యం వివరిస్తూ కుతుడు
ఇలా చెప్పాడు. కాశీకుడనే బ్రాహ్మణుడు కొకడు ఈ విద్యను
అనునంధానంచేస్తూ శ్మశానంలోనే ఉన్నవాడై శరీరం వది

గాడు. ఆ తర్వాత చిత్రరథుడనే గంధర్వుడు విమానంపై
అకాశంలో వెళ్తూ ఈ కౌశికుని శత్రువులకు సరిగా పైకి వచ్చిన
క్షణాన ఆ అవచాలానికి గాను విమానంతో సహా క్రిందకు
వడి తిరిగి లేవలేకపోయినాడు. అప్పుడు వాణ్ణి అత
డికి, వాని అవచార మెరిగేటట్లు చెప్పి” ఆ శత్రువులను వర
న్వతీ జలాల్లో కలిపి ధక్తి చేసేటట్లయితే తిరిగిసేతు శక్తి
కలుగుతుంది”దన్నాడు. అలా చేసి ఆ గంధర్వుడు పునశ్శక్తి
మంతుడై నాడు.

6వ. పృథ్వాసుర పృథ్వాంతం

విశ్వరూపుడు దధీచి వల్ల నేర్చిన విద్యలను కలవాడే.
అతడికి మూడు తలలున్నాయి. వాటితో మహాపావం, సోమ
పానం, భుజించటం అనే వసులు చేస్తుండేవాడు. అతడి తల్లి
రాక్షసుల ఆడబడుచు. అందుకని ఇతడికి రాక్షసులంటే
అత్యంత ఉన్నది. యజ్ఞాలు చేయించి యజ్ఞభాగాన్ని ఆ
రాక్షసులతో పాటు భుజించేవాడు. అది దేవేంద్రునకు కష్ట
మైంది. అతడు వారించినా విశ్వరూపుడు విరలేదు. అందు
కని ఇంద్రుడు అతడి తలను నరికివేసాడు విశ్వరూపుడు
చనిపోయినాడు.

అలా ఆ బ్రహ్మవిదుని హత్య చేసినందుకు ఇంద్రు
నకు బ్రహ్మహత్య పాపం కలిగింది. అంతేకాదు విశ్వ
రూపుడి తండ్రి అయిన త్వష్ట మహామునికి కోపం కలిగింది.
ఇంద్రుడి బ్రహ్మహత్య దోషాన్ని ఒక కంఠతృకం భరిం
చాడు. చివరకు భూమి, జలం, వృక్షాలు, స్త్రీలు వీరికి

కొన్నివరాలిచ్చి అందుకు బదులుగా ఊ పావం భరింపవలసినదని కోరి వారికి దానిని వంచిఇచ్చాడు. భూమికి తనలో చేయబడిన గోతులు తామే పూడుకొని పోగలకని కిన్నీ, జలానికి అందు ప్రవేశితమైన వాటిని పవిత్రం చేయగలిగేక కిన్నీ, వృక్షాలకు అవి నరకబడినా తిరిగి ప్రరోహం అయ్యేక కిన్నీ, ప్రీతికు కామసుఖంలో ఆసక్తి తరిగిపోవక ఎల్లప్పుడూ అడి ఉండేటట్లు ప్రసాదించాడు. వారందరికీ వంచిన పావమే భూమియందు నెరియబ ర వటం. నముద్రజలంలో నురుగు కలుగటం, చెట్లకు బంక రావటం, ప్రీతికు రజోదర్శన మవడం అనే రూపాల్లో ఆగువడుతుంటుంది.

ఇంద్రుడి బ్రహ్మహత్యదోషం అలా తొలగింది. కాని త్వష్ట మహాముని-కోవంతో ఇంద్రునిపై మారణహోమం చేశాడు. ఆ హోమ గుండంనుంచీ కల్పాంత కారకుడుగా వృత్రుడు పెద్దకరీరంతో పెద్దనోటితో మహాబలంతో భయం కరమైన ఆకారంతో ఉదయించాడు. అతడినడకకు భూమి కదలాడి గ్రహాలు కలుకు మంటున్నాయి. అతడభిలలోకాలూ ఆక్రమించినట్లు అవువడుతున్నది.

మహాయుద్ధం వానికి దేవతలకూ మధ్య జరిగింది. కాని దేవతలు వేసిన సర్వాస్త్రాంతో సహా దేవతల భటచమూ వర్గాన్నంతనూ ఆవృత్రాసురుడు వట్టి మ్రింగివేస్తున్నాడు. ఏంచేయాలో దేవతలకు తోచలేదు. 'గో' మని దుఃఖించాడు ఇక ప్రయోజనం లేదని శ్రీమన్నారాయణమూర్తిని ధ్యానించి ఆయనను చేరాడు. ఆయన్ను స్తుతిస్తున్నారు.

“శరణు శరణు” అన్నారు. ప్రభో! పూర్ణకాముడు అహంకారదూరుడూ అయిన బృహస్పతిని గురుని దూరం చేసికొని అంత్యంత దోషాన్ని చేకాము. మత్స్యమూర్తిగా నత్య కాముని ప్రళయం నుంచి రక్షించిన ఈశుడవు నీవు ఇప్పుడీ వృత్రాసుని బారినుండి మమ్ము రక్షించుఅన్నారు ఈశ్వరుడు జగన్మోహనాకారుడై నారాయణమూర్తిరూపంలో ప్రత్యక్షమై చ్చాడు దేవతలు సౌష్ఠాంగ దండ ప్రణామాలు చేసినవారై “ప్రభో చాకీర్ష్యదు నీవేదిక్కు. మాకు అభయ మిచ్చి రక్షించాల్సింది ఇలా ఎంతో సేపునుతించారు,

అప్పుడు నారాయణమూర్తి ప్రీతుడై వారితో అంటు న్నాడు. “దేవతలారా! ఈ వృత్రాసును చంపడానికి ఉసాయమున్నది. దధీచి అనే ముని సత్తముడున్నాడు. విశ్వరూపునకు అభేద్యమైన నారాయణ కవచం ప్రసాదించిం దతడే. అతడు తత్త్వవిదుడు ఏకాంతుడై తనమతిని నాయందు నిల్పి ఉంటాడు. మీరు అతడి తేజో విశేషం సారమైయున్న ఆ శరీరాన్ని కోరండి నన్నుధ్యానించి ఎల్లప్పుడూ ఉంటూన్న కారణం చేత అతడికి ఆ మహత్తరమైన శరీరం కలిగింది. అతడు అతి వదాన్ముడు. ఆ శరీరాన్ని ఆయన మీకిస్తాడు. అతడి ఎముకలను తెచ్చి విశ్వకర్మ నహాయంతో శతధారల ఆయుధంగా తయారు చేయండి. దానితో వృత్రాసురుని చంపండి అన్నాడు దేవతలు వినమ్రములై నమస్కరించి దధీచిమునివద్దకు వెళ్లారు.

ఇంద్రుడు ఆయన్ను అర్థిస్తున్నాడు. “మునివరా! దేహి దేహాన్ని విడువక దాన్నుంచి సుఖాన్ని కోరటం వరి

పాటి! మీరు మీ దేహంపై మమకారం లేక మనసుతో వర
మాత్ముని మూరీభవింపజేసుకొనేవారు. కాని మేము మా
దేహంకోసం మీదేహాన్ని మాకీయవలసిందగా కోరుతున్నాము
ఎక్కడాలేని కార్యేనే కోరుతున్నాముగాక. అడిగేవాడు
తనకు నీచత్వమాపాదించుకొనే అడుగుతాడు. మేమిదెలా
కోరుతున్నామనేది తమరు తలచవద్దు సత్కిర్తి కాములైన
మీకు ఈయరానిదేమంటుందనేది గమనియండి" అన్నారు.

దధీచి చిరునవ్వుతో "మీయంబచారీ శరీరాన్ని అభ్యర్థి
స్తున్నారంటే ఈ శరీరంతో నేను పుణ్యంచేయగలిగిన అవ
కాశం తలచి నంలాషిస్తున్నాను." అని యోగ బోధ్యంలో
శరీరంపదల వెళ్ళిపోయినాడు, దేవతలు అయిన శిష్యాలును
వ్రజాయుధంగాచేసి వృత్రునిపై యుద్ధానికి పట్టారు.

అకాశ మంతెత్తున్న శరీరంతో వృత్రుడు అనంభ్యాకు
లైన దానవులతో కదన రంగానికి వచ్చి కల్పబద్ధాడు. ఆ కడ
నగరమంతా వ్రళయ నారంభవిజృంభిత మహోర్ధ్వంగా అగు
వడింది. ఏనుగులు. రథాలు. రథికులు, సారథులు, సైంధ
వాలు అన్నీ తెగివడి బీభత్సంగా ఉంది. దేవతల ఆయుధాలు
రాక్షసుల్ని ముంచెత్తుతున్నాయి. రాక్షసులు పారిపోవనుంకిం
చారు. శృతయుగంలో అరంభిరిచిన ఈ దేవదానవయుద్ధం
త్రేతాయుగం వచ్చేవరకూ జరుగుతున్నదని దేవతలూ దాన
వులూ యోచిస్తున్నా రాక్షసులిక పారిపోవలసిందే అనే స్థితి
దాపురించింది. ఆక్షణాన వృత్రుడు విజృంభించాడు.

ఆ విజృంభణంలో బ్రహ్మాండ భాండాన్ని భగ్నంచేసిన మహాభీతిలా పెద్ద అరువుతో యుద్ధం స్రావంభంచేశాడు వృత్రుడు అబ్బొక్కకు గుండెగిరిసి “కూలిరి-వియస్పరులు సోలిరి-దిహాధిపతు వ్రాతమరవ్రజయు దూలిరురగేంద్రుల్” అది చూచి ఇంద్రుడు తన భారమయిన గదను వృత్రునిపై విసిరి వేశాడు అది ప్రళయకాల మార్తాండ వరివేష ప్రేరితంగా వస్తున్నది. దాన్ని ఆ వృత్రానురుడు ఒక అటలో బంటిని వట్టిసట్లు వట్టి దానితోనే ఇంద్రుని ఐరావతపు తలను బ్రద్ధలు చేశాడు. ఇంద్రుణ్ణి మూపు. ఉచుకొనే ఆ ఐరావతం పారిపోతున్నది వెంటనే ఇంద్రుడు అమృతంతో ఆ ఐరావతాన్ని నేదతీర్చి, తిరిగియుద్ధంలో ప్రవేశపెట్టాడు. వృత్రుడు అతణ్ణి చూచి చీవాట్లు పెట్టుతున్నాడు. “నీకు గురువైన వాణ్ణి, కుటుంబీ, నీవు దీనుడైయున్న స్థితిలో రక్షిండినవాణ్ణి చంపావు అపిశ్శయావుదు యా అన్న ఇప్పుడే శూంకా నిన్ను గుచ్చి ఎత్తి వగతీర్చు కొంటానుచూడు. అంతటి అధర్మ వరుడవు నీవు. నిన్ను ఇప్పుడెవరు రక్షిస్తారో ఎన్నుకో! అన్నాడు.

వెంటనే ఇంద్రుడు వజ్రాయుధాన్ని తీసి తలపై వేయబోవడం చూశాడు. వృత్రుడు తానై మహాభక్తుడు. నారాయణ మూర్తి చెప్పిన విధాన్ననుసరించి ఇంద్రుడీ వజ్రాయుధాన్ని తన కాపుకుగాను తెచ్చి యుండటం తెలిసికొన్నాడు ఇక సర్వేశ్వరుని వధాల్లో మనస్సును వదిలినదస్తానన కొన్నాడు. చివరకు భోగాల్ని మనసునుంచి వదలి భగవానుని ప్రార్థిస్తున్నాడు :

అరయగ భక్త పాఠనములైన భవచ్చరితంబు

లాత్మ నం

స్మరణము సేయఁ వాక్కు నిను సన్నుతిసేయఁ

శరీరమెల్ల గిం

కర పరివృత్తి సేయ మది గాంక్షయొనర్చెదగాని

యెల్లని

న్నరిది ధ్రువోన్నత స్థలము నబ్జకవట్టము నిండ

భోగమున్ 404

ఆకలిగొన్న క్రేవులు రయంబున నీకలు రానివక్షలున్

దీక్షాని తల్లికిన్ మరి విదేశగతుడగు భర్తకంగఱ

వ్యాకులచీతయైన జవరాలును దత్తర మందు భంగినో

శ్రీకర ! పంకజాక్ష ! నిను జేరగ నావది

గోరెడుంగదే!! 405

ప్రభో! నాకు వుణ్య శ్లోకులతో నభ్యం అయేటట్లు

చేయి. ఏ జన్మలోగాని నంసారైక విమోహులతో కలియ

కుండా అనుగ్రహింపవలసింది.”

ఇలా ప్రార్థించి హుంకరించి కల్పాంతాగ్నిలా నున్న

శూరింతో వజ్రాయుధాన్ని కొట్టాడు శూరిం విరిగిపోయింది.

వజ్రాయుధంతో ఇంద్రుడు అతడి చేతిని ఖండించాడు.

వృత్రుడువరిఘతోఽ రావతాన్నిహింసింఛాడు. ఈ నరరంభం లో ఇంద్రుని ఆయుధం క్రిందపడిపోయింది. ఇంద్రుడు శిరసు వంచుకొని నిలుచున్నాడు - క్రిందపడిన వజ్రాయుధాన్నిచూస్తూ.

వృత్రుడు యుద్ధంలో వెంటనే కొంత విరమణ నిచ్చి ఇంద్రునితో అంటున్నాడు. “ఇంద్రా! ఆ కులిశాన్ని తీసి కొను. నేను నిన్ను చంపనుగాక! ఆయుధం వదలినవాణ్ణి చంపననే నియమం నాది. నిన్నెలా చంపగలను? దేహధారులకు, నర్వేళుణ్ణి దూరం చేసికొంటే - జయాల కలుగవయ్యా! నర్వేళుడు నీవజైననున్నవుడు నిన్ను జయింప కతిగేవాడే ఉండడు. యంత్రంలో ఉన్న మృగంలా నేను నిన్నేమీచేయ లేకనేపోతాను. ఈ భూతాల కేలాటి న్వతంత్రం లేదు. చెక్కతో చేసిన తరుణి బొమ్మలా ఈ భూత జాలాన్ని చేష్ట లేనివై ఉండిపోవాల్సిందే ఆ ఈకుడి అజ్ఞలేకపోతే! ప్రాప్త మెంతవరకో అంతే - అయుషా శ్రీ కీర్తి ఐశ్వర్యం అనుభవానికొస్తయి. అందుకే అపజయాల్ని కీర్త్యవకిర్తుల్నా సమంగా అనుభవించాల్సి ఉంటుంది గాక. అజ్ఞానికి త్రిగుణాలుంటాయి. అతడికి ఈ గుణమయాలైన ఇంద్రియాలే ‘నేను’గా తోచు తయి. అందుకని వాటిచేత బద్ధుడవుతాడు. ఆ గుణాలు వేరూ శరీరం వేరూ తాను వేరూ అని తెలియదతడికి. అది తెలిస్తే అతడా గుణాలచేతనే బద్ధుడు కాకుండెడివాడు. నిజానికి ఈ గుణాలూ, గుణీ, భోక్త, భోగ్యం, జయం అపజయం అంతా ఆ పరమేశ్వరుడే తప్ప ఇంకేమీలేదు.

“నన్ను చూడివ్వుడు! ఒకచేయి తెగిపోయినా ఆయుధాలు లేకున్నా నిన్ను చంపగలిగినంతటి స్థితిలో ఉన్నాను

నేను! జయ మెవరిదో అవజయ మెవరిదో చెప్పగలిగేవారు లేరు. వ్రజం తెచ్చావు సారాయంబునా రీ అమృగహంతా!"

"ఏమే గెలువవచ్చు"! తానీ-మాడ్డా.

ఇంద్రుడు ఈ యాటలకు అశ్వర్యవిడిపోయినాడు. అది అయుధం తీసికొన్నాడు. వృక్షానుతునితో అంటున్నాడు.

ఓ దానవేంద్ర! నీ మతి నేదాంనడువోలే తత్త్వవిజ్ఞాన కళామోదము; నీవతి భక్తుడ వాడు పురుషునకు హరికి అర్పణకున్ 421

అలాంటి వీకు ఈ రాక్షసదూవం ఎందుకు! ఈ దూవంమాని "గుళ్ళోరు పురాణపూతునునిశోభనసూరి ధనింనుమింపునన్" అంటున్నాడు.

వృక్షుడు ఎడమచేత్తో పరిమతీసి ఇంద్రుని వేయబోయినాడు. ఇంద్రుడు ఆ వరిపుడు పరింగొట్టి ఎడమచేతిని గూత నరికి వేశాడు. వృక్షుడు తన నోటిని భూమ్యాకాశాల పివరమంత చేసి నాలుకచాచి ఇంద్రుని పట్టుకొని గుటుగుటున మ్రింగి వేశాడు. లోపలకు వెళ్లిన ఇంద్రుడు తన ప్రవాయధంతో ఆ వృక్షుని పొట్ట చీల్చి బయటకు వచ్చాడు. వృక్షాదతా చచ్చిపోయినాడు.

చనిపోతున్న వృక్షుని శరీరం నుంచి ఒక తేజస్సు వెదలిందె లోకమంతా చూస్తూ ఉండగా లోకం చూడగా అది లోకం చేరి విష్ణువునం దైక్యమయింది.

ఇక ఇంద్రుణ్ణి బ్రహ్మహత్య, ఒక పావపు రూపంతో
మునతితనం వల్ల అశ్వమేధ శత్రుపోయే - క్షయ.. కుష్మరోగాది
రహితమయిన అశ్వానికి అనుసరించి - అనరించ నస్తోంది
ఇంద్రుడు ఎక్కడకు పారిపోయినా అక్కడకు వస్తోంది
అతడికి దిక్కుతోచని శూన్య దిక్కునకు పోయి మానస
నరోవరం చేశాడు. అబ్రహ్మహత్యా మూర్తి అశ్వమే
దుండే ఆ చోటికి వెళ్ళేసరి అక్కడ ఆగి నిల్చింది. ఇంద్రుడు
భోగాలు తీసుంటే ఆ అశ్వమే అతడుతో పీచుగా నర్చి
నహన వర్షాలున్నాయి ఈ లోగా నహుషుడు స్వర్గరాజ్యం
చేస్తూ శచీదేవి నాశించి బ్రహ్మవేత్తలచే పాతికి మోటుంది
ఎక్కి వెళ్తూ లగన్యుని కాపానికి గురి అయింతరుపాత ఇంద్రు
డు తిరిగి వచ్చి అశ్వమేధ యాగంచేసి వరమేశ్వరుని గూర్చి
భజన చేసి తరింపకరిగాను.

౮4. ఉత్తర కేతూపాఖ్యానం

వృత్రుని శరీరం నుండి లేచిన జ్యోతి స్వర్గమనం
చేస్తూ లోకులందరకూ విడువడింది. ఆ విధంగా వృత్రునకు
నర్గతి కలిగి నుండి వెళ్ళిపోయింది. ప్రశ్నిస్తున్నాడు: స్వామీ
రజనమో గుణాలతో వర్తించిన ఈ వృత్రునకు మాధవుడైన
భక్తి ఎలా కుదిరింది? - కుమ్రవతులై, నిష్ఠ చేస్తున్న భక్తి
వరులకే అలాంటి భక్తి కలుగటలేదు కదా! అది తెలుచనం
సింది - అన్నాడు. రాక్షసుడు గనుక లోకాలకు అవకారం
చేసి ఉంటాడు గదా వృత్రుడు! అతడంత సుజ్ఞాన నికరు
డెలా అయినాడనేది సందేహం! శ్రీ కుమరు శృతానురుని

పూర్వజన్మ వృత్తాంతం చెప్పి ఆ జన్మలో అతడు జ్ఞానం నేర్చినవాడనీ ఆ జ్ఞాన స్థితి ఈ జన్మలో కూడ నిత్యమై ఉన్నదనీ చెప్తున్నాడు:

పూర్వం కూరసేన దేహానికి చిత్రకేతుడనే రాజా కీర్తి కాముడై రాజ్యం చేశాడు. అతడికి కోటిమంది భార్యలు, తలనిండా తలవులే. కాని, అతడికి మోక్షానకి కలుగలేదు, చాలా కాలం పుత్రులులేరు. పుత్రులు లేరనే చింత ఎక్కువై ఉంది. “పుత్ర వ్రత” అంటే నరకం నుండి రక్షించేడి అని అర్థం. ఐహికం నరకం అయితే ఆ స్థితి నుంచి దుఃఖంనుంచి తప్పించే అలోచన మోక్షాలోచన. పుత్రుడు కావారి అనడం వల్ల మోక్షకామనవల్ల, ఐహిక అలోచనల వైభవం తగ్గి భగవత్పరమయిన అలోచనలు రావటం లోక నరళి.

చిత్ర కేతుడు మాత్రం కేవలం పుత్రుడ్ని పొంది అతడివల్ల ఐహిక సుఖాన్ని పొందాలని తపించిపోతున్నాడు, ఆ సమయాన అంగీరనుడనే ముని వానివద్దకు అతిథిగా వచ్చి, ఈతడి అభ్యర్థన విని పుత్రకామేష్ఠి యాగం చేయించు, నీకు, కుమారుడయితే కలుగుతాడు. వానివల్ల సుఖం దుఃఖం కూడ పొందుతావు అన్నాడు. చిత్ర కేతుడు మంచిరనుకొన్నాడు.

తర్వాత అతడు ఆ యాగం చేసినంతర్వాత వానికి వట్ట మహిషి యంతు ఒక పిల్లవాడు కలుగుతాడు. మమకారంతో రాజా ఇతర భార్యల విషయం వట్టించుకొనక వట్టమహిషితో మాత్రమే వసిస్తూ సుఖ సంతోషాన్ని విస్తాంటాడు. ఆ భార్యలు ఈ కుమారుడిపై ఈర్ష్యను పెంచుకొని ఎవరో వానికి

వీషమిచ్చి చంపుతారు. ఈ నన్నివేశంతో రాజుకు దుఃఖం అరంభమైంది. ఇతడు తనకు కలిగిన నుఖానంత తీవ్రంగా అనుభవించాడో ఈ దుఃఖాన్ని కూడ అంత తీవ్రంగా అనుభవిస్తున్నాడు. తీరని దుఃఖంలో మునిగిపోయినాడు.

అలాంటి నమయంలో అంగిరసుడు మళ్ళీ అతిథిగా వచ్చి ఆ రాజు దైన్యానికి కారణం తెలిసికొని, చచ్చిన పిల్లవాని శవాన్ని చూపుతూ ఆ రాజుతో అంటున్నాడు.

“ఈ సృష్టిని గమనించురాజా. ఎందరో చనిపోయి మళ్ళీ పుట్టుతున్నారు. ఇత డస లెక్కడివాడో, ఇతడు సృష్టిలో భాగంగా ఇక్కడ పుట్టాడు గనుక నీకూ ఇతడికీ సంబంధం లేకపోతే మీ ఇద్దరకూ సంబంధ మేమిటి? ఇక్కడున్నన్నాళ్ళు ప్రేమ అన్నావు. పోయింతర్వాత దుఃఖం అనవసరం. ప్రేమ మానేస్తే దుఃఖం వళిస్తుంది.

అధ్యాత్మదృష్ట్యా వరమేశ్వరుడే నీలా, నాలా, వీనిలా సర్వవ్రవంచంలా భాసిస్తూ ఉంటాడు. ఇది తెలిసి కర్తవ్యమైన ఆత్మోన్నతి నందాలి-మనుష్యుల! ఇదే కర్మయోగానికి కీలకమైన సందేశం అని తెలిసికొను.

శరీరం వదలి పోయిన ఈ జీవుణ్ణి పిలిపించి మాట్లాడు దాము అతడివల్ల నీ కేమయినా నుఖం కలుగుతుందేమో చూడు-అన్నాడు. ఆ జీవుని ఉచ్చాటనం చేసి వలికించి, - “ఓ జీవుడా మీ తలిదండ్రుల్ని చూడవయ్యా! మీ తండ్రుల సహనం అధిష్టించు” అన్నాడు. ఆ జీవుడవ్వడు-

“ఒహో నేను దేవ తిర్యక్కునుష్య జన్మం నెన్నో ఎత్తి
తిరుగుతున్నాను. పీరేనిస్కలో నా తలదండ్రులు? ఒక్కొక్క
చోట ఒక్కొక్క సంబంధం జీవులమధ్య కలుగుతుంటుంది.
ఈ జీవులకు జావివరున లేవీలేవు. ఆ వరమాత్య ఒక్కడే
జన్మంనేవి లేక ఒక్కడై నిత్యుడై సర్వంలోనూ ఉంటూ
నర్వాన్నీ తనయందు కలిగి ఉంటాడు. నూళ్ళుడు! స్వప్రకా
శుడు సర్వమూ అరడిచేత మాత్రబడుతూనే ఉంటుంది! ఆయన
నారాయణుడు! కనుక,-

నతులెవ్వరు? నుతులెవ్వరు? వతులెవ్వరు మిత్ర శ్రమ
నుజన ప్రేయ సం

గతులెవ్వరు సర్వాత్మకగతుడై గుణ సౌక్షీయేన ఘను
దొక్కనికీస్ 471

నాకూ మీకూ ఏమీ సంబంధంలేదు. మీరు దుఃఖించా
ల్సిన వనిలేదే! అని ఆ జీవుడు వెళ్ళిపోయినాడు.

అప్పుడు చిత్రకేతునికి ఉదాళీనత నిర్మి దుఃఖం తొల
గింది. అంగీరనుడు అతణ్ణి నారదమహాముని వద్ద చేర్చి
హితవు చెప్పించాడు. నారద మహర్షి ఉపదేశంతో చిత్ర
కేతుడు నిరాహూడై సమాధి నియతుడై నారాయణ రూపమైన
విద్య నారాధించి ఎదు రాత్రులు ఉపదేశిత మంత్రాన్ని జపి
స్తాడు. ఆ శక్తితో అతడు అసుగ్రహం పొంది విద్యాధరుడై
మనోగమనాన్ని పొందాడు.

విద్యాధరుడై యున్న జన్మలో ఇతడు సర్వలోకాలూ
తిరుగుతున్న సందర్భంలో-అనంతుడు అవువడతాడు. ఆయన

ఈ నర్వప్రపంచాలనూ తన శిరసుమీద మోస్తున్నవాడు. వెంటనే గంధర్వుడు మనసు నమంచేసి, బయట వర్తించే ఇంద్రియాలును ఆ అనంతుని దైపునకు త్రిప్పి మనసుతో చేర్చి మనసు, వాక్కులును నిశ్చలంచేసి ఆ సత్త్వ విగ్రహుడైన అనంతుని ధ్యానం చేశాడు “ప్రభో నీవు వరతత్త్వమవు. విషయ కాములు కూడ నన్ను సేవించి తిరిగి దేహసంస్కృతిలో వడడు. నిన్ను భజిస్తే అది సగుణంగాని నిర్గుణంగాని మోక్షం ప్రసాదిస్తోంది. భాగవత ధర్మం నీ వెలా చెప్పావో అలా ననకాదులు సేవించి మోక్షాన్ని సంపాదించారు. ప్రభో! నా క్రిందటి జన్మలో నారదమహర్షి ఉపదేశించిన భగవద్ధర్మం, ఇప్పుడు నీవల్లనాకు దృష్టమవుతున్నది” అని స్తుతించాడు.

వెంటనే ఆ అనంతుడంటున్నాడు - ‘నారదుడా అంగీరనుడా నీకు తత్త్వం చెప్పాడుగనుక నన్ను ఇప్పుడు నీవు చూడకలిగావు. నాదోవ ఎరుగకలిగావు. నీ బుద్ధికి ఇంతఃపూర్వమే తత్త్వం తెలికపోయినట్లయితే ఈ ‘పథం’ (ఒక మార్గమనేదాన్ని) గమనింపకనే పోయేవాడివి. నిద్రలో న్వన్నం కల్పించి ఎన్నో చూచినవాడునిద్రలేచి ఒక స్థిరమైన చోటునే ఉన్నట్లు తెలుస్తాడు. అలాగే అనేక సంగతులు, విషయాలు, థర్మాలు ఎదిగినవాడివి. మోక్ష ధర్మం ఎరిగిన తరువాతనే జాగ్రతలోకి వచ్చినవాడుగా గణింప వలసి ఉంది. న్వన్నమూజాగ్రతామాదాఎదిగి యున్న స్థితి అది. (అది మోక్షతత్త్వం) ఉత్తమ జ్ఞానం. ఆశంపే నీకు మనుష్యకాతిలోపుట్టి యీ తత్త్వం - కనీసం బుద్ధితో - తెలియనివాడు-ఎన్నటికి ఈ స్థితిని పొందే అవకాశమేలేదు.

ఎందువల్లనంటే - మనుష్యులు విజ్ఞానాభిమానులు! అత్మ అతి నూత్నమైనది. జాగ్రత్తస్వప్న నుషప్త తురీయా వస్థలలో చివరది ఎరిగి ఉండాలి ముందు. బుద్ధికి తెలిసి ఉంటే ఆ తరువాత అనుభూతి. అనుభూతి సర్వేంద్రియా లకూ అవగతం కావడమే. అతడి వివేకబలంచేత, జ్ఞాన విజ్ఞాన (అనుభవం) సంకృప్తడైన వాడే నా భక్తుడు అయ్యేది!

ఇది రెండవజన్మ చిత్రకేతునకు. మొదట అంగిరనుని ద్వారా విన్న తత్వం, నారదోపదేశం పొంది ఉపాసన చేయడంచేత, తరువాతి జన్మలో (భగవానుడు) అనంతుని రూపంగా వానికి అనుభూతి అయింది. అప్పటినుంచి ఆ విద్యా ధరుడు భగవన్నామ కీర్తనలు చింతనం చేసి కిన్నరాదులు చేత చేయిస్తూ ఉంటున్నాడు.

ఈ సమయంలో అతడొకసారి కైలాసం వెళ్ళి గౌరీ యుతుడైన శివుని చూశాడు. అక్కడ శివపార్వతులు ఏకమై ఒక పీఠంపై ఉన్నారు చుట్టూ నిజన్వరూపం తెలీకుండా వాదం చేస్తుండే వేదాలూ బ్రహ్మ ననకాదులూ, శివుడు తమను కరుణా దృక్కులతో ఎప్పుడు చూస్తాడా-అని అతృ తతో ఉన్నారు. ప్రమళగణం శివానందం గూర్చి అర్ఘాటా లతో వాద్యాలు మ్రోయిస్తున్నారు. అడవాళ్ళు చామరాలు వీస్తున్నారు.

ఈ విద్యాధరుడు ఆ శివుణ్ణి చూచి వక వక నవ్వి మాట్లా డుతున్నాడు. ఇతడికి శివునితో సమానమైన జ్ఞాన విజ్ఞాన శక్తు

అన్నయిగనుక అలా అంటున్నాడు, అ చుట్టూనున్న వారి మధ్యలో శివుడు సతీ సమేతుడై య్యుండటంవల్ల ఈ సభాసదులకేమి ఉపయోగము ? పైగా వారి మనస్థితి ఎక్కడైనా కృంగిపడయినపుడు వానికి మనో వైకల్యాన్ని కలుగజేస్తుంది కదా! అని భావించి మాట్లాడుతున్నాడు. ఈ ప్రాకృతమైన చర్య వీరందరి సమక్షంలో ఈయనంతవాడు చేయటం బాగా లేదు. ప్రకృతీ పురుషులేకమైనప్పుడే సంపూర్ణత కలుగుతుంది కదా! అని సట్లయితే అంతరంగికంగా అలా ఉండవచ్చుగాని లబ్ధవదలి సభలో ఇలా ఉండటం సమ్మతంకాదన్నాడు.

శివుడు విని నవ్వి ఊరుకొన్నాడు. తన చుట్టూ ఉన్న వాళ్ళు తన ప్రకృత్యైక్యాన్ని పవిత్రంగా చూడగలిగిన సంగతి ఇతడికి తెలీదు తెమ్మనుకొన్నాడు. అందుకని సమాధానం చెప్పలేదు. కాని భవాని, శివునంత వానిని అలా అన్నందుకు అవిద్యార్థునిపై కోపం తెచ్చుకొని “నీవు అనురయోనితో పుట్టు” అని శపించింది.

అ విద్యార్థుడు విమానం దిగివచ్చి శివపార్వతులకు నమస్కరించి, అమ్మా మహాత్ముడైన శివుని మహాత్తు నెరుగక అనలేదమ్మా! ఈయన ఇలా ఉన్నా ఎలా ఉన్నా పరమేశ్వర స్థాయిలోనివాడే. వానికి నత్పి బంధు శత్రుమిత్రోదాసీనాలు లేవు. నిన్ను ప్రకృతిగా గాక కేవలం త్రీగా అర్థం చేసికొనే వారిని, ఆయన మాయ అక్రమించుకుందిగాక ! జగన్నాథవైన, ప్రకృతీమ కల్గివైన, నిన్ను చూచి ఆయన వత్పిచి అనే భావనను పెంచి ఆధిర వ్రనంగం చేశాను. నీ కాపాన్ని నేను శిరసావహిస్తాను నీకు నమస్కరిస్తున్న నన్ను.

అనుగ్రహించు, సుఖదుఃఖాలు రూపభేదాలు మాయ కారణంగా ఇలావచ్చి పడుతుంటాయి, అని తెలుసు. నిశ్చింతగా అనుర యోనిలో వుట్టుకాను." అని వెళ్ళిపోయినాడా గంధర్వుడు.

శివుడు పార్వతి వంక చూశాడు. "చూశావా ఆతడి స్థాయి" అన్నట్లు. "నారాయణదాస దాసాను చతుః నిస్సృహ భావం గమనించావా? ఆతడియందు ద్వంద్వాలు నశించినాయి, విద్యాధరులూ-అనుకులూ-అనే తేడా లేదతడికి.

ఈ పృథునకు రాక్షసాకృతి కలిగిన కారణ మిదీ అన్నాడు.

65. మరుద్గళాల జననం

అదితి సంతానం దేవతలూ దితి సంతానం రాక్షసులూ, వారి వారి స్వభావాల్ను బట్టి అలా పరిగణింపబడుతూ ఉంటారు. ఇంద్రాది దేవతలు దితి పుత్రులయిన రాక్షసులను మట్టుపెట్టుతుంటటం దితి తలచిందై దుఃఖించి తాను కశ్యపుని అనుగ్రహం పొంది ఇంద్రుని వధింప కలిగే కుమారుణ్ణి ప్రాప్తింపజేయుమని కోరామనుకొన్నది. అలాగే అయన అనుగ్రహాన్ని ఒకనాడు పొందిందై తన కలాంటి కుమారుని ప్రసాదింపవలసిందని అభ్యర్థిస్తుంది.

కశ్యపుడు తేవ విరోధిని పుట్టించాల్సి వచ్చింది. ఇంద్రుని వధింప కలిగేవాణ్ణి పుత్రుడుగా తయారానికి ఎంతో తీవ్ర పడ్డాడు. అందుకాయన చివరకు పుంసవనమనే ఒక వ్రతాన్ని దితిని చేయవలసిందిగా అదేశించాడు. ఎంతో కష్ట

మైవ నియమాంతో కూడుకొన్న వ్రతం అది. సంవత్సరం పాటు అవిచ్ఛిన్నంగా చేయాలి. దీతి అందుకు అంగీకరించి వ్రతమారంభించింది. గర్భవతి అయింది.

ఇంద్రుడికి నంగతి తెలిసి అదృశ్యంగా దగ్గరుండి అమె అ నియమాల్పైక్కడ ఆశీక్రమిస్తుందో అక్కడె-ఆప్పుడె ఆ గర్భంలోని పిండాన్ని నాశనం చేయాలని పొంచివున్నాడు సంవత్సర నియమం ఇంకా కొద్దిరోజులే ఉందనగా దితి, సంధ్యావేళ ఉచ్చిష్టయై పద ప్రక్షాళనాదుల్ని మరచి నిద్రించింది. వెంటనే ఇంద్రుడు అమె గర్భంలో ప్రవేశించి పిండాన్ని నలభై తొమ్మిది ముక్కలుగా చేశాడు. అవన్నీ ప్రాణాలను పోసుకొని ఉద్భవించినై. అవన్నీ ఇంద్రుణ్ణి ప్రార్థించినయి. “మేము నీతమ్ములం మమ్ము రక్షించు. నీకు పారిషదులమై మదుర్గదాలై నిన్ను సేవిస్తాము” అన్నాడు. ఇంద్రుడప్పుడు దయతలచి వారికి యజ్ఞ భాగం కూడ కొంత ఇచ్చి అదరించాడు. వారికి సంతానం లేదు.

ఇతి షష్ఠ స్కంధము

భగవత కథలు

సప్తమ స్కంధం

66. భగవద్వింత నాయానకం

కుకుడు పరీక్షితుకు మరుత్తుల శథ చెప్పి ఇంద్రుడు పింతాన్ని ముక్కలుగా చేసినా, అన్ని ముక్కలూ జీవించి మరుత్తులై నారనీ వాళ్ళు ఇంద్రుణ్ణి శ్రమించి యజ్ఞభాగాల్ని పొందారనీ చెప్పాడు. ఇంద్రుణ్ణి జయించాననే ఆశయం ఆరా దీతికి భగ్నమైపోయింది.

అప్పుడు పరీక్షితు అనుగుతాడు: “హ్వయీ! భగవంతుడు దేవతల పక్షాన్ని చేపట్టి దైత్యులైనందుకు చంపుతున్నాడు? వృత్రాసురుడు జ్ఞానెనా వాణ్ణి చంపించాడు. ఈ పుట్టబోయే పిల్లాణ్ణి ముక్కలుచేసి ఇంద్రుడికంటే తక్కువ వాళ్ళుగా చేశాడు. భగవంతుడికి ఇంకా సమత ఎక్కడ?” అని.

కుకుడు సమాధానం చెప్పన్నాడు: సమతా, అర్హత భావం కేవలం భావంలోనే ఉండేవి నాయనా! చేతల్లో యథా తథంగా ఉండవు. “భావార్హతం సదా కుర్యాత్ క్రియార్హతం నకర్హిచిత్” (శ్రీ శంకరాచార్య) అని జ్ఞాపకముంచుకో. ఒక్క ఇంట్లోనే తల్లి, కూతురూ, భార్య, చెల్లెలూ, కోతళ్ళూ ఇంతమంది ఉంటారు. గృహస్థు అందరినీ ప్రేమిస్తూనే ఉంటాడు. అంతవరకే సమత. తల్లికి పడుస్కరిస్తాడు చెల్లిని అదరిస్తాడు, బిడ్డల్ని వాత్సల్యంతో చూస్తాడు, కోడళ్ళను ప్రశంసిస్తాడు. ఈ చేష్టల్లో తేడా ఉంటే గదా; ఇది

సమతెలా అవుతుందందానికి నీళ్లేదు. క్రియ వాళ్ళ వాళ్ళ అతి
రుచిని బట్టి ఉంటుంది. అతడి హృదయంలో ఉండేది సమత!

పర్యవసానాన్నిబట్టి కాదు 'సమత'ను నిర్ణయించా
ల్సింది! కారణ కారణదైన వాని భావంలో ఏమున్నదనే
దాన్ని బట్టి ఉండాలి. శరీరానికి కతిగే కష్టం, మరణం
వీటిని ప్రమాణం చేసి మనుష్యుల దృష్ట్యా భగవంతుడి మంచి
చెడూంను నిర్ణయించడం తప్ప. "ఒకడు దొంగతనం చేయా
అని వెతుంటాడనుకొందాం. అది పాపం. దోవలో ప్రమా
దంలో వాడి కాలు విరిగి అస్పృతిపొందుతాడు. 'అయ్యో
పాపం' అంటాం మనం. అందుకు వెతుతున్నాడని తెలిసిన
వాళ్ళు మాత్రం 'అంతేకావాలి కాస్త - దొంగవెధవకు'
అంటారు. ఇదీ మనుష్యుల దృష్టిలో తేడా నిజానికి భగ
వానుడు సర్వసముదని శాస్త్రం చెపుతోంది. ఆ దొంగ పాపం
చెయ్యకుండా తప్పించేకాదు పరమాత్మ. అది అతడికి జన్మ
జన్మలూ కలిగిన మేలు! విరిగిన కాలు మూడు నెలల్లో
నయమవుతుంది. పావనభావం లాగా కొన్ని జన్మలపాట
వేధించదు. ఇది తెలిస్తే భగవానుడు సర్వసముదనక పక్షి
పాతి అంటావా? వృత్రుడు జ్ఞానే. అందుకే అతడు చచ్చి
వచ్చాడు -

అతడి శరీరంనుంచి తేజస్సు ఈశ్వరుణ్ణి చేరిం
అలాంటి ముక్తిని ఇంద్రుడికీయలేదు భగవంతుడు - ఎ
కని - అని శంక. అతడి ప్రకృతి దాన్ని కోరడు. ఎ
ప్రకృతి వాళ్ళది. ప్రకృతి వేరు భగవంతుడువేరు. భగవ

తుడి దయను ఎవరికివాళ్ళు తమ ప్రకృతి ననుసరించి పొందు. కాదు. అ తేడా వాళ్ళ ప్రకృతిలోనే ఉంది.

ప్రకృతి పేరు చెప్పి విభిన్నమైన ఫలితాలిస్తోంది అయినేగా?" అన్నాడు శంకరం. బాబాయి అన్నాడు : "అవును- అయినొక్కడే ఉన్నాడు-ఇంకే ప్రకృతి పేరుగా లేదనగలిగితే అయినే అ విభిన్న ఫలితాలిచ్చిన వాడనచ్చు. ఐతే ప్రకృతి పేరుగా ఉంటోందనే భావంలో ఉన్న మనకు అయినెలా కారణమవుతాడు? ప్రకృతే అవుతుంది ఈ విభేదానికి కారణం మీ నాన్న నీకూ చిన్నీకి నంతకెళ్ళి ఏమైనా కొనుక్కోమంటే మువ్వ పూటి కొంటివి-అది ఐస్క్రూట్ కొనె! తేడాకు కారణం మీరేనా? లేకపోతే మీ నాన్నా?...."మేమే" నన్నారీదీదూ!

అలాగే ఇంద్రుడు అయిన దయ అధారంగా వ్యర్థాన్నేలుకొంటాడు. వృత్రుడు మోక్షం పొందాడంటాడు. ఈ యిష్టా యిష్టాలకు కారణం వారివారి ప్రకృతిగాని భగవంతుడుకాదు

"మనం ఫలానిది కావాని ఇష్టపడితే అలా అవుతుందా"? అన్నాడు శంకరం.

బాబాయి క్షణం అగి అన్నాడు : "అఁ కాని ఒక్క మనసుతో ఇష్టపడి కోరితే చాలు! మనోవాక్కాయ కర్మం-ప్రకృతి శక్తి నంతా కేంద్రీకరించి కోరితే భగవంతుడిదయ అ ఫలాన్ని ఇవ్వకపోదు. తన ప్రకృతిని పరమాత్మమైతే సమర్పణం చేసినవాడికి ఇక ఉండేది ప్రకృతికాదు. పరమాత్మే. అలా ప్రకృతినే పరమాత్మ పరంగా చేయడమే

సోన. దానికోసమే మన ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతకటంలోని ఆశయం!

ప్రకృతిని అలా మార్చి సమర్పణానికి సిద్ధం చేయడమేట్లా అని మళ్ళీ శంక. ప్రకృతిలో ముఖ్యంగా మూడు రకాల గుణాలున్నాయి. సత్త్వ రజ తమోగుణాలని, అవి వివిధమైన పాళ్ళలో కలిసి అనంతమైన రకాలుగా అవ్వడం తయి. ఈ గుణాలతో కలిసి అలోచిస్తే అనేక రకాల ఆలోచనలు. అలాగాక వాటిని వదలి వరమాత్మతోనే కలిస్తే ఒక ఆలోచన-భగవద్భక్తి!

ఈ క్లిష్టమైన తత్త్వం ప్రహ్లాద చరిత్రలోచేర్చి చెప్తాను విను : అంటాడు నుకుడు వరీక్షితుతో! ధర్మరాజుకు, రాజసూయ యాగ సందర్భంలో శిశుపాల వధ తరవాత వాని లోంచి అత్మ తేజస్సు వెళ్ళి శ్రీకృష్ణుడిలో చేరిన సందర్భంలో నారదుడు చెప్పాడు. అది చెప్తాను విను :

నారదుడు ధర్మరాజుకు చెప్తున్నాడు :

“నాయనా! శ్రీకృష్ణుడు భగవానుడు! ఆయననెప్పుడూ ఈ శిశుపాలుడు తనను తిట్టుతాడు గనక తనకు విరోధి అని యోచించాడు. మనుష్యుల్లాగా ఆయనకు దేహాభిమానంలేదు. అయితేవల్ల శిశుపాలుణ్ణి ఆయన చంపాడనుకోవద్దు. తనలో అతడిని చేర్చుకోదానికే అలా సుదర్శనాన్ని ప్రయోగించాడు అతడిపై!

అజకనై న జెలిమినై న గామంబున
 నై న బాంధవమున నై న భీతి
 నై న దగిలి తలవ నఖిలాత్ముడగు హరి
 జేరవచ్చు వేరు సేయదతడు (14)

వైరం అనేది చాల ఎక్కువగా మనసుకు రావీడి నిస్తుంది. నిరంతర వైరంతో శిశుపాలుడు శ్రీకృష్ణభగవానుణ్ణి బ్రతుకు తున్నంతకాలం కూడ తలుస్తూ ఉన్నాడు. ఆ పరమాత్మ అతోచనం— అది వైరంతోనే అవుగాక— ఎల్లప్పుడూ అతడి మనసులో ఉండిందై అతడు పరమాత్మలో చేరడానికి దోవ చేసింది.

కీటకాన్ని తెచ్చి తుమ్మెద 'జంయ్' అంటూ భయ పెట్టుతూ ఉంటుంది. ఆ భయంచేతనే ఆ కీటకం తుమ్మెద రూపాన్ని పొంది ఎగిరిపోతుంది. అలాగే వైరంతో నైనా భయంతోనైనా ఆయన్ను నిరంతరం ధ్యానిస్తే ఆయన్ను చేరవచ్చు నిరంతర ధ్యాన మొక్కటే వ్రధానం—

కామోత్కంఠత గోసికల్, భయమునన్

గంసుండు వైరక్రియా

పాష్రగిన్ శిశుపాల ముఖ్య నృపతుల్,

నంబంధులై వృష్ణులున్

ద్రేమన్ మీరలు- భక్తి నేమునిదె

చక్రింగంటి మెత్తెవను

ధర్మరాజు హిరణ్యకశిపుడు పుత్రుణ్ణి హింసించిన కథను చెప్పమని అడుగుతాడు. నారదుడు చెప్తున్నాడు : దాన్నే శుకుడు పరీక్షితుకూ, బాబాయి మాకూ చెప్తున్నాడు.

67. హిరణ్యకశిపుడు

హిరణ్యాక్షుడూ, హిరణ్యకశిపుడూ దివి పుత్రులు! హిరణ్యాక్షుడు లోభగుణాన్ని హిరణ్యకశిపుడు క్రోధ అహంకారాల్ని మూర్తిభవింపజేసికొన్నవాళ్ళు. అందుకే వాళ్ళు “రాక్షసులు” అన్నారు. కావవశం చేత వుట్టిన వాళ్ళు కనుక వాళ్ళు విష్ణుభగవానుడి వైరగణంలో చేరారు. మొత్తం భూప్రపంచాన్నంతనీ తన వశంలో ఉంచుకొని ఇంకెవరికీ లేకుండా చేయాలనే లోభ గుణంతో హిరణ్యాక్షుడు భూమిని చుట్టగా చుట్టి తీసికొనిపోయి సముద్రంలో పెట్టుకొని దాక్కొండే యజ్ఞవరహోవకారమెత్తి విష్ణుభగవానుడు అతణ్ణి చంపేశాడు.

హిరణ్యకశిపుడది తెలుసుకొని క్రోధాన్ని (మోహాన్ని) పెంపుచేసికొన్నాడు, తన వరివారాన్నందర్నీ పిలిచాడు. వాళ్ళందరకూ విష్ణుమూర్తి సూకరాకారంలో సముద్రం అడుక్కు వెళ్ళి హిరణ్యాక్షుణ్ణి దొంగ పోటుతో చంపాడనీ ఎదురుపడి తనను గెలవలేనివాడనీ చెప్పి- అహంకారాన్ని పెంచుకొన్నాడు. తన అనుచరులంతా కూడ ఆ విష్ణుమూర్తి ఎక్కడెక్కడ చేరినా వెదకి వెదకి ఎదిరించాల్సిందేనన్నాడు రేవేంద్రుడై జయించాననే తన ఆశయం ముందుగా ఈ విష్ణుమూర్తిని కాను జయిస్తే తేలిగ్గా నెరవేరుతుందని ప్రకటించాడు. “విష్ణుమూర్తిని గుర్తించడానికి సూత్రం చెప్తాను వినండి” అన్నాడు.

“విష్ణువంటి యజ్ఞమీ. వేదమే, వేరే ఎవరూ ఉన్నట్లు లేదు. అందుచేత యజ్ఞాల్ని స్వంసం చేయండి. వేదం చదివే స్వాధ్యాయ మౌన వ్రతుల్ని వేదకి ఖండించండి. ఎక్కడెక్కడయితే—“గో భూసురేంద్ర వేదవర్ణధర్మాశ్రమంబులు వరుసనుండు అన్యలంబులకెల్ల మీరరిగి వాటిని చెరిచి దగ్ధం చేసి రావలసింది” - అన్నాడు. వాళ్ళంకా మహాద్రేకంతో వెళ్ళి నాశనానికి అరంభించారు.

హిరణ్యకశిపుడు రజస్తమో గుణాల ప్రాతిపదిక కలిగి వాడై కూడ జ్ఞాన మెరిగినవాడు. తన తమ్ముడు నశించాడని తన తల్లి దుఃఖపడుతుంటే అమెకెంతో జ్ఞానపూర్ణమైన మాటలూ, వైరాగ్య భారమైన విషయాలూ చెప్తాడు. ప్రపంచంలో ఇలాంటి వేదాంత-అధ్యాత్మిక విషయాలు చెప్పే వాళ్ళు ఎంతోమంది ఉంటారు. వాళ్ళకు ఎంతో తెలివి అయితే ఉందిగాని దాని ఫలం పర్యవసానం- కేవలం భాషలో అవిషయాల్ని చెప్పటం తప్ప- స్వంతానికి ఆ తెలివి ఉపయోగించదు. అది వారి రాజనీ, కామస గుణాల ఫలం. ఆ తెలివి పర్యవసానం పరమాత్మలో చేరటం అయియుండాలి. అప్పుడే సఫలత. కాని, వాటికి అభక్తి రుచించదు. భక్తి అద్వైత తత్త్వానికి వ్యతిరేకమని వారి భావం! దేవుడే కాను అని అనుకొనే భావన వారిది. కాను వేరనీ, సర్వమూ భగవానుడే అని తలుచరు. అద్వైతుడైనవాడు కానేను అనుకొనే ప్రమాదంలో పడినవాడై, కేవలం అహంకారాన్ని అనుసంధానం చేస్తూ ఉంటాడు! హిరణ్యకశిపుడ లాంటివాడు. ఎలా అతడు తన తల్లికి వైరాగ్యం చెప్పటం ఎంత చక్కగా చెప్పాడో—

“అమ్మా ! జీవులు జన్మిస్తుంటారు. ఇతరుల్లో కలుస్తుంటారు. చస్తుంటారు. నీ కుమారుడైతే, “శూరుల్ వోయెడి తోవబోయెను.” వాడికోసం దుఃఖించడం అనవసరం కదమ్మా ! సర్వజ్ఞత్వం సర్వవ్యాపకత్వం కలిగిన ఆత్మే సర్వత్రా ఉంటూ కూడ కదిలే నీటిలో నూర్చుకు కదులు తున్నట్లుగా ఉంటున్నాడు. అలా కనిపిస్తున్నాడు గాని అతడు నిజానికి కదలడమే లేదు. ఇలా జీవులులా తోచడం, ఉండటం వశించినట్లవుపడడం అంతా అబద్ధమే. కర్మ ఫలం కారణంగా ఈ కదలిక అనే కార్యం అగువదుతుంటుంది. పూర్వం సుయజ్ఞాదనే ఉశీనరరాజు చనిపోయినప్పుడు ఆ ప్రేతం చుట్టూ పేరి దుఃఖిస్తున్నవాని భార్యలందరికీ యముడు ఒక బాలుని రూపంలో అవువడి, ఇలా చెప్పాడంటున్నాడు పారణ్యకళిపుడు మచ్చిక వీరికెల్ల బహుమాత్రము జోడ్యము దేహి పుట్టుచున్ జచ్చుచు నుంట జాచెదరు. చాచిక మానెడు వారి భంగి నీ చచ్చినవాని కేడ్చెదరు చావున కెల్లక దాగవచ్చునే! యెచ్చట బుద్ధెనచ్చటికి నేగుట నైజము వ్రాడికోటికిన్. (46)

ఆత్మకు గుణాలు కలిస్తే జీవుడై ఉంటాడు. అగుణాలు మనో బుద్ధుల్లో చేరి ఉంటున్నాయి. ఆత్మ వేరుగా గుణాలు వేరుగా చూడాలి. ఆత్మకు నాశంలేదు. చెడిపోయేది దేహం! దాన్ని వదిలేది మనో బుద్ధులు. వాటితో కలిసిఉన్న పురుషుడే ఆత్మ. దేహంకాదు. దాకువులో అగ్ని ఉంటుంది. కాని అగ్ని దారుహ రెండూ వేరువేరే. శరీరంలో ప్రాణం ఉంది. శరీరం ప్రాణం రెండూ వేరువేరే. ఈ సంగతి తెలిసికొనాలి. “ఈ రాజు శరీరం, ఇంకా ఉండనే ఉంది. నిద్రపోతున్న

ట్లుంది. అందులో చేరి దాని నాడించిన ప్రాణం పోయింది. గాలి ఇంత పెద్దదిగా చుట్టూ ఉన్నా దాన్ని గ్రహించేవాడు గ్రహించటంలేదు. అత్త “ఈ శరీరం నేను” అనుకొని ఉన్నంత కాలమే కర్మ ఫలం అశరీరమీద ఫలించేది! అది మానేస్తే అ ఫలితం అ పోతుంది. అలా జగనంతవరకే చెలువనీ, చుట్టూనీ, తండ్రునీ, అత్తజానీ రాగాన్ని అనుభవిస్తుంటాం. ఆ తరువాత ఉండదారాగం. తన మనసు బుద్ధులతో కలిసి వాస్తవదూషమైన రాగంతో అత్త ఉండి పోతుంది.

“ఒక సారి ఒక కిరాతుడు వనానికి వెళ్ళి ఉచ్చుపన్ని పళ్ళెల్ని బాణాలతో కొట్టి చంపాడు. మగ పక్షి వాటి పిల్లలతో గూటి దగ్గరుండి ఏడుస్తోంది. “అయ్యో ఈ పిల్లలకు రెక్కలు రాలేదు రేపటినుంచి తినేందుకేమీ లేదని ఏడుస్తాయి ఎగుర లేవు. తల్లి ఆ ప్రక్కనుంచి ఈ ప్రక్కనుంచి వస్తుందని ఎదురుతెన్నులు చూస్తుంటాయి. ఈ దైన్యాన్ని నే నెలా భరించేదీ? అనుకొంటోంది. ఇంతలోనే బాణం వచ్చి దానికి తగిలింది. అదీ జీవితం చాటించింది. తానెప్పుడు చస్తాడో తెలిసికోలేని సరుకు ఎవరో చచ్చినందు కేడ్వటం చిత్రం కదా!

పరులెవ్వరు కామెవ్వరు పరికింపగ నేకమగుట భావింపరు త
త్పరమ జ్ఞానము తేమిని పరులును నే మనుచుదోచు

బ్రాహ్మ కెల్లన్. (69)

ఇలా చెప్పి హిరణ్యకశిపుడు తల్లి నూతడించి వలపాడు. ఇంత జ్ఞానం తెలిసిన అతడికి అహంకార మావేళిందిన క్షణాన.

అజ్ఞానం తొలగిపోయి అతడు వేఱూ- నేను వేఱూ అని విష్ణు
మూర్తిపై వెరల మవసును కొలుస్తూ ఉంటున్నది!! ఇదే
జ్ఞానులనుకొనే అనేకులకూ కలుగుతుంటుంది

అది కలుగకుండా ఉండాలంటే ఉన్నవాడొక్క భగ
వంతుడే గాని “నేను” అనే ఎవరూ లేరనే భావం స్థిరం
కావాలి. అలాగాక ‘నేను’ నిత్యమేననీ అ భగవంతుడనే
వాడు ఇంకొకడున్నాడవడమెలా అనీ అథవా అలా అన్నా అది
తిరిగి ద్వైతం కాదా అనే సందేహం పొందేవారు అథః పత
నానికి వెళ్ళే వోవ చూస్తున్నవాళ్ళవుతారు. ఆ రెండూ ఒకడే
ననీ అతడు పరమాత్ముడేననీ అనుభూతి అయ్యేవరకూ- తన,
“నేను” అనేవి లేవని ఒకే ఒకడు ఉన్నాడనే అనుభూతి కలిగే
వరకూ,- జ్ఞానం పొందాను అనేవాడికి కలిగే ఫలితం కేవలం
అహంకారమే ననేది తెలియాలి! “నేను లేను. ఉన్నది
పరమాత్మ” ననేది స్థిరం కావాలని బోధ.

అంత జ్ఞానం తల్లికి చెప్పిన హిరణ్యకశిపుడికి పెద్ద
ఐహికమైన కోరిక మిగిలిపోయింది. అదేమిటంటే “అజరా
మత భావంబును ద్రివిగ్రదాజ్యంబు నవ్రతిద్వంద్వము
దోర్విజితాఖిల శాత్రవమును గజరిపు బలమును- హిరణ్య
కశిపుడు గోరెన్. (71) “ఈ కోరికకూ జ్ఞానానికి విరుద్ధం
కదా అనిపిస్తుంది. ఈ కోరికలు ఉండరాదనేది ఒక సాధనా
సూత్రం మాత్రమే కోరికల్ని నంతరించిన వ్యక్తి, జ్ఞానాన్ని
బుద్ధితో తెలిసికొన్నా అవెంటనే కోరికలు నశించిపోవు,
వాటిని పోగొట్టుకోడానికి ప్రయత్నం అవసరం. ఈ ప్రయ
త్నం చేయకుండా కేవలం బుద్ధితో జ్ఞానం తెలిసిన మాత్రాన

అతడు జ్ఞాని అయిపోయినాడనటం భ్రమ ! ఎరుక కావాలి. అంటే జ్ఞానం మనసులో జీర్ణించి మనసు కోరికల మీదకు పోవడం మానెయ్యాలి. అదే పరిపూర్ణుడైన జ్ఞానికి లక్షణం ! అ లక్షణం అహంకారి అయిన పాపజన్మకళిపుడికి లేదు. బుద్ధి చుష్ట్యా జ్ఞానం తెలిసినవాడేగాని, దానిని జీవితంలో వర్తింప జేయడం అతనికి తెలీదు. ఎందుకనంటే వాని జీవితం రాజన కామన గుణమయం కావడంవల్ల !

అందుకని కోరికల్ని ఫలించజేసి అనుభవించి సంతోషం పొందానని తపసు ప్రాశంభించాడు. బ్రహ్మదేవుని ధ్యానించాడు. అతడి ఈ తపో ప్రయత్నం అత్యంత అధికమే. ఒంటికాలిపై నీలబడి, తిండి, నీరూ, గాలి తీయకుండా కఠోరమైన తపసు చేశాడు !

దేవతలు ఇది చూచి హాదలిపోతున్నారు. ఎందుకు ? తపసువల్ల ధ్యానం చేయడం అవుతుంది. ధ్యానం అంటే ఏకాగ్రమైత అభ్యర్థనా పూర్వకమైన ఉపక్రమణం, ఇందులో తానున్నాడని తను తీవ్ర ప్రయత్నం చేస్తున్నాడనీ అ బ్రహ్మ తపకు కన్నడేదాకా తానీ ప్రయత్నం వదలడనే అహంకార పూరితమయిన పట్టుదల ఉంటుంది. ఈ అహంకారం తపసు వల్ల పోదు, కేవలం వైరాగ్యంవల్ల పోవాల్సిందే. పారణ్య కళిపుడికి వైరాగ్యం వాదనలో వరకేగాని మనసులోకి ఇంక లేదు. అందుకే ఈ కోరికలూ అహంకారం, నిర్మి ఉండడానికి కారణం. ఈ తపసువల్ల బ్రహ్మవరాలినై ఈ అహంకారి ఎలా జీవితంలో ప్రవర్తిస్తాడనేది సద్వృత్తులైన దేవతలకు అందోళన కలిగించటం సహజం ! పారణ్యాక్షితు లోభ

గుణంతో భూమిని అవహరించి సముద్రంలో పెట్టుకొన్నాడు. అతణ్ణి వరమాత్మ చంపేశాడు. అందుకు హిరణ్యకశిపు డహంకరించి నద్యుత్తలైన వారిని హింసించమని భృత్యులకు ఆజ్ఞచేశాడు కూడ. అందుకని దేవతలు భయపడుతున్నారు. ముందు ఏమవుతుందనే అనంద్విగ్ధస్థితిలో పడ్డారు దేవతలు. మహా భయాన్ననుభవిస్తున్నారు. ముందు తామే బ్రహ్మను చేరి చెప్పకొన్నాడు. అతణ్ణి ప్రయత్నంనుంచి తప్పించాల్సిందని ?

దేవతల మొరాలకించి బ్రహ్మ హిరణ్యకశిపుణ్ణి చేరి చూశాడు. అతడి తపసు కఠోరమై ఉన్నందుకు సంతోషించాడు. తన శరీరాన్ని కీటకాలు తింటున్నా తన చుట్టూ పుట్టలు పోసినా లెక్కచేయకుండా తపసు చేస్తున్నాడతడు. అతణ్ణి అనుగ్రహించి తపసు ఇక చేయనక్కర్లేదని చెప్పి తపసు వారింప జేశాడు, అతడు కోరిన కోరిక లేమంటే, -

“గాలిం కుంభిని నగ్ని నంబువుం నాకాశన్ధరిన్ దిక్కులన్
రేంన్ ఘనముం దమః ప్రథల భూరిగ్రాహరక్షోమృగ
వ్యాకాదిత్య నరాది జంతు కంహ వ్యాప్తిన్ సమస్తాత్ర
స్త్రిన్ మృత్యువులేని జీవనము లోకాధీశ ఇప్పింపవే.

(90)

ఈకోతికలన్నీ కేవలం దైహికమైనవే ఈ శరీరం నశింపకుండా ఉండానికే ముఖ్యంగా భావించాడు హిరణ్యకశిపుడు. ఎంత యథాతథంగా అవరం కోరినా బ్రహ్మ

దాన్నివ్వడం తనకు చేతకాదన్నాడు. అందుకని నిత్యమైన తాను ఈ శరీరంకోసం ఆ పరాన్నడిగాడు! శరీరం కంటే మనసు బలమైందనీ తన మనసు కింది స్థాయిలోకి దిగకుండా ఎల్లప్పుడూ పై స్థాయిలోనే, — అంటే పరమాత్మ పాదపద్మా అపైనే, నిల్చి ఉండేట్లు - ప్రార్థించాల్సింది నిజానికి. దానివల్ల అహంకారమేమైనా ఉంటే అది పోయేది. అలా చేయకపోవటం అసుర అక్షణ మనటం అందుకే! బ్రహ్మ ఈ వరాన్ని ఇచ్చినవాడై, “నాయనా బుద్ధి సంపన్నత కలిగి ఉండి, సుమతివి కావాల్సింది” అన్నాడు. అంటే “నీ బుద్ధికి తెలిసిన జ్ఞాన వాతావరణంతోనే నీవు ఉండి, సుమతివై అంటే ఆ మంచి దోషలోనే మనసును నడిపించవయ్యా!” అని అర్థం. అ సంపన్నత్వం వదిలి మనసు పోయే - అహంకారపు దోషలో నడువకు అని అర్థం. బుద్ధిచేత మనసును నియమించి “మను” మని సూచన!

కాని హితబుద్ధికళిపుడు ఆ సంహార పాటించలేదు. అహంకారం చూచిన దోషలోనే మనసును పోనిచ్చాడు, మనసులో తోచిందంతా సరియైనదేనని అహంకారం ‘దప్పు’ కొట్టు తున్నది. ఇక బుద్ధికి ఏలాటి అవకాశం లేదు. మొద్దుబారింది. ఇక “బుద్ధి నాశాత్ ప్రణస్యతి” అనే సూత్రం అవ్యయం కావాలి. అతడు అన్ని వరాలు కోటి నరక్షింప జూచింది. తన శరీరాన్ని!! మనసు సంగతే మరచాడు. అత్మ సంగతే మరచాడు

హితబుద్ధికళిపుడు తనను నుంచి తిరిగి వచ్చి భయంకరంగా రాజ్యం చేయడ మారంభించాడు. “ఒకనాడు గంధర్వ

యూథాన్ని, ఒకనాడు భుజగుల్చి ఇలా సర్వంనూ, దేవతలనూ బాధించడ మారంభించాడు. యక్ష కిన్నర మరుద్గంధర్వాదులు అతడి కొలువుతో భృత్యులై ఉంటున్నారు.

నారదుడి కథను ధర్మరాజుకు చెప్తూ తానూ తుంబురుడూ కూడ అహిరణ్యకళిపుని మెప్పిస్తూ వాని ఆస్థానంలో ఉన్నామన్నాడు.

అంత పెద్ద ఋషులు ఈ దైత్యుడి ఆస్థానంలో భృత్య సమానులై ఉండటమేమిటి' అనిపిస్తుంది. హిరణ్యకళిపుడి పూర్వ పుణ్యం అంత గొప్పది. జయ విజయాల పుణ్యం మరి సామాన్యమైందా? హిరణ్య కళిపుడు చేసిన తపసు సామాన్యమైందా? వాని ఫలం బ్రహ్మ అనుగ్రహించాడుకదా! ఒక్క నారద తుంబురులేమిటి వంటలాతడి రాజ్యంలో దున్నకనే వండుతున్నాయి. అడిగేవారికి కామధేనువు ఇచ్చినట్లే-అకాశం కోరితలను పరిపూర్తి చేస్తున్నది. స్వర్గతుల్యమైఉంది రాజ్యం. సర్వత్రా భగవంతుడే చూడగలిగే నారద తుంబురులు అక్కడుండటంలో ఆశ్చర్యంలేదు.

ఇలా ఆ రాజ్యంలోనే ఉంటున్నా దేవతలు “ఎవ్వటికీ దానినశ్వం వదిలేద్ది?” అవి చీకాకు వడుతూనే ఉన్నారు. దేవతలు అంటే సద్వృత్తులు! సద్వృత్తిలోనున్న వాళ్ళకు హిరణ్యకళిపుడు చేసినంతటి తపస్సు చేయాలైన అవసరం లేకుండానే పరమాత్మ అయిన నారాయణమూర్తిని ప్రత్యక్షం చేసుకోగలుగుతారు. ప్రత్యక్షం కావటమంటే చెవులకు విని

పించటం, కండ్లకు కనిపించడం వంటి స్థితి కలుగడం అని అర్థం. మనస్సుకు తెలియదం కూడ అలాంటిదే.

భగవంతుడు దేవతలకు ప్రత్యక్షమై ఇలా అన్నాడు. “బ్రహ్మ ఇచ్చిన వరాల మహిమచేత ఈ హిరణ్య కశిప దింతవాడైనాడు. సద్వృత్తులయిన మీరుకూడ త్రిగుణాంతో మన్నవారే. మీరూ అతడూ నాకు సములే. మీ ముక్కులను బాధించాడని అతణ్ణి నేను బాధించటం ఎలా? నిర్గుణుడైన వాకది భావ్యం కాదు. హిరణ్య కశిపానికి ప్రహ్లాదుడనే కుమారుడు కలుగుతాడు. అతడు సర్వ భూతాల్లోనూ తనలోనూ కూడ భగవంతుణ్ణి చూస్తూ సమహితత్వంతో ప్రవర్తిస్తాడు. అతణ్ణి ఈ తండ్రి బాధపెట్టి పాపాన్ని ఆర్జిస్తాడు. అప్పుడు మహాత్ముడైన ఆ ప్రహ్లాదుడే త్రిగుణాత్మకమైన రూపంతో ఉద్భవించాల్సిందిగా నన్ను కోరుతాడు. ఎందుకంటే సర మాత్ముడైన నా ఉనికినే తండ్రి లేడని నిరూపించేస్తానన్నాడని! అప్పుడు ఆ రూపంతో అవిశ్చవించి హిరణ్య కశిపణ్ణి చంపేసి ప్రహ్లాదుణ్ణి రక్షిస్తాను. అందాకా మీ పాప పుణ్య విశేషాల ఫలంగా అతణ్ణి మీరు సహించవలసిందే.”నన్నాడు.

దేవతలు ప్రహ్లాదుడి జననంకోసం నిరీక్షిస్తూ ఉండి పోయారు. భగవంతుడి సమత్వ తత్వం ఇక్కడ స్పష్టం కావటంలేదా? దుష్ట శిక్షణా శిష్ట రక్షణ అనేది సమత్వం కాదనే వాదన చేస్తే అది తర్కానికి ప్రమాణాత్మకం కాదు.

ప్రహ్లాదుడు కోరితే కాను వచ్చి హిరణ్య కశిపణ్ణి క్షించాడుగాని దేవతలిగితే అలాచేయనన్నారేమి అని మళ్ళీ

శంక. ప్రహ్లాదుడు పరమ జ్ఞాని దేవతలలా కానివారు.
 “జ్ఞానీశ్వాత్స్యైవ మేమతమ్” అంటూ జ్ఞానికి తనకూ తేడా
 లేదనీ ప్రకృతిని నడిపే విషయంలో తనకు ఇద్దరూ ఒకటేననీ
 బోధ. అందుచేత జ్ఞాన మెరిగినజాడు పరమాత్మే అయి ప్రకృ
 తిని వశంచేసికొని చరిస్తుంటే అజ్ఞానులు తమ తమ అనుభ
 వార్ని అనేక తకాలుగా అనుభవిస్తూ ఉంటారు! ఇంతేతేడా

68. ప్రహ్లాద చరిత్ర

ప్రహ్లాదుడు మహా భక్తుడు. సర్వత్రా భగవంతుడున్నా
 డని నమ్మాడు. అంతేకాదు. అలా అన్నిచోట్లా దర్శించి తన
 ప్రవర్తనను అందుకు అనుగుణ్యం చేసుకొన్నాడు. తన దేహం
 ప్రాణం జీవం సర్వమూ సహా-ప్రపంచంలో ఉన్న అన్ని
 దూకాల్లో ఎక్కువ తక్కువ లేని సమపాతత్వం కలిగి
 వున్నాడు. ఇది భక్తుడి లక్షణం. హిందూ సంస్కృతి అను
 సంధానం చేసికొన్నవాడతడు. అందుకే అతడు-

పెద్దం బొడగన్న భృత్యునికై వడి జేరి నమస్కృతుల్
 నేయవాడు

శన్నుదోయికి నన్యకాంతలద్దంబై న మాతృభావన చేసి
 మసలువాడు

తల్లిదండ్రుల భంగి భర్మ-వత్సలతను దీనులగావ
 చింతించువాడు

సఖులయెడ సోదరస్థితి జరుపువాడు-రై వతములందు
 గురువుల దలచువాడు

తీరింందును బొంకులు లేనివాడు-

(116)

గా మెలిగాడు. ఇదీ హర్ష పొందూ సంస్కృతికి అర్థం. భక్తి, సంస్కృతులేకాదు. అతడికి అత్యంత వైరా గ్యముంది. ఎంతో అందం, గొప్పజన్మ, ఎంతో విద్యా ఉన్నా గర్వం లేనివాడై ఉంటాడు. పంచేంద్రియాలు ఎలా చెప్తే అలా మాత్రం చెయ్యడు. కామం రోషం పొందడు. వ్యసనాలు లేవు. విశ్వంలోని వస్తువులన్నీ పరమాత్మ రూపమేనని అనుభూతి చేస్తుంటాడు. తానే ఆ భగవంతుని అంశ కనుక తనకు అనేదీ అక్కర్లేదు. ఇదీ వైరాగ్యానికి పరాకాష్ఠ.

అతడు సద్గుణాతిగని. పగవచ్చేనా ఇంద్రాదులైనా సభల్లో కూడ అతడి సద్గుణాతిను మెచ్చుకొంటారు. అతడు ఎల్లప్పుడూ ఆ నారాయణ మూర్తినే తలుస్తూ ఉంటాడు. ఆ పరమాత్మ తన దగ్గరకు చేరినట్లు అనుభూతి చేస్తూ ప్రక్క నున్న స్నేహితుల్ని మరుస్తాడు. ఆయనతోనే ఆడుకొంటూ మిగిలినవారితో ఉటనా పేస్తాడు. ఆయనతోనే మాట్లాడుతుంటాడు. ఆయన్నే చూస్తూ తన్మయుడవుతాడు. ఆయన పాదార వింధ ధ్యానంలో ప్రపంచ స్థితిని మర్చిపోతాడు. జడత్వం మాత్రం లేకుండా జడుడులా ఉంటాడు. ఇది అతడి బాహ్య ప్రత్యుత్తి.

తానేవని ఈ ప్రపంచంలో చేస్తున్నా - సంతత శ్రీ నారాయణ పాదపద్మ యుగళ చింతామృతా స్వాద సంధా నుండై ఉంటాడు. ఆయన చరణాబ్జాలు మనసులోకి ఇంక రాకుంటే ఒక్కడే ఏడుస్తూ ఉంటాడు. వస్తే - పాటలూ కీర్తనలూ కారస్థాయిలో పాడుతుంటాడు. తనకేం కనిపించినా అదే విష్ణునని నవ్వుకొంటాడు. ఆ స్థితివల్ల వానికి భగ

వంతుడు ఇంద్రియాంధ్వారా అనుభూతి అవుతున్నాడు. ఇది నిర్గుణ భజనం. దేన్ని చూసినా పరమాత్మేనని అనుభూతి చేయటం నిర్గుణ భజనం.

ఇలాంటి ప్రహ్లాదుణ్ణి హిరణ్యకశిపుడు చదివించాని నంకల్పించాడు. శుక్రుని కుమారులై నచండూడూ మార్కూడూ అనే వాళ్ళి వితివించి పిల్లవాణ్ణి అప్పగిస్తూ, “ఇతడు గ్రుడ్డి వాడికి సమంగా తోకవిషయం అవగతం కాని స్థితిలో ఉన్నాడు. ఇతడికి నీతిని బోధించండి. నా ప్రకాశాన్నే యెరుగని పృథ్వుడుగా ఉన్నాడు. అందుకని రాజనీతి గ్రంథాలు చదివించండి” అన్నాడు.

చండ, మార్కులు అతణ్ణి తమ బడికి తీసుకుపోయారు. అది గురుకులవానం. అతడితో సరిసమాన వయస్కులై ఉన్న వాళ్ళతో కలిసి పాఠాలు చెప్తున్నారు. ప్రహ్లాదుడు అక్కడెన్నో గ్రంథాలు చదివాడు. ఎన్నో శాస్త్రాలు నేర్చాడు. ఏవి నేర్చినా విష్ణుభక్తి వానితో “లేదే” మనిగాని లేదా “వాళ్ళు విష్ణు భక్తికి వ్యతిరేకంగా ఎందుకు చెప్తున్నా” తనిగాని వాదన చేసేవాడు కాదు. ఈ శాస్త్రాన్ని తాకితా విడి. దేహమే అత్క అని నమ్మేవారికి!- ఆ దేహమనే అత్క రక్షణకోసం నేర్పాల్సినసంగతులు అవి అని అతడి నమ్మకం! కాను విష్ణు భక్తుడు తనకు అందుచేత అవేవీ అచరించనక్కత లేదు. వారెలా చెప్తే అలా విని తెలిసి ఉయకొన్నాడు. శాస్త్రం తెలిసిన వెంటనే- అది అనిత్యమైన శరీరపతం-అత్కకు దోష చూపేది కాదు అనే స్థిరమైన భావం తనకు ఏర్పడింది! చదువుల్లో మర్మమదేశని తెలిపిందనుకొన్నాడు.

కొన్నాళ్ళయింది తండ్రి తన కుమారుడెంత అభివృద్ధిని పొందాడో తెలియాలని అతడికోసం కబురంపాడు. ప్రహ్లాదుడు తండ్రి ఇంటికి వచ్చి ఆయన దగ్గర చేరి కూర్చున్నాడు తండ్రి అతడి దగ్గరకు తీసికొని వదిలిన చదువు సంగతి అడగాలనుకొన్నాడు. “అన్నిటికంటే భద్రమైందేదీ నాయనా” అన్నాడు. ఎందుకలా అన్నాడు? అప్పటి చదువులు కేవలం అక్షరజ్ఞానం భాషా జ్ఞానాలకు మాత్రమే సంబంధించి ఉండేవి అనుకోవద్దు. విజ్ఞాన శాస్త్రాలు గణిత శాస్త్రాల సామాజిక మైన శాస్త్రాల మూల భావాలూ నేర్పేవాళ్ళు. ఏది నిత్యం ఏదనిత్యం-ఏది భద్రం ఏది కాదు?- ఏది ప్రధానం ఏది వ్యర్థం! అనే విషయాలు సమగ్రంగా తెల్పేవాడు. అందు కని హిరణ్యకశిపుడు అలా అడిగాడు. ఏ శాస్త్రాలెలా చెప్పినా రాజైన తను సర్వులకూ భద్రాన్ని కూర్చున్నాడనే విషయం కాను నమ్ముతున్నాడు. ఆ మాటనే ప్రహ్లాదుడి నుంచి సమాధానంగా అశించి అలా అడిగాడు. ప్రహ్లాదుడికి కేవలం దేశ భక్తి-అదే రాజభక్తి ప్రధానమని తెలిసిందా? లేకా అని అడిగాడు. కేవలం-ఇప్పటి మనలా అప్పుడు హిరణ్యకశిపుడు లోకీకమైన రాజ్యాంగాన్నే ప్రధానం చేసి వదులుతున్నాడనేది గమనీయం.

తండ్రికి ఇలాటి విశ్లేషణ ఉన్నదని ప్రహ్లాదుడికి తెలుసు. అతడికి సర్వ శాస్త్రాలూ తెలుసనీ, అని నిజం తెలిసికోడానికి తగిన వైరాగ్యాన్ని మాత్రం అతడు పొంద

తేడనీ తెలుసు. అహంకారమే, కానుగా కానే సర్వమహేశ్వరుడని భ్రమించి వర్తించు తున్నాడనీ తెలుసు అతడి! కేవలం వైరాగ్య విషయమే భద్రమనీ విష్ణు భక్తే భద్రమనీ సమాధానం చెప్పాలి అనుకొన్నాడు. అప్పుడంటున్నాడు.

ఎల్ల శరీరధారులకు నిల్లను చీకటి నూతితోపలం

ద్రెళ్ళక - "మీకు-మే - మను" మతి భ్రమణంబున
భిన్నుతై ప్రప

ర్లొక-సర్వమున్ అతని దివ్య కళామయమంచు
విష్ణునం

దుల్లము జేర్చి తారదవి నుండుట మేలు నిశాచరాగ్రడి
142

"ఇట్లు భద్రమను కొంటాడుగాని, నిజానికి కాదు. అంకా ఆ పరమాత్ముని లీల అని తెలిసి విష్ణుని మనసులో నుంచు కొని కాము అడవిలో ఉన్నా అది భద్రమే" అన్నాడు

ఇది పారణ్య కళిపునికి మనశ్శరీరాంత దృష్ట్యా అర్థం కాని మాట. వైగా విష్ణుని నమ్మి ఉండాలంటున్నాడు పిల్లవాడు. వెంటనే అశ్చర్యంతో - "ఎవడు చెప్పాడు నీకి పాఠాలు? ఆ వై కుంఠుడు వట్టి అపకారి అతడ్ని తలుచుకొనే పని నీ కెందుకు? దేవతల్ని బాధించాలి. వారి అధిపతుల్ని నాశనం చేయాలి-అంతేగాని మోహోంధుడవై "హరీ-గరీ" అనకు అన్నాడు.

ప్రహ్లాదుడికి తెలుసు-ఇప్పుడీ చందామాడ్కులు నెత్తిన పీడుగు
వంటి అవకాశు పడబోవోందని. కాని తాను సమ్మిస విషయం
తండ్రికి చెప్పినానే అప్పుడు అవత్తి వద్దవుండగా ఉమ్మర్థ
మవదంచేత అలా మాట్లాడాల్సి వచ్చింది. అందుకని గురువు
లకు ముందు అని స్థితిని చెప్పకొంటానని నిశ్చయించుకుంటాను.

ఇనుచు యహ్మోన నన్నిధి నెట్లు శ్రాంత
మగు-హృషీకేకునన్నది నా పాపమున
కలుగు చున్నది దైవభాగము న జేసి
బ్రాహ్మచోత్తమ చిత్తము శ్రాంత మగుచు! 149

‘నా కత్తిలో నేచెన్నచోయే మాటలు లేవు! నా మనసు
అ పరమాత్మలో నిల్చిన త్తనాని వద్దన్నా విష్ణువక్త తత్వం
నా నోటివెంట వచ్చేస్తోంది. మీరు ఆ విషయాలు మాట్లాడ
వద్దన్నా నాకు పలుకులు అగటల్లేదు. ఒకడు చెప్పే విష్ణువ
శండు మనసు తగుల్కొంటుందా? ఇంకొకడు చెప్పే అలా
తగుల్కొటం మానేస్తుందా?’ తండ్రికి చెప్తున్నాడు:

“మంచార మకరంబ హాథుర్యాస్ప గ్రో” లే సుధువం
మత్తు అలాగే పొందుతుంటుందిగాని ఇతర మత్తు పదార్థాల
మీడికి పోతుందా? అ దివ్య హాదార విండా అమ్మరపాసంతో
మత్తెక్కిన నా చిత్తం ఇతరాల వైపు వెళ్ళ వెళ్ళ మొగ్గుతుంది?
నేను ఈ విషయంతప్ప మరొకటి చెప్పలేను గాక’ అంటాడు
అలా గురువుకు చెప్పిన మాటల్లోనే తండ్రి ప్రశ్నకు సవ
ధానం చెప్పేవాడు. చందామాడ్కులు వెంటనే ప్రహ్లాదుని
కోపించి తాను చెప్పిన చదువును దేనినీ తండ్రిదగ్గర చెప్ప!

తనకు తలవంచులు తెప్పిస్తున్నట్లుకు కనపరచుటాడు. ఇక చూడు సన్నెలా నిజించి పంచేస్తానో! అంటాడు రాజగారిని క్షమాపణ వేడి, తిరిగి అతడికి వర్తకు సంపాదించదనీ తగిన శిక్షలను జాగ్రత్తగా ఇస్తానని చెప్పి తీసుకొని పోతారు.

మళ్ళీ వర్గత్రయంలోకి వెళ్ళిన పాపానన్ను చూసి ఇక విష్ణువరమైన మాటలు చెప్పకుండా కట్టడి చేశారు. కొన్నాళ్ళకు మళ్ళీ తండ్రి సత్తుణ్ణి చూస్తూ కంటాడు అందుకు తల్లి వర్తకు ముందు వేళ్ళి, అక్కడున్నట్టి తండ్రి వర్తకు ప్రహ్లాదుణ్ణి తీసికొని వస్తున్నాను. అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు—“అదుగడుకు మారచానాచించిన నుభా మారుర్కనుగ నేను మరచి” పోయాడు. అతడియందు మారిత్ర మూర్తిక అయింది అత్తం చిన్నప్పటినుంచి అమృతమీదై అగ్నమై నిలిచి. సర్వ ప్రపంచమూ విష్ణుమయం అని అనుభూతి చేస్తున్నాడు. అలాంటి నీతితోనే వెళ్ళి తండ్రికి పదునక్కరించాడు.

తండ్రి అతడిని దగ్గరకు తీసికొని “విద్యాసారం నీకేం తెలిసిందో చెప్పనాయనా” అంటాడు. అందుకు ప్రహ్లాదుడు “గురువులు నాచేత సర్వ శాస్త్రాలూ చదివించారు నాయనా! నేను పదువల్లలో మర్కటంతా తెలుసుకొన్నాను. పూర్వం “నీకేది భద్రం” అని అడిగావు. ఇప్పుడు “విద్యా సారమే” జన్నావు. రెండింటి ఒకే ఒకటి సమాధానం తండ్రి! మమిడింటే

తను హృథృషం సఖ్యమున్ శ్రవణమున్

దానశ్వుమున్ పందనా

కృపముల్ సేవయు, నాత్మతో నెరుకయున్,

సంకీర్తనల్ చింతనం

జను నే నాత్మజ భక్త మార్గముల సర్వాత్మున్
విడిస్వమ్మన

జనున్ జనుల భద్రమంచు దురుతున్ నత్యంబు
దైత్యోత్తమా! 167

హరిన్ దేవదేవుడట్లుగానె నునిచ్చుల సంసారాలు
జ్వరాలు అయ్యె నాసారాలనే నూడేమిది!

కమలాక్షు నర్పించు కరములు వదలులు
శ్రీకాకు వర్ణించు జిహ్వ జిహ్వ
సుత వర్ణన బాహు మార్గులు మోడ్కులు,
శేషశాయిత మ్రొక్కు శిరము శిరము,
విష్ణు హస్తములను వ్రనులు వ్రనులు.

మధురైతి దనిలిన మనము మనము,
భగవంతు నుగొను వదములు వదములు.

పురుషోత్తమునిమీది బుద్ధి బుద్ధి,
దేవదేవుని జెరించు దినము దినము.

జ్ఞానహస్తని బ్రకటించు చదువు చదువు,
కుంభి వేదపుటెప్పడి గురుడు గురుడు,

తండ్రి హరిజేరుమనియెడి తండ్రి తండ్రి 168

విష్ణు భక్తి వేమర్దనే గురువు గురునే కాదనే మాట
అలావుంచి. అలాంటి తండ్రికూడ తండ్రి కానేకాదని ప్రహ్లా
దుడు చాల రచ్చిలాగా నెప్పేశాడు. అవేశంలో ఇంకా అంటు
న్నాడు. “విష్ణు ఆత్మన చేయని శరీరం గాలితిత్తకీ, అతడిని
పోగడని నోరు వోయి భక్తకూ, అర్పించని చేతులు వోయ్య
ముక్కలకూ సమానం” అంటున్నాడు.

“సంసార జీమూతం తౌఁగాఁజే... రావశ్రయాలు పోవాలంటే.. సావకాని ఇంకాఁజే.. వివత్తుం.. నిపోవాలంటే అ చక్రధరుని దాస్య ప్రభంజనం, భక్తి వృద్ధి - ఇవి ఉండి తీరాలి” అంటున్నాడు.

హిరణ్యకశిపుడికి మిత్రబీద కోవం తటగింది. గురు వయిన చందా మార్కుని తిట్టాడు. ఇలాంటి చోరాలు చేశావా? అంటూ, ఆ గురువు గతగతలాపి “అయ్యో! ఎవ మీము చెప్పనే లేదు. నేను నీని ఎరోధులం వాడుగదా ఎందుకు చెప్పాము? ఇతరులెవరూ కూడ నచ్చి చెప్పలేదు. ఎవరోతెప్పారనే చింత చేయద్దు. ముమ్మల్ని నన్ను నట్టద్దు. ఇదంతా ఆ వీల్లవాని ప్రతిచింతగా తలంచాల్సిందని ప్రార్థిస్తున్నా” న్నాడు.

వెంటనే హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుల్ని వర్షిస్తున్నాడు: గురువుగా చెప్పని ఈ మాటల్ని ఎవరు నీకు చెప్పింది.. వారి పేర్లు చెప్ప-ముందుగా శిక్షిస్తాను” అంటున్నాడు. అందుకు ప్రహ్లాదుడు.

“వదులెవడు చెప్పే మాత్రం ఏమిస్తే మాత్రం అదువుల్లో కెత్తే మాత్రం వారి ప్రబోధమనేది తలుచుకుంటా? విష యాల్లో చుసిగిసి వాళ్ళకి అనల. కడుగనే కలుగదు తండ్రీ! సర్వమూ శర్మసలానుసారం వెతుంటుంది అంటే! అందుకు అవిధుజ్ఞి వట్టుకొని దోవ వెరకటమే గాని విష్ణుపద భ్యానం ఒకడు బోధిస్తే కలిగేది కావయ్యా! సర్వ శాస్త్రాని నేను శోధించి చెప్తున్నాను తండ్రీ,— “మాధవ శేముషీ తరణి సాంగత్యంబునం గత మర్మేధనో దాటగ వచ్చునే సుత, వధూ, మీనో గ్రహంభామద క్రోధోలోం విశాల సంస్కృతి మహా ఘోరా మితాంభో నిధిన్” (188)

హిరణ్యకేషుడి క్రోధం పెరిగిపోయింది. అహంకారానికి భోతులైన మైన శక్తుల ఉద్బోధించింది. అందుకని, “చంపేస్తా” గంటూ మంత్రంతో “నీళ్ళికిషించింది” అంటున్నాడు. శూన్యంలో పొడవవున్నాడు. నారణంతో కొట్టమన్నాడు. ఈ కిక్కిరిస్తూ తాను కదలుచున్నాడు. వేయిన్నున్నాడు కొనుకు “చంద్రుడి కక్షింపు” అంటాడేమోనని. కాని ప్రహ్లాదుడు మూర్ఖం నందువట్టలేదు. భగవంతుని పిలుస్తూ నామ స్మరణం చేస్తున్నాడు ఎద్దనదు. తన్ను కాంసిం చే నాళ్ళను కంటగించుకోదు! అతడికి ఈ దేహ స్మరణ లేదు.

దేహ స్మరణ తేకపోవటం సరే - దేహం లేదా? ఉన్నది కదా! దానికి బాధ అనేది లేదే? అది ఎందువల్ల? అనిపిస్తుంది. 1) అజీమా మహిమా చేత గరిమా లభిమా తథా ప్రాప్తిః. ప్రాకామ్య మీశక్త్యం వశిత్వం అనేవి అష్ట పద్ధతులు. ఇవి ఉపాసనా పరులకు కలుగుతాయి. ప్రహ్లాదుడికి పద్ధతులూ కలగడం జరగవచ్చు. 2) బ్రహ్మ పదార్థ తత్త్వం జీర్ణించుకొన్న వారణంతో బ్రహ్మ విద్రుహ్యైవ భవతి అన్న సూత్రం ప్రకారం ప్రహ్లాదుడు పర బ్రహ్మమే అయిపోయిన స్థితి కలిగి యుండవచ్చు. ప్రహ్లాదుడు అన్నప్పుడు అతడిలోని ఆత్మ అని మూర్తమే కాదు. అతడి చుట్టూ ఉన్న వాతావరణం సహ అంతా బ్రహ్మ స్థితిని పొంది ఉందని అతడి శరీరం సహ అనవచ్చు. అందుకని అతడి శరీరానికి క్షతి కలుగటలేదు. ఇదే వారణం కావచ్చు. 3) భక్తుడని ఆ విష్ణుమూర్తే, తన మహిమచేత ఇతర్ని సంరక్షించు తున్నాడనేది చెప్పవచ్చు ఎవరి నమ్మిక వారిదే.

ఎవరి ననిష్ఠాన్ని గురించి అట్టి సంగతి నాకు తెలియదు. కలగుతుంది గాన.

భక్తుడైన నరసింహుని తానెంతగా ప్రార్థించినా పారలృప్తి కలిపిస్తూ పంపిస్తోన్న పుష్కలమూర్తి ఎంతగానూ తృప్తమౌతూ నిలచింది. కానీ ప్రభావతాత ప్రభావం భక్తులమీద ఎంత విధంగానూ ఇవర్ణమిడ చుటో ఎధంగానూ ఎంతయు జేయవం ననుత్తమమవుతుందో తాను నరసింహ మూర్తిగా ఉన్న శివరేలోగా ఈ భక్తుడు పంచభూతాలను పరీక్షిస్తూ దృష్టిలో ఉన్నట్లు ఎంతయు భగవంతుడు చేస్తున్న పనులను పరీక్షించా చెప్పలేదు. ఉదాహరణకు ఎల్లినే ప్రహ్లాదుని పాదాలు కలిగి నయ్యగిటే సిద్ధుల్ని పొందినవారు నాటికి ఉపయోగించానే మనసును కలిగివున్నదే అది ఉపయోగిస్తాడు. అది విద్యలు. అవి ఏదైతే ప్రహ్లాదుని అపహంసజీవోద్ధృతి చెప్పనేలేదు. అందుకని అది రలాన్నే ఇవదృష్టమని చెప్పనేలేదు. ఇది ప్రహ్లాదిన్ ప్రహ్లాద భవతి అనే సూక్ష్మమల్లినే అతడూ అతడి శరీరం కూడా ప్రహ్లాదై పంచభూతాలనే ప్రభావితం కావడం చూసిందనేది చెప్పుకోవాలి. అదే విధమివ్వనుంది.

ఈ స్థితిని హరణ్యకళిపుడు అవగాహన చేసుకోలేక పోయినాడు. “ఇతడి శరీరం ఎందుకు క్షితి పొందటలేదు ? ఇదేదో అశ్చర్యార్థం అశ్చర్యంగా ఉండే” అనుకొంటున్నాడు. “దీనికి కారణం ఏమిటి? దివ్యప్రభావం వీడెలా కలిగింది” అనుకొంటున్నాడు. కానైతే తననువల్ల మరెవరి జయించాడు, అంతేకాదు ఇంత అవకారం నేను చేయిస్తున్నాననైనా కోవలె తెచ్చుకోడే ! దేహానికి బాధలేకపోయినా అభిమానం కూడా

వీడికి లేదా ? అనిచోటున్నాడే. వీడే కెక్కడా భయం అనేది లేదు. ఏదీకన్న తనలే అప్పుయ్యేయం అనిగురున్నట్లుంది. కాని తాను దేనికన్న గాన మహ్నాదుల్లో గాన స్వరదేశంలో గాన అప్పేవారు కాదుగా ! అనూ భయపరచినవని లేదు. అనిచోటున్నది ! అప్పుకుడు “నాయంత వాడెలా అయ్యాడు ?” అని అనోచిస్తూ ఉవాళిపై నింకా క్రొంతుడై కూర్చున్నాడు.

ఈ పరిస్థితిలో ఎవరో ఒకడు అద్దొబ్బి “అవ్వో నే చూస్తాను” అంటే ‘శాధ’ లేదా ‘శోష’కొంత విమిశ్చరించి. ఈ స్థితిలో ఉండడా మార్కులు అడుగులు సోదర్యరశిష్యునికి అనరాగా చెప్తున్నాడు. “ప్రభు ! మృత్యు గురించే చెప్పే మేడన్ను సరియైనదోదకు శావలం ప్రియ యశాచార్యులు ఊరి నుంచి తిరిగి వచ్చే సమయం వుతున్నది. అందుచేత పల్లి వాణ్ణి మూడగ్గరికి పంపండి. ఆయన జన్మించినదాత తగిన బుద్ధి గడువుకాదు” అన్నాడు. హరిజ్యకశిష్యునికి కొంత విశ్రాంతి కలిగింది. గురువుల్ని శ్రీశర్మమున కేలించి కుమారుణ్ణి నీతివంతుడ్నిగా చేయార్చించిని అర్పించి వారితో అతడ్ని పంపాడు.

69. గురుకులంలో ప్రహ్లాదుడి బోధలు

ప్రహ్లాదుడు తిరిగి గురుకులవాసానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ గురువులు కట్టడి చేయడం తగ్గించాడు. ప్రకాశాచార్యులవా అగమనం కోసం చూస్తున్నారు. ప్రహ్లాదుడు తొలి విద్యార్థి

తో గురుకులగారంతో ఉంటున్నాడు. ఒకనాడు తోటివారి సందర్శి పలికి, సావరంతో (ప్రత్తిం) చెప్పువాడు.

ప్రహ్లాదకు ఏడుగుల్తో ప్రొక్కించినా, పాముతో కలిపించినా, చాగివాడనే నా కది చావలెననికీ తెలిసింది. ప్రహ్లాదకుంటే అశ్వమేరువున గొర్రెలం చూపుతున్నాడు. కామి అనదు నల్లర ఎత్తో విశ్వయాలు నేర్పాంది నిశ్చయిల చారు. ఆ విషయాన్ని ఈ గురువులు చెప్పే వాడల్తో లేవు. ఈ ప్రహ్లాదుని లేదో తెలుసు. అతడు చెప్పేది చాల విలువైంది అని అలోచించి అతడు చెప్పింది శ్రద్ధతో విరడమారంభిం చారు. ప్రహ్లాదుడంటున్నాడు :

“మిత్రా! నీవు చెప్పని మహాజ్ఞానం చెప్తాను రండి! చునది శరీరాల్తో ఉంటున్నవాళ్ళం. ఈ శరీరాలు మహా నిలినై- నూరేంట్లు మూతం! అందులో నగం నిద్రతో గడిచిపోతోంది. ఈ చునా నగ విషయాలు ఎరగడానికి బాంబు తెళా- ల్లోని అనుకూల- చాలన గతన- వదిలొనేప్పు అలా పోతుంటే- నానాక కౌమారం తో అగ్రద్ధ చేకానుంటే- ఇంద్రి యాల ఉద్ధరితో వది చున్నయ్యేప్పు వాళనం చేసేస్తాము. తృష్టకూ, లోభానికి, అహంకారానికి ఇంద్రియలో అత్పానికి వశమై అన్యాయంగా ఇంగారానికి, ప్రీతి శరీరానికి- బానిసంమై పోతాము పుత్రులు, మిత్రులు, సతులు, ప్రేమించే జననీ జనకులూ వీళ్ళ అంబాటంతో వది చుట్టూ దావంతో గూటిని పట్టించుకొ- క్కిరిగంట- అ- వీగా అంకిపోతాము. వాటిని వదిలించుకోవాలనే భావం పొందము. అందుకు మార్గం

తెలియం ! 'నాది' 'వాళ్ళది' 'అదదిది' ఇలా ఆలోచిస్తూ అంధ
కారంలో పడి పొట్టుకుపోరాం. అందుచేత వృద్ధాప్యంలో-
శరీరం ఏ పని చేయదంటూనే- మనకూ ఏమీ చేయం. అందు
చేత ఈ కొడుకలతోనే సత్యమ భాగవత ధర్మాన్ని అనుష్ఠిం
చాలి. అందుకు మార్గం చారిత్రకమే. దానివల్లనే మోక్షం
కలుగుతుంది. మునుష్యుడైన మనస్సు దేహావసానవర్త్యంతం
నారాయణ సత్యభారవింద సేవనమే కర్తవ్యం !

మనవాళ్ళనెంతమందిని మనం చూట్టలేదు ? భద్రత
కావాలి-కావాలి అంటూనే సంసార వర్ధతినుంచీమాత్రం తప్పు
కోరు! శరీరం నదలి మళ్ళీ ఇంకో శరీరం పొందటం మళ్ళీ
చింతాసుఖాలు పొందటం - మళ్ళీ చావడం - ఇదే చేస్తుం
టాడు. మళ్ళీ పుట్టనివోవయేదో- అదే మోక్ష మార్గం! దాన్ని
మనం అనుసరించాలి. అందుకు అదిదేవుని విష్ణుని అశ్రయం
చాలి. అదే కర్తవ్యం!

పరమాత్మ సత్. ఈ కనువడేది - వినవడేది-తగిలేది-
రుచిగా అందేది. బాసకగా కలిగేది చిహ్నం అసత్. అసత్ అంటే
ప్రళయవల్లే. 'కది పరమాత్మ నాదు' అనే దావాన్ని కలిగితే అదే
ప్రళయమని అర్థం. అలా కలిగిందే నారణం-వాల్లల్లో లేదు-మన
మనసుల్లోనే ఉంది. ఆ వాసన మళ్ళీ చూడాలి. ఆ చూచి మళ్ళీ
చూడాలి. ఆ స్పర్శను మళ్ళీ చూడాలి. ఆ దృశ్యం మళ్ళీ
చూడాలి. అనుకొంటూ 'అదే పరమేశ్వరు'డనే భావంమాత్రం
పదిలేస్తాము. అందువల్లనే అది అసత్ అడటం. నిజానికి
అదీ సత్ డోషే. అసత్ అయిన ఈ సర్వ ప్రపంచం లోనూ
సత్ అయిన పరమాత్మే ఎల్లెడలా ఉన్నాడనేది అనుభూతి

రాలు చూస్తాము. ఈ వికారాలు శరీరానికి ఉంటాయి - కాని
 అక్కట లేవు. అర్క 1) నిత్యదు 2) క్షయంలేనివాడు
 3) శుద్ధుడు 4) క్షేత్రజ్ఞుడు 5) పంచభూతాంకూ
 అశ్రయితుడు 6) క్రియాకూన్యకుడు 7) స్వప్రకాశుడు
 7) సృష్టిక హేతువు 8) వ్యాకరణుడు 9) నిస్సంగుడు
 10) పరిపూర్ణుడు 11) ప్రకాశుడు సృష్టిక హేతువు
 12) ఒక్కడు. జీవుడు దేహంలో పుట్టి మనోబుద్ధిలో
 పుట్టి అహంకార మమకారాల్ని తన నెత్తిపై వేసికొనకుండా
 ఉండాలి. బంగారు గనుల్లో రాళ్ళను చింట్టొట్టి పుటం బెట్టి
 బంగారాన్నే పైకి తీసికొనే విధంగా అహంకారాది వికారాల్ని
 నాశం చేసి కేవలం ఈ వన్నెంట్ల అక్షరాల అత్కను అనుసం
 ధానం చేసి బ్రహ్మభావాన్ని పొందాలి. ఈ బ్రహ్మ ఎనిమిది
 ప్రకృతుల్లో (పంచ తన్మాత్రలూ, ప్రకృతి, మహత్ అహం
 కారం) మూడు గుణాలు, పది ఇంద్రియాలూ పంచభూతాలు
 మనసు అనే 16 వికారాలతో కూడుకొని ఉంటాడు దేహంలో,
 ఈ అత్కకు జన్మ స్థితిలయాలు లేవు. బ్రాహ్మ నృన్న సుషు
 ప్రుతనే వృత్తుల్ని తెలిసికొంటున్నావు కదా! ఎలా ఎవరు తెలిసి
 కొంటున్నాడో అతడే అత్క! బుద్ధి వారలంగా ఈ స్థితిని
 తెలిసికోవచ్చు. సంసారము బుద్ధిచీర సోధించబడగింది. కల
 వంటిది. నృన్నం ఎంతో జాగరమూ అంతే. అత్క గుణ
 కూన్యదై నా ఈ గుణాల గూటిలో ఉంటాడు. సర్వత్ర ఉంటు
 వున్నాడే! ఈ సంసారాన్ని బుద్ధిలో ష్ణంగా ఎరగక పోవటం
 అజ్ఞానం! ఈ అజ్ఞానాన్ని జ్ఞానంచేత నాల్చేసి కర్మవిరహ
 తులు కావాలి. బుద్ధితో సంసారమునేదాని స్థితిని తెలియాలి.
 గురు కుశ్రువ చేయాలి. ఈశ్వరుని ప్రతిమలుగా ఈ ప్రపం

చంతోసి వస్తువుల్ని ఆకాశించాలి. హరికథా కర్పరత కలిగి ఉండాలి. నాసుదేవునిపై ప్రేమా, నారాయణగుణకర్మ కథా కీర్తనం వైకుంఠం. చరణభక్త్యానం ఉండాలి. సర్వభూతా ల్లోనూ భగవంతుని పూజించి సమ్మానిస్తూ ఉండాలి. కామ క్రోధ భోధ మోహ మద ముగ్ధులైన వారిని నవ్వుతో అంధుని వర్గాన్ని బంధించి భక్త చేస్తూ ఉండాలి. అప్పుడు విష్ణు దేవు డందే గతి సిద్ధిస్తుంది.

ఆ స్థితిలోని అక్షరాలా కొన్ని కొన్ని పట్టి చేరినప్పు టల్లా “భీ” పిచ్చివాణ్ణి పోషిస్తానా? అనే స్థితిరావటం కద్దు. అలా అనుకొని అతోగమించకుండా ఉండాలి” అన్నాడు ఆ అక్షరానిని పోషించాలా వద్దంటాడు.

దనుజాధి లీలానలాదంబు అందలి

శౌర్య కర్మంబులు సద్గుణములు
విని భక్తుడగువాడు వేడ్కతో బురికించి

కన్నుల మార్పాట కణములొలుక
గద్గద స్వరముతో కమలాక్షు, వైకుంఠ,

వరద నాదాదోణ, నాసుదేవ
యనుచు నొత్తిలి పాడునాడు నాక్రొంగు

నగు జింత సము జేయునతియొసర్పు
మరులు కొనియుండు పవలోన మాటలాడు

వేల్పు సోకిన పడుచుని నృత్తిదిరుగు
బంధముల బాని యజ్ఞాన పటలిగార్చి

విష్ణు బ్రాపించు దుతి భక్తివివళదగుచు

పిచ్చి గుర్రాలు తెచ్చిపెట్టకొంటే ధర్మిరాదు. భక్తి కలిగిరెళు గుర్రాదు. మృతం కనువట్టా అది పిచ్చికాదనేది వివేకంలేని తెలియాలి. ప్రహ్లాదుడు స్వేదాదంకు చెప్పన్నాడు.

“వ్యక్తిగతంగా యుక్తమనసున్నట్లయితే దానికి ప్రజ్ఞలేదు. హృదిచింతనను సేసేది తెలియాలి. హృదిచింతన మనేది కష్టమైందేమీకాదు. హృది సర్వాంతర్యామి అకాశంలా ఉంటున్నాడు. ఈ దీప్తయాలు కాత్కారికాలు. ప్రాణాలే కాత్కారికం. అప్రాణాలుపోయే రోవల కాత్కారికాలయిన షరూరగోసం. సావత్రయంలో నునటించంటే-హృది చింత వేయడం. దేవుని స్వర్గాని భోగాలు కూడ పుట్టానుభవ ప్రాప్తి. సర్వము చేయచ్చు. కాక కోరికలు లేకుండా కర్మలు చేయాలి. కోరికలేస్తే ఏమి అంటు. సాధారణ స్త్రీలు అని జవాబు ఎందుకని? కోరికలు దేహానికి చెందినవి. దేహం నిత్యం కాదు. కోరికలు అనుభవించేవగకూ దేహం ఉంటుందనెలాగ? అదిపోతే ఇంకోదేహం వస్తుందిగాక. దాంట్లో ఎన్ని సుఖ పాపకర్మలు చెయ్యాలి వస్తుంది? సంస్కరణమేకన్న ముక్తి ఎక్కడిది. భర్త అర్థ కామాలు జ్ఞాన అభ్యాస. మోక్షం ఇచ్చేది శ్రీహరి. అతడు శాశ్వతుడు ఎందుకని నిష్కాములై అతన్ని శరణించారి.

అలక్ష్మినాథుడి చరణకమల ధ్యానం వల్ల-ఎవ్వరికై నా సరే-తనకేత రలిగి కరుణించి. ఆయన భక్తితో చిక్కినట్లు ఇరవీని వల్లా చిక్కడు. అందుచేత-రండి మీరంతా. “గూడుదము ముకుంద భక్త కోడిన్ నూటిన్” ఇలా ప్రహ్లాదుడు తోటి-మిత్రులకు చెప్పాడు.

“నా ఆదేశంతోనే రవి బాకంలో వెళ్ళుతున్నాడు! గాలి వీస్తోంది. అల్పి వెలుగుతోంది. మరల ప్రాణాలు తీస్తున్నాడు. ఇందుకు నాకు అనుష్కరిస్తాను. దేవతలంతానే చెప్పినట్లు చేస్తాడు. ఇంకా ఏమిటా నీకుచిక్క? నా ఆజ్ఞ నుల్లంఘిస్తావే?” అంత బాధాభావం మీద నా వెతుంతు డెక్కడా? నేను దేవతల్ని బాధించి పడిపోతే నా మీదకు రాదేం? యుద్ధం చేసే వస్తులు లేక పోయాయి అన్నాడు. ప్రహ్లాదుడు సమాధానం చెప్పలేదు. దివ్యుడు పుడు మళ్ళీ అంటున్నాడు-

“నేను దిక్కులన్నీ గెల్చాను. ఏదన్న వాతనం చేసి కులాన్ని నిర్దోషం చేస్తాను. అన్నాడు నీకు ఎందుకూ దిక్కు ఎవడురా?” అంటాడు. అందుకు ప్రహ్లాదుడు-

“అంయశులకు దుర్బలకు

బలమెవ్వడు- నీకు- నాకు- బ్రహ్మాదుంకున్

బలమెవ్వడు ప్రాణులకును

బలమెవ్వం వట్టి విధుడు బలమగు శేషుడా (264)

ఈ దిక్కు లెప్పటినుంచి దిక్కులుగా వెలియబద్ధయ్యాయి అంతకు పూర్వం ఉన్నవాడే దిక్కు. దిక్కున్న వారికి లేని వారికి దిక్కైనవాడే “నాకూ దిక్కు” అన్నాడు. ఈ సమాధానం చెప్పిన వెంటనే హిరణ్యకశిపుడు తల తినిపాడు. వాని అజ్ఞాన స్థితికి ప్రహ్లాదుడికే జాలి కలిగింది. వెంటనే అతర్ని గురించి మాట్లాడుతున్నాడు ప్రహ్లాదుడు. “అ భగవానుడు

వేళగాభ్రమింపజేస్తూ దక్కంబులు జలుములు వలగెత్తి నట్లు
గానై వెళ్లి యుంటే మహాకర్మములు కలుగుచు పొడవైన
హారణ్యశివుడు మృత్యువును జేతలవలెను తోషంబల్లి
విరిసిన పూర్వము భవాదుల నూ ధర్మము పెట్టునై చచ్చిన
హృదయంకోనూ హృదయా నూ బాధనలకోనూ స్థైర్యం
తోనూ స్థంభాన్ని కొట్టితనూ మనో ద్ధూనలన సృజింప
శరీరం అపువలెను గలదే ముక్తలనాదుల నందరికీ చట్టు
తప్పి శరీరం పడిపోయే స్థితినిచెప్పాడు.

శ్రీ సృజింపిస్తూ మూలకంబులు సక్రమ వాచ హరి కు
లిశ జలచర లెహా మృగ్ధిమై నట్లు పరిగలుగు నిర్వచితంబరా
భాదాన్ని నిలబడిన పూర్వ శేఖరను పాదాదు అపుపించివయి.
అ పైన ఊపపులు పీలూ బరల కుఖలా వలయారమయిన గటి
ప్రదేశం దృష్టవలెనందల చలనములును కలయించిని పక్షం
జనించిన బాహారంబా వాల్చి నెన్నటి నడుమూ పక్షత సొను
వులతో ఉన్న ఉన్నత స్థలంలా వక్షల అన్నీ దర్శన మిచ్చి
వయి. తెల్లగా వ్రజా యుగ్గంతో నమానమైన సుత్తితలు కల్గిన
గోళ్లతో మెటిసే న చేతులు, కలయ్య క గరా మర్గ తోమర
కుంత ప్రసూని అయుధాలతో నానన అనేక భుజాలు అపు
వడుతున్నాయి. హారకేయూర కలుగునన దుండగాయన్నయి
కోపం చేత అడుగుమైన నలుగురు అడుగుతో పాదు కొన్న
అధరం-తళ తళ మీలువుత్త అస్వదర్శనమనదే దంష్ట్రలు
పొడవైన నాలుక పెద్ద నోరు పెద్ద రంధ్రాలు గల ముక్కు
అందులోంచి నవ్వు సాగరాల్ని కల్లోల పరిచే నిశ్వాసయా కన
పడుతున్నాయి. తూర్పున ఉదయించిన అణూర సహితమైన

లో నృశింహ అకారం దేవుడు కాదనటానికెలా వీలు ఎవరికీ
యితే మాత్రం? అయితే స్వప్నమయిన స్థితిలో గాన హరిణ్యక
శివుని జ్ఞానం విజ్ఞానంగా మారక పోయిందనేది బోధ. అప్పుడు
నా నికుడైన హరిణ్యకశివుడంటాడు.

నరమూర్తి గాదు, కేవల

హరిమూర్తి యుగాదు మానవాకారముగే

నరియాకారము నున్నది-

హరినూయారనిత మగు యథార్థము సూడన్ 386

భగవంతుడయితే అపు పడ్డాడు! హరిణ్యకశివుడికి భక్తి
లేదు-కేవలం ప్రేరణ మాత్రం భగవంతుని యందున్నది ఈ
అవిర్భావం చూస్తే ఎన్నో పదాలు పొంది ఇంతకాలం నర
క్షించుకొన్న ఈ దేహానికి చావు వచ్చినట్లే ఉంది. రానీ! ఈ
శత్రువుని సర్జించడానికి ప్రయత్నిస్తాను! ఎనిగడయై తిమ్మిందు
కు వస్తూ మీరే జ్ఞానశివుడు. ఆ గతను వినరిన్వశింహుడైపై
నేకాడు. వరుగున వచ్చి ఏడే నర్పరాజును గరుడడు పట్టుకొ
న్నట్లు నృశింహుడా గతను పట్టి విరిచి పారేసి చటుక్కున
హరిణ్యకశివుని పట్టుకొన్నాడు. కాని హరిణ్యకశివుడు
విజృంభించి పెనగి తప్పుకొని బయటపడి ఖడ్గాది ఆయుధా
లతో పటాటో పంచెస్తూ దేగలా తిరుగుతున్నాడు అప్పుడు.

సింహ్వం నుంచి వచ్చే మంటలు భూమినంతనూ దగ
ర్థగతం చేస్తుంటే హరిణ్యకశివుని కళ్ళు మూసుకుపోయి కను
వద్దం మానేపినయి అన్వశింహుడి ముఖంపై వెంటుకలు
నిక్క బొడుచుకొని ప్రళయాత్మ చంచలాప్రతిహ భాస్వరాత్మై

ఉన్నాయి. అరణ్యం వదిలినట్లుండే, అది గోళ్ళ చళ తళలు!
 శృంగింపించు అవ్వనుద్ది వెంటాడు అవ్వం మీద వట్టు
 కొన్నాడు.

నటలు జరిపింటి గర్జించి సంక్రమించి

దృష్టి సారి వి బొనులు అంధి వి కెరరి

జిహ్వయాద ని అంధి వి గిరి నొడవి

వల్లె నరశింహు డా దిరిపట్టి నభి వ

291

గోళ్ళతో హిరణ్యకశిపుడ్ని పొట్ట చించుతున్నాడు. తన
 తొడలమీద పుడబెట్టి పేరు ను అడుగుతు లాడుతున్నాడు.
 కలరమూలుగా నిసికొంటున్నాడు నెత్తురోడ్చుతున్నాడు
 బలా కేవలపునుషదూపం గాన నులూరూపం గాత రాత్రి
 వగలూ కాని నమదూరలో పట్టారెర. రోగాని నభా బాహ్యంలో
 గాన గాన నభా బాహ్యంలో కాలంలోగాన భూమిపై
 గాత, తన తొడలపై హిరణ్యకశిపుడ్ని ఉంచి ప్రాణ
 నహితం కానట్టి ప్రాణ రహితం కానట్టి గోళ్ళతో చించి
 హిరణ్యకశిపుడి దేహాన్ని చంపేవాడు. హిరణ్యకశిపుడు
 అప్పటికేనా ఇరడు ముగ్ధుడే వచ్చి చంపేస్తున్నాడనుకో
 లేడు. ఏదో చిక్రమైన అవారం వచ్చి అన్ను చంపుతోంది.
 అనుకొన్నాడు. అందుకే అకడికి మోక్షం వేడు. చుట్టి
 రావణాసుడడుగా పుట్టాడు అనిపిస్తుంది.

హిరణ్యకశిపుడి సైన్యంకొంత వచ్చింది. వారిపై
 చక్రం ప్రయోగించి నరశింహ్యమూర్తి నాళ్ళను నమయ
 జేసాడు. పాకాదురై భగవంతుడు చేయాలనుకొన్న పని పూర్తి

చేశాడు. హీరణ్యశర్పిణి మరొక విధంగా కావడు. బ్రహ్మ
వరాన్ని ద్వితీయ దాహం దా శరీరం వాళం చేయటం అనేది
ఆ నృసింహుని అడ్డంకు. అత్యంతం సంబంధం నిలవడం,
ధర్మం సంస్థాపనచరం ఇది అవసరం అశయాలు. పుట్టిన
దేహాలు పెరగడం దా దా దాదా. దీన్ని (చావును) తపసు
చేత బ్రహ్మకుండా పోయిపోయి మోక్షమే, రాయావన
చేయచ్చు. గాన సంహారం లేదా ప్రపంచం నడిపించి స్థితిలో
నుంచటం వలనాదు. అడ్డంకు లక్ష్యానుకు విజ్ఞానం కలి
గించటంకుండా భగవంతుని అనుగ్రహ ఫలమే. అనుగ్రహ
నోటి అనుగ్రహానికి భగవంతుని అనుగ్రహంలో తేవాలేదు. అనుగ్ర
హంలో హీరణ్యశర్పిణి అడిగితా జయనిలయుంపై విష్ణువు
తన్న అనుగ్రహ శూన్యమైన రుద్రుని వర్తి మించజేయడమే
ప్రధానం వలనాదు. భగవంతుడే ఇది అని హీరణ్య కళిపు
నకు తోచిందా. తన్నుని అనుగ్రహ చిరకలి వర్తిమించినవాడై
తరించేవాడని భగవంతుని చావ లేదంటే అర్థమదే! ఆ
దర్శనఫలం పొడిచివ్వలేదని తెలియాలి.

71. భక్త సమాశ్వాసనం

అంత చింతన పోయి రూపంలో ఒకానొక వరమొగంగా
నున్నవాడు భగవంతుని అనుగ్రహ బ్రహ్మకుండా మతి
చేయడం ప్రధానం. అనుగ్రహంలో బోధాత్మకమైన విషయం!
విశ్రాంతి అనుగ్రహమేదని నుద్దించటం అవసరం. జ్ఞాని
అయియుండినా సాక్షిగాడైన హీరణ్య కళిపుడు నృసింహ
రూపంలో పున్న అనుగ్రహ భగవంతుడైనని గ్రహించకనే

పోరు నెట్టుకొని వగ వీర్పుతో ప్రకృతిని చాడు. హిరణ్య కశిపుణ్ణి చంపడానికే స్వామి ఉద్భవించాడని విరిగిన బ్రహ్మ దుండలం పుట్టినది కాంటుడ్ని చాచునానెంతో ప్రయత్నం పన్నాడు: పీఠంకా దగ్గరకు రావడానికి భయపడి దూరంగా ఉండి నులిస్తున్నారు.

“ప్రభో నీవు శాంతుడవు కావాలని నిన్ను ప్రార్థిస్తున్నా”నని బ్రహ్మ అన్నాడు. “దుష్టుడు చచ్చిపోయాడు ఈ శకునం ప్రహ్లాదుణ్ణి రక్షించు”మన్నాడు శివుడు. ఇంద్రుడు నీవీతన్ని సంహరించి మాహానిర్భాగాలు చూకు ఉండేట్లు చేశాడన్నాడు ఋషులు మా ధర్మాల నుద్ధవించావు మహాత్మా!” అన్నారు. పిన్నదేవతలు, నీధులు, దివ్యులు భుజంగులు మనువులు ప్రజాపతులు గంధర్వులు, చారణులు యక్షులు కిన్నరపులు వైతాళికులు కిన్నరులు విష్ణు సేనకులూ రాము తమనకు సౌభావణ కర్మలను చేసుకొనే అపరాధం కలిగినందుకు శ్రుకణ్ణతాపూర్వక నమస్కారాలు చేశారు. అయినా న్యకంహించి ఉగ్రాకృతి శాంతి పొందక భయంతరమై ఉండి. జనులకి ప్రార్థనూ మాటలూ వినపడలేదు. ఎవరో దగ్గరకు వెళ్లి ప్రార్థయ పడారన్నారు. చివరకు అక్షిదేవివెళ్ళి శాంతి సందానన్నారు బ్రహ్మాదులు. అయి చూసి చూసి “నేనెప్పుడూ అలా కోపం చూసలేదు చాచోయి ఇప్పుడు మాత్రం దగ్గరకెళ్ళ” వెళ్ళింది చివరకు ప్రహ్లాదుణ్ణి వెళ్ళి జనులకు శాంతం కలిగించుకున్నారు.

ప్రహ్లాదుడు స్వామి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. సౌష్ఠాంగ నమస్కారం చేశాడు మాటలేమీ పలుకలేదు. తన హృదయం

లోని విష్ణు కవకమలాలే నృళింహమూర్తి వదాలై కన్నడు
తున్నాయి. చక్కచక్కవులకు, వాటి ననుసంధానంచేసి భక్తితో
మునిగాదు. వరమాత్య సంతుష్టుడై తన మంగళ హస్తాన్ని
ప్రహ్లాదుని శిరస్సుపై నుంచాడు.

ప్రహ్లాదుని వాక్కు అప్పటికి పెగిలి బయటకు వచ్చింది.
భజనలో కీలకం మనసుకు కట్టి అంటున్నాడు. ప్రభో నీపై
భక్తిని తుంపులు తుంపులుగా - కష్టాలు తొంగడానికనీ,
సుఖాలు చేకూరడానికనీ - అనుసరిస్తే సరిపోదు. “దంతి
యాథంలా “భక్తి సేయవలయున్ తాత్పర్య సంయుక్తుడై
అంటున్నాడు. మనసు, అర్థం, ప్రాణం, వాక్కు,
కర్మలూ అన్నిటితో నిన్ను నయించాలి మహాసుభావా! నిన్ను
పూర్ణమైన మనసుతో వర్ణించితే చాలు - అవిద్యను వదలి మను
ష్యుడు ఋక్తి పొందురాదు. నీవు కలుషహారివి. సంకోష
కారివి. వన్నగ వృత్తికాలను తొలగించి సుఖం కలిగించినట్లు
నా తండ్రి దుష్టుడు కావటాన మర్దించావు ఇంకా నీధయం
కర ప్రదర్శకమెందుకు? ప్రాహ్మకుని గీతాను వారంతా
ధయపరిగోనవాడు. నీ కర్మకం సోపాన! నేను ఎందుకు నీ
ఆకారం చూసి ధయపదబుద్ధి కలగలేకపోయాను. ధయంకరమైతే
సంసార దావాగ్నికి వెరలి ఉంటున్నాను మహాసుభావా!

దేవా! సుఖం కూడ ఈ ప్రపంచంలో కలుగుతున్నా
దేహభిక్షానం చేత - మోహితుడవు నీవు. మోక్షికి దుఃఖ
నివారణం కావటమేలేదు. నేనందుకని నీ భక్తులతోచేరి ఉంటాను
పిల్లవాణ్ణి - కలిదండ్రులూ, రోగిని ఔషధం, నీటపడిన
వాణ్ణి నావ మూత్రమే రక్షింప కల్గవలెను. అలాగే ఈ

సంసార దుఃఖాన్నుంచి తరింపజేయ కలిగింది నీవాక్కడవే! నీగుణ కీర్తనం చేసి, దుర్గమమయిన రాగాది దుఃఖాలను తరిస్తానుగాక. ప్రభో! జనకులు, బౌషధం, నావ, ఇవి అపరాభావమైన నీవే! బ్రహ్మ భావం పరమైంది. ఈ భక్తిపరమైన భావం ఎరిగితేనే వేదకర్మల ప్రభావం పొందడానికిగాని ఈ సంసార చక్రాన్ని తరించడానికిగాని మనిషి సమర్థుడు అవుతాడు అందుకే నేను కేవలం భక్తితో నన్ను తరింపజేయమని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ప్రపంచంలోని సంపదలు ఎంతవరకు సత్యమో తెలిదానికి క్షణంలో నాశనం అయిన నా తండ్రి సౌక్షి. వాటిని నమ్ముకొన్న వాళ్ళు ఒడ్డునేరటం కల్గి.

ప్రభో! నీకు పక్ష వివక్షల భేదం లేదని స్పష్టమయింది బ్రహ్మ రుక్మాదుల్ని అదరించని నీమంగళకరాస్త్రం నా మస్తకంపై ఉంచి రాక్షసుడై వ నన్నాదరించావంటే నీ భావ గరిమ గొప్పదని తెలుస్తోంది. దాన్ని ఎరుగగలిగిన వాడికి కూడ పక్షపాతం ఉండదనిపిస్తోంది. నేను నిన్ను అశ్రయించానని నన్నువదలి నిన్ను నిరశించే నా తండ్రిని చంపడం పక్షపాత ఐర్ధివర్ణ కాదు. సర్వాన్నీ శిష్టంగా చేయడం నీ అలవాటు. దుష్ట శిక్షణాంక్షజాన్ని నీవు కలిగి ఉండడంచేత అలా అయింది.

దేవా! చిత్తం కామ హర్షాంతో చుట్టుకొని ఉన్నప్పుడు నీ చింతన చేసే స్థితే రాదు. తిండి రసాలను కోరే నాలుక నీ వర్ణనం చేయలేదు. చూపు నీ ఆకృతులపై నిలువదు. ఇతర

దుర్భాషలు వినాలనే చెవులు నీ కథారచనలు వినలేవు. నవతులు భర్తను ఎలా వేధిస్తారో అలా కర్మేంద్రియాలు ఆ చిత్తాన్ని వేధిస్తూ ఉంటాయి. భక్తుల్ని నీవు రక్షించాల్సిందేగాని లేకపోతే వారీ ఇంద్రియాలనుంచి విడివడేదెలా? అందుకే మునులు కామాలను వదలి నిర్జన స్థలంలో తపమాచరిస్తారు. వారికి నీవే శరణ్యం. అందుకే. మానవ్రతం జపం, తపం మననం అధ్యయనాలు, విజనస్థల నివాసాలూ, సమాధి ఇవి మోక్ష హేతువులు. ఇంద్రియజయం పొందిన వారికి ఈ సాధనలు ఉపయోగించుతాయి. మిగతావారికి ఉపయోగించవు. భక్తి ఇంద్రియ జయానికి ముఖ్యం అదే నీసంబధించిన జ్ఞానం నిన్ను ఎఱిగి భక్తితో సేవించాలి. నీకు మ్రొక్కాలి. నీగృహంగణ భూమికి నిత్యమూ మ్రొక్కాలి నీ నామజపం చేయాలి. అన్ని వనులూ నీ ఆధీనంగా సమర్పించాలి. నీ వదాజ్ఞాలు నిర్మల హృదయంలో చింతిస్తూ ప్రేమలో వదాలి అందుకు నీ దాస్యయోగం నాకు శృప్తచేయాల్సింది.” అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు.

నృసింహమూర్తి అప్పుడు రోషించాలించి- “నీకు భద్రమే అవుతుందిగాక. నీకేంకావాలో అదుగు-ఇస్తాను” అన్నాడు. ప్రహ్లాదుడు పుట్టినప్పట్నుంచే కామాదుల్ని దూరం చేసి బ్రతుకుతున్నవాడు ఇప్పుడు పరమాత్మ-నీకామం ఏదో చెప్ప-ఆనందం ఏమిటి? మనసుకు ఆరింబనం కావాల్సిందే. ఆ ఆరింబనం ప్రాపంచికమైతే అది ఆసక్త కోరిక. భగవంతుడైతే అదిసక్త కోర్కె. ప్రహ్లాదుడే మన్నాడో వినండి. తన కప్పటి కున్న కామం-కామాలను పారద్రోలటమే నన్నాడు. “కామాల వృద్ధిపొందని మార్గం దయచేయాల్సిందని కోరాడు

ఈ స్థితి ఎల్లప్పుడూ ఉన్నవాడే తరింపగలగేది అనిపిస్తుంది. అప్పుడు సృశింహుడుకానై వరాలిస్తున్నాడు పూర్వం ద్రువు డికిచ్చినట్లే. ఆ ఇచ్చింది వరమా? ఆశీర్వాచనమా? లేక పోతే- సాధనా మార్గమా? అనిపిస్తుంది- “రాక్షసులకు రాజువై ఒక మన్వంతరసమయం భోగాలనుభవిస్తూ కళ్యాణ బుద్ధితో నా కథలు నింటూ ఉండు. సకల భూతాల్లో ఉన్న నన్ను అత్కలో నిలుపుకొని కర్మల్ని ఈశ్వరార్పణంగా చెయి, అన్నాడు. ఇదే కర్మ యోగం తక్కియోగంకూడా! ఇంకా అంటున్నాడు.

“అప్పుడు పావసంచయాలన్నీ వదిలిపోతాయి. తరువాతవన్ను చేరుకావుగాక. నీ కథా కథనాన్ని విన్నవారుకూడ కర్మ బంధాల్ను పోగొట్టుకుంటారన్నాడు.

ప్రహ్లాదుడు తన తండ్రి దుష్టుడై ప్రవర్తించినందుకు నొచ్చుకొంటూ “నీ శాంత దృష్టి చేతా నిర్మలత్వం చేతా నా తండ్రి పాపాల్ని కాలెయ్యమంటాడు సృశింహుడు”నిన్ను తన్నుంటుకు దానికి వచ్చితే తగిలింది. పుణ్యలోకంకే ప్రయాణిస్తాడు. కాని అప్పుడే తోడి యోధులకు బ్రహ్మాదు అప్పుడు ప్రహ్లాదుడి పట్టం పట్టి- నీ పట్టిని వెళ్ళిపోవారు.

ఈ కథను చెప్తూ నారదుడు ధర్మరాజుతో- “ఆ జయ విజయలే హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశిపులు. ముడు జన్మల్లో అనుర భావంతో జన్మించినా భగవంతుని ముందే నిరంతరం ధ్యానిం పొంది వైర భావాన్ని తైలధారావతుగా అనుసరిం భాసం చేసిన కారణాన ఇప్పుడు పూర్వస్థితిని పొందారు. వారు రెండో జన్మలో రావణ కుంభకర్ణులుగా పుట్టి శ్రీరామ

చంద్రునితో యుద్ధంచేసి చచ్చారు. మూడో జన్మలో శివుని పాదంబరవక్త్రులై పుట్టి ఇప్పుడీ వరమాత్యే అయిన శ్రీకృష్ణుడి వల్ల మోక్షం పొందుతున్నారు. అన్నాడు నారదుడు ఇంకా అంటున్నాడు -

జలజాత ప్రభవాదులున్ మనముతో జర్పించి భాషావళిం
బలుకన్ లేని జనార్దనాహ్వయ పరబ్రహ్మంబు నీ ఇంటిలో
జెలియె మేన మరండియై సచివుడై చిత్త ప్రేయందై మహా
ఫల సంభాయుతుడై చరించుటది నీ భాగ్యంబు రాజోత్తమా
(387)

ధర్మరాజు కండ్లా నారదుడి కండ్లా శ్రీకృష్ణుని
యందు నిల్చి చూస్తున్నాయి. అనంద భాషావి విడుతున్నాయి.
ఓహో వారి భాగ్యం ఎంతటిది!

అప్పుడు నారదుడు కృష్ణుణ్ణి చూపుతూ విష్ణు స్వరూప
డైన ఈ మహాను భావుని లీరిండ్చుకం. శివుడి యశమే ఒక
ప్పుడు కుంతిత మయింది. ఆ సమయంలో ఈ విష్ణుమూర్తి
తాన్ని తిరిగి జయావహంగా చేశాడు - అన్నాడు.

ధర్మరాజు వెంటనే ఆ కథ ఏమిటో చెప్పవలసిందిగా
కోరుతాడు. నారదుడప్పుడు త్రిపురాసుర సంహార కథను
చెప్పాడు.

ప్రహ్లాదుడు నిర్గుణ భక్తుడు. హిరణ్యకశిపుడు - “అ
దేవుడు నా కళ్ళ కవుపడడే”మని గడ్డించడం దేవుణ్ణి సగుణు
డుగానే చూడగలిగిన స్వభావం వల్ల! నిర్గుణ వ్యవస్థకూ
సగుణ వ్యవస్థకూ ఇక్కడ కలిగిన సంఘర్షణం ముఖ్యమైంది.

కాని చివరకు సగుణంగానే హిరణ్యకశిపుడికపుపడ్డాడు. అతడు నిర్గుణుడే - ఇలా అవుపడుతున్నాడని ప్రహ్లాదుడనుకొన్నాడు. భగవంతు డతడని తెలియటం ప్రధానం! భక్తి నెరవడం ప్రధానం - నిర్గుణుడనీ సగుణుడనీ పేచీవడినా - చివరి వర్యవపానమిదే! ఆ దేవుని చూడగలగాలి !! అంతే.

72. త్రిపురాసుర సంహారం

ఒకప్పుడు దేవతలవల్ల చిత్తుగా రాక్షసులు ఓడిపోయి మాయామయుడూ దుర్జయుడూ అయిన మయుడనే వాణ్ణి శరణుజొచ్చారు. అతడు మహా మాయాబలుడు తన విద్యా బలంచేత వెండి బంగారాలతో నిండిన మూడు పురాలు నిర్మించాడు. ఆ పురానికి కర్కశమైన వరిశ్చదాలున్నాయి. పురాలున్నాయి గాని అవి కనపడవు. బాధపెట్టుతాయి గాని ఇదెలా జరిగింది అనేది తెలీదు. అందులోకి ఆ రాక్షసుల్ని ప్రవేశ పెట్టాడు మయుడు. ఆ పురాలు చేసే దుండగా అన్నీ ఆ రాక్షసులు తాము చేస్తున్నట్లే ఆనందిస్తూ ఉంటున్నారు. వాళ్ళూ ఆ పురాలూ కూడ కొమసంచారులై ఉంటున్నారు అంతా కలిసి లోకాలకు కష్టాలను కలిగిస్తూ చరిస్తూన్నారు. దేవతలంతా కంగుండువడినవాళ్ళై మహేశ్వరుణ్ణి శరణుజొచ్చారు. లోకాలన్నిటికీ కష్టాల్ని తెచ్చిపెట్టి లోకకంటకాలైన కారణంచేత మహేశ్వరుడు ఆ త్రిపురాను దహించివేసి లోకుల కష్టాలు తీర్చుకొన్నాడు.

వెంటనే ధనుర్పాగాలు తీసుకొన్నాడు. ఒక దివ్య బాణం వేశాడు. ఆ బాణం దేదీన్యమానంగా రెండో సూర్యు

దీలామంటలు రేపుతున్నాయి. భూనభోంతరాశాలను నింపేసేటన్ని బాణాలుగానై ఆత్రిపురాలను చుట్టి దహించినయి. ఆ వేడికి అందులోని రాక్షసులంతా విగళాబువులై పోయినారు.

మయుడు ఇది గమనించి, వెంటనే ఆ చచ్చివ వారిని తెచ్చి సిద్ధరసంతో నింపిన కూవంలో ముంచి లేవనెత్తాడు. వాళ్ళంతా తిరిగి బ్రతికినవాళ్ళై అత్యంతమైన కోపాన్ని ప్రదర్శిస్తూ మళ్ళీ లోకాల్ని బాధించడ మారంభించారు. మయుడు మహాయోగి కావడంచేత ఈ సిద్ధులు అతడి వశంలో ఉన్నయి. సిద్ధరసంగల ఆ బావిని సంతరించ కలిగాడు కూడ. శివుడి పౌరుషం దెబ్బతింటున్నట్లు విష్ణు గమనించాడు.

వెంటనే తానొక కామధేను రూపాన్ని ధరించాడు. బ్రహ్మను గోవత్సంగా చేశాడు. ఆ బావి చుట్టూ మేస్తున్నట్లు తిరుగుతున్నాడు. రాక్షసులు ఈ అందమైన ఆవుని చూసి మోహంలో మునిగిపోతున్నారు. ఆ యావుని విష్ణుమూర్తేనని గోవత్సం బ్రహ్మ ననిగాని వారు శివుడికి సహాయం చేయవచ్చారనిగాని తెలుసుకోలేదు. ఆ కామధేనువు ఆ సిద్ధరస కూవంలోని నీటిని, సిద్ధరసాన్ని త్రాగుతున్నా- వాళ్ళు తెలుసుకోలేదు. ఆ రసాన్నంతనూ పూర్తిగా ఆయాపూ దూడా త్రాగివేళినయి. వెళ్ళిపోయినయి.

అప్పటికి రాక్షసుల మనసులకు తట్టింది. ఇక రాక్షసులు చస్తే- వారిని బ్రతికించే ఉపాయం లేదని! మయుడి ఎదుటకు వెళ్ళి గోరిపెట్టారు. మయుడు “దైవికార్థచయాన్ని

తప్పిం చేవారెవరూ లేరయ్యా !” అని ఊతుకొన్నాడు. అప్పుడు విష్ణువు శంఖుడితో ప్రాధాన్యత నిచ్చి రథాన్ని సూతుణ్ణి కేతనాన్ని బాణాననా అని ఇచ్చి యుద్ధంచేసి త్రిపుకుసంహారం చెయ్యమన్నాడు. శివుడు వెంటనే మంటలతో కూడిన బాణం అత్రిపురాంమీద వేశాడు. త్రిపురాలు మూడూ అల్లడిల్లి ఒకే ఒక్క సరళరేఖలోకి వచ్చినై. శివుడి శరం మూటిలో ఒక్క సాతిగా గుచ్చుకొనిపోయి మండించింది. అవి, చటచ్చటధ్వనులతో అకాశంలో కాలిపోయినయి. దేవతాదులు శివుని కీర్తింబారు. ప్రజలు హర్షించారు.

ఈ కథ చెప్పి నారదుడు ఈ మహానుభావుడైన శ్రీకృష్ణుడి మహోత్సవ ప్రకాశానికి కొదవెక్కడ అన్నాడు.

మనోబుధ్యహంకారాలు ఒకే సరళరేఖలో పెట్టి విష్ణువనే బాణానికి గుచ్చితే గాని సాక్షకుడికి మోక్షం కలుగదనేది— ఈ కథా ప్రయోజనం, వ్యాసమహర్షి, ఈ సంగతి చెప్పడానికే మూడు లోకాలూ ఒకే సరళరేఖలోకి వచ్చినవంటున్నాడు అని తెలియాలి.

ప్రహ్లాద చరిత్రలో భగవంతుడెలా సమ్యగ్దర్శిగా సమత్వం కలిగి రాక్షసుల్ని దేవతల్ని మనుష్యుల్ని సమాదరిస్తాడో చెప్పారు. కథ విని, ధర్మరాజు, మేం ఫలాని వర్ణం వాళ్ళం. వాళ్ళు, తాదు- మేం గొప్ప- వాళ్ళు తక్కువ- అంటూ బ్రదుకున్నారే జనం ! సర్వలోకాధాపిడైన ఈశ్వరుడు ఎంత సమతనం పొందాడు ? అసలీ వర్ణాశ్రమ ధర్మం అంతకూ మూలం కదా ! అమూల ధర్మాన్ని మాకు వివరీకరించండి

అని నారదుడ్చి అడిగాడు. ధంక్రాతా. సకల వర్ణాశ్రమాచార ధర్మమేదో దాన్ని చెప్పుమన్నాడు. అంటే ఏ ధర్మంలో నరుడుండి శుద్ధవిజ్ఞానాన్ని భక్తిని పొంది తరించగలడని అడిగాడు. పైగా మీవంటి వాళ్ళు ఏ ధర్మాన్ని ఆచరిస్తారో దాన్ని తెలుపుమన్నాడు.

73. సకల వర్ణాశ్రమాచార ధర్మం

నారదుడు చెప్తున్నాడు : సకల వర్ణాశ్రమ ధర్మమే సనాతన ధర్మం - దానికి ముప్పై లక్షణాలున్నాయి. వీటి వివరణం నీ వెప్పడో వినే ఉంటావు. అందుకని స్థూలంగా వాటిని పేరుపెట్టి చెప్తాను జ్ఞాపకముంచుకొను. ఆ ముప్పయి లక్షణాలనూ వర్ణాశ్రమ విచక్షణనేది లేకుండా నర్దులూ సంతరించాలి. ఇది ముఖ్యం. అలక్షణాలేవంటే, —

(1) సత్యం (2) దయ (3) ఉపవాసాది తపస్సు (4) శుచి (5) నైరణ (6) సదసద్వివేకం (7) మనోనియమం (శమిం) (8) బహిరింద్రియజయం (దమం) (9) అహింస (10) బ్రహ్మచర్యం (11) దానం (12) యథోచిత జపం (13) సంకోచం (14) మైత్రనితనం (15) సమదర్శనం (16) మహాజనసేవ (17) లైంగిక వాంఛను మానడం (18) వ్యర్థమైన వస్తుల్ని మానటం (19) మితభాషిత్వం (20) 'నేను' అంటున్నదెవరనే అన్వేషణ (21) అనోగతాలను ప్రాణులకు ఇస్తుండడం (22) ప్రాణుల్ని చూస్తూ దేవుల గారని బుద్ధి చేయడం [23] శ్రీమన్నారాయణమూర్తి చరిత్ర వ్యరణ [24] దాని కీర్తన [25] శ్రవ

జం [26] సేవ [27] అర్చన [28] నమస్కరించడం.
[29] దాస్యం [30] ఆత్మ సమర్పణం సఖ్యంలు ఇవి !

వీటిని వర్ణ వివక్షత లేకుండా సర్వులూ సంతరించాలి.
అదే మోక్షానికి మార్గం !

'ఐతే కులాలేమిటి ?' అన్నాడు శంకరం.

ఒకొక్క సమూహం వాళ్ళు కొన్ని కొన్ని ఆచారాల్ని పాటిస్తుంటే వారి వారి జీవనానికి వృత్తికి తగినట్లు చెప్పిన ఆచారాల్నికలిగి ప్రత్యేకమైన సమూహంగా ఉన్న జనులంతా ఒక కులంగా మన్నించారు. ఆ ఆచారాన్ని దాటి ప్రవర్తించిన వ్యక్తి ఉంటే అతణ్ణి వెలివేసేవాళ్ళు. అంటే ఆ కులాచారాన్ని పాటించని మనిషికి కులం అనేది ఉండటం అబద్ధం అనేది అన్వయం చేసుకోవాలి మనం.

[భాగవతంలో 7 స్కం అధ్యాయ 11లో 8-12వరకూ చూడుడు]

8) సత్యం దయా ఉప శౌచం తితిక్షేక్షశ్శమోదమః

అహింసా బ్రహ్మచర్యంచ త్యాగస్సౌష్ఠ్యాదు అర్జవం

9) సంతోషస్సమదృక్ సేవా గ్రామ్యేహో వదమశ్శనైః

నృణాం వివర్యయే హ్యేక్ష మానినూత్మ విమర్శవమ్.

10) అన్యాధ్యాదేస్సం విభాగో భూతేభ్యశ్చ యధార్హతః

తేష్వాత్మ దేవతాబుద్ధి స్సుతరాం నృషు పాండవ.

11) శ్రవణం కీర్తనం దాస్య స్మరణం మహతాంగతేః

స్సేవేజ్ఞాఽవనతిస్సఖ్య దాస్యమాత్మ సమర్పణమ్.

12) నృణామయమ్ వరోధర్మ స్సర్వేషాం సముదాహృతః

త్రింశ ల్లాక్షణ వాన్ సాధు సర్వాత్మాయేన తుష్యతి

కులానికి ఆ విధంగా అచారమే మూలంగా పూర్వం ఉండేది. ఇప్పుడు కులాచారం నడిపేవారికంటే భ్రష్టులే సమాజంలో ఎక్కువమంది, పోనీ- వీళ్ళు ఆ కులం అనే భావాన్నే వదిలేకారా అంటే- అది ప్రపంచంలో హక్కుల్లో కూడుకొని ఉండటం చేత వదిలివేయటమేదు. పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం మనువు కాలంనుంచీ కూడ కులాచార హక్కు కూడ తండ్రినుంచీ సంక్రమించి, అన్నీ హక్కుగా మన్నించడం జరుగుతోంది. [ఇది కేవలం ప్రావంచికం మాత్రం] .

ఈ విభాగానికి వర్ణ విభాగానికి తేడా ఉంది. ఆధ్యాత్మికానికి మనం తెలియాలింది ఈ విభేదాన్నీ వర్ణాన్నే గాని, కులసంబంధమైన హక్కుల విభాగాన్ని కాదు.

వర్ణమనేది స్వభావాన్ని బట్టి చెప్పిన వివేకం, విభాగం కాదు, ఈ స్వభావాన్ని మనిషిగా పుట్టినవాడు అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చు. మార్పుకొని సంస్కారి కావచ్చు. [కులం మార్పుకొనే వీలు లేదీప్పుడు- జన్మతో సంబంధించి ఉంది గనక]. కేవలం మనిషి అంతరితమలోని స్వభావాన్ని మార్పుకొని ఆధ్యాత్మికోన్నతి పొందడానికి ఈ వర్ణమనేది చెప్పారు. భారత భాగవత రామాయణాల్లో చెప్పిన అనంతమైన ఆధ్యాత్మికసాధనలు ఈ విభేదాన్ని మనం తెలిసి సాధన చేయాలి.

అయ్యో! బ్రతుకులో ఈ విభాగాలుగా అయిపోవటం వచ్చి కలతపెట్టుతోందే! ఎలా? అనిపిస్తుంది. ఇలా ఎందుకయింది? ఆ వర్ణాల పేర్లు తెచ్చి కులాలకు మూడింటికి పెట్టి నాల్గోపేరు మిగిలిన అన్ని కులాలకు కలిపి ఒకటిగా పెట్టడం

చేత. అంటే అవీ నాలుగే ఇవీ నాలుగే చేసి అపేర్లు ఈ పేర్లుగా చెయ్యడంవల్ల పెద్ద గండ్రగోళం కలిగింది. వర్ణాలు నాల్గింటికి చెప్పిన - అధ్యాత్మికపు - సౌధనావనమైన మాటలు ఈ కులాలకు అంటగట్టి పెద్ద పొరపాటు చేస్తున్నారు. ఇది అబద్ధి పూర్వకమయిన పొరపాటు. అంటే కావాలని చేసింది కాదు. కాని సర్వజనులూ ఈ కలిరోజుల్లో అనుసంధానిస్తున్న భావమే ఇది. ఏనా నీతికి ఎప్పుడోగాని నిజం అనగతం కావటల్లేదు.

(కులచారాలని భ్రమపడుతున్న) వర్ణలక్షణాలు ఏమిటంటే - బ్రాహ్మణ వర్ణులైన వారి స్వభావం -

శమోదమ స్తప శౌచంశాంతి రార్జవమేవచ

జ్ఞానం విజ్ఞాన మాన్తిక్యం - ఇవి ఉండటం.

భ. గీ. అ. 18 శ్లో 42

ఇవి తేనివాళ్ళు బ్రాహ్మణ వర్ణులు కారు. బ్రాహ్మణ కులజులయితే కావచ్చు.

మరి బ్రాహ్మణ కులాలకు హక్కు తేమిటి అంటే అది ప్రాపంచిక విషయమే. కాని ధర్మశాస్త్రాల్లో బ్రాహ్మణ వర్ణులయినవారికి చెప్పిన కర్మలున్నాయి. ఈ కర్మల్ని బ్రాహ్మణులు చేస్తూనే ఉండాలి. సమాజం కోసం గాని అత్యోన్నతికి గాని! గర్భాదానాదిషోడశ సంస్కారాలున్న వాడు బ్రాహ్మణుడు గనక, అవి ఉన్నవాడే - యజనం యాజనం, అధ్యయనం, అధ్యాపనం, దానం, ప్రతి గ్రహం అనే అరు కర్మలూ చేయడానికి అధికారం పొందాడు. మను ధర్మ

శాస్త్రంనుంచీ, ఈ నిబంధనం బ్రాహ్మణ కులజాతికు పారం
వర్త్యంగా-మను శాస్త్రం కిరోధార్యం కావటం వల్ల-వర్తిస్తోంది.

అలాగే రాజులు కూడ పై చెప్పిన అరిట్లో ఒక్క ప్రతి
గ్రహం అనేదాన్ని తప్ప మిగిలిన ఐదు రకాల కర్మలూ
చేయచ్చు. ఇక ఆరోది ప్రజాపాలనం. ఇదెందువల్ల చేర్చా
రంటే, వారి స్వభావం తుక్కిందిది గనక—

శార్యం తేహో భృతిర్దాక్ష్యం యుద్ధేచాప్య పరాయణమ్
దాన మీశ్వరభావశ్చ- క్షత్రం కర్మ స్వభావజమ్.

భ గీ. అ 18 శ్లో 43

వైశ్యులకు, వారి స్వభావం బట్టి తుక్కింది కర్మలు చెప్పారు.

కృషిగోరక్ష వాణిజ్యం— అని, భ. గీ. అ. శ్లో 44

ఇక శూద్రులకు- కర్మలు ఇదమిత్యమని చెప్పే
వీలులేదు. అవి అనుభ్యాలు. కనక కేవలం నమాజానికి
కావాల్సిన (Services, Professions) అన్ని వృత్తులూ
నవటంతో—

పరిచర్యాత్మకం కర్మ- అన్నాదు- భ.గీ. అ.18 శ్లో 44

ఎవరి తండ్రి నుంచీ కలిగిన వృత్తి వారిదే సర్వ
సాధారణంగా. వీళ్ళుగాని పైన చెప్పిన కులస్థులుగాని తండ్రి
చేస్తున్న పనిగారంతే ఇతరమైన వనీ చేసే వీలులేదనికాదు
చెప్పతున్నది. అతని స్వభావం తండ్రి స్వభావానికి వేరైపోతే

ఇక తనకు చేతకాకుండా తండ్రి చేసిన పనినే చేస్తానంటే ప్రయోజనమేమిటి? తనకు గాని, సమాజానికి గాని! ఈ కర్మలు చేయటం ప్రపంచపు నడకకు ఎంతో అవనరం, అది అందుచేత హక్కు అనటం యథాతథంగా సరికాదు.

ఐతే ఈ కులాల్లో లేదా వర్ణాల్లో ఎక్కువ తక్కువ లెందుకు చెప్పారు అందరూ తమ తమ డ్యూటీల్ను చేసుకొంటున్నప్పుడు? అని శంక ఆధ్యాత్మికోన్నతి నందడానికి బ్రాహ్మణాదుల స్వభావం ప్రతి ఒక్కడూ సంతరించాలి గనుక, దాన్ని ముఖ్యమైందని ప్రధానమైందని అనడంచేత - కాదు సర్వులూ అలా గమనించడం చేత - దాన్ని గొప్పగా మన్నించారు. ఏ ఒక్కరూ మన్నించారనుకోవద్దు. నిన్నటివరకూ సర్వులూ మన్నించారు. ఇవాళ భక్తున తెల్లారిందంటే ఎందుకని? సంఘాలు వుట్టి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి పొందినవై ఆధ్యాత్మిక చింతన లేకుండానే ఆలోచిస్తూ - మేం గొప్ప మేం గొప్ప మా భౌతిక విగ్రహం చూడు. మా బ్యాంకు ఎకౌంటు చూడు మా పేదరికం చూడు అంటుండటంచేత. ఆధ్యాత్మికానికి బ్రాహ్మణ స్వభావం గొప్పదంటాం? వ్యావహారికంలో యాచించకుండా చేసే కర్షణాది వృత్తి గొప్పదంటాం. అది ఆధ్యాత్మిక చింతన కద్దురాదు కూడ. పోనీ యాచించినా చ్చింది పుచ్చుకొని సంతృప్తితో బ్రతకటం ఇంకా గొప్పదంటాం. ఇంకా ఆలోచిస్తే యాయవారం కంటే వడిగేరుకొని బ్రతకటం మరీ గొప్పది అనాలి. ఆధ్యాత్మిక ఉన్నతికయితే ఈ గొప్పదనం ఇలా ఉంటుంది. మిగతా గొప్పలు ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాల్లో చేర్చరు. ఒక్క గిన్నీస్ బుక్కులో చేర్చుతారు గాక :

ఇక ప్రత్యేక వర్ణ ధర్మాశేవంటే - కులమూ ఇతమిత్య
మని లేక (అలచారాలూ) తెలివ కనక వర్ణంనుంచి
భ్రష్టతపోయి అన్న జనానికి స్థూలంగా చెప్పాలనే పైన
జాబితా చేసిన 30 లక్షణాల్ని సంతరించమన్నారు ! ఐనా
ప్రత్యేకంగా కూడ చెప్పాలంటే, —

1) కూడ్ర వర్ణుల వారికి, —

స్తేయము లేని వృత్తియు శుచిత్వము, సన్నతియున్
నిజేకులన్

మాయలులేక డాయుటయు, మంత్రము సెప్పక
పంచయజ్ఞముల్

సేయుటయున్ ధరామరుల సేవయు గోవులర
క్షణంబున

న్యాయము లేమియున్ 415

కలిగియుండాలి. ధరామరుల సేవ అన్నందుకు
బ్రాహ్మణ వర్ణ లక్షణాలు కలిగిన వారిని పూజింపుమని
అర్థం గాని పుట్టుకనే కాక అలాగా వర్గీకరింప బడిన వారనే
అర్థం ఊహించలేదు.

2) రెండవ రకంవారు (వైశ్య వర్ణులు) —

ధర్మార్థ కామ వాంఛయు

నిర్మల గురుదేవ విప్ర నివహార్చనముల్

నిర్మల భావము ప్రమదము

శత్రు కరత్వమును (414) ఇవి వుండాలిట.

3) రాజసులయిన మూలనరకంవారికి-

శౌర్యము దానశీలము ప్రసాదము చాక్రజయంబు
దేజమున్
దైర్యము దేవభక్తియును ధర్మము నర్థము కామమున్
బుధా-

చాక్ర ముకుందనేవలును సత్కృతియుం జరితోషణం
బు సద్వీర్యము రక్షణంబు (411) ఇవి అవనరం.

4) ఇక ఆధ్యాత్మికంగా అగ్రస్థానం కలిగినవారైతే
(బ్రాహ్మణులు)

దమమును శౌచము దవమును

శమమును మార్దవము శృణయు సత్త్వజ్ఞాన

క్షమలును హరిభక్తియు శుద్ధదానములు

(412) ఇవి ఉంటాయి!

ఇవి లేనపుడు అవకాశం ఉన్నచో బ్రాహ్మణుడే
గాని బ్రాహ్మణ కర్మకర్మి అయితే అతడు అగ్రస్థానికి
చెందినవాడనదిమూలకం. అప్పుడు అతడు సత్కృతి భంగం
వీకాదకాధ్యాయం చివరి స్థానంలో వ్యాసుడిలా ప్రాశాదు.

యస్య యల్లక్షణం ప్రసోక్తం పుంసో నర్హాధి నూచకమ్
యదస్య త్రాపి తృప్యేత్ తత్రైవైవ నిర్దిష్టతేత్ 36

శమాది వ్యవహారాలు ముఖ్యంగా, శాలి అన్న
మాత్రం చేత వర్ణం నిర్దేశించాల్సిన పరిధేయవాడు. ప్రతి

వ్యక్తి తన ఆధ్యాత్మిక స్థాయి నెరిగి ఆ విధంగా వ్యాఘ్ర మహర్షి చెప్పిన సాధనలు చేయటం కర్మయోగానికి మూలము ముక్తికి సాధన అని స్పష్టంగా తెలిసికొనాలి.

74. ఆశ్రమ లక్షణాలతో ఆధ్యాత్మికోన్నతి

వర్ణాల విషయం విన్నావు. ఇక ఆశ్రమ ధర్మాలు విను. బ్రహ్మచర్యాశ్రమం గృహస్థాశ్రమం, వానప్రస్థాశ్రమం, సన్యాసాశ్రమం అవధూత స్థితులను గురించి విను.

బ్రహ్మచారి మంచితోతం కలిగి మౌనిగానుండి మూడు సంధ్యల్లోనూ బ్రహ్మ విషయకమైన ధ్యానం చేయాలి. సూర్యు అగ్ని గురు దేవతలను గూర్చి ఉపాసన చేయాలి. భిక్ష చేసి మితభోజనం చేయాలి. ఉపవాసాలూ చేస్తుండాలి. అడవుగ లేదా అనర్హత లేకుండా బిత్తెరియియూ నత్య భాషణయూనై విద్యయందే నిర్వాగత కలిగి ఉండాలి

ధగనంతుడేగాని తాను లేకనే(జ్ఞానం) మనోవాక్కయ కర్మల్లో ఎదుగగలిగేంతవరకూ అడ, మగ అనే వివక్షణ బుద్ధిని వదలమనిరాదు. బ్రహ్మచారిగాని గృహస్థుగాని యతిగాని చిత్తం వశవక్ష్వం కాకపూర్వమే లద్వైరాను సంధావం చేస్తే కేవలం మూఢుడవుతాడు.

గృహస్థు డెలా ఉండాలంటే, శరీరాలపై సంస్కారాల పై చందన ఘృక్షకాద్యంబులాలపై మనసుచేక నిజ భావ్య (భర్త, మునుకుదాలంతో కూడం పొందునూ తడులున్చి

చూస్తూ వుండక - గట్టి వ్రతాన్ని ఆచరిస్తూ మధుమాంసాంను వర్జించి ఉండాలి. గురువుల డగ్గర శ్రయి వేదాఁను పఠించాలి లేదా అర్థం తెలుసుకొనాలి. నిష్ఠతో ఉండాలి. సర్వ భూతాల్లోనూ అచ్యుతుణ్ణి దర్శనం చేసికొనాలి. ఇంద్రియ వ్యసనం లేకుండ ఉండాలి.

వానప్రస్థుడు వనానికి వెళ్ళి నివసించాలి. దున్నకుండా వండిన నీవారధావ్యం అగ్ని పక్వం చేసి తినాలి. లేదా సూర్యునివల్ల పక్వమైన ఫలాలు తిని బ్రతకాలి. చరువు పురోదాశం అనే క్రతువుల్ని చేస్తుండాలి. నిన్న గడించిన వస్తువులేవీ ఉపయోగించక వినాటికానాడు వస్తుసంచయాన్ని గ్రహించి పర్వకాలాల్లో పర్వత గుహల్లో ఉంటూ హిమవాయు పర్వాతపాలు భరిస్తూ ఔరాది కర్మలు చేయక 1, 2, 4 లేదా 8, 16, 32 మునియై చరించాలి.

దైవ పశంచేత శరీరం శక్తి లేనిదై నపుడు తన నిత్య భర్మానుష్ఠానం చేయలేనపుడు, శరీర రంధ్రాలు కేవలం అకాశమేసని చూడాలి. నిశ్వాసమూ - గాలి - ఒకటే. గాలే ఉన్నది. వేరే నిశ్వాసంలేదు అని ఎరుగాలి. వహ్ని వాక్కుగా వస్తున్నట్లు, చేతులు ఇంద్రుడై నట్లు ఇలా శరీరంలోని సత్వమూ వాటి వాటి అధిదేవతలై యున్నట్లు తెలిసి, చెవులనూ విషాన్ని, దిక్కుల్లో వదలి నృశ్చనూ చర్మాన్నీ వాయువుగా వదలి చూపునూ కంఠమూ సూర్యునిలో వదలి-ఇలా ఇంద్రియార్పితన్యాశ్రయమూ కేవలం వాటి వాటి అధిదేవతలుగా మాత్రమే గ్రహించాలి. బుద్ధిని బ్రహ్మగా అహంకారాన్ని మమత్వాన్ని దుద్రుడుగా అనుభూతి చెయ్యాలి. క్షేత్రజ్ఞుడిలో కర్తృ గుణాన్నీ చిత్తాన్నీ కూడ ఉంచెయ్యాలి.

తేజోహర్షమై ఉన్నాయి. అందుకని ఈయనెవరో తెలియాలనుకున్నాడు.

దగ్గరకు వెళ్ళి నమస్కరించాడు. స్వామీ! ఇంత అందమైన శరీరం పొందికూడ కదలకనే పడివున్నావు. పనిచేసి ధనం గడిచి భోగంపొంది సంపూర్ణమైన శరీరాన్ని పొందాలి ఇలా ఏ పని చేయని నీకు నిద్రపోతుండే వాడికి-ఇంత నిరుపమానమైన దేహం ఎలా కలిగింది? ఇంత నిద్ర నెందుకు సంపాల్పిన అవసరమొచ్చింది? అన్నాడు.

అయిన ప్రహ్లాదుణ్ణి చూసి “గొప్ప బుద్ధికలవాడైన నీన్ను చూచి ఎంతో సంతోషపడుతున్నాను. నీతో మాట్లాడిన క్షణాన నాకు ఆత్మబుద్ధి కలిగింది నా సంగతి చెప్తాను విను.- ఎన్నో దేహాల్ని పొంది- పడిలి- తెలుసుకొన్నాను “మనిషిగా పుట్టటం మే”లని! భర్తం చేసి స్వర్గానికి పోవచ్చని! అభర్తం చేసి మళ్ళీ కుక్కగా పుట్టచ్చనీ తెలుసుకొన్నాను. సర్వక్రియలూ చేయకలిగి- చేయక మానడం- నివృత్తి సాధనం, అప్పుడే జీవుడు స్వతం, కుడై ప్రకాశిస్తాడు- ఇక భోగాల సంగతి- అది మనసులో పుట్టేవేగాని కాశ్వతాలు కావు. అందుకని ఉద్యోగమనేది మొదలుపెట్టక నిద్రిస్తున్నాను. నీచివల్ల ఆ మనస్కన్ధితి కలిగిన నాకు ఇది సుఖంగా ఉంది. సుఖమావమైన పురుషార్థం కేవలం తనయందే ఉన్న సంగతి వ్యక్తి ఎటుగడు సాధారణంగా! దుఃఖనాశం చేయాలనీ సుఖార్జనం చేయాలనీ అనన్యమైన ద్వైతాన్ని గ్రహించి, చివరకు దుఃఖాన్ని సంతరిస్తాడు. ఎలా సేనుంకదుబ్బుకోలేదు ఇందుందు శంక-పడం అందుకే రాత్రొన భయపడడం ఇలా దుఃఖాన్ని పెంచు

కొంటాడు ! వాంఛ వదలితే శోకమోహ భయ క్రోధ రాగ శ్రమాదులు నశిస్తాయి. రోభుల చిత్రాలు ఇతర్లకే ఉవయోగిస్తాయి తేనెలాగా.

అందుకని మంచి సస్త్రాలు కట్టినా కట్టకున్నా కర్పూర చందన తేపాలున్నా మట్టి రజమున్నా నాకు చింతలేదు. “తేదని యెప్పురనడగను - బాదని చింతింప బదులు రప్పించి నచో గాదని యెద్దియు మానను - భేదము మోదమును లేక క్రిడింతు మదిన్” (439)

ఒకప్పుడు నేగంబరుడుగా, పిశాచంగా ఉంటాను. ఇది బాహ్యదర్శనం. మనస్సులో విష్టువు నుంచుకాను ! చిత్రాన్ని అర్థరూప విభ్రమం కలిగిన మనసులో చేరుస్తాను. అహంకారాన్ని మాయలో, మాయను అత్కానుభూతిలో లయమొందిస్తాను, సత్యాన్ని దర్శించి విరక్తితో అత్క స్థితుడై ఉన్నా నిప్పుడు.

ఇదీ పరమహంస స్థితి. ప్రహ్లాదుడు ఆ అజగరంలా వది ఉన్న మునికి పూజచేసి ఎంతో సంతోషంతో ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

76. గృహస్థుకు మోక్షసాధనం

ధర్మరాజు నారదుణ్ణి అడుగుతాడు. “స్వామీ నాబోది గృహస్థు-జనుడు - అలాంటి ఉన్నతిని పొందట మనేది ఉంటుందా? ఇకనెలా?” అంటాడు.

నారదుడు దయార్థుడై గృహస్థ ముక్తిపొందటా వే ఏ సాధనలు చేయాలో సరివిచ్చాడు. అవేవంటే-

- 1) గృహాధిప క్రియలు వాసుదేవార్చనంగా చేస్తుండాలి.
- 2) నారాయణ దివ్యావకార కథను అకర్ణనం చేస్తుండాలి.
- 3) రోజులో ఒకొక్క సమయం కేటాయించి శాంత పరులతో మెలగాలి. (సత్సంగం)
- 4) పుత్ర మిత్రాది సంగం 'కల' వంటిదని అనుభూతి చేస్తూ సత్తి లేకుండానే సత్తి ఉన్నట్లవువడుతూ పురుషకారం చేయాలి. ఎందుకని? పురుష ప్రయత్నం తప్పదు కనుక. అదిలేకపోతే కొందరికి తిండి కూడు దొరకదు. కాని దాని యందు అసక్తి/నిజానికి/ఉండరాదు అంటే అలా పురుష ప్రయత్నం చేయటంలో రెండు అంశాలున్నాయి. కేవలం తన ప్రయత్నం వల్లనే ఏదో పొంద జూడటం ఒకటి, కేవలం భగవదనుగ్రహంవల్ల పొందజూడటం రెండూ ! ఈ రెండినీ అనుసంధానం చేస్తూ అనుభవం కలుగుతున్న కొద్ది రెండోతాన్నే ఆశ్రయించడం - అసక్తి లేకనే ప్రయత్నం చేయడమవుతుంది. అలా లేనట్లవువడితే కూడ ఇతర్లు నిన్నావనిని చేయనివ్వరు. మళ్ళీ తిండి ఉండదు. కనుక సత్తి ఉన్నట్లే అవువడుతూ కర్తవ్యం చెయ్యాలి. కర్తవ్యంలో ప్రయత్నం భగవదనుగ్రహం కావాంనడం రెండూ ఉండాలి.
- 5) ధనం ఇస్తూ దానితో తగులం జెట్టుకోకూడదు - అంటే సత్తి లేదా ప్రతిఫల మాళించటం వంటివి కూడదు. బంధువుల్ని సమృద్ధాయత చిత్తులుగా చేస్తూనే ఉండాలి.

6) అభిమానం పెంచుకోరాదు నస్తువు దొంగిలించినప్పుడు దండించాల్సిందే, కాని కేవలం ఉదరపూరణకు మాత్రం దొంగిలిస్తే క్షమించగలిగి ఉండాలి- నాది తీసుకుతిన్నాడనే అభిమానం ఉండరాదని బోధ. పాములు, మృగ, మూషిక మర్కట మక్షికాదుల్ని కూడ పొంసించకూడదు. తాను సంపాదించిందాన్ని కునక, పతిత, చండాలాదులకైనా సరే భోజ్యపదార్థాలుగా తగినట్లు ఇచ్చివేస్తుండాలి! దేవర్షి పితృభూతమానవులకు కూడ సంతర్పణ చేస్తుండాలి.

7) తనకై ప్రాణమిచ్చే భార్యతో ఉన్నవాడై అతిథి శుశ్రూష చేయాలి, సర్వ వ్యాపియైన భగవంతుడు అతిథుల్లో ఉంటాడు కనుక - అతణ్ణి పూజించి హరికిగాను సమర్పణం చేయాలి. అతిథుల్లో సత్ప్రవర్తకులు శమదమాది సాధనలు చేసే బ్రాహ్మణులు ముఖ్యులు. వారి ముఖంగా పరమేశ్వరుడందుకొన్న దానధర్మాలకు ఇనుమడించిన ఫలితాలు కలుగుతాయి. సాధన చేతకాని బ్రాహ్మణ కులజుల మాటేమిటి అనిపిస్తుంది - ఇప్పటి వరిస్థితిని బట్టి నిజానికి అధ్యాత్మికంగా ఏమాత్రం మెట్టునెక్కని వాడై బ్రాహ్మణుడనటమెలా. బ్రాహ్మణ కులజులకు వృద్ధివవాళ్ళకు ఆ కులమనే స్టేటస్ మాత్రమే వస్తుంది గాని అధ్యాత్మికంగా ఉన్నతి పొందితేనే పరమాధ్ధానికి అతడు బ్రాహ్మణుడు.

ఐనా, నారాయణ పూజనం సంతర్పణం, గృహస్తు. చేయాలి. తిర్యగ్గుంతుజాలాలకు కూడ పూజనం సంతర్పణం

చేసి అదే నారాయణార్చన అని భావించాలి. భగవంతుడు సంస్కృత ఉంటాడు, తిర్యగ్భుతువులకంటే పురుషులనూ పురుషుల్లో విద్యా శపోగరిష్ఠులైన బ్రాహ్మణులను వారిలో అత్యుత్తమ పరిపాక్షికుడయిన యోగినీ అర్పించాలి. ఒక మనిషి ఇంకొకప్పుడు పాపములమూర్తిగా భావించి అర్పించటం తొందరీకృతముందదు. అందుకే త్రేతాయుగంలో మరీ ప్రతి ముప్పు అర్పించకముందే ముఖాంధులై - ఇతరుల గొప్ప గ్రహించక పూజించటానికి నిరాకరించే వారికి ఈ ప్రశామార్చనమే శరణ్యమని నారదమహర్షి ధర్మరాజుకు చెప్పాడు. దానివల్ల వారికి పురుషార్థాలు కలుగుతవన్నాడు.

8) కర్మనిష్ఠులని, శపోనిష్ఠులనీ, వేదశాస్త్ర నిష్ఠులనీ, జ్ఞాన యోగ నిష్ఠులనీ బ్రాహ్మణుల్లో ఉన్నారు. పెద్దఫలాన్ని కోరే గృహస్థు వారిలో జ్ఞాన నిష్ఠునికి వీక్షణముల నుద్దేశించి కవ్యాలు, దేవతల నుద్దేశించి హవ్యాలూ పెట్టాలి.

9) యజ్ఞాలు చేసేటప్పుడు అత్యుత్తమదీపం వెలిగించుకొనటం ముఖ్యం. పశువిశనం ముఖ్యం కాదు. నిత్యనైమిత్తిక కర్మలను శందమూలాదుల్లో సంతర్పణ పూర్వకంగా చేయాలి.

ఇన్నిచేస్తూ పాశీస్తూ, జిహ్వనూ ఉవస్థనూ జయించాలి వాటి సంకల్ప ప్రికి గాను కుక్కలాగ నేచియుండటం కూడదు. సంతోషించలేనివాని విద్యా శపో విభవ యశస్సులు నిరర్థకాలు

ఇంద్రుడు రోంత్యంవల్ల విజ్ఞానం నశిస్తుంది. అనుభవించడంబ్బారా కామాన్ని తరించడంగాని, హింసతో క్రోధాన్ని తరించటంగాని, అబద్ధం. కామాన్ని సంకల్ప

వర్జనంచేత జయించాలి. కాను సర్జనం చేత క్రోధాన్ని జయించాలి. అర్థాసర్థ దర్శనంవల్ల లోభాన్ని జయించాలి. అద్వైతాను సంధానంచేత - భయాన్ని జయించాలి. ఆత్మానాత్మ వివేకంచేత వైరాగ్యం పొంది శోకమోహాదు జయించాలి. ప్రాణాయామంచేత మన్మథ వ్యభిచార సాత్త్వికావారంవల్ల నిద్రనూ, సత్త్వగుణం చేత రంభమాదునూ జయించాలి.

చివరకు చేయల్సిన సాధన ఏమంటే, చిత్తాన్ని జయించడానికి ఆకర్షించే వస్తు-పశు-పుత్ర గృహ సముదాయాన్ని వదిలి వెళ్ళాలి. భిక్షన్నం మితంగా తింటూ ఏకాంత ప్రదేశంలో కూర్చుని ప్రణవోచ్ఛారణ చేస్తూ రేచక పూరక కుంభ కాలతో ప్రాణాన్ని నిలుపు చేయాలి. ముక్కు చివరనే చూస్తున్నట్లుగా చలించని చూపుతో ఉండి నారాయణమూర్తివి చూస్తుందాలి. అప్పుడా చిత్తం కాలిపోయి కట్టెలో అగ్నిలా, కామం లేని పవిత్రతతో వెలుగుతుంది.

ఇవన్నీ సాధనలు! అవిచేసి తరించాలి. గృహస్థుకు కూడ తరించడమనేదేమీ అసంభవం కాదు!

77. భక్తి

శరీరమే రథం. సారథి బుద్ధి. ఇంద్రియాలే గుర్రాలు. అవే ఈ శరీరాన్ని లాక్కుపోతూ ఉండేవి. ప్రాణమే ఇతను ధర్మం అధర్మం అనేవి ఆ రథానికి రెండు చక్రాలు. చిత్తమే బంధం. అది లాగుతుంటుంది. ఆ బంధం తయారుచేసే తాడెంతదూర మొసుందో ఆ లోపలే తిరుగుతుంటుంది రథం. ఆ రథం తిరిగే ప్రదేశం శబ్దాది విషయాలు. జీవుడే రథికుడు.

ఇలా వ్రయాజించే జీవుడు బ్రహ్మను లక్ష్యంగా పెట్టుకోవాలి. వ్రణవమే కాదుకం. అంటే విల్లు! శుద్ధ జీవుడే బాణం. దీనికి అడ్డం వస్తూ కొన్ని ఉంటాయి. వాటిని లక్ష్యం నుంచి దూరంగా ఉండేట్లు చూడాలి. అవే రాగం, భయం, మదం, ద్వేషం, శోకం, లోభం, వ్రమోహం మానవ మత్స్యరం మొదలైనవి.

ఈ శరీర రథంలో, శ్రీ మన్నారాయణమూర్తి కరుణావలోకనం అనే బలంతో మహాభాగవత చరణ కమల సేవా నిశితమైన విజ్ఞాన ఖడ్గం ధరించి శత్రు నిర్మూలనం చేయాలి. తాగాదులే శత్రువులు. వాటిని విజ్ఞాన ఖడ్గంతో నిర్మూలించాలి. బాణమయిన శుద్ధ జీవుణ్ణి శత్రువుల మీదికి రాగాంమీదకూ పోనీరాదుగాని, విజ్ఞానమనే ఖడ్గాన్ని మాత్రం వాటిపై నువ యోగించాలి. జీవుడు రథికుడు అన్నాము శుద్ధ జీవుడు బ్రహ్మాన్ని చేరే బాణం అన్నాము. జీవుడంటే అహం కారంతో చేరి ఉన్నవాడు. ఆ అహంకారం వదలిన క్షణాన శుద్ధ జీవుడై బ్రహ్మను చేరుతాడనేది తెలియాలి.

ఈ లోపల గుర్రాలు రథికుని అభిమానమనే మత్తును గనునించి తనకిష్టమైన గడ్డి గుంటల్లోకి లాక్కుపోతాయి. బుద్ధికూడ వనిచేయక ఇంద్రియాలు లాగినట్లే రథాన్ని పోనిస్తుంది. దాంతో రథ సహితంగా రథికుడు వెళ్ళి సంసార కూపంలో పడిపోతాడు.

మరి అలా పడిపోకుండా ఉండాలంటే ఎలా? వేదంతో ఆ సంగతులున్నాయి. వైదిక కర్మల్ని చెయ్యమన్నారు.

వైదిక కర్మలు ప్రవృత్తి అనీ, నివృత్తి అనీ రెండు రకాలు. ప్రవృత్తి కర్మల్లో ఇష్టాపూర్తి అనే రెండు రకాల కర్మలున్నాయి. యాగం, వైశ్వదేవం, ద్రవ్యరూపమైన కామ్యరూపమయిన కర్మల్నే, ఇష్టాలంటారు. దేవాలయాల్ని కట్టించటం, తటాకాలు నిర్మించటం అవి పూర్తాయి. ఈ వృత్తి కర్మలవల్ల ముఖ్య పాపాలు కలిగే దేహాంతాన కూడ వాటిని అనుభవిస్తూ పితృలోకాల్లో కొంతకాలముండి జీవుడు తిరిగి వచ్చి భూమిమీద జన్మించి తనకిష్టమైన శరీరాన్ని పొందుతుంటాడు.

నివృత్తి కర్మసిద్ధు డెలా ఉంటాడంటే-ఇంద్రియాన్ని జ్ఞానంతో ప్రకాశమానం చేస్తాడు. ఈ క్షణానికి కలిగే సుఖాల్ని వర్తని వరమాత్మ యందు నుఖం పొందింపజేయటమనే జ్ఞానం కలిగి ఉంటాడు. అదె జ్ఞాన యజ్ఞం. ఇది భావాద్వైతం క్రియాద్వైతమంటే పరమేశ్వరార్పణంగా పనిచేయటం. మనసు, వాక్కు, శరీరం చేసే కర్మలన్నీ బ్రహ్మవేదని బ్రహ్మార్పణం చేయటం. యజ్ఞాలు, త్యాగాలూ చేస్తారు. కాని వాటిని దర్శనం పొందాలని చేయాలి. అదే క్రియాద్వైతం అంటే 'న్యం' తానికి గాను వికారాన్ని పొందే మనసును "ధర్మనం పొందా"నే సంకల్ప మూలమైన మనసులో అయింపచేయాలి. అయింప చేయటమంటే కేవలం దర్శనాభిలాషను పెంపొందించి స్వార్థపతతను మానడమే! ఈ విధంగా న్యథర్మం చేస్తూ ధర్మి చేయాలి గృహులు.

ధర్మరాజుకు నారద మహర్షి ఈ బోధ చేస్తూ - ఎలా ధర్మి చేయాలంటే -

యథాహాయాయం నృపదేవ దుస్త్వజా
 నావద్గణాదు తర తాత్మనః ప్రభోః
 యత్పాదవంశేరుహ సేవయా భవా
 సహోతిషీన్నిర్జిత దిగ్గజః క్రతునో

శ్లో. 49

మీలా-అపత్తుల్లోంచి తప్పించుకోవడానికి శ్రీకృష్ణవర
 మాతమైగల భక్తే కారణమై ఉండేట్లు భక్తిచేయాలి.

అ భక్తిని పూర్వరంగంగా మనసులో ఉంచుకొని,
 విద్యా వివిక్షణమైన వాక్కు పొందాలి. వర్ణ సముదాయంలో
 వాక్కును నిలుపాలి. వర్ణ సముదాయాన్ని అకారాది సర్వత్ర
 యమైన అ-ఉ-మ కూడికైన 'ఓం' కారమునూ ఓంకారాన్ని
 'మ్'లోనూ ఆ బిందువును కేవల నాదంలోనూ, నాదాన్ని
 ప్రాణంలోనూ నిలుపాలి. ప్రాణాన్ని బ్రహ్మయందు నిలు
 పాలి. ఇది దేవమార్గం. దీనివల్ల మోక్షప్రాప్తి కలుగుతుంది.

వితృయానం, దేవయానం ఎరిగినవాడు దేహి అయి
 నప్పటికీ మోహాన్ని పొందడు. బ్రహ్మలోకం చేరటం అంటే
 భోగాతిమీద ఆసక్తి పోయిందని అర్థం, అతడు స్థూలోపాధి
 యైన విశ్వతు-అనబడుతుంటాడు. స్థూలాన్ని సూక్ష్మంలో
 యింటే తేజనుడవుతాడు. సూక్ష్మాన్ని కారణంలో యించి
 ప్రాజ్ఞుడవుతాడు. తరువాత కారణాన్ని సౌక్షి స్వరూపంలో
 యింటేనీ తుర్ముడవుతాడు. ఆ సూక్ష్మ యింలోనే శుద్ధా
 త్ముడై ముక్తుడవుతాడు. ఇదీ ముక్తికి మార్గం గృహస్థ
 కయినా ఇంకొకరికై నా!!

ఎవరికి వాటికి లోపం ఒక వస్తువున్నది. అదే పరమాత్మ అదే దేహానికి కారణం. దేహానికి అంతం కలుగటానికి అదే కారణం. బయట భోగ్యమై అంతరంగంలో భోక్త అయిందీ అదే. పరం, జ్ఞానం, జ్ఞేయం వాచ్యం అవాచ్యం, ప్రకాశం అప్రకాశం కూడ అదే. ఇంకేమిలేదు. వస్తువూ ప్రతిబింబమూ అన్నపుడు వస్తువే నిజం. ప్రతిబింబం వికల్పితమే. ఇంద్రియ నంబంధమైనదంతా అర్థం చెప్పబడేనమయానికి వికల్పమై నిలుస్తుంది. అందుకనే ఈ ఇంద్రియాదులు పరమార్థంకావు అనటం! దేహాదికాలే మిథ్య అయినపుడు అవీ మిథ్యేకదా! ఈ వికల్పం తోచిందెవరికి? ఉన్నాడు అని చెప్తున్న - నిజమూ అని అంటున్న - ఆ పరమాత్మకు! నేను దేహం అనటం భ్రమ! భ్రమ పోతే అవిద్య నివృత్తి అయినట్లు అందుకే మిథ్య అనటం.

ఐతే ఈ కామ్రవిధి - ఈ నిషేధాలు ఏమిటి? అవీ మిథ్యేనా? అవి ఎలాటివంటే కలగంటూ ఉంది కాను నిద్రపోతున్నట్లు అనుభూతిచేస్తూ ఆ కలలోనే నిద్ర మేల్కొన్నట్లు అనుభవిస్తాడు? ఇది నిజమా? మిథ్యా? జాగ్రత తృప్త్యా పనికిరాంది గనుక అది జాగ్రతకు అబద్ధమే. కాని అనుభూతి కలిగింది కదా అది అబద్ధమా? కాదే! ఆ అనుభూతిని జాగ్రతలో కూడ నెమరువేస్తాముకదా! కనుక ఆ కలలు కేవలం ప్రభావరహితమైనవి అవగానికి వీలులేదు. కాస్త్రాలు కూడ ప్రభావం కలిగినవే. అది కనగనినట్లంటుంది. వల్ల కలిగే అనుభూతులు వత్సమైనవే కదా! ఏమిట. ఈ వికల్పాల్లోంటినీ వగలిమెట్టెక్కంటి ఇంకా కూడా ముక్తి మార్గంలో చెప్పాము.

ఆ మెట్టు నెక్కిన క్షణాన ఈ శాస్త్రాల నిషేధాల అన్నీ అధిగమించటమవుతుంది.

ఐతే అద్వైతం అనేది అనుసరించడమెలా సంభవం అనిపిస్తుంది. అది మూడు రకాలు (1) భావాద్వైతం (2) క్రియాద్వైతం (3) ద్వైతం. ధరించింది బట్ట. అందులో తంతువులూ - దారాలున్నాయి. ఆ దారాలు పత్తే - ఇంకేమీ కాదు. పత్తి కారణం తంతువులు కార్యం. తిరిగి తంతువులు కారణం బట్ట - గుడ్డ కార్యం. నిజానికి ఈ గుడ్డ పత్తే వేరు కాదు. ఒకే ఒకటి అని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇది భావాద్వైతం. సత్య విధాలా వరమాత్మే ననటం భావాద్వైతం, ఇక క్రియాద్వైతమంటే - మనసు వాక్కు శరీరాలలో ఎన్నో కర్మలు చేస్తాం. ఏకర్మ కాఫలం కలుగుతుంది కాని సర్వఫలాలూ ఆ వరమాత్మవే అని తెలియటం క్రియాద్వైతం.

ద్వైతమైన అద్వైతమేమంటే - ఈ పుత్రులు మిత్రులు దేహం అన్నీ పంచభూతాత్మకమే గనుక వీటిని అనుభవించేది ఆ భూతాల్లో ఉన్న ఒకే ఒకరైన పరమాత్మేననటం. అందుకని అర్థకామాయందు ఐక్యదృష్టి కలిగియుండటం ద్రవ్యాద్వైత సౌధనం. ఈ మూడు రకాల సౌధనంవల్లనే వస్తుభేద బుద్ధి కర్మ భేదబుద్ధి స్వ-వర బుద్ధి ఇవి స్వస్థాయిగా తెలిసి మౌనియై వాటిని మానేయాలి.

వేద వ్రతారంగా ఇలా తరించినవాడు గృహంలోనే నారాయణ చరణాల్ని కొలుపువేయటం వల్ల ముక్తి పదానికి వెళ్తాడు.

నాందుడు ధర్మరాజుతో చెప్తున్నాడు:

కా॥ భూపాలోత్తమ మీరు భక్తి గతిమ న్సూరిన్

నరోజ్జేక్షణ

శ్రీ పాదాంబుజ యుగ్మమున్ నియతులై సేవించి

కాదే మహా

గ్రావత్సంగుములోప జిక్కక నమస్తా కాంత నిర్జేత

ఏపారంగ ముఖంబు సేసితివి దేవేంద్ర

ప్రభావంబునన్ (471)

ఇంకా ఇలా చెప్పాడు “నేను పూర్వ జన్మలో ఒక సౌతి గంధర్వుణ్ణి. నా పేరు ఉవబర్హుడు. ఒకసౌతి విశ్వ స్రష్టలైన బ్రహ్మలు దేవసత్రమనే యాగం చేస్తున్నారు. అక్కడ నారాయణ కథాగానం చేయడానికి మమ్మల్ని పిల్చారు. అక్కడ విష్ణుకథల్ని గానం చేసి అవ్వరసలు కూడ వచ్చి పాడుతుంటే మోహితులై ఆ గానం వదలి అవ్వరసతో వెళ్ళాను. దానికి బ్రాహ్మణులు కోపించి నన్ను శూద్రకాతి సతికి పుట్టాల్సిందని శపించారు. అవ్వడొచ్చి బ్రాహ్మణుని వద్ద వనిచేసే ఒక దానికి పుత్రుడై పుట్టాను. బ్రహ్మవాదుల యివ వానికి శుశ్రూషచేసి ఈ జన్మలో బ్రహ్మమానస శుత్రుడై నాను.

విష్ణుకథాగానం చేస్తూ బ్రహ్మసేవనూ మానడంచేత కావం పొంది దిగిపోయాను. మళ్ళీ బ్రహ్మవాదులకు శుశ్రూష చేసి తిరిగి విష్ణుపదం పొందిం రదువాతనే ఈ ఉచ్చస్థితి కెక్కాను. మార్గం అనుసరించటంలో తెలివి కావాలి!

కౌశలమున మోక్ష గతికి గృహస్థుడే
 ధర్మ మాచరించి తగిలిపోవు
 వట్టి ధర్మమెల వతి విశదంబుగా
 బలుకబడియె నీకు భివ్యచరిత

477

ఛండ్సరాజు మనోవాక్యాయ కర్మల నారదునకు నతి
 సమర్పించాడు.

సప్తమ స్కంధంలో మనిషి బ్రహ్మజ్ఞానానుసంధానం
 ఎలా నిలుపుకోవాలి అనే సంగతి విశదీకరించాడు. సద్వాసన
 కలిగినవాడే దాన్ని నిలుపుకోగలడు అన్నది. హిరణ్యకశిపునకు
 అసద్వాసన కలిగింది అందు తనకు కలిగిన భాగ్యాన్నం
 తనూ భోగించుగాని వినియోగించుకొన్నాడు. ప్రహ్లాదునికి
 సత్ వాసన ఉన్నది. అందువేత బ్రహ్మజ్ఞానాన్ని నిరంతరం
 నిలుపుకో కలిగాడు.

ప్రథమ స్కంధంలో బ్రహ్మజ్ఞానానికి అధికారి ఎవ
 రనేది చెప్పి ద్వితీయ స్కంధంలో జ్ఞానం చెప్పారు.
 తృతీయ స్కంధంలో జ్ఞానాన్ని జీవితంలో అచరణలో!
 ఎలా తేపాటో తెల్పారు. అలా అచరిస్తే పురుషార్థాలు సంప్రపా
 ప్తి సత్తవి గనుక చతుర్థ స్కంధంలో వాటి విషయం విశదీక
 రించారు. పంచమ స్కంధంలో పరమ పురుషార్థమైన మోక్ష
 నికి పరమహంస తత్త్వ మెలాటిదో చెప్పారు.

షష్ఠ స్కంధంలో భగవంతుని అష్టగూహమెలా కలు
 గుతుంది చూపిస్తాడ? అదే చెప్పారు. సేతు దాన బసం
 లేనూ నామోచ్చాకలం వడ్డీ వానినూ వాగ్ధా ప్రతికిమంచికి

న ప్రమ స్కంధం

వి.

తెరిసి బట్టకట్టడం చెప్పారు నేనానా యాత్నలు చేసి
 నాదాయుక్త కవచం పరించి వ్యూహానుకూలముగా
 ఇది జవపాశవపు ప్రాకర్మ్యం సేయుచున్నాను
 స్కంధంలో వాసవయ్య బట్టి అధోగతిని మోచుచు
 పోవటం కలుగుతుందని బోధించి ఇది సాధ్యమగుచు
 ప్రహ్లాదాభ్యాసం ద్వారా చెప్పినది నాకు సాధ్యమగుచు
 పోగొట్టుకోవడమే దానికి కారణముగా నున్నది
 స్కంధంలో చెప్పబోతారు.

ఇది న ప్రమ స్కంధము

భాగవత కథలు

అష్టమ స్కంధము

78. మనుషుల వృత్తాంతం

సృష్టి-జ్ఞానం, పురుషార్థం సంగతిని చెప్పి వరమ హంస తత్త్వ మెరుగడం ఎలాగో పంచమస్కంధం వరకూ చెప్పారు, షష్ఠస్కంధంలో ఆ వరమాత్ముని అనుగ్రహం అవసరమనీ - అది కలిగితే ఈ సంసార బంధాన్ని వ్యక్తి తరించగలడనీ, అందుకని ఆ వరమాత్ముని నామస్మరణమే ఎంతో ఉపయోగమనీ (అజామీశుని కథలో) చెప్పారు. వృత్రా నురుని సంహారానికి ఇంద్రునికి నారాయణ కవచం ఉవదేశం చారనటమూ అందుకే. బసా సద్వాసన లేకపోతే కేవలం నామ స్మరణ కూడ చేయబుద్ధికాదు. అసత్ వాసన సద్ వాసన కలహారి జీవన పరిణామాలెలా ఉంటాయో సప్తమ స్కంధంలో చెప్పతూ హిరణ్య కశివుడూ ప్రహ్లాదుల కథను చెప్పారు. అసలీ వాసనల వరికట్టి కేవలం “కార్యమిత్యేవ యత్కర్మ” అనే విధంగా వర్ణాశ్రమ ధర్మాన్ని పాటించా లనీ దాన్ని పాటించి అవధూత స్థితి నంది మోక్షం గడించా లనీ చెప్పారు.

ఇప్పటికీ ఉన్నవాసనలు పోయేదెలాగనే విమర్శను అష్టమస్కంధంలో చెప్తున్నారు. వాసనలన్నీ పోయినప్పుడే శ్రీకృష్ణునితో ఐక్యమందగలిగేది. వాసనల్ని పోగొట్టుకున్న వాళ్ళే రాసలీలకు అధికారులు. దశమస్కంధంలో చెప్పబోయే రాసలీలకు షష్ఠ స్కంధంలోని కథలనుంచీ మెట్లు మొదలు.

మొదటినుంచీ ఐదు స్కంధాలవరకూ ఎన్నో జ్ఞాన విషయాలు చెప్పారు. ధర్మ సంగతి చెప్తూనే ఉన్నారు. ఈ

జ్ఞానయుతమైన భక్తి కావాలనేది వృష్ణస్కంధం వచ్చేటప్పటికి గాని స్థిరంకారు. అసద్ వాసన వదలి నద్వాసన కలిగించు కోడానికి వామన్కరణం భగవంతుని గూర్చి చేయడంతో ఆరంభించాలి. నద్ వాసనను కేవలం బుద్ధిలోనేగాక జీవితంలో స్థిరం చేసికోవడమేలాగో సత్తమస్కంధంలో చెప్పి అసద్వాసనను ఎలా పోగొట్టుకోవాంనేదానికి అష్టమ స్కంధంలోని కథలు చెప్తున్నారు. భగవదనుభూతి ఉంటేనే వాసనలు పోతాయి. గజేంద్రునిలా కష్టాలు అనుభవిస్తున్నప్పుడైనా భగవంతుని అనుభూతి చేస్తుంటేనే వాసనల్ని త్రోసి వేయ కలుగుతాము. ప్రాణాయామం చేస్తే భగవంతునిపై మనసు నిలిపితే అప్పుడు వాసనలు పోతవనేది చెప్తారు.

వరీక్షితు ఏడు రోజుల్లోపల పూర్తి అయే ముక్తి మార్గమేదని అడిగినప్పుడు శ్రీ శుకుడు భగవచ్ఛరణాంసు స్మరించటమేవనీ భగవత్కథా శ్రవణం చేయడమనీ చెప్పాడు. అప్పుడు వరీక్షితు భగవంతుడే యే మన్వంతరాల్లో ఎలా ఎలా అవిర్భవించి - ఎవకారుడై దుష్ట శిక్షణా శిష్ట రక్షణా చేశాడో చెప్పవలసిందన్నాడు.

అవిర్భవించాడు - అంటే పుట్టాడనే అర్థం. 'కాని మన శరీరం ఎలా పుట్టిందో అలామాత్రం భగవంతుడు పుట్టలేడు. మనమంతా సూక్ష్మ శరీరానికి చెందిన పూర్వకర్మం ఫలితంగా పుట్టాము, భగవంతుడు చేసే కర్మంకు తిరిగి పుట్టే ఫలితం ఉండదు. అవి లీలలు. ఫలాపేక్షలేని కర్మల్నే ఆయన చేస్తాడు. అంటే అనాసక్తి పూర్వకంగా - స్వార్థం లేకుండా

శిష్టులను రక్షించి ఒక సందర్భంలో దుష్టుల్ని శిక్షించడానికి మాత్రమే అవతరిస్తాడు అయిన, ఎవరే కేవలం దుష్టులిప్పుడెంతమందిలేరు? వారిని శిక్షించడానికి కాదేం అని వెంటనే నందేహం రావడం కద్దు.

అలా అవతరించడు. అదుష్టులవల్ల శిష్టులు కాముతమను రక్షించుకోలేని స్థితిలో ఉండినప్పుడు ఆ భగవానుని ఆశ్రయించి ప్రార్థించి సమర్పణ బుద్ధికో కోరినప్పుడే అవతరించటం! ఈ ప్రక్రియ ఇంతవరకూ చెప్పిన కథల్లో కన్పడుతూ ఉంది. మరి కర్మఫలం అనేది లేకపోతే ఏకాకం వల్ల అయిన పుట్టుకున్నాడూ అంటే, అతడు స్వతంత్రుడు కనుక పుట్టాంనుకొంటే పుట్టగలడు అనేది జవాబు. మనకా అవకాశం లేదు. చావాంటేనూ చావలేము - మరో విధంగా పుట్టాంన్నంత మాత్రంచేత పుట్టనూలేము. జీర్ణించిన వాసనలను నశింపి మాత్రమే క్రొత్త శరీరాన్ని పొందటం మనకు తప్పనిసరి! అవకుంమై అది అనుభవించాల్సిందే.

అవకుంమై పుట్టి కర్మ ప్రకారం నడచుకొంటామన్నప్పుడు ఇంకా పుణ్యం చేయలేదు పాపం చేశావు అని మనననటం ఎందుకు? ఇక జన్మంతా ఇంతే కనక పావమో పుణ్యమో ఇలానే చేస్తుంటామని ఒక విధమైన ధైర్యాచిక సంకల్పి పడితే మాత్రమేమి అని తిరిగి నందేహం! అలా కాదు. కర్మ ప్రకారం ఫలంపొందటమేగాని, ప్రపంచంలో వడుచుకొనే తీరుకు మాత్రం మనమే బాధ్యులం. పాపం చేయకుండా పుణ్యమే చేయాలి. మన వశమైయుండేది నడత. నడత

ఎవ్వడూ బుద్ధినిబట్టి ఉంటుంది. పుణ్యం చేయడం అందుకే-
తప్పనివరి అయి ఉంటోంది. సావధానం పొందటం కష్టం.
పుణ్యఫలం అనుభవించటం కోరదగినదేకదా! ఫలానివాడు
ఫలానివాడే చంపాడు-అతడికి ఐశ్వర్యమెత్తుకొన్నదిగాని
అతడికి బాధేంకలిగింది? అంటాము. ఈ క్షణాన అతడికేమీ
కా లేదని మనమేధకు అనిపించవచ్చు. కాని వాని పాపఫలం
మాత్రం వాడనుభవించక తప్పడనేది నిశ్చయమైన మాట!
ఎవ్వడూ?" అంటే అడిచెప్పే తెలివి ఎవరికీలేదు. కేవలం
భగవంతుడొక్కడే తెలిసినవాడూ మార్చగలిగినవాడూను
అందుకే అతడ్ని ప్రార్థించుమనడం. అతడేకర్మ ఫలప్రదాత.

ఆ భగవంతుడి అనుగ్రహం కలిగితే నంసారి అయిన
గజేంద్రుడికి కూడ మోక్షం కలిగినట్లు ఎవరికై నా మోక్షం
కలుగచ్చు. భాగవతం ఈ పర్యవసానాన్నే ప్రస్తుతీకరి-
స్తుంది. ఇంతకూ పరీక్షితు - "ఏ ఏ మన్వంతరాల్లో భగ-
వానుడు ఎలా ఎలా జనతరించి కథలను కలిగించి భాగవ-
తులు శ్రవణంచేసి తరించడానికి వీలుగా ప్రవర్తించాడో
చెప్పాలి"దని శ్రీ శుకుడ్ని ప్రార్థించాడు. శుకమహర్షి
చెప్తున్నాడు.

"ఈ కల్పంలో ఇంతవరకు అశ్వులు మనువులయి
నారు. స్వాయంత్రుడు, స్వారోచిషుడు, ఉత్తముడు, కామ-
నుడు, రైవతుడు. చాక్షుసుడు' అని వాళ్ళపేర్లు. స్వాయం-
భవునికి అకూరి అనీ దేవహూతి అనే కుమార్తెలున్నారు. వారికి
వరుసగా కపిలుడు యజ్ఞుడు అనే పేర్లతో భగవానుడు ఉడ

యించాడు. భగవంతుడనే స్వతంత్రుడు అలా పుట్టి చేయదలచుకొన్న పనులు చేయడమే ఆయన ఆవశ్యతించడం. శిష్టరక్షణకోసం దుష్ట శిక్షణ చేపట్టి పచ్చి ఆవశ్యతించడం ఆయన ఉద్యమం! కవీలుని కథ పూర్వమేవిన్నావు. యజ్ఞుడు కూడ ఆ మనువు కాలంలోనే ఉదయించాడు.

స్వాయంభవుడు రాజ్యభారాన్ని వదలి వనాటకు వెళ్ళి భగవంతుని గూర్చి ధ్యానం చేస్తున్న సమయమిది. యజ్ఞుడు అప్పటికే స్వాయంభవుడి కూతునకు జన్మించి ఉన్నాడు. అలా భగవద్ధ్యానం చేస్తున్న స్వాయంభవుని, రాక్షసులు కొందరు భక్షించాలని చూచారు. అప్పుడా మనువును రక్షించడానికి యజ్ఞుడు వెళ్ళి చక్రధారంతో ఆ రాక్షసుల్ని మట్టుబెట్టాడు, ఇదే శిష్టరక్షణ దుష్ట శిక్షణా వ్రదర్శనం. ఆ అవకాశంలో స్వామి ఇంకేపనినిగాని చేసినట్లు చెప్పలేదు.

స్వారోచిష మనువు కాలంలో వేదశిరుడనే బ్రాహ్మణుడికి విభుడనేపేరుతో జన్మించి భగవానుడు కౌమారక బ్రహ్మచారిగా ఉండి, నిష్ఠను శిష్టులకు తెలిపి అరవయి ఎనిమిదివేల మంది మునులకు మార్గదర్శకుడై విద్యా వ్యాపకం చేశాడు.

ఉత్తముడనే మనువు కాలంలో ధర్మునికి సూన్యతకూ భగవానుడు కుమారుడుగా పుట్టి సత్యనేనుడనే పేరుతో దుష్ట శీఘరనూ దనుజులనూ శిక్షించాడు.

నాల్గోమనువయిన కామసుని కాలంలో గజేంద్రుడ్ని రక్షించడానికి మాత్రమే హరిగా ఉదయించాడు. విష్ణు

రూప సమాన మయిన శరీరం ధరించి వ్రత్యక్షమై “హరి” అనే పేరు పొందాడు.

ఐదవవాడైన వైవతుని కాలంలో శుభ్రుడనేవానికి వికుంఠ అనే యామెకూ భగవంతుడుదయించాడు. అతడే వైకుంఠుడైనాడు. ఈయనే వైకుంఠమనే లోకాన్ని కల్పించాడు. సర్వలోకాలూ ఈ లోకానికి నమస్కరించినయి. లక్ష్మీదేవి ఈయన్ను చేపట్టింది. ఆయనకోటి అనుభవం, ఆయన గుణాలు తెలియడం. అసంభవం, ఈ ధూ రేణువుల నైనా లెక్కించవచ్చుగాని ఆ గుణ గణాతరుగటం చేతకాని వని!!

ఆరవ మనువైన చాక్షుసుని కాలంలో వైరాజ అనే వానికి సంభూతి అనే ఆమెకూ భగవానుడు జటితుడనే పేరుతో పుట్టాడు. అతడి ఆధ్వర్యంలోనే దివిజులు కోరిన కారణాన పాం సముద్రం మధించడం జరిగింది. కూర్మావతారం. మోహినీ అవతారం ధరించింది ఆయనే. అతడవతనే- ఇప్పుడు జరుగుతున్న వైవస్వత మనువు పాంసం వచ్చింది! అతణ్ణి శ్రాద్ధదేవుడని కూడ అంటారు. గౌతమ, అత్రి, కశ్యపు, భరద్వాజ, విశ్వమిత్ర, వశిష్ట, జమదగ్నులనేవాడు ఋషులు. ఆదిత్యులు. మరుత్తులు విశ్వావసు రుద్రాదులు దేవతలు.

చాక్షుసుని కాలంలో వరమాత్మ హరియై వచ్చి గజేంద్రుడ్ని రక్షించాడు. వైవస్వతుని కాలంలో వామన మూర్తిగా అవతరించి బలిని అతలానికి పంపి అక్కడ న్వర్గ తుల్యమైన వైభోగానిచ్చాడు.

ఎనిమిదవ మనువు 'సౌవర్ణి' అవుతాడు. సూర్యుడికి పుట్టివచ్చాడంటే. ఇంద్రునితోనూ సూర్యుడికి కనైశ్వరుడూ. తపతి అనే పూజా ఉదయించారు. సంతోషించు తపతిని పరించి చేసాడు. పూజా పూర్ణం చెప్పాడంటే. ఆ సౌవర్ణి ప్రస్తుతం తపను చేస్తున్నాను అంటే ఎనిమిదవ మనువు. అతి అప్పటికి ఇంద్రుడవుతాడు! ఉన్నతికి అర్హత ఉన్నా దేవుని అసంగహం కలిగేదాకా అది రాదు. ఒక్కొక్కడు చేటుబడిన వేళ ఒక్కొక్కడు స్థితికెక్కుతాడు. ఎన్నటి సంతయులు అప్పుడే. సౌవర్ణి మనుకాలానికి శక్తితాను, శక్తిపూరితానంద్రుడి వేదవ్యాసుడూ, ఋష్యశృంగుడూ, పరశురాముడు, గాంధుడు దీప్తిమంతుడు. వీరు స ప ఋషులవుతారు. ఈ మనువు కాలంలోనే అశ్వమేధం చేస్తూ బరిచి తెచ్చి స్వర్గంలో ఇంద్రుడుగా భగవంతుడు స్థాపించింది!

కాష్ఠిలో ఉన్నట్లవత్త సౌవర్ణి ఇంద్రుడు అని అది మూరుడు. అతడి కాలంలో భగవంతుడు అద్భుతమనే పేరుతో అవతరించి క్రిందలోకాలనూ రక్షించుతాడు. పదవవాడు బ్రహ్మ సౌవర్ణి. ఈ మనుకాలంలో భగవానుడు నిష్కర్షేన నామంతో జనించి భగతును రక్షిస్తాడు! పదునొకండవవాడు ధర్మ సౌవర్ణి. అప్పుడు పరమాత్మ ధర్మ సేతువునే పేరుతో సూర్యుని కుడయించి శ్రీకాళహస్తి రక్షిస్తాడు. పదెండవ వాడు భద్ర సౌవర్ణి. భగవానుడు స్వభాముడనే పేరుతో అవతరించి భూమిని రక్షిస్తాడు. పదహారవ వాడు దేవ సౌవర్ణి. అతడి కాలంలో భగవానుడు యోగిభుడనే నామంతో అవతరిస్తాడు పదునొకండవవాడు ఇంద్ర సౌవర్ణి. దేవుడు అమోఘానుభవ

పేరుతో జనింప ఈతని కాలంలో ధర్మరక్షణ చేస్తాడు. ఈ వద్దామును నునువుల కాలమంతా- బ్రహ్మకు ఒక్క వగలు!

పరిశీలించి అదిగాడు వీరంతా ఇలా ఇలా పదవులనధిష్టించడానికున్న ధర్మమేమిటి? అని, శ్రీ కుకుడిలా చెప్పాడు.

“నునువులు, మునులు, మనుసుతులు, ఇంద్రులు, అమరులు హరి యాజ్ఞను పాటించేవారు మాత్రమే. యాజ్ఞీకులందరు హరి పౌటషాకృతులు. ఆ మనువులు వీరందరి శక్తితోనే అవగాహరి నహాయంతోనే జగాలను నడుపుతారు! ఆ నడువడం వేదాల ననుసరించిన్నీ తమ తమ తపోబలాంపై ఆధారపడిన్నీ చేస్తారు. నాల్గు యుగాలయిపోంగానే శిరిగి వారి వారి విభాగము పుష్కలంగా పొంది వేదాల నెరిగి ధర్మం నాల్గు పాదాలను వర్తిల్లి జేస్తారు. ఈ నేయడం ఆ పరమాత్మ బలమై చేస్తూ ఉంటాడు ఇంద్రపదవి మొదలయిన వాటియందు ఆ హారే, ప్రాప్తయిన వారిని ప్రతిష్ఠించుటా ఉంటాడు. విహిత కర్మల ద్వారా, వాడు లోకాన్ని పరిపాలిస్తూ ఉంటారు. విహిత కర్మలంటే భగవానుడు విహితం చేసిన కర్మలు. వాటిని వేదాల ననుసరించి ఆయన విహితం చేస్తాడు. ఆయన-

సీ॥ యోగీశ రూపుడై యోగంబు జూపుచు

మౌని మావమున గర్మంబు దా

సర్గంబు జేయు ప్రజాపతి రూపుడై

యింద్రుడై రైత్యుల నే పడ

జ్ఞానంబు నెఱిగించు జతుర సిద్ధాశ్చరి-

గారి రూపమున బాకంబు సేయు

నానా విధాకార నామగుణంబుల

గర్మలోచనులకు గలదు, లేదు—

చనిన రూపములను జనురూపముల నింక

జనగసున్న రూపచయము నతడు

వివిధుడై యనేక వృత్తులు వెలిగించు

విష్ణుదవ్యయుండు విమలచరిత—

(438)

—ఇదేమను పారిపాలనకు సూత్రం !

అప్పుడు పరీక్షితు శుకుని అడుగుతాడు. కేవలం గజేంద్రుని రక్షించడానికి హరి అవతరించటం గొప్ప విషయం— అతనిని వివరించి చెప్పవలసింది— అని, శ్రీ శుకుడు చెప్తున్నాడు.

79. గజేంద్రుడు

గజేంద్రుని కథ అనకుండా పోతనామాత్యుడు గజేంద్ర మోక్షం కథ యనడం విశేష విషయం. మోక్ష మనే పదం పుట్టటం గిట్టటం అనే సంసరణం నుంచి విముక్తి పొందటానికి చెప్పే మాట. జీవుడు సంసారమనే అచిక్కుల్లోనుంచి విముక్తి వందటం మోక్షం. కేవలం మకరం అనే భూతం నుంచీ తప్పించుకోవటం కాదని బోధ.

త్రికూటమనే పర్వతముంది. చాల పెద్దది. దానికి మూడు శిఖరాలున్నాయి. దానిలో రక్షాలా విభవాలా

అ సరస్సుయా అన్నీ తనకోసమే ఉన్నవని భావించి - ఇతరులెవరికీ అవి ఉండాలివని వశలేడనే భోగం - ఎవరయినా అట్లు తనకు వస్తే చాచిపై శ్రోతం చూసడం కలిగి ఇలా నిరాటంకంగా విహరిస్తున్నాడు. జీవుడూ అలాగే కానే ఈ శరీరమనే భావాన్ని పెంచుకొని చుట్టూ ఉన్న వస్తువదృశ్య సంజయం నర్వానికి కానే ప్రధానివని విశ్రవీగి భగవంతుణ్ణి న్మరించాల్సిన అవకాశం లేకుండా ఉంటాడు.

కాని ఒక నిండ వేళ దుచ్చికై నీటికోసం వెళుతూ కికారణ్యం కావటంతో దోవదప్పి ఆ వీనుగు దాని కరిణీ సమూహంతో సహా ఎంతోదూరం వెళ్ళింది. చివరకు ఒకానొక క్రొత్త సరోవరం చూసి వల్లనిగాలి కమ్మనివానవ లొస్తుంటే తియ్యని నీరు ప్రాగి అండుతో దిగింది. నీటిని తన తొండంతో పీల్చి పైకెత్తిపోసి విరజిమ్మి అతని వీనుగుల్ని అనందవరచి తనరొమ్ములు విరుచుకొన్నది. తన ఉన్నతికి కానే ఉబ్బి పోయింది. వెంటనే ఆ కాసారంలో ఉంటున్న ఒక మొసలి వచ్చి ఆ గజేంద్రుడి కాలు వట్టేసింది. అలా పట్టుకొన్న క్షణాన గజేంద్రుడికి అహంకాతమే పెరిగింది. ఈ సరస్సులో నేను విహరిస్తే నన్ను పట్టుకున్న ఈ మకరాన్ని ఇప్పుడే తుక్కు తుక్కుగా త్రొక్కేస్తానంటూ తందనాలాడాడు, మకరం కూడా మహా పట్టువంతో పోరాడుతున్నది.

సంసారంలో కలిగే సుఖంతోనే ముఖంకూడ కలుగుతుంటే దాన్ని లెక్కచేయక సుఖాన్నే అనుసంధానం చేస్తూ చేసిన కర్మనే చేస్తూ ఉంటాడు జీవుడు! అలా చేయడంతోనే అయుర్ధాయం గడిచిపోతుంటుంది. కాలం దాపురిస్తూంటుంది

అనా ఆ వసుల్లోనే నిమగ్నమైపోయి జీవుడు తన శరీర శక్తి తగ్గడం గమనిస్తూనే ఉంటాడు. సుఖానంతో శరీరాన్ని కాంక్షిస్తూ గర్హణంలో ఇరికించి ప్రమాదం గమనించడం మాని సుఖాన్ని గ్రహిస్తూ ఉంటాడు.

మకరంవల్ల కలిగే క్షతి ఎక్కువవుతుంటే తన శరీర బలంతో గజేంద్రుడు సహిస్తూనే పోరాడుతున్నాడు. తన శరీర బలం చాలకపోతోంది. ఇలా గంటలకు గంటలు రోజులకు రోజులు నెలలకు నెలలు సంవత్సరాలాకూడ గడచిపోయినాయి అందుకే మకరం ఈ కథలో 'కాలా'నికి ప్రతీక అంటారు. భార్య- సంసారంతోపడి ఏండ్లకు ఏండ్లు గడిచిపోతుంటే ఇది తప్పేదేముందీ అనుకొంటూ శరీరశక్తిని ఉడిగిపోయే పరకూ మనిషి ఖర్చు పెట్టటమే ఈ ఘట్టంలోని స్థితికి నమాన మనస్సు.

ఇంక చుట్టూ నిలిచి ఉన్న ఇతర వస్తువులు పిల్ల వస్తువులూ ఏవీ కూడ గజేంద్రునికి ఏవిధంగానూ నష్టపడలేక ఏమీ ప్రత్యుపాయం చెప్పలేక అక్కడ నిలిచి ఉండలేక మరలి వెళ్ళిపోలేక ఉన్నాయి. ఇలా కొన్నాళ్ళకు గజేంద్రుడు బహుశ పక్షంలోని చంద్రుడిలా క్షీణించిపోయినాడు.

ఎప్పటికో తోచించి.- “దీన్ని ఇక నేను నా లావుకే గెలువడం అనేది ఉండదు.” అనుకొన్నాడు, దీన్ని ఏవిధంగా గెలువగలుగటం అని యోచిస్తూ-

వి రూపంబున దీనిగెల్తు నిటమీ దే త్రోవ జింతింతు నె
వ్వారిం జీరుదు నెవ్వ రడ్డ మిక నెవ్వారి

ప్రచారోత్తమున్

వారింపందగు వారలెవ్వరఖిల వ్యాపార పారాయణుల్
లేరే-మొక్కెద దిక్కుమాలిన మొరాలింపం

బ్రహ్మకృతుల్ (77)

మనిషికి ఇక అది నేను చేయజాలని పని అని తోచి
నప్పుడే-ఇతరైవరు రక్షించేవారు అని ఆలోచించటం అరి
వాటు. అప్పుడే భగవానుడనేవాడెవడైనా ఉంటే ఇతడు
నన్ను రక్షించాలనేది! కాని ఎవం దేవుడు? మనిషి ఎవరిని
దేవుడని ప్రార్థించగలడు? గుళ్ళో దేవుడురాయి అనిపిస్తుంది.
రాముడు భార్య నడచులకు పంపినవాడు శివుడు మోహిని
భ్రమలో బడ్డాడు. కృష్ణునికెందరో భార్యలు. అంజనేయుడు
రామునికి రాసుడు. ఇంకెవరినీ ధ్యానించాలి-అని ఇలా ఆలో
చిస్తాడు వ్యక్తి. అలంబనమేదీ అతడికి దొరకనే దొరకదు.
భక్తి చేయడానికి దొరికినా రాంతోనే తప్పులు వట్టే అహం
కారం పోయేవరకూ అతడికి శరణ్యం ఎవరూ ఉండరు.

గజేంద్రుడి అహం తగ్గిపోయేవరకూ అస్థితిలోనే
ఉన్నాడు. ఆ తరువాత ఇలా ప్రార్థన చేశాడు:

ఎవ్వనిచే జనించు జగ-మెవ్వనిలోపం నుందు లీనమై
ఎవ్వనియందు డిందు-బరమేశ్వరుడెవ్వడు-మూల కారణం
బెవ్వ-డనాది మధ్యంయుడెవ్వడు-సర్వము దానయైనవా
డెవ్వడు-వాని-నాత్మభవు-నీశ్వరు నే శరణంబు వేడెదన్ 78

ఓహో అతడే ఈ జగాలను ఒకసారి తనలోవలికి కీను
కొని ఇంకోసారి బయటకు వదలి సాక్షిలా చూస్తుంటాడు. ఈ
లోకాలూ లోకస్థులూ అంకా నశించి - సూర్యుడు సహా
పోయినప్పటికీ అంధకారాన్ని లెక్కచేయక వెలుగుతుంటే
అతడే అ భగవానుడు ఆయన ఎన్నో విధాలుగా అవతరిస్తాడు.
ఆయన్ను మునులూ, దేవతలూ నుతించలేరు. అలాటివాని
దివ్య పదాలను నేను కొలుస్తాను.

ఆయనకు పాపం, దోషం, రూపం, కర్మ, పేరు, గుణాలూ
ఏవీ లేవు ఈ జగాలను కలిగిస్తాడు. నమయిస్తాడు. ఈ పను
లన్నీ తన మాయ మూలకంగా చేస్తాడు. అలాంటి పతేకుడికి
అనంత శక్తికి, బ్రహ్మకు, ఇద్ధరూపికి, రూపహీనుడికి సాక్షికి,
అత్మరుచికి, బరమాత్మకు పరబ్రహ్మకు నమస్కారము.
అతడు మాటల్లో తెలివితో మనసుల్లో చేరడు. ఆయనే కుచి,
సత్య గమ్యుడు నిష్కర్మపరుడైన నిపుణుని మెచ్చుకోగలిగే
వాడు, అతడొక్కడే! అతడికి నానమస్కారాలు.

శాంతున-కపవర్గ సౌఖ్య సంవేదికి-నిర్వాణ భర్తకు
నిర్విశేషు

నకు-ఘోరునకు-గూఢునకు-గుణధర్మికి-సౌమ్యున
కధిక విజ్ఞానమయున

కభిలేంద్రియ ద్రష్ట కథ్యక్షునకు బహు జ్ఞేతజ్ఞాన
దయా సింధుమ,

మూల ప్రకృతి కాత్మ మూలునకభిలేంద్రియజ్ఞానవరు
నకు దుఃఖాంతకప్రతికి

నెది నసత్యమనెది నీరతో వెలుగుచున్నది నెక్కటికి
మహాత్మరునకు

నిఖిల కారణునకు నిష్కారణునకు నిశ్చయింతు
నన్నుమనుచు కౌరకు (79)

సర్వాగమామ్నాయ జలధికి నవవర్గ మయునికి సుతమ
మంగిరునకు,

నశల గుణారణిచ్ఛన్న తోధాగ్నికి దన యందలాజిలు
ధన్య మతికి

గుణ లయోద్ధీపిత గుణమానసునకు నందరిర కర్మ
నిష్క్రితునకు

దిశలేని నావోటి వశువుల పావంటు అదల పడి
సమస్తాంత రాత్ము

దై వెలుగువాని కచ్చిమ్మనకు భగవంతునకు దీనూజ పశునివేళ
దారి సక్తులయిన వారి కందగరాని వాని కావరింతు
వందనములు. 81.

ఇలా నిరాకారుడైన వానినిగా భగవంతుని గణేం
ద్రుడు స్మరిస్తున్నాడు. ఇతడికి ఇష్ట దైవమెవరూ ఈ జన్మ
లో ఇంతకు పూర్వం తీరనిపిస్తుంది. ఇతడి స్థితి ఇప్పటి ఈ
ప్రపంచంలో ఉన్న అధునాతన యువకుని స్థితికి సరిసమా
నంగా ఉందనిపిస్తుంది. ఇలాంటి అసహాయ స్థితి వచ్చినప్పుడు
ఈ నిర్గుణాత్మకమైన భగవంతుని భ్యానించడమే తప్పనిసరి.
జమశః ఎందుకనంటే నగుణంగా కనుపడే వీడై నామనిషిలో
సమానమో అంతకు తక్కువో సనికడా అధునిక భావం!

అంతకు పైనాడెవడు కనుపడ్డ వాడు కాదాయే! తనను రక్షిం
నంటే ఇంకెవడి ధ్యానించగలడు. నిర్గుణుడూ అపు
నూపుడూ అయినవాణ్ణి తవ్వు! ఇంకా ఇలా అంటున్నాడు.

పావకుండర్పుల భానుండు దీప్తుల నెల్లంగినిగిడింతు
రెట్లదంతు

రాక్రియ నాత్మ కరావళిచేత బ్రహ్మాదుల నేల్పుల
నఖిల జంతు

గణముల జగముల ఘననామ రూప భేదములతో
మెరయించి తగనదంచు
నెవ్వుడు మనము బుద్ధింక్రియంబులు దానయై గుణ
నంప్రవాహంబు నెరపు

ఈ వపుంస పురుషమూర్తియునుగాక
తిర్యగమర సరాది మూర్తియునుగాక
కర్మ గుణభేద సదనద్ ప్రకాశిగాక
వెనుక నన్నియు దానగు విభుదలంతు. (85)

అఖిల రూపము తవ రూపమైనవాడు
యాది మధ్యాంతములులేక యలరువాడు
భ కజనముల దీనుల పాలివాడు
వినడె చూడడె తలపడె వేగరాడె 87

విశ్వకయ విశ్వదూరుని
విశ్వాత్ముని విశ్వవేడ్కు విశ్వప నిశ్వన్
శాశ్వతునకు బ్రహ్మప్రభు
నీశ్వరునిం బరమ పురుషు నే భజియింతున్ (88)

నిర్గుణ వరద్రుహ్మను ధ్యానించడం ఎలా ఎలా అనే వానికి బమ్మెరపోతనా మాత్యుడు, వ్యాసుడు ఎంతో చక్కని ధ్యానం అందిచ్చారు.

ఓ ప్రభో ! నీవు తప్ప ఇతర స్వతంత్రుడెవడుగాని ఉన్నాడనేది నే నెఱుగను ! ఓ ఈశ్వరా నన్ను రక్షింపవయ్యా భద్రాత్మకా ! అంటున్నాడు. నేను శరణార్థిని నన్ను రక్షింప వయ్యా ! అన్నాడు. భగవంతుడు తనకంటే పైవాడనిపించి అకాశాన్నే చూస్తున్నాడు.

ఇది గజేంద్రుని న్నవం. దీనివల్ల పరమాత్మను మన స్ఫూర్తితో భజించినవారు సర్వసుఖాలూ మోక్షమూ కూడ పొందవచ్చునంటే ఆశ్చర్యమేమిటి?

ఎక్కడో చంద్రకాంతి కిలా వర్షంకం మీద రమా పహితుడై సరఃప్రాంతంలో నున్న అనారాయణమూర్తి ఈ గజేంద్రుని అర్తనాదం విని ఫలాన అని ఎఱిగి క్షణంలో- ఉన్నవాడున్నట్లు ప్రయాణించాడు. రమాదేవి కొంగు పట్టు కొన్న మాటే మరచి వెళ్లాడట. అలా అని మహా భక్తుడైన పోతన అంటాడు. గుణరహితుడికి మరుపేమిటి? కాని ఆయన మరుపు వ్రాస్తున్నాడీ భక్తుడు. ఇది భక్తి సారస్యం. నిజానికి మరుపూ లేదు ఏమీ లేదు. అమె- శంఖం- చక్రం- గదా ఇవన్నీ ఎల్లప్పుడూ ఆయనతో ఉంటూండేవే. ఆయన నిర్గుణుడు కావా అని పట్టుకోడు. అవసరమయిన సన్నిహితంలో ఉండిఅని ఆయన తరఫున ఆయన ననులు చేస్తయి ఎల్లప్పుడూ ఈ సార

స్వమైన సన్నివేశమయితే వ్యాసమహర్షి వ్రాయలేడు. అయితే భగవంతుడికి తన భక్తుడ్ని రక్షించటంలో ఎంత సంక్లభమం తొందర ఉంటుందో చెప్తూ—

నీరికిం చెప్పడు శంఖు చక్ర యుగమున్ చేదోయి
పంధివడే పరివారంబును జీర డ్రభగవతి న్మన్నింప దాక్షర్ణి
కాంత రథమ్మిల్లము జక్కనొత్తడు, వివాదప్రోత్థిత శ్రీ కుచో
పరిచేలాంచనమైన వీడడు గజప్రపాణావనోత్సాహుడై. (98)

అయినా నీరీ ఆ ఆయుధాదులూ పరివారం అంతా ఆయన వెంట నంటి పచ్చారు. ఈ హరి ఇలా రావడం నీరీ వెంట నుండటం గదా శాసనాదులు ఆయన వెంట రావడం దేవత అంతా చూసి సంక్లభములై నమస్కారాలు చేస్తున్నాడు. అలా హరి ఆ సరస్సు దగ్గరకు అకాక మార్గాన వచ్చి నిల్చాడు. రావటం గజేంద్రుడు చూస్తున్నాడు. ఆ సరస్సుతోని కమలాన్ని త్రుంచి ఆ నచ్చే హరికండించాడు, అతడు తనసు రక్షించడానికి వస్తున్న వాడేనని ఆ గజేంద్రుడికి తెలిసింది. వస్తున్నవాడయితే నిర్గుణుడుకాడు. సగుణుడే. అతడు సుదర్శన చక్రాన్ని పంపాడు. ఆ చక్రం మకరాన్ని తలెత్తించి వేసింది. “సుదర్శనం” కలిగిందెవరికి? గజేంద్రునకూ మకరానికి కూడ!

గజేంద్రుడు సంసార దుఃఖం తీరిన జీవుడెలాంటి వైరాగ్య సౌభాగ్యంతో కాంచుడై ఉంటాడో అలా ఉన్నాడు. అతడికి విష్ణు సౌరూప్యం కలిగింది.

మనోబుద్ధులు ఐక్యమై-జీవుడు అత్యయై పరమాత్మలో కలు
స్తాయి. అదే మోక్షం. సుతి ఇంద్రద్యుమ్నుని శరీరంలో
ఉండి చేసినా, గజేంద్రుని ఉపాధిలోనుండి చేసినా అది ఆ
మనోబుద్ధుల వాననల కూడిక అయిన జీవుడు చేసినట్టిదే. ఆ
జీవునకు ఈ శరీరంలో ఉన్నప్పుడు మోక్షం వచ్చిందంటే
అమెట్టును ఇప్పుడే ఇక్కడే ఈ క్షణానే ఎక్కడనటం బాహ్య
ప్రపంచానికి అనుకోదాని కయిన సంగతి మాత్రమే. ఎక్కువ
భక్తి లేకపోయినా అతడికి వాననలు నశించి మోక్షం వచ్చింది.
అని అంటూ పరమాత్మకు వక్షపాతం అపాదించటం తెలివైన
మాట కాదు.

వాననలు పోవడానికి “హరి భక్తి” ఒక మార్గం అనేది
ఇక్కడ ప్రతిపాదిత విషయం! ఇది నాల్గు ఉపాయాల్లో
మొదటిది. ఇంకా మూడు పాయాలు చెప్పబోతారీ అష్టమ
స్కంధంలో!! అవేవంటే ఈ సంపద తనది అనుకొనక అని
సర్వులదీ అనుకోవటం ఒకటి. తన అధీనంలో వున్నదాన్ని
ఇతర్లకు దానంచేయటం తనమాట నిలబెట్టుకొవటం, శరణాగతి
చేయటం ఇవీ ఆ మిగిలిన మార్గాలు. అలిచక్రవర్తి కథలో
అవి తెల్పుతారు.

80. క్షీరసాగర మథనం

సంసార సముద్రంలో అమృతమూ విషమూ కూడ
ఉన్నాయి. అమృతాన్ని పొందటం కోరదగింది. ఏమిటి
యమృతం ? భాగవత పురాణం, జ్ఞాన పూర్ణమైన భక్తిని
పొందటమే అమృతాస్వాదన మంటుంది. భక్తి ఉండాలిందే.

మూఢమై మాత్రముంటే చాలదు. మూఢభక్తి అంటే ఈ సంసారంలో ఇదిగో ఈ ఇబ్బంది వచ్చింది దానిని పోగొట్టుకొనడానికా అనడం వరకే భక్తి పరిమితమయితే అది మూఢభక్తి. కేవలం భగవానుడెవడో ఉన్నాడు. ఎలా ఉన్నాడో తీచు. నా కష్టాలు వచ్చినప్పుడు అతడ్ని ప్రార్థిస్తే ఆ కష్టాలు రుతయి అన్నంతవరకూ తెలియడం మూఢభక్తి. అలా తీరనిదికానికే కారణం సహా ఎరుగడానికి మనోమథనం బౌద్ధికబుద్ధిలో) మథనం కావాలి.

క్షీర సాగరమథనం ఈ వర్యవసానాన్ని చెప్తుంది.

కష్టాలూ సుఖాలూ మానవులకు కలుగుతూ ఉన్నట్లే దేవతలకూ రాక్షసులకూ కూడా కలుగుతూ ఉంటాయి. వారిద్దరికీ వడదు, వాళ్ళ పోరాటాల్లో ఒకప్పుడొకరూ ఇంకొకప్పుడొకరూ గెలిచి సంతోషపడుతుంటారు. రెండవవారు దుఃఖిస్తూ ఉంటారు. ఈ సుఖం సంతోషం అనేవి పూర్వపు కార్యాల పూర్వ పాపాల ఫలితాలుగా శాపఫలాలిగా ఉంటాయి. సంసారంలో విషయాలను అనుభవిస్తూ ఇంకే పాపం చేయకుండా ఉంటే పూర్వపు కార్యాల ఫలాల్ని అనుభవించేయడమే అది! ఈ అనుభవించడంలోనే పరపీడనం ఉంటే అది పాపం గనుక దాని ఫలాన్ని ఎప్పుడో మళ్ళీ అనుభవించకతప్పదు.

ఒకసారి దేవతల అధినేత అయిన ఇంద్రుడికి దూర్వానమహర్షి ఒక పూవు దండను కాన్కగా ఇచ్చాడు. రత్నాల దండలో తులతూగే ఇంద్రుడు దానిని గ్రహించినా దానిని తన ఐరావతమనే ఏనుగు తుండానికి అంకితమిచ్చాడు. ఆ

వీనుగు తన స్వభావంచేత దానిని లాగి త్రుంచి నేలవేసి త్రొక్కింది. ఇది దూర్వానుని అనాదరణతో జూనిన ఇంద్రుని పాపంగా నియించి. ఆ పాపానికి ఫలం పాపకరణంగా కలిగి నప్పుడు నీలాటి పరిణామం కన్నేదో తానీ దూర్వానుడిది గమనించి శావం కూడ పెట్టాడు. “నీవు దరిద్రమనుభవిస్తా” వని.

ఆ కరుణాత తాక్షనులు గెలిచారు. దేవతలు ఓడిపోయి స్వర్గం పోగొట్టుకొని కష్టాలనుభవించాడు. కష్టాల్లో భగవంతుడి తలచి ప్రార్థించడం దేశకాలకు అలవాటు. కష్టాలు కలిగేదాకా తలచక పోయినప్పుడే ఈ కష్టాలు కల్గే పూర్వ పాప ఫలం అమలు కానటం అప్పుడే అరంభిస్తుందనేది సూత్రం ఆ పాపఫలం అనుభవించినాకే పుణ్యఫలం వెంటనే దానంతట అది ననుంకో లాదో తెలీదు. పాపం ఒక్కటే కాదు ఎన్నో ఉండి అనుగ్రహం పుణ్యఫలం కలగాలంటే వరమేళ్ళకు డనుగ్రహిస్తే కలుగుతుంది. గనుక అతణ్ణి భ్యానించగలం అవసరం అనేది గమనీయం అందుకే కష్టాలు వస్తే భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించాలి అనేది కొండగుర్తు అనటం! మూరత క్తి అనటం !! అలా ప్రార్థించనూ ప్రార్థింపక భగవంతుడూ అనుగ్రహింపకపోతే జీవితమంతా పాపఫలమే అనుభవించవలసి రావటం శుద్ధు.

దేవతలనే దేవతలకు ప్రతిష్ఠాపూర్వకాన్ని కలిగి. ఆ విష్ణు స్వరూపుడైన వరమూర్త్యను భ్యానించారు. “ప్రభో! నీమాయ చేత ఈ ప్రపంచం కలిగింది. నీ మాయను బాటగలిగిన వారులేయి. నీకు ఈ భూమి పాదాలు. చిత్తం చంద్రుడు.

అగ్ని ముఖం. కన్నులు సూర్యచంద్రులు. చెవులు దిక్కులు
నీకు మేము నదుస్కరిస్తున్నాము. ఈ సర్వవ్రవంచల నీవల్ల
జరుగుచున్నది. మేము తృప్తులం కావాలంటే - వృషానికి
వేళ్ళతో నీలపోస్తే చెట్లం పక్షా శక్తి కలిగిన విధంగా - మారు
మొదలువై ప నీవు సంతృప్తి పడాలి. మేము ఇప్పుడు స్వర్గ
మృతులమై నిరుపేదలమై యున్నాము. మాకు దర్శనమిచ్చి
మమ్ము రక్షించాల్సిందన్నారు. భగవానుడు వెంటనే
చాటికి నగులు చూపడం ప్రత్యక్షమైనాడు - ఎలాఉన్నాడంటే -

హాత కరీట కేయూర తుండల పాద కటక కాంచీలతా
కంకణాడి

కొస్తుభోపేంబు గొమోదశీ శంఖ చక్ర శరాసవ
నయంతంబు

మరక శ యాదంబు సరసి నేత్రంబు బాణాభరణ
కాంతి గందయుగము

దళిత కాంచన వర్ణ కొశేయ వస్త్రంబు శ్రీవనజాలికా
నేనితంబు

నై నునోహరంబునై దివ్య పౌభాగ్యమైన యతని
రూపు హర్షమైనగ

జూచి బ్రహ్మ, హరును, సుకబును దానును బొంగి
నన్నుదగులు బొగడగనయె (163)

వాంచతో మాడుకొన్న వృక్తులు భగవానుని ప్రార్థించి
మహా ప్రారబ్ధోగ్ర మహర్ణవోన్మథనులయి యుంటా

రనేది సూక్ష్మమైన లక్షణ విషయం. నీరికి సగుణంగానే భగవానుడు అవుపడి అనుగ్రహించాలి. ఆయన అలా అవుపడిన వాడై దేవతంతో అంటున్నాడు:

“ఓ దేవతల్లారా ఇప్పుడు మీ ప్రారబ్ధంలో దుంఖాను భవం కలిగిన రోజులు. దుఃఖాన్ని మాత్రం పోగొట్టుకొని సుఖంగా మనదానికి సంసార సాగర మథనం అవనరం. ఆ మథనం చేయడం వల్ల అమృతం పుట్టుతుంది. అప్పుడే విషం నా అనుగ్రహంవల్ల హరిస్తుంది. అప్పుడు ప్రారబ్ధంవల్ల కలిగే సుఖదుఃఖాలను సమదర్శనంతో అనుభవించ కలుగుతారు మీరు. మీ ప్రారబ్ధాన్ని నేను మార్చు చేయవలసిన సమయం కాదీది. మీరు జ్ఞాన భక్తిని (అమృతాన్ని) పొందినప్పుడు దానికి అర్హుండుతారు. ఇప్పుడు మీరు చేయవలసింది సంసార సాగర విషయ మథనం! అందులో కలిగే విషాన్ని నా అనుగ్రహం పొంది దూరం చేయాలి. చివరకు అమృతాన్ని పొందాలి. (అమృతమంటే జ్ఞానభక్తి) దానివల్లనే దుఃఖాన్ని మీరు తరించినవారవుతారు” అన్నాడు.

ఆ విధంగా ఒకానొక కర్మరూపంలో కర్తవ్యాన్ని భగవానుడు ఆదేశించాడు. ఇలా అంటున్నాడు. ఆలా చేయటంలో వస్తుచయంపైన కామాన్ని రోషాన్నీ మాత్రం మీరు కలిగి యుండరాదనేది జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి. పాప సముద్రంలో సర్వతృణ, లతౌషధాలూ తెచ్చివేసి మంథరమనే నర్వతాన్ని కప్పంగాచేసి వాసుకిని దరితాడుగా చేసి నా సహాయంతో పాపమున్నీటిని తరచండి-అమృతం పుట్టుతుంది.

మీరు దానవులతో పోరాటం సాగిస్తూ ఈ కర్మ చేయలేరు. నత్త్వగుణాన్ని పెంపొందించుకొని గెలుపు పొందేదాకా శత్రువుల్ని జూచి శరీరంకప్పకొని దాగి ఉండాలి. జాగ్రత్త అణకువతనం కలిగించుకొని కామాన్నీ రోషాన్నీ వదలి మనటం ఈకర్మ పరిపూర్ణంగా చేయగలగడానికి దోహదమనే సూత్రం మరువద్దు అంటాడు.

అలాచెప్పి అంతర్ధానమందాడు భగవంతుడు. దేవతలు అప్పట్నుంచీ రాక్షసగాజై ప బలి! నమ్రులై నమాస్కారాలు పెట్టుతారు. తమ్ము కాము అణకువకు లోనుచేసికొంటూ ఉన్నారు. బలిచక్రవర్తి సంతోషంగ రాక్షసులకు-దేవతల్ని బాధించవద్దని ఆదేశించాడు. దేవతలకు కొంత శమనం కలిగింది.

ఇంద్రుడు-బలిచక్రవర్తి కొలువులో ఉంటానే ఆయనతో పరస్పర వైరంమాని ఉభయ పక్షాలకూ మంగళకరంగా క్షీరసాగర మథనాన్ని చేసినట్టయితే ఎంతోమేలు ఉభయులకూ కలుగుతుందనీ అది పరస్పర సహాయంతో చేయవలసిన వని అనీ ఒక్కరికే సాధ్యమయేది కాదనీ నచ్చచెప్పాడు! నిర్గుణ పరబ్రహ్మ తత్వాన్ని ఎరిగిన మహాభక్తుడయిన బలి విష్ణువంశబీవాడు చెప్పిన ఈ తంత్రం తప్పక ప్రయోజనకారి అవుతుందనే నమ్మి దేవతలకు సహాయపడ్డాడు.

అంతట దేవదానవులు మంధర గిరి చుట్టూ చాంశ్రమ వడి శ్రవణి దానిని మోసి తేవాలని మహాప్రయత్నం చేశారు. అపర్వతం దేవతలపై బడి వారిలో ఎంతోమంది.

వాకానికి భారమైంది. ఒక క్షణాన వారు నిస్పృహ చెందాడు. అయ్యో ఎందుకు వెళ్లాం అ విష్ణు దగ్గరకు ? ఈ రాక్షసులతో ఇలాగే సంధి చేసుకొని ప్రతిరోజు సరిపోయేదేకదా! అయిన ఇంతటి శ్రమోత్సాహమైన కార్యము చేద్దాడెందుచు ? ఈ పర్వతాన్ని మోసి తీసికొని సముద్రంలో వేసి తరచడం అయే వనా ? అని సతమతమవుతున్నారు.

భగవంతుడు ఇదంతా గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. కాను అదేశించిన భార్యం చేయడంలో దేవతలు ముఖించడం వారికి అమృతమనేది ఒక పదార్థమని శ్రమ కలిగి దానిని పొందా అనే కామం వారి యందు ఏర్పడి ఉన్నది. కనుకనే వారు ఈ ముఖంలో పునఃపడుతున్నారని ఎరిగి, వరుడా మాధుడై వచ్చాడు. అ మేరు పర్వతాన్ని అనేది వట్టుకొన్నాడు. నేడుగా సముద్రం ఒకకూ వరుడనితో పయనించాడు. అక్కడ నదలి వెంటనే వెళ్ళిపోయినాడు.

దేవదానవులు వాసుకి అనే మహాహీ దగ్గరకెళ్ళి అతర్ని పొగడి “మహాత్మా నీవుగాక ఎవరు ఈ పని చేయగలరు ? నీవు ఈ మంత్రరమనే కవ్వానికి దండ్రతాడుగా ఏర్పాటు కావల్సింది. పాల సముద్రాన్ని తరసి అమృతాన్ని మనం పొందువా” అని ప్రోద్బలం చేసి అప్పించారు. వాసుకిని పర్వతం చుట్టూ చుట్టడెట్టి అమృతం మన ప్రక్కకి తోకను వెంటో ప్రక్కకూ కాజేసి రాక్షసులూ దేవతలూ పర్వతాన్ని సముద్రంలోకి లాగి త్రిప్పించాడు. నీరూ పర్వతమూ అ స్వభావాన్ననుసరించిన్నీ కార్యకారణ సంబంధమనే సూత్రా

న్ననునరించిన్నీ శర్వతం నీళ్ళలో క్రిందికి వెళ్ళిపోతోంది. దేవదానవులు దాని నెత్తి పట్టటానికి మథనం చేయడానికి అశక్తులయినారు. వానుకి “అవంది- అవంది” అని గోళ పెట్టాడు. ఈ చిక్కును దేవతలు వరుడున్నందుకు భగవానుడు తానొక కూర్మమై- మహా కూర్మమై- మేడు పర్వతంక్రిందకు చేరి తాను నీటిలో తేలుతూ పర్వతాన్ని మునుగకుండా, కదలి ప్రక్కలకు వదకుండా, రక్షించి నిలిచాడు.

ఇంద్రాది దేవతలు వంగినతి చేశారు పరమాత్మకు! వాళ్ళకు ఇప్పుడు ఆ భగవానుడు తమలో ఒకడుగా పాఠ నముద్రానికే కుండవంటి కుదురుగా, కవ్వం త్రిప్పే త్రాడుగా ఆ కవ్వమే తానుగానై యుండటం విశదమైంది. పరమాత్మ ఈ సర్వత్రా సంస్థితమై ఉన్నస్థితి నెరుగటం అమృతమయిన జ్ఞాన భక్తిని పొందటానికి ప్రాతిపదిక తనుకే దేవతలకిది గోచరమైంది. అమృతం పొందటానికిది దోష. ప్రపంచంలో సర్వత్రా మనం పరమాత్మ స్థితిని చూచినప్పుడు మనకి స్థితి కలుగుతుంది.

మహా శక్తిమంతులై దేవదానవులు ఏకీకృతమైన బలంతో పాఠ సంద్రమనే దాన్ని మధిస్తున్నారు. పోతన ఆ మథనాన్ని ఎంత సౌరస్యంగానో వర్ణించాడు. గుడు గుడు చెడుగుడు అడుతూ గిరువ తిరుగుతున్న అటగాడి ధ్వనిలా “వడిగొని కుంగిరి దిరుగగ ఇదనిధి భగమకర తమతర్పుష ఫణిగజముల్ నుడివడ దడలదు గెఱకుల బడు భయపడి నెగసి బయలబడు నురివివడున్” అని వర్ణించాడు. (213)

పర్వతం కూర్మ రూపుడైన పరమాత్మపై తొణకని స్థితితో నిలిచి గుండ్రంగా అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నది. చుట్టూ ఉన్న పాల మున్నీటిలోని నీళ్ళు గిర్రున తిరుగుతూందా లేకతిరుగుతున్న పర్వతస్థుడైన వ్యక్తికి అలా తిరుగుతున్నట్లు పడుతోందా? ఇది సంసారమనే సముద్ర మధన మనుకొంటే కొండ స్థిరంగా ఉంటున్నదేనని భావిస్తే చుట్టూ వున్న ద్రవ పదార్థం అందులోని లతయా, ఓషధులే, తిరుగుతున్నట్లు చెప్పాల్సి వస్తుంది. కారతమ్య సిద్ధాంతరీత్యా! ఇక్కడి సాధన మనసు మంథర గిరిలా స్థిరం చేయడమనే నియమం పాటించడం! మనసు నశించటం కాదుగాక. చుట్టూనున్న విషయాలు ఆ మనసు చుట్టూ భ్రమిస్తున్నట్లు అనుపదతాయి.

మనసు క్రిందకి ఒరిగి ఆ విషయాలను గ్రహించదు- గ్రహించరాదు. కేవలం ఆవి ఉన్నాయనీ తన కోసం ఉన్నాయనీ మనసుకు అనిపిస్తుంటుంది. ఈ పర్వతం స్థిరంగా తిరుగుతుండటంచేత ఒక ప్రక్క నున్న విషయాలే కాదు- విశ్వంలోని అన్ని పదార్థాలు, అనుకూలాలూ- తను అనుభవించడానికే సృష్టించబడినా-తనకు కాకుండా పోతూ తిరుగుతున్నాయి అనిపిస్తుంది. అహుశ ఈ స్థిరంగా ఉండాలనే నియమం పాటించకపోతే వాటిని అనుభవించ వచ్చునేమోనని పిస్తుంది. కాని ఒకప్రక్కకు అనుభవిద్దామని ఒరిగిపడిన మనసు ఆ చోటి పదార్థాన్ని కొంత అనుభవించగలదు గాని భగవానుడు సృష్టించిన ఈ పర్వమైన విషయాలమా ఎలా అనుభంపగలిగేది ?

అంతేగాదు. చుట్టూ ఉన్న విషయాల్లో కొన్ని దుఃఖా
లతో కూడ పూడ్చుకొని ఉన్నాయి. ఆ దుఃఖాలు వదలి తేవల
నుఖాం వనుభవించడం కుదరని పని. ఇతే మరి ఎలా?—
తేవలం మనసులో కామనలు తీరక నిల్చి 'లోభంగా' ఉబ్బు
తుంటయి పొగలాగా— అవి తీరేవి కావు. తీరకలిగేది, — కామం
గాని, లోభం కాదు ! ఈ లోభ కారణంగా ఉద్భవమైన
కోపం సముద్రంలోని ఈ మహా వేగతుల్యమైన ప్రవాహ
రూపంలో భుగభుగాయితమై మహావిషంగా లేస్తోంది. అనుభ
వించడంలోని సుఖ దుఃఖాలే అయితే మనసుకు ఇంత మహా
జ్వలమైన విషదర్శనం కాకపోను. కాని మనసును స్థిరంచేసి
ఉంచిన కారణాన మథనమనే రూపంలో పర్వవిషయాలనూ
దర్శించిన కారణాన లోభపూర్ణమైన మనసులకే ఈ విషమ
దర్శనమయింది.

ఆ విషమ దర్శనాన్నే మహానలాత్మకమైన విషంగా
వర్ణించారు. దీనివల్ల దేవతలు నీరైపోతున్నారు. రక్కసులు
నేలగులుతున్నారు. గ్రహాలు చిందర వందరయినయి, వర్షా
శ్రమాలు జిక్కుపడిపోయినయి యాటంబాంబులు పగిలినట్లు
యిందని అర్థం. ఇదంతా మానవుడి మనోమథనమే ననేది
మర్చిపోవద్దు. క్షీరసాగరమథనం వల్ల మనసుకు ఈ అనంత
మైన విషయాం భయంకర నృత్యం దర్శనమయింది. అదే
ఈ విషావిర్భావమయిందనటంలోని ఒడుపు. వ్యాసమహర్షి
భాషలోని నుడికారం !!

ఈ బాధనుండి తప్పించేవారెవరూలేదు మనసును, మః
తన్ను కాను సంభాషించుకోవాలి. మనసును సంభాషించు!

కలిగింది శివుడు. ఈరథ ప్రకృతిసంతనూ జయించి తనలో
సగభాగంగా ఉంచుకొన్నవాడు. విషయాలు ప్రకృతిలో కీర్తి
ద్భాగం. ఆ సంగతి విష్ణురూపులైన మహాత్ములకెటుకే!
అప్పుడు విష్ణువు వారికి ఆ రుద్రుని శరభాగతిగా మనసు
వదుచుకోవాల్సిన అవసరం సుతించజేళాడు. కలగుండుపడి
విహ్వలులై పోతున్న దేవతలు రుద్రుని దగ్గరకు వరుగెత్తుకు
వెళ్ళి ఆయన్ను శరణు జొచ్చారు. దీని అర్థం, ప్రకృతిని
జయించిన రుద్రునిలా సయమనం పాటించాలనిదమే !!

శివుడు ప్రకృతి రూపియైన సతీదేవితో అంటున్నాడు :
“ఈ దేవదాసపులు ద్రచ్చి ద్రచ్చి చినాడు సాలకదలిలో
ప్రకృతి విషయాల్ని కామక్రోధ లోభాదుల జయిద్దామను.
కొంటూ మహాజ్వర కారణమైన ఈ విషాగ్నిలో పడ్డారు
వీళ్ళని రక్షించడానికి ఈ విషాగ్నిని నేను మ్రింగేస్తాను” అని
అంటే ప్రకృతివైన నీ మాయను నేను మారిస్తాను ఇష్టమేనా
అని అర్థం ! ఆ దేవి-ప్రకృతి- శివుని చూచింది. ప్రకృతి
శివుని చూచిన క్షణాన మెత్తని తల్లి అయిపోతుంది. ఆయన
తనదైన మాయనెప్పుడో మ్రింగేళాడు. ఇప్పుడు దేవతల
చుట్టూ గల ఈ విషమనే మాయను మ్రింగేస్తానంటున్నాడు.
నిజానికి అవరమాత్మ ఇష్టమది ! తల్లి ఎలా వద్దంటుంది !
అలాగే కానిమ్మంది. ఆయన మ్రింగ నాశంభించాడు : ఆ
నమాయాన ఆయన ఎలా ఉన్నాడంటే—

కడలంబాగవు పాప పేరులొడంన్ ఘర్జూలలు జాలంబువు
ట్టదు నేత్రంబుల కెఱ్ఱరాదు నిజజుటార్థేందుదున్ గండదున్

వదనాంభోజము వాడ రా విషము నాహ్వానించుచోదాయుచో
బదిలుండై కడిసేయుచోదిగుచుచో భక్షించుచో మ్రింగుచోన్

(242)

అయన త్రాగేశాడు. ఎంతో కష్టపడి పోయినాడని చెప్పి తేకథలో విషోగ్రతను పర్జించిన దానికనుగుణంగా ఉండేది! కాని, అయన ఎవరి కదలికుండా త్రాగేశాడట. అలా అవడ మొందుట! హఠాత్తుగా అశివుణ్ణి ఉత్తేజ్జ్వలించడానికి మాత్రమే అనుకోవడం సరికాదనిపిస్తుంది! స్థిరంగా నిలిచి తిరుగుతున్న మందరగిరిలా ఉంటున్న మనసే-విషం అవలంబించిన సమయంలో కూడ-కదలికచూపించక ఈ చుట్టూనున్న విషయాల సంతంభమంతా తన్ను తాకజాలని గమనం మాత్రమే అంటూ శివుని రూపమై నిలిచింది. ఆరా నిండా అని అర్థం! ఆ సంకటాన్ని శివుడు అహ్వానించి ఒక గుళికచేసి మ్రింగాడుట. అది ఒక చిన్న విషయం. భీష్మో! అని దాన్ని ఉపేక్ష చేయక లిగినాడు శివుడు అని అర్థం. అలా దాన్ని మ్రింగేశాడు.

విషం మ్రింగితే ఇంకా? విషం వాడనేనుగవక అని విషమే తాదేమో వంటాడు. అందుకే దాన్ని రయక మ్రింగేరేదు- కలతగతం చేసి ఊడుకొన్నాడు-అన్నది! అయన- ఆ విషయాల కలగలువయిన విషయాన్ని, ఆ వించి పోగొట్టలేదు. కేవలం మనసును నియమించి, విషాంశన మనసుకు చేరనీయక పోవటం ద్వారా అది కట్టాడు దేవతలూ అలా తమ కామనంను-అయిన్ను అనునదింది అది కట్టారను కొవారి మహం!

ఆ 'విషం' అనే బెడదను దేవతలూ-అలాగే, దానవులూ అధిగమించారు! అప్పుడు మళ్ళీ మథనం ప్రారంభమయింది. ఇప్పుడు ఆ కవ్వం చుట్టూ ఉన్నది, ఏది? కేవలం క్షీరం కాదు. కొంత చిలుకబడి కేవలం విషయాలను దూరంగా ఉంచాల్సివ అవసరంచేత కలిగిన వైరాగ్యం! నైరాశ్యమా? ఐతే దాని ఫలిత మేమిటి? సర్వకామనలూ మనసుకు దర్శనమిస్తున్నాయి. వాటి అనుభవం ఫలాన అని ఎరిగిన స్థితి. అది. ఆ విషయాల సర్వవసాన మేదో మనసుకందిన స్థితి వాటిని ఇక శారీరకంగా అనుభవించ బుద్ధికాదు. అవి నికృష్టమైన అనుభవాలుగా-మనసు, పైకెక్కిందై చూస్తున్న స్థితి! అలా సర్వమైన కామనలూ విడివిడిగా తూలిపడి పోయిన స్థితి! మనసుకు కామధేనువే అనుగ్రహించిన స్థితి!

ఈస్థితిలో కామధేనువే అనముద్రంలో వుట్టించనికూడ చెప్పారు దేవతలూ దానవులూ పై మెట్టులో ఉన్నవారై ఆ కామధేనువును గూడ ఒక విషయమేననే భావనతో ఋషుల వరంగా దాన్నిచ్చివేశారు. దాని సహాయంతో అగ్ని హోత్రాలు క్షీత తర్పణలూ చేసికోదానికి వారికి వీలయింది.

ఆ తరువాత-విషయాలతో ఒకటి దానిదైవ ఒక ఉచ్చైశ్రవం ఉద్భవించింది. ఇది ఉత్కృష్టమైన గుడ్డ, తెల్లనిది. అభ్యమైనదాన్ని తీసికొంటే మాత్రమేమి దానివల్ల మనసు మోహితం మాత్రం కాదు-అనేది తలచి రాక్షసు లాజైన ఐరి దానిని తనకీయ వలసిందని గ్రహించాడు. ఇప్పుడు ఈ తనకు రాదానుకోలేదు. ఎందుకనంటే శివుని నియమం పాటించడాన్ని అను సంధానం చేస్తున్నాడు.

ఆ తరువాత జరావతం తెల్లనిదై జనించింది. కల్ప
వృక్షం ఉద్భవించింది. అవ్వరనలు జనించారు. చంద్రుడు
వృట్టాడు. ఇతడదీ వరకే ఆకాశంలో తిరుగుతున్నాడు. ఐనా
అనమించడం ఉదయించడం అనే క్రమంలో తిరిగి ఉద్భ
వించాడు. ఈ జరావతం, కల్పవృక్షం మొదలయినవన్నీ
స్వర్గంతో చేరినయి అవ్వరనలూ అక్కడికే చేరారు. స్వర్గం
ఎవరికొస్తే వారికి చెందుతాయి అనన్నీ. అప్పటి కవి రాక్షసుల
వైనై.

కొంతసేపటికి అక్షిదేవి ఉదయించింది. విషయాను
కాదని నిర్భయ మనసుకు ఈస్వర్గ సంబంధమైన జంతువులు,
అవ్వరనలు కామైవచ్చి సంతోషాన్నిస్తవని సూచన. అక్షి
అంటే సౌభాగ్య-అదృష్ట పూర్వమైన సత్ఫలమని అర్థం
ఈమె ఉదయించగానే ఇంద్రుడులామెను బ్రజించి స్నానం,
వీరం, పాద్యం ఇచ్చి ఆర్చన చేశారు. ఆమె ఎక్కడ
ఉంటుంది? అడ్రెస్ కల ఉదయించింది. అందరూ మనసును
మంజుగిరికి పంపి పైకధికతతో నుంచుకొన్నమాదివాస్తవమే
అందుకని అమెలో స్వయంగా వరుణుని ఎన్నుకొని మన్ననలను
మానవములే అర్పించినమటవాస్తవమే-కాని అందరికీయీమె
యొడిష్టమొంది అంటూ ఈమె సౌభాగ్యం తమకి వస్తే కాగుణ
మకొంటూనే ఉన్నానని విష్ణువు మాత్రం అర్థమౌగాకాకా
తనకున్నతని గుణాల నిర్దిష్టంగా ఉన్నాడని అక్షి అర్థమౌ
చింది. అమె మహా విష్ణువుకు పుష్పహారం వేసింది కాగ్యం,
సౌభాగ్యం, అభగవంతుడి అనుగ్రహంతో పాటే ఇతర్లకు
ప్రప్తిస్తూ ఉంటున్నవన్నాడు. నమ్రదుడు విష్ణువుకు కొను
భమిచ్చాడు.

ఎప్పుడు ప్రేమలగుణం దొరికినట్లైతే గనుక అదేగా వాటిచే
అకాథింపబడేవాడు గనుక దావపుడు. నొంద మహర్షం కతి
గింది ఇకముందు సర్వే కన్యను మేము గ్రహిస్తామన్నాడు.
అప్పుడు 'వాడుచే' అనేయామె పుట్టింది. దానవులు అమెను
గ్రహించారు. ఇంతమాటం కడలిని కట్టి నియమం పాటే
చివ దేవదానవులకు అక్షి దేవినీ మాడలలో మర్కరము
తయ్యచించి ఇదాసౌభ్యగం? కాదు అక్షిని చూచి తమ
మనసుకు గలనెయిదాన్ని వదలి చూడకుండు దానవులు.
"వాడుచే"ని చూచి గ్రహించి అకాథింప పూర్తిచేసికొన్నాడు.
తమ్ము రాంగానే మనుమలమనసు చూచోవడం ఇప్పుడూ
చూస్తాం.

నమ్మక సుధనం నడుస్తోంది చివరకు ధన్వంతరి
అమృత కలశంతో పాటు కడలిలో ఉద్భవించి అమృతం
అందించాడు. దానవులకు కానుక గ్రహించి ఉన్న కనుక
అ అమృతం కోసమే కాదు అత ప్రాణము వేదతంత్రో పాటు
వరుడుండటం చేత కోర్కెపోతే వేదం లే. తాన్ని అరావళా
దుర్మి పొంటనట్లు గ్రహించుచూ రేమోనే నందేహంతో
వెంటనే అరిమిందే అట్టి అమృతం అందేది. అప్పుడు వరకా
చ్చుండు కొన్నాడు. ప్రేమ ఉపహారం ఇచ్చాడు. పట్టింది మన
కు అమృతమూ తక్కింది వరకందేమిదో తెలుస్తోంది.

దేవతలు అయ్యో! అమృతం చక్కనుందా పోయింది
అని గోరిపెట్టాడు. ఇక భగవంతుడే తమకు అనుగ్రహించాలి
అయిన తవ్వరక్షించే చాలెవరూ లేరు. అయినా ఇలాంటి
నమయంలో అమృత కలశాన్ని నేను పట్టుకొంటానంటే నేను

వట్టుకొంటావని దైత్యులు చేతులు మార్చు కొంటున్నారు. భగవంతుడి గూర్చి ద్వాపంతో కూడి భక్తే అమృతమయి యుంటగా భగవంతుని చూడ నీడిచి-నేను వట్టుకొంటాను-నేను వట్టు కొంటాననిలో నాకుడున్న వారికి ఆ అమృతం వని చేస్తుందా? ఉపయోగిస్తుందా? దేవతలకు గూడ కావారి దీని తో భాగం మనమే ప్రాగదానికి నీల్లేదు అని కూడ వాళ్ళలో కొంతరంటున్నారు. అయినా నాకులం నందడి తగ్గుటలేదు.

శ్రీమద్మోహినీ చర్య మధ్య ప్రధానం

అందుకే విష్ణుమూర్తే మోహినీ స్వరూపుడై అచారి విచ్చింది. కదలి తరచినవారు మగవారు మాత్రమేననిపిస్తుంది కథలో ఆడవారు లేరేదు. ఈ తగవులాడేవాతంతా మగ వారేగనుక వారి వాటిర్పించివారివారిమనోదార్థ్యతనుపరీక్షించ తాని కన్నట్లు, మోహినీ శ్రీ వేషంలో వారందరి మధ్యనూ విష్ణు ప్రత్యక్షమైనాడు. ప్రత్యక్షమంటే వంచేంద్రియాంకు దృగోపరం కావటం! కంటికి ఆ మోహినీ అవువడుతున్నది. ఆమె మాటలు చెవికి వినబడుతున్నాయి. ఆమెనుంచి సువాసనలు ముక్కుకు తెలుస్తున్నాయి, కాకితే ఆమె శరీరం అత్యంత మైస స్పర్శ సుఖాన్నిస్తోంది. ఆమె అమృతాన్ని తానిస్తానంటోంది. ఆ దుచికి పొడ వేముంటుంది?

అత్యంత ముఖ్యమైన విషయం ఒకటైంది శ్రీలక్ష్మీ వసుద్రంలో ఉదయించినప్పుడు ఆమెకూడా ఈ మోహినీ రూపానికి సరిసమానమైన అందంతోనే ఉదయించింది అనా దేవదానవులూ మానవులూ ఎవరూ మోహినిని చూచిన దృష్టితో

అమెను చూడలేదు. అమెను అర్పించారు, సభచేకారు. స్వయం
వరమన్నారు. నాకు, నాకు, అని పోట్లాడుకోలేదు. కాని ఇప్పటి
మోహినిని చూచిన క్షణాన వారి మనసులు చలిస్తున్నాయి.
ఎందుకని?

ప్రతి వస్తువును చూచే ఇంద్రియాన్ని ఒకే ఒక గుర్తింపు
కాని ప్రతి వస్తువునూ యథార్థంగా చూసేది మనసు! ఈ
చూడటంలో రెండు దృష్టులున్నాయి. ఒకటి-నర్వమూ భగవ
త్మయమై యుండటంచేత ఈ కనువడింది భగవంతుడేననీ
అతడు ఈ వస్తురూపంలో కనువడుతున్నాడనీ చేసే భావన.
రెండోది- ఈ వస్తువ 'నా' కెంతవరకు పయోగిస్తుంది
నా ఇంద్రియ తృప్తి నెంతవరకు కలిగిస్తుందని చూడటం!
దేవదాసవులు అక్షిని చూచిన సమయాన, వారి మనసులు
అమృతంకోసం తెంగ పెట్టుకొని వేచి ఉన్నాయి ఆ అమృత
మేదో తమకు ఈ మథనం వల్లనే రావాలి. అక్షి వచ్చిం
తన్నడు. అమృతం మరి-వస్తుందా అని యోచిస్తున్నారంతా
మనసులు ఇంద్రియ తృప్తిమీదలేవు. భగవంతుడు చెప్పిన
అమృత ప్రాప్తిపై ఉన్నాయి. అందుకని నిర్లబ్ధంగా స్వయం
వరంలో యెవరినామె వరిస్తే వారికే అమె చేరుతుంది అని
పరుకొన్నారు

ఇప్పటి వరిస్థితి వేరు. మోహిని సముద్ర మథనం
నుంచీ వచ్చిందికాదు. అమృతం ప్రాప్తించిం తరువాత
తచ్చిన జన్మని. అమృతం తమకు కలిగింది గనుక ఇక
తిరిగి ఇంద్రియాదుల తృప్తికంటాలు వడుతారు. మనసును

ఒకానొక ఆశయంపై - ఉత్కృష్టమైన, భగవత్పరమయిన అక్ష్యంపై నుంచినవ్వుడు మనసు ఇంద్రియ తృప్తి నిషయంపై అగ్గం కాదు. అందుకే ఎల్లప్పుడూ భగవన్నామ సంస్కరణం చేయుచునటం!

దేవతలు అమృతం తమ చేయి జారిపోయిందవంగానే కామెలాగూ రాక్షసులకు ఓడిపోతున్నవారేగనుక వారితో పేచీ వడి అమృతభాండం గ్రహించే అవకాశం లేదని తెలిసి, కేవలం ఆ నారాయణ మూర్తి వచ్చి తమను రక్షించాలి అనే భావనలో ఉన్నారు. మోహినిగా భగవంతుడవతరించిన క్షణాన దైత్యులు సుఖాన్ని అస్వాదిస్తూ అమృతం ఎవరికి వారు త్రాగెయ్యాలని కొందరూ దేవతలకు కూడ ఇవ్వాలి కదా అని ఎదుటివానినుండి ఆ భాండాన్ని గ్రహించేవాళ్ళు కొందరూగా ఉన్నారు. వారికి భగవదనుగ్రహమనేది అమృత ప్రాప్తికి అవసరమనే భావమే లేదు. దేవతలు మోహిని కేవలం విష్ణువేనన్న భావనను కలిగి ఉన్నారు. రాక్షసులకు ఆ భావనే రాలేదు. పైగా ఆమె శృంగార చేష్టలు తమ ఇంద్రియ తృప్తి కలిగించడానికేవని భావిస్తున్నారు.

రాక్షసులకవ్వుడు కావలసింది ఈ మోహిని అనే నుందరాకృతి నుండి వచ్చే హావభావ విరాసమైన శృంగార రసమే కాని తమ కప్పటికే అంది తమ వశంలో ఉన్న అమృతంకాదు. భగవానుడు ఎవరికేవి అవసరమో వారికవి అనుగ్రహిస్తాడు. రాక్షసులు ఆ అమృత భాండాన్ని ఆమె వరం చేసి నీ చేతిమీదుగా మాకూ దేవతలకూ విభాగంచేసి

అందించవలసివస్తాడు. ఇతే రాక్షసులు అయితే కూడిన శృంగారాన్ని అలా కోరుకున్న అనుష్ఠానం తరుకు అక్కర లేదనే దృష్టి వేడు అమృతంపై అనర్తకంలే శృంగారంపై అనర్తకం వలె కెక్కువై వారికి చేయి తెప్పించింది.

నిదానికి అనుచుంటే అదృష్టిక దృష్ట్యా భాగవత దృష్ట్యా నిరంతర భగవద్వింతనా స్థితే. దేవతలు కష్టాల్లో ఉన్న కారణంగా భగవానువా! మాపాట్లు గమవించి నుమ్ము ర్థదంపు" అంటున్నారు. రాక్షసులా స్థితిలో లేరు. వారికి భగవద్వింతనం నువను ఎప్పటికీ తప్పకుపోయిందని అర్థం. ఇది పరమాధైర్యం! ఇదే కథ.

మోహిని అప్పుడారి, ఇద్దరకూ నిదానించి అందజేస్తారు. అప్పుడు అందుకని రాక్షసులూ దేవతలూ నిరాగమై నిలిచారు. పోనీ నందార్థమని అనంతరం అలా నిలబడినన్నదామె. అందా అలా నిల్చున్నారు. దేవతలకు అమృతం పోస్తూనే ఉంది. దేవతలు అమెను విష్ణు భగవానుడేనని దోసిక్కు వట్టి గ్రాగుతున్నారు. మోహిని ఒక కాంత అనుకున్న వాళ్ళకు పోయకనే, "దానవులకు పోయద్దా" అంటూ అటు ప్రక్కకు వెళుతున్నదామె. దానవులు అమె కుచకుంఠాల ఉన్నటికి చరాపాంగ దృష్టికి తామూ విహ్వలులై దోసిళ్ళే వట్టిటల్లేదు. వారికి ఇతడు మూం విరాట్టయిన భగవంతుడనే దృష్టి వేంది అమృతమెలా చేతికొస్తుంది? అంటే, భక్తి ఎలా కలుగుతుంది. ఒక్కారాలు చిలికించి హాన్యరసం శృంగారాల్ని చిమ్ముతుంటే అమె దేవతల్లో భక్తి చేస్తున్న

బ్రతుక గలిగిన ఆ తల 'రాము' వనే పేరుతో తమస్సు
 రూపంలో వచ్చి కాను దైత్యుడని మోహినికి తెలియజేస్తూ
 తనపై ప్రకాశించిన సూర్య చంద్రుల్ని వర్షదీనాల్లో నియమ
 ప్రకారం ఆవరించి బాధిస్తున్నాడు. అతడికి భక్తి-జ్ఞానభక్తి-
 ఉందా లేదా? ఉంది అనే అనాలి. అందుకే మింట వెలిగి-
 కాదు వెలిగకపోయినా - ధూమరాకాసల్లే ప్రకాశవంతుల్ని
 ఆవరించి ప్రకాశం తనలోనే ఉందని సంతృప్తి వదుతున్నా
 డనిపిస్తుంది.'

ఓహో అమృతం అంటే జ్ఞాన భక్తి అనటంలో ఇంత
 భావమున్నదా?

82. దేవాసుర యుద్ధం

అమృతం అభించినందుకు దేవతలు తృప్తులై ఉన్నాడు.
 కాని దానవులు ఆ అమృత భాండంలోని పదార్థం తమకు
 ఇవ్వకపోయిన ఆ మోహినిపై కోధం తెచ్చుకొన్నారు. ఆ
 మోహిని ఎవరోకాదు. కేవలం దేవతల్లో ఒకరనుకొనబడే విష్ణు
 వని తెలిసి దేవతలంతా తమను మోసగించారనే అభిపాయ
 వడ్డాడు. దేవతలపై యుద్ధం ప్రకటించారు.

దేవతలు అందుకు కామివ్వడు నిర్ధం కాగలమని తలచి
 పెద్ద సేనతో దానవుల కెదిరిగా నిలిచారు. మహాహవం జరి
 గింది. సాధారణంగా తమతమ బలాపై సాధారపడి యుద్ధం
 చేసినంతసేపున్నూ రాక్షసులు ఓడిపోతూ వచ్చారు. వారికి
 వ్యతిరేక పోరే ధైర్యంలేక మాయా నిర్మాణం కలిగించిన

బ్రతుక గలిగిన ఆ తల 'రాము' వనే పేరుతో తమస్సు
 రూపంలో వచ్చి కాను దైత్యుడని మోహినికి తెలియజేస్తూ
 తనపై ప్రకాశించిన సూర్య చంద్రుల్ని వర్షదీనాల్లో నియమ
 ప్రకారం ఆవరించి బాధిస్తున్నాడు. అతడికి భక్తి-జ్ఞానభక్తి-
 ఉందా లేదా? ఉంది అనే అనాలి. అందుకే మింట వెలిగి-
 కాదు వెలిగకపోయినా - ధూమరాకాసల్లే ప్రకాశవంతుల్ని
 ఆవరించి ప్రకాశం తనలోనే ఉందని సంతృప్తి వదుతున్నా
 డనిపిస్తుంది.'

ఓహో అమృతం అంటే జ్ఞాన భక్తి అనటంలో ఇంత
 భావమున్నదా?

82. దేవాసుర యుద్ధం

అమృతం అభించినందుకు దేవతలు తృప్తులై ఉన్నాడు.
 కాని దానవులు ఆ అమృత భాండంలోని పదార్థం తమకు
 ఇవ్వకపోయిన ఆ మోహినిపై కోపం తెచ్చుకొన్నారు. ఆ
 మోహిని ఎవరోకాదు. కేవలం దేవతల్లో ఒకరనుకొనబడే విష్ణు-
 వని తెలిసి దేవతలంతా తమను మోసగించారనే అభిపాయ
 వడ్డాడు. దేవతలపై యుద్ధం ప్రకటించారు.

దేవతలు అందుకు కామివ్వడు నిర్ధం కాగలమని తంచి
 పెద్ద సేనతో దానవుల కెదిరిగా నిలిచారు. మహాహవం జరి-
 గింది. సాధారణంగా తమతమ బలాపై సాధారపడి యుద్ధం
 చేసినంతసేపున్నూ రాక్షసులు ఓడిపోతూ వచ్చారు. వారికి
 వ్యతిరేక పోరే ధైర్యంలేక మాయా నిర్మాణం కలిగించిన

ఈ మూడుకు పూర్వ మెవతెవరితో ప్రాము యుద్ధం చేస్తున్నారో వాటితో తలన యుద్ధం వట్టువలతో చేయగలిగారు.

ఇంద్రుడు బలితో పోరాడేటూ అతన్ని నలహరించా అని వ్రజాయుధాన్ని ప్రయోగించే ప్రయత్నం చేశాడు. దానపులలకా నీడముడి వడిపోయినాడని ఇంద్రుడు తన వ్రజాయుధాన్ని ప్రకటిస్తూ, “ఓ బలీ పారిపోకూడకు. కార్య వంతుడు పోరాటంలో పారిపోయి ముడిమి చూపుతాను. జాగ్రత్తపడు” అంటాడు. అందుకు బలి, “పిన్నివాడా! గెలుపు ఓటమిలు మన చేతుతో ఉండవయ్యా! ఇవి భగవంతుడి అధీనం. గెలుపుదం నంతోషించటం నీ శక్తి హేమర్థ్యావల్ల వస్తున్నది. దుఃఖించటం నేను పూర్వం నన్ను గెలిచినందు వల్ల వస్తున్నది. చేవుకు బేలులో బొమ్మ ఉనుకొన్నావా? నుఖదుఃఖాలు భరతలానులకా అగా ఉండడానికి!! ఇలా అంటూ బాటాట్టా వేసి ఇంద్రుని శరీరంలో నాటించాడు. ఇంద్రుడు వ్రజాయుధాన్ని ప్రయోగించాడు. బలి నేలపై వడిపోయినాడు.

అప్పుడు జంభుడు అర్జునర్ని ఇంద్రునితో పోరాట మూరింధించాడు. మూతలి అనే రథసారథిని పొడిచేశాడు. ఇంద్రుడు మళ్ళీ వ్రజాయుధం ప్రయోగించి జంభుని చంపేశాడు. ఈ వంగతిని విన్న అ జంభుని సోదరుడు మహా వేగంతో వచ్చి దేవతలందరి వళ్ళు తూట్లు పడగొట్టాడు. రాక్షసులు బాటాలు వేసే వేగం అంతులేకుండా ఉంది, బాటాల్లో మొత్తం దేవప్రాతం చిక్కుకొని పోయింది.

౪౩. మోహినీ మాయా విభ్రమం

శివుడు జితేంద్రియుడు. జితేంద్రియుడెవడో అతడు తా న్నవాన్ని తెలిసివవాడు. ఎందువల్లవంటే ఇంద్రియాలు తనకు అష్టమైన యావతో మనసును లాక్కుపోతున్నప్పుడు మనసు కూడ ఇంద్రియాలు చూపుతున్న విధమే నరైందనే భ్రమలో పడిపోతుంటుంది. అలాగాకుండా ఉండాలంటే మనస్సు ఇంద్రియాల్ని జయించినప్పుడే సంభవమవుతుంది. శివుడు ఇంద్రియాలును జయించిన కారణానే అతడికి భ్రమ అనేది కలుగదని వ్రథ !

శివుని అసోరి మోహినీ రూపంలో హరి దైత్యులందరినీ విమోహింపజేసి అమృతాన్ని దేవతలచే నాస్వాదించజేసాడన్న విషయం ఎవరో జెప్పాలి. విషం గ్రతాగి దేవదాస పుత్రి పరిరక్షించిన శివుడు అమృతంకోసం వచ్చి దేవతల్లో చేరలేదన్నాడు. అతడికి అమృతం న్వతస్పిర్ధమై ఉన్నదే. అతడి కెల్లప్పుడూ భగవద్భావ మొక్కటే పనిగా ఉంటున్నప్పుడు ఇంతే అగృహం అతడిది కావాలి నమక ! ఇంతకూ విష్ణుభగవానుడే శ్రీ రూపం ధరించి లంతటి మహాబ్రాహ్మం చేశాడని ఎనేదిన్నదీ శివుడికి కుతూహలం కలిగింది. ఎంత ప్రబలావయవమైన స్వరూపం ధరించి మోహినీ అయినాగా పరమాత్మ! ఓహో నేను చూడలేదే. నేను చూచినట్లయితే అమహావహుని శక్తి లోకా భ్యాసించడాని కనుకూ కుయదే. అసహనంగా నేను వెళ్ళి అయస్సు అర్జించితే తిరిగి నాకు ఆ రూపం చూపడా? ఆ రూపం నన్ను విభ్రమపెట్టి చేసి వేయనీయనుగాక. స్థిర చిత్తంతో ఉంటాను. అనుకొన్నాడు.

చాంచేపు అ మోహిని మూర్తి భావవిలాసాలు చూచునే
మెత్తనై పోయినాడు శివుడు. ఎగురవేసిని బంతి తిరిగి
అందుకోబోయింది మోహిని. అడుగు ముందుకు వేసి దాన్ని
వట్టుకొనే ననుయాన గారికి ఆమె పమిట జారింది. పమిటను
నరవేయకముందే చీకచూచి-దిడి జారింది. అప్పుడు సిగ్గు
అనేది కక్షలు కొచ్చినట్లు ఆమె సర్వాంగాలైనా అచ్చాదించింది.
శివుడి మనసుకూడా ఆ అచ్చారనకు లోవలే జేరి
వట్టుంది. గొప్ప ప్రాణ గళంతో పాటు అయిన మనసులో
లేనేలేదు. పాతి ఎటు వెళ్తే అటే శరీరంకూడ వెళ్ళే అల
వాటువల్ల శివుడి పాదాలు అ మోహిని వెంటబడ్డాయి. అమెవెళ్ళి
చెట్టుచాటున ఉన్నది. తుయన తనవెంట రావడం చూచి
ఆమె దూరం పారిపోతోంది. అడవినుగను వెనుకనే మగ
ఎనుగులా శివుడు ఆమె వెంట వరుగెత్తుకున్నాడు.

శివుడు తన స్వస్థితి నొదలి రూపం అనే ఇంద్రియా
త్మకమైన భ్రమలో పడి ఆమెను వట్టి కౌగలించే త్వగింద్రి
యం ద్వారా కూడ ఎదో సౌఖ్యమందాంనే భ్రమలో తర్దాడు.
ఇలాశతో రేకన్నలసమయింది శివునితో. హాళి మోహిని రూపం
వరల్లి అనుభూయై నవ్వుతున్నట్లు అవువడింది. శివుడు అగి
పోయినాడు. పడెన్న రిస్తున్నాడు. ఓహో! ఈమె “అ హ రేను”
అనే గుంట క్షణంలో మరచానే! ఇదా మోహినివలేయటం!
ప్రభో వమస్సులు అన్నాడు.

రేకన్న పడువెత్తుకున్నప్పుడు క్రిందవడిన ప్రదేశాలు
వేండి ఎలాగారాజుగా గుర్తులు అవువడుతున్నాయి. జరిగింది
నిజమా? కలా? జగతులో నృష్టమైన సత్యంకాదా?

అయినా హరి, హరునితో అంటున్నాడు : దేవో తమ
దైవ శివా ! నీ ఒక్కడవే నా మాయలో మునగక నిర్మి
ఉన్నావు. ఇతరులెవరూ తమకు ఉపయోగించే ఏ వస్తువునూ,
మనిషిని కూడ, చూచి ఉపయోగించుకొనాలనే అసక్తితో
ఉంటాడనిగాని అవస్తువు నర్వాత్ముడనైన నన్నుగా గుర్తించు
కోరు. నీవొక్కడవే అలా తెలియగలిగావు అన్నాడు. కాని
శివునకు తెలుసు అవరమాత్మకు కూడ తన స్వైర్యమెలాటిదో
తెలుసని ! దానికి ఈ వెండి బంగారాకే సాక్షి.

ముగిస్తూ శుకుడంటున్నాడు :

ఎరిమిన్ దైత్యుల నాడు రూపమున

మోహింపించి వీయావముల

జలితావన్నులకున్ సురోత్తములకుం జక్కన్ విభాగింది ని
ర్మల రేఖల్ విలసిల్లు శ్రీ విభునిఁ దన్మాయాన ధూరూపముల
దలతున్ మ్రొక్కుదు నాస్యలోన దురితధ్వంసోగ్ర

దీపంబుగన్

(412)

ఇంతవరకు అర్జును మనువులూ- వారి కాణంలో వర
నూ తక్కు అవకాశాలూ శ్రీ శుకుడు తెల్పాడు. తరువాతి
మనువు వైవస్వతుడు. అతడే కలియుగంలో ఇన్సూను మను
వునూ.

84. వామనావతార కారణం

వరీషీకు శ్రీకుకునితో — “బలిని భగవండుతెందుకు అర్థించాడు పాదత్రయమాత్రపు కూమిని? చివరకు ఆపర మాత్ర ఆదానమిచ్చిన బలిని శాశబద్ధుణ్ణి వేయడమెందుకు జరిగింది- అని ప్రశ్నిస్తాడు.

అందుకు శుక మహర్షి చెప్పాడు : దేవదానవ యుద్ధం తో వజ్రబాహుతం వల్ల బలి పడిపోయినా శుక్రుని అనుగ్రహం చేత బ్రతికాడు. అందుకు బలి గుఱువైన ఆ శుక్రునికి మహాభక్తి చేశాడు. అయినను సంప్రదించి విశ్వజిద్యాగం చేశాడు. ఈ యజ్ఞంవల్ల బలి ఒక గొప్ప రథం, సూర్యుని అర్చనతో నమానమైన గుర్రాలూ, కంఠీరవం గుర్తుతో ఉన్న ఒక ధ్వజం, ఒక దివ్యమైన ధనుషా, కవచం వీటిని అగ్నిద్యారా పొందాడు. ప్రహ్లాదుడే వచ్చి ప్రత్యక్షమై అయినకు ఒక వడ్డాల మాలనిచ్చాడు. శుక్రుడే ఒక శంఖాన్ని ఇచ్చాడు.

ఆ బలిచక్రవర్తి విప్రులకు ఎన్నో దానాలు ఇచ్చి తృప్తి పొందించాడు, పెద్దలకు నతి చేశాడు. అంతస్సుతో అత్యంతమైన భక్తిని సంతరించి విశిష్టులయిన దేవతల్ని భజించాడు, ప్రహ్లాదుడి సున్ననను పొందాడు. వీటితో అనంతమైన తేజాన్ని పొందాడు. ఇతడు చేసిన కర్మలన్నిటిలో అతడి అంతస్సు వచిత్రమై మెట్టు నెక్కింది. అగ్నిదేవుడి ద్వారా యాగ సందర్భంలో రథం గుర్రాలూ ధ్వజ ధన్వా

వల్చి పొందాడంటే అంతరంగికంగా ఉన్నతని బలి అవతలి
మితంగా పొందాడని అర్థం.

కత్యలు చేస్తే అంతస్సు పవిత్రమై మెట్టు నెక్కటం
ఇక్కడ ప్రధాన బోధ. కుత్రుణ్ణి భజించడం బ్రహ్మచర్యాన్ని
పాటించడం వంటిది. ఇతడు నూటశ్వమేధయాగాలు చేశా
డంటే అర్థం నూరుమెట్లు అంతఃపరిశుద్ధిని పొంది ఉన్నతి
పొందాడు అనీ.

నూరు అగ్నిదేవతల చేరిన వాడు ఇంద్రుడంతట
వాడవురాగనోబునో.

ఇంద్రుడనిపించిన బలి, ప్రావీణ్యవశాన స్వర్గాన్ని
జయించాడని కోరి, స్వర్గరాజ్యాన్ని ముట్టడించాడు. దేవతలు
భయపడిపోయి వెళ్ళి బృహస్పతిని ప్రత్యుపాయమేమిటని
అడిగారు. ఇంద్రుడు అరిచి స్వర్గంకంటే పొడుగైనవాడుగా
చూశాడు. అతడినిగదా తెలు బయటాడని అశ్వర్యపోయాడు.
తనకు చేరనివారి అట్టడట్టాలు చేస్తూనే ఉన్నాడు. ఇతర్ని
బ్రహ్మయినా గెలువలేదని అనుకొంటున్నాడు. ఏం చేయాని
అలోచిస్తున్నాడు. ఈ రాజ్యాన్ని ఇచ్చేయడమెలా - పోనీ
యుద్ధం చేయడమెలా గెలవడం అనంభవమే! వస్తే దాగుం
టుండన్నా దాగడమనే అవకాశం కూడా లేదే! అనుకొంటు
న్నాడు. అప్పుడు బృహస్పతి చెప్పాడు

ఈ బలికి భృగువంశులూ బ్రహ్మవాదులూ అయి
బ్రహ్మతత్వవేత్తలు ఈ సంవదల్చిచ్చాట- బ్రహ్మతత్వ
వేత్తలు అంటే బ్రహ్మమే ("బ్రహ్మవిద్రృహౌవభవతి")

అ బ్రహ్మజుచ్చిన నందర దాహ్యంగా ఉండే నందరకాడు. అతడి అంశస్సుతో చేరి ఉన్న నందర అడి! అతడాస్థితిలో ఉన్నంతవారం నీవు గాని నీ కంటే గొప్పవాళ్ళు గాని అతడికి నతికాజాలరు.

ఇప్పుడతడు నీ బాజ్యాన్ని కోరుతున్నాడు గనుక నీ నీ వ్యర్థలాద్యం వదలిపోక వచ్చుడు. ఈతడి స్థితి జాతినదై అతడు బ్రహ్మవత్త్వవేత్తలను అవమానించినప్పుడే నువ్వు తిరిగి నీ బాజ్యాన్ని పొందడానికి అనకాశం! అని బృహన్నతి వెప్పాడు. ఈ అప్పునికని స్థితిలో ఇంద్రుడూ దేవతలూ వ్యర్థాన్ని బట్టి వసతి వెళ్ళి ఎక్కడో దాగి న్వరక్షణ చేసుకొన్నాడు. అది వ్యర్థాన్ని అక్రమించుకొని రాజ్యం చేస్తున్నాడు.

అలా దైవ్యస్థితిలో ఉండేవాడే. డివిడాల గడుపుతున్న డేవతల్ని కూడా తల్లి. ఎవరి గమనించి దుఃఖించింది. తర్వాత అయిన కళ్యణుడు ఎక్కడో ననూధిలో ఉన్నాడు. కొన్నాళ్ళకు అయిన కళ్యణుని లేచి ఉండికి ఉన్న భార్య పిన్న వదనం కోసం ఉండటం గమనించాడు అప్పుగామెలో అంటాడు కొన్ని మోడులు. ఆ బాబల్లో ముందరకూ గ్రహించార్చిన విషయాలెన్నో ఉన్నాయి.

“ఈ దైవ్యస్థితి నీ కెందుకు వచ్చింది? బ్రాహ్మణుడై నీ బాధిని ఇచ్చించడం అరుగుకొంటా ఇంట్లో? దేవాత్మ నలు చేతున్నారా? నీ దిట్టలు భర్తాన్ని నడుపుతున్నారా?”

తాను బలకులై న నూరాక శరణ్యం జనమీద వేసుకో
వక్కర్లేదుట! ఎందుకంటే తాను ప్రాణునిదుడు గనుక!
వచ్చేపోయే ఈ కష్టసుఖాలకు వింఠించనే బక్కర్లేదుట! కాని
తాలోచితమైన కార్యం ఏమిటని అడిగావు కనిక చెప్తాను
విను : అన్నాడు

నీ కష్టాలకే నా బలమైతే నీ బలమిన్ని నేవించడ
మొక్కటే చేయగలడు నార్యం ఇప్పుడు నీకు ప్రయోజనకర
ప్రకాశి ఉపసేలిస్తోంది : తాన్ని ఫొల్లుడ చుద్ద పాద్యమినుండి
బద్దెందు రోపాలు పొర నమిర్చబంస చెయ్యి. వారాయబుడు
నీకు ప్రత్యక్షపపుతడు. అన్నాడు కళ్యపుడు. ఆ ప్రత విధా
నం చెప్తున్నాడు.

రెవ్ పయోభక్షణ ప్రతన

పయో భక్షణ ప్రతన అన్న భగవంతుడే పూర్వం ప్రజా
శృద్ధి నేమిటాన బోకుచున్న ప్రయోజనం చెప్పాడు. తాన్ని
నీకు ఇత్తున నీ బెత్తెలూ పన్ను ఫొల్లుడ చుద్ద వక్షంతో
బద్దెందు రోపాలు పొర నమిర్చబంస చెయ్యి. వారాయబుడు
నీకు ప్రత్యక్షపపుతడు. అన్నాడు కళ్యపుడు. ఆ ప్రత విధా
నం చెప్తున్నాడు.

శ్లో: తం దేవ్యాది వరాహేణ రహాయాః స్థానమిచ్చతా
ఉత్పతానీ నమస్తుభ్యం పాపానం మే ప్రదాశయ

శ్లో॥ నిపర్తితాత్మ నియమో దేవమర్చేత్ సమాహితః
ఆర్చయేత్సందితే సూర్యే జపేవహ్నా గురావసి.

ధ్యానమ్

శ్లో॥ సమస్తుభ్యం భగవతే । పురుషాయ మహీయసే
సర్వభూత నివాసాయ । వానుదేవాయ సాక్షిణే.

శ్లో॥ సమోఽశ్వక్రాయ సూక్ష్మేయ వ్రధాన పురుషాయ చ
చతుర్వింశ గుణజ్ఞాయ గుణసంఖ్యాన హేతవే

శ్లో॥ సమోద్విజ్ఞీర్హేత్రిపదే । నతు శృంగాయ తంతవే
సప్తహస్తాయ యజ్ఞాయ । త్రయా విద్యాత్మనేదమః

శ్లో॥ సమశ్శివాయ దుద్రాయ । సమ శ్శక్తిధరాయచ
సర్వవిద్యాధిపతయే । భూతానాం వతయే సమః

శ్లో॥ సమో పీఠత్య గర్భాయ ప్రాణాయ జగదాత్మనే
యోగైశ్వర్య శరీరాయ । వమస్తే యోగహేతవే

శ్లో॥ సమస్తే అది దేవాయ । దేవ దేవాయతే వమః
నారాయణాయ ఋషయే । నరాయ హరయే వమః

శ్లో॥ సమో మనకన శ్యామ । వపుషేఽధిగతక్రియే
తేశవాయ సమస్తుభ్యం । వమస్తే పీఠచారణే

శ్లో॥ త్వం సర్వ పరగః పుంసాం । వరేణ్య చక్రర్షభ
అతస్తే శ్రేయసే ధీరాః । పాదరేణు ముపాసతే

శ్లో॥ అన్వ వర్తంత యందేవాః శ్రీశ్చయత్పాద పద్మయోః
స్పృహయన్త ఇవామోదం । భగవాన్ మే ప్రసీదతు

ఈ మంత్రాన్ని హృషీకేశుని అవాహన చేసినమీదట
అయనను ముందుంచుకొని శ్రద్ధతో అయన పాదాలను తాళి

అర్చించాడు. ఆ మీదట పొలం స్నానం చేయించి ఆ విభు
సకు వస్త్రం, ఉపవీరం అభరణం గంధం మాల్యం వీటినీ పొద
న్పర్చి పన్నూ ఇచ్చి ఆ అర్చనం ద్వారా ధర్మ మంత్ర
మైన “ఓం నమో భగవతే హనుదేవాయ” ను స్మరిస్తూ
చేయాలి అనుపాత పొలనూ, శాల్యాగాన్నీ నైవేద్యమివ్వాలి.
(భాగ్య—బియ్యం) అందులో నేయి, బెల్లంవేసి, నై
వేద్యం (ద్వారాక్షరి) నైవేద్యం వర్తితో ఇవ్వాలి.
పరమాశ్చర్యమును నేయి బెల్లం నహా నైవేద్యమివ్వాలవి అర్థం
తర్వాత ఆనమనం, కాంయాలం ఇవ్వాలి. అప్పుడు 108
సామాక్షరాలు చెప్పి ఆ వ్రభువును స్తుతిచేయాలి. వ్రదక్షిణం
చేసి భూమిపై సౌష్ఠాంగ వ్రజాదుల కిరసా చేయాలి. ఆ తరు
వాత ఆ వ్రాతనికీ ఉద్వాసనం చెప్పాలి. ఇది పూజ తర్వాత
అగ్ని హోమం చేసి ఇద్దరు విప్రులకు యుధోచితంగా
భోజనం పెట్టాలి. వారి అనుజ్ఞ పొంది మిగిలిన భోజనం
సహంభవంగా కినేయివచ్చును. ఆ రాత్రియందు బ్రహ్మ
చర్యం అవలంబించాలి.

తెల్లవారి స్నానం చేసి కుచియై తిరిగి ఆ విష్ణ్వర్చనం
పట్టి వానికి స్నానం చేయించి ఈ వ్రతంచేయాలి.

ఆ వ్రతం చేసి పూర్వంలాగానే అగ్నిని అర్పించి
హోమం చేసి వ్రాత అంకు భోజనం పెట్టాలి. ఇలాతూ
వయో వ్రతాన్ని నిన్నెండు రోజులు చేయాలి. వారి ఆరా
ధనం హోమం, తర్పణం, బ్రహ్మత భోజనం ఇవి. వ్రతి
వర్తనం హాద్యమినాడు అరంభించి అప్పటినుంచీ కుక్ల శ్రయో
దళి పరకూ చేయాలి.

ఈ రోజుల్లో బ్రహ్మచర్యం, అన్యవృత్తి, స్నానం, త్రిషవణం, కలిగి ఉండాలి. అస దాతాపాలు మానాలి. భోగాలు మానాలి. ఏ భూతాలనూ పుంసంపదాదు. వాసు దేవుడే పరాయణుని చరించాలి. మహాత్ములను గౌరవించి పూజిస్తుండాలి. మొండితనం - వ్యతిరేకత వనికిరాదు. గురు వులయిన వారికి జ్ఞాన సంపన్నులకూ నై వేద్యయుత భోజనం పెట్టి వస్త్రోభరణాలు గోదానాలు చేయింపమేలు. ఋత్విజా లను సంతోషపెట్టాలి, వారిని అరాధించాలి. హరినారాధిం చాలి. గుణపంతులైన వారిని చూచి శుద్ధమైన అన్నంతో సంతోష పెట్టాలి. ఇతర బ్రాహ్మణులకూ యుక్తులైన వారికి అక్కడ చేరినవారికి కూడ అర్హతను బట్టి భోజనం డక్షిణా దులు సహా ఇవ్వాలి. దీనులకు కృపణులకూ కూడ భోజనం పెట్టి సంతోష పెట్టాలి.

విద్వాంసులు బంధువులతోసహా భోజనం చేసి వృత్త వాద్య గీతాలతో నుతులనూ వృత్తివాచకాలనూ పఠించాలి. ఈ కథలనే చెప్పుకొంటూ ఈ పయోవ్రతమనే పేరుగల వ్రతాన్ని చేయాలి.

దీన్ని ఏతాపిహుడు చెప్పినదాన్ని నీకు చెప్పాను. ఈ నుక నీవు అలా చేయాలింది. అన్నాడు.

అదితి, చెప్పిన వ్రతారంగా అ వ్రతం అచరించి వారాయణమూర్తిని భజించింది. పతమాత్మ వ్రత్యక్షమై, నీ గర్భాన ఉద్భవించి రై త్యుల చేతి రాజ్యాన్ని హరించి దేవ

తల కిస్తాను మీ వద్దకి మెచ్చామ గనుకనూ మీరు వన్ను
అర్థించారు కనుకనూ దుష్టులై దైత్యులు యాగ హవిర్భాగాలు
కూడ గ్రహిస్తున్నారు కనుకనూ అలా చేస్తాను.

దుష్టులూ శిష్టులూ రెండువిధాలు ఈ సృష్టిలోని ప్రజలు.
దుష్టత్వంవల్ల యోగం వస్తూ ఉంటుంది శిష్టత్వంవల్ల రక్షణ
దక్కునూ వస్తుంది. అంతేగాని సృష్టికి రక్షణ నాకు భేద
జన్మి చెడి ఈ రెంటిని మించలేదు. కనుక-

నీ రమణుని నేనింపును నా రూపము మాననించినతి

నీ గర్భా

గారంబువచ్చి వొచ్చెద గారామున జెంపవమ్మ కరుణన్

వన్నున్ (491)

అదితి సంతోషించింది. కశ్యపుని గణి భగవానుని
గర్భంలో ఉరించి వవమాసాలు భరించి శ్రావణ ద్వాదశినాడు
ఒక మర్మాహ్వాన అధిపిత్ లగ్నంలో శ్రీ వజ్రవక్షుడూ
పర్మాక్షుడూనై కుశర కుండలాంటో సహ అథరవాంతో సహ
ఉగ్నబాణ్ణి కన్నది. పౌఢ్యధారణ మునీశ్వర బ్రహ్మవిద్యా
భరణంతా సంతోషించారు. బ్రహ్మస్తుతి చేశారు. సురలు
పుష్ప వర్షం కలిశారు భగవానుడు తన దూతమార్పి చిన్న
పిల్లవాడై ఏడేండ్ల ప్రాయ వంతుడైన విధంగా అవపడు
తున్నాడు. అదితి అశ్లేషించి చనుపారిచ్చింది. కశ్యపుడు
ఓహో ఈ పర్వాత్ముడు మహారూపుడూ అయిన వరమాత్మ
ఇన్ని నెలలు ఈమె గర్భంలో ఎలా ఇమిడి రిన్నాడు? అను.

కొన్నాడు. ఏదేండ్లు ప్రాయఃకాలవాడై ఉన్నాడు గనుక ఉవనయనం చేశాడు.

సూర్యుడే హవిశ్రిసువదేళించాడు బ్రహ్మస్థి యజ్ఞోపవీతాన్ని ఇచ్చాడు. తత్కవుడు మౌండిని లదిలి కొసినాన్ని భూమి కృష్ణాజినాన్ని ఇచ్చాడు. దండాన్ని వేండుదూః అకాశం వృతాన్ని ఇచ్చాడు. బ్రహ్మ కలంకలాల్ని. నరస్వతి యక్షమాలికను బాహులు దర్శిల్ని పద్మరాస్ని ఇచ్చాడు. యక్షరాజు భిక్షపాత్ర నిచ్చాడు. భవాని పూర్ణభిక్ష బెట్టింది. సర్వ విధుక్త కర్మయా చామనమూర్తి అయిన ఆ వయసు చేస్తున్నాడు.

86. వామసుడు

వామసుడు బ్రాహ్మణుల్ని అడిగాడు-వేళంలో వా తెవరైనా ఉన్నారా. దానం చేయడంలో వీరుడెవరు? అ! బ్రాహ్మణ కులసంతక భిక్ష గహణం దునువో చెప్పిన కారణం చేర వాదినో వామన గణా ప్రశ్నించాడు. దానం అలాటే వాడు ఉన్నాడన్నాడు. అతడు ఇదిగోక ఇదిగోరదుటాదనీ చెప్పాడు. ఇది అనే ఆ సంతక రూపుడైన పరమాత్మ అని చక్రవర్తి వద్దకు భిక్షకుగాను బయలుదేరాడు.

దానం చేయడంలో నేనింతదానం చేస్తున్నాను. ఎవరైనా ఇలా చేశారా అని గమనిస్తూ చేయడం ఒక రకం. రెండోది దానం చేసేవాణ్ణి నేనా? కాదు పరమాత్మే. సర్వత్ర.

ఉన్నాడు. ఈ పాపం ఎందుకే వచ్చింది? వరమాత్యు.
 డీనిని గ్రహించుకొన్నది వరమాత్యు! నా యీ పాపం వరమాత్యు
 అనే భావంతో వచ్చింది. ఇట్లు భావించుకొనిన పాపం ఇంకోరకం
 ఈ రెండోరకం కాదు తరువకు గానకాగ్నిని వేసికో
 గుండు.

వామనుడు నాగాయుజము చేరి యుండి. అక్షిని
 తన వక్షస్థంతోనే కలిగియున్నా భావం వేసేదానెవడు అని
 అడిగి థిక్షకు వెలుస్తాటంటే అర్థం కృతం తరగతులు
 దాన పడుతో రెండవరకం దానకరుల పాపనా హరించి
 మోక్షాన్ని భూయశేషం అనేది గమనించు.

హరిహర సిరి మురయనగల హరి, హరిహరుకౌరకు
 దక్షిణ నమగన్ బలియన్

దరసాత రతమతి యుకులకు దొరలకు నమగుటలు
 నొదలి శౌడపులు పుడమిన్ (530)

అలా వామనుడు వెళ్ళి సర్వదానగిని దక్షిణం నుంచి
 ఉత్తరానికిరా తాడు. అక్కడకు వెళ్ళిపోతే యెళ్ళ వాటి
 తతో అశ్వమేధ యాగం చేయడం చూశాడు.

మహాశేషో న్యూహించుకొని కలిగిన ఉత్తరానికి అయిన
 ప్రకాశనూపమైన ముఖాన్ని అర్పించడా అర్హతతో
 చూశాడు. ఓహో ఈ మహామహారెవడు? నాలుగో లేక
 హరియా అనుకొన్నారు. ఈయన చింతగా ఇక చునతో
 అగ్రావనాన్ని శౌండగలిగేదెవరు అనుకొంటున్నాడు.

జామమడు నేదాడు పరించేవారిలో పాడు అధ్యయనం
వేళాదు మలత్ర కృతాదు పెనుకనున్న అర్థం వివరిస్తు
న్నాడు అధ్యయన విధానాలు చెప్పేవాళ్ళ మాటలు విమర్శ
పూర్వకంగా వింటున్నాడు. చిన్నచిన్న అనుభవం గరిగి
వేస్తూ చాలాకాలం అలా. తగ్గరకు వేళాదు. నేనంటే దర్భాక్ష
తలలో రస హస్తాన్ని బాని.

న్నవి జగత్ప్రయోభువనం అనన తర్తకు మానసాత్మవి
ధ్వంస నిలింప తర్తకు సుదారపద వ్యవహారకున్ ముసీం
క్రమత మంగళాత్వర నిధానం హర్తకు నిర్జరీగళ
వ్యస్త సువర్ణనూత పరిహారం దానపలోక తర్తకున్.

(548)

అని వస్తున్న చెప్పాడు. జగత్ప్రయోభువనం కానకకర్త
భగవంతుడు. అస్థితి నంకగరిగి మొదట్లో బలి ఉన్నవాడై
అ మీతడు న్వర్గం అకమింపాడు గనుక నగమాత్మేననే
ఉత్పేక్ష మొదటగా తేల్చి రకుదార అతడి చిల్లం వసులను
తెల్పుటం ఇక్కడ సౌరస్యనువిపిస్తుంది. అంతటి వాడు భగ
వంతుడేయి యుండవలసియుండగా నిలింపుర్ని విధ్వంసం
వేసేవాడయ్యా అతడనే భేదభావార్మకతను పిల్చి చెప్తున్నాడు
మన మనుకొంటాం పాపం ఈ బలి ఏం వేళాడని అతడి
నవ్వస్వం ఈ వామనుడు కాజేళాడు? అని. వామనుడు అతడి
భేదభావాన్ని నహించని వాడనివల్ల అతడి మోక్షానికి నిర్ధం
వేయబానికి గాను అతడి దానపల్లి హరించాని చచ్చిన

వాడు. అలా ముందుగా పొగడి వెంటనే అడవి పొకపొటను నూచించి సభలోని భృగ్వాది మునుర్ని పలుకరించాడు.

ఒరి వెంటనే తేచి వామనుని తగిన అననంపైనుంచి, తన భార్య తెచ్చిన ఉదకంతో అయన వానరద్వారము కడిగి తుడిచాడు. అకడిగిన నీటిని తలపై జల్లుకొన్నాడు. ఆ తరువాత ఇలా అన్నాడు : “అగ్నివారీ ! ఎవ్వరివాడ వెక్క దుంటావు ? మీరు రావడంవల్ల నా కోరికలు తీరినయి అన్నాడు. ఏమిటి అయన కోరికలు ? నూరు అశ్వమేధ యాగాలూ చేస్తే ఎండ్రపడవి అరించే మాట వాస్తవమేగాని ఆ కోరిక అరికి ఉత్పట్లు చెప్పలేదెక్కడాను. యాదాని అశ్వమేధ యాగాలూ అయనచేత చేయిస్తున్నమాట నిజం. నాక్షనుల ప్రోద్బలంతో స్వర్గాన్నైతే ఆక్రమించడం లేకాదు. ఆ కోరిక ఉన్నా తీరిపోయిందనాలి. ఇదే ఇంక అరికి ఉన్న కోరిక తేచి? అది ఇప్పుడు తీరుతున్నట్లుగా అరి ఏంయింక అనుభూతి చెందుతున్నాడు? లేక అవి వట్టిమాటలా- ఈ రోజుల్లో నడిచే నాటకంలా ?! అనిపిస్తుంది !

కాదు. అత్యంత ఉన్నతస్థితి తెక్కిన అడవికి కావార్పింది మోక్షం ! ఆ కోరిక తీరుతుందని అనిస్తున్నాడు ఒరి, కానం చేస్తే చేతిలో ఉన్న వస్తువు, దబ్బు ఎదుటివారికి పోతుంది గాని మనసులో కోరికలు తీరుతవా అంటాడు. అది ఒక ధర్మ నూక్షం. నీ విచ్చిన వస్తువు ఎదుటివారికి పోయినా ధర్మం అనే భగవంతుడు నీకేమీ తక్కువ చేయడు నీ విచ్చిన దానికి

సమంగా అప్పటి మనఃస్థితోని కవిశ్రవణ అనే ఫలాన్ని కన్ను
అకు కన్నడకుంచా ఇస్తుంటాడు. బలి కోరింది మోక్షమే.
అందుకే వామనుణ్ణి చూచి నా కోరికలు తీరుతాయి అన్నది.

“కమకేం కావాలంటే దాన్నిస్తాను. ధనం, భూమి,
గ్రామాలు ఖండాలు హరులు రత్నాలు గోవులు ఏమయినా
సరే కోరింది” అంటున్నాడు. వామనుడు వింటున్నాడు
ఓహో ఈ బలి నాకు వేటిలో ఇస్తానంటున్నాడు- పైగా వస్తు
వు లేకరువు పెట్టుతున్నాడు. ఇచ్చేదిరనూ తీసికొనేది నేనూ!
ఓహో ఇలాంటి లక్షానండుంటే ఎలా బయటపడేది! నే నెవరని
అడిగాడు గదా- దేప్తాను ముందుగా” అని కొన్నాడు. అప్పుడు
చెప్తున్నాడు.

ఇది నాకు నెలవని యేరీతి బయటకు నాకచోటనక నెండ
నుంజనేరు

విప్పని తానినం బేరునినదువును నా యంతనాడనై నదువ
నేరు.

నీ నడవడి యని యెట్లు వక్కాణింతు బూని ముప్పోకలబోవ
నేరు

వతి నేరునిది నేరునిది యేల జెప్పంగ నేరువులన్నియు న
నేరు

ఒడులుగాకు నాకు నొడులు నేనాడు,
నొంటిపాద బాట్ల మొకడు లేడు

నీరియు దొర్లి కడు చెప్పెద నాటెంకి

నునునుందు దగచు సొచ్చియుందు (568) అన్నాడు,

ఓహో తానెవరో అంతకంటే వివరంగా ఎలా చెప్పేది? ఇతడు కేవలం వరమాత్మేవని తెలిసి యుండదాబలికి! తవ్వక తెలిసి ఉంటుంది.

తన సర్వస్వం తానుగానై ఇచ్చినేయటమే ఆ స్థితిలో కర్తవ్యం. అంతే తప్ప - ఓ నామనమూర్తి నీకేమి కావాలో కోరుకో నేనిస్తా అనే మాట అవసరం! వచ్చినవాడు భగవంతుడని తెలిస్తే నీకు ఇంకేమీ అక్కర్లేదు కేవలం మోక్షమే కావాలని నీ వడగాలిగాని. నీకేం కావాలో నీవు కోరుకొమ్మంట మేమిటి? బలి అలా మోక్షం కోరుకొనే స్థితిలో ఉన్నవాడే! కాని అంతకు పూర్వం 'మీరే మడిగినా ఇచ్చేస్తాననే మాట ఒకటి అంతరం సృష్టించింది. అయినడగాలి తుయనీయాలి. తానే మిచ్చినా నవ్వని మిచ్చినా - నేనడుగ గదలించిందదిగావనే నాకు భావమవుతుంది! అదీ బలి స్థితి !!

అప్పుడు వామనుడు బలి తాత అయిన వ్రహ్మనుని భక్తి పొగడి, మీ వంశంలోని హర్షులంతా గొప్పవాడు అన్నాడు మీ ముక్తాత పారణ్యకళిపుడు విష్ణుమూర్తిపై వగలట్టి అయిన పైకి వెళ్ళిన శత్రువు ఆ వరమాత్య సూక్ష్మరూపుడై పారణ్య కళిపుని హృదయాంతరాళంలోనే దూరి బాక్కిన్నాడు. మీ తండ్రి తన అయివనే ఇంద్రునకు దానం చేశాడు, నీవు తగ్గువ వాడివేం కాదు. అందుకే ఇలా "ఏమైనా అడుగు ఇస్తా" నంటున్నావన్నాడు. 'రాదా! నేను ఒంటరివాణ్ణి నాకు

రేండు లేకా మూడడుగుల మేర భూమి చాలు. అ మాత్రమే నా కివ్వార్పింటి' అన్నాడు.

అది వచ్చినది చివర్నుండే వున్నది. అప్పుడు వర మాళ్ళకు వచ్చి గొల్లవలో ఇచ్చేటాడు అప్పుడనే నేనుంచుకో కుండా భూమి మొత్తం నడుర్చి పోయాడు అన్నానే. తయన కివ్వడు లేవలం అోర్చిలా మూడడుగుల భూమియాల్లా! అనుకొన్నాడు. “ప్రభో! అదిమిగిలా అదిగావు! కాదుంత వాని దగ్గరకు నల్లు అంద నడుచు కొంటున్నావు! కానం వల్ల నాకు రాకల్పుక ఫలితాన కోరికెప్పుడున్నావా? ప్రభూ ఇంకేమిన్నామూ కోరు యో మూడడుగుల భూమేమిటి కానమడుగడమేమిదో అంటున్నాడు.

అప్పుడు వానునారు “అశాపియతి పోదుగింతే నన కానిదే అనాకం లేదుగానా! కనుక అరణ్యముమైన గొల్లవం లధీపలంక అలాగా వైకుంఠా గర్భాదు అనవలసి పెట్టారా? పాతుట్టి పానీయములు అన్నియును అలాగే అగ్నాల్లో పూజ్యుడు. అతడికే నివ్వడూ నుభం జరుగుతుందని. సంతోషం లేక పోవటమనేది వంశానిహేయం. సంతోషం వల్లనే ముక్తి నతికూర వొడుగుతుంది. అదృష్ట్యాల్లా అనంతపురికి తోసి పు పెరిగేది సంతోషం లేకపోతే ఉప్పుర్రుదతిక మాడ నకిస్తుంది. నివ్వమిద నీర్లు పోడికర్పణలో! నీకుంటే నామాతాబుగదా అని-నివ్వమూ నేనడుగుచున్నా? (సైత నీవే ఇవ్వారేగాని అని (అర్థం) అంటున్నాడు.

99. పూరువంశం

శ్రీ శకుడు పరీక్షితుకు పూరువంశ్యుల కథలను చెప్తూ ఈ వంశంలోనే రాజర్షులూ బ్రహ్మవంశ్యులూ క్షాత్ర కలిగారన్నాడు (అ. 20 శ్లో. 1). ఒకే వంశంలో వివిధ వర్ణస్థులు పుట్టటానికేలాంటి అభ్యంతరం లేదన్న సంగతిని తెలియజేశాడు. దీన్ని మనం మర్చి పోరాదు.

పూరువంశంలో పుట్టినవాడే కణ్వుడూ, వాని కుమారుడు మేధాతిథీని! వీళ్ళంతా బ్రాహ్మణజాతిగా మన్నింపబడ్డారు.

దుష్యంతుడు :

ఇతడూ చంద్రవంశపు రాజే. ఒకసారి వేటాడ్డానికి వెళ్ళి కణ్వాశ్రమం చేరుతాడు. అక్కడి జంతు సామరస్యం మెచ్చి ఆశ్రమంలోకి వెళ్తాడు. అక్కడ కణ్వుడు లేడు. శకుంతల ఉంటుంది. ఆమె విశ్వామిత్రునికీ, మేనకకూ కలిగిన పిల్లగా నెటిగి ఆమె నలరించి గాంధర్వ వివాహం చేసుకుంటాడు. ఆమెను పొంది కణ్వుడు రాకముందే ఆమెనక్కడ వదలి వెళ్లి పోతాడు. శకుంతల గర్భం ధరించింది. కణ్వుడు వచ్చి ఆమె నాశీర్వదిస్తాడు. ఆమెకు సర్వగుణ సంపన్నుడైన కుమారుడు కలుగుతాడు.

కణ్వుడు తన శిష్యునిచ్చి శకుంతలనూ ఆమె కుమారుణ్ణి దుష్యంతుని వద్దకు పంపుతాడు. రాజు సభ చేస్తున్నాడు. రాజ ధర్మం జనరంజకమై ఉండాలని, తానే తప్పుచేస్తే జనులంతా అలాగే చేస్తారనీ రాజు వారెవరో తెలియనట్లు నటించాడు. ఆ రాజు లక్షణాలున్న కుమారుడు యీ దుష్యంతుడి కుమారుడై ఉండా

టమే బ్రహ్మ పీఠిగా చేయటం! అ నమయాన
 పాత్ర పాత్రములు పాత్ర పాత్రములు కుడుడు సూక్ష్మ
 టావంతో అద్భుతద్భావములు పూర్తిగానేదననే భక్తశంక
 ఉత్తరోత్తరా గీవడి ముగించి వామసురది ఎరిగి ఒక నత్తు
 వుల్లతో అ ముష్కలకలం నవరిగి పొడిని కుర్రాచాడుని కన్ను
 నొకదాన్ని నిరసనకాదు దీని కుష్మం దేవం ఎరే శాశీరక
 దృష్టి కలిగి భక్తిగ్రాహిని కలిగిస్తున్నానని అని అర్థం. ఒకే
 దృష్టితో చెప్పిన భక్తిగ్రాహినిని సూచన! వరమాత్మ తన
 చేయిచాసి అ నీటిని గ్రహించాడు దానం పూర్తి అయింది.

అలి చేసిన దానం - సర్వమూ తెలిసి చేసిన దానం
 దళదిక్కుం అలా గ్రహించవలెనని సూచన లేకపోయారు.
 దానం అలా ఇవ్వాలి! అలా ఇస్తే-

క్షీరి దానమిచ్చునరదును, నతికాంక్ష బరిగ్రహించు
 నతడును దురిత

మృతురై శరవత్సరములు శరవతి లోకమున గ్రీధ
 సలపుదురెమిన్ (8.1)

అలాదానం ఇస్తే పాత స్వర్గాన్ని పొందుతాడు. అంతే
 కాదు ఏదో కాంక్షతో వచ్చి పుచ్చుకొనే గ్రహీత కూడా
 స్వర్గాన్ని అనుభవిస్తాడు. అది నమభావం గల వరమాత్మ
 అనే అగ్ని అయితే ఒకనికి చేడినిచ్చి ఇంకొకరికి చల్లననియ్య
 తని బోధ.

వానశయ పోవకానికి ఈ దానం ఒక ప్రత్యుపాయంగా చెప్పారనేది ముఖ్యం. కోరికలు వసలేదుమంటారు వెంటనే బ్రతికేదెలా? ఇది మధ్యవుచుంటే “బ్రహ్మదానం అనఁతు” అంటామంటే శోరుమానుకొన్నంతారు. అందుకని బలి చక్రవర్తియగుంత ముట్టెతిని సంకోషాన్ని వందలలాని నడ మేళ్ళనుదే అభ్యాగతుడని దానం పేయవలసిందంటారు. బ్రహ్మ సదార్థ శత్రువేడి వచ్చి దానం గ్రహించేటప్పుడు అతడు భగవంతుడేగనుక అతడిపై అంతటి భక్తితో అడుగుతు నుతో నున్న కోరికలతో సంబంధించిన స్థలలో నుండి భూదానం చేస్తే బలిచక్రవర్తికి వచ్చుపంపడి ఫలరం మోక్షంతో సహా కలుగుతుందనేది భోగి!

అయితే బలిచక్రవర్తి కేసులుండనిచేత వచ్చుకుందా తెలియాలనిచున్నది. మైగా అయిన నేర్పరిమీడు త్రొక్కి వేయబడ్డాడటగా అంటారు. ముదిడికి అవరణ లేవుదోషాలు అని రెండు దోషాలుంటాయి. అవరణ దోషమంటే “దాడు తెలీదు” అన్ననీతి. ఇది కలిగిందరువాత మనసుకు ఊర్మికో బుద్ధికాదు. ఎందుకంటే వెంటనే “విశ్వేషదోషం వనిచేస్తుంది అంటే తనకు తోచినట్లు చెప్పెయ్యడం! ఆ తోచననునేది అతడివాననర్పు బట్టి జయిస్తుంది, అందుకని కథలు విన్నవం చాల జాగ్రత్తగానే వివారి! అనిచేస్తుంది. తొక్కిబడినట్లు తెలీనివాళ్లే చెప్పేది.

87. త్రివిక్రమానతారం

బలి వామనుడ్ని పరమాత్మగా మనసులో తెలిసి కొంటున్నాడు. అయిన పాదార్పి మాస్తున్నాడు. ఇతడు నగు

బుధుగా వచ్చిన ఆ నిర్గుణ పరమేశ్వర! ఎందుకనంటే-
పొట్టగా ఉన్న బొయన ఇలా - నీలం బట్టానై పోతున్నాడు!
ఓహో కేలం ప్రకృత బాధలే ఎంతయినా ఇహ షణ్డాల్లో
ఇలం బ్యాపిని కలిగి ఉంటాడా? ఓహో నీమి పెరుగుతం
తల ఎల్లిప కొద్దీ ఇంకా విజృంభిస్తున్నారనీ, ఈ పటుడి ముఖం
చూట్టాననీ!!

ఇంతటై పటుడింగిల్లె బుధుని తామలై నీభో వీధిపై
వలెత్తి బాధలవేడు కన్నులు కురిపిస్తూ పల్లెత్తులపూలానీపై
నలెత్తి పల్లెదురుల కంఠంపై ప్రళయమై నలెత్తి
హసాత్వాడిపై

నలెత్తి నర్వచదోన్నరూపం బహు ప్రదయ్యురూపం

నలవర్తియు (428)

ఈయనతో పర్వ ప్రవచన విష్ణు లేన బాలాయా ఇమిడి
పోతున్నయి నాకు కనువడేది ఆ వామనుడా? నువో విష్ణువా
నర్వగుణుడా నిర్గుణుడా? ఫలాన అని ఇతడికి వర్ణించేదెలాగ!
ఓహో రవి గొడుగై నా దనుకాడే వ్యవధిలేకనే రోరత్నంగా
అయినారే! అడుగో నూరకల బాస వెనుక క్రిందకే తన
వధంలో వెళుతున్నాడే! కలకాలంబుగా కేయూరంగా కంక
ణంగా కడి ఘంటగా పాదాలంకారంగా ఇసుక పరంగా
డిగిపోయినాడే! ఈతప్రకృతి వామనుని గ్రథించినా
ఇలా మనసును మణిచి రేలసికొన్నాడు ఈ కనువడే నర
మాత్మా వామనుడూ నిర్గుణుడైన భగవద్దర్శన వేరువేరు
గావు-అన్నీ ఒకటే! “వర్వనమై ఉన్న అథగవత్త్వానికి
నమస్కార” మంటున్నాడు బలి.

యోధుల చేతాంతంఁడి రంధంటున్నాడు. బలి చక్రవర్తి అప్పుడు వారిని గొంతుల్ని చీకెను.

ఈ సమయముననే భగవద్దేవత మరల నందడ నిచ్చినవాడు. అప్పుడు కరిటనిచ్చాడని; అప్పుడు తీసికొంటున్నాడు. మనమేం చేయగలం? ఏమీ చేయలేం. కాలాన్ని అనునరించి సుఖ ముఖము కలగొట్టెదే. మనకు మళ్ళీ ఎప్పుడో దైవం అను మొలిస్తాడు. అప్పుడేదాకా ఉండి అప్పుడు గెలువగా గాక చేసకన్నో లంటున్నాడు.

ఈ బలి నందడ పోయిందనె దైవ్యం లేదు. ఎటుక జ్ఞానం - మోక్షార్థమైతంటి. దైవ్యం ఉంది. ఇదిచీకంటా తన దాని ఉనంత తానె నెగ్గించుకొన్నాననే గర్వం ఉందా? చెను! అది ఈ దానవులకు. ఎవరు దానం చేసినా వారికి అవర్ణనం ఉండరాదు. అందుకని ఈ బలిని అంగీకరించుకొనినా తీసి గడ్డించాలనే వరమాత్య భావించాడు. గడ్డించుకొనినా తీసికొనినా కొట్లనూ బంధించాడు. బలి తీసికొనినా తీసికొనినా నిష్క్రమించి నన్నాడు. వరమాత్య పడిపోనా తీసికొనినా తీసికొనినా అయిపోవడమైనాను!

భగవద్దేవత ఇక నైనా మరలపోలేదు. ఎందుకని? చేతుల్ని గొట్టాన్ని మోస్తూ తీసికొనినా తీసికొనినా ఎలా చేశాడు? అందుకని నీకు మూడు పాదాంశుల ఇస్తానన్నావు చూడు - అప్పుడే రెండు పాదాంశుల మాత్రమిచ్చావు మూడోదేద? అన్నాడు. బలి ప్రభో - ఇదుగో నాకీరన్నున్నది గదా! అక్కడ నివరణ వద్దం ఉంది మూడవదిగా గ్రహించు

వామనమూర్తి శాంత వచనంలో చెప్తాడు. ఇతణ్ణి ప్రత్యేక నన్నానీతుణ్ణిగా చేయాలని సంకల్పించాను. అలాంటి కడుపు నాకు ఎవరిమీద కలుగుతుందో వాని నమస్త నంప దల్చి వారిస్తాను. అతడు సంసారంలో పడరాదని నా ఆశయం! దుఃఖ సమయంలో కూడా గురుమనస్థుడై కూడ వన్నుధిక్కరించని వాడవునా కాదా? ఏమిలుదా కాదా? అనేది ఈ విధంగా వరిక్షిస్తాను. అంతేగాని ఇది అతడికి శిక్ష కాదు. పోషిర్ణి మను కాలంలో ఇతణ్ణి నేను ఇంద్ర పదవిలో ఉంచబోతున్నాను. అప్పటిదాకా ఇతణ్ణి సుతంలో ఉంచి తక్కినూ ఉంటాను. సుతంలో రాక్షసులంతా ఉంటారుగా! వారికి ఎలాటి వ్యాధులు, దవ్వలు, నొప్పులు బాధలూ లేకుండా చెప్తాను. వారు మంచివారిని హింసించేవారుగా తయారయినప్పుడే వారిని నేను శిక్షిస్తాననేది నిశ్చయంగా చెప్తున్నాను. వారికుండే పాపపుణ్య ఫలాలు వారే అనుభవిస్తారు. అన్నాడు.

ఐలి ఒక వేళ అనుకుంటాడేమో- మంచివారిసాంగత్యం వదలి రసాతలంలో దైత్యుల సాంగత్యంలో తానుండాల్సి వస్తున్నదని! దానికి ఉపాయమున్నది. ఆ అనురభావాన్ని “నాధ్యానం” చేసి దాటవచ్చనేది మరువద్దు, అన్నాడు.

ఐలి మహాభక్తితో పరిష్కృతుడై నమస్కరించాడు. అప్పుడంటున్నాడు- మామూలు మనిషిలా-

సర్వగతుడనయ్య నమదర్శనుడనయ్య

నొకట విషమవృత్తి నుండు దీవు !

నిచ్చలేని వాంఛివు - భర్తలుగోరు

తలపు లితు, కల్పితదువుమాడ్కి ! (878)

కాని, ఇచ్చలేనివారి కివ్వవు - అన్నప్పుడు అది తప్ప వట్టటానికి తగిన సందర్భంకాదు అనిపిస్తుంది భర్తల కిష్టావు అనటంలో వారి ఇచ్చలు తీరుస్తావు అనడమే కదా, కాని, భార్యలేనివారి కోర్కెలు యథాతథంగా భగవంతుడు - ఉద్యుక్తుడై తీర్చడు, వారివారి పుణ్యఫలాల కారణంగా అవి తీరవలసిందే ! భర్తలకు ఆయనంతట ఆయన కరుణిస్తాడనటమే బలిచక్రవర్తి చెప్పే విషయం !! అనిపిస్తుంది.

వామనుడప్పుడు శుక్రుని పిల్చి "బలి నేజో అన్యాయం చేసివట్లు బలబలాదావు - ఇవ్వదేమయిందతడికి ? ఏం చేదుమ్రుంగాడు ? రసాతలాధిపతి !! అని చెప్పి - వ్రజ్జుడుడితో "బలిని తీసికొని వెళ్ళి అక్కడ అతడ్ని రాజు చేయాలింది. అతడి రాజ్యాన్ని నేనక్కడ పురద్వారం దగ్గరుండి గడ చేయాలి రక్షిస్తాను" అన్నాడు. అంటే సరూపడై ఎల్లప్పుడూ బలికి దృగ్గోచరమవుతాడట ! బలి "ఇంద్రవదనిని వహించి తరువాత మోక్షాన్ని పొందుతాడు" అన్నాడు. ఓహో ఏమి భాగ్యమతడిది!! అప్పుడు బలిచేత మిగిలిన యజ్ఞంవూర్తిచేయిస్తాడు శుక్రుడు బలి నెత్తినకాలు పెట్టి వామనుడు త్రొక్కాడనటం వ్యాసుడుగాని బమ్మెరగాని వ్రాయలేదు. మనం అనుకోవటంలో అర్థంలేదు! అది మన ప్రారబ్ధం

మహేంద్రుణ్ణి స్వర్గరాజ్యానికి వట్టాభిషేకం చేస్తాడు. అంతా వెళ్ళి! భగవానుడి దయకలిగితే, వానికి రాజ్యాంశ కేమి? భోగాంశకేమి? అమృతం పొందాలి. జ్ఞానభక్తిని పొందాలి. అదే సర్వమూను!

జలి కథలో దానం చేయటంలో “బ్రహ్మర్పణం బ్రహ్మహవి- బ్రహ్మగ్నో బ్రహ్మణాహుతం బ్రహ్మైవతేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మ సమాధినా.” అనే శత్ర్వాన్ని అనుసంధానం చేస్తూ యజ్ఞంగా దానంచేస్తే వాసనలు నశించి మోక్షం కలుగుతుందనేది బోధ.

88 మత్స్యవతార కథ

ఈ అష్టమ స్కంధంలో కూర్మావతారము వామనావతారం అనే అవతారాలు వర్ణించారుగదా అనుకొంటూ శాసకాదులు నూతునీ, వరీక్షితు శ్రీకునీ మత్స్యవతార కథను చెప్పుమంటారు. ఈ అవతారాన్ని పరమాత్మ బ్రహ్మదేవుని రాత్రికానిశంతమయిన సమయంలో హయగ్రీవుడనే రాక్షసుణ్ణి చంపడానికి ధరించాడు.

జగుష్పాకరమయిన మత్స్యరూపాన్నెందుకు చేపట్టాడన్నారు శ్రోతలు. అందుకు శుకుడు చెప్పన్నాడు, పరమేశ్వరుడు వేదాల్ని బ్రహ్మతర్పణల్ని సాధువుల్ని సురంసూరక్షించడానికి సగుణ శరీరం పొందుతాడు. అన్ని స్వరూపాలూ అతడికి నమానమే. జగుష్పాకరమైన చేప అని మనలో

కొందర మంటాము ఈ ఘన వదార్థాల్లో మాత్రం వరమాత్మ లేదనుకొన్నారా? అకాశరూపంగా ఉండనే ఉన్నాడు. ఆయన నిర్గుణుడనేది మరువవద్దు ! ఆయన మత్స్యరూపుడై ఎలా అవతరించాడో చెప్తాను విను.

బ్రహ్మకు పగటికాంక్షైపోయి రాత్రికాలం వచ్చినప్పుడు ప్రపంచమంతా ప్రళయవశమై జలరాశిలో మునిగిపోతుంది. తిరిగి పగలు కలిగేటప్పటి వరకూ బ్రహ్మనృప్తి చేయడు. పగలు రాంగానే బ్రహ్మవేదాతి ప్రకారం తిరిగి సృష్టికి ఉపక్రమిస్తాడు ! ఈ నమయమంతా బ్రహ్మ కన్నొరిగి ఉంటాడనచ్చు అ నమయం రావటం గమనించి, వరమాత్మ చిన్ని మత్స్యరూపంలో ఒక ఏరులోని నీటిలో ఉదయించి ఉన్నాడు.

అ ఏరు దక్షిణదేశమైన ద్రవిడదేశంలో ఉన్నది. ఆ దేశపు రాజు నత్యవ్రతుడు. ఆయన నిష్ఠతో అయేటి దరినే ఉండి తనను చేస్తున్నాడు. అ ఏరు పేరు కృతమాలిక. అక్కడ ఆయన ఒకసారి హరి నమర్పణంగా జరితర్పణం చేస్తున్నాడు. హఠాత్తుగా తన దోసిట్లోకి ఒక చిన్న మత్స్యం రావటం గమనించి తిరిగి దాన్ని ఏట్లోకి పడలివేశాడు. వెంటనే ఆ మత్స్యం ఆయనతో అన్నది :-

“అయ్యో ! పెద్ద చేపలు మ్రింగివేస్తవేమోనని భయపడి నీ దోసిట రక్షణ కోసం జేరితే వన్ను మళ్ళీ ఈ నీటిలో పడేస్తున్నావు ! న్యాయమా రాజా” అన్నది. నత్యవ్రతుడు దయాళువు వెంటనే ఆ చేపను తిరిగి నీటిలో వట్టుకొని తెచ్చి

తన కమండలువులో వేశాడు. ఇంటికి తీసుకొని పోయాడు. ఆ రాత్రి గడిచింది. ప్రొద్దుపొడిచేసరికి ఆ చేప చాల పెద్దదై తానున్న స్థలం చాలటల్లేవన్నది! అందుకని నత్యవ్రతుడు దాన్ని ఒక పెద్ద పాత్రలో నీట వదేశాడు.

అది ముహూర్తమాత్రంలో ఇంకా పెద్దదైపోయి రాజును విల్చి తనకు స్థలం చాలరేవంటుంది. ఆ మన దానిని ఒక మడుగులో వదలుతాడు కాని క్షణంలో ఆ చేప ఆ మడుగుంత పెద్దదై ఇంకా స్థలం కావాలంటుంది. ఆ నత్యవ్రతుడు దాని నొక ప్రాదంలో వదలుతాడు. అది కూడ కొంత నేలట్లా తనకు చాలసంత పెద్దదయిపోతుందామీనం! నత్యవ్రతుడు దానిని సముద్రంలో వేస్తాడు. అలా వేసి, - దానితో అంటాడు!

“ఒక్కరోజులో శతయోజనాయతమైన శరీరాన్ని పెంపొందించుకొన్నావు. నీవు, అపన్నుల్ని- రక్షించవలసిన హరివని నేననుకొంటున్నాను- అన్నాడు. నీవే నారాయణుడవనిపిస్తున్నది! భక్తులమైన నూకు నీవేదిక్కు కాగలవు! ఇలా తామనరూపమైన ఈమీనంగా నీవెందుకు ఎచ్చావు మహామథావా!” అన్నాడు. ఇదే శరణాగతి.

వశమాత్మ నిలిచి నారాయణమివ్వార్చివచ్చింది. చెప్పతున్నాడు “ఇంకొక ఏడు రోజుల్లో ప్రళయం రాబోతోంది! ఈ త్రిజగాలూ నీటిలో మునిగిపోతాయి. బ్రహ్మకు పగలు పూర్తి అయే కారణాన, ఇలా అవుతుంది. రాత్రి కాలమంతా పెంజీకటిలో నమసిపోతుంది నర్వమూ. నేను తప్ప! నా అజ్ఞ మీదట ఒక నావ వస్తుంది. ఇందులో నీవు ప్రస్తుతమున్న

ఓషధుల్ని బీజరాసుల్ని వేసి నీహ సప్త ఋషులూ అందులో
చేరి సురక్షితంగా ఉండండి. ఆ వడవ కల్లోం సారావారంలో
మునగకుండా నాకున్న ఈ కొమ్మకు ప్రాచీతో కట్టి జాగ్రత
చేయించు. నేను వరమాత్య భావమునే. నా కేమీ ఈ ప్రళయం
అడ్డురాదు. నేను నిన్నూ, సప్తర్షుల్ని అ నావనూ ఓషధాదుల్ని
రక్షించి, తరువాతి సృష్టిని వదిలించేస్తాను,” ఇలా చెప్పి
వరమాత్య తిరోహితుడై నాడు. సత్యవ్రతుడు అలానే చేశాడు.

అ విదురోజులూ సత్యవ్రతుడు వరమాత్యను తలుస్తూ
తూర్పు తలబెట్టి దర్భశయ్యపై ఉన్నాడు. ప్రళయకాలం
వచ్చింది. మహావృష్టికలిగింది. సముద్రం పొంగింది.
బ్రహ్మకు నిద్రమైకం కలిగి నిద్రించాడు. జగాలు మునిగి
పోయినై. బ్రహ్మ ముఖంనుంచి శ్రుతులు బయటకు మూర్తి
మంతమై వచ్చినయి. అక్షణాన హయగ్రీవుడనే ఒక దైత్య
భటుడు ఆ వేదాల్ని హరించాడు.

అతడికో ఈ ధర్మనంహితలు పనికిరావు. అవి తన
స్వార్థభూయిష్టమైతే నడతకు అడ్డంవచ్చినయి ఇన్నాళ్ళున్నూ,
బ్రహ్మ మెరికువగా ఉన్నన్నాళ్ళూ “ధర్మం ఫలాప”
అని చెప్పేవాడు! ఇప్పుడు నిద్రపోయినాడు గనుక ఆ వేదాలు
తప్ప ఇక ధర్మం ఫలాన అని చెప్పగలిగిన ప్రామాణికుడు
లేడు! ఆ వ్రమాజాన్ని హరించి తన ఇష్టంవచ్చినట్లు, దుష్ట
శక్తితో చరిద్దామని ఆ హయగ్రీవుడి ఊహ.

కాని వరమాత్య మత్స్యరూపంతో ఓషధుల్ని. అవిఉన్న
నావనూ, సత్యవ్రతాదుల్ని రక్షించడమేగాక ఈ వేదాల్ని

కూడ రక్షించాల్సి ఉన్నాడు. అందుకని మహాబలింతో నముద్రమంతా తిరుగుతున్నాడు. నముద్రంలోని ఇతర జల చరాలు- నంసార నముద్రంలో నతమతమయే జీవునిలా కల్లోల పడిపోతున్నాయి. సత్యవ్రతుని నావ మాత్రం తదేక దీక్షతో వరమాత్ముని న్నవంచేసే తవసిలా ఒడుదుడుకులేక మత్స్యపు కొమ్మున అంటకట్టబడి ఉంది. నముద్రమంతా లోపలి తిరుగుతుంటే మత్స్యపు కొమ్ము స్థిరంగా ఎలా ఉంటుందనే శంక అర్థం లేనిది. అదే వాని శ కి! నంసార సంభ్రముడైన జీవి వరమాత్ము యందు భక్తిని పొంది యున్నప్పుడెలా ఆ నంసారం అతడ్ని బంధించవో అలా ఆ నావను నముద్రకల్లోలం ఏమీ చేయలేకపోయింది.

లక్ష కోర్కెలుండంగా ఒకే ఒక భగవద్భక్తిని పొంద వలసిందని నంసార నిమగ్నుడయిన జీవునకెందుకు చెప్పాల్సి వచ్చిందో సత్యవ్రతుడు ఆ వరమాత్మును గూర్చి చేసిన ధ్యానంలో తోస్తుంది.

చెలివై చుట్టనువై మనస్థితుడవై చిహ్నైవై యాత్మవై
వలనై కోర్కెల పంటవై నిభుకవై వర్తిల్లు సిన్నొల్లకై

భజించకపోవటం. చుట్టాల్సి ఒకసారి, స్నేహితునొక సారి ఇతర కోర్కెల్ను ఇంకోసారి ఇలా వట్టుకో వ్రయత్నిస్తాడు నంసారి. అదే దుఃఖద మంటున్నాడు
పలు వెంటంటి లోకమక్కట వృధాబద్ధాశమై పోయెడిన్
నిలువన్ నేర్చునె హేమరాశి గనియున్ సిర్బాగ్యుడం

భక్తయా. (733)

అని నత్యవ్రతుడు న్తుతిస్తాడు. ఆ న్తుతికి వరమాత్య సంతోషించి సౌఖ్యయోగ్గక్రియా నహితమైన పురాణ నంహితను నత్యవ్రతుడికుపదేశిస్తాడు. ఆ సంహితే ననాతన బ్రహ్మ స్వరూపం ! ఆ వ్రథావంచేత సత్యవ్రతుడు తరువాత, సూర్యునకు శ్రాద్ధవేపుడనే పేరుతో పుట్టి ఏడవ మనువుగా నైనాడు. ఇచ్చపి కలియుగంలో అతడే మనువు.

ఆ తరువాత అబ్రహ్మ యొక్క లాత్రి అంకా నారాయణుడు జలచరాకారంలో పంచరించుతున్నాడు. ఆ లాత్రి అంతమయే నమయాన.

ఉయకంఛోనిధి తోసి, వేదముల కుయ్యున్.

దైవ్యమున్ జూచితే

గరుండ్లార్చి ముఖంబు సాచి బలువీకందోకసారించి మే
నైఋత్యున్ దాదలు దీటి మీనందరన్ మీనాకృతిం విష్ణుడ
క్కటాటిన్ దాకి వధించె ముష్టిదళిత గ్రావున్ హయగ్రీవుని!
(737)

ఆ తరువాత బ్రహ్మ నిద్రనుండి లేచాడు. భాతత దేవీ నిద్రనుంచి లేచింది, బ్రహ్మకు పూర్వం వ్రళయంలో మునిగిపోయిన జీవజాలాల సంచిత పావపుణ్య ఫలాలు పృష్టమై తెలియడమారంభించింది. వాటిని నృష్టించాలని బ్రహ్మ అనుకొంటున్నాడు నృష్టికి ముందు ధర్మ వ్రతిపాదింపబడాలి. వేదాలు హయగ్రీవుడు తీసికొనిపోయి చిక్కులు వడేట్లు చేశాడు గదా ! అందుకని విష్ణుమూర్తి హయగ్రీవుని చంపి వేదకోటిని తెచ్చి చిక్కువిచ్చి ఇచ్చాడు బ్రహ్మకు.

ఇలా చెప్పి శ్రీమతుడు అంటున్నాడు :

ప్రళయాంభో నిధిలోన జేన్మరచి విదంజెందు వాణీశమో
ముల వేదంబులు గొన్న దైత్యుని మృతీంబొందించి

సత్యవ్రతుం

డతరన్ బ్రహ్మము మాటలందె లిసినర్వారారుడై మీనమై
జతిధిన్ గ్రుంతుచు దేలుచున్ మెలగురాజన్మూర్తిన్

మొక్కెడన్ (746)

ప్రాత అప్పట్లో లేడుగదా! వేదాల్ని దొంగిలించడమనీ
మళ్ళీ వాటిని తెచ్చి బ్రహ్మకీర్షణమనీ ఇవి ఎలా జరిగాయి!
అని శంక కద్దు! బ్రహ్మ నిద్రించిన నమయాన అప్రాచ్యు
డైన హయగ్రీవుడనే రాక్షసుడు వేటాట వల్లించి దురర్థం
చేశాడనాలి. అతడిని చంపింది అవరోధం వేదాంకు లేకుండా
జేయడానికే!! శంకను తీర్చుకొని గ్రంథంలోని భావాన్ని
గ్రహించట మనేది మతగ్రంథాల్లోనే కాదు - ఎక్కడయినా
సూత్రమేషని మరుసరాదు.

షష్ఠ స్కంధంలో భగవన్నామ జపం చేయాల్సి-
పవ్రమ స్కంధంలో అనర్వాసం వదలి సద్వాసనివే సంత
రించుకోవాలనీ చెప్పి ఈ అష్టమ స్కంధంలో ఆ అనద్
వాసనలు పోవడానికి 1. కష్టాల్లో గజేంద్రుడిలా ప్రార్థించడం
2. నంపడ కలిగినప్పుడు శిబిలా దానం చేయడం 3. మాట
విలబెట్టుకోవడం 4. సత్యవ్రతుడులా శరణాగతి చేయడం
అవసరమని వ్యాసమహర్షి తరుణోపాయం చెప్పాడు!

ఇది అష్టమ స్కంధం

89. సూర్యవంశరాజుల కథలు

బాబాయి చెప్పన్నాడు : “వరమాకుడైన శ్రీకృష్ణుడితో సత్యం కావడమే భాగవత ధర్మం - మోక్షానికదే దోషం. రాసరికి భాగవతానికి ధర్మం. కాబట్టి దశమ స్కంధంలో వింటాం. దానిని అర్థం చేసుకోడానికి స్థూలవాదస్థూ సూక్ష్మవాదస్థూ కూడ ఉండిన మహా భగవంతుడి వైపుకు త్రిప్పడం అనే వస్తు చెయ్యాలి. అప్పుడే సూక్ష్మవాదసలు బక్షిగా మారిపోయి రాసరిలో చేరి వరమేశ్వరుడితో నమ్మకవింపగలిగేది.

వాదస్థు బుద్ధిలో సూక్ష్మరూపంలో శివవేసుకుని ఉంటు ఉంటాము. బుద్ధికి శరీరంతో సూక్ష్మ సాంగత్యముంది సూర్యుడు బుద్ధింద్రియానికి అధిదేవత. అందుకే వ్యానమహర్షి సూర్యవంశ్యుల కథలుచెప్పి బుద్ధికి మరమ్మతు పెట్టుకున్నాడు. తరువాత మనసును ఉద్ధరించడానికి చంద్రవంశ్యుల కథలు చెప్పాడు.

శ్రీగురుడు వరీషితుకో అంటున్నాడు : నీకు ఏదో మనువు చరిత్ర చెప్తాను, సత్యవ్రతుడే శ్రాద్ధదేవుడై సూర్యుడూ శ్రాద్ధ అనే వాళ్ళకు పుట్టాడు. అతణ్ణి వైవస్వతు డంటాం. ఈ మన్వంతరం మనదే !

సూర్యవంశ్యులు ధర్మసూక్ష్మలెరిగి అనుష్ఠించేవాడు.

వైవస్వతుడు వుత్తరు కౌవాలిని యజ్ఞం ఆశంధిస్తాడు. కాని మనవు భార్య అడపిల్ల కావాలని హోమనూ అర్పియ్యని ప్రార్థించి ఆ యజ్ఞంలో అడపిల్లకోసమైన మంత్రాల్ని చదివిస్తుంది, అందుకని అడపిల్ల పుట్టుతుంది. మనవుకు అనంతృప్తి కలిగి వశిష్ఠుని శరణు వేడుతాడు.

వశిష్ఠుడు తననుచేసి వరం పొంది “ఇల” అనే అడపిల్లను మగవాడుగా చేసేస్తాడు. కాని దురదృష్టవశాన యీ పిల్లవాడు నుద్యుమ్నుడుగా పెద్దవాడై వేటకువెళ్లి కుమార వనంలో చేరి దుద్రుడి శాపవశాన శ్రీ అయి పోతాడు. కాని అతడు తిరిగి వచ్చి వశిష్ఠుణ్ణి ప్రార్థించి తన స్థితి చెప్పుకొని గోపపెట్టుతాడు. వశిష్ఠుడు దుద్రుణ్ణి గూర్చి తనను చేసి తగినట్లు వరాన్ని పొందుతాడు. ఆ వరం వ్రకాకం నుద్యుమ్నుడొక నెల మగవాడుగానూ తరువాతి నెల శ్రీగాను ఉంటాడు.

శ్రీగా ఉన్నప్పుడు చంద్రవంశ్యుడయిన బుధుని కలిపి పురూరపుణ్ణిన్నీ మగవాడుగా ముగ్గురు కుమారుల్ని తన భార్యలకూ కంటాడు.

ఈలోగానే వైవస్వతుడు తననుచేసి వదిమింది కుమార్తెను కంటాడు : వాసు, ఇక్ష్వాకుడు బృహద్రథుడు వృగుడు శర్యాతి, దిష్ఠుడు ధృష్ఠుడు కరూశకుడు, అరిష్కంతుడూ. నభగుడూ కలి అనేవారు.

బృహద్రథుడు తండ్రి వశువుల్ని రక్షిస్తూ చీకటిరాత్రి వేళ మందమీద కొచ్చి పడిన పులిని వరకబోయి ఒక ఆవును

వరికెస్తాడు తరవాత వులిని చంపినా, వశిడుష్టుడు అతడ్నిరాజ్యాధికారం లేనివాడుగా శపించాడు. బృహద్ద్రుడు తిరిగి వశిష్టుడిని ప్రనశుణ్ణి చేసుకొని, ఊర్ధ్వరేతస్కుడై, ప్రాణులకు అవుడై, శాంతుడై జడునిలా అంధునిలా చెవిటిలా అవధూత అయి బ్రహ్మత్వాన్ని పొందుతాడు.

కలీ, కరూశరుడు విరాగులై వరమవదం పొందాడు. ధృష్టుని వంశంలో బ్రహ్మణ్యులు కలిగారు.

వృగమహారాజు దానవరుడైనాడు. ఈయన వంశంలోనే ఓఘవలి అనే అమెను నుదర్శనుడు పెండ్లాడి అమె సహకారంతో ముక్తిని పొందాడు.

అరిష్టంతుడి వంశంలోవాడు శర్యాతి. దిష్టుని కొడుకు నాథాగుడు, ఇతడు స్వభావవశం చేత వైశ్యవర్ణానికి చెందిన వాడైనాడు. ఇతడి వంశంలోవాడే మరుత్తుడు. గొప్ప యజ్ఞవరుడు. యజ్ఞా ప్రాబల్యం వీళ్ళ కాలంలోనే వృద్ధి అయింది.

ఈ నూర్యవంశులు ధర్మనూష్కర్షి బుద్ధితో ఎరిగి వర్తించారు. ఎవరిబుద్ధి వాళ్ళకు ప్రమాణమని కాదు చెప్పేది! ధర్మనూష్కమెరగాలంటే బుద్ధి నువయోగించి ఎరగాతి అని బోధ.

90. చ్యవనముని- నాభాగుల కథలు

ఈయన యుని, శర్యాతి అనే సూర్యవంశ్యరాజుకు అల్లుడు.

ఈయన మహావృద్ధుడై తపసు చేసుకొంటుంటే చుట్టూ చెడ పుట్టలు పోతాయి. రెండు రంధ్రాల్లోంచి ఆయన కళ్ళు తళతళా మెరుస్తూ ఉంటాయి. ఒకసారి ఆ వనానికి శర్యాతి వరి వారంతోనూ కుటుంబంతోనూ వస్తే శర్యాతి కూతురైన సుకన్య అ మెరిసే వేమిటో తెలీక పుల్లతో పొడిచేస్తే రక్తం బయటకు వస్తుంది. ఆమె భయపడిపోయి తండ్రికి తను చేసిన అవచారం చెప్తుంది.

రాజు విషయం తెలిసి చ్యవన్ముడ్చి శాంతనరచి ఆ సుకన్యను ఇచ్చి పెట్టి చేసి వదలి వెళ్తాడు.

సుకన్య చాల అందమైంది, అశ్వనీదేవతలు ఆమెపై మోహపడి వచ్చి ఆమెకు తమకొర్రీక చెప్తారు ఆమె వాడిని చీదరించుకొని వెళ్లి చ్యవనునికి చెప్తుంది. ఆయన అప్పుడు వాళ్ళు అశ్వనీదేవతలనీ అందుచేత మనిషి అత్యంత యవ్వనుడు కావాలంటే ఔషధం ఏమిటో చెప్పుమని అడుగుమనీ ఆమెను వంపుతాడు. అలా అడుగుతుంది. వెంటనే ఆ అశ్వనీ దేవతలు ఔషధులు తెచ్చి ఒక మడుగుతో వేసి అందులో స్నానం చేసి వస్తాము మే మెంత యవ్వనులమవుతామో చూడుమంటారు. కాని వారు వెళ్తుంటే వారితోపాటు చ్యవ

నుడు కూడ వెళ్లి ఆ మడుగుతో మునిగి అత్యంత యవ్వనుడై
రిరిగి వస్తాడు. నుకన్య చ్యవనునే వరించింది.

ఈ మేలు పొందిన చ్యవనుడు అశ్వనీదేవతలకు శర్యాతి
చేసే యజ్ఞంలో హవిర్భాగాల్ని ఇస్తాడు. ఇంకా చ్యవనుని
వీమి భయపెట్టలేక రాజీ వడిపోతాడు.

నభగుడి కొడుకు నాభాగుడు. వీని కుమారుడు అంబ
రీషుడు.

నాభాగుడికి వాని సోదరులు తండ్రి ఆస్తిలో భాగమీయ
లేదు. అతడు సహనంతో తండ్రిని సంవదించి సోదరులు
చేసే యజ్ఞంలో అ రోజు ప్రక్రియ ఎవరికి తెలీని స్థితిరొ
తాను చెప్తాడు. అప్పుడు సోదరులు సంతోషించి వానికి యజ్ఞ
శేషంలోని ఆస్తిసంతా ఇచ్చామంటారు, కాని అది శివుడికి
చెందింది. నాభాగుడు శివుణి న్తులిచేసి మెప్పించి ఆ ఆస్తిని
పొందాడు. ఈ సహనాన్ని నాభాగుడు సూర్యవంశజుడు కావ
డంవల్ల పొందాడనవచ్చు, బుద్ధితో విమర్శిస్తే ఈ సహనం
ఎంతో మేలని తెలుస్తుంది మనకయినా.

91. అంబరీషుడి కథ

అంబరీషుడు వరమభక్తుడు. అతడు విరాగి అంబరీషు
డికి హరి తన చక్రావేళి ఇచ్చి ప్రజాపాలన చెయ్య
మన్నాడు.

అంబరీషుడు కర్మయోగి. తాను చేసే సర్వ కర్మలకూ పరమాత్మే కర్త అని భావిస్తుంటాడు. "భగవతను భూతిని పొందాననేదే ఆయన అక్షయం.

ఒకసారి అంబరీషుడు ద్వాదశీ వ్రతం చేస్తున్నాడు. శార్తికమాసంలో మూడు రాత్రులుసపసించి, కాళిందీలో స్నానమై మధువనంలో శ్రీహరికి అభిషేకం చేసి అర్పించి పూజించి గోదానాలు చేశాడు.

ఆ సమయాన దూర్వాసుడు అతిథిగా వచ్చి భోజనం చేస్తానని అనుగ్రహించి ధ్యానం చేసి వస్తానని కాళిందికి వెళ్తాడు. అనాడు ద్వాదశీఘడియలు కొద్దిసేపే ఉన్నాయి - అవి గతించేలోపల పారణ చేయాలి అనేది శాస్త్రం. బ్రాహ్మణుడైన దూర్వాసుని వదలి భోజనం చేయటం పాపం. అది శాస్త్రమే చెన్నతూంది. అప్పుడేం చేయాలనే ధర్మనూష్కం నభానదుల సమక్షంలో పెట్టాడు. వారు ధర్మనూష్కం ఎరిగినవారై భోజనం చేయక - పారణమాత్రం చేయాలింది సమయంలోవలె - అన్నారు.

అంబరీషుడలానే చేశాడు. తరవాత దూర్వాసుడొచ్చి ఉగ్రుడై పోయాడు. తాను రానందుకు వ్రతం విఫలం అయితే తిరిగి ఫలాన్ని తన తపశ్శక్తిచేత అనుగ్రహిద్దామనుకొన్నాడు అది విఫలమైంది. అందుకు కోపించి తన జటను పీకి కిండకాట్టి కృత్య అనే భూతాన్ని సృష్టించి అంబరీషునిపైకి పంపుతాడు.

వెకుంతంలో హరి వెంటనే అంబరీషుణ్ణి కాపాడాను గొన్నాడు. అంతే అక్షణాన ఆయన చక్రం సహస్ర భాను తేజంతో విరిసి వచ్చి కృత్యను నశింపజేసి దూర్వాసుని వెంట బడింది దూర్వాసుడు భయపడి పలాయనం చేపట్టి బ్రహ్మ, మహేశ్వరుడు ఇంద్రులు ఐష్ట్యం ఉండే చోట్లకు పలాయనమై వెళ్ళి శరణు కోరాడు. చక్రం వెంటవదుతోంది. వారు ఇతణ్ణి రక్షించ లేకపోయారు.

అంతటి గొప్ప తపస్విని హరి చంపాడనుకొన్నాడా? అని మనకు శంక! కర్మ ఫలప్రదాతైన వరమాత్య అదేశంకో ముని అంబరీషుణ్ణి హింసించబోయిన పాప ఫలాన్నే అనుభవించాల్సి వచ్చింది. భగవానుని అదేశం గొప్పదిగాని కర్మఫలం తత్సంబంధ కాత్రం గొప్పది కాదనేది మనం గుర్తుంచుకోవాలి!

ఇంతకూ బ్రహ్మగాని, మహేశ్వరుడుగాని చివరకు హరిగాని “నీవు ముందు వశ్యాత్వావ వడితేనే నీకు వరిహారం అన్నట్లు రకున్నారు. హరి చక్రాన్నుంచి మేము రక్షించ లేమన్నారు ఇతర్లు. హరి నిన్ను అంబరీషు దొక్కడే రక్షించాలి అన్నారు.

ముని అక్కర్లుంచి మళ్ళీ పరుగెత్తుకొని వచ్చి అంబరీషుణ్ణి ప్రార్థిస్తాడు. అంబరీషుడు “బ్రాహ్మణుడికి ఇక్కట్లు వచ్చింది తనవల్ల” నంటూ నానావ్యథా చెందుతూ ఉన్నాడు. అందుకని వెంటనే అతడివ్వదు నుదర్శన చక్రాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాడు. “అయ్యా! నీవు సూర్యుడవు. చంద్రుడవు. అగ్నివి

వంచ భూతాలను!- బ్రహ్మను! కాళం జగం తేజస్సూక్మాద
నీవే! కమః నేను విహితధర్ముడై చరిస్తుండటం నిజమయితే
క్షతజనుడును నాకు దైవమే కనుక ఈతడికి కుభం కలుగు
తుంటిగాక' అంటున్నాడు.

చక్రస్వామి అనుగ్రహించి వెళ్ళిపోయినాడు. అంబ
రీషుడు భూతేవుణ్ణి అదరించి భోజనం పెట్టించి కానూ
భోజనం చేశాడు. దూర్వానుడు మహర్షి గోపం తగ్గిందనీ భగ
వంతుడీ అనుగ్రహం వల్ల తాను తరించడమయిందనీ అంబ
రీషుడు అనుకొన్నాడు.

దూర్వానుడు కాత్రం చెచ్చింది అక్షరాలా అనుకు
నేయలేదని అంబరీషుని గోపించాడు. అంబరీషుడు కాత్రం
మెరిగి బుద్ధిచేత కానిలోని సూక్ష్మవిషయాన్ని అవగాహన
చేసుకొని ఎత్తింరాడనేది బోధ!

దూర్వానుడు వారి మాటల్ని తలచి తలచి బాష్ప
వాతినీ కళ్ళనుంచి కుకుస్తున్నాడు. వారి తనతో ఇలా
అన్నాడు.

“తనువు మనువు విడిచి తనయులబట్టం
నారి విడిచి నంవదారి విడిచి
నన్నెకాని యన్య మెన్నడు నెరుగని
వారి విడవనెట్టి వారినైన (121)

కర్మయోగి ప్రవంచాన్ని భగవంతుడుగా దర్శించి
శ్రవంచాన్నే మరచి ఉంటాడనీ అంబరీషుడలాంటివాడనీ

మనం తెలియాలి. అప్పుడు భగవంతుడి స్థితి ఏమటో భగవంతుడే దూర్భావుడే చెప్పిస్తాడు. అంతే. "సాధం హృదయమే బాది" అన్నాడు. ఇదే కర్మయోగి మనసు!

దూర్వానుడు అంబరీషుడి దగ్గరకు రావడమే, ఆ రాజుకు మంచి ఫలం ఇప్పించడానికే! అలాంటి స్థితిలో అంబరీషుడిచేత అభయం పొందుచుని పంపాడే ఆ హరి! "ఓహో అంబరీషుడు ఎంత భక్తుడు! ఏదో వ్రకాలూ కర్మలూ చేస్తుంటాడే ఇతడికి జ్ఞాన బోధ లేవే అనుకొన్నాను! ఇతడు కర్మయోగి. వ్రతకల్మా వరమాత్ముని కర్మగా చేసి - ఏ ప్రేమ చూపినా దివ్య ప్రేమచుగాచేసి ఏ బుద్ధినెరిగినా దివ్య జ్ఞానాన్నె కలిగి మనుకున్నాడిరడు! అని తెలుస్తోంది!! అలాంటి సాధకుడు కనుకనే—, ఆ వరమాత్మ

..... "కానై యిచ్చుటల్ కాచుటల్

సౌరిదిన్ నై జ గుణంబులై నరనవచ్చుంగాదె

మిత్రకాకృతిన్ (140)

అనుకొన్నాడు అంటే అలాంటి కర్మయోగికి నమానంగానే భగవానుడు రక్షణ ఇస్తాంటాడనేది నిజమని అర్థం. అంకా అనుకొంటున్నాడు: దేవదేవేకుం దా తకంక స్థితి గొల్పు భక్తుంకు లేదద్దంబు!"

కర్మయోగ స్థితే అకంక స్థితి! ఆ స్థితి ప్రభావాన్ని దూర్వాన మహర్షి ప్రశంసించాడు. అంబరీషుని కథ వింటే నేయుక్తువుకారట. బోగవదువుకారట!

ఈ యంబరీషు చరితము

దీయుండునే విన్న జరువ ధీనవమ్మర
దె యుండును భోగవరుండు తీర్థగృహంబున
దై యుండును నరుడు వుండునై యుండునపా! - 58

వివదమంటే చెవుంతో విని ఊరుకోవటం కాదు
అంబరీషుని భక్తిని పొధించి కర్మయోగి కావాలి. అప్పుడు.
భగవంతుని రక్షణ పొందగలుగుతాడు మనిషి. అప్పుడిక
సంపదేమి! భోగాలెమి!! విజ్ఞానమేమి!! అన్న నమకూరుతాయి
అని దోధ.

92 ఇశ్వోకు వంశులు

మనువు తుమ్మితే ఆయన ముక్కునుంచి పుట్టినవాడు
ఇశ్వోకు. ఇతడికి నూర్వారు కుమార్తె. పెద్దవాడు వికుక్షి.
ఇతడ్ని తండ్రి ఒకసారి, బ్రాహ్మం పెట్టే నిమిత్తమై పవిత్ర
మైన మాంసం తెమ్మంటాడు. వికుక్షి వేటకు వెళ్లి తిరిగి
వేటాడి చివరకు ఒక కుందేటిని వట్టి తెస్తూ తనకు
అకలైతే, దానిలో కొంత భాగం తినికొని తనకువయోగించు
కొంటాడు మిగతాదాన్ని పవిత్రమైన మాంసభండంగా తెచ్చి
తండ్రికిస్తాడు.

వశిష్ఠుడది గమనించి ఇశ్వోకు చేయల్సిన పైతృక
కర్మను దానితో చేయనీయక వికుక్షిని బహిష్కరింపిస్తాడు.
ధర్మాన్ని సక్రమంగా అచరించాలనటం ఇక్కడి దోధ.
ఆతడు తిరిగి వచ్చి చేయతగిన కర్మలన్నీ చేసి యోగియై
వనాంతెక్కి ముక్తిని పొందాడు.

అ తరువాత వికుక్షి తిరిగివచ్చి వర్తిస్తానని ధర్మ ప్రకారం చేస్తాడు హరిని గూర్చి యజ్ఞయాగాదు చేశాడు. పురంజయుడనే కుమారుని భగవదనుగ్రహం చొప్పున పొందుతాడు పితృ క్రతు విషయకమెవ శ్రద్ధ ఎంతో గొప్పదనీ అది ధర్మ ప్రకారం ఎలా చెప్పారో అలా చేయ దమి తప్పనినరిగాని, విగిరిన మాంసం కవిత్రంగానే ఉంచాముగదా అనే వాదం వల్ల ఏకాదీ ప్రయోజనము ఉండ దనేది తెలియదానికి కథ గీటురాయి.

పురంజయుడు పుణ్య పురుషుడు. దేవానురుల యుద్ధం కలిగిన నందర్భంలో పురంజయుణ్ణి ఇంద్రుడే వచ్చి నహాయం తీసికొనిపోతాడు. ఇంద్రుడు ఒక ఎద్దుగానై తన మూపుమీద ఈ పురంజయుని మోస్తూ ఉండగా పురంజయుడు దానవల్ని చిత్తుగా జయిస్తాడు విష్ణువే ఈ పురంజయునిలో తన తేజస్సును జొనుపుకానని మాటయిచ్చి అలాచేశాడు. అదానవుల పురాలను నశింప జేసిన వాడుగనుకనే అతడికి పురంజయుడనే పేరు సార్థక నామమయింది. జయించిన రాక్షస ధనాంనన్నిటినీ ఈ పురంజయుడు దేవతలకు ఇచ్చి వేశాడు. ఇష్టకు వంశ రాజులంవరిలా ఇతడూ ధర్మవరుడూ శౌర్య ధనుడున్నా అయినాడు.

ఈ వంశంలో యువనాక్వుడు ఒకడు. అతడ నూర్వురు భార్యల్ని కలిగికూడ కుమారులు లేనివా నాడు. అతడు కుమారుల కోసం వైంద్రయాగ చేస్తాడు. ఆ యాగంలో వాని భార్య క్రాగడానికిగాను ఈయార్నిన నీరు మంత్రించి అలాటి రాత్రి ఒకచోట ఉంచారు. కాని యువనాక్వుడు రాత్రిలో కాహంపొంది.

తేది. అదిగానినా భారీ ఉండిన ఆ మంత్ర జలాన్ని త్రాగే
అదంతేకాదు అదికానినా అదికానినా చీపుకొని చక్రవర్తి
అదిగానినా అదిగానినా పట్టాకాదు ఆ మాంధాత గొప్ప
చక్రవర్తి అది ఎన్నో క్రతువులు చేశాడు.

మాంధాతకు ముగ్గురు కుమార్తూ, ఏదిమంది
కుమార్తెలున్నా.

ఒకసారి సౌధరి అనే ఒకముని నీటిలో మునిగి తపం
చేస్తూ మునలివాడై పోయినాడు. అక్కడ ఒక పెద్ద చేప దాని
భార్యలూ సంతానమూ సంతతితో కలిసివిలానంగా తిరుగుతూంది.
సౌధరి కానుకూడ అలాంటి విలాసంలో గ్రుతకొని ఆశ
వద్దాడు. అయిన వెంటనే మాంధాత వద్దకు వచ్చి తనకు
పిల్లనిచ్చి పెండ్లి చేయమంటాడు.

మాంధాత వృద్ధత్వంతో వణుకుతూ ఉండే ఈ మునలి
వాడికి పిల్లనీయటం సమంజసం కాదని బుద్ధికో ఆలోచిం
చాడు “ఇవ్వనంటే ఈ తపస్వికో పేచీ వస్తుండనుకొ
న్నాడు. అందుకని తన పిల్లలు ఎలాగో ఈ మునలివాడే
చేసికొనమంటారుగదా అని యోచించి, మునితో “పెండ్లి
కూతురు ఇష్టపడితే పెండ్లి చేయడానికి అభ్యంతరం లేదం
టాడు. ఆ మునిని అంతః పురంలోనికి వంటి పుత్రికల్ని
చూచుకో వలసిందని అదేశిస్తాడు.

ఆ సౌధరి తన తనక్క క్రిచేత ఎంతో అందగాడైన నవ
యవ్వనునిగా వారి కవుపించి, వారందరిచేత వరింపబడు
తాడు. మాంధాత అందరనూ వానికిచ్చి పెండ్లి చేయార్చి

వచ్చింది! సాదరి మహా మహిళాత్ముడే - సాధార్ణ్య-రాజీ
వా సాత్త్వో చోటత్త్వో - వనాత్త్వో - అందరితోపాటు విహరించి
వారందరినీ ఎంతో వంతోష పెట్టుతాడు. అది ఎరిగి సిగ్గుతో
మాంధాత వెళ్లిపోతాడు. "బుద్ధి ప్రమాణం కాదు-ధర్మకాత్ర మే
ప్రమాణం" అని తెలుసుకొంటాడు.

కొంత కాలాని! ఒంటరిగాఉండి నొకటి ఆలోచిస్తాడు.
"నేను చేతున్న ఘనకార్యం ఏపాటిది? నేనిది భావముగా
అగ్నితో పోస్తున్న కొద్దీ ప్రజ్వలింది వెరిగే అగ్నిలా ఈ
ఏలిదిమంది భార్యలో కామబోగాన్ని అనుభవిస్తూ కూడ కామ
త్పన్నీ నేను పొందలేక పోతున్నానే! నా కవనంలా ఇలా
వెచ్చిందానా? ఈ కవలులై న ప్రీతమిది వీళ్ళ నాతింగవం
చేయామనుకోవడమిమిది! ఐదువేలమంది నంకాశమా! ఎంత
నీచానికి దిగాను. అనుకొన్నాడు. సర్వమూ వరమాత్మే అయి
ఉండగా వీళ్ళను ప్రీతిగా భావిస్తూ వాళ్ళను నంకానంగా
భావిస్తుండటం కవటమనేది బోధ. ఇలా ఆలోచించి భార్య
తో చెప్పి అందరితో సహా వానప్రస్థానికి వెళ్ళి తిరిగి ఘోర
తపస్సు చేసి దివరకు ముక్తిపొందాడు.

మాంధాత వంశంలోవాడే త్రిశంకుడు. ఇతడు 4
అన్నగత శరీరంతోనే న్వర్ణానికి పోవాలని యత్నం చేశాడ
చివరకు "విశ్వామిత్రుని సహాయంతో చెళ్ళాడు కూడ. "ఐ
ఈషోత్ర శయాట అతడ్ని పీడల్లేదు అతడికి గురుకాశముందే.
అందుకని అతడ్ని దేవతయే క్రిందకు తోసేశారు. విశ్వా
మిత్ర మహర్షి తన తపోబలంచేత అతడ్ని అకాశంలో ఒక
మధ్య లోకంలో ఉంచేశాడు.

హరిశ్చంద్రుడు : త్రిశంకుని కుమారుడు. ఇతడికి పుత్రులు లేరని వరుణుని గూర్చి నుతి చేస్తాడు. వరుణుడు పుత్రుణ్ణి కలిగిస్తాను గాని అతడి యజ్ఞ వశువుగా చేసి తనకు ఇచ్చెయ్య మంటాడు. హరిశ్చంద్రుడు 'నరే' నంటాడు.

రోహితుడనే కొడుకు పుట్టంగానే వరుణుడు వాణ్ణి తన కిచ్చెయ్య మంటాడు. యజ్ఞవశువుగా. హరిశ్చంద్రుడు "ఇంకా పురుడు వెళ్ళలేదనీ - వళ్ళు రాలేదనీ - వచ్చిన వళ్ళు గట్టివి కాదనీ ఇలా వాయిదాలు వేశాడు. ఈ సంగతిని రోహితుడు గ్రహించి అదవులకు వెళ్ళి శు శ్శేపుడనే బ్రాహ్మణ బాలుని వాని తలిదండ్రుల్నించి తెచ్చి తనకు బదులు యజ్ఞంలో బలి ఇవ్వారి అని ఆశించాడు.

దోవతో శునశ్శేపుడు విశ్వామిత్రుని ఆశ్రయించి వరుణ సూక్తాలు ఉపదేశం పొంది వరిస్తు ఉంటాడు, యజ్ఞంలో అతడి బలికి గాను కట్టేసినవ్వుకు అనుక్తార్ని పరించగానే వరుణుడు అత్యంతమైన సంతోషాన్నిపొంది యజ్ఞవశువు కట్టు తెంచేస్తాడు. శునశ్శేపుడూ, రోహితుడూ కూడ బలికి పోయినారు.

హరిశ్చంద్రుడు నత్యవ్రతుడా అని మనకు అనుమానం! నత్య మన్నదాని అర్థం ఎరుగని వాళ్ళం కావడంచేత ఇలాటి అనుమానాలు మనకు వస్తాయి. భారతం శాంతిపర్వంలో 417 పద్యంలో నత్యమంటే ఎలాంటిదో చెప్పాడు. (వ్యాసుడు) తిక్కవ.

క. సమతయు దమము తితిక్షయు
 నమత్సరము హ్రీయు ధృతియు నసూయార్య
 త్వములు నహింసాదాన
 షమార్య జగసూన్యతము సత్యము మూర్తుల్ (338)

హరిశ్చంద్రుడికి ఈ లక్షణాలన్నీ ఉన్నాయి.

సగరుడు :

ఇతడు బాహుకుడి కుమారుడు. బాహుకుడికి నూర్గురు భార్యలు. అందులో ఒకామె బౌర్వుడనే ముని దయ వల్ల గర్భం ధరిస్తుంది. కాని మిగిలిన వాళ్లందరూ కలిసి ఈర్ష్యతో ఆమెకు విషం పెడ్తారు. అయినా సగరుడు ఆ విషంతో బాటు బయటకు వస్తాడు. అతడు చక్రవర్తి అయి ఎన్నో అశ్వమేధాలు చేస్తాడు.

కాని ఒక యజ్ఞాశ్వాన్ని ఇంద్రుడు హరించి నాగలోకంలో కపిలుడి ప్రక్కనుంచి వెళ్లిపోతాడు. దాన్ని వెదకుతూ సగరుడి కొడుకులు అరవై వేల మంది తమ గోళ్ళతో భూమిని త్రవ్వి నాగ లోకం వెళ్లి కపిలుడి ప్రక్కన యజ్ఞాశ్వాన్ని చూసి— ఆవివేకం వల్ల కపిలుణ్ణి తిట్టుతారు. వెంటనే భస్మమయిపోతారు.

సగరుడు అది విని తన పెద్దకొడుకు కుమారుడైన అంశు మంతుని పంపితే అతడు వెళ్లి గుఱ్ఱాన్నీ కపిలుడ్ని భస్మరాసుర్ని చూసి కపిలుని స్తుతిస్తాడు. కపిలుడి అశ్వాన్ని తీసుకొనిపోయి తాతగారి యజ్ఞం పూర్తిచేయించుమనీ వియద్గంగను తెచ్చి ఈ భస్మ రాసులపై పారిస్తే తండ్రులకు శుభలోకాల ప్రాప్తి అవుతుందని చెప్తాడు. అంశుమంతుడు గుఱ్ఱాన్ని తెచ్చి యజ్ఞం పూర్తి చేసి వియద్గంగను గూర్చి తపసు చేస్తూ చనిపోతాడు.

అంశుమంతుడి కుమారుడు దిలీపుడు. అతడూ అలాటిఫలం కోసం తపసు చేస్తూనే చనిపోతాడు. వాని కుమారుడు భగీరథుడు. ఇతడు గంగామ తల్లిని ప్రత్యక్షం చేసుకొన్నాడు,

గంగ లోకపావని. విష్ణు పాదాల్లో ఉద్భవించిన తల్లి. ఆమె భగీరథుడి ప్రార్థన విని “ఇక్కడ్నుంచీ నేను భూమి కొచ్చేటప్పటికి నా గమన బలాన్ని భూమి తట్టుకోలేదు. అక్కడ నన్ను ఆపే వారెవరూ” అన్నది. ఇంకా “అధవా అక్కడెలాగో ఆగినా - మనుషులు నాలో స్నానం చేసి పాపాలన్నీ నాలో వదిల్తే వాటిని నేను వదిలించుకొనే దెలా” అంటుంది.

భగీరథుడు ఆమెను భరించేందుకు ఆమె మరదిగారైన శివుని ప్రార్థిస్తాననీ— పాపాలు ఆమెను చేరినా ఆమె యందు పవిత్రులయిన మునులు స్నానం చేస్తారు గనక, “ఆ పాపాలు పారిపోతాయమ్మా” అనీ సమాధానం చెప్తాడు.

భగీరథుడు శివుని గూర్చి తపసు చేసి మెప్పించి దివ్య గంగను ఆతడి జటాజూటంలో భరించడానికి అంగీకరింపజేశాడు. గంగ మహా వేగంతో వచ్చి శివుని జటాజూటంలో ఉండి పోయి చిన్ని చిన్ని రంధ్రాల్లోంచి వచ్చి హిమాలయం మీదపడి భారతదేశం పవిత్రం చేస్తూ సముద్రం నింపి నాగలోకం వెళ్లి సగర కుమారుల అస్తికలపై పొంగి వారికి సద్గతిని కలిగించింది.

భగీరథుడి వంశంలో వాడే ఋతుపర్ణుడు. ఇతడే నలుడికి అక్ష విద్య నేర్పి అశ్వహృదయం ఆతడి నుంచీ తెలుసుకొన్నవాడు. నివా మనుమడు కల్మాషపాదుడు.

సగరుడి కథలో ప్రపంచాన్ని నడిపే విశ్వశక్తిని అనుసరించి పుట్టటం, పెరగడం, చావడం ఉంటూనే ఉన్నా మనిషి “ధృతిని” స్థిరం చేసుకొని నియమం ప్రతం సాధనలను ఆశయంగా పెట్టుకొని భగీరథ ప్రయత్నం చేసి మెట్టు నెక్కవచ్చు అనేది కీలకమయిన విషయం. దానివల్లనే జీవుడు Supramental స్థాయి కెక్కగలడంటాడు అరవింద. నిజానికి ఇదే సూర్యవంశ్యుల కథలోని సారం.

కల్మాషపాదుడు :

ఇతడి మొదటి పేరు సుదాసుడు. శత్రుశేషం ఇతడు వదలటం చేత ఒక రాక్షసుడు రహస్యంగా వచ్చి ఈ రాజుగారి వంటశాలలో నొకరుగా చేరి ఎలా రాజును వంచించాలా అని చూస్తాడు. ఒకసారి వశిష్ఠుడికి మంచి భోజనం పెట్టాల్సిందని రాజు ఆజ్ఞాపిస్తే, ఆ వంటవాడు నరమాంసం తెచ్చి వడ్డిస్తాడు. వశిష్ఠుడు రాజును రాక్షసుడు కమ్మని శపిస్తాడు.

రాజు తిరిగి వశిష్ఠుని శపించబోయి భార్య ఆతడ్ని వారిం చడం వల్ల అది మాని ఆ శాపజలాన్ని తన కాళ్ళమీద పోసుకొన్నాడు. కాళ్ళ నల్లబడిపోయినయి. అందుకే అతడ్ని కల్మాషపాదుడంటారు. వశిష్ఠుడు శాపాన్ని పన్నెండేళ్ళకు మాత్రం పరిమితం చేశాడు. కాని రాజు ఆ పన్నెండేండ్లలోనే రాక్షసుడుగా ఒక విప్రుణ్ణి చంపి తింటాడు. ఆ విప్రుడి సతి పతివ్రత. ఆమె శపిస్తుంది - నీవు నీ భార్యను కలిస్తే చస్తావని. రాజు పన్నెండేళ్ళ తరువాత మళ్ళీ రాజు కాన్ని చేపట్టినా భార్యను కలవరాని శాపంవల్ల వశిష్ఠు నాశ్రయి భార్య మదయంతికి క్షేత్రజుడైన కుమారుణ్ణి పొందుతాడు. ఆ నశ్మకుడు. అలా కల్మాషపాదుని వంశం నిలిచింది.

ఖట్వాంగుడు :

ఇక్ష్వాకు వంశజుడితడు. దేవతల ప్రక్క నిల్చి రాక్షసుల్ని జయించాడు. దేవతలు అతణ్ని మెచ్చి వరం కోరుకో ఇస్తామన్నారు. అతడాలోచించాడు. ఏ వరం ఇచ్చినా అది ఈ స్థూల శరీరమున్నంత వరకే భోగించగల్గేది. —కనక ఈ స్థూల శరీరం ఇంకా ఎన్నాళ్లుంటుందో చెప్పమని అడిగాడు. దేవత లాశ్చర్యపడి ఇంకో ముహూర్తమాత్రం అని చెప్తే (1½ గంట ముహూర్తం) వెంటనే ఖట్వాంగుడు తన పురానికి తిరిగి వచ్చి తపసు చేసి ముక్తిని పొందాడు. అతడి మనుమడే రఘువు. రఘువు మనుమడు దశరథుడు. వాని కుమారుడే శ్రీరామచంద్రుడు.

93. శ్రీరాముడు

శ్రీరాముడు వీర్యవాన్ ధర్మవాన్ అయినవాడు. సద్గుణ పరుడు. కర్మయోగి.

శ్రీరాముడు తాను భగవంతుడని శ్రీకృష్ణుడిలా చెప్పకో లేదు. ధర్మమూర్తిగా సత్యపరాక్రముడుగా జీవితం నడపి మనుష్యులందరికీ ఆదర్శవంతుడైనాడు.

దశరథుడికి చాలకాలం సంతానం లేదు. ఋష్యశృంగుణ్ణి పిలచి పుత్రాకామేష్ఠి చేస్తే యజ్ఞేశ్వరుడు పాయసపు కలశం ఇస్తాడు. దశరథుడు దానిలోని అమృతాన్ని తన ముగ్గురు పట్టమ హుషులనూ పంచితే వారికి భగవానుడే నాల్గు రూపాల్లో శ్రీరామ భరత లక్ష్మణ శత్రుఘ్నులుగా పుట్టాడు.

అక్కణ్ణుంచి ఆయోధ్యకు శ్రీరాముడు పత్ని యుతుడై ప్రయాణమై వస్తుంటాడు. దోవలో పరశురాముడెదురై తనచేత నున్న విష్ణు చాపం ఎక్కు పెట్టితే శ్రీరాముని గొప్పవాడుగా నమ్ముతాననీ లేకపోతే అతణ్ని నరికేస్తాననీ అంటాడు. శ్రీరాముడు విష్ణు చాపం ఎక్కు పెట్టి, పరశురామునికి పుణ్యలోకాలకు పోయే అవకాశాన్ని నాశనం చేశాను పొమ్మంటాడు. రాముడు పరమాత్మ కాకపోతే అలా ఎలా చేస్తాడు? తరవాత ఆ విష్ణుచాపాన్ని వరుణుణ్ణి పిలిచి వానికి అప్పగిస్తాడు.

అయోధ్య చేరి రాముడు వశిష్ఠుడి శిక్షణలో ఆధ్యాత్మిక విద్యను సంపాదిస్తాడు. కొన్నాళ్లకు దశరథుడు రామునకు యువ రాజ్యాభిషేకం చేస్తానంటే ప్రజలంతా అవునవునంటూ సంతోషిస్తారు.

కాని యువరాజ్యాభిషేకమివ్వాలన్న స్థితిలో దశరథుడు తన భార్య అయిన కైకేయికి పూర్వం తానిచ్చిన రెండు వరాలు-అప్పటి కప్పుడు-ఇవ్వాలన్న వస్తుంది. కైక ఆ రెండు వరాలనూ, భరతుడికి యౌవరాజ్య పట్టాభిషేకమూ, రామునకు పనవాసమూనని చెప్పింది. దశరథుడు హతాశుడౌతాడు, రాముడైతే కేవలం సంతోషం తృప్తిలతో వనాలకు బయలుదేర్తాడు. సీతా లక్ష్మణులతో సహా వెళ్ళిపోతాడు.

అరణ్యంలో ఎంతో మంది దుర్మార్గులైన రాక్షసుల్ని ఖరాదూషణ త్రిశిరుల్ని సహా చంపేస్తాడు. రావణుడి చెల్లెలయిన శూర్పణఖకు ముక్కు చెవులూ కోసేస్తాడు లక్ష్మణుడు. రావణుడికిది ప్రకోపనంకాగా మారీచుణ్ని బంగారు వన్నెల లేడిగా

కర్తవ్యమే లేదు కదా? మానుషు దాదులు దక్షిణ దిశకు వెళ్తారు. ఆంజనేయుడు సముద్రం దాటి సీతను చూసి రావణుడికి బుద్ధిచెప్పి లంకను తగలబెట్టి లరిగి వచ్చి శ్రీరామునికి సీత ఇచ్చిన చూడామణిని ఇస్తాడు. ఇంత పని భగవదను స్మరణ కారణంగా చేయకలిగాడతడు అనేది ముఖ్యమైన మాట.

ఆ మీదట శ్రీరాముడు వారిధికి నేతువు కట్టించి విభీషణుని నాదరించి లంకచేరి రావణ కుంభకర్ణాదుల్ని చంపి విభీషణుని రాజుగా చేసి, సీత చేసిన అగ్ని ప్రవేశాన్ని తిలకించి పవిత్రతను తెలిసి పుష్పక విమానంలో అయోధ్య చేరాడు. వనవాసం పద్నాలు గేండ్లలో శ్రీరాముడు పట్నాలు త్రొక్కలేదు, లక్ష్మణుడు నిద్రపోలేదు, సీత రామనామస్మరణ మానలేదు.

అయోధ్యలో శ్రీరాముడు పట్టాభిషిక్తుడైనాడు. - సిగ్గు పడుట గల్గి, సింగారమును గల్గి, భక్తి కల్గి, చాల బ్రయము కల్గి, నయము భయము కల్గి సరనాడు చిత్తంబు సీత తనకు వశము చేసికొనియె (338). తొమ్మిది వేల యేండ్లు రాజ్యం చేసినంతర్వాత ప్రజల్లో కొందరు, రావణుడు ఎత్తుకుపోయిన సీతను మళ్ళీ తెచ్చి రాముడు కామానికి ప్రాధాన్యముచ్చాడన్నారని ప్రజాభిప్రాయాన్ని ఆదరించి తీరాలని, శ్రీరాముడు జానకిని వనాలకు పంపి తాను భార్య లేకుండా మిగతా జీవితం గడిపేశాడు.

సీత వాల్మీకాశ్రమం చేరి అక్కడ ఇద్దరు కవలల్ను ప్రసవిస్తుంది. వారు వాల్మీకి గురువుగా, 12 సంవత్సరాలుంటారు. ఆ తరువాత శ్రీరాముడు చేసే యజ్ఞానికి వెళ్ళి సీతా కథను గానం చేస్తారు. శ్రీరాముడాహ్లాదపడిపోతాడు. అప్పుడు వాల్మీకి లవకుశుల్ని

శ్రీరామునికుమారులుగా పరిచయం చేస్తాడు. సీత మాత్రం తన తల్లి అయిన భూదేవిని ప్రార్థించి భూవివరం కల్పించి అందులో దిగిపోతుంది. ప్రజాభిప్రాయానికి వ్యతిరేకమని శ్రీరాముడు సీతను తిరిగి గ్రహింపలేదు.

శ్రీరామునిది ఒక మాట - ఒక బాణం - ఒక పత్ని. ఇదే ధర్మపరునకు ఆంక్ష.

నిమి కథ :

శ్రీరాముని కుమారుడైన కుశుని సంతతిలో పుట్టినవారు క్రమాగతంగా రాజ్యం చేశారు. వారిలో నిమి అనేవాని కథ చిత్రమైనది.

వేదవిదుడైన నిమి ఒక యాగం చేయాలని సంకల్పించి, దాన్ని చేయింపుమని వశిష్ఠుణ్ణి అడుగుతాడు. వశిష్ఠుడు ఇంద్రుడొక యాగం చేస్తున్నాడనీ దాన్ని తాను నడిపింపబోతున్నాననీ చెప్పి వెళ్ళిపోతాడు. నిమి తాను యజ్ఞం తరవాత చేయిద్దామంటే - తన జీవితకాలమెంతో తెలీదు గనక వెంటనే చేయాల్సిందేనని ఇంకొక పురోహితునితో యజ్ఞం ఆరంభిస్తాడు. వశిష్ఠుడు కోపించి "నీశరీరం పడిపోతుంది గాక!" అని శపిస్తాడు. నిమికూడ వశిష్ఠుని ఆలాగే శపిస్తాడు. వశిష్ఠుడు తన శరీరం పడలి, తిరిగి ఊర్ధ్వనికి కుమారుడై పుట్టుతాడు. నిమి బ్రహ్మ జ్ఞాని. అతడు సత్తో అయిక్యమైనాడు.

అతడారంభించిన యజ్ఞంచేయించే మునులు నిమి శరీరాన్ని భద్రం చేశారు. యజ్ఞాంతాన దేవతలు తృప్తులైవస్తే, వారు నిమి శరీరాన్ని చూపి అతడేలాగైనా బ్రతికించండి అంటారు. దేవత

లందుకంగీకరించినా నిమి సూక్ష్మశరీరంతో అక్కడకు వచ్చి
ఆ దేహం తనకు వద్దంటాడు

అందుకని దేవతలు “అయితే, ఈ శరీర ధారులంతా కళ్ళు
మూస్తూ తెరుస్తూ ఉన్నప్పుడు నిమి కన్నడతాడు గాక!” అన్నారు.
మునులు నిమి శరీరాన్ని మఢిస్తే జనకుడనే వాడు పుట్టుతాడు.
విగత దేహాడికి పుట్టాడు గనక అతడు వై దేహుడనీ, మథనం వల్ల
కలిగాడు గనక మిథులుడనీ అన్నారు. అతడి వంశీకు లందరకూ
అదే పేరు.

ఈ జనకులు యోగీశ్వరేశ్వరుల ప్రసాదం కారణంగా
గృహస్థులయ్యండి కూడ బంధ నిర్ముక్తులై ఆత్మ జ్ఞానం కలిగి
నిరంత బ్రహ్మనుసంధానం చేస్తుంటారు.

ఈ కథలు విసడ మందుకే! బుద్ధికి, కార్యకారణ సంబంధం
తెలుసు గనక సముచితమిదీ అని చెప్తే బుద్ధి దారిలోకి వస్తుంది.
మనసుకలాంటి ఇంగితం లేదు. బుద్ధితో మిత్రత్వం చేస్తూ ఉంటుంది
గనక మనసును బుద్ధి వంచాలి. నియంత్రించాలి. శరీరం అభ్యాసం
వల్లతప్ప మరో విధంగా లొంగదు. ముందు బుద్ధి వికాసాని కీ కథలు
వినాలి.

94. చంద్రవంశపు రాజుల కథాప్రసక్తి

సూర్య వంశపు రాజుల కథల్లో ధర్మం, అనుష్ఠానం, ధర్మ
సూక్ష్మం అనేవి తెలిపి శాస్త్రసమ్మతమైన ప్రవర్తనమేదో చెప్పారు.
ఇప్పుడి చంద్ర వంశపు రాజుల కథలల్లో ఉపనిషదనుభూతి ముఖ్య

మని చెప్పబోతున్నారు. భగవత్తత్వానుభూతే ఆ అనుభూతి అని తెలియాలి. ఇంద్రియానుభూతికాదు. ఆ అనుభూతి కలగాలంటే ధర్మం ముందనుసరించాలనేది సూత్రం.

ఉన్నది భగవంతుడే. వాని నుంచీ మహత్ అహంకారం కలిగినయి. తరవాత 24 తత్త్వాల్లా కలిగినయి. ఈ 24 తత్త్వాల్ని సమస్థితిలో ఉంచడానికే ధర్మ శాస్త్రం చెప్పింది ఈ సూర్య వంశపు రాజుల కథల్లో. ఇప్పుడు చంద్ర వంశపు రాజుల కథల్లో మహత్తత్వమనే స్థితిలో నున్న ప్రబుద్ధుడికి భగవదనుభూతినీ, నిర్విషయానందానుభూతినీ గూర్చి చెప్పబోతున్నారు.

95. తారాశశాంకం

అత్రికి పుత్రుడు చంద్రుడు. అత్రిఅంటే త్రిగుణాలు లేని వాడు. చంద్ర అన్న దానిలో 'చది' అనే పదానికి అష్టాదం అని అర్థం. త్రిగుణాతీతుడికి ఎల్లప్పుడూ అష్టాదమని అత్రి కొడుకు చంద్రుడనడంలోని భావం!

పూర్వమీమాంసకు అధిపతి బృహస్పతి, ఉత్తర మీమాంస అంటే ఉపనిషత్తుల పంథా. ఈ రెండు శాఖల్లో వారూ మాది గొప్ప అంటే మాది గొప్ప అని వివాదంలోకి దిగారు.

తార బృహస్పతి శిష్యుల్లో ఒకరు. అలా అనక తార బృహస్పతికి భార్య అన్నారు. చంద్రుడు కూడ కొన్నాళ్ళు బృహస్పతికి శిష్యుడే. తార చంద్రుడి ఉపనిషదనుభూతిపై ప్రేమపెంచుకొని బృహస్పతిని వదలి చంద్రుని వద్ద ఉపనిషద్బోధ పొందింది. ఇది

గుర్వపచారం అసి వ్యభిచారమసి బృహస్పతి బృందం బ్రహ్మకు యాగీ చేశారు. బృహస్పతి తారను తిరిగి తన వద్దకు పంపుమని చాలసార్లు కోరాడు. తార తిరిగి రాలేదు.

బృహస్పతికి శివుడూ దేవతలూ మద్దతునిచ్చారు, చంద్రునికి శుక్రుడూ రాక్షసులూ మద్దతు నిచ్చారు. పెద్ద రగడ అయింది. ఈ సమయంలో తారకు జ్ఞానోదయం అయింది. తార బుధుని కన్న దంటే అర్థం అదే. జ్ఞానోదయ మయిందని. అయినా సరేననీ తారను తెచ్చి గురువు వద్ద చేర్చుతారు.

బుధుడు (అంటే తారకు కలిగిన జ్ఞానం) తన వద్ద పూర్వ మీమాంసాచరణకు ఫలమంటాడు గురువు. ఉపనిషదనుభూతి నావద్ద పొందటం వల్ల నంటాడు చంద్రుడు. ఈ వాదం మళ్ళీ రచ్చ కెక్కింది. ఎవరి వల్ల నిజానికి బుధుడుదయించింది? చివరకు బుధుడే తార నడుగుతాడు. ఆమె చెప్ప లేకపోతుంది - బ్రహ్మ వచ్చి రహస్యంగా తార నడుగుతాడు అదే ప్రశ్నను!

పూర్వ మీమాంసాచరణం వల్ల తనకు చిత్తశుద్ధి అయింది. తరవాత ఉపనిషదనుభూతి ఉపనిషద్విద్య నేర్వడం వల్ల కలిగింది. చిత్తశుద్ధి లేకపోతే ఈ అనుభూతి కలిగేదికాదు. ఇలా ఆలోచించినా చివరకు తార, ఉపనిషద్బోధకుడైన చంద్రునివల్లనే జ్ఞానం కలిగిందని చెప్తుంది.

బ్రహ్మ బుధుణ్ణి చంద్రుడి కిచ్చి, తార వచ్చి గురుకులంలో సంప్రదాయానికి కట్టుబడి ఉండాలని తీర్పు నిచ్చాడు. లోక సంగ్ర

హార్థం ఇది అవసర మన్నాడు. ఈ కథలో, నిజానికి బార్య భర్తల సంబంధంగాని, పిల్లవాడనేవాడు వుట్టటంగాని ఊహలు!

ఈ ఆంతర్యం మనం తెలుసుకోవడం అవసరం.

96. ఊర్వసి పురూరవం

ఈ కథ వట్టి గ్రామ్యమైన కథ అనిపిస్తుంది. అంతరార్థం తెలీకపోతే. ఈ కథలో ఉరుకాంక్షల్ను అసంగమనే కత్తితో కోయాలి అనే సాధనను చెప్తున్నారు. ఊర్వసి అంటే ఊ + ఉరు + అసి సూక్ష్మశరీరంలోని వృత్తులకు కత్తివంటిదని అర్థం. ద్వంద్వాలే వృత్తులు. వాటిని నరకాలి. అవి వదలనంత పరకూ సాధకుడు విషయాల్లో పడికొట్టుకుంటాడు. —ఇక కథ:

పురూరవుడు చాల అందగాడు. ఇంద్రసభ వదలి ఊర్వసి వచ్చి ఇతణ్ణి మోహింపజేసి, రెండు షరతులు పాటిస్తే తాన పురూరవుడితో ఉండిపోతానంటుంది - (i) ద్వంద్వాలు అనే తన రెండు మేకల్ని తనవిగా కాపాడుతుండాలి రాజు. (ii) ఎప్పుడూ తనను తాను పరికించుకుంటూ నగ్నుడైపోరాడు. పురూరవుడు అందు కొప్పుకున్నాడు. ఇద్దరూ వివాహితులవుతారు.

ఊర్వసి సభకు రాలేదని ఇంద్రుడు విచారణ చేసి విషయం తెల్పుకొంటాడు. వెంటనే ఎవర్నో పంపి ఆ మేకల్ని తెమ్మంటాడు. వాళ్ళొచ్చి మేకల్ని తీసుకుపోతుంటే అవి ఏడుస్తాయి. ఊర్వసి పురూరవుని నిష్ఠురాలాడుతుంది. “నా మేకలు ఏడుస్తుంటే నీవూరికే సుఖాల్లో మునుగుతున్నావు. నే వెళ్ళిపోతా” నంటుంది.

పురూరపుడు వెంటనే కత్తి తీసుకుని చీకట్లో పరుగెత్తుతాడు. అప్పుడు తాను నగ్నుడు. అది చూసుకోలేదు దేవతలు ఆ క్షణాన కాంతిని తెప్పిస్తారు. అప్పుడు రాజు తన్ను తాను చూసుకొంటాడు. అంతే - ఊర్వసి వెళ్ళిపోతుంది.

ఏమిటి కథ అంతరార్థం? సాధకుడు ద్వంద్వాలను వదిలై తన్ను తాను తెలుసుకొంటాడు. ఆమీదట ఇక వృత్తులుండవు. ఇక కత్తి అక్కర్లేదు. అందుకని ఆ ఉరు + అసి వెళ్ళిపోయింది. గుడ్డలు మాయకు గుర్తు. అవి లేనప్పుడు జీవుడు కేవల డవుతాడు.

తారాశశాంకం, ఊర్వసిపురూరవం రెండు కథలూ ధర్మ సూక్ష్మాలనే తెలుపుతున్నాయి.

రాసక్రీడామృతాన్ని త్రాగించడానికి ముందు వేదాంత శిక్షణ నివ్వడానికిగాను వ్యాసుడు ఈ కథల్ని చెప్పాడనేది తెలియాలి.

97. పరశురామచరిత్ర

పురూరపుడి వంశములోనివాడే గాధి. ఈయన కొక ఆడపిల్ల. ఆమెను ఋచీకుడనే ముని అడిగి పెళ్ళి చేసుకొంటాడు. అందుకుగాను నల్లని చెవులు కలిగిన తెల్లని వేయి గుఱ్ఱాల్ని వరుణుడి నడిగి తెచ్చి అరణమిచ్చి పెళ్ళిచేసుకొంటాడు.

ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలు గమనించి వాని భార్య, అత్త గారూ, ఆయన్ను తగిన పుత్రులు తమకు ఉదయించే వ్రతం

చెప్పమంటారు. ఆయన వ్రాహ్మమంత్రాలతో వ్రేల్చి ఒక చరువును భార్యకనీ, జాత్రమంత్రాలతో వ్రేల్చిన ఇంకో చరువును అత్తగారికనీ తయారుచేసి, అలా ఉపయోగించుమని ఇచ్చి నదికి స్నానానికి వెళ్తాడు. దురదృష్టవశాత్తు - లేదా - విధివశాత్తు ఒకరు తాము అనుసరించాల్సిన ప్రక్రియకు బదులు ఇంకొకరికైన ప్రక్రియ ననుసరిస్తారు.

ఆ కారణంగా భార్య అయిన సత్యవతికి కఠినత్వం కలిగిన వాడు పుట్టుతాడనీ, క్షత్రియ స్వభావంతో పాటు బ్రాహ్మ స్వభావం కలిగినవాడు అత్తగారైన గాధిభార్య కుదయిస్తాడనీ తెలిసి, సత్య వతి మళ్ళీ ఋచీకుని ప్రార్థిస్తుంది - తనకు క్రూరత లేనివాడు కలిగేట్లు చేయుమని. మహాత్ముడైన ఋచీకుడు ఆమెకు క్రూరత అనేది లేని జమదగ్ని కలిగేట్లా - ఆ తరువాత జమదగ్నికి మాత్రము కఠినతతో కూడిన స్వభావం గలవాడు పుట్టుతాడనీ అనుగ్రహించాడు. అందుకని పరశురాముడు సత్యవతికి మనుమడై పుట్టాడు.

కులం బ్రాహ్మణ కులమయితేనేమి? పరశురాముడి స్వభావంతో క్షత్రియుడి కుండాల్సిన కఠినత చేరి ఉంది. ఎవరి స్వభావం వారిదే. కులంతో సంబంధం లేదు.

హైహయాధీశ్వరుడైన కార్తవీర్యుడనే రాజు దత్తాత్రేయోపాసకుడు. మహాబలుడు. అతడికి వేయిచేతులు. అణిమాది సిద్ధులూ ఉన్నాయి. రావణాసురుణ్ణి భంగపరచినవాడు. అతను ఒకసారి జమదగ్ని అశ్రమానికొచ్చి ఆయన వల్ల ఆతిథ్యం పొంది ఆయన వద్ద

ఉన్న కామధేనువును చూసి దాన్ని తీసుకపోతాడు. అందులకు పరశురాముడు ఉగ్రుడై వెళ్ళి గొడ్డలితో ఆ రాజు చేతులు నరికి చంపేస్తాడు. జమదగ్ని రాజుని చంపినందుకు కొడుకును మందలించి సంవత్సరం పాటు తీర్థయాత్రలు చేసిరమ్మని శిక్షనిస్తాడు.

కా రైవీర్యుడి కుమాళ్ళు 10,000 మంది. వాళ్ళు ఆశ్రమంలో జమదగ్ని ఒక్కడే ఉండటం చూసి అతణ్ణి చంపేసి రాముడు వస్తే తమ బ్రతుకులుండవని పిరికివాళ్ళై దేశదేశాలు పారిపోయి రాజులవద్ద దాక్కుని బ్రతుకుతుంటారు. పరశురాముడు వచ్చి నురణించిన తండ్రిని చూసి కోపించి వెతికి వెతికి “రాజు” అన్న వాడిసల్లా చంపేస్తాడు.

వీని కఠినత్వం గూర్చిన కథ మరొకటుంది. జమదగ్ని యజ్ఞానికి గాను నది నుంచీ సీళ్లు తేవాల్సినదై జమదగ్ని భార్య నదికి వెళ్ళి అక్కడొక గంధర్వుడు భార్యలతో జలక్రీడలాడుతుంటే చూస్తూ కాలయాపన చేసింది. జమదగ్ని ఆమె ప్రకృతికి దాసురాలయిందని చెప్పి తన కొడుకులతో, ఆమెను “చంపివేయు” మంటాడు. ఇతర్లు అందుకిష్టపడలేదు గాని పరశురాముడు ఆమెను చంపి తండ్రికి నమస్కరిస్తాడు. తండ్రితో, “తన తల్లిని తిరిగి బ్రతికించు” మని ప్రార్థించి అలా బ్రతికించుతాడు. కఠినతా, దయా రెండూ ఉన్నాయి వీనికి. పురూరపుడి వంశంవారే నహుషుడూ, యయాతీ కూడ.

98. యయాతి చరిత్ర

నహుషుడి కుమారుడు యయాతి. యయాతి శుక్రుడి కుమార్తె అయిన దేవయానిని పెండ్లాడుతాడు. ఇది ప్రతిలోమ వివాహం. శాపకారణాన జరిగినట్టిది. ఈ కథాసమయానికే వర్ణం కులం కలగలుపు అవడం ఆరంభించింది.

శుక్రుడు రాక్షసరాజుకు పురోహితుడు. రాజు కూతురు శర్మిష్ఠ. శర్మిష్ఠా, దేవయానీ వనవిహారానికెళ్ళి ఒక సరస్సులో స్నానం చేసి బయటకు వచ్చి తమతమ చీరలు కట్టుకోవడంలో శర్మిష్ఠ దేవయాని చీరను కట్టుకొనడం తెలుసుకొంటారు. దేవయాని తాను గొప్ప కులానికి చెందినదనీ తనను తక్కువ కుల జన్మురాలు అవమానించిందనీ పోట్లాడింది. అప్పుడు మిగతా వాళ్ళంతా ఆమెను ఒక పాడుబావిలోకి తోసి వెళ్తారు.

కొంత సేపటికి అక్కడకు యయాతి వచ్చి ఆమెకు చేయూత నిచ్చి బయటకు లాగుతాడు. దేవయాని తనను పాణిగ్రహణం చేశాడు కనక యయాతి తనను పెళ్ళి చేసుకున్నట్టేనని చెప్పి తండ్రినీ యయాతినీ ఒప్పించుతుంది. శర్మిష్ఠ దౌష్ట్యాన్ని తండ్రికి రాజుకూ ఫిర్యాదు చేస్తుంది దేవయాని. శుక్రుడు వెళ్ళిపోతానంటాడు. అప్పుడు రాజు తన కూతుర్ని దేవయానికి అరణమిచ్చి శుక్రుణ్ణి పురోహితుడుగా ఉండేట్లు చేస్తాడు.

దేవయానికి శర్మిష్ఠకూ కూడ పిల్లలు పుట్టారు. దేవయాని తండ్రికి భర్తపైనా శర్మిష్ఠపైనా పిర్యాదుచేసి శర్మిష్ఠను భర్త పొంది నందుకు శిక్షింపుమంటుంది. శుక్రుడు యయాతిని ముసలివాడవు కమ్మని శపిస్తాడు.

తిరిగి యయాతి అర్థించితే “నీ జరను నీ కొడుకుల్లో ఒకడి కిచ్చి వాని యవ్వనం తీసుకో. అందుకుగాను వానికే రాజ్యం పట్టం కట్టు” అని అనుగ్రహిస్తాడు. యయాతి శర్మిష్ఠ కొడుకయిన పూరువునుంచి యౌవనం గ్రహించి కొన్ని వేలయేండ్లు దేవయానితో సుఖమనుభవిస్తాడు.

యయాతి ఎన్నో యజ్ఞయాగాలు చేశాడు. సురతసుఖంపై చివరకు విసుగెత్తి అది వద్దనుకొన్నాడు. మహాతృప్తి కలిగింది. భార్య అయిన దేవయానికి బోధచేసి, ఆమెను ఒప్పించి రాజ్యం పూరువునకిచ్చి తపస్సుచేసి ముక్తిపొందాడు. రాజ్యం వదలి సురత సుఖమొదిలి రెక్కలాచిచ్చిన పక్షిలా వెళ్ళాడు యయాతి.

ఈ కథలో సాధకులకొచ్చే అడ్డంకుల సంగతిని వ్యాస మహర్షి చెప్పాడు. యాతి అంటే నడుస్తూ ఉన్న సంసరజానికి అర్థం. మనిషికి సుఖం కావాలి. అది భూసంబంధమైందైతే జనన మరణాలే అనుభవిస్తాడు. అది మోక్షసుఖమూ కావచ్చు. మోక్ష సంబంధమైన దాన్ని ప్రేమించడం యయాతి చేసినపని.

99. పూరువంశం

శ్రీ శకుడు పరీక్షితుకు పూరువంశ్యుల కథలను చెప్తూ ఈ వంశంలోనే రాజర్షులూ బ్రహ్మవంశ్యులూ క్షాత్ర కలిగారన్నాడు (అ. 20 శ్లో. 1). ఒకే వంశంలో వివిధ వర్ణస్థులు పుట్టటానికేలాంటి అభ్యంతరం లేదన్న సంగతిని తెలియజేశాడు. దీన్ని మనం మర్చి పోరాదు.

పూరువంశంలో పుట్టినవాడే కణ్వుడూ, వాని కుమారుడు మేఘాతిథీని! వీళ్ళంతా బ్రాహ్మణజాతిగా మన్నింపబడ్డారు.

దుష్యంతుడు :

ఇతడూ చంద్రవంశపు రాజే. ఒకసారి వేటాడ్డానికి వెళ్ళి కణ్వాశ్రమం చేరుతాడు. అక్కడి జంతు సామరస్యం మెచ్చి ఆశ్రమంలోకి వెళ్తాడు. అక్కడ కణ్వుడు లేడు. శకుంతల ఉంటుంది. ఆమె విశ్వామిత్రునికీ, మేనకకూ కలిగిన పిల్లగా నెటిగి ఆమె నలరించి గాంధర్వ వివాహం చేసుకుంటాడు. ఆమెను పొంది కణ్వుడు రాకముందే ఆమెనక్కడ వదలి వెళ్ళి పోతాడు. శకుంతల గర్భం ధరించింది. కణ్వుడు వచ్చి ఆమె నాశీర్వదిస్తాడు. ఆమెకు సర్వగుణ సంపన్నుడైన కుమారుడు కలుగుతాడు.

కణ్వుడు తన శిష్యునిచ్చి శకుంతలనూ ఆమె కుమారుణ్ణి దుష్యంతుని వద్దకు పంపుతాడు. రాజు సభ చేస్తున్నాడు. రాజ ధర్మం జనరంజకమై ఉండాలని, తానే తప్పుచేస్తే జనులంతా అలాగే చేస్తారనీ రాజు వారెవరో తెలియనట్లు నటించాడు. ఆ రాజు లక్షణాలున్న కుమారుడు యీ దుష్యంతుడి కుమారుడై ఉండా

సభాసదులకు తోచింది. ఆకాశవాణిగా ప్రజాభిప్రాయం వినబడింది. అప్పుడు దుష్యంతుడు వారిని స్వీకరిస్తాడు.

ఆ పిల్లవాడే భరతుడు. ఆతడెన్నో వేల యేండ్లు రాజ్యం చేయడంవల్లనే యీ దేశానికి భరతఖండమని పేరు కలిగింపె.

ఈ భరతుడికి ముగ్గురు భార్యలు. వారు సత్య రజ స్రమో గుణాలు కలిగినవారు. భరతుడు గుణాతీతుడు. అందుకని వారు కన్నపుత్రుల్ని గాక భరద్వాజుడనే పిల్లవానిని రాజు, మరుత్తుల నుంచి తెచ్చి పెంచి రాజుగా చేశాడు.

భరద్వాజుడు :

బృహస్పతి ఒకసారి తన అన్న భార్య అయిన మమతను గర్భవతిని కామంతో పట్టుకొంటాడు. సురతసమయంలో ఆమె గర్భంలోని పిల్లవాడు “వద్దు-వద్దు” అన్నాడు. బృహస్పతి అతణ్ణి ‘దీర్ఘతముడా’ అని తిట్టి. అందుకు ఇష్టంలేని మమత యోనిలో తన వీర్యం వదలుతాడు. ఆ పిల్లవాడా పీర్యాన్ని బయటకు తన్నేస్తాడు. అది పిల్లవాడౌతుంది. అతణ్ణి భరద్వాజుడంటారు. అతణ్ణి మరుత్తులు తీసుకుపోయి పెంచి భరతుడికి పెంపునిస్తారు.

ఈ కథలో అంతరార్థముంది. అజ్ఞానం పరమాత్మకు అన్న గారు. బృహస్పతి పరమాత్మకూ ఉతక్యుడు అజ్ఞానానికి ప్రతీకలు. మమతను చెరపట్టడమంటే పరమాత్మ ప్రకృతిని అధిగమించి స్వాధీనం చేసుకోవడం అని అర్థం. అజ్ఞానంవల్ల దీర్ఘతమను త్రోసేసినా బ్రహ్మవృత్తి నశించదు అనియే పిల్లవాడైంది అనటం.

రంతిదేవాదులు :

భరద్వాజుడి అయిదో తరంవాడు రంతి దేవుడు. ఇతడు తన సర్వస్వాన్ని దానం చేశాడు. ఎక్కడో ఎడారిలో నివసిస్తూ తింటానికి కూడా యేమీలేనిచోట ఉంటున్నాడు. ఎన్నాళ్ళకో ఒకనాడు కొంచెం తిండి కొద్ది నీళ్ళూ దొరికినాయి ఆ సమయంలో ఒక బ్రాహ్మణుడూ ఒక శూద్రుడూ ఒక కుక్కల కాపరీ ఒక చండాలుడూ - ఇలా ఒకరి తరవాత ఒకరు వచ్చి ఆహార మడిగితే - రంతిదేవుడు తనకున్నదానిలో వారిని తృప్తి పరుస్తూ చివరకు దగ్గురున్న నీళ్ళు కూడా వారికే దానం చేసి తను మిగుల్చాడు. ఈ బ్రాహ్మణ శూద్ర చండాలురనే బాహ్య భేదం పరిగణించకుండా వాళ్ళు పరమాత్మ అని భావించి దానం చేశాడు.

నిజానికి వాళ్ళు దేవతలు. వాళ్ళు అప్పటికప్పుడు ప్రత్యక్షమై రంతి దేవుడికి విజ్ఞానంతో కూడిన భక్తిని ప్రసాదిస్తారు. దానివల్ల మోక్షాన్ని గడిస్తా డాయన.

ఈ రంతిదేవుడి వంశంలోవాడే గార్గ్యుడు. ఇతడు బ్రాహ్మణుడుగా మన్నింపబడ్డాడు. ద్వాపరయుగం వరకు ఈ కులం అనేదీ వర్ణం అనేదీ వేర్వేరుగా పరిగణింపబడినా చివరకు రెంటినీ ఒకదాంతో ఒకటి గంద్రగోళం చేయటం ఈ కలియుగంలో కలిగింది భారత భాగవత రామాయణాలు అందుకే అర్థం కావటం మానేస్తున్నాయి. పుట్టుకతో తండ్రిజాతి కొడుక్కు రావటం అనే ఆ స్తిహాక్కు వంటి యీ మొండి నియమమే కలి!

రంతిదేవుడి వంశంలో శుకుడు అనేవాడున్నాడు. వాని కూతురు బిడ్డ బ్రహ్మదత్తుడు. హస్తీ, భర్మాశ్వలూ ఆ వంశజులే.

భర్మాశ్వుని కుమారుడు ముద్గలుడనేవాడు బ్రాహ్మణ వంశకర్త అయినాడు. సత్యధృతి భర్మాశ్వుడి మనుషుడు. అతడికే కృపి, కృపుడూ జనించారు. కృపి ద్రోణాచార్యుని పెళ్ళి చేసుకొని అశ్వత్థామను కన్నది. మహాభిషుడీ వంశజుడే. అతడి కుమారుడే. శంతనుడు. శంతనుడి కుమారుడు భీష్ముడు. పాండవులూ ధౌతరాష్ట్రులూ శంతనుడి మనుషులు. పాండవుల్లోని అర్జునుడు నీకు (పరీక్షిత్తుకు) తాతగారు. పాంచాలురూ భోజులూ కూడ యయాతి వంశంలోవారే. ఆ వంశంలోని శూరుని కొడుకు వసుదేవుడు. ఆ శూరుని కూతుళ్ళు కుంతీ, శ్రుతకీర్తి, శ్రుతదేవి మొదలైనవారు. కుంతిని పాండురాజు పెండ్లాడాడు. ఆమెకు మంత్రసిద్ధివల్ల పాండవులు జన్మించారు.

ధృతరాష్ట్రుని గాంధారి పెళ్ళాడింది. ఆమెకు నూర్గురు కుమారులూ ఒక కుమార్తె కలిగారు. పాండవులూ వీరూ చేసిన యుద్ధవిషయంగా వేదవ్యాసుడు భారతం వ్రాశాడు. అదే పంచమ వేదమయింది.

100. పరమాత్మ అవతరించడం

తరువాతి స్కంధంలో

దేవకీ వసుదేవులకు శ్రీకృష్ణుడు అష్టమగర్భ ముక్తాఫలంగా పుట్టాడు. ఆ తరువాత దేవకికి సుబద్ర పుట్టింది. ఇదంతా దశమస్కంధంలో చేరివుంది.

శ్రీ కృష్ణుడి కథానుకీర్తనం వల్ల మోక్షం కలుగుతుంది. ఆయన జ్ఞానఖని. ఆయనయందు జ్ఞానపూర్ణమైన భక్తిని కలిగి ఉండాలి. జ్ఞానము వల్ల సంచితం నశిస్తుంది. 'అకర్మ' సాధనవల్ల మనిషికి ఆగామి కర్మఫలం అంటదు. ప్రారబ్ధం అనుభవించితే తీరిపోతుంది. అందుకే జ్ఞానభక్తి కలిగిన సాధకుడు పరమాత్మతో చేరిపోతాడు. అదే మోక్షం. జ్ఞానంతో కూడిన భక్తి ద్వారానే శ్రీకృష్ణుణ్ణి భజించాలి.

తరువాతి స్కంధంలో కేవలం శ్రీకృష్ణుని కథానుకీర్తనం చేయబోతున్నారు. దానిలోని పరమమైన అర్థాన్ని మనం అనుసంధానం చేయాలి ఉంది. అందుకు అధికారాన్ని ఇవ్వాలనే, వ్యాసమహర్షి యీతొమ్మిది స్కంధాల ప్రణాళికనూ చేపట్టి వ్రాసింది.

ఇది నవమ స్కంధం.

—: 0 :—

(ఈ రచన నవంబరు 1988 న పూర్తి అయింది.)

www.mohanpublications.com

మోహన్ పబ్లికేషన్స్ లో లభించు

పుస్తకముల పట్టిక
(Book List)

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద, మంత్రశాస్త్రాది
అనేక విషయాలు తెలుసుకోండి...

ఫేస్బుక్ **మోహన్ పబ్లికేషన్స్** పేజ్ లైక్ చేయండి.

Like us to follow :

MOHAN PUBLICATIONS

Rajamahendravaram

అజంతా హోటల్ ఎదుట, కోటగుమ్మం, రాజమహేంద్రవరం - 533101.

WWW.MOHANPUBLICATIONS.COM

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

1. ప్రతకథలు - పూజలు

1. శ్రీ వినాయక వ్రతం	వెల రూ.10-00
2. శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యాహవాచనం	30-00
3. శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)	10-00
4. సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం	30-00
5. వరలక్ష్మీ వ్రతం	10-00
6. కేదారేశ్వర వ్రతం	10-00
7. త్రినాథ వ్రతం(కలర్)	10-00
8. త్రినాథవ్రతం(సాదా)	5-00
9. క్షీరాబ్ధి వ్రతం	12-00
10. మంగళ గౌరీవ్రతం	10-00
11. వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో	25-00
12. శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)	25-00
13. కనకమహాలక్ష్మీ వ్రతం (కామేశ్వరీపాటంతో)	25-00
14. సంతోషీమాతా వ్రతం	25-00
15. ఏడు శనివారాల వ్రతం	25-00
16. సత్యనారాయణవ్రతం	25-00
17. శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష	30-00
18. శివదీక్ష	10-00
19. కాత్యాయనీ వ్రతం	20-00
20. సౌభాగ్య గౌరీవ్రతం	20-00
21. తిరుప్పావై (ధనుర్మాసవ్రతం)	36-00
22. స్త్రీల ప్రతకథలు	36-00
23. స్త్రీలప్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేడునూరిగంగాధరరావుగారి)	54-00
24. పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరీపాటంతో)	36-00
25. సర్వదేవతా పూజావిధానం	25-00
26. ఆరువ్రతాలు	30-00
27. రాహుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా	10-00

28. తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29. శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30. శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31. లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32. శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33. శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34. కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35. శివపూజ	10-00
36. వీరభద్ర పూజ	10-00
37. ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38. నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39. సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40. రామదేవుని కథ	10-00
41. శివదేవుని కథ	10-00
42. లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43. వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44. బ్రహ్మాంగారి నిత్యపూజ	10-00
45. సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46. నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47. రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48. ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49. శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50. 16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51. పార్వతీకల్యాణం	25-00
52. సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53. పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54. అష్టనాగపూజ	36-00
55. పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56. ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57. ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58. ఏదేవునికి ఏవిధముగాబీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59. ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60. హనుమద్ వ్రతం	36-00
61. పంచాయతన పూజ	63-00
62. 28 వ్రతములు	120-00

63. కలశపూజలు (92కేసారి)	150-00
64. కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)
65. ప్రాంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)
66. గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1. శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4. స్థూలాక్షరీలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5. లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6. స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రాస్సైజు)కేస్బైండ్	108-00
7. సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8. సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళి: (63)	24-00
9. విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రాస్)	25-00
10. లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రాస్)	36-00
11. లలితా సహస్రనామములు	24-00
12. లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13. దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14. ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15. శివ సహస్రనామములు	24-00
16. విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17. గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18. సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19. గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21. శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22. సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23. సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24. శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25. మణిభీషవపర్ణన (పెద్దది)	24-00
26. సంద్యావందనం	24-00
27. మంత్రపుష్పమ్
28. త్రిభాషా హనుమాన్చాలీసా	15-00
29. హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30. మణిబీష్వపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31. ఆరు చాలీసాలు	10-00
32. శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33. వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34. ఆరుదండకాలు	5-00
35. వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36. అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37. దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దినీస్తోత్రంతో)	10-00
38. సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39. భగవద్గీత మూలం	27-00
40. రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41. స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42. పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43. పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44. పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45. పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46. మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47. శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48. కుజదోషం	10-00
49. కాలసర్ప దోషం	10-00
50. మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51. దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52. పంచసూక్తములు	10-00
53. సంధ్యావందనం	10-00
54. రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55. గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56. హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58. ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59. శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60. నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61. మహాన్యాసమ్	36-00
62. సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63. గోమాతపూజావిధానము	10-00
64. ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65. ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66. ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67. శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68. అర్చన	40-00
69. నిత్యదేవతార్చన	40-00
70. సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71. శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72. చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73. శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74. వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75. శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1. శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2. సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3. శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4. శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రొన్)	63-00
5. శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రొన్)	63-00
6. నవనాథ చరిత్ర	99-00
7. శ్రీసాయిచరిత్ర (భైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8. శ్రీగురుచరిత్ర (భైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9. సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10. అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11. భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12. శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13. శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14. శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15. శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16. శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17. "శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18. "శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19. శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20. శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21. శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22. శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23. హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24. శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25. ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26. షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27. సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28. సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29. నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30. శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31. హృదయంలో సాయి	15-00
32. శ్రీషిరిడిసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్చరిత్ర)	120-00
33. గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1. 'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గ్యేయ)	72-00
2. గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గ్యేయ)	108.00
3. ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఓక్కొక్కటి	12.00
6. కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7. గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గ్యేయ-భక్తిటివి)	25.00
8. శుభమస్తు (పిడపల్లి) క్యాలండర్	25.00
9. సాదా క్యాలండర్	5.00
10. పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11. తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12. కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13. జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14. మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15. వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16. వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17. సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18. శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19. పూర్వ పరాశరి	100-00
20. పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21. ప్రశ్న సింధు	99-00
22. నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23. సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24. ధృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25. ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26. జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27. జ్యోతిషమర్కబోధిని	63-00
28. జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29. ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30. జాతక మకరందం	63-00
31. జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32. మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33. ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34. జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35. శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36. నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37. పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38. సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39. ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40. నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41. శుభశకునాలు	30-00
42. హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43. సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44. ముహూర్త దీపిక	99-00
45. పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46. కలలు ఫలితాలు	30-00
47. జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48. మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49. జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50. గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51. ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52. ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53. జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (సూర్యయోగాలఫలితాలు)	120-00
54. అంగసాముద్రికం	36-00
55. హస్త సాముద్రికం	63-00
56. లాల్ కితాబ్	99-00
57. శకునశాస్త్రం	63-00
58. ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59. పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60. అష్టకవర్ణ (కొండపల్లి)	63-00
61. బృహత్ జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62. లగ్నరత్నాకరం	63-00
63. షట్పంచాశిక	120-00
64. 40 రోజుల్లో జ్యోతిషం నేర్చుకొనండి	270-00
65. 40 రోజుల్లో సాముద్రికం నేర్చుకొనండి	180-00
66. 40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67. 40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68. 40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69. మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70. కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71. ముహూర్తచింతామణి	99-00
72. సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73. ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74. అదృష్టరెమెడిస్	144-00
75. గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76. జ్యోతిష రెమిడిస్	300-00
77. జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78. జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79. నాడీజ్యోతిషం	63-00
80. నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81. లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82. గౌతమసంహిత	63-00
83. హోరరత్నమాల	63-00
84. జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85. పుష్యర పంచాంగం (2013-14 నుండి 2024-25)	560-00
86. దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87. వింత జ్యోష్యములు	63-00
88. షోడశవర్ణములు	200-00
89. రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90. చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91. కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92. బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93. గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94. శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిథున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీఠికలేఖకాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

జి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్ధరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకవర్గ పద్ధతి:	75-00

129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

**రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు**

136. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహూర్త చింతామణి-పార్వ2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ట సంహిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండి)	200-00

5. వాస్తులు

1. 40 రోజుల్లో “వాస్తువిద్య” నేర్చుకొనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5. గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6. వాస్తు పూజ	63-00
7. వాస్తు సూత్రములు	63-00
8. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9. గృహవాస్తు వర్ణులు	99-00
10. విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11. విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12. విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13. ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14. శుభవాస్తు	270-00
15. వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16. వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17. హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18. గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19. వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20. గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21. జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22. వాస్తురత్నాకరం (క్రిందపల్లి)	63-00
23. వాస్తుశిరోమణి	120-00
24. వాస్తుసంగ్రహమ్	63-00
25. పంచవాస్తు పారిజాతం	120-00
26. వాస్తుడిండిమమ్	63-00
27. వాస్తుదుందిభి	120-00
28. విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేన్బైండ్)	250-00
29. కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30. జలివాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31. మయవాస్తు (గోరసపీఠభద్రాచార్య)	120-00
32. వాస్తు జ్యోతి	63-00
33. మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34. వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35. వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్ర-శాస్త్రాలు

1. మంత్రసాధన	63-00
2. తంత్రజాలం	63-00
3. మంత్రశక్తి	63-00

4. దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5. దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6. తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7. యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8. మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9. సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10. మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11. సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12. సదాచార దీపిక	63-00
13. యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14. ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15. బదనిక తంత్రమ్	63-00
16. ఉచ్చిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17. గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18. గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19. సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20. యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21. పాశుపత తంత్రం	99-00
22. పంచదశ మహాఘట్ట తంత్రం	99-00
23. రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24. మంత్రసిద్ధి	120-00
25. పరశురామతంత్రమ్	108-00
26. శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27. శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28. గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29. మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30. శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31. మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32. సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33. హవన తంత్రం	250-00
34. షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35. శాక్తీయతంత్రం	250-00
36. రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37. లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38. హిరణ్యకూలినీ తంత్రమ్	250-00

39. మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40. శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41. స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42. కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43. శాంతితంత్రమ్	250-00
44. యంత్రసిద్ధి	360-00
45. శ్రీ లక్ష్మీ తంత్రమ్	360-00
46. మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఙ్కల్పమ్)	360-00
47. మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఙ్కల్పమ్)	360-00
48. మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49. ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50. కామధేనువు తంత్రం	360-00
51. శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52. శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53. కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54. ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55. సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1. భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2. భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3. భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2. గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3. గణేశోపాసన 2	99-00
4. నవగ్రహవైభవం	99-00
5. నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6. నవగ్రహ వేదం	99-00
7. శనిగ్రహారాధన	99-00
8. ఆదిత్యారాధన	99-00
9. సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10. శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11. లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12. హనుమదారాధన	99-00
13. లలితారాధన	99-00
14. శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15. గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16. వీరభద్రారాధన	99-00
17. కుజగ్రహారాధన	99-00
18. భైరవారాధన	99-00
19. దైవారాధన	99-00
20. గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21. శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22. హయగ్రీవారాధన	99-00
23. లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24. శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25. దేవీ లీలామృతం	99-00
26. పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27. పురాణపండ రామాయణం	99-00
28. పురాణపండ భారతం	99-00
29. పురాణపండ భాగవతం	99-00
30. (సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31. కాలసర్ప యోగం	99-00
32. నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33. నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34. వేదసూక్తములు	99-00
35. వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36. పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37. సూక్తిరత్నాలు	99-00
38. హనుమచ్ఛ్రిత్ర	99-00
39. నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40. నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41. సాలగ్రామములు	99-00
42. గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడి	99-00
43. శనిగ్రహరెమిడిస్	99-00
44. జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45. వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్మ్యాచింగ్గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46. మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్గైడ్) ,,	99-00
47. మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్కరక్షన్ ,,	99-00
48. న్యూమరాలజీ రెమిడిస్	99-00
49. మూకపంచశతీ	99-00
50. శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51. రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52. ఉపాసన విధానం	99-00
53. పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54. దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55. గణపతిభాష్యం	99-00
56. యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57. నవయోగులు	99-00
58. ఆంధ్రప్రదేశ్లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59. సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60. సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్బైండింగ్)	216-00
61. సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62. ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63. బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64. సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65. శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66. శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67. మార్షల్ఆర్ట్స్ 9 (కరాటే,కుంగ్ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68. మ్యాజిక్గైడ్	99-00
69. చదరంగం	99-00
70. పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71. గరుడపురాణం	40-00
72. మాఘపురాణం	36-00
73. శివపురాణం	36-00
74. వైశాఖపురాణం	36-00
75. కార్తీక పురాణం	36-00
76. కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77. సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78. పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79. గాయత్రీ మహిమ	36-00
80. వృక్షదేవతలు	63-00
81. యాజుష స్కార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82. సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83. చతుర్వేదములు	120-00
84. నవగ్రహారాధన	120-00
85. తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86. మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్బైండు)	250-00

87. మానవధర్మములు	120-00
88. వేదమంత్ర సంహిత	120-00
89. సహస్రలింగార్చన	120-00
90. శ్రీ శివగీత	120-00
91. ద్వాదశఉపనిషత్తులు	120-00
92. పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్ బైండింగ్) 250-00
(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా 120-00
93. బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము	200-00
94. బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము	200-00
95. బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము	200-00
96. కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు	63-00
97. దక్షిణావృత శంఖములు	63-00
98. 108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని	36-00
99. ధర్మసింధువు(కేస్ బైండింగ్)	270-00
100. భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని	99-00
101. చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర	36-00
102. భగవత్ స్తుతి	63-00
103. సూర్యోపాసన	36-00
104. కాశీఖండం	250-00
105. దేవీభాగవతం	360-00
106. శ్రీ ఆంజనేయం	216-00
107. ధర్మసందేహాలు	216-00
108. ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు	250-00
109. రామాయణం	600-00
110. పోతన భాగవతం	900-00
111. శివమంత్రములు	63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1. ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2. మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3. ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4. గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5. గృహవైద్యసారం	36-00
6. హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7. ప్రకృతివైద్యం	36-00
8. ఆహారం-వైద్యం	99-00

9. సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10. ఆయుర్వేదమ్	36-00
11. ఆయుర్వేద మూలికావైద్యబీపిక	99-00
12. దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13. ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14. అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15. రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16. ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17. ఒబెసిటీ	99-00
18. హెల్త్గైడ్	99-00
19. ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20. పుడ్థేరపి	63-00
21. న్యాచురల్థేరపి	99-00
22. సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23. కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24. యోగామంత్ర	63-00
25. యోగా మండే టు సండే	63-00
26. హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్టుడే	99-00
27. హెల్త్ఫైల్	108-00
28. వస్తుగుణపాఠం	250-00
29. రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30. వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31. నాటువైద్యం -(కేస్బైండ్)	360-00
32. నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33. ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యుష్ష - భవానీ రకాలు

1. శ్రీ అయ్యుష్ష లీలామృతం	30-00
2. శ్రీ అయ్యుష్ష భజనపాటలు	63-00
3. శ్రీ అయ్యుష్ష పూజాకల్పం	20-00
4. శ్రీ అయ్యుష్ష భక్తి గీతాలు	20-00
5. హారతిగైకొనుమా	40-00
6. శ్రీ అయ్యుష్ష దీక్ష F	10-00
7. శ్రీ అయ్యుష్ష భజనమాల F	10-00
8. శ్రీ అయ్యుష్ష నిత్యపూజ P	10-00

9. శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10. భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11. దేవీలీలామృతం	99-00
12. శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13. దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14. భవానీదీక్ష P	10-00
15. దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16. శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17. అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1. అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2. శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3. సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4. వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5. సాభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6. సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7. చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8. జాతీయ గీతాలు	10-00
9. దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10. పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11. గొజ్జిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12. అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13. పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14. భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినిస్టెల్)	36-00
15. సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16. బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17. అన్నమయ్య సంకీర్తనావిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1. ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2. ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3. ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4. పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5. ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6. ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7. వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8. సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1. శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2. శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్ వెజ్)	63-00
3. శాకాహార వంటలు	30-00
4. మాంసాహారవంటలు	30-00
5. చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6. అందానికి చిట్కాలు	30-00
7. పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8. పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9. లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శాలీబోర్డర్స్	36-00
10. లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11. చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12. పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13. వలావ్‌లు, ఫ్లైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14. వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15. బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16. పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17. మైక్రోవేవ్ వంటలు	99-00
18. సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19. పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20. పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21. మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22. మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23. నోరూరించే నాన్ వెజ్ వంటలు	99-00
24. మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్ (క్రాస్ సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్కాలు (భైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్దగడరామరావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్ చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన	250-00
నారద సంహిత	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము	60-00
మయమతము - వచనము	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక
మహాదశా పారిజాతం
వాస్తు నారాయణీయం	120-00
యోగావళీఖండం	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (డావూడ్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి...	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి	200-00
ఆరతిసాయిబాబా	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజుద్దీన్ బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

**సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి
ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.**

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ణి కారికలు	200-00
నవుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్తంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(చీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్చయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళి:-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తోట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చింతామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ట సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్త్రుతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్తంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహూర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00

అరుదైన పాత పంచాంగములు, వ్రతకథలు,
పురాణములు, ఆరాధన గ్రంథములు,
సుప్రభాతములు, మహాత్మ్యములు, సహస్రనామములు,
పూజావిధానములు, స్తోత్రాలు, ప్రామాణిక గ్రంథములు,
కథలు, జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది ఆధ్యాత్మిక
గ్రంథములకు

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

ఆధ్యాత్మిక గ్రంథనిలయం

కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం.

www.mohanpublications.com

From :

☎ : 0883-246 25 65

MOHAN PUBLICATIONS

Fort Gate, Opp : Ajanta Hotel

Rajahmundry-533 101 (a.p.)

mohan
PUBLICATIONS

ఆధ్యాత్మిక గ్రంథనిలయం

ఉచిత Pdf బుక్స్ కై : - www.granthanidhi.blogspot.in

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద,
మంత్రశాస్త్రాది అనేక విషయాలు
తెలుసుకొండి... ఫ్రీబుక్స్
MOHAN PUBLICATIONS
పేజ్ లైక్ చేయండి.

granthanidhi
THE TREASURE OF PAGES
FIRST EVER TELUGU FREE E-BOOKS
DOWNLOADING WEB PORTAL
www.granthanidhi.com

Kinige.com

మా ఇ-బుక్స్ కినిగె ద్వారా కానుకగాలు
చేసుకొనే వచ్చును.

dailyhunt

మా ఇ-బుక్స్ డైలీహంట్ ద్వారా
అత్యధిక డిస్కంట్ ఆఫర్లతో లభించును.